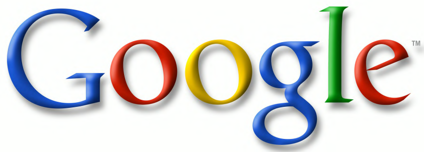

HARVARDIANAE IN NOV ANG
SIGILLVM ACADEMIAE
CHRISTO ET ECCLESIAE
VE RI TAS

Det Arnamagnæanske Haandskrift 310 qvarto.

Saga Olafs konungs Tryggvasonar

er ritaði Oddr muncr.

En gammel norsk bearbeidelse

af

Odd Snorresøns

paa latin skrevne

Saga om Kong Olaf Tryggvason.

Udgivet

for

det norske historiske Kildeskriftfond

af

P. Groth.

Christiania.

Grøndahl & Søns bogtrykkeri.

1895.

Forord.

Det Arnamagnæanske haandskrift 310 qu. har allerede tidligere været udgivet, nemlig i det 10de bind af Fornmanna Sögur pag. 216—376.

Dette var en for sin tid meget god udgave med faa feillæsninger og — hvad man først kan konstatere ved at sammenligne udgaven med selve haandskriftet — en i de fleste henseender korrekt gjengivelse af haandskriftets skrivemaade og sprogformer. Dette haandskrifts stilling, saavel i historisk henseende, derved at det er en af hovedkilderne til Olaf Tryggvasons historie, som i sproglig henseende ved sin paa mange maader eiendommelige skrivebrug og sprogform, gjorde det imidlertid ønskeligt at faa en fuldt paalidelig og nøiagtig udgave af det, og under et stipendieophold i Kjøbenhavn i høsten 1886 med det formaal at studere oldnorske haandskrifter, foretog jeg mig derfor, efter professor Dr. G. Storms raad, at tage en afskrift af haandskriftet. Denne afskrift er bleven lagt til grund for nærværende udgave, saaledes dog at mindst en korrektur er bleven læst efter selve haandskriftet, dels af professor G. Storm, dels af mig selv.

Beskrivelse af haandskriftet.

Cod. AM. 310 qu. er i det hele taget særdeles vel vedligeholdt. Der er meget faa steder, hvor man paa grund af en daarlig konservering af haandskriftet kan være i tvivl om læsningen. Materialet er pergament, dels af en blank gul farve, med en glat og oljeagtig overflade, dels af en mere graaagtig farve med en temmelig ru overflade. Ofte veksler farven paa de to sider af samme blad, saaledes pag. 20—21, 24—25 o. fl. st.

Haandskriftet bestaar af 6 læg. Første læg har havt 8 blade (manuskriptets side 1—15 incl.). Imidlertid mangler der ved haandskriftets begyndelse 3 blade. Af første blad er kun levnet et lidet skraat stykke pergament nederst, rygfast med 8de blad i lægget (manuskriptets pag. 14—15). Af dette stykke kan man se, at første side har været ubeskreven, saaledes at der af sagaen mangler 5 sider i begyndelsen. Det som kan læses paa dette skindstykke er følgende:

o
hu*er*ſ
aꝼ gu
um þen
er viſ oꝛþin
þ*v*i att taca þa*r*
inſ rikſ hoꝼþ*ingia* er

Af læggets andet blad er der tilovers et lidet trekantet stykke omtrent paa midten af bladet; hvad der kan læses paa dette stykkes første side er:

m
brœþra
h*ann* ſcal geꝼ
naði. oc ꝼro
ſer nocq*u*ot riki
kia milli ſona m
þu þ*ei*r þo at
þ*ei*r ſcyllð
O[1]
ð
l

hvor O i 3die linje fra neden er en med rødt blæk skreven initial. Paa bladets anden side læses:

g
þeſſum
ega oc er
varo þar
ł tryggua ſ*on*
aꝼði att. En Aſt*r*iþ
trygg*u*i k*onung*r heꝼir
at hon viſſi
m*enn* þui at

hon vænn
rſcom
h
|
|
|

t tryggua ſ*on* er her skrevet med rødt blæk som en overskrift. Hvilke bogstaver der repræsenteres ved de i de nederste linjer levnede streger, kan ikke bestemmes.

Af læggets tredje blad er der intet beskrevet tilovers. De resterende fem blade er alle uskadte. Andet læg bestaar af 11 blade (til manuskriptets pag. 37 incl.), idet 9de blad er fæstet til den indre margen af 10de, der er sammenhængende med 2det blad. Paa første blad er der, nede paa siden, et hul i pergamentet, der dog ikke foraarsager lakune, idet det kan sees at have været tilstede allerede før bogen blev skreven. Derimod er det øverste hjørne til høire af det sjette blad (svarende til hdskr's pag. 26 og 27) blevet revet bort, efterat haandskriftet var skrevet, saa at der derved paa begge sider er frembragt mindre lakuner. Af det 8de blad er ligeledes det øverste hjørne revet bort, uden at der dog derved er foraarsaget lakuner, undtagen forsaavidt den øverste halvdel af et par bogstaver mangler.

Tredje læg har bestaaet af 8 blade (til hdskr's pag. 53 incl.), men de to midterste blade mangler (svarende til hdskr. pag. 44—47 incl.); de øvrige blade er hele og uskadte, undtagen forsaavidt som der paa 7de blad nederst er to huller, der dog ikke har foraarsaget lakune. Fjerde læg bestaar af 8 blade (til hdskr. pag. 69 incl.). Af 7de blad (svarende til hdskr. pag. 66—67) er det øverste stykke (omtrent en tredjepart) blevet borskaaret, før bogen blev skreven, saa der ingen lakune er.

Femte læg bestaar af 8 blade (til hdskr. pag. 85 incl.). I sjette blad (hdskr. pag. 80—81) er der en rift i membranen, der kan sees at have været der, før bogen blev skreven.

Sjette læg bestaar af 7 blade, af hvilke det første har været løst, men ved indbindingen er blevet heftet til et papirsblad. I Arne Magnussons beskrivelse af haandskriftet heder det om dette blad: Aptan af bokinne er rifed 1 blad, sem hefr i kiölnum samfast vered vid 1sta bladed i þvi arke (num. 86. 87).

Hele haandskriftet, med undtagelse af den sidste side, indeholder en Olaf Tryggvasons saga. Sidste side, der er skrevet med en anden

haand end det øvrige, indeholder en fragmentarisk fremstilling af de 10 bud og undrene i Ægypten.

Haandskriftet har tidligere været indbundet sammen med (efter) et haandskrift af Olaf den helliges saga, AM. 68 fol., benyttet ved Fm. s. IV—V. Herom heder det i en af Arne Magnusson skreven overskrift til en afskrift af haandskriftets nuværende sidste side, indbunden foran haandskriftet: Ex codice membraneo in 4to in bibliotheca Wilh. Wormii, ad calcem historiae Olai Tryggvonii quam una cum S. Olai historia continet (codicem illum nunc possidet A. Magnæus). Parenthesen er skreven med en anden haand og andet blæk end resten af den her anførte bemærkning.

Det sees heraf, at haandskriftet har været i Prof. Willum Worms besiddelse, og at det, sammen med haandskriftet af Olaf den helliges saga, fra Willum Worm er kommet til hans søn Biskop Chr. Worm og fra ham igjen til Arne Magnusson, som skilte haandskriftets to dele ad. Da den Olaf den helliges saga, som Ole Worm citerer i fortalen til Peder Claussøns oversættelse, er AM. 68 fol., kan man deraf slutte, at haandskriftet var i hans besiddelse saa tidlig som 1632—33 (velvillig meddelt af prof. G. Storm). Efter hvad prof. Storm meddeler mig, skriver de randbemærkninger, der findes paa mange steder i haandskriftet, sig fra lagmand Jon Simonssøns haand (Lagmand paa Agdesiden f. 1512 † 1575). Disse randnoter, der er skrevne i norsk sprog, er for det meste halvveis bortskaarne, saa at der nu intet fuldstændigt kan gjøres ud af dem. De kan dog sees at være en slags indholdsangivelse til de steder, hvor de forekommer. En undtagelse fra den ovenfor givne regel danner randbemærkningen paa side 43, der er fuldstændig; dog kunde jeg selv, paa grund af de om høsten sædvanligvis slette lysforhold i Kristiania, kun dechifrere den første del, resten anfører jeg efter prof. Storms læsning:

Anno gracie 996 war s. su*nn*iue ſkrinlagt [i] ſelio Anno 1170 war s. ſu*nn*iue förd til Bergen och leet Paal Biſcop skrinleggie henne anna*n* reiſe. Quere in historia s. ſu*nn*iue in fine. Disse bemærkninger findes foran den ovenfor (s. III) omtalte lakune, medens de øvrige randbemærkninger findes lige ved de steder, hvortil de refererer sig. Følgelig maa den omtalte lakune have eksisteret omkring midten af 16de aarh., dengang Jon Simonssøn skrev denne note.

Bladenes sædvanlige høide er 22.6—22.7 cm., bredden 13.8—13.9—14.0 cm. Det føromtalte defekte blad (hdskr. pag. 66—67) er 14.9 cm. høit. Den beskrevne del af bladene veksler mellem 19.5 og 19.8 cm. i høiden, bredden er 11.5 cm. Paa sidste side (Ægyptens undere) er skriftens høide 19.5 cm., bredden omkr. 12 cm. Linjeantallet paa hver side veksler mellem 35 og 38; 36 er det hyppigst forekommende antal. Paa det defekte blad er der 23 linjer paa hver side, og paa sidste side, der er skrevet med langt større skrift og en ganske anden haand end resten af haandskriftet, er der 26 linjer.

Et facsimile af pag. 11, der findes i Antiquités Russes, giver en ganske god forestilling om skriftens karakter. I sin almindelighed ligner haanden en hel del til den, vi finder i Cod. Rex. af den ældre Edda (no. 2365 4to gl. kl. sml.), om der end er en del mindre forskjelligheder i de enkelte træk.

Hele haandskriftet, med undtagelse af sidste side, som før omtalt, er skrevet med en og samme haand. Et par steder er der enkelte eiendommeligheder ved skriften; saaledes er paa hdskr. side 17, navnlig i de midterste linjer, skriften meget uregelmæssig og ujævn, som om den skulde skyldes en ny og uøvet haand; men skrifttrækkenes form er den samme som ellers og det er udentvivl skrevet af samme mand, som det øvrige. Paa midten af s. 62 begynder skriften pludselig for en tid at blive meget tyndere og finere end ellers, som om skriveren her skulde have taget en ny og haardere pen.

Fortællingen er inddelt i kapitler, der alle, med undtagelse af ét — det 74de i denne udgave — er mærkede med overskrifter i rødt, hvorhos begyndelsesbogstaven i hvert kapitel er antydet ved en stor rød initial. Haanden i overskrifterne er den samme som i hdskr. forresten, ligesaa orthografien. Overskrifterne er i regelen anbragt i slutningen af det foregaaende kapitels sidste linje eller i midten af linjen, saaledes at slutten af foregaaende kapitel afslutter linjen og begyndelsen af næste kapitel begynder den. Undertiden kan en overskrift være fordelt paa to linjer. I det tilfælde staar den del af overskriften, der har faaet plads i anden linje, altid i slutningen af linjen.

Den i nærværende haandskrift bevarede Olaf Tryggvasons saga angiver sig selv (side 117[20] af denne udgave) at være forfattet af Odd Munk i Thingeyre. Dette er imidlertid saaledes at forstaa, at vi her har med en oversættelse (eller en bearbeidelse af en oversæt-

telse?) af Odds paa latin skrevne værk at gjøre. Af Odds værk har vi, foruden den her foreliggende bearbeidelse, ogsaa to andre, den ene saa godt som fuldstændig i en membrancodex i det kongelige bibliothek i Stockholm (No. 20, 4to Fasc. 2), den anden i et membranfragment i Upsala Universitetsbibliothek (cod. 4—7 fol. af den delagardiske samling) begge udgivne af P. A. Munch i Kristiania 1853. Inden vi imidlertid gaar over til i det enkelte at undersøge den her foreliggende bearbeidelses forhold til de andre bearbeidelser og til originalen, samt til andre fremstillinger af Olaf Tryggvasons saga, vil vi først nærmere undersøge haandskriftets

Orthografiske og sproglige eiendommeligheder

for med bedre forstaaelse at kunne udtale os om haandskriftets tilblivelsessted og — tid og dets middelbare eller umiddelbare nedstammen fra den latinske original.

I. Vokalbetegnelsen.

Følgende vokaltegn findes brugt i dette haandskrift:
a, e, i, o, u eller v, y, æ, ỏ, av, ǫ.

Af disse tegn svarer a til normalorthografiens a, á, ǫ, ǫ́, o (u). Eksempler paa tegnets anvendelse paa disse forskjellige maader vil findes nedenfor under behandlingen af betegnelsen for u-omlyd.

e forekommer svarende til normalt e, é, ę, ǽ og veksler i ubetonede stavelser med i (se herom mere pag. XII).

i svarer til normalt i og í og veksler i ubetonede stavelser med e. I ki um 15[2], hvor dog haandskriftet er noget utydeligt, synes i at staa for normalt u. I kuinna 10[32] staar *i* i betonet stavelse for normalt e.

o svarer til normalt o, ó, ǫ, ǫ́, og i Hallfroðr (eks. 100[7]) ved siden af Hallfrœðr svarer det til normalt ø eller e. I ubetonede stavelser veksler det med u, og et enkelt sted, i ordet brot 107[15], bruges o til at betegne diphthongen au.

u svarer til normalt u, ú, og veksler i ubetonede stavelser med o; desuden bruges det ogsaa konsonantisk ved siden af og med samme værdi som v.

y svarer til normalt y og ý; eks. yꝼ*ir* 1[1]; tryði; 67[34]. I ꝼyr*ir* 34[14] staar y for det ellers i dette haandskrift sædvanlige i; for u, vel ved indflydelse fra præsensformen, forekommer det i ſpyrt 118[3].

æ betegner normalt e, ę, ǽ; eksempler vil findes i den følgende rede-

gjørelse for brugen af æ og e (pag. XII). I blæſ 81[30] betegner det ė. I ubetonede stavelser forekommer det undertiden vekslende med e og i. ǒ svarer til normalt œ (ǿ) ǿ, æ, ǫ, o; eksempler se nedenfor (s. XVI ff.). ꜷ bruges i betonede stavelser undertiden for at betegne diphthongen au: þꜷ 3[28]; 19[33]; 90[6]; hꜷſtit 46[3]; 82[21]; ꜷſtr 92[34]; lꜷk 86[22]; blꜷt 17[28]; ſcꜷt 110[21]; trꜷſtz 34[29]; viſtalꜷſſ 25[14] (ved en trykfeil staar der her i udgaven paa vedkommende sted viſtalaſſ); i ubetonede stavelser forekommer tegnet ꜷ et par gange istedenfor o eller u: ðrotningꜷ 51[15]; elſcꜷ 87[23]; hamingiꜷ 6[33];
ǫ forekommer en enkelt gang for at betegne u-omlyden af a: ſcǫrina 86[28]; ligeledes bruges et par gange, i atlaugu 104[23] og bauð ſerkjar 120[30], au til at betegne omlydsvokalen af a.

Betegnelsen af u-omlyd

er et af de punkter, hvori islandske og norske haandskrifter mest karakteristisk afviger fra hinanden. I dette haandskrift er forholdet følgende:

1) i stammestavelser med kort vokal, hvor det omlyd virkende u forekommer i følgende stavelse, stiller forholdet sig saaledes, at

α) hvor det omlyd virkende u hører til ordets stamme og følger ordet gjennem de fleste af dets bøiningsformer, forekommer der følgende former:

haꝼuð (hapuð, haꝼut) 26 gange; f. e. haꝼuð bœr, haꝼuð hoꝼ 37[17]; ved siden deraf hoꝼuð 6 gange, eks. karlſhoꝼuð 33[15].

gaꝼugr, gaꝼugliga etc. 10 gange; f. e. gaꝼug 40[4]; ved siden deraf goꝼugr etc. 11 gange; f. e. goꝼuglegri 30[3] (NB. altid o i de former og afledninger af disse ord, hvor u ikke forekommer; f. e. goꝼgaþir 19[32]).

I de følgende ord derimod forekommer udelukkende o: ðioꝼull og afledninger 10 gange; eks. ðioꝼulſ 51[4]; ioꝼurr 2 gange (108[25] og 113[9]); mottull 3 gange; eks. 40[21]; ꝼiotur 82[27]; ſcorungr 2 gange, eks. 29[25]; hiorunga 2 gange; eks. 31[29]; hid kan ogsaa regnes de sammensatte ꝼoruneyti (og-nautr) 4 gange; eks. 22[10], og ſcoru ſtronð 64[20].

β) hvor det omlyd virkende u hører til en bøiningsendelse og saaledes kun kan paavirke en enkelt eller enkelte former af ordet, er forholdet følgende:

kun a forekommer i:

aðrum 52 gange; eks. 22[3]; annur 11 gange; eks. 27[31]; allum

(allu, allo) 72 gange; eks. 39[28]. Mannum har jeg kun fundet skrevet fuldt ud to gange, og da med a; 54[30] i en overskrift og 78[39]; ellers altid forkortet m̄m̄, som jeg dels har opløst m*onnu*m, dels m*annu*m; den sidste opløsning burde altsaa gjennemgaaende have været benyttet.

Kun o findes i stammestavelsen af saadanne ordformer, hvor u forekommer i endestavelsen, naar allerede ordets nominativform har omlydt vokal paa grund af et senere bortfaldt u; hondum 12 gange; eks. 19[2]; ſtronꝺu 14[12]; gioꝼum 2 gange eks. 28[8]; ioꝛðu 3 gange; eks. 31[17]; ꝼioꝛðum 2 gange; eks. 48[5]; ꝺanmoꝛku 2 gange; eks. 23[10]; ꝼra ſognum 45[30]; athoꝼnum 48[28]; verollꝺu 3 gange; eks. 118[7]; logum 3 gange, og þrônꝺa logum 43[1-2]. Her kan ogsaa anføres valſlongur 17[5].

I det hele taget synes det, som om skriveren har fulgt den regel at skrive o foran nꝺ og ng; saaledes forskjellige sammensætninger af lonꝺum 9 gange, de eneste gange ordet er skrevet fuldt ud; eks. 45[7]; 106[3]; 110[17]; 111[34]. gongu og dets sammensætninger 9 gange; eks. 17[17]; 29[22]; 80[21]. ꝼongum 3 gange; eks. 55[26]. buonꝺum 67[18]. Undtagelser herfra andum og langu, se nedenfor (pag. X).

I andre tilfælde veksler a og o, uden at der kan gives nogen bestemt regel for brugen af begge, dog saaledes at o forekommer hyppigere end a. Følgende eksempler vil oplyse forholdet:

a	o
Foran ð (þ):	
ꝼaþur 2 gange 8[32]; 93[22];	ꝼoþur (ꝼoður) 12 gange; eks. 37[19];
ſaðum 85[22].	loðum (hloðum) 3 gange; eks. 37[19];
	ſtoðum og sammensætninger 6 gange; eks. 19[28];
Foran ꝼ:	motſtoðumenn 111[22];
haꝼum 10 gange; eks. 9[6];	hoꝼum 3 gange; eks. 27[2];
haꝼþu (haꝼðu) 44 gange; eks. 28[22];	hoꝼþu (hoꝼðu) 30 gange; eks. 12[25]; voꝼðu 69[24]; gullpoꝼðum 106[6];
aꝼluðu 28[20];	
ꝼramſtaꝼnum 52[25]	noꝼnum 2 gange; eks. 5[21]; hroꝼnum 121[13];
ſaꝼnuðuz 62[25]; ſaꝼnuð 49[39];	ſoꝼnuðu 2 gange; eks. 57[19];
	hoꝼnuðu 44[18];
Foran g:	
ꝺagum 45[1]; 45[18];	ꝺogum og smstngr 7 gange; eks. 41[16];
lagu 2 gange, eks. 117[19];	ſogu og sammensætninger 8 gange;

lagþu (lagðu, lagðuz) 7 gange; eks. 19[10];
ſagþu 3 gange; eks. 10[34];

ƿagnuðu 22[2].

Foran k:
ſpakuſtu 92[12];

vacnuðu 96[9];
Foran l:
ðalum 8 gange; eks. 74[26];
iorſalum 119[26];

auſtr halƿu 10[31]; norðralƿu 21[19];
ſialƿum 72[4];
Foran m:
ſcammu 2 gange; eks. 22[3];
ſamu 26[4];
Foran n:
ðanum 102[34];
ſannu 3 gange; eks. 15[8];
langu 84[33];
anðum (af anði) 68[31].
Foran p:

eks. 117[15];
ƿelogum 59[33]; atlogur, atlogunni eks. 32[7]; (NB. atlaugu 104[23]);
brogðum 2 gange; eks. 32[26];
logþu 3 gange; eks. 18[34];

ſogðu (ſogðum, ſogþo) 12 gange; eks. 10[28];
ƿognuðu 4 gange; eks. 12[30]; ƿognuþum 44[9]; þognuðu 99[16];

ſpokum 29[10]; tocum 18[32]; rannſokuðu 2 gange; eks. 19[13]; þockuðu 19[18];
vocnuðu 2 gange; eks. 55[34];

aƿðolum 76[28];
ƿiolum 105[2]; tolu og smstng. 5 gange; 27[1]; toluðu 6 gange; eks. 62[25]; tolðu '45[28]; ſniolluſtu 47[11]; collum (colluðu, etc.) 7 gange; eks. 8[3]; 18[31];
ƿollum 18[31]; ƿiollum 2 gange; eks. 73[14];
ðuolþuz 95[19]; uolþuz 47[11]; polþu 50[16];
margƿollðum 2 gange; eks. 50[15];
auſtrholƿunni 45[4];
ſiolƿum 117[34]; ſiolƿu 116[21];
likomunum 67[6];
ſcommu 3 gange; eks. 14[15];
ſomnuðuz 18[20]; laðhomrum 77[25];

ðonum 98[15]; tronu 104[13];
ſonnu 68[32];

ðopru 33[32];
kroptum 2 gange; eks. 55[19];

Foran r:	ſnoru 3 gange; eks. 35[16];
	tioru 25[35];
	ꝼorum 97[27];
	goꝛðum 2 gange; eks. 11[27];
	boꝛðuz 8 gange; eks. 31[28].[30];
	hoꝛðu, hoꝛðum; eks. 54[16];
	voꝛðuz 2 gange; eks. 106[14];
margum 116[27].	moꝛgum (moꝛgu) 33 gange; eks. 18[11];
	hoꝛmuliga, hoꝛmum o. s. v. 4 gange; eks. 18[11];
	boꝛnum 95[23]; illgioꝛnuſtu 83[25];
	bioꝛtum 28[9]; hioꝛtu 54[17].
Foran s:	huoſſum 105[30]; ꝼoſtu 115[9];
	ꝼoſtnuð 53[25].

Et par gange betegnes omlyden med ȯ:
tiȯllðuðu 34[9]; ðiȯꝼulegum 87[15]; ȯnðunum 67[6].

I det sidstnævnte ord er vistnok dette tegn benyttet for at undgaa forveksling med dativ plur. af andi, ligesom det sandsynligvis er for at undgaa den samme forveksling, at det sidstnævnte ord, som vi ovenfor har seet, har faaet formen anðum i dat. plur.

Det fremgaar af ovenstaaende oversigt over omlydsvokalernes forekomst, at medens der er visse konsonanter og konsonantsforbindelser (navnlig f, g, med eller uden paafølgende konsonant), der synes at forholde sig temmelig indifferent ligeoverfor den foregaaende vokals omlydsbetegnelse, saa er der andre, der viser en bestemt affinitet i den ene eller den anden retning. Saaledes synes, som bemærket, nd og ng fortrinsvis at forekomme med forangaaende omlydsbetegnet vokal, nn derimod snarere at modvirke omlydsbetegnelsen; l og r, alene eller i forbindelse med andre konsonanter (undtagen ll i allr) synes at virke i retning af omlydsbetegnelse.

2) u-omlydt kort vokal, hvor den omlyd bevirkende u er faldt bort, saavelsom v-omlydt kort vokal har formen o:
bioꝛn, mogr (n. pl.), oll, hoggvin, ꝼioꝛvi, gorr, goꝼgaſtir; mærk bauð ſerkiar 120[30].

3) Bøiningsendelsers a bliver ved u-omlyd i regelen til u eller

o (altid naar det omlyden bevirkende u er faldt bort); ſpakuſtu, ſiþurſtu, ætluðu, aukuð, herioðu, vitroſtu 44[8], o. s. v.

Dog forekommer a uforandret paa følgende steder: anðaðum 114[17]; ætlaðu 47[10]; lofaðu 77[34]; ſkipanum 115[17].

4) Med hensyn til omlyd af langt a stiller forholdet sig, som følger:

a) hvor det omlyd bevirkende u forekommer i følgende stavelse:

a	o
baðum 55[14]; haþulega 43[33]; traðu 19[3]; ðrapu 33[3]; kapum 31[32] o. fl. st.;	quoðu (quoðuz) 6 gange; eks. 102[26];
	vopnum 110[12];
vapnum 24[32];	quolum 2 gange; eks. 45[16];
manuðum 69[27];	quomu 19[18]; como 40[29]; comu 31[27];
baru (baro) 4 gange; eks. 25[35]; varu (varo) 48 gange; eks. 54[25];	
ſtoꝛraðu 51[7]; baðu 51[11-14]; ſato 30[6];	nottum 87[11] og fl. st.;
ſpanu 25[35];	aſionu 65[30];
huarum 110[7]; vanðum 11[16]; vinattu 40[9]; ſlatr 65[17];	

b) hvor det omlyd virkende u ikke længer findes i følgende stavelse:

a (á)	o
a 40[26]; ana 40[2]; ſia 65[26];	o 39[26]; ſio 65[32]; ſio lanðz 52[21];
ár 3 gange; eks. 45[7]; ſár 119[4];	a ſionum 38[10]; 56[23]; quol 20[16];
natt 47[1];	nott 6 gange; eks. 41[30];
van 98[15]; ván 105[30];	von 3 gange; eks. 38[10];
ƿám 63[23]; ƿaam 119[26]; ƿam 93[36];	tocn 49[34]; þronðheimr 3 gange;
án 90[16]; 94[2];	eks. 79[23]; þronðr 111[31].

hanum har jeg fundet fire gange skrevet fuldt ud, desuden 7 gange h*an*om, hvor stavelsen *an* er betegnet ved den sædvanlige forkortning, hvorom mere senere; honum har jeg noteret 46 gange, forekommer altsaa ulige hyppigere end formen med a.

Med hensyn til brugen af a og o (ogsaa u) kan fremdeles bemærkes, at i præsens af verbet munu har man i sing. alle tre former: man, eks. 2[13], og i samme linje i manuskriptet mon 2[14]; mun 53[25]. Paa samme maade man 92[2]; mon 92[3]; mun 97[17]; man synes at være den hyppigst forekommende af disse former, uden at jeg dog har optaget nogen nøiagtig statistik.

I pluralis har man manu 13[23]; monu 14[29]; monum 92[3]; munu 102[15].

Paa samme maade i præs. plur. af ſculu: ſcalu 33[8]; ſcolu 33[7] (i samme linje af hdskr.); 33[4]; ſcalum 25[28]; ſcolu 28[7]; ſcolu er den hyppigst forekommende af de to former; ſculu har jeg ikke noteret.

Ovenstaaende fremstilling af omlydsforholdene synes tydelig at vise, at dette haandskrift maa være skrevet i Norge. Foruden af de egentlige omlydsformer fremgaar dette ogsaa med klarhed af saadanne former som manu, ſcalum (cfr. Noreen Altn. Gramm.[2] § 451, 2 Anm. 1 og 3 anm. 2; Wadstein Forn. Hom. Ljudl. 49).

Brugen af æ og e.

Med hensyn til brugen af æ og e viser haandskriftet den samme usikkerhed, som vi nordmænd lider under nutildags.

Følgende paralleloversigt vil tydeliggjøre disse to tegns gjensidige forhold til hinanden i haandskriftets skrivebrug:

æ	e
1. Svarende til normalorthografiens e:	
a) istedenfor et oprindeligt e:	
I aaben stavelse har jeg kun fundet følgende eksempel paa brugen af æ: ſlæðann 118[34];	
I lukket stavelse	
ær (rel. part.) 5[26]; 36[2];	er passim; eks. 1[14];
ænn 3 gange; eks. 97[7];	eɴ eks. 97[14];
ænðr 3 gange; eks. 12[30];	
æfna 70[78]; æfnaði 77[1]; æfnði 75[20]; æfni 63[3];	
þrænnum 115[17]; þænna 8[10]; 118[16]; ſænnu 108[21]; hænnar 14[7];	þenna passim; eks. 8[10]; 118[33]; hennar 72[11] (i regelen er ordet forkortet);
ællðriɴ 26[7]; ællðz 113[7];	ellð 25[36]; ellðrinn 26[2];
ælſca 64[27] ælſcu 64[24]; 74[34];	
vællancatla 62[13];	
hærra 10 gange; eks. 16[28];	herra 100[20];
brægþi 100[24];	
b) betegnende i-omlyden af a:	

glæði to gange; eks. 4^{27};	glæði 3 gange; eks. 4^{29};
læmia 110^{19}; ſcyn ſæmi 119^{33};	
æpli 115^{12};	
læggr; eks. 91^{19}; 107^{33}; lægg 107^{22};	leggr eks. 107^{34};
lægþi (impf. konj.) 3 gange; eks. 55^{23};	legþi 105^{26};
æggiar 37^{10};	aeggian 83^{12};
hærrinn 110^{8}; ærmſki 104^{29}; ſærkiar 109^{6};	her 100^{19};
ærlingr 3 gange; eks. 97^{20} (smlgn. ogsaa hermed ærlendr 4 gange; 41^{20}).	
ærꝼiði 4 gange; eks. 115^{24}; ærꝼð 3 gange; eks. 50^{7}; mærr 49^{18};	
ærꝼingia 68^{28};	erꝼingialauss 68^{27};
ælꝼi 57^{24} (mærk denne genitivform, ikke opført hos Noreen² § 319, cfr. 341);	
ꝼrælſi 89^{25};	uꝼrelſi 7^{35};
mænn $20^{15.\,22}$;	menn 1^{3}; mennina 7^{13}; (i regelen forkortet);
vænꝺir (præs. af venꝺa) 99^{23};	
ſænꝺr 75^{35}; 76^{4} (cfr. Noreen § 85);	derimod ſenꝺa 32^{32} etc.; ſtenꝺr 75^{32}; ſennt 90^{11};
ængill 76^{4};	engill 75^{35};
ænglanꝺz 22^{16}; ængla konungſ 117^{25};	englanꝺz 22^{18}; 46^{1}; engla konungi 117^{24};
bæzta 88^{13}; hætti 29^{35};	bezt 88^{21};
ſætr (af ſetja), ſættiz 31 gange; eks. 47^{23};	ſetr, ſetti, ſetiaz; passim; eks. 8^{14};
2. Svarende til normalorthografiens æ:	
æ 4 gange; eks. 26^{36};	
hræ to gange; eks. 69^{22};	
ſlæ 109^{18}; ſlæliga 105^{37}; ſæi (impf. konj. af ſiá) $99^{8.\,13}$;	
æðraz 98^{1};	
bæþi, bæði 28 gange; eks. 30^{14};	beði 4 gange; eks. 13^{3};
a-ræði og forskjellige andre sammensætninger af -ræði; ogsaa	vanꝺreði og forsk. andre sammensætninger, ogsaa reðr 5 gange;

ræðr; 17 gange; eks. 91[10];	eks. 25[13];
clæði (clæðum, herclæða o. s. v.) 18 gange; eks. 14[19.20];	
atquæði 18[1] (i regelen forkortet);	
hæð 62[18]; ꝼæð 76[11]; ſnæððu, ſnæða 4 gange; eks. 2[23];	
hræððr, hræððiz, ræzlu o. s. v. 11 gange; eks. 32[11];	
ſæðinga 112[37];	
ægileiꝼar 48[4]; ægiſðura 2 gange; eks. 23[29];	
lægir 121[11]; lægri 78[16]; 114[32];	
bægia 121[10]; uægr 121[16]; vægð 108[24];	megða 70[0];
uægiaz 109[5]; ꝼiarrlæg 115[28]; iarðlægt 77[28];	
ꝼrægr; ꝼrægð etc. 9 gange; eks. 100[15];	ꝼregð 32[22]; ꝼregſt 112[6];
æꝼi 4 gange; eks. 36[1];	geꝼu 80[28]; 81[3]; coſtgeꝼi 46[15]; gepa 92[23];
ſuæꝼi 74[19];	lecnði 116[28];
mæla og forsk. afledninger og sammensætninger, 9 gange (ordet forekommer i regelen forkortet); eks. 19[31];	mela 36[32]; mellti 81[27];
ſælu, ſæll, ſælþ og forsk. afl. og sammens. 6 gange; eks. 38[31];	
tælir, tællðr 2 gange; eks. 94[26];	
þræll og former deraf, 8 gange; eks. 39[35];	þrelkan 7[25]; þrelðom 10[5]; þrelliv 40[35];
ꝼlæmingia 121[14]; brotꝼlæmðr 56[16];	ꝼramkuemð 71[29];
ꝼrænða, ꝼrænðr 8 gange; eks. 46[22];	ꝼrenði, ꝼrenðr etc. 15 gange; eks. 9[10]; 46[20];
ſuænſki, ſuænſca 51[7]; 89[11];	
ræna etc. 7 gange; eks. 32[29];	renntu (ɔ: ræntu) 18[1];
vænnti, uæntir 4 gange; eks. 38[30];	venta 38[6]; óꝛpentu 20[3];
vænni 79[6]; vpænnt 63[3];	
alpæpni 62[21];	
ærir 113[16]; bæriz 105[13]; ꝼæri 78[26];	

ꝼlærðar 70^{5}; ꝼlærðſamliga 52^{5};	ꝼlerðſamliga 36^{28};
ꝼær 7 gange; eks. 28^{33};	
hæra (og sammens.) 4 gange; eks 35^{32};	
mær 58^{26}; mærini 80^{7}; nær 4 gange; eks. 66^{5};	ner 48^{9}; fer 104^{20};
ſlær (af ſlá) 4 gange; eks. 23^{20};	
ſmæri 37^{34}; ſmærum 103^{23};	
auðſær, auðlæri; eks. 47^{16}; ſærði, ſærðr; eks. 106^{16};	
tvær 2 gange; eks. 78^{26};	
væri 3 gange; eks. 24^{33};	
þær 10 gange; eks. 36^{13};	þer 2 gange; eks. 81^{18};
hæſta (af hár) 41^{27};	
næſta (næſt) 5 gange; eks. 47^{8};	
ætti 23^{12}; ætta 101^{7};	
ætt og former deraf 8 gange; eks. 42^{21};	gett (af gæta) 115^{32}; gettu 108^{35};
	gezlu 116^{1}; 71^{26}; agetr og former deraf 18 gange; eks. 15^{28};
ætla og former deraf, ætlan etc. 20 gange; eks. 117^{9};	
embætti 67^{1}; mannhættum 29^{33};	
hætti (af háttr) 8 gange; eks. 32^{17};	hetti 6 gange; eks. 1^{21}; 115^{13};
hætta (høre op) og former deraf; 2 gange; eks. 60^{19};	hetta (resikere) 20^{29};
lætr eks. 25^{3}; mætr 96^{28}; mætti 10 gange; eks. 67^{1};	
nætr (gen. sing. og akk. plur.) 3 gange; eks. 72^{7};	
ſæti (haſæti) ogsaa impf. konj. af ſitja 12 gange; eks. 12^{4};	
ſæta 2 gange; eks. 33^{21};	
ſætt, ſætta, ſættizk 5 gange; eks. 37^{34}; 89^{1};	uſetti 39^{15};
uæti $25^{23.26}$;	eti (impf. konj. eller præs. konj.?) 25^{23}.
þræta, þrætu eks. 73^{15}; vættiz (af væta) 74^{33};	
litillæti, ſtorlæti, yꝼirlæti etc. 5 gange; eks. 18^{32}.	

Diphthongen *æi* betegnes i regelen ved ei; jeg har noteret følgende eksempler paa brugen af æi:
æignum 95[23]; æignaðiz 112[4]; æinn 3 gange; eks. 119[15]; men umiddelbart ved siden deraf ſtein; æina 27[1]; æincar 22[25]; æiliꝼt 20[7] (men eiliꝼu 20[1]) allꝼæitar 65[23] (men ꝼeitari 65[19]); hæiðinn og former deraf, 3 gange; eks. 63[15] (men heiðni 63[23]); hæill 116[29] (men heill lige ved siden af, 116[29]); hæitr 89[26]; hæimſinſ 7[10]; mæiræ 17[1]; næita 71[28]; ſæiðmannum 54[30]; ſæigir 63[33]; ſlæikia 103[11]; ſæimſ 121[23]; þæir 40[30]; þæim 69[22]; (men þeim 69[16]); væitat 112[35].

Paa samme maade kan der ogsaa istedenfor den sædvanlige forkortelse for nægtelsen *eigi* eg̅, findes æg̅; eks, 44[16].

I ubetonede stavelser forekommer undertiden æ for e, istedenfor og ved siden af det sædvanlige i. ꝺanær 102[16]; girnæz 72[1]; haꝼæ 101[16]; minnæ 114[32]; miſſæ 91[9]; mæiræ 17[1]; ſenꝺæ ꝼor 89[10]; ſkipæ 99[17]; ſkirþæ 27[9]; vaknaðæ 86[33].

Af ovenstaaende redegjørelse*) for brugen af æ og e, fremgaar det, at hvor normalorthografien har e, der er dette tegn ogsaa her i haandskriftet det almindeligst forekommende; men der findes dog en hel række undtagelser, saa mange, forekommer det mig, at man ogsaa her er berettiget til at se et tegn paa, at haandskriftet stammer fra en norsk skrivers haand. Hvor normalorthografien har *æ*, er der forholdsvis faa eksempler paa brugen af *e* i dette haandskrift, saaledes dog, at efter g bruges udelukkende *e*. Da skrivebrugen i dette tilfælde er konstant, kan forskjellen fra det normale ikke være blot grafisk, og der maa saaledes her antages at foreligge en (dialektisk?) progressiv palatalisering af æ til e (ɔ: é).

Brugen af ꝺ.

Den type, som her i udgaven er benyttet til at gjengive haandskriftets tegn for *œ*, nemlig ꝺ, er desværre meget uheldig, idet den har

---

*) Det bemærkes, at hvor normalorthografien har *e*, har jeg ikke optaget nogen statistik over de med e forekommende former. Men som enhver kan overbevise sig om ved blot at læse en side af sagaen, er disse de langt overveiende. Jeg har derfor kun noteret former med e, hvor man lige i nærheden har former af samme eller beslægtede ord med æ, for saaledes at vise skriverens mangel paa konsekvens. Derimod, hvor normalorthografien har *æ*, har jeg søgt at faa en saa fuldstændig statistik, som muligt.

for megen lighed med ó. Det i haandskriftet forekommende tegn er o med en løkke øverst tilhøire, repræsenterende den øvre halvdel af en e.

Dette tegn benyttes i dette haandskrift svarende til følgende tegn i normalorthografien:

1) svarende til normalorthografiens œ (Noreen ǿ): bróþr etc. 10 gange; eks. 93[26]; bóginum 69[21]; bór etc. 13 gange; eks. 60[5-8]; bón etc. 12 gange; eks. 32[4]; bónꝺr 3 gange; eks. 43[12]; bóta etc. 5 gange; eks. 45[22]; ꝺógr 26[12]; ꝺói 68[27]; ꝺómi etc. 8 gange; eks. 31[30]; gaulꝺóla 43[5]; ꝺótr 3 gange; eks. 13[36]; ꝼrócnleik 30[30]; ꝼóða etc., ꝼózla 6 gange; eks. 2[28]; ꝼóra etc. (vapnꝼórr; ogsaa impf. konj. af ꝼara) 34 gange; eks. 48[15]; ꝼóti (berꝼóttr) 4 gange; eks. 86[26]; glóp 4 gange; eks. 34[15]; gróða etc. 8 gange; eks. 69[26]; grónlanꝺ 76[16]; góþinga 65[18]; góþir 104[12]; gózku 3 gange; eks. 48[21]; hróraz 119[7]; hóꝼa etc. 10 gange; eks. 20[36]; hógr 56[32]; uhógt 110[13]; hógri 4 gange; eks. 111[16]; hótti 75[19]; kómi 4 gange; eks. 22[16]; kóɴ etc. 3 gange; eks. 12[20]; lógi 66[5]; lóþi 112[16] o. fl. st.; móþi 2 gange; eks. 1[25]; móꝺꝺir 106[18]; móþr 36[13]; mórſki 104[34]; móta etc. 3 gange; eks. 25[5]; norónn 3 gange; eks. 63[29]; nóꝼrliga 2 gange; eks. 12[21]; nóra etc. 2 gange; eks. 121[17]; róða (subst. og verb.) etc. 20 gange; eks. 22[34]; rógþu 13[25]; urókimk 96[5]; rótaſc 16[16]; ſkóþir 110[29]; ſlógþ etc. 3 gange; eks. 40[26]; ſtórri 2 gange; eks. 103[17]; ſtóþi 3 gange; eks. 2[18]; ſókia etc. 16 gange; eks. 19[9]; ſómð etc.; ſómilegr 12 gange; eks. 8[20]; ſótr etc. 4 gange; eks. 19[28]; tóki, ꝼatókr 6 gange; eks. 2[20]; tónaði 17[32]; þrónðir etc. 6 gange; eks. 39[18]; þótti 2 gange; eks. 60[15]; órinn 10 gange; eks. 26[18]; óſa 63[41]; ógir 121[27]; óſkilegr 2 gange; eks. 5[8]; óſcu 3 gange; eks. 13[13]; óztu 118[9].

2) svarende til normalorthografiens ø: glógt, glógra, 5 gange; eks. 77[14]; hóggr 10[21] (men hogg, subst., 10[22]; og hoggva, hoggvinn etc.; eks. 115[24]); kóm og kómr 24 gange; eks. 23[17]; mórgin 35[8] (men moꝛgin 47[7]); rócðiz 81[31]; róri, róru (af róa) 4 gange; eks. 112[30]; ſóckui 52[35]; þróngua 26[27]; þróngþ 47[24]; þróngði 119[5]; þrónct 56[15]; (men þrongua 50[8]; 116[35]; þrongþu 85[8]; þronct 38[26]); óðli 2 gange; eks. 14[28]; órenði 35 gange; eks. 44[11]; óꝛpentu 3[20]; (men oꝛpættu 102[35]); óngan (óngu, óngum etc.) 10 gange; eks. 65[11]; óx etc. 6 gange; eks. 10[19-21]; hallꝼróðr 109[2]; hanllꝼróðr 60[25] (derimod hyppigere hallꝼroþr; eks. 104[11]).

3) Svarende til normalorthografiens æ i athóꝼi 60[9]; dette eneste eksempel paa sammenblanding af æ og ó her i haandskriftet maa

sandsynligvis tilskrives indvirkning fra det beslægtede hǒþa; derimod har man lige i nærheden den rigtige form at hæþi 60[10].

4) Svarende til normalorthogafiens ǫ:

De tre eksempler paa benyttelsen af ǒ til at betegne den ved u-omlyd af kort a opstaaede vokal og de mulige grunde for den her foreliggende benyttelse af tegnet er tidligere omtalt (side X).

5) Svarende til normalorthografiens ó: þoꝛn 117[12].

6) Svarende til normalorthografiens o: kǒmiz (ptc. refl.) 111[24].

Som det vil fremgaa af ovenstaaende redegjørelse for brugen af tegnet ǒ, er skriveren meget konsekvent i sin anvendelse af dette tegn, og blander det kun paa et enkelt sted sammen med æ, saaledes dog at han bruger ǒ for æ, ikke omvendt. Vi har i denne skriverens konsekvent gjennemførte retskrivning i dette stykke at se endnu et vidnesbyrd om haandskriftets norske oprindelse. Naar vi et enkelt sted har dette tegn benyttet istedenfor ó (þoꝛn 117[12]), er grunden hertil vistnok at søge i den omstændighed, at der straks iforveien forekommer ordet þǒra, som har ledet skriveren (muligens ved tanken paa en etymologisk sammenhæng) til at benytte samme tegn her. Derimod s. 31[32] og 43[31-32] er der korrekt skrevet þǒrþi (þǒrðu) þoꝛnir.

Forholdet mellem o og u i ubetonede stavelser.

Efter Noreens Grammatik[2] § 125, 2 skulde o i ubetonet stavelse i gammelnorske haandskrifter kun kunne forekomme, naar den foregaaende stavelse indeholder et e, é, o, ó, ø ǿ eller á, ǫ́, ǽ, eller endelig et a med bitone. Af en saadan regel kan der ikke paavises spor i dette haandskrift. Den eneste regel, som kan paavises her i haandskriftet, er den, at umiddelbart efter et konsonantisk, til samme stavelse hørende *i* følger der altid o; ellers er brugen fuldkommen regelløs hvilket bedst vil fremgaa af de nedenfor givne eksempler:

o	u
efter a:	
h*an*om altid naar første stavelse er forkortet (betegnet ved h̄); eks. 69[3];	hanum 4 gange; eks. 69[16];
	þiallum 76[27]; ſcalum, ſcalu eks. 52[24];
allo 39[29];	annur 112[4];
efter á: ſato 30[6]; baro eks. 113[14];	kapum, baðum, ſpanu, vapnum etc. (se s. XVI);
varo 20 gange; eks. 21[30];	lagu 76[24]; baru 93[77]; varu 28 gange; eks. 76[13]; vandum 11[16];

efter e: ero 17 gange; eks. 16[25]; mego 37[23]; vetrom 10[4]; þello 81[18];	eru (erum) 4 gange; eks. 34[14]; þellu 81[20];
efter é:	letu 47[34]; 72[28]; reðumk 86[3];
efter i: miclo 78[34]; criſto 117[17]; vitroſtu 44[3];	miclum 78[36];
efter í: ſino 3[10];	ſinum 3[31];
efter konsonantisk i (i samme stavelse); eks. tiltekiom 1[2]; i denne stilling bruges, som ovenfor bemærket, udelukkende o, aldrig u; jeg har noteret 110 eksempler paa forekomsten af o.	
efter o: morgoninn 2 gange; eks. 38[1]; vitroſtu 44[3];	honum (NB. aldrig honom); eks. 2[14] (noteret 50 gange);
efter ó: þoro 19[13]; 66[1]; 68[27]; como 40[29];	þoru 19[15]; 48[7]; comu 31[27]; quomu 19[18];
efter u: ætluðo 79[17];	ætluðu 48[5]; urðu 19[5];
efter ú: natúro, 2 gange; eks. 13[18];	
efter y: yðro 15[10];	yðru 15[10];
efter ý: alþyðo 36[15];	
efter æ: mælto 34[19-31]; i det hele taget er o almindelig i sidste stavelse af dette ord, naar første stavelse er forkortet.	mæltu 98[31];
efter ǫ:	rǫððu 35[31];
efter diphthongen au:	ðauðu 113[17];
efter diphthongen ei:	neituðu 33[17].

I ovenstaaende fremstilling af forholdet mellem o og u i ubetonede stavelser, er der kun lagt an paa fuldstændighed, forsaavidt angaar brugen af o. u er gjennemgaaende den hyppigst anvendte form (undtagen efter konsonantisk i, som omtalt); men af og til kan skriveren uden at der synes at foreligge anden grund end et personligt indfald eller vaklen i orthografien, anvende o og u om hinanden; se ekspl. miclo-miclu, foro-foru ovenfor. Hvor første stavelse er forkortet, som i m*æl*to, v*ar*o, h*an*om o. s. v., der foretrækkes o i anden stavelse. Det ser ud, som om skriveren med flid har undgaaet at benytte o efter ǫ og efter langt é.

Brugen af *e* og *i* i ubetonede stavelser.

Den samme vaklen, som findes i anvendelsen af *u* og *o* i ubetonede stavelser, gjør sig ogsaa gjældende med hensyn til brugen af *e* og *i* i samme stilling. *i* forekommer langt hyppigere end *e* og kan i det hele taget betragtes som den regelmæssige form; der vil derfor i den følgende redegjørelse kun blive gjort opmærksom paa former med *i*, forsaavidt som de har interesse i sammenligning med beslægtede ord eller former med *e*.

e	i
Efter svagt betonet a:	
biartare 10[26]; ſkiotare 74[4]; harðare 37[26]; akaꝼre 13[15];	ꝼimari 74[4];
heriaðe 13[28];	heriaði 12[32];
boꝛgarennar, 2 gange, eks. 15[23];	
eyarennar 49[16]; hjalparennar 103[24]; hjarðarennar 29[6];	
lyptingarennar 110[32]; annarre 29[2];	
Efter betonet a:	
iaðre 97[30]; naðre 109[3];	aðrir eks. 92[9];
allre 15[25]; hamre 84[24]; ramre 104[17];	allri 16[11]; allir eks. 55[10];
ſcammre 11[32]; manne (2 gange), eks. 45[27]; ſannre 116[2]; ſannenðum 35[22]; hiallte 61[7];	hiallti 62[5];
jarle 36[8];	jarli 31[11]; hjarðir 18[23];
Efter á:	
are 31[23]; raðe 120[13];	ári 31[22]; ꝼair 1[3];
Efter æ: vænnte 14[35];	clæððir 14[30];
Efter e: ꝼegre 10[27]; konunglegre (2 gange); eks. 11[24]; ſcynſamlegre 119[31];	konunglegri 62[6. 8]; elligar 60[27];
huerre 15[26]; hellðe 77[7]; ꝼoꝛellre 37[20-21];	
uegge ſtaꝼſ 42[12]; rettenðum 16[34]; *gerer* 34[12];	gerir 35[12];
Efter i: Aſtriðe 52[15]; niðre 59[16];	Sigriði 51[20]; niðri 59[18. 19];

tiþenði 43^{25}; liket 119^{9};	ꝼirir (15 gange skrevet fuldt ud; i regelen forkortet); eks. 92^{34};
Efter o: imote 4 gange; eks. 15^{7}; þioðer 121^{22}; foꝛſtiore 15^{4}; Orme 109^{7}; brote 72^{15}; nocquorre 21^{24};	imoti eks. 15^{23}; þioðir 12^{25}; Orminum 109^{32};
Efter u: ſumre (3 gange) eks. 12^{32}; Gitſure 120^{22}; utſuðre 42^{11}; ukunre 101^{23}; kunnect 11^{22};	numit 11^{32};
Efter y: myrðe 111^{5}; ſtyre 109^{8}; ꝼlytte 76^{5};	myrkrinu 34^{25}; lyðit 76^{9}; yꝼir eks. 34^{9}; tryði 67^{34}; ꝼylki 67^{35};
Efter ó: breiðóxe 80^{15};	bolóxi 78^{1};
Efter ei: þ*eir*re 15 gange; eks. 3^{21}; (i regelen forkortet; en enkelt gang skrevet helt ud: þeirre 22^{11}); ꝼleire 2 gange; eks. 37^{2}; meire 3 gange; eks. 27^{2}; ueite 20^{32};	þ*eir*ri 3 gange; forkortet; eks. 55^{13}.
Efter au: naute 65^{23}.	

Adverbialendelsen -lega, -liga, saavelsom den beslægtede adjektivendelse -legr, -ligr er i regelen forkortet, men den forekommer dog ogsaa temmelig ofte skrevet helt ud:. — liga, ligr etc. har jeg noteret 52 gange; i den foregaaende stavelse findes følgende vokaler:

a (21 gange); eks. faſtliga 33^{13}; mannligu 76^{5}; á 2 gange; eks. þraliga 46^{23}; æ: vaðuænligr 43^{30-31}; e: 7 gange; eks. agetliga 91^{29}; i: 4 gange; eks. vitrliga 40^{20}; o: 5 gange; eks. lioðliga 34^{11}; omlyds o: logligum 68^{25}; u: 6 gange; eks. konungliga 43^{28}; trulig 45^{15}; y: 3 gange eks. dyrligum 34^{4}; ó: nóꝼrliga 12^{21}; ei: beiſcliga 114^{19}; au: aumligan 20^{13}.

-lega, -legr etc. har jeg noteret 82 gange; det forekommer: efter a 20 gange; mannlegan 14^{28}; efter e: 3 gange; eks. agetlega 72^{12}; efter i: 29 gange; eks. uitrlegſ 60^{34}; efter o: 6 gange; eks. lioðlega 75^{1}; efter u: 18 gange; eks. konunglegri 72^{6}; efter y: 5 gange; ðyrlegum 21^{33}; efter ei: uaueiꝼlegum: 32^{26}.

-lict har jeg noteret 13 gange; efter a: 4 gange; eks. maclict 48^{35}; efter e: 2 gange; eks. agetlict 48^{8}; efter i: 4 gange; eks. liclict 80^{35}; u: 2 gange; konunglict 8^{31}; utrulict 69^{33}.

-lect har jeg noteret 14 gange; det forekommer: efter a: 2 gange; eks. maclect 81^{28}; efter e: agetlect 21^{20}; efter i: 6 gange;

eks. liclect 26[8]; efter o: toꝛſotlect 73[11]; efter u: 3 gange; eks. konunglect 11[21]; utrulect 94[19].

Det fremgaar af ovenstaaende redegjørelse, at nogen vokalharmonisk regel for anvendelsen af *e* og *i* i ubetonet stavelse, saaledes som den fremstilles af Noreen[2] § 124[2], findes ikke i dette haandskrift.

I suffixet -ligr, -liga, -legr, -lega er formen med e den hyppigst forekommende, ellers er formerne med i aldeles overveiende.

Navnlig er det værd at lægge mærke til, at til former paa -ir (verbal, nominal og adjektivformer) forekommer der kun to gange tilsvarende paa *er*; den ene er g*er*er 34[12], der vistnok kan være en feilskrift, idet tegnet ᾽ er sat efter g istedenfor efter ger (g᾽r for ger᾽); den anden er þjoðer 121[22], i et vers, og det er at mærke, at *e* i de mod sagaens slutning anbragte vers forekommer hyppigere end i prosateksten.

Betegnelse af vokalernes kvantitet.

Vokallængde betegnes ikke hyppig i dette haandskrift; hvor saadan betegnelse forekommer, sker det ved hjælp af en over vokalen anbragt accent, med undtagelse af en enkelt gang (i ordet ꝼaam 119[26]), hvor vokallængden betegnes ved vokalfordobling.

Accent er anvendt i de følgende tilfælde:

á: ꝼám 63[23]; rámr 47[32]; án (prp.) 90[16]; 94[2] (men an 81[16]); Án (n. pr.) 104[30]; ſmán 107[15]; ván 105[30] (men van 98[15]); vá (præt. vega) 100[13]; þá (af þiggia) 116[7] (men 116[8] þa); ár 45[7.25]; 50[22]; 81[12]; ári 7[7]; 31[22]; hár (adj.) 14[25]; hár (subst.) 79[5]; retthárr 79[5]; ſár 119[4]; ſárr 109[24]; vár (pron.) 65[15]; þjorſár ꝺalr 61[7]; bloðráſ 119[4]; hroſſa ſlatrſ át 63[21]; ázk 85[31];

é: lén 8[14]; ſén 74[24];

í: mín 8[31] (men þin 9[2]); oꝛðs tír 103[2]; ꝺixín 14[8] (men ꝺixin 14[16]); noꝛmanꝺí 118[22];

ó: ꝺó 85[4]; þór 4 gange; eks. 27[21]; ór, óꝛ (prp.) 3 gange; eks. 119[34]; ſtór 119[5]; mótz 102[5];

ú: búna 102[13]; trúnni 46[27]; út 80[21];

ǽ: lǽr 2[11]; rǽna 93[24]; hǽttr[26].

II. Konsonantbetegnelsen.

Følgende konsonanttegn findes anvendte i dette haandskrift: b, c, ꝺ, d, ð, ꝼ, f, g, h, i, j, k, l, m, n, r, s, ſ, t, u, v, ƿ, x, ꝥ, z.

1) b: ved b er kun at mærke, at det findes ved assimilation for ꝼ i: abbragðlict 11[31]; abbragðz 58[13] (men aꝼbragð 58[15]); abburðar 79[1].

2) c bruges kun i latinske ord med betydning af s; eks. ſuſtentacione 50[18]; racio 50[19]; desuden i forkortelsen xp̄c for criſtz 20[23].

I norske ord forekommer dette tegn kun med betydning af *k*, og veksler i denne betydning med *k*, dog saaledes at *k* i regelen bruges foran palatale vokaler, medens paa den anden side i mange tilfælde begge tegn kan bruges om hinanden; f. e. mioc 27[34]; miok 28[6]; cróċði 32[18]; rikði 50[25]; girclanꝺz 20[5]; girklanꝺz 20[21]; cona 8[11], men konum 95[22]; ꝼrócnleik 30[30], men leic 8[21]; virkinu 26[1].

Efter ſ bruges stadig c undtagen foran i, e og ó; eks. miſcun 21[9]; þeſconar 55[22]; ſcoginum 18[27]; ſcynꝺilega 10[8]; ſcammi 99[5]; ſcǫrina 86[28]; ſcaut 112[24]. Derimod: ſkóþir 110[29]; ſkipum 36[2]; ſkiott 118[28]; ſcamſkeptum 111[14]; ꝺanſki 58[17] (men ꝺanſcr 58[18]); ſkeið 31[28]; ſkegg 14[1]. ſc foran i har jeg kun fundet i ſcipa 35[29], ved siden af ſkip i samme linje. Foran t bruges altid c: virctum 46[25]; ſiðlict 60[10]; lyden kk betegnes altid ved ck: ſtockum 43[32]; hycka 108[24]; sucku 109[3].

c vexler med g i lanct 11[29] o. fl. st. (jeg har noteret 10 steder) ved siden af langt 67[24]; 98[17]. Derimod har jeg kun fundet c i þronct 38[26]; þrónct 56[15]; heilact 2 gange; eks. 54[13]; bloðuct 23[23]; þunct 2 gange; eks. 95[26]; harðꝼenct 37[15]; byrct 40[17]. Kun g har jeg fundet i ſagt; eks. 42[29].

ec skrives saagodtsom altid med c; ek forekommer et par gange; eks. 68[33]; men umiddelbart efter, gjentagne gange ec. En enkelt gang forekommer jak 53[30]; mek 11[4]; þic 58[1]; þec 88[5]; þek 13[14]; ſek 13[29] o. fl. st. (noteret 5 gange).

oc skrives ogsaa i regelen med c, men det forekommer dog ogsaa nogle faa gange skrevet med k, navnlig efter initialbogstaver i begyndelsen af kapitler; eks. 46[36]; 51[21] o. fl. st. (10 gange).

En enkelt gang bruges c, hvor man kunde have ventet ck, i þacſamliga 54[19] (cfr. Hoffory i Arkiv II, 76).

3) d har to former d og ꝺ. Den sidste form er den hyppigst forekommende, idet den første kun bruges der, hvor der foreligger en bestemt grund til ikke at benytte den anden. Dette er tilfældet i de forkortede former af *land* skrevet l'd, idet ꝺ i dette tilfælde vilde komme op i hagen efter l og saaledes kunne forveksles med ð. Det samme er

tilfældet med de forkortede former af bard*agi*, skrevet bard', idet et ð med den her efterfølgende hage vilde faa samme form som ð.

. Med hensyn til brugen af ð kan mærkes, at i imperf. og præt. partc. af verber som virða, hirða etc. bruges gjennemgaaende rð, ikke rð. De herhen hørende eksempler er: hirð (ptc.) 49^{29}; gyrði 73^{29}; virði 4^{15}; 75^{23}; 88^{18}. ſuíꝩirðir 19^{33}; ſuiꝩirðar 36^{24}; ſuiꝩirðan 30^{21}; ſuiꝩirðr 67^{9}; ſuiꝩirðt 120^{4}.

Den konsekvent gjennemførte brug af ð i denne stilling maa vistnok betegnes som et vidnesbyrd om haandskriftets temmelig høie ælde. I Reykjaholtsmáldagi l. 25 har man ꝩirðo (men samtidig l. 16 ovirþar). Dette stykke af máldagi er (cfr. Rhmd. 23) skrevet mellem 1206—9. Lignende former forekommer ogsaa i St. H. b. og andre af de ældste islandske haandskrifter (cfr. Hoffory Ark. II, 32), men tilsyneladende intetsteds saa konsekvent som her.

ð bruges ogsaa i pct. af ꝼirra: ꝼirrðan 30^{22} og ꝼirðr 113^{4}; ligeledes i ꝼegrði 78^{19} og i substantivet ꝼegrð 3 gange; 58^{8}; 77^{32}; 98^{33}.

Disse former har jeg ikke seet nævnt som forekommende i andre haandskrifter, og de omtales hverken af Hoffory i Oldn. konsonantstudier eller af Noreen i hans grammatik. Disse former viser en altsaa vistnok for denne skriver eiendommelig overensstemmelse mellem former med lang rodstavelse paa r og lignende paa l.

Enkelt ð for ðð forekommer i leiðu 7^{24}; ðð (?) hvor man kunde have ventet tt i beiðð 4^{1}, hvor dog læsningen er noget tvilsom, se noten til dette sted under teksten.

Præteritum og particip af ꝼinna har i regelen nð, ꝼunðu, ꝼunðinn etc., som jeg har noteret 18 gange mod en gang ꝼunnuz 64^{2}; eks. 3^{3}; 3^{19}; 9^{6} o. s. v.

Et eksempel paa undladt assimilation af ðð har man i ſtaððt 66^{15} (cfr. Noreen^{2} § 210, 2, anm.). Bortfald af ð har man eksempel paa i verall*iga* 68^{16}; derimod veraldlegu 50^{20}.

4) ð veksler med þ inde i ord til betegnelse af den tonende dentale spirant, uden at der kan paavises nogen regel for brugen af det ene eller det andet tegn. I mange tilfælde finder man begge brugt lige ved siden af hinanden i samme ord. Eksempler: ꝼrægþ 21^{20}; ꝼrægð 21^{18}; við 46^{28}; viþ 46^{29}; lið 46^{32}; liþi 46^{32}; ſagþi 2^{35}; ſagði 2^{33}; yðr 35^{26}; yðarri 35^{27}; yþarr 35^{27}; moður bróþr 33^{30}.

Ligesom man kun har þ i begyndelsen af ord, saaledes anvendes ogsaa dette tegn almindelig, naar en enkelt stavelse af et ord overføres til en anden linje; eks. ꝼoꝛþa | þi 38^{34}; haꝼ | þu 37^{14}; dog

ogsaa ð: ra | ðit 47^{13}; bli | ðu 22^{3}; iþrott skrives i regelen med þ; eks. 59^{26}; 81^{12}; men ogsaa iðrott 59^{24}.

Et overflødigt ð, der synes at skylde en feilskrift sin tilblivelse, forekommer i hoꝼðþ*ingia* 6^{7}.

ð (þ) veksler med t i ubetonede eller svagt betonede stavelser i enden af ptcp. neut., neutrum af enkelte adjektiver, anden pers. flt. af verber, en del partikler o. s. v. t forekommer dog langt hyppigere end ð (þ), og jeg skal derfor i det følgende indskrænke mig til at nævne de med ð (þ) forekommende former, idet jeg kun undtagelsesvis gjør opmærksom paa dem, der har t:

að 25^{1} (men derimod 25^{4} at, begge gange i forbindelse med lande); callað 51^{31}; hugað 53^{29}; leitað 2 gange; eks. 11^{21}; ſigraþ 107^{13}; ſkipað 64^{16}; vapnað 5^{29}; vitað 58^{25} (men callat 58^{24}).

við (2 pers. pr. dual) 5 gange; eks. 9^{6}; $34^{13.14}$; farið 5^{20} (men ꝼarit 5^{21}; første gang følger heꝼði, anden gang haꝼði); geꝼið 70^{19} (men heitit 70^{24}); getið 3 gange; eks. 58^{27}; gratið 91^{11} (men latit 91^{11}); haꝼiþ 55^{19} (men ꝼarit 55^{18}); heitið 54^{21}; litið (ptc. og adj.) 3 gange; eks. 11^{5}; 61^{14}; leitið 15^{2}; loptið 10^{26}; mettið 21^{7}; ſlitið 2 gange; eks. 30^{24}; veitið 24^{15}; ætlið 119^{24} (men ꝼallit 119^{22}); ættið 16^{27}; meguð 75^{33}. Desuden i Gauðland 27^{18} (ved siden af gautlandi 27^{14}; 27^{28}).

Paa den anden side findes t for oprindelig ð et par steder, nemlig haꝼut 86^{21}; herſcaparbunat 12^{20}.

ð eller þ forekommer imod den i yngre haandskrifter brugelige regel efter *l*, *m*, *n*, *ng*, eller en tonløs konsonant i følgende tilfælde:

a) efter l:

α) rodstavelsen har kort vocal: ðualþiz 3 gange; eks. 6^{19}; talði etc. 6 gange; 26^{35}; valði 2 gange; eks. 78^{30}.

ſkilði etc. 15 gange; eks. 6^{13}; ꝼiolði 12 gange; eks. 10^{37}; holða (? holga) bruði 32^{3}; holðar 121^{19}; ſuolþrar 102^{7}; ſuolþr 93^{35}; hulði etc. 6 gange; eks. 2^{7}; ðulðu 121^{9}; ſtulþi 55^{8}; ðælþ 77^{26}.

β) rodstavelsen har lang vokal: vinſælþar 38^{31} (derimod ſkyllði 19^{4}, af ſkýla).

Derimod naar rodstavelsen ender paa en lang konsonant eller to konsonanter, ð: eks. ſiglð 97^{4}; hellðe 77^{7}; ſnillð 47^{22}.

b) efter m:

α) rodstavelsen har kort vokal: ꝼræmþar 12^{4}; lamþiz 86^{34}; uegſemð 2 gange; 14^{31}; 15^{24}.

β) rodstavelsen har lang vokal: ſómð 10 gange; eks. 12^{4};

ðreympi 3 gange; eks. 41[25]; ꝼlæmðr 56[16]; ꝼramkuemð 71[29]; ſomði 2 gange; eks. 16[21].

γ) rodstavelsen har kort vokal med to følgende konsonanter: ylmðiz 55[24].

c) efter n:
rodstavelsen har kort vokal: vanða 111[15]; vanðiſc 120[24]; ſpanði 58[12]; vinðland, vinða etc. overalt (33 gange); eks. 13[35]; unði (2 gange); 18[11]; munðu (2 gange); eks. 26[6]; ynði 16[24]. Efter lang vokal har man ð; eks. leynðar 35[9]; (dog ſynðu ɔ: ſýn þu 119[30]); ligesaa lecnði 116[28].

d) efter ng: ſtrengþi 23[8]; lengð 42[10].

e) efter c (k): vacði 5 gange; eks. 9[19]; vecði 65[11]; ſpecð 21[28]; blecðan, blecði 36[5]; 43[34]; bicði 85[14]; ricþi (rikði), 3 gange, eks. 8[10]; mykþi 54[17]; crócþi 32[18]; hrócðiz 82[2]; vircð 116[29]; velcðuz 16[33]; ſtyrcð (ſtyrcðu etc.) 4 gange; eks. 54[28].

f) efter p: ſteypði 102[25].

Hvis den af Noreen i grammatiken[2] § 183 1 b (cfr. 220, 3) givne tidsbestemmelse er korrekt, saa skulde haandskriftets orthografi i dette punkt (girnð, leynð, lecnði ved siden af talði, vanði o. s. v.) godtgjøre, at haandskriftets affattelsestid maatte sættes mellem 1200 og 1250.

Det af nn foran r opstaaede ð (þ) har man, foruden naturligvis i maðr, i ꝼiðriɴ 34[32], ved siden af ꝼinnriɴ 34[34]; formen ꝼiðr forekommer 6 gange, formen med nn har jeg kun noteret den ene gang; ukuðr 65[14].

En eiendommelig dobbeltbogstav sammensat af ð og g, saaledes at den øvre del repræsenterer et ð, den nedre et g, optræder et par gange; foruden i det før omtalte holgabruði 32[8], ogsaa i gaꝼug, 76[1]; dette sidste sted, hvor tegnet tydeligvis er en rettelse fra ð til g, taler for, at det samme ogsaa er tilfældet paa det første sted.

5. f har i regelen formen ꝼ, men nogle faa gange forekommer dog ogsaa det høie f, nemlig engang i det latinske ord filium 95[5] (hvor ꝼ ved en feil er kommen ind i udgaven). Desuden i firir 25[6]; fylkingar 104[21]; hofum 114[23].

I fortalen til sin udgave af den anden bearbeidelse af Odd munks Olaf Tryggvasons saga (pag. XVIII—XIX) har Munch fra den i hint haandskrift (udg. pag. 22) forekommende skrivfeil aſt for afl, sluttet, at vedkommende haandskrifts original har benyttet den saakaldte høie f, og saaledes ikke kan have været synderlig yngre end 1200. Den

sidste slutning forekommer mig, i lys af det ovenfor fra dette haandskrift anførte, at være for dristig. Thi det viser sig af dette haandskrift, at det høie f kan forekomme sporadisk i haandskrifter, der regelmæssig benytter den saakaldte angelsaksiske form; navnlig maa man være forberedt paa at finde eksempler paa brugen af den form i en oversættelse fra latin. Man kan derfor ikke af det af Munch nævnte sted slutte sig til andet end en saadan sporadisk forekomst af det høie f i det andet haandskrifts original; og selve feillæsningen synes mig at pege i den retning.

Det kan være interessant at lægge mærke til, at i stykket om "de ti bud" o. s. v. paa haandskriftets sidste side bruges høi f i de latinske ord, som cinifes, medens det angelsaksiske ꝼ bruges i de norske ord. Der foreligger altsaa intet bevis for, at originalen til den anden redaktion har været ældre end selve det her foreliggende haandskrift, en kjendsgjerning, som vil være af vigtighed for bedømmelsen af de to redaktioners relative værdi som kilder, hvor det gjælder at fastslaa, hvad der stammer fra Odd selv og hvad der er senere tilkommet.

ꝼ bruges inde i ord vekslende med ꝩ til at betegne den tonende labiodentale spirant. Eksempler vil blive givne under ꝩ.

6. g mangler foran konsonantisk *i* med følgende vokal i teyia 79[20]; 93[36]; haleyiom 57[14]; heyia (for heygia) 84[9]. Derimod er g indsat foran *i* i ꝼlygia 32[10].

Undertiden forekommer ɢ for gg; eks. leɢr 25[4].

7. *h* er dels faldt bort foran l, n og r, dels er det bibeholdt. Da bortfald eller bibehold af denne konsonant i fremlyden hører til de karakteristiske skjelnemærker mellem gammel norsk og gammel islandsk, skal jeg i det følgende gjøre nærmere rede for forholdet i denne henseende:

Former med h.	Former uden h.
foran l: hliðin 25[38]; hlið 98[17];	lið 97[16]; 97[22];
athlógi 47[28];	lo 84[30];
hliꝼa 5 gange; eks. 56[15];	
hloðum 77[25];	laðum 85[32];
hloðꝩer 104[32];	loðueſſon 46[10];
hloð 120[21];	
hleypimeiðr 120[32];	laupa og former deraf; 19 gange; eks. 69[9];

	lioðliga 75[1];
hlunnviggia 120[33];	lutr og former deraf; 58 gange.
foran n: hneckia 47[19]; hneckir 100[31]; hnitu 108[7]; hne 111[1];	
foran r: hrauſtr etc. 4 gange; eks. 11[34];	
hrafn 120[20]; hrofnum 121[18];	
hreſſar 100[32]; hreyti 112[35];	
hrið 9 gange; eks. 68[25];	rið 12 gange; eks. 9[37];
uhreinum 68[31]; uhreinſtu 120[2];	ureinan 68[31]; 69[36];
hringr etc. 7 gange; eks. 52[4];	ringr etc. 6 gange; eks. 52[2];
hroallðr 6 gange; eks. 56[11.23];	
hroſa 28[23]; vinhroðigr 121[3];	
hroſſa 63[21]; hroſſæturnar 103[18];	roſſ 25[23];
hrioða etc. 5 gange; eks. 103[12];	
hryggr etc. 6 gange; eks. 84[4];	
hræðaz, hræzla etc. 7 gange; eks. 13[16];	ræzlu 3 gange; eks. 32[11].
hræ 69[22]; 121[2]; hrôraz 119[7].	

Det fremgaar af ovenstaaenda redegjørelse, at begge slags former forekommer temmelig hyppig; at der forekommer flere ord med *h* end uden *h*, men at netop de almindeligst forekommende ord mangler *h* (se lutr, laupa etc.). Paa den anden side er det værd at lægge mærke til, at en stor del af de ord, der er skrevne med *h*, kun forekommer i versene i sagaens sidste del. Hid hører hloð, hleypimeiðr, hlunnviggia, hneckir, hnitu, hne, hrafn, hrofnum, hreſſar, hreyti, vinhroðigr, hræ (den ene gang). I disse ord er *h* for det meste bevaret ved alliteration.

Om *h* i denne stilling udtaler Vigfusson i Oxford Ordb. pag. 227 sig saaledes: "Not a single instance is on record in any MS. written in Norway". Dette vilde (om dèt holdt stik) udelukke muligheden af at nærværende haandskrift kunde være skrevet i Norge. Imidlertid findes, ifølge Wadstein. pag. 138, i gl. N. Homb. en gang hriug for hring. Saa aldeles eksempelløs er altsaa ikke anvendelsen af *h* i denne stilling paa gl. norsk. Og i Didriks Saga har jeg ved løselig at læse over nogle faa sider af hvad der er skrevet med, hvad prof. Unger kalder den tredje haand, som er en norsk haand, fundet: luta 48[16]; hlæiandi 50[24]; hræðumz 51[1]; rið 57[2]; hnæva 197[20]; men rôyste 197[2] (derimod har den saakaldte første

haand, der er trykt under teksten, læigiande og ræðazt). Denne tredje haand i Didriks saga viser altsaa et forhold, der temmelig nær stemmer med det her foreliggende.

Det er øiensynligt haabløst at ville søge at finde en sproglig forklaring af den her forekommende vaklen i skrivemaaden. Man maa søge at finde en psykologisk forklaring. Skriveren af nærværende haandskrift, han være oversætter eller bearbeider, viser sig at være vel hjemme i latin; han var altsaa hvad vi kalder en lærd mand. Nu er intet almindeligere end hos lærde mænd at finde en konservativ, eller endog antikiserende retning i orthografien; en tendens til at føre udtryksmaade og skrivebrug tilbage til de klassiske linjer og til de regler, som ved eksempler fra gode forfattere og poesien (cfr. Dr. Jessen og den "litteraire Retskrivning") kunde paavises at være korrekte. Man kan meget vel tænke sig, at en Nordmand af denne skole kunde benytte sig af den her foreliggende retskrivning, og at han ikke var konsekvent i gjennemførelsen af sin klassicitetsstræben, og navnlig i de almindelig forekommende ord hjemfaldt til den populære betegnelsesmaade, det kan vi ikke undres over.

Det er sandsynligvis forhold, som det her foreliggende, der har bragt prof. Storm (Sn. St. Hist. Skr. pag. 33) til at mene, at dette haandskrift "er skrevet i Norge, men efter en islandsk original". Jeg skal senere søge at paavise, at dette haandskrift er en direkte oversættelse fra den latinske original, og da jeg ikke tror, at antagelsen af en islandsk original er nødvendig for at forklare det her foreliggende forhold, finder jeg ikke i muligheden af, at en saadan hypothese kunde forklare forholdet, grund til at fravige min ovenfor omtalte opfatning *).

8. Den palatale tonende spirant betegnes inde i ord ved *i*, i fremlyden dels ved *i* og dels ved j; eks. tiltekiom 1 [8]; jarlinn 1 [10]; iaꝼnan 54 [9]. Om indskydelsen af *g* foran *i* i ꝼlygia og om udeladelsen af *g* i Haleyiom etc. er ovenfor talt (side XXVII).

9. *k* veksler, som ovenfor omtalt, med c.

k bruges foran e, i, y, æ, ǿ; dog efter ſ i regelen ikke foran y, hvor c er gjennemgaaende.

---

*) Som et slags parallelforhold til det af mig her forudsatte kan nævnes, at i Amerika specielt "lærde" forfattere og de, der skriver for et mere selekt publikum, lægger vind paa at bruge engelsk retskrivning, f. e. engelsk "colour" for amerikansk "color" o. s. v.

Eksempler: kennimanna 76[11]; tiltekiom 1[1]; ſkilia 1[13]; kyn 8[31]; (men ſcynðiliga 4[21]); vigkònni 107[20]; kònſtir 11[34].

k bruges altid i det i regelen forkortede *konungr* og former deraf.

k er bortfaldt foran et andet k efter en konsonant i uerkaup 40[33] (hvor det tilsvarende sted i den anden redaktion, Munchs udgave p. 20, har uerk kaup).

10. *l* er i regelen fordoblet foran ð; eks. ellðrɪɴ 26[2]; kerollðin 26[2]; ællðrɪɴ 26[7]; ſcyllði 26[21]; hallða 26[24]; vinſellð 37[24]; ſiallðr 11[5]; dog ogsaa enkelt konsonant; eks. uelði 35[20]; vilði 9[20].

Ogsaa foran *t* fordobles *l* undertiden; mellti 87[28]; heimollt 33[9]; þollt 16[30]. Assimilation ll for lð i hollguðumk 68[33] for holðguðumk.

11. m veksler med ꝼ foran n i ſamnaði 55[6] ved siden af ſaꝼnaði 55[11]. *m* repræsenterer ꝼn i iamuel 59[24]. Dog er iaꝼnan den almindelige form; eks. 54[19].

12. Dobbelt n betegnes ofte ved ɴ. Undertiden synes dog dette tegn at staa for enkelt n; saaledes loɴð 98[4]; uagliɴum 56[4]; undertiden har dette tegn en eiendommelig form, nærmest som en g med en ret streg i toppen; eks. ſɪɴ 23[19]; annaɴ 92[17].

Enkelt n for dobbelt forekommer i banaði 75[18]; i sammensætninger af maðr har man enkelt n i manðrapſ 55[3] og manðrap 55[9]; manvit 29[12]. n for sædvanligt ð optræder i heinmoꝛk 104[28] (vel i tilslutning til Heinir).

13. *p* forekommer ikke alene stadig i forbindelsen *pt* i ord som craptr; eks. 27[2]; giptiz 88[5]; optliga 13[9]; eptir 24[25]; men desuden ogsaa et par gange, hvor man i andre former af de samme ord har ꝼ: tolpta 30[32]; þyrpti(?) 25[22]. Ogsaa formen huſpreyio forekommer en gang; 37[7].

14. q forekommer som betegnelse af k-lyden foran u med følgende vokal, hvor dette u ikke er betegnet i skriften, idet q. dels staar alene som betegnelse af det hele ord (kuað), dels u sammen med den følgende vokal betegnes ved, at denne sidste skrives over linjen, dels endelig kan u med et følgende a være betegnet ved det over q anbragte forkortningstegn ʷ. De saaledes forekommende ord er q*u*að, eks. 116[6]; q*ua*zk 25[6.10] (men kuað skrevet fuldt ud 3[21]). q*u*oþu 33[32]; q*u*ol 20[16]; q*u*omu 58[8]; nocq*u*or passim; eks. 72[19].

15. r har i regelen formen r. Formen ꝛ bruges som oftest efter o, ligegyldigt enten stavelsen oꝛ afslutter ordet eller sætningen, eller der efter denne stavelse følger en vokal eller konsonant; eks. oꝛð 1[2];

oꝛroſtur 12[23]; ꝼoꝛræðiſ 12[13]; noꝛegſ 58[29] (men ved siden deraf noregi 1[2] o. fl. st.). Tegnet ꝛ forekommer ogsaa nogle gange efter ð og ꝺ, nemlig bregðꝛ 27[24]; ſtenꝺꝛ 98[14]; ſenꝺꝛ 77[17]. Et par gange forekommer dette tegn efter ꝺ, der ellers ikke paa grund af sin form let lader sig forene med dette ꝛ-tegn: eks. ꝼꝺꝛi 40[31] (ved siden af ꝼꝺrir 40[32]). Det almindelige r-tegn forekommer dog heller ikke sjældent efter o; eks. det ovenfor nævnte noregi; or 61[2]; ꝼor 53[31]; ꝼorn*ir* 56[29]. (men ꝼoꝛn*ir* 56[25]).

16. Tegnet for *s* har i regelen den høie form ſ. Tegnet s bruges kun i enkelte tilfælde, hvor der er en speciel grund til at anvende det. Saaledes i keis̄ ɔ: keis*ari* og former deraf; eks. 24[26] (derimod keiſari, hvor ordet er skrevet fuldt ud; eks. 23[6]). Formen s forekommer endvidere i ordet *sua*, forkortet s[a]; eks. 102[31]; endvidere naar s en og anden gang i enden af et ord, oftest i slutten af linjen af mangel paa plads, er skrevet over linjen uden at nogen forkortelse derved betegnes: eks. hei*m*ſins 10[30]; þings 30[1] (men þingſ inde i samme linje 29[35]); ꝺrottins 54[15].

17. Tegnet for *t* har i regelen en lav form, der ikke hæver sig over linjen. I forbindelse med ſ har dog t en høiere form, saa at t og ſ mødes, og i forbindelse med c gaar der fra denne høie t en bueformig streg bagover og nedad paa samme maade, som det endnu kan sees af og til i engelske bøger i den saakaldte old style type (ct).

18. u. v, ƿ, ꝼ.

Lyden v betegnes i fremlyd i regelen ved tegnene u eller v, der bruges om hinanden, som det synes uden spor af forskjel, undertiden ved det saakaldte angelsaksiske ƿ. I indlyd betegnes den tonende dentilabiale spirant ved ƿ eller ꝼ, der bruges om hinanden. Jeg skal først gjøre mere detaljeret rede for forholdet mellem disse tegns anvendelse, før jeg indlader mig paa nærmere at diskutere den betydning, som i lydlig henseende maa tillægges disse tegn.

A: i fremlyd: Her er u (eller v), som sagt, det regelmæssige, og jeg gjør derfor kun opmærksom paa brugen af et af disse tegn i fremlyd, naar det kan have nogen interesse seet i forbindelse med anvendelsen af ƿ i denne stilling:

ƿ forekommer i: ƿanꝺræða 120[15] (derimod vanꝺræða 24[20]; 60[29]; vanꝺquæði 25[19]); ƿagninum 119[8]; ƿallꝺ 17[17]; 59[35]; (derimod vallꝺi 5[1]; 5[17] o. s. v.); ƿar, ƿaru 13 gange; eks. 21[35]; 81[23] (men var passim; eks. 1[6]); ƿarum (af várr) 2 gange; eks. 5[25]; ƿann 31[15] (men uan*n* 32[24]); ƿatn 2[9]; 56[25] (derimod vatni 2[8]; vaz 2[7] etc.).

ꝩel 8[25] (derimod uel 8[26]; 9[4] etc.); ꝩera etc. 8 gange; eks. 14[29] (men vera 14[25]); ꝩer 3 gange; eks. 21[5]; ꝩerða 14[21]; ꝩerðr 24[33]; ꝩermunꝺar ſon 59[5]; ꝩerollꝺu 98[32]; ꝩetr 14[37]; ꝩæntu 63[16]; ꝩæri 113[6].

ꝩið 3 gange; eks. 29[30]; ꝩiggrimr 120[25]; ꝩigi 2 gange, 115[31.33] (derimod vigi 116[4]; 29[18] o. s. v.); ꝩikinni 83[27] (derimod vikina 83[23]); ꝩin (ɔ: vín) 2 gange; 16[6]; 71[34]; ꝩingan 29[16]; ꝩinðland 6 gange; eks. 52[9] (derimod vinðlanꝺi 13[30] o. s. v.); ꝩirðiliga 30[4]; ꝩita 6[32]; ꝩolþu 50[16]; ꝩox 11[37].

Efter en tautosyllabisk konsonant: ſꝩiꝩirðing 88[2] (men ſuiꝩirþing 88[1]); ſꝩænſca 108[21] (men ſuænſki 51[7]); tꝩa, tꝩær 3 gange; eks. 65[23] (men tvenn 25[15]; tvær 78[26]).

B. i begyndelsen af andet sammensætningsled anvendes tegnet ꝩ meget hyppig. allꝩallꝺr 2 gange; 100[14]; 120[23]; allzꝩallꝺanꝺi 2 gange; 27[5]; 50[21]; einꝩallꝺz 42[31]; einꝩallz 43[19]; augꝩallꝺr o. s. v. 4 gange; eks. 64[23]; ſigꝩallꝺi 53 gange; eks. 52[12] (derimod 52[7] i en overskrift: Sigvallꝺi, og 51[12] viſſivallꝺr); rognꝩallꝺr 4[19]; þingꝩallar 62[14] (derimod þingvolliɴ 62[15]); haꝩarðr 104[33]; Jatꝩarðr 117[27]; 118[17]; lanꝺꝩarnar 105[18]; uꝩaſcari 83[1]; uꝩarlect 78[12]; oꝛꝩaſa 6[26];

ſamꝩellꝺi 71[26]; toꝛꝩellꝺum 115[19]; hloðꝩer 104[32]; vaꝩeiꝼliga 55[33]; 74[29] (men uaueiꝼlegum 32[26]); uꝩigr 17[23]; unnꝩiggſ 96[27]; herꝩikingr 50[8]; iomſꝩikingar 32[7] (men iomſ vikingar 51[25]); uꝩilia 86[18]; 94[28]; uꝩin etc. 23 gange; eks. 10[3] (men uvinum 94[28]; uvinir 19[35]); ſamꝩirþazk 92[9]; ſuiꝩirðing o. s. v. 21 gange; eks. 1[25]; ꝼoꝛꝩitni 74[31]; uꝩitanꝺi o. s. v. 4 gange; eks. 9[34]; 10[2]; uꝩizku 76[12]; Arnꝩiþr 105[2]; Eyꝩinꝺr etc. 10 gange; eks. 55[14] (ved siden deraf Eyꝼinꝺr én gang; 106[3]); aꝩoxt 21[7] (men avoxtr 20[32]); 90[32]; aꝩexti 90[25] (men avexti 77[4]; avaxtalauſ 31[34]); gullꝩoꝼðum 106[6];

uꝩægiliga 86[8]; vꝩænnt 63[3]; alꝩæꝩni 62[21]; oꝛꝩentu 3[20]; oꝛꝩænntu 96[15]; oꝛꝩættu 102[35].

Former med v eller u i begyndelsen af andet sammensætningsled forekommer af og til; udenfor de her ovenfor nævnte tilfælde, bl. a.: auſtrueg 13[29]; lauſa viðiɴ 26[3]; ꝺana virki 26[4-5]; oꝩan verþu 19[25]; 73[13]; desuden i laanordet lauarði 9[11].

C: i indlyd. Her veksler ꝩ med ꝼ. *v* forekommer kun i ſiovarinſ 116[21] (ved siden af ſioar 14[12]).

ꝩ	ꝼ
acaꝩa 4 gange; eks. 1[17]; atgerꝩi 4 gange; eks. 11[31]; blaſtaꝩat 97[23]; eiliꝩa 87[23]; ꝼioꝛꝩi 120[27];	akaꝼt 1[17]; alꝼiꝼu 31[9]; ꝺioꝼull etc. 10 gange; eks. 51[4]; eiliꝼu 20[1]; eiliꝼum 46[14];

gepa og former deraf; 13 gange; eks. 17[3];	geꝼa etc. 5 gange; eks. 15[16];
gepa (ɔ: gæpa) 92[23];	
gerpir o. s. v. 3 gange; eks. 24[1];	
giapir 63[10]; giapar 85[33];	
glopa 4 gange; eks. 35[33];	
gopuglega 30[7];	gaꝼugr, goꝼugr etc. 19 gange; eks. 10[25]; goꝼga, goꝼgir, goꝼgaſtr o. s. v. 5 gange; eks. 13[23];
grapa 119[16];	
hapa etc. 86 gange; eks. 4[7]; hapan 57[13]; hapit 99[7];	haꝼa etc. 16 gange; eks. 1[25]; haꝼþi passim; eks. 1[18]; haꝼiðr 19[26]; haꝼuð, hoꝼuð etc. 33 gange; eks. 34[8, 9]; hoꝼði etc. 4 gange; eks. 33[31];
hlipar 105[4]; hópa 2 gange; eks. 65[21];	hliꝼum 102[21];
herpiligaſt 6[1]; hioꝛpi 94[5]; hoꝛpa 2 gange; eks. 6[32]; huerpa, 7 gange; eks. 2[13].	hurꝼu 2 gange; eks. 87[7]; huarꝼ 2[19];
ipa etc. 7 gange; eks. 34[7]; Iparr 105[4]; kinnripa 2 gange; eks. 57[17].	ioꝼur, 2 gange; eks. 108[25].
leypa 106[35]; lipa 13 gange; eks. 4[10]; 4[12]; munclipinu 120[1]; lopa etc. 7 gange; eks. 51[33].	leyꝼi etc. 4 gange; eks. 15[16]; liꝼir 27[6]; liꝼi 3 gange; eks. 32[29]
myrquaſtopu 68[32];	
opan, 19 gange; eks. 17[31]; opunða 64[11];	oꝼunðꝼullir 13[25];
olpuſ vatni 62[12]; oꝛpi 59[5]; oꝛpar 74[2];	
roſcpi 105[4];	
ſopa 3 gange, eks. 2[33]; ſunnepa 50[6];	ſuaꝼu 2 gange; eks. 1[15]; Sunneꝼu 50[4];
ſæpar 108[30]; ſialpan 5 gange; eks. 10[5];	
ſkialpanðum 73[21]; þambarſkelpir 104[26];	ſkelꝼi 6[33];
ſtarpit 76[21];	ſtarꝼi 77[2]; ſtaꝼn 82[8];
tioꝛpa 121[29];	treꝼill 82[10];
ulipat 41[29]; ulpa 48[7];	
þialpa 34[9]; þurpa 40[24]; þurpin 101[15];	þarꝼt 34[37]; yꝼir passim; eks. 1[1].

Af den her ovenfor givne redegjørelse fremgaar det, at i forlyden svarer *u* eller *v* regelret til normalorthografiens v. Der forekommer en sporadisk anvendelse af ƿ, men ved en nærmere undersøgelse af de steder, hvor dette tegn anvendes, viser det sig, at i regelen enten gaar der forud for det ord, der indledes med dette tegn, et proklitisk ord (en tonløs præposition), eller selve det ord, der begynder med dette tegn er forholdsvis ubetonet (ƿera, ƿar, ƿerða etc.). Efter en tautosyllabisk konsonant forekommer tegnet ƿ kun fem gange, medens *u* eller *v* er det almindelige.

I begyndelsen af andet sammensætningsled forekommer ƿ meget hyppigere, idet det er det regelmæssige i forhold til v eller u, der dog heller ikke mangler. I indlyd forekommer v kun en enkelt gang; ellers forekommer ved siden af hinanden ƿ og ꝼ, saaledes at i enkelte ord det sidstnævnte tegn er det udelukkende forekommende; dette synes navnlig at være tilfældet i saadanne ord, hvor allerede den som stamform betragtede form har en vokal efter ꝼ, f. e. ðioꝼull, ioꝼurr, hoꝼuð, yꝼir etc. I udlyd endelig, samt foran en konsonant, forekommer intet eksempel paa brugen af u, v eller ƿ, kun ꝼ.

Af de her fremstillede orthografiske forhold synes at maatte sluttes, at i skriverens dialekt har v-lyden i fremlyd (og efter tautosyllabisk konsonant) været halvvokalisk (w), betegnet ved u og v.

I sammensatte ord, i begyndelsen af andet sammensætningsled, har der allerede fundet en overgang sted til tonende spirant (betegnet ƿ), dog saaledes at ofte er, ved analogi fra de usammensatte ord, tegnet for halvvokalen benyttet ogsaa i dette tilfælde. Det samme forhold synes at have fundet sted ved ord med forangaaende proklitiske partikler, samt ord, der selv forholdsvis ubetonet sluttede sig til det foregaaende ord. De enkelte tilfælde, hvor tegnet ƿ i fremlyd ikke lader sig forklare paa denne maade, vil for det meste finde sin forklaringsgrund i et i nærheden regelret forekommende ƿ, der har bragt skriveren til ogsaa at benytte det samme tegn paa urette plads. Forøvrigt maa man jo heller ikke i dette punkt vente en fuldstændig konsekvens hos skriveren, der jo i mange andre, rigtignok mindre væsentlige punkter, lægger en mærkværdig inkonsekvens for dagen. Men det forekommer mig, at den fuldstændige undladelse af at benytte tegnene u eller v i indlyd ubetinget taler for, at skriveren ved disse tegn har villet betegne en fra ƿ forskjellig lyd.

I indlyd foran en vokal betegnes ved tegnene ƿ og ꝼ den tonende

spirant, medens kun tegnet ꝼ benyttes foran konsonanter (NB ogsaa foran tonende konsonanter). Det ligger derfor nær at antage, at lyden ꝼ i disse tilfælde har været tonløs. Hvis ƿ i heƿir og ꝼ i haꝼði betegnede den samme lyd, kan jeg ikke indse, hvorfor tegnet ƿ aldrig skulde forekomme i den sidstnævnte stilling*). Saavidt jeg har kunnet se af de til min raadighed staaende udgaver og haandbøger, har den her konstaterede anvendelse af et eget tegn for den tonende spirant (ƿ) ved siden af tegnet for halvvokalen (u, v) og for den tonløse spirant (ꝼ) ikke tidligere været iagttaget i noget andet haandskrift.

I udlyd endelig, samt foran konsonanter, betegnes ved tegnet ꝼ, der er det eneste, som forekommer i denne stilling, den tonløse spirant f.

u (v) foran u eller ó forekommer i: uurðu, vurðu 7 gange; eks. 6[30], ved siden af urðu eks. 75[30]; uunnin 88[34] ved siden af unnit 117[33]; von 57[18]; 76[8]; uox 11[27]; 44[30]. Haandskriftets skrivemaade i denne henseende synes at pege hen paa en norsk oprindelse (cfr. Noreen § 228, 1 anm. 1), medens det paa den anden side synes at fremgaa af disse formers forekomst i dette haandskrift, at former som disse i alfald i enkelte norske dialekter findes tidligere end af Noreen i nævnte paragraph antaget.

u (v) er faldt bort i begyndelsen af andet sammensætningsled i uarðeittr for uarðueittr 115[31].

18. Tegnet x bruges for at betegne lyden ks; eks. óx 10[19]. I forkortelsen x̅p̅c̅ for criſts bruges bogstaven x for at betegne det græske χ; 20[23].

---

*) Hoffory (Ark, I. 3) siger: "Det er altsaa allerede af rent theoretiske grunde sandsynligt at oldnordisk f i indlyd mellem tonende lyd selv har været tonende, men sandsynligheden stiger til vished, naar vi bemerke, at f i denne lydstilling i alle de ældste haandskrifter meget ofte skrives med tegnet for den tonende halvvokal w (v, u) —. Derimod kunne disse bogstaver ikke anvendes til at betegne forlydende f, eller f i indlyd efter vocal med umiddelbart efterfølgende consonant. Vi tør altsaa betragte det som et sikkert resultat, 1) at oldn. f var tonløst i forlyd, og 2) at det i indlyd mellem tonende lyd var tonende". Det forekommer mig, at Hofforys anden slutning er videre end de kjendsgjerninger, hvorpaa den er baseret, tillader. Fra Hofforys egne præmisser, der stemmer med det af mig ovenfor fremstillede i dette haandskrift gjældende forhold, kan man kun slutte at ꝼ i indlyd var tonende foran vokaler.

19. z forekommer:

1. for ſ efter en dental:

efter ð: bragðz 53[20]; borðz 97[31]; oꝛðz 3 gange, eks. 40[23]; garðz liðſ 1[31] (ved siden deraf raðſ 30[24]; 60[34] hoꝛðſki 105[3]);
efter d: *landz* 14 gange; eks. 18[13]; hundz, 2 gange; eks. 51[17]; iſlendzkr 36[17]; iſ*lendź*ca 61[25] (ved siden af iſlendſkir 59[1]); uplendzki 111[30]; valbrandz 106[2]; brandz ſon 59[5]; ſundz 39[8]; haralldz 76[19]; þoroddz 79[29];
efter t: criſtz 3 gange; eks. 19[5]; loptzinſ 90[26]; motz 23[30]; 102[5]; spotz 3[18]; traſtz 34[29]; teitz 61[8];
efter ll: allz 14 gange; eks. 27[5]; hallz 63[18], 120[12]; ꝼallz 73[28]; hellzt 18[27]; gullz 78[5]; illzca (illzka), 3 gange; eks. 37[10];
efter nn: ꝼinnz, 3 gange; eks. 110[17]; minnzt 74[17]; mannz 30 gange; eks. 9[3].

2. for ſ med foregaaende dental:

for ðſ: ꝼózla 65[26]; ræzla 3 gange; eks. 32[11]; gózka 3 gange; eks. 48[21]; brynꝼlagz 108[11]; ózta 27[22];
for dſ: augꝼallzneſi 64[14];
for tſ: veizla (og sammensætning) 9 gange; eks. 30[25]; aſgauz 79[28]; arnlioz 104[29]; moz 93[26]; grioz 104[13]; unyz 109[19]; 111[17]; vizmuna 24[19]; uvizku 76[12]; bezt 10 gange (en enkelt gang beſtzt 50[10]); eks. 59[11]; yzt etc. 3 gange; eks. 52[32];
for tſ opstaaet af tnſ: vaz 2[7].

3. repræsenterende en dental foran ſ:

t: brezſcrar 121[19]; agezſtir 47[12]; agezſtum 116[17];
tn: vazſinſ 2[10].

4. for ſ tilsyneladende uden grund staar z i ſkiotazt 1[30] (ved siden af ſkiotaſt 2[4]); desuden forekommer z indskudt foran ſt i Azſtrið 1[2] o. fl. st. (jeg har noteret 7 steder) ved siden af Aſtriþi 1[23] (o. fl. st.; noteret 6). Paa samme maade findes et ſ indskudt efter z flere gange i allzſcynſ; eks. 12[1]; 34[5]. Paa den anden side findes tſ for sædvanligt z konstant i Gitſurr (6 gange) istedenfor sædvanligt Gizurr; eks. 61[8].

5. Refleksivbetegnelsen.

Refleksivformen betegnes ofte ved z. Af saadanne tilfælde, hvor der ikke, i overensstemmelse med det ovenfor udviklede findes nogen anden grund til at anvende formen med z, altsaa efter en vokal eller ikke-dental konsonant, har jeg noteret 142 eksempler paa anvendelsen af z som refleksivmærke; eks. biogguz 1[17]; comz 118[2]. Paa den anden side har jeg fundet refleksivformen paa ſc anvendt i 54 tilfælde;

eks. callaſc 15^{25}; barſc 47^{31}. Saa det er endnu langt fra, at formen paa z har fortrængt den anden form.

z forekommer desuden paa mange steder regelret i overensstemmelse med den ovenfor givne redegjørelse for dette lydtegns anvendelse:

a) efter forudgaaende dental:

ð: barðz (partc. af berjaz) 102^{18}; reðz 50^{17}; gerðz 68^{10} (ptcp.).

ꝺ: hellꝺz 63^{10};

t: letz 2 gange; eks. 46^{19}; latitz 40^{28}; comitz 115^{11};

nn: ꝼannz 3 gange; eks. 48^{29}; ꝼinnz 44^{22}.

b) repræsenterende en foregaaende dental + refleksivendelsen; den ved z i dette tilfælde repræsenterede dental kan overalt antages at være t, men kan ogsaa i enkelte tilfælde (cfr. barðz og gerðz ovenfor) antages at være ð: comiz (komiz) 2 gange; eks. 112^{32}; eignaz (ptc.) 42$^{16-17}$; vingaz (ptc.) 61^{22}; vaꝼiz 56^{26}; latiz 40^{24}; ꝼunꝺiz 9^{6}; lagz 2 gange; eks. 72^{21}; girnz 115^{27}; ſynnz 70^{4}.

c) zc (zk) forekommer i de følgende tilfælde, hvor z repræsenterer en dental + ſ.

ð: quazk 25^{6}; 25^{10};

t: ſezk 94^{2}; lezk (lezc) 6 gange; eks. 25^{8}; lizc (lizk) 2 gange; eks. 14^{27}; mællzc (ptc.) 24^{9}; reizk (ptc.) 60^{2}; vitrazk (ptc.) 54^{20}; comizk (ptc.) 119^{30}; gerzk (ptcp.) 2 gange; eks. 59^{34}; ſættizk (2 pl.) 89^{1}.

Desuden forekommer zk som blot refleksivendelse i de følgende tilfælde: ſetizk (konj.) 98^{35}; ſamꝼirþazk (inf.) 92^{9}.

d) ſ alene forekommer som refleksivmærke i bauðſ 25^{9} og gerðiſ 108^{15}.

e) endelig forekommer endelsen þſc i byþſc (af búa) 91^{17}.

Hoffory kommer i sine "Konsonantstudier" (Ark II, 96) til det resultat, at z i de ældste islandske haandskrifter altid og udelukkende betyder ts. Derimod synes han (pag. 88) at antyde, at i norske haandskrifter kan ogsaa udtalen ðs betegnes ved denne bogstav. ("Derimod skrives der allerede i de ældste norske haandskrifter saavel boz, guz, som borz, orz, ved siden af boðs, guðs, borðs, orðs"). Af den her ovenfor givne redegjørelse synes at fremgaa, at z i dette haandskrift altid betyder s med forudgaaende dental lyd, hvilken sidste enten kan betegnes særskilt eller lades betegnet ved z.

Denne dentallyd behøver imidlertid ikke at være t, om det end oftest og regelmæssig er denne lyd (cfr. gitsurr for gizurr); den kan ogsaa være ð og ꝺ. Dette synes med nødvendighed at fremgaa af skrivemaader som bragðz, borðz o. s. v., ſunꝺz, branꝺz o. s. v., skrive-

maader, der neppe kan betragtes som blot og bart etymologiske, navnlig ikke, naar man ser dem i forbindelse med en skrivemaade og et rim som brynflagz — lagði. Her er det jo tydeligt, at z betegner lyden ðſ. Det forekommer mig, at Hoffory pag. 88 tager det noget letvindt med sin paavisning af, at z i senere islandske haandskrifter i former som orz og orðz skulde betyde ts.

Superlativformen hellz 60[19] viser, at z ogsaa kunde staa for st.

Skrivemaaden i refleksivformerne med ſc maa vel nærmest betragtes som en historisk reminiscens, og k-lyden i refleksivendelsen har sandsynligvis kun holdt sig i saadanne tilfælde, hvor z paa grund af en foregaaende dental ikke i og for sig var tilstrækkelig tydeligt refleksivmærke. Det er i denne forbindelse værd at lægge mærke til, at zk aldrig bruges, hvor dentalen foran z er betegnet (cfr. letz ved siden af lezk).

Brugen af forkortninger.

Forkortninger anvendes ikke meget hyppig i dette haandskrift. De, der forekommer, er følgende:

A. Forkortninger, hvorved ingen bestemt lydværdi betegnes.

a) uden særskilt forkortelsestegn:

I regelen er det i dette tilfælde hyppig forekommende ord, eller ord som man let kan slutte sig til af meningen, der antydes ved at skrive ordets begyndelsesbogstav eller begyndelsesbogstaver, medens det overlades til læseren at slutte sig til resten. At der er en forkortelse, betegnes ved et punktum. De paa denne maade forkortet forekommende ord er:

B. betegnende *Biarnar* 2[4];
b. betegnende *borgirnar* 17[5]; *borginni* 18[6];
ð. betegnende *ðagr* og former deraf; eks. 9[6];
ð. betegnende *ðottir* og former deraf; eks. 4[5];
ð. betegnende *ðrottning* og former deraf; eks. 1[11]; 2[27] o. s. v.;
G. betegnende *Gunhillðr* og former deraf; eks. 3[30];
G. — *Guðræþ* 84[17];
G. — *Gamli* og former deraf; eks. 4[33];
G. — *Gormſ* 23[12];
h. — *hinn* 98[20];

h. betegnende h*et*; eks. 21[24];
h. — h*un∂rað* etc.; eks. 31[28].
h. — h*un∂r* og former deraf; eks. 29[14.14];
j. betegnende j*arl*; passim; eks. 1[9];
k. betegnende k*eisari*; eks. 26[13];
l. betegnende l*angi* 106[5];
O. betegnende O*lafr* 16[5] (Ol*afr* 16[5] er feil for O*lafr*);
O. betegnende O*rminn* 97[7];
q. betegnende qua∂, quazc etc. eks. 9[15];
q. — que∂r 60[22];
ſ. betegnende former af ſ*egia*; eks. 9[12];
ſ. - ſ*on* og former deraf; eks. 1[9];
S. betegnende Sigurþr 9[7];
S. — Sigpall∂i 53[5];
t. — tryggva; eks. 7[14];
þ. ſk. — þ*ambar* ſk*elſir* og former deraf; 110[18]; 111[30];
Br. — Br*yniolfr* o. s. v. 37[4.5];
g. ſ. — g*uðina* ſ*on* 118[22].

b) med forkortelsestegn.

1. En streg (—) enten anbragt over en bogstav, eller, ved bogstaver, der rækker over eller under linjen, anbragt tvers over skaftet, anvendes til at betegne en hvilkensomhelst stavelse eller del af ord i følgende tilfælde:

Abb*oti* betegnet ved abƀ (med en streg gjennem skaftet paa de to b'r); 22[3]; 120[8]; skrevet fuldt ud aboti 22[1].

bard*agi* o. s. v. betegnet barđ (med en streg gjennem skaftet paa đ); eks. 69[9].

boþ*it* betegnet boþ (streg gjennem skaftet paa þ) eks. 30[31]; b*yscup* o. s. v. betegnet ved bp̄ (en streg over p); eks. 48[31]; boꝛg*inni* betegnet boꝛgı̄ (en streg over ı̄); 52[14]; com*inn* betegnet com̄ (streg over m); eks. 66[4]; ∂rotn*ing* betegnet ∂rotnḡ; eks. 15[28]; ∂rott*inn* betegnet ∂ºtt̄; eks. 50[22]; ∂reg*it* betegnet ∂reḡ; 25[34]; e*ig*i betegnet ēg; passim; eks. 1[19]; eþa betegnet eþ (streg gjennem skaftet paa þ); eks. 55[7]; ꝼ*iorð* betegnet ꝼ̄; 61[10]; ꝼeng*it*; eks. 81[5]; ꝼiolm*ent* betegnet ꝼiolm̄t; eks. 32[30];

ꝼioꝛb*augs* betegnet ꝼioꝛƀ; 62[6]; ꝼioꝛb*augs* *garð* betegnet ꝼioꝛƀ G̅ (streg gjennem skaftet paa ƀ og over G̅); 63[22];
ꝼramꝼlutn*in*gar 74[14]; gang*it* 14[33]; gam*an* 84[29];
h*en*ði 74[2]; h*ann* betegnet ved h̄ (streg gjennem skaftet paa h̄); passim; kan ogsaa betegnes ved ħ;
h*ann* ſa h*ann* 10[5-6], betegnet h̄ ſa ħ;
h med en streg tvers over skaftet og en bue øverst betegner h*ans*; oftere h*an*ſ.
h*en*ni; eks. 37[33]; h*en*nar; eks. 1[2]; h*en*nar, eks. 1[12];
h*an*a, eks. 6[27]; him*inn*, eks. 20[37]; ham*in*gja, eks. 12[16];
h*ei*ta 39[27]; heim*inn*, 74[5]; holm*inn*, 99[4]; hoꝼþ*ingi* etc. eks. 82[10]; Iſlenð*in*ga 58[27]; jarnb*arðann*, eks. 107[35];
keis*ari*, eks. 23[20]; kirk*io*, eks. 60[8]; kon*unn*i 70[10];
kon*un*gar, eks. 47[37]; k*onungar* (betegnet ƙƙ) 42[20]; k*onung*ar (betegnet ƙkar) 42[21]; lypt*ingu*, eks. 110[33]; m*enn* passim eks. 1[9]; m*annu*m eks. 15[22]; m*y*nði eks. 96[22]; nott*ina* 41[9]; nor*egr* og former deraf, eks. 47[1]; num*inn* etc. eks. 87[23]; orm*rinn* etc.; eks. 107[31]; oꝛroſta etc., eks. 32[6]; p*o*ſ*to*le 117[20]; p*r*ettr 40[26]; p*r*eſtr, eks. 46[4]; p*reſtr* 55[4]; q*u*ellð, eks. 1[4]; q*u*enna, eks. 4[3]; q*uæ*þi, eks. 36[18]; ſam*an*, passim; eks. 62[25]; ſiþ*an*, passim; eks. 1[5]; ſvar*aði* 110[24]; ſuiþ*ioðar* 4[18]; ſæm*un*ðr, eks. 45[14]; tek*inn*, eks. 62[2]; tiþ*enði*, eks. 42[33]; vik*in*gar, eks. 16[28]; þ*at*, betegnet þ̵, passim; eks. 1[3]; þ*et*ta, passim; eks. 1[2]; þ*ei*r, betegnet þ̵r, passim, eks. 1[5]; betegnet þ; eks. 40[16]; þ*ei*ra, þ*ei*rar; þ*ei*re; þoꝛp*inu* 3[5]; þ*ot*ti, eks. 86[2]; þronðh*eimr* etc.; eks. 69[30].

brim*isskiar* 24[31]; Eir*ikr* etc., eks. 110[4]; Gun*n*h*illðr* etc.; eks. 1[1. 11. 12] o. s. v. hak*on* (betegnet haƙ eller ha); har*allðr* eks. 31[16]; kiart*an* eks. 60[24]; Ogm*un*ðr, eks. 104[32]; Su*einn*; eks. 53[31]; Vrguþ*iotr*, eks. 24[30]; þangb*randr* 61[22].
k*onungr*, passim; eks. 4[3]; k*onungi*; eks. 12[4]; k*onung*ar, eks. 76[8]; k*onung*, eks. 51[17]; k*onung* 10[33]; k*onungi*ɴ 13[25-26]; kon*un*gum, eks. 118[9]; k*onung*aɴa 100[17]; ko*mun*ga 92[35]; k*onung*arn*ir* 104[2].

2. En hage, omtrent af form som en apostrof, anbragt paa høire side af skaftet paa bogstaver, der rækker over linjen:
al*nir* 77[28]; brull*aup* 71[31]; burizl*eifr* etc.; eks. 70[12]; call*aðr*, eks. 57[16]; engl*anð* etc.; 117[28]; iſl*enðinga* 61[20]; iſl*enðzka* 61[17]; l*and* etc. eks. 18[23]; l*andz*, eks. 15[31]; iſl*and*; eks. 61[16]; ꝼel*agi*; eks. 47[30]; gullrek*it* 23[23]; heil*agr* 22[10]; holl*inni* 75[32]; iarnſk*eggi* 79[31]; iarl*inn* 30[26]; k*onung*ſ, passim; eks. 3[17]; en enkelt gang k*onung*ſ, med en streg gjennem skaftet og en hage fra toppen 85[19]; kolb*iorn*

112[24]; mik*it*, eks. 21[9] mæl*ti*, eks. 2[25]; mælt (betegnet ml't); eks. 1[24]; mæl*to*, eks. 34[19]; Ol*afr*, passim; eks. 7[14-15]; ſneck*ian* 112[30]; ſteik*ara* 65[25]; tal*aði* 16[6]; uꝼroðl*eiks* 54[25]; ueizl*unnar* 30[30]; virk*it* 25[32]; ætl*ar* 103[9]; þ*or*ſteinn, eks. 1[4]; paa samme maade þ*or*ollꝼr, þ*or*oððr, þ*or*-arinn, þ*or*geirr etc.

Denne forkortningsmaade er den eneste brugelige i adjektiver paa l*egr* etc. og adverbier paa l*ega*. Eks. ſcynðil*igaſt* 1[16]; leynil*ega* 3[12].

3 Tegnet ʿ, der i stammestavelser almindelig bruges for at betegne lydværdien *er* og i endestavelser lydværdien *ir*, bruges ogsaa ofte for, ligesom de tidligere nævnte tegn, at betegne en hvilkensomhelst stavelse eller del af et ord:

keis*ari*, særdeles hyppig; eks. 25[18]; ſu*arar* eller ſu*araði*, eks. 2[26]; þ*or*ſt*einn* etc., betegnet þſtʿ, eks. 1[7]; aðalſt*ein*ſꝼoſtri, 69[10]; Guðr*æþr* etc., eks. 84[13-14]; har*allðr* 24[36]; ſtallari skrevet ſtʿallari 109[17], hvor skriveren har tænkt at forkorte. io*m*ſb*or*gar 53[29]; ðanm*or*k 23[26]; 24[29]; barð*aga* 24[36]; nor*egi* 37[18]; h*a*ſt*it* 46[3]; p*r*eſta, eks. 27[19].

Endelsen *ar* betegnes ved dette forkortningstegn i følgende tilfælde: boꝛgirn*ar* 16[33]; hakon*ar* 117[18]; Sig*r*iþ*ar* 90[5]; ſneckioꝛn*ar* 114[12]; ſuiþioþ*ar* 89[10]; þeg*ar*, flere gange; eks. 11[30].

4. Forkortelser betegnede ved, at en bogstav sættes over linjen:

En vokal anbringes undertiden over linjen for at betegne en eller anden konsonant + vedkommende vokal; de vokaler, der findes anvendt paa denne maade er:

a: q*u*að, eks. 116[6]; q*u*alar 46[17]; q*u*aran 30[11]; tilq*u*amu 71[17]; roſc*u*ari 74[4]; s*u*a, eks. 102[31]; trygg*u*a 83[24];

e: t*r*egari 27[12];

i = ri: c*r*iſtni etc. passim; eks. 46[20]; Aſt*r*iþu 1[23]; Sig*r*iþ, eks. 89[14]; h*r*ið 54[4]; h*r*ing*inn* 51[35]; ꝼ*r*ið, etc.; eks. 90[21]; g*r*imr 82[18]; hott*r*in 11[17]; myrc*r*inu 7[24]; allð*r*i, eks. 90[26]; agetleg*r*i, ꝼeg*r*i etc., eks. 20[36]; ſig*r*i 19[15].

i = ir: ſuiþ*ir*þing etc. 88[2-3]; ſamþ*ir*þazk 92[9];

i = ui: þ*u*i, passim; eks. 9[32]; q*u*iðr etc.; eks. 68[33]; q*u*iðling 62[8]; q*u*inna 55[36]; q*u*iſtu 18[35];

o: q*u*olum 46[15]; q*u*omo 2[18]; q*u*oþu, eks. 31[2]; nocq*u*orr etc., eks. 2[30]; b*r*ot, eks. 119[9]; ð*r*otn*ing*, ð*r*ottinn etc. 11[1]; ꝼog*r*o 67[20]; unð*r*oþuz 74[20]; þ*r*ongua 86[10];

ho*n* passim, eks. 4[6];

ꝼ*or*o 103[17]; ſuo*ruðu* (betegnet ſuº); eks. 17[9]; v*ar*o passim; eks. 1[8];

u: t*ru* 26[23]; ꝼ*ru* 88[2].

En konsonant sættes undertiden over linjen forat betegne en eller anden vokal + vedkommende konsonant.

v*ar* (betegnet ꝛ) passim 26[4].

Undertiden er, for at spare paa plads. i regelen i slutningen af linjen, en enkelt konsonant skrevet over linjen uden at der forøvrigt derved betegnes nogen forkortelse. De saaledes forekommende konsonanter er *r*, *s*, *t*. Denne eiendommelighed er ikke særskilt betegnet her i udgaven.

5. Forkortelsestegn, hvorved en bestemt lydværdi betegnes:

En streg anbragt over en vokal betegner *m*; dette er en af de i haandskriftet hyppigst forekommende forkortelser; eks. tiltekio*m* 1[1-27]; hvis der efter en vokal følger dobbelt m, kan det første betegnes ved en streg over vokalen; eks. ſni*m*ma 38[1]; gri*m*mr 37[35].

En enkelt gang betegnes enkelt *n* ved en streg over vokalen; bloti*n* 80[23].

En streg over en n betegner dobbelt n (nn), en lydværdi, der ogsaa kan betegnes ved ɴ; eks. men*n* 1[3].

Tegnet ᐢ betegner i stammestavelser lydværdien *er*, i endestavelser derimod har jeg opløst tegnet med *ir*. Grunden herfor se pag. XXII; eks. g*er*a 1[19]; yꝼ*ir* 1[1].

Tegnet ∞ betegner lydværdien *ur* i: nat*ur*u 35[25]; moþ*ur* eks. 7[25]; ðott*ur* eks. 4[14]; ſp*ur*þi eks. 64[20]; ſig*ur*þr passim; eks. 8[17]; lydværdien *or* i ðanm*or*k, 3 gange; eks. 52[18]; lydværdien *yr* i ſp*yr*r, 3 gange; eks. 48[22]; lydværdien *ra* i uet*ra* 12[6].

Tegnet ω betegner lydværdien *ra* eller *va*: ꝼ*ra* eks. 1[1]; c*ra*ptr eks. 27[2]; ſig*ra*þ 107[13]; ſkialꝼ*ra*þi 73[26]; ꝼeg*ra* og lignende komparativformer; eks. 78[24].

tryggva 8[9]; q*ua*zk eks. 25[6].

Tegnet τ anbragt over linien betegner stavelsen *uð* i g*uð*; eks. 20[32]. Ialt fire qange.

Tegnet ⁹ over linjen betegner lydværdien *us* i martin*us* 47[2]; og et par andre steder.

Skrivfeil, udraderinger o. s. v. i kodeks.

Af skrivfeil og rettelser er der ikke mange i kodeks: vapnaða 4[18], for vapnaðra; vitrliga rað 6[13], for raðit. ꝼara 9[36], for farra; suar 9[37] for sua; ſtaꝼat 12[22], for ſtarꝼat; margs | ſcynſ 12[32]; ſem-ſem

(dittografi) 16^{35}; hellꝺu-hellꝺu (dittografi) 17^{2}; hefir ec 18^{29} for heꝼi; heiꝼ*ir* 25^{11}; vikinu 25^{34}, for virkinu; ſkipinum 26^{28}; jarlin*n* (hvor artikelen baade er betegnet ved en hage efter l og skrevet fuldt ud) 27^{20}; hak*on*, hvor skriveren først har villet skrive h*ann* 27^{26}; ran*n*ſaðaði 29^{6}; hina 30^{6}, for hinar; holmſteꝼnunar 30^{33}; ꝼorſtriarðar 33^{6}; oignaſc 35^{18}, rettet til eignaſc; þuilicumm 36^{5}; haꝼði 37^{31}, hvor h har en streg over skaftet som forkortning for h*ann*; hin 39^{9}, for hinn; þræliɴ som nominativ $41^{25.29}$; ꝼaþ*ir*-ꝼaþ*ir* (dittografi) 42^{30}; udraderet þrir 44^{2}; ꝼaþir (akk.) 50^{7}; t. for t*ryggua son* 51^{21}; guð for guðſ 54^{18}; uagliÑu*m* 56^{4}; Queðia som akkusativ 56^{7}; oꝛ ellꝺiɴ 56^{9}; a guðſ naꝼnſ 58^{2}; komi 59^{18}, for komu; aðrir-aðrir (dittografi) 60^{30}; at-at (dittografi) 65^{12}; biggnz 73^{18}, for biogguz; ꝺóm 79^{1}, for ꝺómi; þorr (akk.) 80^{19}; myk rettet til mek 86^{33}; a hina ꝼimta ari 87^{25}, for hinu; eꝼ 90^{2}, for er; Ol*af* kon*ung*, hvor ſ er bleven rettet til g; 94^{16}; udradering i 94^{28}; ſigꝺu 97^{3}, for ſiglꝺu; ec-ec (dittografi) 100^{2}; udeglemt reiðr 101^{14}; hyrnigr 101^{18}; udeglemt ſon 101^{32}; lið-lið (dittografi) 105^{18}; hin (mask.) 107^{22}; við-við (dittografi) 107^{34-35}; lioggu 111^{24}, for hioggu (lioſit følger umiddelbart efter); Eir. overstrøget 115^{24}; eꝼ hon eꝼ nocq*u*orr 118^{30}.

Sproglige eiendommeligheder, der tyder hen paa oversættelse fra latin.

Som tidligere omtalt, er det her foreliggende haandskrift en oversættelse, eller en bearbeidelse af en oversættelse, af en latinsk original. For at afgjøre, om det er det ene eller det andet — et spørgsmaal som tillige vil være af stor betydning for bedømmelsen af haandskriftets værdi som historisk kilde, navnlig i sammenligning med de øvrige bearbeidelser af Odd munks Olaf Tryggvasons historie — vil det være nødvendigt ogsaa at gaa nærmere ind paa saadanne af haandskriftet sproglige eiendommeligheder, af hvilke der kan udledes beviser i den ene eller den anden retning. I sin almindelighed kan man gaa ud fra, at jo nærmere en bearbeidelse staar den fremmede original, jo færre mellemled den har gjennemgaaet, desto flere remiuiscenser af den for det fremmede sprog eiendommelige talebrug vil man finde i bearbeidelsen; man kan fremdeles gaa ud fra, at i den umiddelbare bearbeidelse vil man, hvor der dertil er anledning, hos skriveren finde et fuldstændigt kjendskab til originalsproget, medens man paa den anden side, hvis der i en bearbeidelse lægges for dagen

ukyndighed i originalsproget, kan være overbevist om, at man ikke har med en førstehaands bearbeidelse at gjøre.

En af de i det latinske sprog mest fremtrædende eiendommeligheder er participialkonstruktionen, duo ablativi. Paa oldnorsk har man noget lignende i udtryk som *við svá búit*, og en participial konstruktion med præpositionen *at* forekommer ogsaa af og til; men man kan neppe i noget andet oldnorsk værk af lignende størrelse paavise saa mange eksempler paa denne konstruktion som i det her foreliggende haandskrift. Jeg skal anføre stederne: at uþitanda Sigurði 10[2] (det hertil svarende i B mangler); at aþtecnum þeim ſtundum 13[20]; at aheyranda hoþþingianum oc allum herinum 15[17]; at þultingiandi guðſ miſcunn 21[14] (ok með þui at hann heyrðe þagrliga um røtt ok fekk skilt af guðz miskunn þetta sanlikt B 12); oc at geþnu þeſſu leyþi 22[17] (tilsvarende sætning mangler i B); at bioðanda bonda 29[45] (siþan mellti buande fram þu vige, etc.; siþan hliop hundrinn fram B 13); at aþteknum uþinum ſinum 37[34-35] (B 18 har her samme konstruktion); at einum aþ tecnum 57[29-30] (nema einn lutr B 32); at liðnum III nottum 64[1] (nockurum davgum siþarr B 34); at þeſſum lut ſenum 82[4] (af þessu B 42); at allum aſiandi 85[13] (mgl. B 44); at ſoþundum allum mannum 87[8] (mgl. B 45); at aþ tecnum þeſſum einum 114[33] (at þeſſo aþteknu B 62); C (Munch 69) omskriver det hele fuldstændig. En enkelt gang forekommer denne konstruktion i B (at raðnu þeſſu ollu, pag. 47), hvor vort hdskr. intet tilsvarende udtryk har.

Andre steder, hvor nærværende haandskrift i modsætning til den (event. de) andre bearbeidelser viser sig som en oversættelse, er:

8[3-4] tok ſa þirir hann dyrlect clæði þat er ver collum veſl eða ſlagning a vara tungu (ok tok þyrir hann gott vesl B 9); byſna ſcal at betr verði 34[31]; her har B 17 utvilsomt det mere idiomatiske norske udtryk: bysna scal til battnaðar; þui at ecki ma ec ſnuaſc til annarra luta eþa annarrar naturu en nu em ec 35[24-25], minder ved udtrykkets fylde om latinen i modsætning til: þvi at ecke ma ek at avðro verða en nu em ek B 17; ſmæri menn 37[34] = smamennis B 18; toc hann þa við trauſti þrònda þyrſt at uphaþi. oc gauldòla 43[4-5]. Morgenstern bemærker (pag. 29) i anledning af denne sætning: "In Oa ist also die zeitliche Aufeinanderfolge gegenüber Ob und Fgsk. verwischt". B har nemlig (pag. 21): ok tok hann þa við trausti Gauldòla at upphafe. ok þar með allra þrenda; Fagrskinna 57: ok er hann kom i Þrandheim tóku allir þròndir vel við hanum

ok ꝼyrst Gauldǿlir. Der vil senere blive anledning til at komme nærmere ind paa de to bearbeidelsers forhold til Fagrskinna. Her vil jeg kun bemærke, at hvis hr. Morgenstern havde tænkt paa den bekjendte brug af "que explicativum" paa latin (cfr. Klotz: "daher geht es vom Allgemeimen zum Besonderen, und dient es als Explicativpartikel — und zwar"), saa vilde han have forstaaet, at netop denne "Verwischung der zeitlichen Aufeinanderfolge" hos Oa, var et bevis paa, at dette haandskrift stod en latinsk original saa meget nærmere.

Ok er Olaꝼr konungr kom ueſtan þa la hann við ey þa i Noregi er moſtr heitir 46^{36}-47^{1}; cfr. Hann lagðe at við eyna Mostr B 24. Martinus byſcup 47^{2}, Martein byskup B.

47^{15}: at hann mætti allum auðſær vera oc mal hanſ at heyra. Den sidste infinitiv er her styret af det adjektiviske begreb "let", der ligger i auðſær. Originalen har her tydeligvis havt adjectivet facilis med to saakaldte 2det supinum. Facilis visu er saa ganske rigtig bleven oversat med auðſær, men derved er infinitiven at heyra kommet til at staa uden noget egentlig styrende ord. B 24 har et korrekt oldnorsk udtryk: at hann metti ollum auðser verða oc allir metti mal hans heyra.

Navneformerne oððin 50^{27} og oððineri (dat.) 50^{29} kan vel vanskelig forklares anderledes end som en direkte overførelse fra latinen. Martinus byſcup 54^{30} cfr. Martein byscup B 30.

Side 62, i det stykke, hvor nærværende hdskr. giver den hele beretning om kristendommens indførelse paa Island, medens B nøier sig med at henvise til Islendingabók ("og dette er aabenbart det oprindelige", G. Storm Sn. St. Hist. Skr. 35), finder jeg i sammenligning med Islendingabók forskjellige eiendommeligheder ved dette haandskrift, der tyder paa oversættelse fra latin, altsaa at denne beretning i modsætning til hvad prof. Storm antager, oprindelig har tilhørt Odds bog.

62^{15} upinir, Ib. 8^{28} andscotar. Det mere almindelige udtryk i vort haandskrift tyder paa et fremmed sprog som gjennemgangsled. 62^{17}: hiallti haꝼði ut haꝼt ij croſſa mikla oc var annarr hæð Olaꝼſ konungſ. Oc haꝼði hiallti þa með ſer til þingſ. Fraseet at Islendingabók slet ikke nævner disse to kors, synes mig udtrykket hæð Olaꝼſ konungſ stærkt at vidne om en oversættelse fra det latinske maiestas. (En følge af det foregaaende er det, at der i Ib. heller ikke findes noget tilsvarende til bemærkningen 62^{23}: oc let hiallti þa

bera crossana til logbergs). 62 [32]: Oc hann sagði up er meningsløst og mangler i Ib.; sandsynligvis indkommet her ved en dobbeltlæsning fra oversætterens side. Efter skirþir 63 [30] tilføier Ib.: a lande her. Ligesom andre lokale islandske henvisninger udeladt af denne oversætter. Ved en sammenligning med Ib. mærkes endelig, at dette hdskr. giver hele halvstrofen af Hjalte Skeggiasons smædedigt, medens Ib. kun giver de to sidste linjer.

Fremdeles maa bemærkes, at udtrykket "af hans raðum" B 33 viser, at skriveren af det stockholmske hdskr. maa have udeladt noget, idet hans her intet har at referere sig til, medens vort haandskr. her korrekt har: aꝼ tilsetningu Olaꝼs konungs tryggua sonar 63 [25-26].

64 [15]: þat var aburðar tið vars ðrottins iesu cristz; cfr. B 34 iola aptaninn.

67 [15]: En þat segia menn sið manna norðr a halogalanði at leggia micla stunð a ueiðar bæði ðyra veiði oc ꝼisca oc huala oc er þat mikil hialp morgum bæði ꝼatðkum mannum oc buonðum cfr. B 35: oc þat segia menn at norðr um Halogalanð se miok siðr manna at søkia sioinn rikra ok urikra ok er þat bukostr þeira ok skemtan. Det vil indrømmes, at den første redaktion passer bedre til den fyldigere latinske fremstillingsmaade end den sidste.

Historien om Eyvind Kinnriva pag. 68 er tydeligvis en langt mere tro gjengivelse af originalen i vort haandskrift end i B. Mærk saadanne udtryk som: ꝼinnar colluðu þa til hoꝼþingia þeirra anða er loptit byggia; ꝼyrir þui at iaꝼn ꝼullt er loptit aꝼ uhreinum anðum sem iorðin. Oc sia anði senði einn ureinan anða i þessa hina ðocku myrquastopu er at sonnu ma callaz minnar moþur quiðr. Hertil har B intet tilsvarende.

70 [32]: sua segir ruphus prestr ꝼra þui er konungr leiðði hana abrot. Citatet mangler i B.

73 [11]: þat er callat smalsar horn aꝼ norðmannum cfr. B 38: þat er menn kalla Smalsarhorn.

76 [34]: sua er at virþa sem Olaꝼr konungr hinn ꝼyrri o. o. v. cfr. B 39: ok þat segir sa er soguna hefir gertt, sem enn fyrre o. s. v. Nærværende haandskrift viser sig her som en nøiagtig oversættelse, der gjengiver originalen ord for ord, B som en bearbeidelse, der citerer originalens forfatter og saaledes paa en maade stiller sig uafhængig udenfor sin original. 78 [27]: þa var geꝼit naꝼn skipinu a norrðna tungu oc callaðr Ormr hinn langi; cfr. B 40 ok kaulloðu Orminn langa.

81[32]: uillði allt hellðr en ſkriða i munn honum; cfr. B 42: var þess ufuss.

90[30]: af graſi þui er ver collum huann iola, cfr. B 47 ok hafðe hann huanniola marga a bake.

94[30]: þetta er ritat af Sigþallða jarli; cfr. B 49: ok þetta hefir gert Oddr munkr a latino.

Jeg har i det foregaaende gjort opmærksom paa en del udtryk, der tyder hen paa en nær forbindelse med den latinske original, og leilighedsvis søgt at paavise, at nærværende haandskrift i en hel del enkeltheder, hvad udtrykket angaar, har holdt sig nærmere til originalen end den anden. ev. de andre, redaktioner. Jeg skal i det følgende anføre de latinske former og citater, der forefindes i de to bearbeidelser, og se hvad slutninger, der kan drages af dem.

18[17]; 20[28]: 20[33]: i rusiam. B har paa alle disse steder Garða eller Garða rike.

50[19]: pro ſuſtentacione racio aſſumunt. Til dette citat findes der intet tilsvarende i B, og der synes ikke at foreligge nogen grund til at anføre det her paa originalsproget. Det eneste skulde være, at der er en feil i latinen: racio for racionem; muligt derfor, at oversætteren af den grund ikke har forstaaet sætningen og derfor overført den til sin bog paa originalsproget i den skikkelse han forefandt den.

78[28]: En a latinu heitir hann longuſ draco eða ſerpenſ; cfr. B 40: en a latinn heitir hann longus latu drakus.

94[32] nec nominabo etc. Dette Odds latinske vers er i nærværende haandskrift i enhver henseende korrekt, navnlig er alle de virkelig latinske ord korrekt gjengivne. Den eneste form, som kunde vække anstød, er akkusativformen ſueiou 95[3]. Men ved disse fra skandinaviske sprog til latin overførte navne kan man ikke vente en korrekt bøining. I B har derimod verset (efter Munchs udgave) følgende form:

nec nominabo
pene monstrabo
curfus est deorsum
nasus est de in postata
qui Svein regem
de terra se duxit
et filium Tryggva traxit in dolo.

Ovenstaaende vil være tilstrækkeligt til at vise, at skriveren af nærværende kodeks har været fuldstændig hjemme i latin, og saaledes kan have været oversætteren. Derimod viser det sig, at skriveren af den som B betegnede redaktion ikke har kunnet latin og følgelig ikke kan have været første haands oversætter. Jeg skal pege paa et enkelt punkt, som synes mig at bevise, at nærværende bearbeidelse af sagaen maa være en førstehaands oversættelse. Side 39 [17] staar der nu: han neꝼnꝺiſc Olaꝼr oc quazc vera tryggv́a ſon. B. har (pag. 19): hann kvaz heita Olafr ok væra son Tryggua konungs.

For neꝼ i neꝼnꝺiſc har der, som i anmærkningerne under teksten anført, oprindelig staaet het, der er blevet udraderet. Denne feilskrift kunde vanskelig have fundet sted, hvis der her forelaa en afskrift fra en oldnorsk original, derimod kan man nok tænke sig, at den kunde indtræffe ved en oversættelse, hvor oversætteren ikke med engang har overblik over den hele kontekst.

Af sproglige eiendommeligheder som ikke har noget med latinen at gjøre, kan mærkes: "jak" for ek 53 [20]; *en* anvendt som betingelseskonjunktion 115 [11]. Disse to former synes at pege hen paa en østlandsk norsk oprindelse, hvor svensk indflydelse har gjort sig gjældende. Pag. 113 [34] forekommer nominativen allra ſkiallꝺa ꝼegrstr oc gullagꝺr som apposition til þann ſkiollꝺ.

Den foregaaende undersøgelse af de sproglige og orthografiske eiendommeligheder ved AM. 310 qu. giver altsaa som resultat:

1. at haandskriftet er skrevet i Norge eller af en norsk skriver;

2. at det er skrevet i det 13de aarhundrede, sandsynligvis i dets første halvdel (side XXIV og XXVI);

3. at det er en direkte oversættelse fra en latinsk original.

De tre foreliggende redaktioners forhold til hverandre.

En sammenligning af de tre bearbeidelser af Odds værk viser store forskjelligheder ikke alene i stil og udtryksmaade, men ogsaa ofte med hensyn til de begivenheder, der fortælles, idet en bearbeidelse kan omtale forskjellige ting, der mangler i den anden eller i de andre. Forskjellen i stil er saa stor, at man, som allerede Munch har antydet (Chr. udg. s. V), maa antage, at der her foreligger ikke alene tre forskjellige bearbeidelser, men ogsaa tre af hinanden uafhængige oversættelser (cfr. G. Storm, Sn. St. Hist.sk s. 34). Idet det nu gjælder at fastsætte disse forskjellige bearbeidelsers gjensidige værdi, maa man først og fremst søge at udfinde i hvilket forhold hver af dem har stillet sig til sin original, eventuelt til sin latinske original. Man kan ikke uden videre anse dem alle tre for lige gode eller gaa ud fra, at "alt, som kun staar i ét haandskrift og som de andre ikke viser spor til, maa betragtes som senere indkommet i den norrøne bearbeidelse" (Storm l. c. s. 34). Man kan saameget mindre følge dette princip, som der jo for den allerstørste del af sagaen kun foreligger to bearbeidelser. Derimod maa man, forekommer det mig, i modsætning til Morgenstern (Oddr, Fagrskinna, Snorre, s. 24) erkjende rigtigheden af Storms mening, at "alt som findes i 2 (el. 3) af haandskrifterne kan med sikkerhed siges at tilhøre Odd", eller snarere, som vi senere (s. LIII) skal se, en form af Odds værk. Naar man vil følge Morgensterns (l. c. s. 24 anførte) 3die regel: "dem Originale muss alles abgesprochen werden, was aus innern Gründen unmöglich ist, mag es von einer Fassung oder 2 überliefert werden", da befinder man sig, forekommer det mig, paa temmelig gyngende grund, ialfald maa man, for med paalidelighed at kunne afveie disse "indre grundes" værdi, besidde en større sproglig kundskab og en klarere psykologisk indsigt, end Hr. Morgenstern i denne bog viser sig i besiddelse af.

Det sted, hvor Odds forfatterskab til denne saga omtales, lyder i den her foreliggende bearbeidelse som følger (117[19] ff.): Her þrytr nu sagu Olafs konungs tryggua sonar, er at rettu ma callaz postole norðmanna, oc sua ritaði Oddr muncr er var at þingeyrum oc prestr at vigslu til dyrþar almatkum guði en þeim til minnis er siðar ero. þo at eigi (se) gert með malsnilld. I Uppsalabrudstykket, som vi kan kalde redaktion C, har den samme sætning følgende form: Her lykr nu sogu Olafs konungs er at rettu ma kallazt postoli Norðmanna. þessa sogu ritaði oc setti Oddr munkr til dyrðar þessom hinom agæta konongi oc til minnis

þeim monnom er vita vilia slik stormærki. þo at eigi se sagan samansett með mikilli malsnilld.

Det er tydeligt, at man her har forfatterens egen, med sømmelig beskedenhed fremførte betegnelse af hans forfatterskab. I modsætning dertil fremtræder den samme notis i Stockholmerhaandskriftet (redaktion B) i en form, der tydeligvis viser sig at skyldes en bearbeider, som stiller sig til en vis grad uafhængig ligeoverfor sin original S. 63 (kap. 64): Trui ek þesso, segir Oddr munkr, at Olafr konungr hafi braut komizt (svarer til 117[10]: þo ætla ek at visu at þetta myni satt vera, at hann myni lifat hafa eftir bardaga o. s. v.; i C. findes intet tilsvarende, se s. LII nedenfor); . . . . . ok þess vil ek biðia hvern sem einn er soguna less, segir Oddr munkr, at þess biðe at Olafr konungr hafi himinriki með guðe ok eilifan fagnað fyrir sitt starf (svarer til 117[14]: nu bið ec huern sem einn mann er less soguna at hann bið drottinn at hann geriz þess verþr at eignaz ærfð himinrikis firir þetta hit stundliga riki er hann hafði latit firir Eiriki Jarli Hakonar syni). Ok þrytr sauguna Olafs konungs er at sannu ma kallaz postoli Norðmanna ok diktaðe Oddr munkr at þingeyrum þessi verss, dyrlegr maðr ok mikill guðz vinr ok menn segia at fyrir hann hafi borit . . . . ligar synir ok hann sa Olaf konung at syn o. s. v.

Det fremgaar tydeligt heraf, at redaktionen B ikke gjør fordring paa, at Odd munk er dens forfatter direkte i den form, hvori den nu foreligger, og at følgelig bearbeidelsen har stillet sig mere frit ligeoverfor sin kilde end de to andre. Redaktion B citerer Odd munk, de andre to oversætter ham. Vi maa derfor ikke, naar noget findes i redaktion A, men mangler i B, eller omvendt, straks antage, at man har at gjøre med indskud eller udeladelser i A. Meget mere maa, efter haandskrifternes eget vidnesbyrd, den omstændighed. at noget findes i A ansees som et prima facie bevis for, at det tilhører Odd munk. Jeg skal dernæst ved at gjennemgaa haandskrifternes fremstilling, der hvor vi har alle tre bearbeidelser søge at paavise, at redaktionen A staar nærmere ved originalen end B.

Redaktion C begynder ved s. 103[22] i nærværende udgave:

A 103[22]: oc nu flyðu enn Noregs konungs menn af hinum smærum skipunum oo a Orminn oc leituðu þangat hialparennar oc forða liflatinu, þui at Ormrinn var miclu lengri oc borðhæri en annur skip. Oc var þat gott vigi sem kastali veri. Enn sua gerðiz mikill fiolþi manna a Ormimum langa at varla mattu þeir menn er vapnfórir varo vega firir þronginni.

C 64 (kap. 58). En Olafs konongs menn flyðu þa allir upp a Orminn langa af oðrum skipunum ser til vigis; þui at hann var sua har borði sem kastali hia oðrum skipunum. En sua gerðizt þa fiolment a Orminum at varla matto þæir vega firir þrong er viger varo.

Som man ser, er udtryksmaaden her saavidt forskjellig, som man maa vente det i to af hinanden uafhængige oversættelser; derimod i B (side 55, kap. 58) finder vi en ganske forskjellig fremstilling:

B: en menn Olafs konungs Tryggvasonar hofðu orminn sem fyrir mikinn kastala, er hann var har borðe. ok varla mattu þeir vega fyrir fiolmenni. B viser saaledes en fuldstændig omskrivning og beskjæring.

A. 114[18]: ðrotningin þyri kunni storilla þessum atburðum. gret hon beiscliga þui at henni var mikill harmr queycðr i hiarta, sua at hon matti huarki eta ne ðrecka.

C. (pag. 69, kap. 63): þat er sagt at þyri ðrottning kunni illa skaða sinom oc gret bæiskliga frafall Olafs konongs. Oc sua var mikill ryglæiki i hennar hiarta at huarki matti hon eta ne ðrekka.

B. 62[4] (kap. 63): En þyri drottning unðe sua illa við, at hon grett miok ok att huarke ne drakk.

A. 115[4]: þa er þo hiartat mitt sua akafliga lostit með hoꝛmum hryggleiksins. Oc siþan þrutit oꝛðit i umegni hugarins at engi gneisti lifsins ma mek un nðra eða lifga.

C. (s. 69, kap. 63): Hon suarar: Sua er mitt hiarta lostit með akaflegom harmi oc rygglæik oc þrutit i omegni hugar hins, at engi gnæisti lifsins man mic lengi nðra.

B 62 (kap. 63). En miklo er meiri harmr minn en ek mega af hyggiaz.

Paa den anden side er der ogsaa steder, hvor A og B stemmer overens ligeoverfor C, og atter andre hvor B og C stemmer overens ligeoverfor A.

A. 105[16]: En þriðiong Noregs uelldis huer þeira við annan.

B 56 (kap. 59): ok þriðiung Noregs . . . . . . (lakune).

C har intet hertil svarende.

A. 104[30]: An scyti af iamtalandi; det samme B side 55, 2den linje fra neden; mgl. i C.

109[26]: Ok sua segir Suerrir konungr.

B 58 (2den linje fra neden): Ok sua sagþe Sverrir konungr.

C. (k. 67): oc sua segia snotrir menn.

Overensstemmelser mellem B og C ligeoverfor A:

A 112[17]: En konungarnir oc Eirikr Jarl hafðu lagt at utan smascutur at hinum stðrrum skipunum ok scyllðu þeir draga þa af kafi er utbyrðis liopu oc fðra þeim hofþingionum.

B 60 (kap. 61): en þeir iarlsins menn hofðu lagt at utan smaskutur ok ðrapu æ þa er a kafit hliopu.

C. 68: En iarls menn hofðu lagt scutum unðan at Orminum at

drepa þa er utbyrðis lypi. (Paa samme maade har Hkr. 215[20]; Fm. III, 1; Flat. I, 492, allesammen ok drapu).

I mandtallet paa Ormen lange, som vi senere skal komme nærmere tilbage til, har nærværende haandskrift (104[31]) Styrmir, derimod baade B og C, ligesom ogsaa de øvrige kilder, Uþyrmir.

B og C (pag. 55—56 og pag. 64, resp.) har Biörn hinn mikli af Vestfolld. Bryniolfr hakr broðir hans (C). Biorn en mikli af Vestfolld ok Bryniolfr haukr broðir hans (B); til dette har A intet tilsvarende.

A. 114[8]: þa sagþu nocquorir menn af liði jarls, at maðr kom (til) vinða sneckionnar oc suam at skipinu. oc var i rauðu clæði . . . . . . oc hellðu suðr firir land.

B 61 (anden linje fra neden): þa sa menn at maðr var ðreginn up i Vinða skipit.

C 69[31]: þa sa oc nokorir iarls menn af smascutonom at maðr var dreginn af kafi upp a Vinda snekkiona i rauðo klæði oc siðan sigldi hon suðr með landi.

Her har B og C tilfælles det træk, at manden blev trukket op i skibet. A og C derimod, at manden var i rauðu klæði, samt at skibet seilede sydover langs landet.

Olafs skjæbne efter slaget fortælles i alt væsentligt overensstemmende i A 116—117 og B 62—63.

Derimod har C (70—71) en ganske anden fortælling, der lægges i munden paa Soti scalld, der ikke nævnes i A eller B, og selve hans beretning er paa de fleste punkter afvigende fra den i A og B givne fremstilling. (Fm. III, 32 og Flat. I, 501 har væsentlig den samme faktiske fremstilling som C, men lægger den ikke i Sotes mund).

Den væsentligste overensstemmelse mellem A og B i modsætning til C er dog, at de begge har det efter sagaens egentlige slutning efterhængte anhang. Om B har havt alt det samme, som A har, kan ikke afgjøres, fordi slutningen af B mangler.

Munch mener, (l. c. s. VIII) at, fordi om et haandskrift havde havt et af disse tillæg, behøvede det derfor ikke at have havt dem alle. Storm (l. c. 34—35) gaar ud fra at tillægget, fordi det findes i to haandskrifter, skriver sig fra Odd selv, medens Morgenstern (l. c., s. 23), finder at anhanget utvilsomt er Odd fremmed, men tror, at Odds latinske arbeide har fundet en fortsætter, som forøgede det med fabelagtige, ganske i Odds stil holdte fortællinger.

Det forekommer mig, at ingen af de her fremholdte meninger kan være rigtig, og, saavidt jeg kan se, maa man søge løsningen i

selve det Arnamagnæanske haandskrifts fortælling om værkets tilblivelsesmaade. S. 120[7]: þessa sogu sagþi mer Asgrimr Abboti uestliða son. Biarni prestr bergþors son. Gellir þorgils son. Herdis ðaða dottir. þorgerðr þorsteins ðottir. Inguþr Arnoꝛs dottir. þessir menn kenðu mer sua sagu Olafs konungs tryggua sonar sem nu er sogð. Ec synda oc bokina Gitsure hallz syni oc retta ec hana eptir hans raðe. oc hapum ver þui hallðit siþan.

Efter det her anførte har der fra Odds egen haand været to redaktioner af hans værk, en i den skikkelse han selv oprindelig havde givet bogen, og en saaledes som den blev efter at være bleven rettet efter Gissurs Halssøns raad. "Hapum ver þui halldit siþan", vi har siden holdt fast ved det, opfatter jeg saaledes: "den form har vi holdt fast ved i de afskrifter, der er blevet tagne efter den tid". I modsætning til dette "siþan" staar da de eventuelt før emendationen tagne afskrifter. Denne tidligere redaktion repræsenteres efter min mening ved Uppsalahaandskriftet, C. Paa den maade bliver det forklarligt, baade at denne bearbeidelse mangler anhanget, og at den i beretningen om Olafs skjæbne efter Svolderslaget afviger saa stærkt fra de andre to redaktioner. Paa den maade kan man ogsaa godt forklare sig forskjellen mellem "snotrir menn" i C og "Suerrir konungr" i A og B. Det sidste beror paa nøiagtigere oplysninger, som Odd har faaet af Gizurr. Et bevis paa, at slutningskapitlerne har været tilføiede af Odd selv, tør man ogsaa se i den omstændighed, at Fm. III, 173 (Flat. I, 517) udtrykkelig tillægger Odd munk en kildeangivelse som den ovenstaaende: Sva segja þeir bróðr Gunnlaugr ok Oddr at þeir menn hafi þeim flest fra sagt, hvat er þeir hafa siðan samansett ok i frasagnir fært af Olafi konungi tryggva syni: Gellir Þorgilsson, Asgrimr Vestliðason, Bjarni Bergþors son, Arngunn (var. Ingunn) Arnorsdottir. Herdis Daðadottir ok Þorguðr Þorsteinsdottir. Rigtignok tilføies der: ok siðan segist Gunnlaugr sýnt hafa sögu Olafs konungs Gizuri Hallssyni, ok hafði sagðr Gizurr hjá sér þa bók um 2 ár en siðan sem hón kom aptr til broður Gunnlaugs emenderaði hann hana sjálfr þar sem Gizurr þotti þess þurfa.

Denne sidste angivelse er, som det vil sees, betydelig mere detaljeret end den ovenfor omtalte i vort haandskrift forekommende. Skjønt der er en tilsyneladende modsætning i den store Olaf Tryggvassons saga mellem hvad begge klosterbrødrene gjør, nemlig at henvise til de samme personer som kilde, og hvad kun den ene gjør, nemlig at sende bogen til Gizurr Hallssøn for revision, saa tror jeg dog, at man kan antage, at den store Olaf Tryggvassøns saga paa dette sted kun har nævnt Gunnlangs bog, fordi den gav den mest detaljerede og forsaavidt interessanteste beretning om Gizurs emende-

rende virksomhed. Ogsaa Storm (l. c. s. 37) mener, at begge klosterbrødrene sendte sin bog til Gizurr Halssøn. Hvis man vil hefte sig ved den i den store Olaf Tryggvasson's saga fremhævede modsætning, saa skjønner jeg ikke rettere end, at man maa antage, at der foreligger en feil i den store Olaf Tryggvassøns saga, idet bemærkningen er henført til Gunnlaug istedenfor til Odd. At en saadan feiltagelse kan være tilstede bestyrkes derved, at der tillægges Odd en bemærkning om, at biskop Grimkell var en søstersøn af biskop Sigurd (Fm. III, 172, Flat. I, 516), men denne bemærkning findes ikke i nogen af de foreliggende tre redaktioner af Odds værk og synes i virkeligheden heller ikke særdeles vel at passe ind der.

Paa den anden side er der forskjellige ting, som viser, at anhanget med de fortællinger det har om Olafs senere skjæbne o. s. v. ikke kan skrive sig fra Gunnlaug. Thi Fm. III, 163 (Flat. I, 511) tillægger broder Gunnlaug en hel del fortællinger angaaende biskop Sigurd og Olafs skjæbne efter svolderslaget: Gunnlaugr munkr af Þingeyrum hefir marga hluti ok merkiliga með röksamligu latinu dikti samansett af Olafi konungi Tryggvasyni; hefir hann fróðliga fra þui sagt, hversu konungrinn hefir með lífi brott komizt or þeim bardaga er hann framdi siðast við Svoldr; men det er at mærke, at ingen af de saaledes fortalte begivenheder gjenfindes i samme form i anhanget til Odds Olafs saga. Hvad specielt angaar fortællingen om biskop Sigurds ophold i Sverige, saa anføres der i Fm. III, 163 og Flat. I, 511 først en fortælling derom, som udtrykkelig tillægges Gunnlaug, hvor Sigurd bl. a. siges at have døbt Olaf Sviakonung (ok hann hafðe, sem Gunnlaugr segir, gefit heilaga skirn Olafi Sviakonungi ok fjölda annarra manna er stritt höfðu mote Olafi konungi Tryggvasyni). Til denne fortælling findes der ikke spor af antydning i anhanget. Derimod anfører Fm. III, 171 (Flat. I, 515) Odds beretning om biskop Sigurd (nærv. udg. 119[18] ff.): Suo er sagt ok fyrr skrifat, at eptir Suoldrar orrostu o. s. v. Enhver vil, ved at læse vedkommende sted i Fm. III eller Flatøbogen lettelig se, at det her er en ny beretning og en ny forfatter, der anføres, og man kan ligesaalidt her, som de andre steder, hvor Odd benyttes, vente, at han skal nævnes udtrykkelig ved navn. Odd hørte til den store Olaf Tryggvassons sagas regulære kilder; han havde "flest komponerat á látinu" og der var derfor ingen grund til at gjøre specielt opmærksom derpaa, hvergang en bemærkning blev laant fra ham (cfr. Storm l. c. 37).

Jeg tror saaledes at have godtgjort, at anhanget i det Arna-

magnæanske haandskrift af Odds Olafssaga skriver sig fra Odd selv, og hvis det er saa, forekommer det mig, at den eneste maade, hvorpaa det kan forklares, at dette anhang mangler i C, er ved den ovenfor (s. LIII) fremsatte hypothese. Jeg har ogsaa vist, at B kun med varsomhed kan benyttes, hvor det gjælder at danne sig en mening om det af Odd anvendte udtryk, idet det er en gjennemgaaende forkortet redaktion, der heller ikke gjør fordring paa at være en ordret gjengivelse af Odds værk.

Men hvis det er rigtigt, saa er det rimeligt, at dette træk hos ophavsmanden til redaktionen B maa vise sig ikke alene i afstumpning af sætninger og udeladelse af tilsyneladende mindre vigtige detaljer, men ogsaa i udeladelse af længere beretninger, naar de af en eller anden grund synes unødvendige. Ialfald ligger det nær, naar vi finder en paafaldende forskjel mellem de to redaktioner i denne henseende, da snarere at tilskrive det redaktionen B's lyst til at forkorte, som vi har seet bevis paa, end redaktionen A's lyst til at indsætte fremmede og uvedkommende ting, thi den har vi intet bevis paa. Ud fra dette udgangspunkt skal jeg gjennemgaa de væsentlige punkter, hvor redaktionerne A og B afviger hinanden. Jeg kommer derved først ind paa en behandling af den her foreliggende redaktions forhold til Jomsvikinga saga.

Kapitel 15 i nærværende udgave (s. 23^{3}—28^{12}), „Fra Hakoni ok Ala". mangler i B. At det ikke kan have tilhørt Odds oprindelige fremstilling, fremgaar bl. a. deraf, at det afbryder fortællingen om Olafs og Sigurds færd i England, hvorom der fortælles baade i kap. 14 og i kap. 16. Dette kapitel om keiser Ottos tog til Danmark og Olafs deltagelse deri findes næsten ord til andet i Jomsvikinga saga (kap. VI, pag. 22—35 i Petersens' udg.; kap. VI—X, pag. 14—20 i Arngr. Jonsson's oversættelse, ed.Gjessing). Det har derfor været almindelig antaget, at dette kapitel simpelthen er blevet indskudt her fra Jomsvikinga saga (Munch l. c. s. 83; Storm l. c. s. 35; Gjessing Forord til udg. Arngr. Jonss. latinske overs. af Jomsv. saga s. XIV). Alle disse forskere har imidlertid gaaet ud fra, at AM. 310 qu. skrev sig fra slutningen af det 13de aarhundrede, og at Jomsv. saga allerede paa den tid maa have eksisteret væsentlig i den samme form, hvori den foreligger i AM. 291 og hvori den maa have foreligget i originalen for Arngrims Oversættelse. Hvis det imidlertid er rigtigt, som jeg ovenfor (s. XXVI) har søgt at paavise, at AM. 310 qu. skriver sig fra den første halvpart af 13de aarhundrede,

saa formindskes derved sandsynligheden for, at dette kapitel i nærværende haandskrift skyldes laan fra Jomsvikinga saga. Thi der er intet bevis for, at Jomsv. saga paa den tid har eksisteret i den form, hvori den nu foreligger. Paa den anden side vil det indrømmes, at en udførlig beretning om Olaf Tryggvasons deltagelse i det tog, hvorved kristendommen indføres i Danmark, mere naturlig kan antages at have sin oprindelse fra en Olaf Tryggvasons saga end fra Jomsvikinga saga, med hvilken det staar i en meget løs forbindelse. Gjessing siger ogsaa (l. c. s. III): "Selv om originalen for Arngrims oversættelse antages adskillig ældre end teksten i AM. 291 qu., maa redaktionen dog sættes efter 1200, da dens udførlige skildring af Ottos Danmarkstog synes at maatte kræve monografier over Olaf Tryggvasøn (Gunnlaug?) som kilder"; og s. VI: "Den oprindelige kilde til Jomsvikingasaga's fortælling om Olafs optræden ved Danevirke tør maaske have været Gunnlaugs værk".

Nu kan man vistnok, som ovenfor (s. LV) omtalt gaa ud fra, at dette her omhandlede kapitel ikke har tilhørt Odds oprindelige version. Foruden at det afbryder fortællingens gang, er det kun meget løst forbundet med det forudgaaende og slet ikke med det efterfølgende parti.

Et faktisk tilknytningspunkt til det foregaaende er imidlertid, at Olaf allerede s. 22[32] ligeoverfor Sigurd har kaldt sig Ali, det samme navn, som han senere benyttede ligeoverfor keiser Otto. Det er ogsaa vel at lægge mærke til, at Olaf saavel efter nærværende haandskrifts fremstilling (25[8]) som efter Am. 291 (Petersens' udg. 27[24]) og Arngr. (Gjessing s. 17) var "døbt i Irland. Dette stemmer med Odds tidligere fortælling [s. 22[9] i denne udg., og s. 21[9]: Syllingar, þat er scamt fra Irlandi, Munch s. 12 (kap. 9)]. De andre fremstillinger af Olaf Tryggvasons historie derimod, med Hkr. i spidsen, nævner ikke paa dette sted, at Olaf var kristen, og ifølge deres fremstilling var det først senere, at han lod sig døbe; og Hkr. (147[20]) betegner Syllingar som liggende "vestr i hafit frá Englandi". Altsaa maa den Olaf Tryggvasons saga, der har tjent som kilde for Jomsvikingasagas beretning om Olafs deltagelse i keiser Ottos Danmarkstog. have fulgt samme kronologi som Odd. Det er endvidere at mærke, at hvor Fagrskinna (efter Jomsv. eller efter Odd) taler om de jertegn, som biskop Poppo gjorde for at overbevise Harald Gormssøn (s. 40, kap. 47), er der tegn, som tyder paa, at den hviler paa en latinsk original: at sénum þessum jartegnum tók Danakonungr

skírn ok trú rétta ok allt lið hans (cfr. Arng. Jonss. 19: Quo viso miraculo, Haraldus, abjuratis, quos priusque coluerat diis, sacro baptismate se suosque initiari animo lubentissimo patiebatur). Naar saa hertil kommer, at der i dette kapitel findes adskillige kirkelige bemærkninger, der tillægges Olaf, aldeles i samme stil som ellers hos Odd [f. e. oc er þat mitt rað fyrst at eta engi uæti, huat sem uið liggr, 25[25], en bemærkning, der mangler i AM. 291, men gjenfindes hos Arngrim s. 18[1]: praeterea equos et caballos nos neutiquam (horum enim Deus nobis interdixit) attingemus], saa forekommer det mig rimeligt at antage, at dette kapitel er blevet indsat af Odd ved den emendation, som han efter Gizzur Hallssons raad har foretaget. Hvis man, af hensyn til at stykket mangler i B. ikke kan bekvemme sig til at antage. at det oprindelig skriver sig fra Odd, men er blevet udeladt af den forkortende bearbeider i B, saa kan man kanske med Gjessing her antage, at dette stykke oprindelig har tilhørt Gunnlaugs Olafssaga, og er derfra overført til den latinske afskrift, der laa til grund for oversættelsen i AM. 310 qu.*).

Der er ogsaa et andet sted, hvor man i dette haandskrift har villet finde laan fra Jomsvikinga saga, i dette tilfælde fra den nævnte sagas senere halvdel, altsaa fra den egentlige Jomsvikinga saga.

Det er det 33te kapitel, i denne udgave (s. 52[7] ff.), svarende til Jomsv. s. kap. XXVI (s. 85 ff.) og Arngr. Jonss. kap. VIII (s. 34 ff.). Der er dog den forskjel mellem de to steder, at B her omtaler den samme begivenhed, som omhandles i dette kapitel (Sigvaldes svig mod kong Svein), men meget mere kortfattet, i kap. 25 (pag. 29—30). Den i B meddelte version af fortællingen har desuden den oplysning, at Danerne for at faa Svein fri maatte løskjøbe ham med hans egen vægt i guld. Munch og efter ham andre forfattere mener, at fortællingen i A er indskudt fra Jomsv. saga, og at B her repræsenterer Odds egen fremstilling. Det er imidlertid at mærke, at der ogsaa i B senerehen kommer hentydninger til denne begivenhed, der

---

*) Bj. M. s. Olsen antager i sin afhandling om Are Frode (Aarb. f. Nord. Oldk. og Hist. II række 8de bind s. 283—84, note 3), at dette kapitel oprindelig stammer fra Gunnlaug ved den emendation, som han efter O's mening foretog af Odds værk. Vi er altsaa forsaavidt enige, som vi begge antager, at dette stykke oprindelig hører hjemme i denne saga og er indkommet her ved en revision, kun at Bj. M. O. mener, at denne er foretagen af Gunnlaug, jeg af Odd selv.

synes at forudsætte A's fremstilling. Saaledes B kap. 49 (s. 46): sentu mann eptir Sigvallda iarli i Vinland er þu hefir utlagan gert. Dette, at Sigvallde var bleven gjort utlæg, omtales kun i A (54[3]), idet Jomsv. saga her har en ganske anden fremstilling, og heller ikke den større Olaf Tryggvasons saga (Fm. I, 167 ff., Flat. I, 176 ff.) nævner noget derom. Desuden synes den i vort haandskrift benyttede participialform utlagþan, der, saavidt jeg har kunnet se, kun forekommer i dette haandskrift her og et par andre steder (eks. 27[26]), og desuden, ifølge Vigfusson, i Alex. saga, at tyde paa, at stedet er oversat. Fremstillingen her og i Jomsvikinga saga adskiller sig ogsaa i forskjellige ikke uvæsentlige punkter fra hinanden, saa der ikke vel kan tænkes paa noget direkte laan: Burizleifs yngste datter heder her Þyri, i Jomsv. Geira, der efter Odds fremstilling for længe siden er død (NB. det er vel med tanken paa dette sted her, at Odd allerede 13[36] giver kong Burizleif fire døtre, medens alle andre kilder kun giver ham tre, og Odd selv paa det ovennævnte sted kun omtaler tre af dem nærmere). Fremstillingen af Sigvaldes frieri er hos Odd meget mere kortfattet end i Jomsv. saga. Den sidste lader Sigvalde reise efter Svein á sama vári (86[29]), Arngr. e vestigio (s. 35); AM. 310 qu. a sama sumri (Flat. I, 176 hit sama var; Fm. I, 157 nú). Alle de andre kilder lader Sigvalde sende 20 mand til kong Svein. AM. 310 nævner intet tal. Jomsv. lader ikke Sigvalde give kong Svein besked om grunden til, at han har taget ham tilfange, før de er komne til Jomsborg, AM. 310 derimod med engang. Baade Odd og Jomsv. lader Sigvalde nu give det raad, at Svein skal give op sin ret til skat af Vendland, medens efter den sidstnævntes tidligere fremstilling Astrid allerede i forveien havde raadet sin fader, at han skulde sætte det som betingelse. Odd har derimod der intet om det, saa fremstillingen hos ham bliver mere følgerigtig. Jomsv. har, som ovenfor omtalt, intet om, at Svein gjør Sigvalde fredløs.

Paa den anden side maa det indrømmes, at der paa mange steder er en saa godt som ordret overensstemmelse mellem Jomsv. og AM. 310, og paa enkelte steder, hvor AM. 291 afviger fra AM. 310, der stemmer det sidstnævnte haandskrift med Arngrim. Der kan derfor ikke være tvil om, at enten AM. 310, middelbart eller umiddelbart, har laant fra Jomsv. s. eller omvendt. Og da maa man indrømme, at den i dette kapitel fortalte begivenhed efter sit emne hører oprindelig hjemme i Jomsv. saga og er derfra kommet til Olaf Tryggvasons saga. Spørgsmaalet er, om dette laan allerede er fore-

taget af Odd, eller om det skyldes forfatteren af den her foreliggende version. For det første alternativ taler, at fortællingen er bearbeidet saaledes, at den ikke alene passer ind i rammen af Odds historie, men ogsaa den senere fremstilling støtter sig paa dette kapitel; dernæst, at sproglige grunde tyder hen paa, at dette kapitel er oversat. Samtidig er det ikke urimeligt, at oversætteren har benyttet sig af den norske version af Jomsv. og kun korrigeret efter den latinske tekst. At B har forkortet fortællingen, kan ikke undre os, naar vi ser, at det er regelen, at hvor A støtter sig paa andre kilder, der har B forkortet eller udeladt.

Ogsaa det kapitel, som nærværende haandskrift har laant fra Islendingabók (kap. 40 i nærværende udgave, s. 61—63), har i almindelighed været antaget for først at være indkommet i dette haandskrift (cfr. Munch s. 97; Storm l. c. s. 35). Jeg har ovenfor (s. XXXXV) søgt at paavise, af sproglige grunde, at dette kapitel er kommet over her fra Islendingabók gjennem en oversættelse som medium (muligens med benyttelse af den islandske original ved oversættelsen). Jeg skal derfor her kun bemærke, at det forekommer mig ganske rimeligt, at en islandsk munk, som har sat sig som formaal at skrive den konges historie, der har indført kristendommen paa Island og saaledes paa en maade er bleven øens nationalhelgen, vil give en fyldig fremstilling af denne begivenhed. Endvidere, naar den samme begivenhed allerede foreligger skildret paa en tilfredsstillende maade, men i et sprog der ikke var tilgjængeligt for det klerikale publikum, som Odd maa have havt for øie med sin saga, hvis man da ikke vil antage, at det var bare for sin fornøielses skyld han skrev paa latin, saa er det rimeligt at Odd benyttede sig af denne Ares mønstergyldige fremstilling og i oversættelse inkorporerede den i sit værk. Derimod er det ikke rimeligt, at Odd ved denne anledning skulde have nøiet sig med en blot og bar henvisning til Ares Islendingabók. Andre mindre væsentlige forskjelligheder i detaljerne mellem den her foreliggende redaktion og redaktionerne B og C vil der siden i anmærkningerne blive anledning til at komme tilbage til.

Odds forhold til de andre fremstillinger af Olaf Tryggvasons saga.

Professor Dr. G. Storm har i indledningen til sin udgave af „Monumenta Historica Norvegiæ“ pag. XI—XII godtgjort, at Odd

har benyttet Thjodreks bog paa første eller anden haand som kilde. Storm antager, at paa grund af Odds citat af kong Sverre kan han neppe have skrevet tidligere end efter 1185, medens han paaviser, at Thjodrek Munk maa have skrevet sin bog enten 1177—80 eller 1183—87, snarest i den første periode, og at Odd følgelig har kunnet kjende Thjodreks bog. Hvis det er rigtigt, som jeg ovenfor har antaget, at bemærkningen om kong Sverre hører til det, der er indkommet i Odds bog efter Gizurr Hallssøns raad, saa gjælder altsaa Storms bevisførelse kun tidspunktet for den saaledes foretagne revision. Nu er det ganske interessant at iagttage, at i et af de punkter hvor redaktionerne A og B stemmer overens, men hvor C intet tilsvarende har (nærv. udg. s. 111[32] f.: þat vilia sumir menn segia — þa er liclict at guð hafi tekit salina, jfr. B s. 60: en huat sem lifi hans hefir brugðit o. s. v.), et sted, som forøvrigt Ágrip sp. 40[42] har omtrent ordret afskrevet efter Odd (og vel at mærke i næsten ganske samme form som A har det), der kan maaske den ved revisionen indkomne bemærkning, der ikke synes at passe særdeles vel ind i fremstillingen paa dette punkt, saasom den sag behandles udførlig paa to steder senere, skyldes indflydelse fra Thjodrek (cfr. Mon Hist. Norv. s. 24[8]: quid horum verius sit, nos affirmare non audemus, hoc tantum credere volumus quod perpetua pace cum Christo fruatur). Hvis det er saa, maa man antage, at det først er ved revisionen og emendationen af sin bog, at Odd har benyttet Thjodrek.

Angaaende Odds forhold til Historia Norvegiae har Storm (l. c. s. XXIII) søgt at paavise. at Odd har benyttet Historia Norvegiae som kilde. Storms, saavidt jeg kan se, eneste grund for at forholdet er dette og ikke omvendt. er at Hist. Norvegiae efter Adam af Bremen kalder Olafs hirdbiskop Johannes, og at det kun er gjennem Historia Norvegiae at Odd fra Adam af Bremen kan have laant dette navn, da den norsk-islandske tradition ellers altid kalder ham Sigurd (cfr. nærv. udg. 46[4]; B 23 (kap. 16), Mon. Hist. Norv. 115[8]). Men dette argument synes ikke at holde stik; thi baade Odd og Gunnlaug har kjendt begge navne. Smlgn. Fm. III, 163: en at umliðnum bardaga fyrir Svöldr vikr nefndr broðir Gunnlaugr munkr sinum orðum til hirðbiskups Olafs konungs er Jón Sigurðr hét (cfr. Flat. I, 511, kap. 400); og nærværende udgave s. 119[19]: þat er oc sagt at hærra Jon byscup er Sigurðr het aðru nafni (cfr. 48[31]: ion byscup er sigurðr het aðru nafni). Det forekommer mig derfor rimeligt at antage, at ifølge den norske kirkelige tradition har biskop

Sigurd havt begge navne. Ellers synes ikke overensstemmelserne mellem de to fremstillinger at være mere paafaldende end at de kan tilskrives brug af fælles eller beslægtede kilder.

Odd munk i forhold til senere bearbeidelser af Olaf Tryggvasons historie.

Odd munks fremstilling af Olaf Tryggvasons historie har været en af hovedkilderne for alle dem, der senere har behandlet samme emne. Det er ovenfor (s. LX) blevet omtalt, at han er bleven benyttet i et saa gammelt haandskrift som Ágrip, omend dette haandskrifts fremstilling i alt væsentligt er uafhængig af Odds og saaledes af de senere forfattere benyttes ved siden af Odd som et kildeskrift. Odds forhold til Snorre er udførlig behandlet af Storm i hans bog om Snorre Sturlessøns historieskrivning, uden at Storm dog har forsøgt at paavise, hvilken af de foreliggende redaktioner, eller om i det hele taget nogen af dem, har været benyttet af Snorre. Morgenstern har i sin ovennævnte bog gaaet ind paa dette forhold baade for Fagrskinnas, Snorres og Flatøbogens vedkommende. Morgenstern synes imidlertid at gaa ud fra forudsætninger, som jeg ikke kan være enig i, og han kommer paa den maade til resultater, som jeg tror i forskjellige henseender maa modificeres. En af hans forudsætninger er saaledes, at ingen af de foreliggende redaktioner af Odds Olafssaga er en direkte oversættelse fra latin (l. c. s. 2: "Oa, Ob und Oc sind nicht Originale der Übersetzungen, sondern Abschriften"). Dette lader sig kun bevise for Ob, ɔ: redaktionen B, hvor beviset allerede er leveret af Munch. Hvad derimod af Morgenstern anføres til støtte for den samme paastand angaaende de øvrige redaktioner, er absolut intet bevis, og jeg har ovenfor, som jeg tror, godtgjort at antagelsen ikke er rigtig, forsaavidt angaar nærværende redaktion. En anden forudsætning, som Morgenstern synes at gaa ud fra (l. c. s. 35[20]) omendskjønt det ingensteds direkte siges, er at der i oldtiden ikke har foreligget andre redaktioner af Odds bog end de, som vi nu har, og deres originaler. Da det nu imidlertid er et anerkjendt faktum, at hver af de tre foreliggende redaktioner repræsenterer en selvstændig oversættelse, saa synes der mig liden grund til at antage, at oversættelsernes antal netop skulde være indskrænket til disse tre.

Jeg kan derfor ikke være enig med Morgenstern, naar han, efter, som han mener, at have paavist, at Fagrskinna ikke kan have

drepa þa er utbyrðis lypi. (Paa samme maade har Hkr. 215[30]; Fm. III, 1; Flat. I, 492, allesammen ok drapu).

I mandtallet paa Ormen lange, som vi senere skal komme nærmere tilbage til, har nærværende haandskrift (104[31]) Styrmir, derimod baade B og C, ligesom ogsaa de øvrige kilder, Uþyrmir.

B og C (pag. 55—56 og pag. 64, resp.) har Biórn hinn mikli af Vestfolld. Bryniolfr hakr broðir hans (C). Biorn en mikli af Vestfolld ok Bryniolfr haukr broðir hans (B); til dette har A intet tilsvarende.

A. 114[8]: þa sagþu nocquorir menn af liði jarls, at maðr kom (til) vinða sneckionnar oc suam at skipinu. oc var i rauðu clæði . . . . . . oc hellðu suðr firir land.

B 61 (anden linje fra neden): þa sa menn at maðr var ðreginn up i Vinða skipit.

C 69[21]: þa sa oc nokorir iarls menn af smascutonom at maðr var dreginn af kafi upp a Vinda snekkiona i rauðo klæði oc siðan sigldi hon suðr með landi.

Her har B og C tilfælles det træk, at manden blev trukket op i skibet. A og C derimod, at manden var i rauðu klæði, samt at skibet seilede sydover langs landet.

Olafs skjæbne efter slaget fortælles i alt væsentligt overensstemmende i A 116—117 og B 62—63.

Derimod har C (70—71) en ganske anden fortælling, der lægges i munden paa Soti scalld, der ikke nævnes i A eller B, og selve hans beretning er paa de fleste punkter afvigende fra den i A og B givne fremstilling. (Fm. III, 32 og Flat. I, 501 har væsentlig den samme faktiske fremstilling som C, men lægger den ikke i Sotes mund).

Den væsentligste overensstemmelse mellem A og B i modsætning til C er dog, at de begge har det efter sagaens egentlige slutning efterhængte anhang. Om B har havt alt det samme, som A har, kan ikke afgjøres, fordi slutningen af B mangler.

Munch mener, (l. c. s. VIII) at, fordi om et haandskrift havde havt et af disse tillæg, behøvede det derfor ikke at have havt dem alle. Storm (l. c. 34—35) gaar ud fra at tillægget, fordi det findes i to haandskrifter, skriver sig fra Odd selv, medens Morgenstern (l. c., s. 23), finder at anhanget utvilsomt er Odd fremmed, men tror, at Odds latinske arbeide har fundet en fortsætter, som forøgede det med fabelagtige, ganske i Odds stil holdte fortællinger.

Det forekommer mig, at ingen af de her fremholdte meninger kan være rigtig, og, saavidt jeg kan se, maa man søge løsningen i

selve det Arnamagnæanske haandskrifts fortælling om værkets tilblivelsesmaade. S. 120[7]: þessa sogu sagþi mer Asgrimr Abboti uestliða son. Biarni prestr bergþors son. Gellir þorgils son. Herdis ðaða dottir. þorgerðr þorsteins ðottir. Inguþr Arnoʒs dottir. þessir menn kenðu mer sua sagu Olafs konungs tryggua sonar sem nu er sogð. Ec synda oc bokina Gitsure hallz syni oc retta ec hana eptir hans raðe. oc hapum ver þui hallðit siþan.

Efter det her anførte har der fra Odds egen haand været to redaktioner af hans værk, en i den skikkelse han selv oprindelig havde givet bogen, og en saaledes som den blev efter at være bleven rettet efter Gissurs Halssøns raad. "Hapum ver þui halldit siþan", vi har siden holdt fast ved det, opfatter jeg saaledes: "den form har vi holdt fast ved i de afskrifter, der er blevet tagne efter den tid". I modsætning til dette "siþan" staar da de eventuelt før emendationen tagne afskrifter. Denne tidligere redaktion repræsenteres efter min mening ved Uppsalahaandskriftet, C. Paa den maade bliver det forklarligt, baade at denne bearbeidelse mangler anhanget, og at den i beretningen om Olafs skjæbne efter Svolderslaget afviger saa stærkt fra de andre to redaktioner. Paa den maade kan man ogsaa godt forklare sig forskjellen mellem "snotrir menn" i C og "Suerrir konungr" i A og B. Det sidste beror paa nøiagtigere oplysninger, som Odd har faaet af Gizurr. Et bevis paa, at slutningskapitlerne har været tilføiede af Odd selv, tør man ogsaa se i den omstændighed, at Fm. III, 173 (Flat. I, 517) udtrykkelig tillægger Odd munk en kildeangivelse som den ovenstaaende: Sva segja þeir bróðr Gunnlaugr ok Oddr at þeir menn hafi þeim flest fra sagt, hvat er þeir hafa siðan samansett ok i frasagnir fært af Olafi konungi tryggva syni: Gellir Þorgilsson, Asgrimr Vestliðason, Bjarni Bergþors son, Arngunn (var. Ingunn) Arnorsdottir. Herdis Daðadottir ok Þorguðr Þorsteinsdottir. Rigtignok tilføies der: ok siðan segist Gunnlaugr sýnt hafa sögu Olafs konungs Gizuri Hallssyni, ok hafði sagðr Gizurr hjá sér þa bók um 2 ár en siðan sem hón kom aptr til broður Gunnlaugs emenderaði hann hana sjálfr þar sem Gizurr þotti þess þurfa.

Denne sidste angivelse er, som det vil sees, betydelig mere detaljeret end den ovenfor omtalte i vort haandskrift forekommende. Skjønt der er en tilsyneladende modsætning i den store Olaf Tryggvassons saga mellem hvad begge klosterbrødrene gjør, nemlig at henvise til de samme personer som kilde, og hvad kun den ene gjør, nemlig at sende bogen til Gizurr Hallssøn for revision, saa tror jeg dog, at man kan antage, at den store Olaf Tryggvassøns saga paa dette sted kun har nævnt Gunnlangs bog, fordi den gav den mest detaljerede og forsaavidt interessanteste beretning om Gizurs emende-

rende virksomhed. Ogsaa Storm (l. c. s. 37) mener, at begge klosterbrødrene sendte sin bog til Gizurr Halssøn. Hvis man vil hefte sig ved den i den store Olaf Tryggvasson's saga fremhævede modsætning, saa skjønner jeg ikke rettere end, at man maa antage, at der foreligger en feil i den store Olaf Tryggvassøns saga, idet bemærkningen er henført til Gunnlaug istedenfor til Odd. At en saadan feiltagelse kan være tilstede bestyrkes derved, at der tillægges Odd en hemærkning om, at biskop Grimkell var en søstersøn af biskop Sigurd (Fm. III, 172, Flat. I, 516), men denne bemærkning findes ikke i nogen af de foreliggende tre redaktioner af Odds værk og synes i virkeligheden heller ikke særdeles vel at passe ind der.

Paa den anden side er der forskjellige ting, som viser, at anhanget med de fortællinger det har om Olafs senere skjæbne o. s. v. ikke kan skrive sig fra Gunnlaug. Thi Fm. III, 163 (Flat. I, 511) tillægger broder Gunnlaug en hel del fortællinger angaaende biskop Sigurd og Olafs skjæbne efter svolderslaget: Gunnlaugr munkr af Þingeyrum hefir marga hluti ok merkiliga með röksamligu latinu dikti samansett af Olafi konungi Tryggvasyni; hefir hann fróðliga fra þui sagt, hversu konungrinn hefir með lífi brott komizt or þeim bardaga er hann framdi siðast við Svoldr; men det er at mærke, at ingen af de saaledes fortalte begivenheder gjenfindes i samme form i anhanget til Odds Olafs saga. Hvad specielt angaar fortællingen om biskop Sigurds ophold i Sverige, saa anføres der i Fm. III, 163 og Flat. I, 511 først en fortælling derom, som udtrykkelig tillægges Gunnlaug, hvor Sigurd bl. a. siges at have døbt Olaf Sviakonung (ok hann hafðe, sem Gunnlaugr segir, gefit heilaga skirn Olafi Sviakonungi ok fjölda annarra manna er stritt höfðu mote Olafi konungi Tryggvasyni). Til denne fortælling findes der ikke spor af antydning i anhanget. Derimod anfører Fm. III, 171 (Flat. I, 515) Odds beretning om biskop Sigurd (nærv. udg. 119[18] ff.): Suo er sagt ok fyrr skrifat, at eptir Suoldrar orrostu o. s. v. Enhver vil, ved at læse vedkommende sted i Fm. III eller Flatøbogen lettelig se, at det her er en ny beretning og en ny forfatter, der anføres, og man kan ligesaalidt her, som de andre steder, hvor Odd benyttes, vente, at han skal nævnes udtrykkelig ved navn. Odd hørte til den store Olaf Tryggvassons sagas regulære kilder; han havde "flest komponerat á látinu" og der var derfor ingen grund til at gjøre specielt opmærksom derpaa, hvergang en bemærkning blev laant fra ham (cfr. Storm l. c. 37).

Jeg tror saaledes at have godtgjort, at anhanget i det Arna-

magnæanske haandskrift af Odds Olafssaga skriver sig fra Odd selv, og hvis det er saa, forekommer det mig, at den eneste maade, hvorpaa det kan forklares, at dette anhang mangler i C, er ved den ovenfor (s. LIII) fremsatte hypothese. Jeg har ogsaa vist, at B kun med varsomhed kan benyttes, hvor det gjælder at danne sig en mening om det af Odd anvendte udtryk, idet det er en gjennemgaaende forkortet redaktion, der heller ikke gjør fordring paa at være en ordret gjengivelse af Odds værk.

Men hvis det er rigtigt, saa er det rimeligt, at dette træk hos ophavsmanden til redaktionen B maa vise sig ikke alene i afstumpning af sætninger og udeladelse af tilsyneladende mindre vigtige detaljer, men ogsaa i udeladelse af længere beretninger, naar de af en eller anden grund synes unødvendige. Ialfald ligger det nær, naar vi finder en paafaldende forskjel mellem de to redaktioner i denne henseende, da snarere at tilskrive det redaktionen B's lyst til at forkorte, som vi har seet bevis paa, end redaktionen A's lyst til at indsætte fremmede og uvedkommende ting, thi den har vi intet bevis paa. Ud fra dette udgangspunkt skal jeg gjennemgaa de væsentlige punkter, hvor redaktionerne A og B afviger hinanden. Jeg kommer derved først ind paa en behandling af den her foreliggende redaktions forhold til Jomsvikinga saga.

Kapitel 15 i nærværende udgave (s. 23^{3}—28^{12}), „Fra Hakoni ok Ala“, mangler i B. At det ikke kan have tilhørt Odds oprindelige fremstilling, fremgaar bl. a. deraf, at det afbryder fortællingen om Olafs og Sigurds færd i England, hvorom der fortælles baade i kap. 14 og i kap. 16. Dette kapitel om keiser Ottos tog til Danmark og Olafs deltagelse deri findes næsten ord til andet i Jomsvikinga saga (kap. VI, pag. 22—35 i Petersens' udg.; kap. VI—X, pag. 14—20 i Arngr. Jonsson's oversættelse, ed. Gjessing). Det har derfor været almindelig antaget, at dette kapitel simpelthen er blevet indskudt her fra Jomsvikinga saga (Munch l. c. s. 83; Storm l. c. s. 35; Gjessing Forord til udg. Arngr. Jonss. latinske overs. af Jomsv. saga s. XIV). Alle disse forskere har imidlertid gaaet ud fra, at AM. 310 qu. skrev sig fra slutningen af det 13de aarhundrede, og at Jomsv. saga allerede paa den tid maa have eksisteret væsentlig i den samme form, hvori den foreligger i AM. 291 og hvori den maa have foreligget i originalen for Arngrims Oversættelse. Hvis det imidlertid er rigtigt, som jeg ovenfor (s. XXVI) har søgt at paavise, at AM. 310 qu. skriver sig fra den første halvpart af 13de aarhundrede,

saa formindskes derved sandsynligheden for, at dette kapitel i nærværende haandskrift skyldes laan fra Jomsvikinga saga. Thi der er intet bevis for, at Jomsv. saga paa den tid har eksisteret i den form, hvori den nu foreligger. Paa den anden side vil det indrømmes, at en udførlig beretning om Olaf Tryggvasons deltagelse i det tog, hvorved kristendommen indføres i Danmark, mere naturlig kan antages at have sin oprindelse fra en Olaf Tryggvasons saga end fra Jomsvikinga saga, med hvilken det staar i en meget løs forbindelse. Gjessing siger ogsaa (l. c. s. III): "Selv om originalen for Arngrims oversættelse antages adskillig ældre end teksten i AM. 291 qu., maa redaktionen dog sættes efter 1200, da dens udførlige skildring af Ottos Danmarkstog synes at maatte kræve monografier over Olaf Tryggvasøn (Gunnlaug?) som kilder"; og s. VI: "Den oprindelige kilde til Jomsvikingasaga's fortælling om Olafs optræden ved Danevirke tør maaske have været Gunnlaugs værk".

Nu kan man vistnok, som ovenfor (s. LV) omtalt gaa ud fra, at dette her omhandlede kapitel ikke har tilhørt Odds oprindelige version. Foruden at det afbryder fortællingens gang, er det kun meget løst forbundet med det forudgaaende og slet ikke med det efterfølgende parti.

Et faktisk tilknytningspunkt til det foregaaende er imidlertid, at Olaf allerede s. 22^{32} ligeoverfor Sigurd har kaldt sig Ali, det samme navn, som han senere benyttede ligeoverfor keiser Otto. Det er ogsaa vel at lægge mærke til, at Olaf saavel efter nærværende haandskrifts fremstilling (25^{8}) som efter Am. 291 (Petersens' udg. 27^{24}) og Arngr. (Gjessing s. 17) var døbt i Irland. Dette stemmer med Odds tidligere fortælling [s. 22^{9} i denne udg., og s. 21^{9}: Syllingar, þat er scamt fra Irlandi, Munch s. 12 (kap. 9)]. De andre fremstillinger af Olaf Tryggvasons historie derimod, med Hkr. i spidsen, nævner ikke paa dette sted, at Olaf var kristen, og ifølge deres fremstilling var det først senere, at han lod sig døbe; og Hkr. (147^{20}) betegner Syllingar som liggende "vestr i hafit frá Englandi". Altsaa maa den Olaf Tryggvasons saga, der har tjent som kilde for Jomsvikingasagas beretning om Olafs deltagelse i keiser Ottos Danmarkstog, have fulgt samme kronologi som Odd. Det er endvidere at mærke, at hvor Fagrskinna (efter Jomsv. eller efter Odd) taler om de jertegn, som biskop Poppo gjorde for at overbevise Harald Gormssøn (s. 40. kap. 47), er der tegn, som tyder paa, at den hviler paa en latinsk original: at sénum þessum jartegnum tók Danakonungr

skírn ok trú rêtta ok allt lið hans (cfr. Arng. Jonss. 19: Quo viso miraculo, Haraldus, abjuratis, quos priusque coluerat diis, sacro baptismate se suosque initiari animo lubentissimo patiebatur). Naar saa hertil kommer, at der i dette kapitel findes adskillige kirkelige bemærkninger, der tillægges Olaf, aldeles i samme stil som ellers hos Odd [f. e. oc er þat mitt rað fyrst at eta engi uæti, huat sem uið liggr, 25[25], en bemærkning, der mangler i AM. 291, men gjenfindes hos Arngrim s. 18[1]: praeterea equos et caballos nos neutiquam (horum enim Deus nobis interdixit) attingemus], saa forekommer det mig rimeligt at antage, at dette kapitel er blevet indsat af Odd ved den emendation, som han efter Gizzur Hallssons raad har foretaget. Hvis man, af hensyn til at stykket mangler i B. ikke kan bekvemme sig til at antage, at det oprindelig skriver sig fra Odd, men er blevet udeladt af den forkortende bearbeider i B, saa kan man kanske med Gjessing her antage, at dette stykke oprindelig har tilhørt Gunnlaugs Olafssaga, og er derfra overført til den latinske afskrift, der laa til grund for oversættelsen i AM. 310 qu.*).

Der er ogsaa et andet sted, hvor man i dette haandskrift har villet finde laan fra Jomsvikinga saga, i dette tilfælde fra den nævnte sagas senere halvdel, altsaa fra den egentlige Jomsvikinga saga.

Det er det 33te kapitel, i denne udgave (s. 52[7] ff.), svarende til Jomsv. s. kap. XXVI (s. 85 ff.) og Arngr. Jonss. kap. VIII (s. 34 ff.). Der er dog den forskjel mellem de to steder, at B her omtaler den samme begivenhed, som omhandles i dette kapitel (Sigvaldes svig mod kong Svein), men meget mere kortfattet, i kap. 25 (pag. 29—30). Den i B meddelte version af fortællingen har desuden den oplysning, at Danerne for at faa Svein fri maatte løskjøbe ham med hans egen vægt i guld. Munch og efter ham andre forfattere mener, at fortællingen i A er indskudt fra Jomsv. saga, og at B her repræsenterer Odds egen fremstilling. Det er imidlertid at mærke, at der ogsaa i B senerehen kommer hentydninger til denne begivenhed, der

---

*) Bj. M. s. Olsen antager i sin afhandling om Are Frode (Aarb. f. Nord. Oldk. og Hist. II række 8de bind s. 283—84, note 3), at dette kapitel oprindelig stammer fra Gunnlaug ved den emendation, som han efter O's mening foretog af Odds værk. Vi er altsaa forsaavidt enige, som vi begge antager, at dette stykke oprindelig hører hjemme i denne saga og er indkommet her ved en revision, kun at Bj. M. O. mener, at denne er foretagen af Gunnlaug, jeg af Odd selv.

synes at forudsætte A's fremstilling. Saaledes B kap. 49 (s. 46): sentu mann eptir Sigvallda iarli i Vinland er þu hefir utlagan gert. Dette, at Sigvallde var bleven gjort utlæg, omtales kun i A (54[3]), idet Jomsv. saga her har en ganske anden fremstilling, og heller ikke den større Olaf Tryggvasons saga (Fm. I, 167 ff., Flat. I, 176 ff.) nævner noget derom. Desuden synes den i vort haandskrift benyttede participialform utlagþan, der, saavidt jeg har kunnet se, kun forekommer i dette haandskrift her og et par andre steder (eks. 27[26]). og desuden, ifølge Vigfusson, i Alex. saga, at tyde paa, at stedet er oversat. Fremstillingen her og i Jomsvikinga saga adskiller sig også i forskjellige ikke uvæsentlige punkter fra hinanden, saa der ikke vel kan tænkes paa noget direkte laan: Burizleifs yngste datter heder her Þyri, i Jomsv. Geira, der efter Odds fremstilling for længe siden er død (NB. det er vel med tanken paa dette sted her, at Odd allerede 13[36] giver kong Burizleif fire døtre, medens alle andre kilder kun giver ham tre, og Odd selv paa det ovennævnte sted kun omtaler tre af dem nærmere). Fremstillingen af Sigvaldes frieri er hos Odd meget mere kortfattet end i Jomsv. saga. Den sidste lader Sigvalde reise efter Svein á sama vári (86[29]), Arngr. e vestigio (s. 35); AM. 310 qu. a sama sumri (Flat. I, 176 hit sama var; Fm. I, 157 nú). Alle de andre kilder lader Sigvalde sende 20 mand til kong Svein. AM. 310 nævner intet tal. Jomsv. lader ikke Sigvalde give kong Svein besked om grunden til, at han har taget ham tilfange, før de er komne til Jomsborg, AM. 310 derimod med engang. Baade Odd og Jomsv. lader Sigvalde nu give det raad, at Svein skal give op sin ret til skat af Vendland, medens efter den sidstnævntes tidligere fremstilling Astrid allerede i forveien havde raadet sin fader, at han skulde sætte det som betingelse. Odd har derimod der intet om det, saa fremstillingen hos ham bliver mere følgerigtig. Jomsv. har, som ovenfor omtalt, intet om, at Svein gjør Sigvalde fredløs.

Paa den anden side maa det indrømmes, at der paa mange steder er en saa godt som ordret overensstemmelse mellem Jomsv. og AM. 310, og paa enkelte steder, hvor AM. 291 afviger fra AM. 310, der stemmer det sidstnævnte haandskrift med Arngrim. Der kan derfor ikke være tvil om, at enten AM. 310, middelbart eller umiddelbart, har laant fra Jomsv. s. eller omvendt. Og da maa man indrømme, at den i dette kapitel fortalte begivenhed efter sit emne hører oprindelig hjemme i Jomsv. saga og er derfra kommet til Olaf Tryggvasons saga. Spørgsmaalet er, om dette laan allerede er fore-

taget af Odd, eller om det skyldes forfatteren af den her foreliggende version. For det første alternativ taler, at fortællingen er bearbeidet saaledes, at den ikke alene passer ind i rammen af Odds historie, men ogsaa den senere fremstilling støtter sig paa dette kapitel; dernæst, at sproglige grunde tyder hen paa, at dette kapitel er oversat. Samtidig er det ikke urimeligt, at oversætteren har benyttet sig af den norske version af Jomsv. og kun korrigeret efter den latinske tekst. At B har forkortet fortællingen, kan ikke undre os, naar vi ser, at det er regelen, at hvor A støtter sig paa andre kilder, der har B forkortet eller udeladt.

Ogsaa det kapitel, som nærværende haandskrift har laant fra Islendingabók (kap. 40 i nærværende udgave, s. 61—63), har i almindelighed været antaget for først at være indkommet i dette haandskrift (cfr. Munch s. 97; Storm l. c. s. 35). Jeg har ovenfor (s. XXXXV) søgt at paavise, af sproglige grunde, at dette kapitel er kommet over her fra Islendingabók gjennem en oversættelse som medium (muligens med benyttelse af den islandske original ved oversættelsen). Jeg skal derfor her kun bemærke, at det forekommer mig ganske rimeligt, at en islandsk munk, som har sat sig som formaal at skrive den konges historie, der har indført kristendommen paa Island og saaledes paa en maade er bleven øens nationalhelgen, vil give en fyldig fremstilling af denne begivenhed. Endvidere, naar den samme begivenhed allerede foreligger skildret paa en tilfredsstillende maade, men i et sprog der ikke var tilgjængeligt for det klerikale publikum, som Odd maa have havt for øie med sin saga, hvis man da ikke vil antage, at det var bare for sin fornøielses skyld han skrev paa latin, saa er det rimeligt at Odd benyttede sig af denne Ares mønstergyldige fremstilling og i oversættelse inkorporerede den i sit værk. Derimod er det ikke rimeligt, at Odd ved denne anledning skulde have nøiet sig med en blot og bar henvisning til Ares Islendingabók. Andre mindre væsentlige forskjelligheder i detaljerne mellem den her foreliggende redaktion og redaktionerne B og C vil der siden i anmærkningerne blive anledning til at komme tilbage til.

Odds forhold til de andre fremstillinger af Olaf Tryggvasons saga.

Professor Dr. G. Storm har i indledningen til sin udgave af "Monumenta Historica Norvegiæ" pag. XI—XII godtgjort, at Odd

har benyttet Thjodreks bog paa første eller anden haand som kilde. Storm antager, at paa grund af Odds citat af kong Sverre kan han neppe have skrevet tidligere end efter 1185, medens han paaviser, at Thjodrek Munk maa have skrevet sin bog enten 1177—80 eller 1183—87, snarest i den første periode, og at Odd følgelig har kunnet kjende Thjodreks bog. Hvis det er rigtigt, som jeg ovenfor har antaget, at bemærkningen om kong Sverre hører til det, der er indkommet i Odds bog efter Gizurr Hallssøns raad, saa gjælder altsaa Storms bevisførelse kun tidspunktet for den saaledes foretagne revision. Nu er det ganske interessant at iagttage, at i et af de punkter hvor redaktionerne A og B stemmer overens, men hvor C intet tilsvarende har (nærv. udg. s. 111[32] f.: þat vilia sumir menn segia — þa er liclict at guð hafi tekit salina, jfr. B s. 60: en huat sem lifi hans hefir brugðit o. s. v.), et sted, som forøvrigt Ágrip sp. 40[42] har omtrent ordret afskrevet efter Odd (og vel at mærke i næsten ganske samme form som A har det), der kan maaske den ved revisionen indkomne bemærkning, der ikke synes at passe særdeles vel ind i fremstillingen paa dette punkt, saasom den sag behandles udførlig paa to steder senere, skyldes indflydelse fra Thjodrek (cfr. Mon Hist. Norv. s. 24[8]: quid horum verius sit, nos affirmare non audemus, hoc tantum credere volumus quod perpetua pace cum Christo fruatur). Hvis det er saa, maa man antage, at det først er ved revisionen og emendationen af sin bog, at Odd har benyttet Thjodrek.

Angaaende Odds forhold til Historia Norvegiae har Storm (l. c. s. XXIII) søgt at paavise, at Odd har benyttet Historia Norvegiae som kilde. Storms, saavidt jeg kan se, eneste grund for at forholdet er dette og ikke omvendt, er at Hist. Norvegiae efter Adam af Bremen kalder Olafs hirdbiskop Johannes, og at det kun er gjennem Historia Norvegiae at Odd fra Adam af Bremen kan have laant dette navn, da den norsk-islandske tradition ellers altid kalder ham Sigurd (cfr. nærv. udg. 46[4]; B 23 (kap. 16), Mon. Hist. Norv. 115[8]). Men dette argument synes ikke at holde stik; thi baade Odd og Gunnlaug har kjendt begge navne. Smlgn. Fm. III, 163: en at umliðnum bardaga fyrir Svöldr vikr nefndr broðir Gunnlaugr munkr sinum orðum til hirðbiskups Olafs konungs er Jón Sigurðr hét (cfr. Flat. I, 511, kap. 400); og nærværende udgave s. 119[19]: þat er oc sagt at hærra Jon byscup er Sigurðr het aðru nafni (cfr. 48[31]: ion byscup er sigurðr het aðru nafni). Det forekommer mig derfor rimeligt at antage, at ifølge den norske kirkelige tradition har biskop

Sigurd havt begge navne. Ellers synes ikke overensstemmelserne mellem de to fremstillinger at være mere paafaldende end at de kan tilskrives brug af fælles eller beslægtede kilder.

Odd munk i forhold til senere bearbeidelser af Olaf Tryggvasons historie.

Odd munks fremstilling af Olaf Tryggvasons historie har været en af hovedkilderne for alle dem, der senere har behandlet samme emne. Det er ovenfor (s. LX) blevet omtalt, at han er bleven benyttet i et saa gammelt haandskrift som Ágrip, omend dette haandskrifts fremstilling i alt væsentligt er uafhængig af Odds og saaledes af de senere forfattere benyttes ved siden af Odd som et kildeskrift. Odds forhold til Snorre er udførlig behandlet af Storm i hans bog om Snorre Sturlessøns historieskrivning, uden at Storm dog har forsøgt at paavise, hvilken af de foreliggende redaktioner, eller om i det hele taget nogen af dem, har været benyttet af Snorre. Morgenstern har i sin ovennævnte bog gaaet ind paa dette forhold baade for Fagrskinnas, Snorres og Flatøbogens vedkommende. Morgenstern synes imidlertid at gaa ud fra forudsætninger, som jeg ikke kan være enig i, og han kommer paa den maade til resultater, som jeg tror i forskjellige henseender maa modificeres. En af hans forudsætninger er saaledes, at ingen af de foreliggende redaktioner af Odds Olafssaga er en direkte oversættelse fra latin (l. c. s. 2: "Oa, Ob und Oc sind nicht Originale der Übersetzungen, sondern Abschriften"). Dette lader sig kun bevise for Ob, ɔ: redaktionen B, hvor beviset allerede er leveret af Munch. Hvad derimod af Morgenstern anføres til støtte for den samme paastand angaaende de øvrige redaktioner, er absolut intet bevis, og jeg har ovenfor, som jeg tror, godtgjort at antagelsen ikke er rigtig, forsaavidt angaar nærværende redaktion. En anden forudsætning, som Morgenstern synes at gaa ud fra (l. c. s. 35[20]) omendskjønt det ingensteds direkte siges, er at der i oldtiden ikke har foreligget andre redaktioner af Odds bog end de, som vi nu har, og deres originaler. Da det nu imidlertid er et anerkjendt faktum, at hver af de tre foreliggende redaktioner repræsenterer en selvstændig oversættelse, saa synes der mig liden grund til at antage, at oversættelsernes antal netop skulde være indskrænket til disse tre.

Jeg kan derfor ikke være enig med Morgenstern, naar han, efter, som han mener, at have paavist, at Fagrskinna ikke kan have

benyttet en form af OA og heller ikke af OC, medens tvertimod OA har havt Fagrskinna liggende ved siden af sig til hjælp ved oversættelsen, fortsætter (s. 35): "haben wir jetzt nur noch mit zwei Möglichkeiten zu rechnen. Entweder liegt ihr das lateinische Original zu Grunde oder aber irgend eine Fassung von OB. Dass mun Fgsk. das lateinische Original benutzt habe, könnte nur so nachgewiesen werden, dass man zeigte wie Fgsk. an irgend einer Stelle dem Oddr eine Notiz entnommen hat, die in OB fehlt oder anders lautet, die aber durch OA oder OC erwiesen wird. Eine solche Stelle finde ich nirgends" *). Til dette resultat kommer Morgenstern ved at antage, at overalt hvor den her foreliggende redaktion stemmer med Fgsk., der har vor oversætter skrevet ud af Fgsk., medens paa den anden side hvor OB stemmer overens med Fgsk., denne har benyttet OB. Det forekommer mig, at en sammenligning af Fagrskinnas fremstilling af slaget ved Svolder med Odd munks, saaledes som den foreligger i de forskjellige redaktioner, viser, at Fgsk. enten

*) Smlgn. hermed det paa side LXIII anførte sted. Morgenstern (l. c. s. 19) hævder, at den i nærværende haandskrift foreliggende oversættelse paa mange maader er bleven paavirket af, hvad han kalder OB, ja han gaar saavidt, at han paastaar, at "wenn also eine stelle in Oa der in Ob entsprechenden wortgleich ist — — — so ist Abhängigkeit der beiden Texte von einander das wahrscheinlichste und Unabhängigkeit musste geradezu erst wahrscheinlich gemacht werden". Og Bj. M. s. Ólsen mener (Are frode, s. 277 note), at "der dog findes saa paafaldende overensstemmelser med hensyn til enkelte til dels ualmindelige ord og udtryk, at man fristes til at tro, at alle bearbeidelserne ved siden af den latinske original af og til har benyttet en ældre islandsk oversættelse". At de saa kan have gjort, kan vistnok ikke benægtes, skjønt det skulde synes noget underligt, at de i det tilfælde ikke snarere skrev oversættelsen af end gik til det møisommelige arbeide at gjøre en ny oversættelse. At en sætning, oversat af to forskjellige personer kan komme til at blive saagodtsom enslydende, (en fuldstændig overensstemmelse mellem de to redaktioner kan neppe paa noget punkt paavises) kan paa den anden side ikke benægtes, navnlig naar de to oversættere staar paa omtrent samme dannelsestrin og kan antages at være i besiddelse af omtrent samme ordforraad. Og hvad overensstemmelse i valget af ord angaar, saa forekommer det mig, at den ikke kan forundre nogen, aldenstund de forskjellige oversættere vel maa have benyttet et eller andet glossar ved udarbeidelsen af sin oversættelse eller ialfald maa have lært, at til den og den latinske glose svarer det og det bestemte norrøne ord.

maa have benyttet et latinsk haandskrift eller ogsaa en fra de foreliggende uafhængig oversættelse. Eksempel, s. 97[1] i nærværende udgave: ok þann ðag var fagrt veðr af skini, oc gengu hofþingiar oc sueitirnar a holminum oc sa til er smaskipin sigðu firir ok er morg varu sigld skipin þa sia þeir eitt skip mikit ok fritt. Fgsk. 60[2] (kap. 76): En höfðingjarnir váru uppi á hólmanum ok sá til er flotinn sigldi austan þeir sá at smáskipin sigldu fyrir. Nu sá þeir eitt skip mikit ok glæsiligt. B 51[8] (kap. 55): Ok þann dag var veðr forkunnar gott ok skin mikit ok satu sveitir*) manna a holminum. ok þa sa þeir fara eitt skip mikit ok fagrt. Her bestyrkes vort haandskrifts læsemaade "hofþingiar" ved Fgsk. og "sueitirnar" ved B, medens paa den anden side de tre forskjellige udtryk "fritt", "fagrt" og "glæsiligt" (hvilket sidste gaar igjen i Hkr. 208[7], og derefter i Fm. II, 300 og Flat. I, 476) viser, at de tre oversættelser i valg af udtryk er uafhængige af hinanden. Paa den anden side har ogsaa Hkr. 208[5] baade höfðingiar og sueitir manna (Fm. II, 300, og Flat. I, 476: höfðingiar og sueitir hersins), saa den læsemaade kan med tryghed antages som repræsenterende Odd.

97[10]: þa sa þeir enn mikit skip oc vel buit oc hafuð á. Fgsk. 60: nu sa þeir annat skip enn mikit ok vel buit, hofðaskip. B 51[14]: þa sa þeir annat skip mikit ok vel buit ok hofuð a, hvor A og B stemmer overens i udtryk i modsætning til Fsk.

97[12]: verðum nu eigi of seinir. B 51: ok verðum nu eigi of seinir imoti þeim. Fgsk. 60: gætum at vér verðim (eller blot: verðum, l. v.) eigi of seinir imóti þeim (saaledes ogsaa Fm. II, 300; Flat. I, 476). Her maa altsaa læsemaaden imoti þeim ansees fastslaaets om Odds.

97[22]: Siþan varð a lið nocquot aðr sigldi mikit skip oc fritt með segl blastapat oc var skip þetta miclu meira en þau er aðr hafðu siglt. þat var skeið oc engi hafuð a. B 51: Ok. þa sigldi nockuro siþarr mikit skip með segl stafat. Ok var þat mest skip af þeim er siglt hofðu. þat var skeið ok ecki hofuð a. Fgsk. 60 (kap. 76): Nu sigldi mikit skip með segl stafat; þat var skeið ok miklu meira en onnur skip þau er siglt höfðu. Det forekommer mig, at de her anførte steder viser, at Fgsk. hverken har benyttet den ene eller anden af de foreliggende redaktioner af Odd, men enten maa have benyttet en af dem uafhængig oversættelse eller ogsaa et latinsk eksemplar.

*) Smlgn. Morgensterns ovenfor (s. LXII) anførte bemærkning; smlg. dog ogsaa Frk.'s udtryk med nærv. hdsk. s. 96[35] og B 51[4].

Til det i nærværende udgave s. 97[14] forekommende "fa hapa eɴ farit storskip þeira en morg eru til" svarer i Fgsk. 60[11]: "fá hafa enn farit storskip þeira en mörg munu til vera" medens B har. allerede ved det første skib (51[11]): "latum vera enn fleiri hafa þeir storskip en orminn langa ok fa hafa enn mikil skip farit". Morgenstern ved nu (s. 32), at Fagrsk. har konstrueret sin ved det andet skib forekommende bemærkning ud af B's ved det første skib forekommende "damit auch hier Eirik für den König Svein eine Antwort hat. Oa nahm sie aus der Fagrsk". Enhver som læser beretningen med den ringeste smule skjønsomhed, maa, forekommer det mig, indse, at ved første skib passer den omtalte bemærkning slet ikke i Eriks mund, men, ialfald bedre, ved det andet, og at saaledes her Fagrsk. og AM. 310, som paa flere andre steder, støtter hinanden og giver Odds korrekte tekst i modsætning til B's vilkaarlige behandling af teksten. Morgensterns væsentligste grund for, at Oa, d. v. s. den her foreliggende redaktion, skulde være interpoleret fra Fagrskinna, er følgende: Side 11[26] i nærværende udgave har AM. 310 qu. først: þessi sueinn uox up i goðum snimma algerr at afli oc viti ok þróaðiz langa rið sem alldr visar sua at a fam vetrum var hann lanct um fram sina iafnalldra i allum lutum er pryða ma goðan hofðingia. Derefter har det samme haandskrift (s. 11[37]): pox hann nu þar oc þroaðiz huartueggia með uizku oc vetra tali, oc allzſconar atgerfi er pryða ma agetan hofðingia. Den sidste sætning mener M. er interpoleret fra Fagrsk. 55 (kap. 68): nam fostr ok upfœði austr i Holmgarði með Valdimari gamla, þróaðisk ok óx hvartueggi með afli ok vetratali. þó mest með vizku ok atgörvi þeirri allri, er prýða má góðan mann (l. v. höfðingia)

Det maa indrømmes, at gjentagelsen her ikke er heldig, men Odd var heller ingen fuldkommen stilist, saa der er ingen umulighed for at han kan have gjort sig skyldig i en saadan gjentagelse, saameget mere som bemærkningen, anden gang den forekommer, indledes med "nu" og derved viser sig som en tilsigtet rekapitulation. Man har ogsaa andre steder lignende omtrent ordrette gjentagelser; 54[6]: A aðru ari rikis Olafs Tryggvasonar stefndi hann fjolmennt þing hia staði a ðragseiði etc. cfr. 55[4]: þessa þings getr Sæmundr prestr hinn froði er agetr var at speki. oc mælti sua: A aðru ari rikis Olafs tryggua sonar samnaði hann saman mikit folk oc atti þing a ſtaði a ðragseiði etc. Det er tydeligvis det samme ting som her sigtes til, hvor begge de omtalte begivenheder foregik, og en dygtig stilist vilde vel sagtens have arbeidet begge dele sammen til en sammenhængende

fremstilling. Det har imidlertid ikke Odd gjort. B har her samme orden som A, men har ved at forkorte undgaaet gjentagelsen. (Smlgn. ogsaa anm. til s. 97[2]). Sandsynligheden for, at Fsk. skulde være bleven benyttet af vor oversætter, formindskes desuden, naar man betænker, at vort haandskrift, om det end er yngre end Fagrskinnas originalhaandskrift (der af Storm, Sn. St. Hist. sk. s. 45 sættes til før 1231) dog vistnok er ældre end Fagsk. B, af hvilket et fragment findes levnet (s. 144 i udgaven), og ialfald betydelig ældre end Fsk. A.

Morgensterns hovedsagelige grund for, at Fagrsk. skulde have benyttet hvad han kalder O B er for det første: at Fagrsk. side 57[2] (kap. 70) har: "tóku allir Þróndir vel við hanum, ok fyrst Gauldólir" sammenlignet med B 21[37]: "tok hann þa við trausti Gauldóla at upphafe ok þar með allra þrónda" og A 43[5]: "Toc hann þa við trausti þrónda fyrst at upphafi oc Gauldóla". Jeg har ovenfor (s. XXXXIV) gjort opmærksom paa, hvorledes dette udtryk i vor redaktion sandsynligvis er et tegn paa, at den staar den latinske original saa meget nærmere. I det hele taget kan man neppe af denne sætning slutte noget med hensyn til Fgsk.'s kilde. Fgrsk. begynder fremstillingen af Olafs historie i Norge saaledes: 57[1]: I þænna tima er aðr var Hakon jarl drepinn kom Ólafr vestan ok sótti norðr i land ok er hann kom i Þrándheim tóku allir Þroendir o. s. v. Paa dette sted citerer ikke Fgsk. nogen kilde, den giver kun et resumé. Derimod er der i det følgende ræsonnement om Olafs og bøndernes gjensidige forhold forskjellige ting, som tyder paa en nærmere forbindelse mellem Fgsk. og B, end mellem Fgsk. og A. B. 22[1]: er þeir hofðu gert styriolld at höfðingja sinom ok valldit drapi hans; Fsk. 57[5]: þar sem þeir höfðu gert samnað at Hákoni ok af þui varð hann of lífi tekinn. Dette mangler i A. Fagsk. 57[8]: þar sem faðir hans var af lífi tekinn ok allt hans riki hertekit en hann verit í utlegð frá frændum ok oðulum frá barnósku. B 22[5]: Faðir hans var ðrepinn ok allt riki hans hertekit. En Olafr hafþi verit i utlondum fra frendum ok oðulum allt fra bernsko. A 43[9]: faðir hans var af lifi tekinn. oc ræntr rikinu allu Olafr, oc i utlegð verit lengi i barnóscu fra frændum sinum oc fostriórð. Det ser unægtelig ud, som om Fgsk. og B her repræsenterer én redaktion i modsætning til A *). Nu forekommer det mig rimeligt at slutte fra det hos Morgenstern side 36 anførte sted af B (60[31]): er sua mikit unni konunge at menn segja at hann sykðiz fyrir astar sakir við hann ok hellt eigi heilso sinne, sammenlignet med Fgsk. 66[35] (kap. 81): sá

*) Dog mærk udtrykket "af lifi tekinn" baade i A og Fgsk. i mods. til B's drepinn.

maðr er suá mikit hafði unt konunginum, at menn segja at eptir fall konungs fékk hann vanheilsu af harmi, þa er honum vannsk til dauðadags, hvortil der intet tilsvarende findes i A eller C, at dette sted er indkommet i B fra Fagrskinna. Hvis det er rigtigt, at B har benyttet Fagrsk., saa kan man vel tænke sig, at forfatteren af denne redaktion, hvor han forefandt en forkortet bearbeidelse af Odds bog, benyttede sig deraf, idet han dog samtidig korrigerede den forkortede fremstilling ved hjælp af originalen. Denne min mening, at B har benyttet Fagrskinna, bestyrkes, ikke rettere end jeg kan se, ved en sammenligning af de to redaktioners forhold ved beskrivelsen af Ormen lange. A 78[26]: oc eigi færi arar aboɀð en tvær hins setta tegar. Hertil svarer B 40[32]: II arar ens setta tigar a annat boɀð; men desuden har B 5 linjer længere nede den bemærkning, at Ormrinn hafði IIII rum ens fjorða tigar, hvortil intet tilsvarende findes i A, medens Fsk. og Hkr. har den samme oplysning, samtidig med at de intet oplyser om aaretallet. Morgenstern slutter af dette sted (s. 37), at Fagrskinna har benyttet en form af O B. Stedet synes mig at pege i den modsatte retning. Alle kilder, med undtagelse af B, giver ét maal for Ormen; vort haandskrift aaretallet, alle andre antallet af rum, B begge dele. Nu nævner allerede Ágrip (sp. 40[3]) antallet af rum, som det rigtignok opgiver til 32. Sandsynligheden taler for, at hvis Odd virkelig havde givet begge bestemmelser, vilde han have anført dem samtidig. Ved blot at læse fremstillingen i B, faar man straks det indtryk, at den sidste bestemmelse af Ormens størrelse med den dertil hørende bemærkning om mandskabet er noget senere tilhængt og i saa tilfælde interpoleret fra Fsk., hvormed det stemmer overens. Om en lignende interpolation i B 12 (kap. 8) se nedenfor (s. LXXIII). B 40[31]: a skipino var dreka hofuð ok II arar ens setta tigar a annat borð ok kavlluðu Orminn langa. en a latinu heitir hann longus latu drakus eða serpens. Ok þessu skipi styrðe konungr sialfr ok valðe til þa menn er agætir voro at vaskleik ok sterkleik. at enger voro eptir i Norege enir hravstari ok af þessu feck konungr mikla fregð. Ormrinn hafðe IIII rum ens fiorða tigar ok a þessu skipi skyllde enge maðr yngri en .XX. ok enge ellri en .LX. ok martt var þar melt til varnaðar. ok at eigi skyllde koma adrekan bleyðe menn ok olmusur. Bemærkningen om rummenes antal afbryder her opregningen af de fordringer, der stilledes til Ormens mandskab. Den er derfor sandsynligvis indkommen fra Fgsk. og samtidig er Fagrskinnas "margir hlutir váru þar til varnaðar mæltir" blevet til "ok martt var þar melt til varnaðar" i B. At Fagrskinna her ikke kan have benyttet B, kan vi se af den omstæn-

dighed, at Fgsk. omtaler at Ormen blev bygget "á Hlaðahömrum", medens B kun har "inn fra Hloðum i vikinne við fiorþin sialfan" i modsætning til A (77[35]), der nævner "inn fra lað homrum".

Jeg tror saaledes at have godtgjort, at den redaktion af Odd, som Fgsk. har benyttet, har indeholdt betydelig mere end den nu foreliggende redaktion B. Hvorvidt det har været redaktionen B's original, kan naturligvis ikke afgjøres, saalænge man ikke ved, i hvor høi grad B har afveget fra og forkortet sin original. En sammenligning med Flatøbogen synes imidlertid, som vi senere skal se, at vise, at B har fulgt sin original meget nøiagtig, og i saa tilfælde kan altsaa Fagrsk. heller ikke have benyttet B's original. Paa den anden side kan heller ikke Fgsk. have benyttet A eller C, og maa derfor enten have benyttet et latinsk eksemplar af Odds bog eller en af de foreliggende uafhængig oversættelse.

Odds forhold til Heimskringla.

Odds værk har paa en dobbelt maade været benyttet som kilde af Heimskringlas forfatter, dels umiddelbart og dels middelbart gjennem Fagrskinna. Storm har i sin bog om Snorre Sturlassøns historieskrivning (s. 131 og s. 133 ff.) gjort opmærksom paa de steder, hvor Snorre har benyttet Odd, saa det behøver vi ikke her at gaa nærmere ind paa. Spørgsmaalet er: har Snorre benyttet nogen af de foreliggende redaktioner af Odd eller deres originaler, og i tilfælde hvilken? Morgenstern gjør med rette (s. 55) opmærksom paa, at "es ist ein Zeichen der geistigen Kraft Snorres, dass er gerade durch die Schrift, die ihm für die Geschichte Olafs Hauptquelle war, nicht im geringsten seinen Stil beeinflusst werden liess". Det er derfor ugjørligt paa grund af overensstemmelse i valg af udtryk mellem Snorre og hans kilde at pege paa nogen enkelt af de foreliggende redaktioner og sige, at den har Snorre benyttet. Dog mener Morgenstern sig (s. 50) at have paavist, at Snorre har benyttet en form af O A. Han støtter sig i denne antagelse paa den form, som mandtallet paa Ormen har hos Snorre. Snorre, ligesom den her foreliggende redaktion af Odd mangler Biorn hinn mikli af Vestfold ok Bryniolfr haukr (C. hakr) broðir hans (B 55—56; C 64). Dernæst har Snorre (Hkr. 203[21-22]) Arnorr mǫrski, ligesom vort haandskrift (104[34]), medens B har Arnorr or orski (som Munch, vistnok med rette, mente var en feilskrivning for mǫrski) og Flt. Arnorr orski. C har or

orcadal lige efter Havarðr og udelader "oc þeir brôðr, Arnorr môrski".

Morgenstern søger nu at vise, at B's læsemaade er den korrekte: først fordi alle andre er nævnt med navn i katalogen, derfor skulde det ikke kunne gaa an at anføre Haavards brødre uden at nævne dem. M. gaar ud fra, at "or" i "or orski" er en dittografi, og at Flatøbogens læsemaade "orski" er det rigtige. Dette "orski" er, efter Morgenstern, = ørski = or Orcadal. Nu forekommer vistnok ellers aldrig i gammel norsk literatur eller i nynorske dialekter noget adjektiv ørskr = fra Orkedalen, men det er vel Morgenstern ligegyldigt. Dernæst tyder overensstemmelsen mellem A (haparðr oc þeir brôðr or orcadal, Arnorr o. s. v.) og B (Havarðr oc þeir brôðr or orkadal Arnorr o. s. v.) hen paa, at originalen ikke har havt, som Morgenstern (side 44) antager for at forklare udeladelsen i C: Havarðr or Orkadal oc þeir brôðr Arnorr or Orkadal oc hallsteinn. Hvilket jo ogsaa vilde have været en udtryksmaade saa slet. at Odd, hvis han havde benyttet den, maatte have været i "ørsken". Endelig maatte skriveren af C have sprunget ikke alene "vom ersten or orcadal zum zweiten über", thi hvis C's original har havt hvad Morgensstern paastaar den har havt, i den betydning, som Morgenstern tager det, saa maa C's original ogsaa have havt "oc" foran Hallstein og følgelig ogsaa sprunget over det. Det er imidlertid ikke nødvendigt at spilde flere ord paa denne Morgensterns interpretation. Vi maa vistnok med Munch fastholde, at or orski er en feilskrivning eller feillæsning for môrski, og vi faar finde os i at være uvidende om navnet paa Havards brødre. Men er dette saa, da falder beviset for, at Snorre har benyttet en form af O A, bort. Og der er forskjellige andre ting som tyder paa at Snorre ikke har været afhængig af "O A". F. e. i denne selvsamme katalog, hvor vort haandskrift (104^{29}) har Vakr hinn ærmski, der har Snorre (Hkr. 203^{18}) Vakr elfski Raumason, aldeles overensstemmende med B 55 (Vakr enn elfke Raumason). Hvor nærværende haandskrift har Styrmir (104^{31}) der har Snorre (Hkr. 203^{15}), ligesom alle de andre kilder Uþyrmir. Thi man har ingen ret til at gaa ud fra, at disse vort haandskrifts eiendommeligheder i navneformerne daterer sig først fra vort haandskrift.

Paa de fleste andre steder, hvor der er uoverensstemmelse mellem A og B, og hvor Hkr. kan sees at have benyttet Odd som kilde, der stemmer Hkr. med nærværende haandskrift, dog saaledes at i regelen benytter Hkr. et andet udtryk end vort haandskrift, medens

til andre tider Heimskringlas udtryk stemmer med det i B brugte. Heraf synes det altsaa at maatte sluttes, at enten maa Snorre have brugt et latinsk eksemplar af Odd, eller ogsaa en af alle de foreliggende redaktioner uafhængig oversættelse. Jeg skal anføre en del eksempler:

1[4]: sauðamaðr; B 6[1] (kap. 4) féhirðar; Hkr. 126[12]: verkmaðr (saa ogsaa Flat. I, 73, derimod Fm. I, 70 húskarl).

1[14]: er at ðegi com; B 6[6] þegar i ottu; Hkr. 126[15]: en er þriðjungr lifði nætr (saa ogsaa Fm. 70; Flat. I, 73).

8[3]: clæði þat er ver collum uesl. eða slagning; B 9 (l. 2 fra neden): tok fyrir hann gôtt vesl; Hkr. 128[3]: gaf fyrir vesl gott eða slagning.

29[19] ff. Alpin kappa; B 14[9]; Alvini; Hkr. 149[18] Alfvini.

47[24]: en at þessum manni sætr sua mikinn hosta oc þrôngþ. B 24: at honum sætti sua mikinn hosta. Hkr. 174[12]: þá setr at honum hósta ok þröngua svá mikinn.

57[30]: at einum aftecnum at hon uill eigi cristnasc lata. B 32[10]: nema einn lutr at hon beiðiz at hann munde hafa slikan sið sem hon. Hkr. 178[17]: Hon sagði suá: Ekki mun ek ganga af trú þeiri er ek hefi fyrr haft oc frænðr minir fyrir mér; mun ek ok ekki at þvi telja, þótt þú trúir á þann guð er þér likar. B's fremstilling beror her tydeligvis paa en oversætterfeil. Naar denne ikke gjenfindes i Hkr., er det klart, at Hkr. ikke kan have havt noget med B eller dens original at gjøre.

Med hensyn til navnene paa de Islændinger, der opholdt sig i Norge vinteren over i kong Olafs andet aar, er der, som bekjendt, en betydelig uoverensstemmelse mellem de to foreliggende redaktioner af Odd, saavelsom mellem de andre kilder. 59[3]: þar var þorarinn nefulfsson. kiartan Olafsson. oc hallfroðr. þriu skip varo þa firir bryggiom. oc atti eitt halfroðr. Annat branðr hinn œpi þermunðar son. Oc þorleifr branðz son. þeir varu brôþrungar. þriðia atti kiartan oc þorarin. B 32 (kap. 30): ok eitt haust kom skip af hafi i þrandheimi oc attu islenzkir menn. eitt skip attu þeir Kiartan oc Bolli. Annat attu þeir Halfroðr oc þorarinn Nefiolfs sonr. Et þriðia attu þeir Brandr en avrvi ok Þorkell broður synir Viga Styrs. Hkr. 193[4]: þeir réðu þar fyrir skipum: Þórarinn Nefiúlfsson, Hallfreðr skald Ottarsson, Brandr hinn örvi, Þorleikr Brandsson. Morgenstern har i sin ovenfor omtalte bog, s. 3, forsøgt at vise, at forskjellen mellem A og B ikke er saa stor. Hans fortolkning af stedet i B er imidlertid, forekommer det mig, aldeles urigtig. bróður-synir i

B forklarer han at være = brôþrungar i A. Dette er en ny betegnelsesmaade. Ikke rettere end jeg skjønner, maatte brôþrungar, hvis begrebet skulde betegnes ved et andet udtryk, hede brôþra synir. Desuden synes M. ganske at have tabt "Viga Styrs" af sigte. broður synir Viga Styrs maa efter hans fortolkning betyde: Viga-Styrs fættere, medens det rigtig oversat bliver: sønner af Vigastyrs broder, saa at ihvert fald efter læsemaaden i B Brand og Þorleifr (Þorleikr, Þorkell) ikke var fættere men brødre*). Heimskringlas Þorleikr Brandsson støtter A's Þorleifr Brandz son. Jeg antager at broður synir i B beror paa en feilagtig udfyldning af Br. s. ɔ: Branðz son. Viga Styrs kan muligens paa samme maade forklares ved, at et (i margen tilføiet ?) V. S. ɔ: Vermundar son er blevet indsat paa urigtig plads og misforsaaet**). Den omstændighed at Hkr. mangler dette epitheton til Brandr hinn örvi, kan tyde paa, at ikke alle haandskrifter af Odd har havt det.

64[22]: konungr spyrr ef hann vissi huerr Augvalldr veri sa er nesit var við kennt. B 34 (kap. 32): konungr melti. kantu nockot at segia fra konungi Augvalldi er bygt hefir nesit þetta. Hkr. 180[18]: þa spyrr konungr ef hann vissi, hverr Ögvaldr hafði verit, er bôrinn ok nesit er við kennt.

64[29]: hann barðiz við konungin er reð firir scoru strond sa het uariɴ; B 34 (kap. 32): atti hann ufrið við konunginn várn a skoro strond. Hkr. 180[23]: Ögvaldr konungr barðist vid konung þann er Varinn hét. várn i B synes her at være indkommet ved en feillæsning for Varinn; men Snorre kan altsaa ikke have benyttet et haandskrift, der har havt denne feil.

64[32]: man haugr hans her hittaz scamt fra bônum; mgl. i B; Hkr. 180[25]: var hann hér heygðr skamt frá bônum.

65[7]: um siþir minnti byscup a nockurum oðrum at konungr hætti at

---

*) Björn Magnússon Ólsen, siger i sin afhandling om Are Frode "at "broður-synir Viga-Styrs" i Holm. og "brôðrungar i Havn. er altsaa to udtryk for samme slægtskabsforhold". (Aarb. f. Nord. Oldk. og Hist. II Række 8 Bind, s. 338). Men maatte det ikke da hede: brôðra synir Viga-Styrs?

**) Muligens har i B's original de to patronymica først været udeladt og er derefter blevet tilføiet i margen ved initialbogstaverne, der kom til at staa nær hinanden, Br. s. V. s., og dette er da af skriveren blevet sat sammen og opløst som i B. Det vilde være af interesse her at vide, hvad B virkelig læser, uden opløsning af forkortningen.

tala við hann; B 34 (kap. 32): Byscup mi(n)tti konung a at mal var at sofa ok kvað eigi vist við huern hann melti; Hkr. 180[34]: þá mælti byskup til konungs, sagði at mál væri at sofa. Overensstemmelsen her mellem Hkr. og B viser, at Hkr. har brugt en redaktion af Odds værk, som ikke stemmer ganske overens med nogen af de foreliggende versioner.

65[8]: konungi þotti þo annars vannt er hann hafði annat sagt; mgl. i B; Hkr. 180[33]: þotti konungi orðs vant er annat var mælt.

65[13]: bað kalla til sin byrla oc steikara; B kalli til min hofuð steikaranna. Hkr. 181[4]: lét konungr kalla til sín steikara ok þann er drykkinn varðveitti.

65[17]: er ec bio slatr til krasa yðr; mgl. i B; Hkr. 181[6]: þeir segja, at þa er þeir skyldi matbúa, kom o. s. v.

65[23]: tþær siður af naute allfæitar; B 34 (kap. 32): sa ek þar kyrslatr sua feit, at slikt hefi ek aldregi set; Hkr. 181[8]: síðan fékk hann þeim tvær nautsiður digrar ok feitar.

65[30]: þat hygg ec at sia ðiofull hapi verit með asionu oðins. B har intet, der tyder paa, at gjæsten var Odin, undtagen overskriften "Fra Oðni". Hkr. 181[11]: ok þar mundi verit hafa Oðinn.

77[25]: inn fra lað homrum; mgl. i B; Hkr. 197[13]: inn undir Hlað homrum (smlg. s. LXVII).

77[28]: fiorar alnir hins atta tigar þat er iarðlægt var. B 40 (kap. 40) graslegt; Hkr. 197[17]: graslægt.

101[30]: en þo segir Sculi Þorsteins (son) i flocki þeim er hann orti um orrostuna. at hann var þar. Fylgþa ec o. s. v. B 54 (kap. 56): Sva segir Skuli Þorsteinsson: Fylgða ek o. s. v. Hann var þar i þeirri orrostu meðEiriki Jarli. Hkr. 211[19]: Sva segir Skuli Þorsteinsson, hann var þa með Eiriki Jarli: Fylgþa ek o. s. v. Snorre har her tydeligvis fulgt en redaktion af Odd, der har gjort sig skyldig i samme misforstaaelse som B, eller ogsaa har redaktionen B benyttet Snorre. Redaktionen B af Fagrsk. har: en þo segir Skuli Þorsteinsson i sinum flokki, at Sigvaldi var þar. Der er altsaa Odd opfattet paa samme maade som her.

102[15-18]: Eigi munu scogargeitrnar oss yfir stiga; þui at ðanær hapa geita hug; oc ecki sculum ver ottaz þat lið; þui at allðri hapa ðanir en sigr haft ef þeir hapa barðz a skipum. B (pag. 54, kap. 57): Ecke hræðumz ver. geitr þær, ecke børa Danir sigr af Norðmonnum; Fgsk. 63 (kap. 79). Ekki skulum ver óttazk þat lið, aldri báru Danir sigr i orrostu þa er þeir börðusk á skipum við Norðmenn. Hkr. 211[3]: Ekki hræðumst vér bleyður þær, eigi er hugr i Dönum.

Fm. II, 309: ekki hræðumst vér bleyður þær þuiat eigi er heldr hugr i Dönum (þeim Flat. I, 481) enn i skógargeitum, aldri baru Danir sigr af Norðmönnum, ok eigi munn þeir enn oss sigra i dag. En sammenligning mellem de forskjellige redaktioner her viser, at vort haandskrift maa have gjengivet Odd fuldstændig korrekt med undtagelse af, at det har udeladt sammenligningen med Nordmændene. Fgsk. har enkelte træk, hvori det stemmer med B, nemlig sammenligningen med Nordmændene, men ellers stemmer det med A (þa er þeir börðust a skipum), hvilket viser, at Fgsk's kilde maa have været uafhængig baade af A og B. Fgsk. og Hkr. har udeladt sammenligningen med gjederne, men den kommer igjen i Fm. II og Flat., som her først gjengiver Hkr. og dernæst gaar tilbage til kilden. 105[23]: miok hapa þeir skipat tignum monnum i her þenna imoti oss. Oc af þessu liði er oss ván harðrar orrostu. þeir ero norðmenn sem ver oc hapa opt set bloðug suerð. oc mart vapna skipti. monu þeir oc þyckiaz eiga við oss scapligan fund. oc er oc sua. B 56 (kap. 59) miok hafa þeir tignum monnum skipat i her þenna. ok af þessum er oss van harðrar orrostu. þui at þeir ero norðmenn sem ver ok hafa opt set bloðug sverð oc vapn littuð.· oc munu þyckiaz við oss eiga skapligan fund ok sua er. Fsk. 63 (kap. 79): Mjök hafa þeir tignum monnum i þenna her skipat imoti os, ok at þessu liði er oss ván harðrar orrostu: þeir ero Norðmenn sem vér ok hafa opt sét blóðug sverð ok mart vapnaskipti ok munu við oss þykkiast eiga skapligan fund, ok sua er ok. Hkr. 211[9]: Hann mun þykkiast eiga við oss skapligan fund, ok oss er ván snarpligrar orrostu af þui liði; þeir eru Norðmenn sem vér erum. Fm. II, 3 og Flat. I, 481 har bemærkningen: Miok hafa þeir skipat her þenna tignum monnum moti oss, og følger forresten Hkr. Paa dette punkt bærer Fagrskinna vidnesbyrd om, at vort haandskrift er en tro gjengivelse af Odd.

De to sidst anførte steder er forsaavidt interessante, som de viser, hvorledes den store Olaf Tryggvasons saga (Fm. S. I—III) og Flatøbogen har stillet sig til Odd. Disse to redaktioner af Olaf Tryggvasons saga følger i regelen Snorre hvem de i saa tilfælde for det meste såa godt som ordret afskiver. Ofte har de dog, i saadanne tilfælde hvor Snorre har i høi grad forkortet Odds fremstilling, igjen udvidet Snorres fortælling ved at gaa tilbage til Odd og laane fra ham træk, som Snorre har udeladt. Hvor disse to redaktioner saaledes i fællesskab gaar tilbage til Odd, d. v. s. hvor Flatøbogen afskriver en form af den store Olaf Tryggvasons saga, der viser de

os hen til en form af Odd, der nærmest svarer til vort haandskrift, uagtet det dog, som vi nedenfor skal se, ikke kan være vort haandskrift, heller ikke et deraf afledet, som har været benyttet af originalen til disse to fremstillinger. Flatøbogen gaar ogsaa paa flere steder þaa egen haand tilbage til Odd, og den redaktion, som derved er bleven benyttet, er, som af Morgenstern paavist, beslægtet med B. Det kan dog, som vi ser af Flat. I, 470 (kap. 371): "En a latinu heitir hann longus draco edr serpens" ikke være det nu foreliggende hdskr. B, som har været benyttet, thi dette har (s. 40, kap. 40): "en a latinu heitir hann longus latu drakus eða serpens".

6[24]: er þat callat i bokum phitons andi er heiðnir menn spaðu. Fm. I, 76 (kap. 46): þó var hón framsýn af fitons anda sem margir heiðnir menn. Flat. I, 77: framsyn af fitons anda sem heidnir menn margir. B 9 (kap. 5) taler intet om fitons andi.

19[31]: þui at allðregi gofgaþir þu guðin oc ônga þionustu veittir þu þeim. B 11 (kap. 8): er alldrege blotaðir guðum oc uhreinum avndum. Fm. I, 137 (kap. 76): þui at þu tignaþir aldri bölvut skurðgoð, oc veittir þeim enga heiðingliga þjónkan. Flat I, 117 (kap. 89): þuiat þu tignaðir alldri skurgod bölvód ok uæittir þeim ôngua heidingliga þionkan. Vort haandskrifts ônga þionustu svarer her til Fm. I's og Flat.'s ôngua heiðingliga þjónkan, medens ingen af dem har de "uhreinum avndum", der er eiendommelige for B. Paa den anden side er udtrykket i den store Olaf Trygguasons saga saavidt forskjelligt fra det i vort haandskrift brugte, at det synes at maatte stamme fra en forskjellig oversættelse.

21[16]: oc er þetta var gort þa bio Olafr ferð sina brot þaðan oc geck nu mikil frægð af Olafi huar sem hann for o. s. v. B 12 (kap. 8): ok er þetta var til leiðar komit. þa bioz hann i braut at fara ok i þau heroð er liggia við Irland ok hafðe þaðan kennemenn vel lerða ok þa kom Pall byskop af Griclande ok boðaði tru i trausti Olafs ok skirði hann konung og drottningo með allom her sinom ok gerðiz þa mikil fregð af Olafi viða um avstvego. Fm. I, 141 (Flat. I, 119): I þann tima kom Páll biskup af Grikklandi i trausti Olafs konungs, ok skirði Valdamar konung ok Allogiam drotningu ok allan þeirra lyð, ok styrkti þau i heilagri trú (ok kende þeim heilog fræde með trulynde, tilf. Flat.). Disse to sidstnævnte haandskrifter, der her i det hele taget er meget udførligere end Odd, har allerede tidligere omtalt biskop Páll i anledning af Olafs ophold i Grækenland, medens B der (s. 11) kun nævner "dyrlegan byskup" (A 20[25]: agetan byscup

einn). Paa den anden side har B allerede ovenfor (s. 12[11]) omtalt at Valdemar og Allogia lod sig døbe: þa toku þau skirn, ok sliku kom hann a leið um alla konungs vini ok hofðingia ok er þetta var til leiðar komit o. s. v. som ovenfor. Man maa derfor her antage, at Flat. og Fm. I her følger en anden kilde ved siden af Odd (Gunnlaug?), og at det er fra denne samme anden kilde, at Páll her er indkommet i B.

Ved fortællingen om Olafs daab (s. 21[22] ff.) kombinerer Fm. I og Flat. Snorres og Odds fortælling, idet de først gjengiver Snorres fra Ágrip laante fortælling om eneboeren, dernæst lader Olaf blive døbt af Odds abbed.

21[34]: oc skein morginsolin a þau hin dyru pell. B 12 (kap. 9): oc skein morginsolin a klæðin. Fm. I, 147 (Flat. I, 122): er morginsólin skein á þau hin agætu klæði.

22[2]: nu fagnuðu huarir aðrum með bliðu. B 12 (kap. 9): ok fognuðu huarir oðrum uel. ok kystoz þeir Olafr ok Abotin (det sidste mangler i A). Fm. I, 147 (Flat. I, 122): ok er þeir höfðo súngit, fagnaðu huárir öðrum með miklum blíðskap. Olafr knéfallaði fyrir ábóta með öllu litillæti, ábóti reisti hann up ok kysti.

40[15]: at ecki nyvirki megi a sia; mgl. i B (s. 20); Fm. I, 213 (l. 4 fra neden): at ekki nývirki sá á (Flat. I, 236 det samme).

40[21]: Oc nu sia þeir mottulinn rekinn i eyri eina; B 20[17]: er þeir sa hestinn dauðan ok mottulinn rekinn (NB: B har ikke før omtalt, at Jarlen havde efterladt hesten i Gulaaen). Fm. I, 215[2] (Flat. I, 237): en er þeir komu at ánni Gaul, fundu þeir mottul jarls i vökinni ok sva hestinn nokkuru neþarr rekinn i eyri eina. De to sidste fremstillinger har tidligere, efter Snorre, berettet, at jarlen havde ladt hesten efter sig i Gulaaen, medens Snorre udelader den hele episode om, at hesten og kappen blev fundne af Olaf og bønderne. Naar altsaa B her pludselig indfører hesten, maa det være et senere indkommet træk.

40[29]: como . . . . a bôinn rimul oc leita nu um huert hus a þeim bô. þæir fara nu i suina husit oc fundu eigi. B 20: komo a bøinn a Rimul ok kavnnoðu hvert huss ok komo i svina hussit ok leituðu ok fundu eige ok allan þann bø rannsokuðu þeir ok brutu upp hvert hus. Fm. I, 215 (Flat. I, 237): þeir kómu a bæinn Rimul, þeir brutu þar upþ hvert hús, ok leitaðu jarls bæði úti ok inni, sem Þora hafði getið til, ok fundo hann eigi (Hkr. har blot: leita jarls úti ok inni ok finna hann eigi).

Her ser vi, at kavnnuðu hvert huss i B svarer til leita nu um huert hus i A. Efter dette kavnnuðu o. s. v. kommer brutu upp hvert hus i B temmelig overflødig og er maaske et senere indskud. Det gjenfindes i Fm. I og Flat., der fra Hkr. har optaget leitåðu jarls bæði úte ok inni.

Det vilde være for vidtløftigt her i detalj at gjennemgaa alle de steder, hvor den store Olaf Tryggvasons saga har laant direkte fra Odd. Naar man tager i betragtning, at denne saga og Flatøbogen, hvor de citerer Hkr., følger den næsten ordret, at Flatøbogen, hvor den citerer en med redaktionen B beslægtet form af Odd, stemmer næsten ordret med den nu foreliggende redaktion B, naar man endelig betænker, at Flatøbogen, hvor den følger den store Olaf Tryggvasons saga, er en omtrent ordret afskrift deraf, saa vil man indrømme, at, saasom der ingen steder er en ordret overensstemmelse til stede mellem nogen af de to nævnte redaktioner af den store Olaf Tryggvasons saga og nogen af de foreliggende redaktioner af Odds værk, den til grund for de to ovennævnte sagaformer liggende fælles original hverken kan have benyttet vor redaktion A eller B, heller ikke den førstes "Vorlage" O A, for at tale med Morgenstern, om nogen saadan nogensinde har eksisteret uden paa latin. Naar, derfor, den store Olaf Tryggvasons saga og Flatøbogen, hvor de følges ad, saa ofte stemmer overens med vor redaktion i modsætning til B, saa er det, fordi den første er en saameget mere korrekt og nøiagtig gjengivelse af Odds værk.

Det fremgaar endvidere af det ovenfor (s. LIII) citerede sted af Fm. III, 173 (Flat. I, 517, kap. 406), at det haandskrift af Odd munk, som disse to sagaers fælles original har benyttet, har indeholdt det af de fleste forfattere som uægte anseede anhang; dette anhang støttes saaledes af et fra de foreliggende uafhængigt haandskrift og sees desuden af vedkommende sagas forfatter at ansees for at stamme fra Odd selv.

Ovenstaaende redegjørelse for, i hvilken udstrakt grad Odds Olafs saga Tryggvasonar er bleven benyttet som kilde af Fagrskinna, af Snorre, af den store Olaf Tryggvasons saga og af Flatøbogen — et forhold, der ogsaa tidligere var belyst, navnlig af prof. Storm i hans

bog om Snorre Sturlassöns historieskrivning og af Morgenstern *) i hans ovenfor omtalte bog, om jeg end i mange henseender maa være uenig i de resultater, hvortil den sidstnævnte forfatter er kommen —

— — —

*) Bjørn Magnússon Ólsens afhandling om "Are Frode" i Aarb. f. nord. Oldk. og Historie, II Række 8de Bind, 3—4 Hefte, kom mig desværre først i hænde, efterat disse forord allerede var skrevne og tildels trykt. Omendskjønt Hr. Ólsens opfatning paa de allerfleste punkter afviger fra de resultater, hvortil jeg ovenfor er kommen, finder jeg mig dog ikke paa noget punkt nødsaget til at fravige min ovenfor fremstillede opfatning. Forskjellen mellem Hr. Ólsen og mig er først og fremst en principiel: Han antager (s. 277), "at Holm. (ɔ: B) i det hele taget gjengiver Odds grundtekst med størst troskab", og (s. 278) at "Havn. (ɔ: A) ikke sjælden viser en tendens til at udsmykke — eller rettere udtvære — de hist og her indflettede geistlige refleksioner, som vi finder i en simplere og sikkert mere oprindelig form i Holm." Hr. Ólsens her udtalte mening er rent subjektiv, og naar han væsentlig paa den støtter sin hele følgende argumentation, saa staar og falder ogsaa hans konklusion (at Havn. [ɔ: A] er bleven emenderet af Gunnlaug) med dette postulat. Men nu tror jeg at have vist ovenfor (s. L ff.) ved sammenligning med Upsalafragmentet, at den vidløftigere form er den, som stemmer bedst overens med Odds original. Desuden, hvorpaa baserer man en formodning om, at Odd, som vi jo ved var munk, ikke skulde have været tilbøielig til at lægge saamegen vægt paa den geistlige side af fremstillingen som skeet er i redaktion A?. Hr. Ólsen tror (s. 279 note), ligesom Morgenstern, at B (s. 6 l. 3 fra neden, kap. 4) har ret naar det i modsætning til alle andre kilder lægger ordene "Ecke er þetta tigins manns barn" i Haakons mund. Netop dette træk forekommer mig at vise, hvorledes forfatteren af B gik frem i sin af godtkjøbs fornufthensyn ledede fordærvelse af originalen. Netop fordi Thorstein havde lagt barnet ud, var han saa meget ivrigere til at denunciere bedrageriet, for at der ikke skulde falde nogen mistanke paa ham for at være gjerningsmanden. Naar Hr. Ólsen s. 281 anfører det af mig ovenfor nævnte i Fm. III, 171 og Flat. I, 515 anførte stykke af nærværende haandskrift som et bevis for, at anhanget skriver sig fra Gunnlaug, fordi Gunnlaug af de nævnte sagaer i forveien citeres med hensyn til biskop Sigurds endeligt, saa tror jeg ovenfor (s. LIV) at have godtgjort, at vi her netop har et bevis for rigtigheden af min anskuelse. Bj. M. Ólsen finder det ikke rimeligt, at begge forfattere (Odd og Gunnlaug) har havt baade de samme mundtlige kilder og den samme literære konsulent. Det er dog ikke saa svært urimeligt, aldenstund de begge var munke i samme kloster. Mindre rimeligt vilde det dog være at Gunnlaug først skulde emendere Odds værk, dernæst sende den korrigerede tekst til Gizzur

viser noksom berettigelsen af, at det bedste foreliggende haandskrift af Odds bog skulde blive besørget udgivet ved det norske historiske kildeskriftfond. Odds værk er i første række et kildeskrift. I hans paalidelige gjengivelse af hvad han har hørt og læst om Olafs historie, i den oprigtige kjærlighed og beundring hvormed han omfatter sin helt, ligger Odds største styrke. Men hvormeget man kan have at udsætte paa hans legendariske fremstillingsmaade, paa hans præketone og hang til at fortælle mirakuløse begivenheder, saa maa man dog indrømme, at den mand, der har givet fortællingen om Svolderslaget den klassiske form, som den i alt væsentligt har beholdt gjennem de følgende fremstillinger af Olaf Tryggvasons saga, han har ikke været nogen daarlig stilist, og hans sands for en effektfuld fremstilling og gruppering af begivenhederne har ikke været saa ringe, at han jo, forekommer det mig, fortjener bedre lovord end hvad professor Storm i sin ofte nævnte bog giver ham, naar han (s. 37) siger om ham, at han er en "sanddru gjenfortæller, ikke forfatter".

Jeg har ladet nærværende udgave begynde med kapitel 4, fordi de to kapiteloverskrifter, som findes levnede paa de bevarede fragmenter af de tabte blade foran i bogen, sammenholdt med redaktion B, viser, at der har været mindst 3 kapitler foran det, hvormed den bevarede del af sagaen begynder. Tallene i parenthes angiver kapitelnumerne i udgaven i Fm. S. X. De i margen i parenthes anførte

---

Hallsson og derom føie en notis til haandskriftet, uden i denne notis at omtale, at det var ham, og ikke den som forfatter tidligere nævnte Odd, der havde gjort dette. Endelig skulde han da tilslut igjen have udgivet en end mere udvidet recension af samme værk og muligens igjen sendt den til Gizzur Hallsson til emendation. Credat Judaeus Apella. Fm. III, 163 (Flat. I, 511) giver tydelig oplysning om karakteren af Gunnlaugs værk: Sæmiligr kennimaðr ok góðrar minníngar Gunnlaugr múnkr at Þingeyrum hefir marga hluti ok merkiliga (altsaa sandsynligvis en springende fremstilling af de mærkeligste begivenheder i Olafs liv) med röksamligu látinu dikti samansett af ágætum herra Ólafi konúngi Tryggvasyni, fróðliga frá þui huersu konungrinn hefir með lifi brott komizt or þeim bardaga er hann framdi siðast við Svöldr. Segist bróðir Gunnlaugr þat eina skrifat hafa, sem hann hefir af sannorðum mönnum heyrt, ok einkanligast hafa samanlesit þat er hann hefir fundit i bókum Ara prests hins fróða. Men ingensteds fortæller han, hvis vi kan tro Fm., at han har emenderet eller udvidet eller benyttet Odd munks fortælling om Olaf Tryggvasons liv.

tal betegner sidetallet i samme udgave. De i skarpe klammer, [ ], i teksten anførte tal angiver siderne i haandskriftet.

Med hensyn til den typografiske gjengivelse af den oldnorske tekst maa jeg forøvrigt gjøre opmærksom paa, at jeg forgjæves har forsøgt at faa gjengivet i trykken den "halve afstand", som haandskriftet i regelen har mellem de to led af et sammensat ord.

Idet jeg afslutter disse forord, maa jeg takke Hr. bibliothekar Dr. Kr. Kålund for den mig viste velvilje, medens jeg afskrev haandskriftet i Kjøbenhavn, samt for den store imødekommenhed, han har vist mig ved at udvirke hos den Arnamagnæanske kommission, at haandskriftet gjentagne gange er blevet udlaant til benyttelse paa Kristiania Universitetsbibliothek; jeg maa takke kildeskriftsfondets bestyrelse for den overbærenhed, hvormed den har fundet sig i de forsinkelser, hvorfor denne udgave har været udsat, hvilke forsinkelser dog ikke alle kan lægges mig til last; men først og sidst maa jeg takke Hr. professor Dr. G. Storm for den utrættelige velvilje, hvormed han har bistaaet mig under denne udgave med raad og daad, med møisommelig korrektur og trættende brevskrivning om mange punkter. Maatte han finde, at det bryderi han har havt i anledning af denne udgave, ikke har været ganske spildt, da vil jeg føle mig rigelig belønnet for det arbeide jeg har lagt paa den.

Dette arbeide har været mig saameget kjærere, som det forekommer mig ikke upassende, at paa en tid, da fædrelandet befinder sig i en nationalitetsfølelsens vækkelsesperiode, der skulde sættes et minde for Norges mest nationale konge, og arbeidet har været mig som en emigrant dobbelt kjært, fordi det synes mig, at Olaf Tryggvason, emigrantkongen, kan tjene norske emigranter som et mønster for, hvorledes de bør stille sig til sit fædreland.

En del ialfald af de mangler, som maatte hefte ved udgaven eller de den forudskikkede forord, vil en overbærende kritik kanske tilskrive de noget vanskelige omstændigheder, hvorunder jeg har arbeidet, langt borte fra hjemlandet og fra den rigeligere adgang til bøger og hjælpemidler, som jeg der vilde havt

Brooklyn, N. Y. i September 1894.

P. Groth.

Trykfeil og rettelser.

S. 21 l. 22 tilføies: **14 (II)**.
S. 25 l. 14 viſtalaſſ læs viſtala*a*ſſ.
S. 35 l. 25 natu*ru* - natu*ru*.
S. 37 l. 23 þykia - þyckia.
S. 39 l. 32 liðit - liðit.
S. 43 l. 14 raðum - raðum.
S. 43 l. 21 ſuðr - ſuðr.
S. 50 l. 15 margfollðum - margfollðum.
S. 60 l. 29 vanðræða - vanðræða.
S. 60 l. 30 aðrir - aðrir.
S. 60 l. 31 guðſ - guðſ.
S. 71 l. 17 qu*a*mu - q*u*amu.
S. 72 l. 24 m*onun*m - m*onnum*.
S. 77 i anm. under teksten l. 36 og 37: 32 um garðinn gaar ud.
S. 80 l. 14 tiþinði læs tiþ*indi*; tilføi som anm. under teksten: 14. tiþ*indi* saa cod.; Fm. x, 323 tiþir.
S. 85 l. 35: 25 læs 35.
S. 91 l. 30 mað - með.
S. 93 l. 35 ſig*plldi* læs ſig*palldi*.
S. 94 l. 34 (i anm. under teksten): (l. 6) læs (l. 3).
S. 96 l. 35 25 læs 35.
S. 100 l. 25 35 - 25.
S. 101 l. 13 lygtingina læs lyptingina.
S. 106 l. 25 35 læs 25.
S. 109 l. 17 unðarle*ct* læs unðarle*ct*.
S. 109 l. 35 25 læs 35.
S. 109 l. 36 ſcripaðar læs ſcupaðar.
S. 111 l. 35 25 læs 35.
S. 113^{18}: þa | hann læs: þa | ſa h*ann*.
S. 115 l. 5 hyryggleikſinſ læs hryggleikſinſ.
S. 118 l. 27 (i margen) staar 313 læs 373.
S. VI l. 24 ki um læs kiNum.
S. VIII l. 24 ſaðum 85^{22} læs laðum 85^{32}.
S. XXVIII l. 20 ovenstaaenda læs ovenstaaende.

---

(216) [6] yꝼ*ir* oc þuilik*ir* lut*ir* ꝼ*ra* Gunh*illdi* ſagþ*ir* oc til-tekio*m* he*n*nar. oc þ*et*ta oꝛð riſi a viða i nor*egi* | at azſtrið ætti ſon þa viſſu þ*at* þo ꝼair men*n* Þat barſc at þ*at* ſama q*ue*lld | at ſauða m*aðr* biarnar ꝼor at hitta ſauða maɴ. þ*or*-ſteinſ oc ſpurði h*ann* at | ſauðum ſinu*m*. oc ſiþ*an* toku þ*ei*r mart at tala. En þ*or*ſtein*n* var ſca*m*t ꝼra | þei*m* oc heyrði tal þ*ei*ra. Þa ſpyrr huſcarl þ*or*ſt*ein*ſ huat Bioꝛn atti geſta | um q*ue*llдit hin*n* ſagþi at þar v*ar*o comnir aget*ir* m*enn*. hak*on* *jarl*. ſig*ur*þar ſ*on*. oc | þ*ei*r ſam*an* xxx man*n*a oc ſitia þ*ei*r þar iboði. heyrða ec at jarlin*n* ſ*agði*. bir | ni ðrendi ſin. at þ*at* var boð Gunh*illdar* drotn*ingar*. at ſenda h*ann* ept*ir* aſtriði oc ſ*yni*. h*en*nar | oc ꝼórði Gunh*illdi*. oc her ætlar h*ann* amoꝛgin at coma. með ſitt ðrendi | Siþ*an* ſkilia þ*ei*r róþu ſina oc veit þ*or*ſt*einn* nu allt þ*et*ta tal. En er at degi | com geck þ*or*ſtein*n* ihuſit þar er þau ſuaꝼu. oc bað þau riſa up ſcyn | diliga oc braut ꝼara ſem ſcyndil*igaſt*. h*ann* callaði akaꝼt. oc þau biogguz | itomi. þ*or*ſt*einn* geck at með acaꝼa. oc haꝼði mikiɴ ſuiga ihendi. oc let | ſem h*ann* myndi lioſta þau oc g*er*a miſcun*n*ar lauſt. eꝼ *eigi* brygþi þau | við (217) ſem ſkiotazt. oc ſiþ*an* gengu þau ut. en h*ann* eptir þei*m* með reidd | an ſuigan*n*. ꝼoru þau með þeſſum hetti til garðz hiðſ at h*an*n ognaði | þei*m*. Oc er þau comu ut um garðiɴ. þa heilſaði h*ann* aſtriþi. oc ꝼoruneyti | h*en*nar. Oc bað hana ꝼir*ir* geꝼa ſer oll þau oꝛð er h*ann* haꝼþi mælt uið þau. en | þer haꝼit með þolinmóþi boꝛit ſuiꝼirðleg oꝛð. er með allu haꝼit þ*er*it | ſaclauſ. En *eigi* heꝼi ec þ*et*ta g*er*t ꝼir*ir*

1. ſagþir i cod. over linjen med samme haand. 22. Istedenfor at har noget andet først været udraderet. 24. r i oꝛð meget utydeligt. 24. h i haꝼþi har en streg tvers over skaftet, som om skriveren først havde villet skrive *hann* paa nyt.

ſakir haðungar eþa harðyðgi er | ec ognaða yðr. Nu vil ec biðia lienar ꝼir*ir* þat er ec mælta oc gerða | oc ſcolu þer nu heyra hui ec *ger*þa ſua ſeg*ir* hann þeim ſiþ*an* ſlict ſem huſcarl | *B*iarnar. haꝼði ſagt. En þui uilꝺa ec at þer ꝼórit ſem ſkiotaſt brot aꝼ | minu herb*er*gi at *ei*gi v*er*i þer her honꝺum tekin. En at ſkilnaði | bað h*ann* þau ꝼara til ſkogar er ſca*m*t var ꝼra þoꝛpinu. oc bað þau ꝼa | ra þaðan hulþu hoꝼði til vaz þeſſ er mioꝛſ heit*ir*. Oc ſiþ*an* ꝼylgia vatni | nu allt þar til er þau sæi holm ein*n* ipatninu litiɴ. h*ann* bað þau þangat vaða oc ſagþi eigi meira v*era* ꝺiup vazſinſ en taka mynꝺi i | mitt lǽr. oc eigi mynꝺi laupriɴ itaca er þorolꝼr bar ſueiniɴ i | h*ann* bað þau þar leynaz iþei*m* holmi at þau yrði þar eigi ſen aꝼ l*an*di. | En ec man nu aptr hu*er*þa oc þa er hak*on* kómr til min. mon ec gera | mek liklegan til leitar með honu*m*. en v*er*þa ma at þui at með til | ſtilli minu ꝼin*n*iz þer *ei*gi oc alla ſtunꝺ ſcal ec a leggia yðr at hialpa. En | þar ſcolu þer v*era* iholminu*m* til moꝛginſ oc biðit þar min*n*ar
(218) q*uo*mo | Sua ger*ir* Aſtrið alla luti sem h*ann* bauð hen*n*i. en h*ann* huarꝼ aptr. Oc er | h*ann* com hei*m* iþoꝛpit oc geck um garð*inn*. þa co*m* hak*on*. *jarl*. þar með mik la ſueit man*n*a [7] oc þ*or*ſt*einn* geck imoti þei*m* oc ꝼagnaði honu*m* uel. oc bauð *jarli*. til ſin oc allu*m* h*an*ſ | *mannum*. oc ſagði mal at ſnæða. Vel er þ*at* boꝺit ſ*egir*. *jarl*. en *ei*gi er eɴ nauðſyn | til at eta ne ꝺrecka. ſua arla ꝺagſ. man ec riða ſiþan til biarnar | þorſtein*n* mæl*ti* þa. hu*er*t er ôꝛenꝺi yþart h*er*ra. h*ann* ſuar*ar*. Mek heꝼ*ir* ſen*nt* *G*unnhilldr. ꝺrotning. alz | noregſ uellꝺiſ at leita ept*ir* Aſtriði oc ſyni h*en*nar oc vill hon ꝼóþa up | ſueiniɴ aſtꝼoſtri. Oc ſpurði eꝼ þaú heꝼði þar v*er*it um nottina. va | ru h*er* herra nocq*uo*r*ir* m*enn* ꝼatôk*ir*. oc m*er* ukun*n*ir oc þagu mat at m*er*. oc | viſſa ec *ei*gi hu*er*ir v*ar*o. ſuaꝼu þau þa er ec geck ut oꝛ huſinu aðr þer | q*uo*muð. Oc en*n* hygg ec at þau myni ſoþa. Siþ*an* geck h*ann* in*n* ihusiɴ oc | leitaði þ*ei*ra i allu*m* huſu*m* oc var in*n*i lengi. ɪɪ ſtunꝺ*ir* ꝺagſ eþa ɪɪɪ. oc | co*m* ut ſiþ*an* oc ſagþi at h*ann* haꝼþi leitat

---

15. minu i cod. skrevet i margen med samme haand; et tegn („) inde i linjen viser dets plads. 26. ſu' cod. 27. G. ꝺ. cod.

þ*ei*ra um oll huſ. oc þar er ho | nu*m* þotti likendi a v*er*a. oc *quazc.* *e*igi ꝼin*n*a þau. Jarl*inn* bað þa leita um þoꝛ | þit oc um alla garða. oo ſua var g*er*t oc ꝼunduz þau eigi. þoꝛſt*einn* | lagþi þa þ*at* rað til at leita ſcylldi um ſcogin*n* er þar var nær þoꝛþ*inu* | oc q*uað*. moꝛg leyni v*er*a a ſcoginu*m* þau er ꝼelaz matti i. oc v*er*a ma | ſua at þau haꝼi ꝼolgit ſueinin*n* und*ir* viðar rotum nocq*uo*rſ treſ en þau | haꝼi ꝼorþat ser. er aꝼ þui nauðſyn at v*er* geꝼim gaum at eꝼ *þer* | heyru*m* nocq*uo*r barnſgrat. Nu ſkipta þ*ei*r liþi ſino ihelminga til | leitar iſcoginu*m*. oc ſua b*er*r þa til

(219) at þ*or*ſt*einn* v*er*þr ein*n* ſam*an*. h*ann* ran*n* þa | hei*m* ſcyndil*iga* til þoꝛpſinſ oc þo leynil*iga*. oc tok ſon ein*na*r ambattar | oc bar til ſcogar. oc lagþi und*ir* viðar rótr einſ treſ. oc er liðin var | ein ſtund dagſinſ. þa heyrðu þ*ei*r allir barnſgrat oc ꝼoru þ*ei*r þar | til oc com þ*or*ſt*einn* ſiþarſtr. oc þa rôddu þ*ei*r um huat ſueina þ*at* myn | di v*er*a. þa mælti þ*or*ſt*einn*. Eigi er þ*ett*a k*onung*ſ barn. oc er þ*ett*a g*er*t til ſpotz oc | haðſ við oſſ. er her er ſett barnit. Oc er þ*ei*r haꝼðu leitat allt | til nonſ oc ꝼundu *e*ig*i*. þa ôꝛpentu þ*ei*r ꝼundarinſ. þa bað þ*or*ſt*einn* | þa aptr huerþa oc kuað þa mal at ſnæða oc ſua g*er*þu þ*ei*r | Oc aþ*ei*re ſamu nott ept*ir* com þ*or*ſt*einn* til þ*ei*ra ſem h*ann* haꝼði heitit oc | haꝼþi með ſer III clyꝼiaða heſta aꝼ þózlum. oc man*n* þan*n* er | vera ſcylldi leiðtogi þ*ei*ra til ſuiþioðar. Oc ept*ir* þ*ett*a bað h*ann* þau | ꝼara iꝼriði. Þau þockuðu honum ſina uel gerninga ok ſkil | iaſc nu vinir. ꝼara þau nu til ſuiþioðar oc koma aꝼund ha | konar gamla oc toc h*ann* uið þei*m* með ꝼagnaði oc bliðu þaru þa | þar uel halldin.

5 (2) ꝼra Gunh*illdi* oc hak*oni*.

En a hinu næſta hauſti | rak G*unhilldr*. hakon abrot aꝼ eignum ſinu*m*. oc *ſagþi*. h*ann* ſcylldu v*er*a ut | lagþan aꝼ noregi ꝼir*ir* ſina til gerninga nema h*ann* gerði ſlict allt

2. q. cod. 7. ſueinin*n* staar i cod. i margen; dets plads i linjen er betegnet ved „. 10. Det ser ud, som om det sidste bogstav i ſino først har været skrevet a, der er blevet rettet til o. 19. Fra først af skrevet leiðat, men *ð* er bleven rettet til *t*. 28—30 Linjen begynder i cod. med En og slutter med halldin. 31. ſ. cod.

[8] ſem hon hafði beiꝺꝺ fyrr. for þa hak*on* abrot af nor*egi* oc auſtr til | ſuiþioðar. oc með honu*m* auðr ꝺ*ottir*. h*an*ſ er allra q*uen*na var friþuſt oc | toc Eirikr k*onungr* uel við honu*m*. þa varu ſkilið rað þ*ei*ra ſigriðar ſtor | raðu. (220) ꝺ*ottur*. ſcoglar toſta. En þ*at* bar til at ſumra man*n*a ſogn. at ho*n* | var ſtorrað. oc þo rað giorn en k*onungr* uillꝺi eigi hafa opſa h*en*nar | En ſum*ir* ſegia at hon vilꝺi firir þui e*igi* með honu*m* v*er*a. at þ*at* varo | log ilanꝺi ef miſꝺauði yrþi hiona at konu ſcyllꝺi ſetia ihaug | hia honu*m*. en hon viſſi at þ*at* la a k*onungi* at h*ann* ſcyllꝺi eigi lifa um x uetr. oc het h*ann* þui til ſigrſ ſer. þa er h*ann* barðiz við ſtyrbiorn at | h*ann* ſcyllꝺi eigi lengr lifa ſiþa*n* en x uetr. Oc er hak*on* co*m* auſtr til ſuiþ*ioðar* | þa ſ*egia*. me*nn* at Eirikr k*onungr* bað ꝺott*ur* h*an*ſ oc feck h*en*nar oc af þui virꝺi k*onungr* | hakon mikilſ oc var h*ann* þar i miclu*m* metnaði ein*n* uetr. Oc um vet | riɴ ept*ir* iol uecr hakon j*arl*. við Eirik k*onung* at h*ann* fai honu*m* c m*anna* | vapnaða oc q*uaz*c. h*ann* hitta vilia hakon gamla. Oc þui iatar k*onungr* en | með k*onungi* var rognfallꝺr ſ*on*. hak*onar* gamla oc þegar er h*ann* heyr*ir* þ*e*tta bioz | h*ann* ibrot. oc ferr h*ann* ſcynꝺil*iga* til bóar foþur ſinſ. oc ſ*egir*. honu*m* at þar | mon coma hakon ſigu*r*þar ſ*on*. a h*an*ſ funꝺ. oc er h*ann* heyrði þ*e*tta. þa let | hakon vapnaz ccc man*n*a oc varu þ*ei*r allir h*an*ſ heima me*nn* oc veit | ti h*ann* þei*m* goða ueizlu oc með þeſſum hætti biðu þ*ei*r þangat | comu hakonar með miclu*m* viðbunaði oc ottuðuz ecki at | ſer oc ꝺrucku nu með glæði. Oc er ſen var for hakonar j*arl*ſ. | gengr hakon gamli i moti hak*oni* oc bauð honu*m* til ueizlu oc | bað h*ann* uel com*inn* oc ſynꝺi aſer micla gleði oc bliðu i h*an*ſ comu. Þa | ſu*arar* hak*on* fir*ir* aðra ſok co*m* ec (221) her a yðarn funꝺ en eta eða ꝺrec|ka. þui at heimollt man at eta oc ꝺrecka er ver komu*m* hei*m* | Þa mæl*ti* hak*on* g*am*li. fir*ir* hu*er*ia ſok comu þer amin*n* funꝺ. h*ann* ſu*arar*. Gunh*illdr* | ꝺrotn*in*g ſenꝺi mek hingat með þei*m* ꝺrenꝺu*m* at hon vill bioða til | ſin ſyni tryggua k*onung*ſ er hon

---

1. Det sidste bogstav i beiꝺꝺ ser ud som et *t*, der er rettet til ꝺ ikke beiðz, som Fm. x. 219. 2. d. cod. 15. Sidste bogstav i *mikilſ* utydeligt i cod.; sandsynligvis *l* rettet til *ſ*. 15. Præpositionen *i* i cod. skrevet over linjen; 16. efter *iol* er noget udraderet i cod.; 16—17. cod.: ha^{b}kon j. ue^{a}cr; 27. cod. J.

venntir nu her vera a yðru vallði | uill hon h*ann* up ꝼǫþa með miclu*m* ſoma til hugganar moður h*an*ſ | Aſtriði. oc aðrum ꝼrenðu*m* h*an*ſ. en hon bað mek ꝼlytia þ*ett*a mal | oc ꝼra*m* b*er*a þui at hon iðraz þeſſ er ꝼaðir ſueinſinſ var ðrepin*n* | vill hon nu ſva bǫta ꝼyrſt guðunu*m* oc ſiþ*an* m*annu*m oc bǫta þ*at* a ſy | ni h*an*ſ. er miſgoꝛt var aꝼoþur h*an*ſ. oc þyckiaz ſua meſtan ſo | ma g*er*a mega eꝼ hon ꝼǫþ*ir* aſtſamligа ſon h*an*ſ oc gera ſer at ǫſki | legum ſyni. þa ſu*arar* hakon g*amli*. Grunar moþur ſueinſinſ at | þetta myni vera eigi ſatt. ætlar hon hellðr at hon myni | lata h*ann* ꝼara ept*ir* ꝼoður [9] ſinu*m*. eꝼ hon ma raða. Oc ꝼir*ir* þa ſok ꝼoꝛ hon oꝛ nor*egi* oc ꝼlyði bæði | ꝼrenðr ſina oc ꝼoſtr ioꝛð oc ſotti avarn ꝼunð. Nu trui ec eigi oc | eigi truir hon. gunh*illdi* þui at oſſ ſyniz hon v*er*a ꝼlærða ꝼull oc pret | ta. oc kun*n*ig at moꝛgu*m* ſuikſamlegum lutu*m*. oc þ*at* ſegi ec þer hak*on*. | at þeſſi ſueiɴ kǫmr allðrigi a þitt vallð. ne gun*n*h*illdar*. eꝼ ec ma raða | nema ec v*er*þa ſua grimliga yꝼir comin*n* at mer le þa an*n*arſ hugar. | en nu er. oc ꝼeck hakon ecki aꝼ oc ꝼor abrot uið ſuabuit oc kǫmr | heim oc ſpyrr Eir*ikr* k*onungr* huerſu ꝼarið heꝼði með þeim noꝼnu*m*. hakon ſ*egir*. ſem | ꝼarit haꝼði. Sagþa ec þer aðr at a vaxta lauſ mynði v*er*þa ꝼerþin | þot þu
(222) leitaðir ept*ir* þinu*m* lut uið hak*on* *gamla*. þui at matkari er h*ann* oſſ | i moꝛgu*m* lutu*m*. oc ſcamt er ſiþ*an* er h*ann* bar meira lut i parum viðſkiptu*m* | þa er við þreyttu*m* ockur mal. Oc ær aꝼ leið iolmanaðr oc þeir ðagar | er ſu ueizla haꝼði ſtaðit oc hu*er*r ꝼoꝛ til ſinſ heimil*i*ſ. þa ꝼor hakon | en*n* með mik*it* lið oc ætlar at hitta naꝼna ſiɴ. oc ꝼeck k*onungr* honu*m* þa | cc m*anna* uel uapnað lið. Oc er þ*ei*r hittaz naꝼnar tocu þ*ei*r milli ſin oc | gerðiz bratt rǫþan þ*ei*ra með akeꝼð oc ſunðrþycki oc mikilli reiði. Sag | þi hakon. at ſuein*n*iɴ mynði brot ꝼara með honu*m* huart ſem hak*on*. *gamli* | uill eða eigi. En hak*on* *gamli*. q*ua*þ h*ann* eigi ꝼara mynðu. Þa geck at hak*oni*. ſ*igurðar*. ſ*yni*. | ein*n* m*aðr*. ſa var bæði mikill oc ſterkr. h*ann* het burſti h*ann* var uerkm*aðr* hak*onar* *gamla* | oc þræll h*an*ſ. oc van*n* þ*at* allt

5. fra o i hon gaar der en streg nedad, saa der kan sees at være foretaget en rettelse. 18. cod. virkelig le; Fm. x, 221 isteden derfor sé; 27. *a*ꝼ i haꝼði sammenslynget.

er herpilegaſt *var*. h*ann* haꝼþi um oxl reiðða my | ki kuiſl. akaꝼliga micla. oc ſcoꝛti þar eigi micla myki a. h*ann* ueþr at | hak*oni*. *ſigurðar*. *ſyni*. oc mæl*ti*. hue*rr* er þeſſi hin*n* utlenði m*aðr* oc hin*n* ðrambſ ꝼulli. er þ*ui* | licu*m* oꝛðu*m* mæḷir við hak*on* hoꝼðingia varn. Nu ger þu an*n*at huart | ðragſc ibrot ſcynðil*iga*. oc mæl her ecki ſua rikmanlega. eða neiſulega | til hoꝼðþ*ingia* varſ. eþa h*er* ſlæ ec þek með þeſſi myki kuiſl. ſua at þer | ſcal þar v*er*a ˉeiliꝼt brigzli. ꝼar nu ſkiott ibrot aꝼ þeſſu þoꝛpi eꝼ þu | villt *eigi* ꝼa h*er* all micla ſuipirðing. þui at her *com* ållðrigi ꝼyrr ſa m*aðr* er | ſua peri ðiarꝼr. ſem þu ert. þeſſi maðr par callaðr akr

(223) m*aðr* oc var | allra man*n*a ſtercaſtr. oc uerſtr viðr eignar. Hak*on* ſkilði at þ*at* myn | ði v*er*a vitrliga rað. at hætta *eigi* til huat ſia m*aðr* gerði. ſer at h*ann* | mon allan allðr þeſſa ſco*m* hapa eꝼ h*ann* ꝼær ſuipirþing aꝼ honu*m* eꝼ | hin*n* uerſti þræll vin*n*r honu*m* neiſu. oc þ*et*ta v*er*i ðrit brigzſli. Oc | ſiþ*an* ſnyr h*ann* ibrot aꝼ þoꝛpinu. oc riðr hei*m* til Eirikſ *konungſ* oc var | með honu*m* til ſumarſ. oc ꝼor þaðan til ðanm*er*kr oc ðualþiz len | gi með h*aralldi konung*i goꝛmſ *ſyni*. oc vurðu þar moꝛg tiðenði.

6 (3) ꝼra garða | *konung*i oc moður h*a*nſ.

I þen*n*a tima reð ꝼirir garða riki vallðamarr | *konungr* með miclum ueg. Sua er ſagt at moðir h*a*nſ var ſpakona oc [10] er þ*at* callat ibok*um* phitonſ anði er heiðn*ir* m*enn* ſpaðu. þ*at* geck miok ept*ir* | er hon mæl*ti*. oc var hon þa a oꝛpaſa allð*r*i. Þat var ſiþr þ*ei*ra at iola | aptan hin*n* ꝼyrſta ſcyllði b*er*a h*an*a aſtoli ꝼirir haſæti *konungſ*. Oc aðr m*enn* | tóki til ðryckio þa ſpyrr *konungr* moður ſina eþ hon ſæi eða viſſi noc | q*u*orn haſca eða ſkaða yꝼir gnapa ſinu riki. eþa nolgaz með noc | q*u*oru*m* uꝼriði eða otta. eða aðrir agirntiz h*a*nſ eiga. hon ſu*arar*. Eigi | ſe ec þ*at* ſon min*n* er ec pita þer hoꝛpa meinſaml*iga* eþa þinu riki *oc* | eigi oc þ*at* er ſkelꝼi þina haṃingi*a*. En þo ſe ec

7. cod. hoꝼðþˉ 13. Fm. x, 223 rettet til råðið; 14. det ser ud, som om der for ſi i ſia først har været skrevet ƀ; 22. sidste del af overskriften følger efter Valldamarr; 31. Fm. x, 223 eigu; cod. utydelig, saa det kan læses paa begge maader, dog snarest som ovf.

micla ſyn oc agetl*iga* | Nu er boꝛin*n* a þeſſum tiðum eiɴ k*onung*ſ ſ*on*. i noregi oc a þeſſu ári ſa er h*er* | man up ꝼóþaz iþeſſu lanði. oc ſia man verða agetligr m*að*r. oc ðyr | legr hoꝼþ*ingi*. oc eigi man h*ann* ſcaða g*er*a þinu riki. hellðr man h*ann* þ*at* marg | ꝼalliga auca yðr til hanða. oc ſiþan man h*ann* aptr hu̇erꝼa til ſinſ l*anz* | þa er h*ann* er a ungu*m* allðri. oc mun h*ann* þa oplaz riki ſitt þ*at* er han er | til boꝛiɴ. oc mun h*ann* k*onung*r v*er*a oc ſkina með mikilli birti. oc moꝛgu*m* | mun h*ann* hialpare vera‧i noꝛðralꝼu hæi*m*ſinſ. En ſcam*m*a ſtunð mo*n* | h*an*ſ riki ſtanða yꝼir noregſ uellði. beri mek nu abrot þui at ec | man nu eigi ꝼramarr ſegia. oc óꝛit ſagt er nu. þeſſi vallðamarr | var ꝼaðir iarizleiꝼſ k*onung*ſ.

7 (4) ꝼra Ol*afi* *tryggua*. *ſyni*. oc Aſtriði moður h*an*ſ |

En er þau Ol*afr* oc aſtrið haꝼðu v*er*it ii uetr með hak*oni* g*amla*. þa bio h*ann* ꝼ*er*þ | þ*ei*ra uegſaml*iga* oc ꝼær þau ihenðr kaupm*annum* þei*m* er ꝼara ætluðu ı | garþa auſtr. ætlaði h*ann* at ſenða þau til ſigurðar broður Aſtriðar h*ann* | haꝼði mikin*n* ſoma aꝼ garða k*onungi*, hak*on* *gamli*. ꝼeck þei*m* ✝alla luti þa er þa*r* | þurꝼtu til þeſſar ꝼ*er*þar. oc ſkilþiz eigi ꝼyrr við en þau comu aſkip | með goðu ꝼoruneyti. Oc ſiþ*an* letu þau ihaꝼ. oc iþ*ei*re ꝼerð comu at | þei*m* ranſ me*nn* oc tocu ꝼeit allt. en ðrapu ſuma mennina. oc leiðu ſ*er* | huer*n* brot ymſa uega, oc ſiþ*an* i anauð oc þrelkan. Oc h*er* ſkilþiz Ol*afr* | við moþ*ur* ſina oc var hon ſiþ*an* ſellð l*and* aꝼ l*an*di. Olaꝼr var oc ſellðr man | ſali ſem aðrir hertecn*ir* me*nn* oc þria ðrotna atti h*ann* iþeſſi h*er*leiðin | gu. Oc ſa er ꝼyrſtr keypti h*ann*. het clerkon oc ſia ðrap ꝼoſtra h*an*ſ | ꝼir*ir* augu*m* honum. Oc litlu ſiþarr ſellði h*ann* Olaꝼ þei*m* man*n*i er clercr. | h*et*. oc toc ꝼir*ir* h*ann* haꝼr ꝼorkun*n*ar goþan. oc var h*ann* iþeſſa (225) man*nz* val | ði nocq*u*ora hrið. En ſa guð er eigi uill leynaz lata dyrð oc ueg | ſin*n*a vina. ſua ſem eigi ma lioſit leynaſc i myrc*r*inu. ſua g*er*þi h*ann* þa | mikiɴ ueg þeſſa hinſ unga man*nz* oc leyſti h*ann* aꝼ þeſſu uꝼrelſi ſe*m* | ꝼoꝛ-

7. cod. han; Fm. x, 224 hann; 10. cod. m̊; 24. saa (enkelt *d*) i leiðu cod.

þum leyſti h*ann* ioſep. Oc þeſſi *maðr* er nu hafði vallð yfir Ol*afi*. ſellði | h*ann* þei*m* man*n*i er ereſ het oc tok ſa fir*ir* h*ann* ðyrlect clæði. þ*at* er v*er* | collu*m* ueſl. eða ſlagning. a vara tungu. Oc þeſſi huſbonði er nu | hef*ir* keyptan h*ann* var fóþingi iheiðnu*m* l*an*ðu*m* [11] kona h*an*ſ het rechon. en ſon þ*ei*ra h*et*. reaſ. h*ann* keypti oc með honu*m* | foſtbroður h*an*ſ er þ*or*gilſ h*et*. ſon þ*or*olfſ. h*ann* var ellre en Ol*afr*. þ*ei*r v*ar*o vi. | vetr iþeſſu afelli.

8 (5) fra Ol*afi* trygg*va* ſ*yni*.

Oc nu iþen*n*a tima ricþi valðamarr | yf*ir* garða riki h*ann* atti ðrotn*in*g er Allogia h*et*. oc var | hin vitraſta cona. Sigurðr broþ*ir* Aſtriðar hafði ſuá mikin met | nað af k*onung*i at h*ann* eignaðiz af honu*m* miclar eignir oc mikit | lén. oc ſetti h*ann* yf*ir* at ſkipa k*onung*ſ malum. oc heimta ſaman ſcyll | ðir k*onung*ſ viða af heruðum. h*an*ſ boð ſcylldi oc yfir ſtanða allu | k*onung*ſ rikinu Þa var Ol*afr* ix uetra gamall er þeſſi atburþr g*er*þiz | at ſigu*r*þr moður broðir Ol*af*ſ co*m* iþæn*n*a ſtað er Ol*afr* uar firir. oc | var bonðin*n* farin*n* til acrſ með v*er*k m*annum*. Sigu*r*þr reið þa iþorpit | (226) með micla ſueit man*n*a oc ſómileg*u* foruneyti. Þa var Ol*afr* ileic | með aðru*m* ſueinu*m*. hafði h*ann* ſua micla aſt fengit af ſinu*m* h*er*ra | at h*ann* var ecki anauðigr eþa þræll. hellðr ſua ſem óſkilegr | ſon oc let h*ann* honu*m* engra luta van*n*t þ*ei*ra er h*ann* beiððiz. ſkem | taði h*ann* ſer ahu*er*io*m* ðegi þat er honu*m* þotti bezt. Oc Ol*afr* fagnar | honu*m* þel oc með mikilli liſt. Oc ſigurðr tok uel oc bliðliga | h*an*ſ orðum. oc mæl*ti* ſua. Se ec þ*at* goðr ſuein*n* at ecki hefir þu | þat bragþ aþer ſem herlenðſkir m*enn* huarki með yfir litum | eþa mali. Nu ſeg m*er* nafn þitt oc ætt oc foſtr ioʀð. h*ann* ſ*uarar*. Olafr | heiti ec. en noregr er ættioʀð mín. kyn mitt er k*onung*lict. Sig | urðr mæl*ti* þa Huert er nafn faður þinſ eða moþ*ur*. h*ann* ſua*rar*.

---

5. cod. utydelig om keyptan eller koyptan. 9. tryggva ſyni staar i cod. i slutningen af anden linje i det nye kapitel, medens den første del af overskriften staar imellem begyndelsen af det nye kapitel, der begynder kapitlets første linje, og slutningen af det forrige kapitel, der staar sidst i linjen. 11. Efter *var* staar i cod. slutningen af overskriften; 32. cod ſuar*;

Tryg gui *het*. faðir miɴ. en Aſtriðr moþ*ir*. Sig*ur*þr mæl*ti* hu*er*ſ ðott*ir*. var moþ*ir* | þin. h*ann* ſu*arar*. hon var ðott*ir*. Eirikſ af opruſtoðum rikſ man*n*z. Oc er | ſigurðr heyrði þ*et*ta. ſteig h*ann* af heſtinu*m* oc fagnaði honu*m* uel oc | min*n*tiz við h*ann*. oc ſegir honu*m* at h*ann* er moþur broþ*ir* h*an*ſ. oc viſt | er þ*et*ta fagnaðar ð*agr*. er við hafu*m* her funðiz Siþ*an* ſpyrr S*igur*þr. at | f*er*þu*m* Ol*af*ſ oc þangat comu h*an*ſ. eða hu*er*ſu lengi h*ann* hafði þ*at* afelli þolt | Oc h*ann* ſagþi honu*m* f*er*þir ſinar ſua ſem gengit hafði. Oc ept*ir* þ*at* | mæl*ti* Sig*ur*þr. Villt þu nu frenði at ec kaupa þek at lauarði þi | nu*m* oc ſer þu eigi lengr i anauð h*ans* eða þionuſtu. h*ann* ſu*arar* Vel | em ec nu comiɴ ſeg*ir*. haɴ hia þui ſem fyrr. en giarna villða ec | leyſtr v*er*þa heðan
(227) ef foſtbroþir miɴ v*er*i leyſtr af þrælðomi oc | fari h*ann* með mer ibrot. S*igur*þr. q*uazc*. þ*at* giarna g*er*a vilia oc ſpara enga | luti til. Oc ſiþ*an* co*m* hereſ bonði hei*m* oc fagnaði uel S*igur*þi. þui at h*ann* | ſcyllði hei*m*ta lanðſcyllðir af þei*m* heruðum oc af hu*er*io huſi [12] oc ſia yf*ir* at þ*at* greiððiz allt uel. Oc at lyctu*m* vacði Sig*ur*þr til við | bonðaɴ ef h*ann* vilði ſelia ſueinana. uið uerði. man ec nu þegar | reiða v*er*þ fir*ir*. h*ann* ſu*arar*. Selia man ec hin*n* ellra ſueiniɴ. ſem ocr ſemz | en hin*n* yngri er m*er* ufalr þui at h*ann* er bæði vitrari oc þo friðari oc | honu*m* aɴ ec oc myclu meira oc mikit þycki m*er* at lata h*ann*. oc ecki | ſel ec h*ann* nema við miclu v*er*þi. Oc er S*igur*þr. heyrði þ*et*ta. þa ſpyrr h*ann* huar | coma ſcyllði. oc bonþiɴ for þo æ unðan. En S*igur*þr. leitaði þo ept*ir* þui | frecara. En fra lyctum er at ſegia þeſſar caupſtefnu. at ſuein*n* hin*n* | ellri var fir*ir* mork gullz. en hin*n* yngri var fir*ir* ix m*er*kr gullz. oc | þotti bonða þo meira at lata h*ann* en hin*n* ſueiniɴ. Ept*ir* þat for S*igur*þr. a | brot með Ol*af* frenða ſiɴ oc hei*m* igarða riki. en þ*at* var*o* log i lanði þ*ui* at | eigi ſcyllði þar up foþa k*onung*ſ ſo*n*. af utlenðu kyni ne fiarrlægio riki | at ufitanða ſialfum k*onung*i. Sig*ur*þr hafði Ol*af* hei*m* með ſer til huſa ſin | na. oc varðueitti h*ann* þar meþ launungu oc fara man*n*a vitorði. | oc þo i goðu yf*ir*læti. for þa ſua fram um rið. Suar bar til ein*n* ð*ag*. |

15. cod. q.; 36. Fm. x, 227: fárra; 37. cod. virkelig suar.

at Ol*afr* geck ꝼra herb*er*gi ſinu oc með honu*m* ꝼoſtbroðir h*an*ſ. at upitan | ða ſigurði ꝼrænða h*an*ſ. þ*eir* ꝼoro þo leynil*iga* oc gengu a eitt ſtræti. Oc | þar kenði Ol*afr* ꝼir*ir* ſer ſɪɴ upin þan*n* (228) er ðrepit haꝼði ꝼir*ir* vi uetro*m* | ꝼoſtra h*an*ſ ꝼir*ir* augu*m* honu*m* en ſellði ſiþ*an* ſialpan h*ann* i anauð oc þrelðo*m* | oc er h*ann* ſa h*ann* þa gerðiz h*ann* aſynðar ſem bloð. oc þrutin*n* miok. oc | bra honu*m* mioc við við þeſſa ſyn huarꝼ h*ann* þa aptr ſcynðil*iga* oc hei*m* til | herb*er*gia ſinna. Oc litlu ſiþarr co*m* þar Sig*ur*þr aꝼ toꝛgi. oc er h*ann* ſa Ol*af* | ꝼrenða ſin*n* þrutiɴ aꝼ reiði. þa ſpurði h*ann* Ol*af*. huat honu*m* v*er*i. h*ann* ſeg*ir* | hu*er* ſok til var oc bað h*ann* ueita ſer ſɪɴ ſtyrk til at heꝼna ꝼoſtra | ſinſ. þuilican harm ſem ſia m*aðr* gerði m*er* oc margꝼallða ſco*m*. vil ec | nu heꝼna ꝼoſtrꝼoþur minſ. Sig*ur*þr ſeg*ir* at h*ann* uill þ*et*ta ueita honum | riſa nu up oc ganga með micla ſueit man*n*a oc var Ol*afr* leiðſogu | maðr til toꝛgſinſ. Oc er Ol*afr* ſer þen*n*a man*n* taca þ*eir* h*ann* oc leiða | utan boꝛgar. Oc ſiþ*an* gengr ꝼra*m* þeſſi hin*n* ungi ſuein*n* Ol*afr*. oc ætlar | nu at heꝼna ꝼoſtra ſinſ. var honu*m* þa ꝼengin ihonð mikil | breið óx. at hoggua þen*n*a man*n*. Ol*afr* var þa ix uetra gamall. | Siþ*an* reiðir Ol*afr* óxina oc hóggr a halſɪɴ oc aꝼ hoꝼuðit. oc er þ*et*ta | callat mikit ꝼregþar hogg ſua ungſ man*nz*. J þen*n*a tima v*ar*o | i garða riki margir ſpa m*enn*. þ*eir* er viſſu ꝼir*ir* marga luti. þ*eir* | ſagþu aꝼ ſinu*m* ſpaðomi at comnar v*ar*o iþ*et*ta la*n*d. hamingioꝛ | nocq*u*orſ gaꝼugſ man*n*z oc þo ungſ. oc allðri ꝼyrr hoꝼðu þ*eir* [13] ſet ne einſ m*ann*z ꝼylgior biartare ne ꝼegre oc ſan*n*uþu þ*eir* þ*at* með | moꝛgu*m* oꝛðum en e*igi* mattu þ*eir* vita huar h*ann* uar En ſua ſogþo | þ*eir* mikilſ hattar vera h*an*ſ ham*in*gio oc þ*at* lioſ er yꝼ*ir* h*en*ni (229) ſkein | at þ*at* ðreiꝼþiz um allt garða riki oc viða um auſtr halꝼu hei*m*ſin*s* | En ꝼir*ir* þui ſem ſagt var ꝼyrr at allogia ðrotn*in*g var allra kuin*n*a | vitroſt þa þyckia h*en*ni ſlikir lut*ir* mikilſ v*er*þir. Biðr hon nu k*onung* | með ꝼogru*m* oꝛðum at h*ann* lati ſteꝼna þing at m*enn* comi þangat aꝼ | allu*m* nalægio*m* heruðum. ſegir hon at hon mon þa til coma oc | til ſkipan a hapa ſlika ſem mer likar. Nu ger*ir* k*onungr* ſua. kómr þar | mikill ꝼiolði man*n*a. Nu byðr

14. cod. hom; 31. heiſins. 36. Fm. x, 229 tilscipan.

ðrotn*ing* at ſla ſcal man*n*hringa af al lum mugin*um* oc ſkal hu*err* ſtanða hia aðr*um* ſua at ec mega li ta hu*er*ſ man*nz* aſionu. oc yf*ir*bragð oc einkanl*ega* augun. oc vænt*ir* | mek at ec myna ſkynia hu*err* ſtyranði er þeſſi ham*in*gio ef ec fæ | litið ſiallðr augna *hanſ*. oc *eigi* man þa leynaz mega huerr þeſſar | naturu er. k*onung*r lyðði nu hen*n*ar róþu*m*. Oc er þ*etta* hit fiolmen*n*a | þing ſtoð ii ðaga. En ðrotn*ing* geck f*ir*ir hu*er*n man*n* oc hyggr at hu*er*ſ | man*n*z yfir bragþi oc fin*n*r engan þan*n* man*n* er h*en*ni þycki liclegr | til at ſtyra ſua matkum lutu*m* Oc er ſtaðit hafði ii ðaga þingit | oc co*m* hin*n* þriði ð*agr*. þa var en*n* aukat þingit ſottu þa þangat all*ir* | at h*an*ſ boði. en elligar la ſok a. Var nu ſlegit allu folki i man*n*h*r*in ga. en þeſſi hin ageta cona oc hin frægia *ðrotning*. hugði at hu*er*ſ man*n*z | alitu*m* oc yf*ir*bragþi. kómr ho*n* þar er aleið ſtunðina ſem fyr*ir* h*en*ni | ſtoð ein*n* ungr ſuein*n* með vanðu*m* clæðum h*ann* var ikufli oc lagþ*r* | hott*r*ɪɴ aptr aherðar honu*m*. Hon leit augu hanſ. oc ſkilði hon þ*e*gar | at h*ann* var þeſſar hin*n*ar
(230) haleitu giptu. oc leiðir h*ann* f*ir*ir k*onun*g oc ger|þi þa b*er*t f*ir*ir allum at þa man ſa funðin*n* v*er*a er hon hafði len|gi leitað. Var nu þeſſi ſuein*n* i k*onun*glect vallð tekin*n* Gerði h*ann* þa | kun*n*ect k*onung*i oc *ðrotningu*. ætt ſina oc tign at h*ann* var eigi þræll. hellðr | birtiz nu at h*ann* var pryððr k*onun*glegre ætt. Siþan tok k*onungr* oc *ðrotning*. at |. foſtra olaf aſtſaml*iga*. með mikilli bliðu. góððu þau h*ann* morgum | farſæligum lutu*m* ſem eiginlegan ſin*n* ſon. Þeſſi Suein*n* uox up | igorðum ſnim*m*a algerr at afli oc viti oc þroaðiz langa rið ſ*em* | allðr viſar til. ſua at a fam uetru*m* var h*ann* lanct um fram ſina | iafn allðra. i allum lutu*m* þei*m* er pryða ma goðan hofþ*ingia*. Oc þeg*ar* | er h*ann* toc at ſyna ſek oc ſina atg*er*þi þa var þat abbragðlict a marga uega. oc aſcam*m*re ſtunðu hafði h*ann* numit allan riððarl*egan* | hatt. oc orroſtulega ſpeki. |14] ſua ſem þe*i*r m*enn* er kónſt*ir* v*ar*o oc hrauſtaſt*ir* at fylla þa ſyſlu. Nu feck h*ann* af ſliku | micla ſómð. oc frama fyrſt af k*onung*i oc *ðrotningu*. oc uti fra allu*m* aðrum. rikum oc u | riku*m*. vox h*ann* nu þar oc þroaðiz huartueggia með

7. Fm. x, 229: róþu; 10. cod. licleg[r]; 18. tvilsomt, om der skal læses auga eller augu.

uizku oc vetra tali. | oc allzſconar at g*er*ꝼi er pryða ma agetan hoꝼðingia Oc valðamar k*onungr* | ſetti h*ann* bratt hoꝼþ*ingia* in*n*an hirðar. oc at ſtiorna her m*annum* þei*m* er vin*na* ſcyl|ðu ſòmð k*onungi*. oc margſcynſ ꝼræmþar v*er*k van*n* h*ann* igarða riki. oc viða um | auſtr halꝼu þo at her ſe ꝼatt talt En er h*ann* var xii vet*ra* gamall þa ſp*yrr* | h*ann* k*onungi*ɴ eꝼ nocq*uorar* borg*ir* eða heruð þau er legit haꝼi unðir h*an*ſ k*onun*gðom | oc haꝼi heiðnir men*n* tekit aꝼ
(231) h*an*ſ riki oc ſæti þa yꝼ*ir* h*an*ſ eign oc ſoma. k*onungr* | ſuarar. oc ſegir. at viſt v*ar*o nocq*u*orar borgir oc þorp þau er h*ann* haꝼði att. oc aðrir | haꝼðu h*er*iat aꝼ h*an*ſ eign oc lagt nu við ſitt riki. Ol*a*f*r* mælti þa. Geꝼ m*er* þa | nocq*uo*t lið til ꝼorræðiſ oc ſkip oc vita eꝼ ec mega aptr vin*na* þ*at* riki er latit | er. þui at ec em ꝼuſſ at heria oc beriaz við þa er yðr haꝼa hneyct | vil ec þar til niota yðarrar giptu oc ſialꝼſ þinſ ham*in*gio. Oc man v*er*a an|nat huart at ec man ꝼa ðrepit þa. eða þeir m*an*o abrot ſtockua ꝼir*ir* mi'nu*m* ſtyrk. k*onungr* toc þeſſu uel oc ꝼeck honu*m* lið ſlict er h*ann* beiððiz. Nu ſyn|ðiz þ*at* er ꝼyrr var ſagt hu*er*ſu kòɴ h*ann* var við allan riððaraſcap oc h*er* | ſcapar bunat. kun*n*i h*ann* oc ſua nòꝼrliga ꝼylkingu*m* ꝼara. ſem h*ann* haꝼði i | þui iaꝼnan ſtaꝼat. ꝼerr h*ann* nu með þeſſu liði oc atti margar orroſtur. | oc van*n* mikiɴ ſigr a uꝼinu*m* ſinu*m*. Van*n* h*ann* aptr allar borgir oc caſtala | þa er ꝼyrr hoꝼðu legit unð*ir* riki garða k*onung*ſ. Oc margar þioðir utlen|ðar ocaði h*ann* unð*ir* riki ualðamarſ k*onung*ſ. En at hauſti huarꝼ h*ann* aptr | með ꝼagrligum ſig*ri*. oc ꝼriðu her-ꝼangi. haꝼði h*ann* þa margſcynſ g*er*ſimar | i gulli oc aget-l*igum* pellum. oc ſteinu*m* ðyru*m*. er h*ann* ꝼòrði k*onungi* oc ð*rotningu*. oc var nu | h*an*ſ uegr ænðr nyiaðr. Oc ꝼognuðu honu*m* allir með hinu*m* meſta ꝼe|ginleik. ſlicu hellt h*ann* ꝼra*m* ahuerio ſumre. at h*ann* heriaði. oc van*n* marg*s* | ſcynſ ꝼrægþar v*er*k. en h*ann* var a vetru*m* með vallðamar
(232) k*onungi*. Oc er han*n* | ſkein iþuilikri ðyrð. þa er ſua ſagt at ept*ir* ein*n* mikiɴ ſigr ſneri | h*ann* heim til garða. þeir

---

6. cod. ſpyrr; 13. lið i cod. skrevet i margen med samme haand; et mærke (,) inde i linjen viser, hvor det hører hen; 16. Fm. x, 231 rettet þinſ til míns. 22. Fm. x 23, rettet stafat til starfat. 32. cod. marg*s*.

ſiglꝺu þa með ſua miclu ꝺra*m*bi oc kurteiſi. at | þ*ei*r haꝼꝺu ſeglin yꝼir ſkipu*m* ſinu*m* aꝼ ꝺyru*m* pellum. oc ſua varu tioll¦ꝺin þ*ei*ra oc. En aꝼ ſlicu ma marca rikꝺom þan*n* er h*ann* haꝼði ꝼengit aꝼ | ſtor virkio*m* þei*m* er h*ann* van*n* i auſtrlonꝺum.

9 (6). ꝼra Ol*afi* k*onungi* |

Sua ſegia vitr*ir* m*enn* oc ꝼroðir. at Ol*afr* haꝼi allꝺ*r*igi blotat ſeurðgoð. oc h*ann* | ſetti iaꝼnan hug ſiɴ við þui. En þo var h*ann* vanr at ꝼylgia k*onung*i til | hoꝼſinſ optl*iga*. en allꝺrigi co*m* h*ann* iɴ. ſtoð h*ann* þa uti hia ꝺurum iaꝼn nan. Oc eitt ſiɴ rôꝺꝺi k*onung*r uið h*ann*. oc bað h*ann* eigi þ*at* gera þui at þ*at* kaɴ | vera at guðin reiðiz þer. oc tyn*ir* [15| þu bloma ôſcu þin*n*ar. Villꝺa ec giarna at þu litillætt*ir* þek við þau þui | at ec em ræꝺꝺr um þek at þau caſti a þek akaꝼre reiði ſua mik*it* ſem | þu heꝼ*ir* ihættu. H*ann* ſu*arar*. Allꝺrigi hræðumk ec guð þau er huarki haꝼa | heyrn ne ſyn ne vit oc ec ma ſkilia at þau haꝼa enga .grein *oc* | aꝼ þui ma ec marca h*er*ra huerrar naturo þau ero at mer ſy | niz þu hu*er*t ſiɴ með þeckilegu yꝼir bragþi at aꝼ tecnu*m* þei*m* | ſtunꝺu*m* er þu ert þar oc þu ꝼôrir þei*m* ꝼo*r*nir. en þa liz mer | þu iaꝼnan með ugiptu bragþi er þu ert þar. Oc aꝼ þui ſkil ec | at guð þeſſi er þu goꝼgar manu myrkrunu*m* ſtyra. Oc þ*at* ſeg ia men*n* þa er Ol*afr* var iþuilikri ſômð at til urðu nocq*u*orir meɴ | meirr oꝼunðꝼullir en gôzku ꝼullir oc rôgþu h*ann* uið k*on*-*ung*iɴ. oc var*þ* | h*ann* ꝼir*ir* oꝼunð marg*ra* goꝼug*ra* man*n*a

(233) oc ꝼirir þa ſok ꝼor h*ann* ibrot | Oc haꝼði þa mikiɴ her. han*n* h*er*iaðe þa aheiðnar þioðar oc ꝼeck | iaꝼnan ſigr. ꝼor h*ann* viða um auſtrueg oc braut unꝺ*ir* ſek ꝼolkit | Oc er h*an*om leiꝺꝺiz þeſſi iðn. þa var comit at uetri. villði h*ann* þa | ſnua hei*m* til garða. Oc þa co*m* imoti þei*m* ueðr beði mikit oc gagn | ſtaðlict oc hepti þ*at* ꝼerþ han*ſ* þeſſu ſin*n*i. ſnyr h*ann* þa til vinðl*an*z meþ | liði ſinu oc lagþi skipu*m* ſinum til lôgiſ.

10 (7). ꝼra Ol*afi* *tryggua*. ſ*yni*. oc ꝼru ein*n*i |

Firir vinðl*an*di reð þa burizleiꝼr k*onung*r mikill hoꝼþ*ingi*. h*ann* atti iiii | ꝺôtr. Oc atti eina ſiþ*an* Ol*afr*. en aðra atti

Sigpalði iarl. þriðio | atti Sueiɴ tiugu ſkegg. ðana *konungr*.
En ꝼirir þei*m* heruðum er | Ol*afr* var við comiɴ reð riki
ðott*ir* k*onungſ* er geira het hon var ðrot | ning. hon haꝼði
mik*it* riki oc ſtyrði uel. Oc ſcamt ibrot ꝼra he*nn*ar | haꝼuð-
ſtað uar Ol*afr* uið comiɴ með lið ſit. hon var rik oc |
hellt uegſamlega ſiɴ eckio ſcap. hon haꝼði með ſer ein*n*
ꝼoꝛſtio , ra ðyggvan oc truan er getti hæn*n*ar ſǫmðar oc
virþingar. | þeſſi maðr het ðixín. h*ann* ꝼor a einu*m* ðegi
með nocq*u*oro ſcylldu | ǫrenði ſcamt ꝼra þui er ſkip Ol*afſ*
lagu oc ept*ir* þ*at* huarꝼ h*ann* heim | aptr. Oc ſpyrr ðrot-
n*in*g huaðan ha*n*ſ quama v*er*i. eþa huat h*ann* kun | ni
ſegia. h*ann* ſu*arar*. Ec com aꝼ ſioar ſtronðu ꝼru min.
huat ꝼret | t*ir* þu eða ſatt ſ*egir*. hon. heyrþu ðrotn*ing* ſ*egir*.
h*ann*. ec ſcal ſegia þer þa luti *ðrotning*. er þek girn*ir* at vita
(234) er bæði ero ðaſamligir oc tiguligir | oc nu ꝼirir ſcommu ſynð*ir*
v*er*it. Huerir ero þ*eir* ſ*egir*. hon. ðixin | m*æ*l*ti*. Her ero
comnir iþeſſa hoꝼn hia boꝛg varri moꝛg ſkip a | geta uel
buin með allum herſcapar buningi þau varo oc buin [16]
með ðyrlegu*m* clæðum oc margſconar g*er*ſimu*m*. en ſialꝼ*ir*
men*n*in*ir* ero með | miclum ꝼriðleica. oc h*er*clæððir hinu*m*
bezta herſcruða oc ſialldan | munu ſlikir m*enn* ſenir p*er*þa
her. En þo er ſa ein*n* er lanct er um | ꝼra*m* aðra m*enn* oc
at viſu hygg ec at þar leyniz k*onungr*. þui at þeſſi | maðr
man v*er*a mikilſ hattar oc ðaſamleg*rar* naturu. h*ann* er
hár | oc uel vaxin*n* oc heꝼir gaꝼuglega aſionú oc ꝼriðan
likama. h*ann* heꝼ*ir* | oc augu ſua ſnoꝛ oc ꝼogr at allð*ri* ꝼyrr
ſa ec man*n* ſua tiguligan | Oc ſan*n*l*iga* ma ec yðr þ*at* ſegia
at mer lizc þ*eſſ*i v*er*a um ꝼra*m* man*n*legan | hatt. oc ǫðli
er þeſſi maðr heꝼir. Með honu*m* hygg ec þ*er*a monu | vit
mikit oc ageta ſpeki oc unð*ir* þeſſi hen*n*i gaꝼuglegu
aſionu | ætla ec leynaz tign k*onun*glegrar uegſemðar. Oc
eꝼ e*igi* miſlikar yðr | ꝼru min. þa uillða ec at þer gerðit
ſem yðarri tign ſom*ir*. Gang*it* | imoti honu*m* ſǫmil*ega*
með allu*m* m*annum* yðrum oc bioðit honu*m* goða coſ | ti.
En ec vænnte at h*ann* taki þui uel. eꝼ h*ann* er kurteiſlega
laðaðr með | goðuillð. Oc þ*at* heyrða ec hanſ m*enn* mæla
at þ*eir* mynðu vilia v*er*a her | i petr. iþeſſu l*an*di. Oc þ*at*

9. Fm. x, 233 nocquorio; 33. cod. Gang.

er tru min at nocq*u*ot gott myni*m* ver lio | ta aꝼ þeſſa man*n*z comu eꝼ ver kiɴum til geta. Oc eꝼ þer lei | tið þeſſ man*n*z ꝺrotn*ing* er ſtyri með yðr k*onun*glegre tign oc vera | megi ꝼoꝛſtiore yðarſ rikꝺomſ oc lanꝺuarnar maðr oc ꝼrelſi
(235) l*and* | yþart aꝼ motgangi uꝼina þin*n*a. Huern megu þer ꝼin*n*a þeſſu*m* ¦ tignara þeſſum ꝼriðara. oc allꝺri um allꝺr megu þer ꝼinna þan*n* | er þuilikr ſtyrkr ſe eða brioſt imoto uꝼinu*m* yðru*m*. En með | ſan*n*þ ſegi ec aꝼ þ*ei*re ſpeki er mer er geꝼin at ec hygg at allꝺri | ꝼin*n*it þer þui lican man*n* iyðro l*an*di oc at ſiþr iyðru l*an*di þo | at þer leitit um alla þa m*enn* er unꝺir himni ꝼóþaz þa man*n*t | þu þen*n*a ein*n* uelia aꝼ allum þui at þeſſum ꝼær þu engan likan | ꝺrotn*ing* m*æ*l*ti*. Eꝼ yðr ſyniz ſua ſǫma varri tign. þa kom þu ah*an*ſ ꝼunꝺ | oc ſeg honu*m* þau min oꝛð | at ec byð honu*m* hingat með allu liði ¦ ſinu. Dixin m*æ*l*ti*. Eꝼ þer geꝼit mer leyꝼi til þeſſ ꝼru. þa vil ec ꝼa | ra giarna. Oc ſiþ*an* ꝼor h*ann* til ſkipan*n*a með moꝛgu*m* m*annum* | oc at a heyranꝺa hoꝼþingianu*m* oc allu*m* h*er*inu*m* ꝼlytr h*ann* | ꝼram með mikilli ſnillꝺ órenꝺi ꝺrotn*in*gar. Oc er Ol*aſr* heyrði þ*et*ta ¦ boð oc þar með vinſamleg oꝛð. þa glaꝺꝺiz h*ann* oc þackaði ꝼogru*m* oꝛ | þu*m* h*en*nar ſtoꝛlæti. Oc er up v*ar*o ſett ſkipin Ol*aſſ*. oc er þ*ei*r v*ar*o bunir þa | geck Ol*aſr* með allu*m* ſinu*m* m*annum*. til borgaren*n*ar. En ꝺrotn*ing* reið imo | ti honu*m* með mikilli uegſemð. Oc ꝼagnaði Ol*aſi* er þa matti at ret [17] tu k*onung*r callaſc Oc toc hon við honu*m* með allre bliðu. oc ſpyrr h*ann* ꝼyrſt at | naꝼni oc ſiþ*an* at þ*u*i með hu*er*re tign h*ann* er. oc er h*ann* haꝼði ſagt hen*n*i þeſſa | luti ſem hon haꝼði ſpurt. þa gaꝼ ꝺrotn*ing* hamu*m* agetl*iga* holl oc þar m*eð* | marga þionuſtu m*enn* bæði karla oc konur. oc hallar bunað. Gei ¦ ra *ꝺrotning*. rikði þar er g*er*mania heit*ir*
(236) til ueſtrhalꝼu oc er þangat bæði | bet*r*i l*an*zcoſtr oc ſua lyðriɴ. ſtoð nu riki þ*ei*ra með miclu*m* bloma. en Ol*aſr* bygþi þeſſa holl. Oc er com at iolum þa var þar mikill ꝼir*ir* bu | naðr oc ſteꝼnt þangat miclu ꝼiolmen*n*i oc er ſu

---

2. der synes at staa: kiɴuñ: cod. her utydelig: 10. det sidste bogstav i yðro er i cod. utydeligt, ser nærmest ud som o; noget andet har først været udraderet; 16. sidste bogstav i ec er utydeligt, saa det ikke kan afgjøres om det er c eller k; 16. de to stavelser i giarna er skilt ad ved et hul i pergamentet. 17. a og heyranda skilt ad ved det samme hul i pergamentet.

ueizla er buin | þa geck ꝺ*rotning* með micla ſueit aꝼunꝺ Ol*af*/. oc bauð honu*m* at þau ꝺryc|ki bæði ſam*an* iþ*ei*re holl er hon ſiolꝼ ꝺrack með ſin*n*i hirð. Oc h*ann* tok þ*ui* | með allre bliðu oc uar þeſſi ueizla allꝼræg. Satu þau ieinu haſæ | ti. Ol*afr*. oc ꝺ*rotning*. oc ꝺrucku aꝼ agetl*igum* kerum bæþi mioð oc ꝩin. Hoꝼþ*ingi* ꝺixin | tal*aði* uið þau ymſi með miclu viti. Oc ſagþi h*en*ni huerſu mikill ſtyrkr | oc uegr hen*n*i *veri* eꝼ hon ætti þuilican ſtioꝛnar man*n*. ꝼi*rir* ſinu riki | Han*n* m*æ*l*ti* oc ſua uið h*ann*. at girnil*ect* *veri* at raða þui riki er ſtoð með ſua | moꝛgu*m* ꝼarſæligu*m* lutu*m*. oc þo þ*at* meſt *vert* hu*er*ſu ulik hon var aðru*m* | konum. i allri ſin*n*i atꝼ*er*þ oc naturu. oc allre ſin*n*e at g*er*ꝩi. Oc þo at | huartueggia leiti at ſia· ꝼi*rir* ſinu*m* coſti um alla *ver*ollꝺina at *eigi* | man ꝼa meira ſoma en h*ann* taki hana ſer til konu. en hon h*ann* ſer til | bonꝺa. En er h*ann* haꝼði þeſſu oꝛða ſaði ſait ibrioſt þei*m*. þa tok þ*at* | at rótaſc oc ꝼeſtaſc með þei*m* baðu*m*. oc ſynꝺiz þei*m* girnilect oc liclect | til mikillar ham*in*gio. Var þa ſiþ*an* aukuð ueizlan með allum hinu*m* | beztu*m* ꝼongum oc ſtoð marga ꝺaga. oc iok miclu a at hin*n* ſiþarra | ꝺag var ueitt með meira cappi en hin*n* ꝼyrra. ſem riku*m* k*onung*i ſomði | með allum hinu*m* beztum ꝼongum er til ꝼenguz.

II (8). ꝼra Ol*afi* k*onung*i |

Þar var Ol*afr* nu i miclu*m* ſoma oc ynði. Oc eitt hu*ert*
(237) ſiɴ er h*ann* ſat a | tali við ꝺ*rotningu*. þa m*æ*l*ti* h*ann* Ero nocq*uorar* þær boꝛg*ir* eða heruð. eða tun er | unꝺan haꝼi hoꝛꝩit yðru riki oc þer ættið at haꝩa oc haꝼi ranſ | me*nn* eð vik*in*gar tekit rangl*iga* aꝼ yðr. Drotn*ing* ſu*arar* hærra. ec | ma neꝼna ꝼi*rir* yðr þær boꝛg*ir* er unꝺan haꝩa hoꝛꝼit v*ar*o | riki. oc lengi haꝼu*m* v*er* þollt þ*ei*ra oꝼſa. Ept*ir* þ*at* bio Ol*afr* her ſiɴ oꝛ l*an*di | oc haꝼþi mikit lið. oc ſotti þær boꝛgir er ꝺ*rotning*. atti. Oc er h*ann* ſat | um boꝛgir-n*ar* þa g*er*þi h*ann* þei*m* ij coſti huart er þ*ei*r villꝺi giallꝺa ſcat | ta ept*ir* rettenꝺum oc ueita þei*m* þionuſtu oc ſlica lyðni ſem | ſem þ*ei*r varu ſcyllꝺir til [18] eða h*ann*

20. þþ i cappi sammenskrevet i cod.; 27. cod. virkelig eð; 28. mellem svarar og hærra er et hul i pergamentet svarende til det paa forrige side. 35. sem i cod. skrevet to gange.

man ſȯkia boꝛ*gir*nar. oc er þa mæiræ van at þa ſe huarki | coſtr griða ne ꝼiarinſ. Oc þ*ei*r er hellꝺu boꝛgirn*ar* hellꝺu mæl*t*o mioc | i moti. oc q*u*oðuz *ei*g*i* mynꝺu up gepaz oc hellꝺr moti ſtanꝺa | með allu megni. Siþ*an* ſat h*ann* um b*oꝛgirnar* oc barðiz oc let b*er*a at val | ſlongur oc margſcynſ brogð þau er h*er*m*enn* eru vanir. oc ſua | geck h*ann* at með a keꝼð at engi varð við ſtaða oc braut h*ann* boꝛg*ir* | oc geck h*ann* up með liði ſinu oc tok h*ann* ugryn*n*i ꝼiar. Oc allir þ*ei*r | er imoti ſtoðu oc ꝺrembil*iga* ſuo*ruðu* varo nu ſuipirðlega yꝼir comn*ir* | oc allir ꝺrepn*ir* þ*ei*r er *ei*g*i* baðu miſcun*n*ar með litillæti oc na|þi Ol*afr* þuilicu*m* yꝼirgang ſem h*ann* uillꝺi. ꝼerr h*ann* nu til an*n*arrar boꝛ|gar oc ſettiz þar um oc ſetti þei*m* þuilican marcað ſem hinu*m* | ꝼyrru*m*. En þ*ei*r ſu*oruðu*. Spurt haꝼu*m* ver hu*er*ſu akaꝼr yðarr rikꝺomr | er eða

(238) hu*er*ſu illa þei*m* gegnir er imoti ſtanꝺa yðru boði. Nu | vilio*m* ver taca vitrliga rað. en var*ir* nagrannar. geꝼu*m* oſſ up | i yðart pallꝺ. oc leyꝼu*m* yðr upgongu iboꝛgina. Oc Ol*afr* toc þ*u*i | með bliðu. luku þ*ei*r þa up boꝛgar liðum oc geck h*ann* in*n* i boꝛgina. | Oc þa ſomnuðuz ſam*an* allir hoꝼþ*ingiar* oc rikmen*n*i oc allr mugr oc egg | ioðuz með mikilli reiði. oc baðu engan unꝺan ganga. huart | ſem var meira hattar eþa min*n*a. Oc er Ol*afr* ꝼin*n*r ſuikræði þeſſi | at upigr h*er*r kȯmr at þei*m* allum megin. þa uikr h*ann* einſ-hu*er*ſ ſta|þar ut aboꝛgar ueggiɴ oc kallar hatt aſina ꝼelaga er ſtoðu | við boꝛgar ueggiɴ. Eitt hialprað ſe ec nu ꝼir*ir* oſſ liggia. ſ*egir* h*ann* ſtiga | opan ꝼir*ir* boꝛgar ueggin*n* oc man ec ꝼyrſt til raða. oc taca ſiþan | við yþr. þa er þer laupit opan. oc man ecki til ſaca þui at bla*t* | leira er unꝺ*ir*. Oc ſiðan liop h*ann* opan oc reynꝺiz ſem h*ann* ſagþi oc egg|iar þa nu ept*ir* at laupa. þo at þei*m* þycki hatt. Nu gerðu þ*ei*r ſua | liopu opan ꝼir*ir* ueggiɴ oc með h*an*ſ tȯnaði hellꝺuz þ*ei*r allir. Sit|ia nu allir ſaman um boꝛgina oc ueita atgongu ſua harða at | þ*ei*r briota a ſtor hlið oc gengu ſiþ*an* up allir. ſcoꝛti þa *ei*g*i* harðan | barꝺaga. Oc er þa g*er*t miſcun*n*ar lauſt uið þa oc min*n*aſc nu ſarl*iga* | ſin*n*a meing*er*þa oc ꝺrapu nu hu*er*t

2. helldu i cod. skrevet to gange; 5. for borgirnar har cod. b.; 6. hermenn: cod. Fm. x, 237 (Odd Chr. 81) hans menn; 13. cod. ſu•; 16. vitrliga: saa cod.

man*nz* barn en ren*n*tu allu ꝼe | oc brutu boꝛgina. oc at lyctum brenꝺu þ*ei*r hana. Oc með þeſſu*m* | ſigri ꝼerr Ol*afr* aptr oc ꝼórði ꝺrotn*in*gu gull oc ſilꝼr oc ageta gripi | þ*at* hapa m*enn* ꝼir*ir* ſatt at þeſſi haꝼi v*er*it iomſboꝛg er Ol*afr*
(239) ſat um oc m*enn* | villꝺu ſuikia h*ann* oc var h*ann* byrgþr iboꝛ*ginni* m*eð* lx m*anna* [19].

12 (9). ꝼra Ol*afi* k*onungi*.

Þa er Ol*afr* haꝼði v*er*it iij uetr i vinðl*and*i gerðuz þau | tiþenꝺi. at ꝺ*rotning* ꝼær braðan bana. Oc þat hagaði Ol*afi* til mikilſ harmſ | ſua at h*ann* bar þ*at* með allmiclu ſtriði. En ept*ir* þeſſi tiðenꝺi orðin ſua | hoꝛmulega þa unði h*ann* eigi þui riki. En ſua agetl*iga* haꝼði h*ann* ſtyrt | rikinu at allir l*andz* m*enn* unnu honu*m* hugaſtum. en þo eigi at ſiðr | þa ma h*ann* eigi aꝼ þeſſu hyggia. bio h*ann* þa lið ſitt oꝛ l*an*di. oc vænti h*ann* | at þa mynði h*ann* ſkiotara aꝼ hyggia harmi þei*m* er h*ann* haꝼþi ꝼengit | ætlaði h*ann* at ꝼara iruſiam. En er h*ann* com iꝺanmoꝛk þa gengu þ*ei*r | aꝼ ſkipu*m* ſinu*m* oc alanꝺ up. oc tocu ſtranꝺhogg ſem ſiþr er til oc | tocu mik*it* ꝼe. oc racu til ſtranꝺar. l*an*dz m*enn* ſomnūðuz ſaman oc ſot|tu ept*ir* þeim með miclu liði. oc er þ*ei*r ſa ept*ir* ſer ſȯkia mikin*n* ꝼiolða | man*n*a með miclu*m* uiðbuningi. þa ꝼlyðu þ*ei*r til ſkipa ſin*n*a. En ꝼir*ir* | þui at þ*ei*r haꝼðu ſott lanct al*an*d up. en nu var long leið til ſkipan*n*a | en nu vꝼinir þ*ei*ra at comn*ir* ſua at ecki var imilli þ*ei*ra. þa v*ar*o þ*ei*r co*m*|nir i ein*n* litiɴ ſcog. oc var þ*at* litil hulþa til þeſſ at hialpa ſer við | Gengu nu þangat ſem hellzt matti nocq*u*orn ſcugga yꝼ*ir* þa bera aꝼ | ſcoginu*m*. þa mæl*ti* Ol*afr*. Ec veit ſeg*ir* h*ann*. at ſa er mattugr guð er himnu|nu*m* ſtyrir. oc þ*at* heꝼir ec heyrt at þ*at* ſigr marc a h*ann* er mikill cr*a*ptr | er með. oc er þ*at* callat
(240) kroſſ. kollum nu ah*ann* ſialꝼan at h*ann* leyſi oſſ | oc ꝼollum allir til iarðar oc litillætum oſſ ſialꝼir. Tocu*m* nu ij | kuiſtu oc leggio*m* i kroſſ yꝼir oſſ. gerit nu ſua allir ſem þer ſet mek | g*er*a. oc ſua gerðu þ*ei*r. logþuz niðr oc tocu ij q*u*iſtu oc logþu yꝼ*ir* ſek i | mynꝺ croſſinſ. En uvinir

5. Det ser ud, som om skriveren først har villet skrive: var hon byrgþ; cod. har nemlig: h[o] byrgþ[r]; 8. overskriften staar sidst i linjen.

þ*ei*ra comu nu at ſcoginu*m* með uꝼriði | oc calli. oc hugþuz munꝺu taca þa honꝺu*m* þui at þ*ei*r ſa þa litlu aðr | Oc nu liopu þ*ei*r a þa oc traðu unꝺir ꝼotu*m* ſer oc ꝼunꝺu þa e*igi*. ſua ſkyllꝺi | þei*m* croſſ markit með ꝼulltingi ꝺrottinſ ieſ*u* *cri*ſtz at þ*ei*r urðu eigi ſe|nir aꝼ ſinu*m* uþinu*m*. oc v*ar*o nær comn*ir* aðr ihenꝺr þei*m*. Hurꝼu þ*ei*r | þa aptr meþ mikilli unꝺran. Oc er Ol*afr* ſa þ*at* oc h*an*ſ m*enn* þa laupa | þ*ei*r up oc ætluðu þa til ſkipa ſin*na*. Oc þ*et*ta ſia þa uþinir þ*ei*ra oc | ſókia nu ept*ir* aðru ſin*n*i. Oc þa var ecki unꝺan bragþit an*n*at en | þ*ei*r lagþuz niðr a ſlettum uelli. Oc þo eigi at ſiþr varo þ*ei*r holpnir | aꝼ guðligu ꝼulltingi. þui at þa varð ſua ꝺaſamlegr lutr er þ*ei*r la|gu a ſlettum uelli þa ſa þ*ei*r þa e*igi* er leita ꝼoro. Oc ran*n*ſokuþu þ*ei*r | ſem þ*ei*r þottuz bezt mega. *oc* ꝼunꝺu þo e*igi*. ꝼoru nu en*n* aptr með | engum ſoma ne ſig*r*i. Oc leyſti ſua hin*n* helgi croſſ. Ol*af* ꝼra haſcanu*m* | a ſlettum uelli ſem iþyckum ſcogi. ꝼoꝛ Ol*afr* ſiþ*an* til ſkipa ſin*na* oc þoc [20] kuðu guði unꝺan quomu ſina.

13 (10). ꝼra ꝺraum Ol*aſſ* k*onung*ſ |

Ept*ir* þetta hellt Ol*afr* brot ſkipu*m* ſinu*m* oc auſtr igarða uellꝺi. Oc tok k*onung*r oc ꝺ*rottning* uið honu*m* ageta uel.
(241) oc ꝺualþiz h*ann* þar um uetrin*n* Oc eitt | ſin*n*i bar þa ꝼirir h*ann* merkilega ſyn. honu*m* ſynꝺiz ein*n* mikill ſteiɴ oc þot|tiz h*ann* ganga lanct up ept*ir* honu*m* allt til þeſſ er h*ann* co*m* at oþan v*er*þu*m*. hanu*m* | þotti þa ſem h*ann* v*er*i up haꝼiðr iloptið yꝼir ſcyin. Oc er h*ann* hoꝼ up augu ſin | þa ſa h*ann* agetliga ſtaði ꝼagra oc biarta m*enn* er bygðu iþei*m* ſtoðum. þar | kenꝺi h*ann* oc ſótan hilm oc allzſcogar ꝼagra bloma. oc meiri ꝺyrð þotti | honu*m* þar v*er*a en h*ann* mætti hug ſinu*m* til coma ꝼra at ſegia. þa heyrði | h*ann* roꝺꝺ mæla við ſek. Heyr þu eꝼni goðſ man*n*z. þui at allꝺrigi goꝼga|þir þu guðin oc ónga þionuſtu ueitt*ir* þu þei*m*. Hellꝺr ſuiþirꝺir þu þa | oc ꝼirir þui munu margꝼallꝺaz uerk þin til goðra luta. oc avaxt | ſamlegra. en þo ſcoꝛt*ir* þek en*n* mikit at þu megir v*er*a iþeſſum ſtoðu*m* |

4. cod. ihc; 14. oc i cod. skrevet over linjen; 33. For *r* (i marg-) er først skrevet *l*, der er rettet.

eða þu ſer maclegr at liꝼa her at eiliꝼu með þui er þu can*n*t *eigi* eɴ | ſcapara þiɴ. oc þu veizt *eigi* hu*err* ſan*n*r guð er. Oc er h*ann* haꝼði heyrt | þeſſa luti þa hræððiz h*ann* acaꝼliga oc m*æ*l*ti* ſua. huerr ert þu ðrottiɴ at | ec trua a. Roððin ſu*arar*. ꝼarþu til girclanðz oc man þer þar kun*n*ict g*er*t | naꝼnſ ðrottinſ guðſ þinſ. Oc eꝼ þu varðueit*ir* h*an*ſ boðoꝛð. þa man*n*t þu | haꝼa æiliꝼt liꝼ oc ſælu Oc þa er þu truir retliga þa man*n*t þu mar|ga aðra ſnua ꝼra villu oc til hialþar. þui at guð heꝼ*ir* þek ſett til. at | ſnua honu*m* til hanða margar þioðir. Oc er h*ann* haꝼði þeſſa luti heyrða | oc ſet. þa ætlaði h*ann* at ſtiga niðr aꝼ ſteininu*m*. Oc er h*ann* ꝼor oꝼan. þa | ſa h*ann* ogoꝛliga ſtaði ꝼulla aꝼ (242) logu*m* oc q*u*olum oc þar með heyrði h*ann* aum|ligan grat. oc margſconar ogoꝛliga luti. Oc þar þottiz h*ann* ken*n*a mæn*n* | marga þa er truat hoꝼþu a ſcurþguð. beði vini oc hoꝼþ*ingia*. Oc þat | ſcilþi h*ann* at ſia q*u*ol beið buin valðamarſ k*onung*ſ oc *ðrotningar*. honu*m* ꝼeck þa mi|kilſ ſua at þa er h*ann* vacnaði ꝼlaut h*ann* allr itarum. oc vacnaði með | miclu*m* otta. Ept*ir* þ*at* bað Ol*afr* lið ſitt buaz til braut ꝼ*er*þar. Oc vil ec | nu ſigla til girklan*n*z. Oc ſua gerir h*ann*. oc byriar honu*m* vel. oc co*m* | h*ann* til girklanðz. Oc hitti þar ðyrl*ega* ken*n*i mæn*n* oc uel truaða er ho|nu*m* kenðu naꝼn ðrottinſ ieſ*u* c*r*iſ*tz*. varð h*ann* nu lærþr með þ*e*ire tru | ſem ꝼyrr var honu*m* boðat iſueꝼni. Siþ*an* hitti h*ann* agetan b*y*ſcup ein*n* | oc bað h*ann* ueita ſer helga ſkirn þa ſem h*ann* haꝼði lengi til girnz oc | mætti h*ann* v*er*a iſamlagi c*r*iſtin*n*a man*n*a. oc ſiþan var h*ann* primſignaðr | Oc ſiþ*an* bað h*ann* b*y*ſc*u*p ꝼara með ſer i ruſiam oc boðaði þar naꝼn guðſ | heiðnu*m* þioðum. byſcup q*uazc* hetta mynðu ꝼerðinni eꝼ han*n* vil[21]ði ꝼara ſialꝼr þ*u*i at þa mun k*onungr* ſialꝼr ſiþr imote ſtanða oc aðr*ir* ſtor | hoꝼþ*ingiar*. hellðr ueite h*ann* til ſin*n* ſtyrk at avoxtr mætti at v*er*þa oc g*u*ðſ| criſtni magnaðiz. Siþ*an* ꝼ*err* Ol*afr* ibrot oc aptr iruſiam oc var nu | ſem ꝼyrr ꝼagnat honu*m* uel. ðuelſc h*ann* nu þar um rið. h*ann* rôþir | opt ꝼir*ir* k*onung*i oc *ðrotningu* at þau g*er*i ept*ir* þui ſem þei*m* hôꝼir oc miclu er ꝼeg*r*i | ſiþr at trua aſan*n*an guð oc ſcapara ſin*n*. er gerði him*in* oc

6. naꝼnſ: saa cod. 22. cod. synes her snarere at have man*n* end mæn*n*; 23. cod. ihc xpc; 29. cod. q.; 34. cod ð;

ioꝛð | oc alla luti er þei*m* ꝼylgir. h*ann* ſeg*ir* oc hue*r*ſu illa (243) ſam*ir* þei*m* m*onnum* er | rikir eru at villaſc iſua miclu*m* myrcru*m* at trua þ*at* guð er en|ga hialp ma ueita. oc leggia a þ*at* alla ſtunꝺ oc ſtarꝼ. megu þer | oc ſkilia aꝼ yðarri ſpeki at þ*et*ta er ſatt er ꝩer bioðum. Oc allꝺri | ſcal ec aꝼ lata at boða yðr ſan*n*a tru oc guðſ oꝛð. at þer met | tið aꝩoxt geꝩa almatku*m* guði. En þo at k*onung*r ſtóþi lengi við oc | m*æ*l*ti* imoti at lata ſið ſiɴ. oc atrunað guðan*n*a. þa ꝼeck h*ann* þo | ſkilit með guðſ miſcun at mik*it* ſkilþi ſiþin*n* þan*n* er h*an*n haꝼði | eþa ſia er Ol*afr* boðaði. Var h*ann* oc opt ꝼagrliga a min*n*tr. at þat var | blot villa oc hinꝺr vitni er þ*ei*r hoꝼðu aðr með ꝼarit. en c*r*iſtn*ir* | m*enn* truðu betr oc ꝼagrlegarr. Oc með heilſaml*egum* róþu*m* ꝺrotn*in*gar | er hon gaꝼ til þeſſa lutar at ꝼultingia*n*ꝺi guðſ miſcun*n* þa iatti k*onung*r | oc allir m*enn* ha*n*ſ at taca heilaga ſkirn oc retta tru oc varþ þar allt | ꝼolc c*r*iſtit. Oc er þ*et*ta var goꝛt þa bio Ol*afr* ꝼerð ſina brot þaðan oc | geck nu mikil ꝼrægð aꝼ Ol*afi* huar ſem h*ann* ꝼoꝛ. eigi at einſ igar|ða uelꝺi hellꝺr oc allt i noꝛðralꝼu heimſinſ. oc þa co*m* ꝼrægþ Ol*afſ* | allt noꝛðr inoregſ uellꝺi. oc agetlect v*er*k er h*ann* van*n* ahue*r*io*m* ꝺegi. |

ꝼra Ol*afi* k*onungi*.

Þeſſ er getit at Ol*afr* heyrði ſogur ꝼra | einu*m* agetligu*m* man*n*i er var i eyio nocq*u*oꝛre er ſyllingar h*et* | þ*at* er ſcamt ꝼra irlanꝺi. Sia var pryꝺꝺr gipt mikilli oc | ſpaleikſ anꝺa alm*attugſ* guðſ. Þangat hellt Ol*afr* ſkipu*m* ſinu*m* til þ*ei*rar | eyiar. h*ann* haꝼði þa vi ſkip. En þeſſi maðr er ꝼir*ir* var i eyn*n*i | viſſi aꝼ ſin*n*i ſpecð þangat q*u*omo þ*ei*ra. (244) h*ann* biðr nu alla munca | þa er þar v*ar*o ſcryðaz agetliga oc ganga til ſtranꝺar með al|lum helgum ꝺomu*m*. þar varo margir munkar oc clerkar | oc guðſ þionar. oc varu allir ſcryꝺꝺir ꝺyrlegum kapu*m* oc v*ar* | þetta ſni*m*ma um moꝛgun. Oc iþan*n* tima geck Ol*afr* a lanꝺ oc | ſa ꝼara mikit lið aꝼ lanꝺi oꝩan oc ſkein moꝛgin ſolin a þau | hin ꝺyru þell. Oc er Ol*afr* ſa at ꝼrið m*enn* ꝩaru. þa gengu þ*ei*r imo|ti ſkipa

11. a (i a minntr) er i cod. skrevet over linjen; 23. Overskriften staar sidst i linjen.

men*n*inir. Oc er þ*eir* ꝼunðuz ꝼagnaði Ol*afr* þeim uel [22] en Abote þeſſi var ꝼir*ir* m*aðr* eyiarin*n*ar. Nu ꝼagnuðu huar*ir* aðru*m* með bli¦ðu. oc ſiþ*an* m*ælti* ab*ote*. ꝼir*ir* ſcam*m*u var m*er* ſynt huerr þu ert eða hui|likr þu man*n*t v*er*þa. oc til þeſſ co*m* ec at kenna þer retta tru oc | boða þer naꝼn ðrottinſ ieſ*u* c*r*iſtz oc ſkirn þa er þu mant aꝼ | ꝼa alla hialp. oc allir þ*eir* er rett trua ꝼir*ir* þitt boð. Siþ*an* toc h*ann* at | boða honu*m* guðſ oꝛð oc ſagþi ꝼra miſcun*n*ar v*er*ku*m* alm*attug*ſ guðſ. Oc ſiþ*an* | ſkirþæ h*ann* Ol*af* oc allt ꝼoruneyti h*an*ſ oc helgaði þa alla iheil*agri* ſkirn. | En ſiþ*an* varu þ*eir* þar iþeirre eyio til þeſſ er þ*eir* niðr ſkirnarclæ¦þin oc ſtyrcðuſc þ*eir* þa hu*er*n ihelgu*m* ken*n*ingum. oc na*m* Ol*afr* þar | marga luti oc ꝼir*ir* h*an*ſ bônir oðlaðiz Ol*afr* aꝼ guði at h*ann* yrði lyſari | margra anða. Siþ*an* gaꝼ Ol*afr* ſinu*m* m*onnu*m leyꝼi at þ*eir* ꝼôri ikaupꝼ*er*þ*ir* | þangat ſem þ*eir* villði. oc kômi þo til ængl*and*z ꝼyrr en h*ann* ꝼôri þaþ*an*. | Oc at geꝼnu þeſſu leyꝼi ꝼoru þ*eir* i kaup ꝼerðir. en Ol*afr* hellt þa ſki|pum ſinu*m* til engl*andz*.
(245) Oc er h*ann* co*m* þar þa heyrði h*ann* ſagt at jarl ſa|reð ꝼir*ir* noꝛðimbral*an*di er ſigurðr het. Oc þangat hellt Ol*afr* oc | er h*ann* co*m* aꝼ haꝼi ſiglir h*ann* eptir ꝼirði nocq*u*oru*m* með mikilli liſt jarl*inn* | var þa oc comiɴ or hernaði oc la iꝼirðinu*m* ꝼir*ir* með iij ſkipu*m* | oc ſa þ*eir* nu þeſſi ſkip hin ſcrautl*igu* ren*n*a ꝼoꝛkun*n*ar uel. oc þar | a ꝼriða m*enn*. oc buna æincar uel. Oc ein*n* man*n* ſa þ*eir* miclu mei|ra oc ꝼriðara en ꝼyrr heꝼði þ*eir* ſet. ſa var ipurpura clæðum | oc ſtyrði þui ſkipi er ꝼegrſt var oc ſottu þ*eir* nu in*n* ilanðit. oc | letu ren*n*a ſkipin a viðum. in*n* ihoꝼnina er laðit var ſeglunu*m* | oc ſôkia nu vaſcliga til haꝼnar. oc ſiþ*an* tiallða þ*eir* oc buaz um. jarl*inn* | unðraðiz miok þ*ei*ra uaſcl*eik* oc ſpyrr þen*n*a hin*n* virðil*ega* man*n* hu*er*r h*ann* | ſe eða huaðan h*ann* v*er*i comiɴ. h*ann* ſ*egir* at h*ann* het ali hin*n* auðgi oc v*ar* | h*ann* caup m*aðr*. en uer eru*m* comnir allir aꝼ garða riki. Oc eigi var | þ*ei*ra rôþa long aðr en þ*eir* g*er*þu ꝼelag ſitt oc lagþu ſam*an* ſkip oc | lið. Oc ætla nu at h*er*ia a vikinga oc ranſm*enn* oc vanðar þioðir er | viða hoꝼþu unð*ir* ſek lagt ſtorar eign*ir*. Oc

6. cod. ihc. 11. efter þeir tilføier Fm. x, 244 lögþu. 32. cod.

ꝼeſtu þ*ei*r þ*et*ta ſin imilli | ſua at aꝼ allu megni oc crapti ſcylldu þ*ei*r þa undir ſek briota. |

15 (12). ꝼra hak*oni* oc Ala.

I þan*n* tima er þ*ei*r Ol*afr* *tryggua* ſ*on* ger*þ*u ꝼelag ſitt | oc ſigurðr jarl. þa reð ꝼirir ſaxl*andi* oc peitul*an*di Otta keiſari. h*ann* er | callaðr otta hin*n* rauði. jarlar h*an*ſ tueir (246) eru neꝼnd*ir* oc het an*n*arr | urguþiotr en an*n*arr brimiſſkiarr. þ*ei*r varo miclir hoꝼþ*ingiar*. Otta | keiſari ſtrengþi þeſſ heit at h*ann* ſcylldi cr*i*ſtnat ꝼa danmork aðr | iij vetr v*er*i liðnir. En þa reð har*alldr* k*onung*r gormſ ſ*on* ꝼir*ir* danmorku. [23] En hakon j*arl* ſigurðar ſ*on* var ſcylldr til at ꝼara til liðſ uið ha|ralld k*onung* *gorm*ſ ſ*on* eꝼ h*ann* ætti l*an*d ſitt at v*er*ia. ſiþ*an* h*ann* haꝼði ſuikit gull | haralld. oc var þat iſatt mali. Nu byr Otta keiſari h*er* ſin̄ til dan| merkr. Oc þ*et*ta ſpyrr har*alldr* k*onung*r oc ſendir m*enn* til noregſ. til hakonar j*arl*ſ | oc biðr hakon coma til liðſ uið oc hakon bregþr uið ſkiott oc | heꝼ*ir* c ſkipa. oc kømr til danm*er*kr oc ꝼin*n*az þ*ei*r har*alldr* k*onung*r oc b*er*a ſa | man rað ſin oc kømr þ*at* aſamt með þei*m* at ſamna liði imoti | keis*ara*. oc ꝼara til motz við h*ann*. Oc ſlær þar ibardaga. oc ꝼell mart | aꝼ huaru*m* tueggio*m*. Oc þar kømr at k*eisari* læggr a ꝼlotta með | ſit lið. Oc er h*ann* c*om* til ſkipa ſin*n*a þa haꝼþi han*n* ſpiot ihendi | gullrek*it* albloðuct allt. h*ann* ſtingr iſioıɴ oc neꝼndi guð i vitni | oc mæl*ti* ſua. An*n*at ſiɴ er ec køm til danm*er*kr. ſcal vera an*n*at | huart at ec ſcal ꝼa cr*i*ſtnat danm*or*k eða lata her liꝼ mitt. | Nu ꝼor h*ann* hei*m* til ſaxl*andz*. En þ*ei*r har*alldr* k*onung*r oc hak*on* j*arl* letu g*er*a virki mi|kit. er callat er dana virki. þ*at* var g*er*t milli ſleſmun*n*a oc æ | giſdura um þu*er*t l*an*dit. ꝼor þa hakon j*arl* til nor*eg*ſ. Otta keiſari (247) ſa*m*|nar nu ſam*an* miclu*m* h*er* a þeſſu*m* iij uetru*m*. ꝼerr h*ann* ſiþ*an* til danm*er*kr | oc heꝼ*ir* nu miclu meira lið en ꝼyrr. nu ꝼara oc jarlar h*an*ſ með h*an*om | Nu ſpyrr har*alldr* k*onung*r þeſſi tiþ*endi*. oc ſendir nu m*enn* til nor*eg*ſ. til

---

2. þa i cod. skrevet over linjen, medens et kommalignende tegn nede i linjen viser dets plads. 4. Overskriften i cod. i slutningen af linjen. 16. til foran Noregs i cod. skrevet over linjen. 17. Efter *til liðs uið* tilføier Fm. x. 246 *sek.* 19. *sin* efter rað kan ogsaa læses sitt. Det ser nærmest ud, som om tt er blevet rettet til ɴ, eller omvendt. 22. cod. k. 26. danmʳk.

hak*onar* *jarlſ* oc biðr | hann liðſ. hak*on* *jarl* ſkipaz uið ſkiott oc þyckir nauðſyn a v*era*. ꝼerr | h*ann* til ðanm*er*kr. oc heꝼir nu mik*it* lið. Jarl*inn* ꝼ*err* nu aꝼunð har*alldſ* k*onungſ* | með xij man*n*. oc varð k*onungr* ꝼegiɴ. ſcal nu ſenða ept*ir* liði þinu | *ſegir* k*onungr*. jarl*inn* ſu*arar*. Ver ſcolu*m* in*n*az við oꝛð nocq*u*or aðr. en þ*et*ta ſe at | g*er*t. Mek atþu heimilan til raðag*er*þar með þer. oc ꝼylgþar | oc þeſſa xij m*enn* ſem nu ero h*er* meþ mer. þ*u*i at uer haꝼum comit | aðr um ſin*n* með lið ſem ver haꝼu*m* við mællzc. Satt er þ*at* *ſegir* | k*onungr*. En þeſſ uæn*n*ti ec *ſegir* k*onungr* at þu latir m*er* þ*et*ta lið at gagni v*er*þa | Hakon j*arl* ſu*arar*. þeſſ em ec eigi raðanði um m*enn* mina. þui at þ*eir* þyc|kiaz þeſſ ſcylldir at v*er*ia mek oc·mitt l*an*d. en *eigi* þyckiaz þ*eir* þeſſ | ſcylðir at v*er*ia þitt lanð. Huat ſcal ec til vin*na* *ſegir* k*onungr* við þek | eþa m*enn* þina at þer veitið m*er* lið. Eiɴ er lutr til þeſſ *ſegir* jarlin*n* | Eꝼ þu geꝼr up ſcattana alla aꝼ nor*egi*. Oc eꝼ þu villt þ*at* *eigi*. þa mun | þetta allt hei*m* ꝼara er nu er her comit nema ec oc þeſ | ſir xij m*enn* er nu ero h*er*. þat er ſatt at ſegia *ſegir* k*onungr*. at alla m*enn* byr | gir þu in*n*i ꝼirir vizmuna ſakir. oc raða g*er*þar þui at nu [24] eru m*er* ij vanðræðacoſt*ir* g*er*þir. Lit nu a ſeg*ir* j*arl* en ſua ſyniz ſem þer
(248) myni ſcattrin*n* coma at ðngu hallði aꝼ noregi. eꝼ þu ert her ðrepiɴ | i ðanmoꝛk. Skiott ſcal oc kioſa *ſegir* k*onungr* þar ſem nu er comit. at þu | ueit m*er* lið oc þigg þ*at* er þu beiðiz. Varu þa m*enn* ſen*ðir* ept*ir* allu li|þi j*arlſ*. Eiga þ*e*ir at þeſſu hanðſol. ꝼara ſiþ*an* i moti keis*ara* með allan h*er*iɴ | k*onungr* ꝼerr til ægiſ ðura með ſitt lið. En hak*on* j*arl* með ſin*n* h*er* til ſleſ mun*na* | Otta keis*ari* ſpyrr at hak*on* j*arl* er com*inn* i ðanm*or*k oc ætlar at b*er*iaz i moti ho|nu*m*. Sen*ðir* þa keis*ari* jarla ſina Vrguþ*iot* oc brim*iſſkiar* til nor*egſ*. þ*eir* haꝼðu xij | kugga laðna aꝼ m*annum*. oc vapnu*m*. oc ſcylldu þ*eir* *cri*ſtna nor*eg* meþ*an* hak*on* | j*arl* væri ibrotu. Nu *per*þr ꝼyrſt at ſegia ꝼra keis*ara* oc h*er* h*an*ſ. þ*e*ir ganga | al*and* up oc ſia ðana virki. oc þotti þei*m* eigi auð uellict at ſðkia | Oc nu ꝼin*naz* þ*eir* Otta k*eisari* oc har*alldr* k*onungr*. ſlær þar þegar ibarð*aga* þ*eir* b*er*iaz a ſkipu*m* oc ꝼellr mart m*anna* aꝼ har*alldi* k*onung*i. oc aꝼ þui

---

5. innaz: saa cod. Fm. x, 247: mælaz. 29. cod. ðanm'k.

hellꝺr h*ann* ꝼra. Ept*ir* þ*at* leggr | keis*ari* að l*an*di aðru*m* megin til ſleſ munna oc var þar ꝼir*ir* hak*on* j*arl*. tecz oc þar atlaga oc ꝼellr keis*ara* þyngra. oc lætr h*ann* þar mart lið. Oc le*gr* h*ann* þa ꝼra. oc at l*an*di einſhu*er*ſ ſtaðar. Oc þa mótir h*ann* þar h*er*m*annum* oc haꝼðu | þ*ei*r vı ſkip. oc oll ſtor. keis*ari* ſpurði hu*er*r fir*ir* þei*m* reði. Sa ·q*u*azk heita ali. keis*ari* ſpurði huart h*ann* v*er*i criſtiɴ m*aðr* eða eigi. h*ann* lezc *cri*ſtin*n* v*er*a oc | hapa *cri*ſtni tekit a irlanꝺi. Oc ſiþ*an* bauðſ Ol*afr* til liðueizlu við keis*ara*. | En keis*ari* q*u*azk þ*at* giarna vilia. þui at m*er* lizk giptuſamleg*a* aþek. ꝼerr h*ann* nu ilið með keis*ara*. Ol*afr* heiꝼ*ir* (249) ccc m*anna*. keis*ari* oc Olaꝼr oc aðr*ir* hoꝼþ*ingiar* g*er*a nu rað ſin. þuiat þ*at* vanꝺreði co*m* þei*m* at honꝺu*m* at herriɴ var viſtalaſſ | En ꝼenaðr allr ibrot rekiɴ oc ꝼengu þ*ei*r ꝼ*ir* þ*ui* engi ſtranꝺhogg. þotti þei*m* | þa tvenn vanꝺræði a v*er*a an*n*at huart at ꝼara·brot uið ſuabuit eða | ꝺrepa reiðſkiota ſina til viſta ſer. oc þ*o*tti þei*m* huartueggi illr. Oc þo | vil keis*ari* ꝼir*ir* óngan mun ꝼ*ra* hu*er*pa. Er h*ann* nu miok ahyggio ꝼullr. um | ſin vanꝺq*u*æþi. let h*ann* þa calla til ſin Ala. oc er h*ann* kómr. ꝼagnar keis*ari* | honu*m* uel. Oc bað h*ann* gepa rað til þ*at* er uel gegnꝺi um þ*et*ta mal. at þ*ei*r þyrp | ti e*i*gi við ſua buit ꝼra at hu*er*pa. oc þ*ei*r eti e*i*gi roſſ ſin eða annur uæti. | Ali ſu*araði*. Guð ſe rað ꝼir*ir*. en þan*n* metnuð heꝼi ec a raða g*er*þum minu*m* at ec vil at þ*at* ſe haꝼt er ec legg til. oc er þ*at* mitt rað ꝼyrſt at eta en|gi u æti. huat ſem við liggr. þui vil ec iata ſ*egir* keis*ari*. oc þui að | ro at þu ſer ꝼir*ir*. Ali mæl*ti* þa. Ver ſcalu*m* heita a alm*atkan* g*uð*. at h*ann* geꝼi oſſ | ſigr. þat rað uil ec oc til leggia at allr h*er*riɴ ꝼari iſcog iꝺag. oc ſcal hu*er*r | maþr ꝼa ſer byrði viðar. oc b*er*a at virkinu. oc ſiam þa huat ig*er*iz [25| nu var ſua g*er*t ſem h*ann* mæl*ti* ꝼir*ir*. ꝺiki var g*er*t ꝼir*ir* utan virk*it* x ꝼaðma breitt | oc ſua ꝺiupt. En kaſtalar ſett*ir* yꝼir hliðin. En er þ*ei*r haꝼþu viðiɴ at | ꝺreg*it* vikinu þa g*er*þu þ*ei*r b*r*uar ſtorar yꝼ*ir* ꝺikin ſiþ*an* toku þ*ei*r vatnker|ollꝺ ſin oc baru i lokar ſpanu oc tioru. oc ſiþ*an* logþu þ*ei*r ellꝺ i. oc letu | ſiþ*an* kerollꝺin renna

11. heiꝼir: saa cod. 21. þat: saa cod. Fm. x, 249 þess. 22. det lader sig ikke med sikkerhed afgjøre, hvorvidt cod. har þyrꝼti eller þyrpti, snarest det sidste. 34. vikinu: saa cod.

at virkinu meþ þeſſu*m* umbuningi. Sun*n*an vinðr | var a
(250) huaſſ. oc þurt ueðr. Toc þa ellðriɴ at bren*n*a kerollðin oc
lauſa | viðiɴ oc ſiþ*an* liop ivirkit. oc bran*n* þa huat aꝼ aðru.
allt þar til er up v*ar* | brun*n*it aþ*ei*re ſamu nott allt ðana
virki. En er mo*r*naði þa *ger*þi a | regn mikit ſua at m*enn*
munðu varla ſlict vatn ꝼall comit haꝼa or | lopti oc aꝼ þui
ſlocnaði allr ællðriɴ mattu m*enn* þa þegar ꝼara þar yꝼ*ir* |
en þar var ecki mioc liclect eꝼ e*igi* heꝼði regnit comit.
Oc er har*alldr* | k*onung*r oc hak*on* j*arl* vita þ*et*ta. þa ſlær
otta miclu*m* iſkap þei*m* ꝼlyia þ*ei*r unðan | oc til ſkipa ſin*n*a.
En þ*ei*r Otta k*eisari* oc Ali ꝼara yꝼir bruarnar. oc haꝼ |
þu þ*ei*r þa ꝼaſtat iiij ðôgr til ſigrſ ſer. En nu ꝼengu þ*ei*r
ôrnar viſ | tir. Oc þotti keis*ara* uel geꝼiz haꝼa rað Ala.
Oc þa ſpyrr kei*s*ari hvaþ*an* | h*ann* v*er*i. ættaðr. h*ann* ſu*arar*.
Nu ſcal eigi ðyliaz lengr. Ec heiti Ol*afr* oc em | ec *ſon*
tryggua k*onung*ſ aꝼ no*r*e*gi*. Nu ſottu þ*ei*r keiſ*ari* oc Ol*afr*
ept*ir* þ*ei*m har*alldi* k*onung*i oc hak*oni* j*arli* | oc attu þ*ei*r
þa iij barðaga. oc varð þar mikit man*n*ꝼall. oc ꝼlyðu þ*ei*r |
har*alldr* k*onung*r oc hak*on* j*arl* ihu*er*t ſiɴ. En þ*ei*r keiſ*ari*
Oc Ol*afr* ſottu ept*ir* um lanðit | Oc huar ſem þ*ei*r ꝼoru
boðuðu þ*ei*r allu*m* m*annum* at *cri*ſtnaſc oc ſcyllði þa | allir
þ*ei*ra lut*ir* iꝼriði. Nu kuſu þ*at* ꝼleſt*ir* ſem betr gegnði oc
tocu þ*ei*r tr*v* | en þ*ei*r er e*igi* uillðu þ*at* þa v*ar*o þ*ei*r ðrepn*ir*.
Vin*n*a þ*ei*r nu mikiɴ ſigr oc ꝼag | ran. þ*ei*r hallða unðan
hak*on* j*arl* oc har*alldr* k*onung*r. oc ſia nu at þ*ei*ra lutr var |
æ min*n*i oc min*n*i. ſua ſem ꝼolkit *cri*ſtnaðiz. Oc haꝼa þ*ei*r
nu ſteꝼnu ſin | i milli. þyck*ir* þ*ei*m nu þrôngua at ſer miok
(251) en þ*ei*r ꝼlyðir ꝼra ſkipinum | Oc þ*at* ſtaðꝼeſtiz með þei*m*
at ſenða m*enn* til keiſar*anſ* oc beiððu ſer griða. | oc taca
þa eigi ꝼir*ir* at *cri*ſtnaz. Nu ꝼara ſenði m*enn* til keis*ara*.
oc b*er*a up | ôrenðin. oc tekr keis*ari* þui uel. oc uill h*ann*
at þ*ei*r eigi þing allir ſam*an* | ꝼara ſenði m*enn* aptr oc ſegia
þei*m* ſuabuit. Oc nu comu þ*ei*r allir a eitt | þing. oc heꝼ*ir*
þ*at* ꝼiolmen*n*aſt v*er*it i ðanmo*r*k. þa ſtoð up aþinginu.
by*ſcu*p | ſa er var með keis*ara*. er poppa h*et*. h*ann* talði tru
ꝼir*ir* þei*m* uel oc lengi. | Har*alldr* k*onung*r mæl*t*i er h*ann*
haꝼði heyrða toluna. Ecki er þ*at* at ætla at ec muna |

11. keisari: cod. k.; 28. ſkipinum: saa cod. Fm. x, 251 ſkipunum. 29. cod. keiſar.

ſkipaz við tolų þina æina ſam*an*. nema ec ſia þ*at* at þeſſi tru ꝼylgi | meire *cr*aptr er þer boðit. en hin*n*i er v*er* hoꝼu*m* að. B*yſcu*p mæl*ti* þa. þ*at* | ſcal oc e*igi* at ſcoꝛta. at reyna ſcal tru vara. Nu ſcal taca iarn oc [26] g*er*a gloanða oc man ec b*er*a þ*at* iloꝼa m*er* ix ꝼet en eꝼ allzꝼallð . . . . . liꝼir m*er* við bruna ſua at honð min ſe heil. þa ſcal lið yða . . . . . tru taca. Oc nu iata þeſſu beði k*onung*r oc jarl. oc allir þ*ei*ra m*enn*. | Siþ*an* gengr b*yſcu*p með iarnit. oc bran*n* h*ann* e*igi*. ſua liꝼði guð honu*m*. oc er ha.*alldr* | k*onung*r ſer þ*et*ta. þa tecr h*ann* tru. oc allir h*an*ſ m*enn*. þui at allu*m* þotti mikilſ um | v*er*t þ*et*ta tacn. oc var þa ſkirðr allr ðana h*err*. En hak*on* *jarl* var allt *tre*|gari. til truaren*n*ar. en þotti þo harðr a an*n*at boꝛð. oc geck þo til | um ſiðir oc tok ſkirn. Oc þegar er þ*at* var g*er*t bað jarl*inn* ſer oꝛloꝼſ til | heim*ꝼer*þar. oc þ*at* þa h*ann* aꝼ keis*ara* oc ſkilði h*ann* þar til at jarl*inn* ſcyllði *cr*iſtni hall|ða i

(252) nor*egi*. oc bioða aðru*m* truna. ella ſkal h*ann* up geꝼa rikit. Nu ꝼ*err* h*ann* | ibrot oc um ꝼariɴ ueg kômr h*ann* uið gauðlanð oc h*er*iar þar. En | h*ann* ſenð*ir* aptr p*re*ſta þa er keis*ari* haꝼði ſen*n*t með honu*m*. jarlin*n* ſpyrr | þa til einſ hoꝼſ er i v*ar*o c guða. oc var þat helgat þór. Þangat ꝼerr | jarl*inn* oc brytr hoꝼit en tecr ꝼeit allt. h*ann* ræn*ir* þa viða um l*an*dit oc ꝼeck | mik*it* ꝼe. oc ꝼoꝛ til ſkipa ſin*n*a. Ottarr iarl er þa reð gautl*an*di. bregðꝛ | ſkiott við. oc ꝼ*err* at iarl*inum*. oc nair honu*m* eigi þui at jarl*inn* var þa i|brottu. Ottarr jarl q*ue*þr þa þingſ. oc gerir hak*on* *jarl* utlagþan oc ſcyll|ði h*ann* heita vargr i veum. er h*ann* haꝼði brotit hit ôzta hoꝼ i gautl*andi* | Oc er þ*et*ta var tiþ*enda* þa ſpurðu þ*at* iarlarn*ir*. Vrguþ*iotr* oc brim*iſſkiarr* til tekior | hak*onar* *jarlſ* oc þottu eigi v*er*a ꝼriðar. ꝼara þ*ei*r þa brot aꝼ nor*egi* með ſkip ſin oll. oc an*n*ur viij. oc v*ar*o þau oll laðin aꝼ m*onnum* oc ꝼe. oc villðu | eigi biða jarlſinſ. En er hak*on* *jarl* ſpurði huat jarlarn*ir* hoꝼðu at haꝼz | at þ*ei*r haꝼðu *cr*iſtnat alla vikina. oc varð h*ann* þeſſu reiðr mioc. ſen|ðir h*ann* þa oꝛð um vikina. at engu*m* ſcyli lyða aþeſſum ſið at hallða | oc er þ*at* ſpurðiz ꝼlyðu þ*ei*r unðan er eigi uillðu *cr*iſtnin*n*i neita. en

5. 7. 9. her er det øverste hjørne af bladet i cod. revet bort. 9. punktet i ha.*alldr* repræsenterer den nederste del af et r. hvoraf resten er revet bort. Cod. hā. 29. þat saa cod.; Fm. x. 252 þeir.

ſu|m*ir* ſneruz til heiðni. jarl*inn* ſn*er*iz oc til heiðni. Oc jarl*inn* let iafn mozg | hof reiſa ſem brotin hofðu v*er*it. Oc ſitr h*ann* nu ifriði oc ræðr h*ann* nu | ein*n* nor*egi* allu*m*. oc gellðr enga ſcatta har*alldi* k*onung*i. oc irenan er miok þ*ei*ra | vinfengi. keis*ari*. oc har*alldr*. k*onung*r. oc Ol*afr* (253) fara nu allir ſam*an* til ein*n*ar veizlu | Oc aðr þ*ei*r ſkilþiz heitr har*alldr* k*onung*r at allir h*an*ſ m*enn* ſcolu tru hallða. oc þ*at* efn|ði h*ann* oc ſiþ*an* ſkiptuz þ*ei*r giofu*m* við. Oc ept*ir* þat f*er*r keis*ari* hei*m* til rikiſ ſinſ |' með biortu*m* ſigri. Oc þa bauð h*ann* Ol*afi* *tryggua* ſ*yni* at fara með ſer. En h*ann* uill | þa hellðr fara ian*n*an ſtað oc h*er*ia a heiðnar þioðir oc ſkilþuz | þ*ei*r með vinattu.

16 (13) fra Ol*afi* *tryggua* ſ*yni*.

Siþ*an* foru þ*ei*r Ol*afr* með liði ſinu | oc h*er*ia bæði abreta oc ira oc ſcota. oc herioðu a heiðnar þioþ*ir* [27] . . . . criſtna m*enn* fara ifriði. En ſa var kaup mali með þei*m* Ol*afi* | oc ſigurði *jarli* at huerr Ol*afſ* m*að*r ſcyllði taca ij luti|.n jarlſ m*enn* ein*n*. En Ol*afr* ſialfr iij luti. En *jarl* oc ein*n*. oc var fir*ir* | þa ſok ſua ſkipt at Ol*afr* ſialfr at uphafi oc h*an*ſ m*enn* afluðu meira | lut ſkiptiſ firir ſakir harðfengi oc allrar framgongu. Þat barſc | at þa er þ*ei*r ⱦaru i irl*andi* og hafþu tekit herfang er þ*ei*r attu opt | at hroſa. þa racu þ*ei*r til ſkipa utallegar hiarðir. bæði naut oc | ſauði oc geitr. oc ætluðu at bua þ*at* til uiſta ſer oc raku þ*at* til ſkipa. þa geck at Ol*afi* æin*n* fatókr buanð karl oc herfil*iga* buin*n* oc | bað han*n* gefa ſer hiorð ſina þa er h*ann* kenði ſer. oc reca aptr til | huſa ſinna. Ol*afr* ſuar*ar*. Eigi ma ec ueita þer þat er þu biðr. þui at ecki fær þu ſkilt hiorð þina af ſua miclum fiolþa. þui at | þu man*n*t huarki mega ken*n*a ne ſam*an* ſamna. oc engi maðr man | ſa fin*n*aſc er lyctir g*er*i afui. Bonði mæ*lti* þa. (254) Gerit þa miſcun*n* við | mek at ec fa þ*at* af fe minu er ſkilit fær mer til hanða hunðr | miɴ. Þa mæ*lti* Ol*afr*. Ef

---

12. þeir með vinattu staar i cod. i slutningen af linjen. 14. Siþan o. s. v. staar i cod. i begyndelsen af linjen. 16. 18. det øverste hjørne af bladet revet bort, ligesom paa forrige side.

þu att ſua ſpacan hunꝺ ſem þu ſeg*ir*. at h*ann* | ꝼær ſkilit ꝼra ſauði þina oc naut oc merct þ*at* ꝼra annarre | hioꝛð með kun*n*attu ſin*ni* oc ſpeki. þa uil ec ueita þer bôn þina | En hygg at þu at hunꝺr þin*n* g*er*i oſſ enga ꝺuol. En at bioð-anꝺa | bonꝺa. þa leypr ꝼram hunꝺri*nn* i utalliga ꝼlocka hiarðaren*n*ar | oc ran*n*ſaðaði. Oc eigi a halꝼri ſtunꝺu ꝺagſinſ haꝼþi h*ann* ꝼra ſkilit | allt ꝼe bonꝺanſ. oc rac abrot ꝼra aðru ꝼe. þ*et*ta unꝺraðiz Ol*afr* miok | oc allir h*an*ſ. m*enn*. leitar h*ann* nu ept*ir* hu*er*rar naturu eða uitrleicſ þeſſi hunꝺr v*er*i. Bonꝺin*n* ſeg*ir* at h*ann* var licari ſpoku*m* hirðu*m* en ſcyn | lauſum hunꝺu*m* þui at h*ann* heꝼir man*n*z man vit. Ol*afr* g*er*þi ſer þa | mikit um oc þotti ſem var ageta gripr v*er*a hunꝺrin*n*. Oc bað | bonꝺan*n* eꝼ h*ann* villꝺi geƿa honum h*undinn*. Oc bonꝺin*n* gaꝼ honu*m* h*undinn* þegar. En Ol*afr* gaꝼ bonꝺa ꝺigran gullring. oc þar a oƿan þ*at* er | eɴ var meira vert ƿingan ſina. oc ſkilðuz þ*eir* nu vinir. | Þeſſi hunꝺr heit*ir* vigi oc er þ*at* allra man*n*a mal at eigi hafi mei | ri gerſimi v*er*it þeſcynſ. en ı þeſſum hunꝺi.

17 (14). ꝼra Ol*afi* t*ryggua* ſ*yni* oc Alpin | kappa.

Þat er ſagt þa er Ol*afr* c*om* i engl*and* at þar var kappi ſa ꝼir*ir* | er alpin h*et*. h*ann* var allra man*n*a ſtercaſtr. holmgongu maþ*r* | mikill. h*ann* atti micla eign þo at h*ann* heꝼði rangliga ꝼengit h*ann* | var ꝺra*m*bſ maðr mikill um alla luti. en ꝼriþr ſynu*m*. J engl*andi* | var ein gaꝼug eckia ꝼyrſt ꝼir*ir* ꝼrænꝺa ſakir hon var ſcor | ungr ſialꝼr. hon het
(255) gyða oc atti hon mikit riki. þeſſar [28] konu bað kappin*n*. Alp*in*. En hon ſu*arar* a þa lunꝺ at hon uill þingſ la | ta q*ue*þia oc man ec þar kioſa þan*n* er ec vil m*er* til m*annz* uelia. Oc kap | pi ueitti þeſſu ſamþycki. þetta ſpyria þ*eir* Ol*afr* oc vikingarn*ir* hvat | ꝺrotn*in*gin haꝼði um mællt ƿið kappaɴ. Oc biogguz marg*ir* aꝼ þei*m* | til þingſ oc pryꝺꝺuz agetl*iga* clæðum oc væn*n*tu at þ*eir* mynꝺu koſn*ir* | vera. hoꝼþu oc margir miok reynt ſek aðr i man*n*hættum. Ol*afr* ꝼor | oc bioſc með þei*m* hætti at h*ann* var iloðkapu oc hulði haꝼuð ſitt m*eð* | ſiðum hætti. ꝼor hann nu til þingſ

---

6. rannsaðaði: saa cod.; 14. hundinn: cod. h.; 21. kappa i overskriften afslutter i cod. den linje, som ender med firir. 25. det første r i skorungr ser i cod. nærmest ud som t.

með ſinu*m* mo*nnu*m. ꝺrotn*in*g co*m* oc til þings | oc með he*n*ni xxx kuen*n*a. riðu þær aꝼ bo*r*gin*n*i með ſcrautlig*r*i ꝼerð oc | var hon þo allum goꝼuglegri. kappin*n* Alpin ſat a ſtoli virðil*ig*a buin*n* m*eð* | hinu*m* ꝺyrſtu*m* pellum. oc gulli oc gimſteinu*m* þui licaſt ſem ſcurðguð | v*er*i ſett aſtall. Oc nu riða ꝼir*ir* hann þeſſar hina ꝼriðu conur. oc ſato | aheſtum Oc cappiɴ tok þegar til o*r*ða. Heyrðu hin govuglega ꝼru. þ*at* | er mitt boꝺ at þer ſtigit aꝼ heſtunu*m* oc velit her ſæti hia mer. oc | kioſ mek þer til man*n*z oc un*n*aſta. Oc þeſſi hin rika ꝼru var ſyſt*ir* | Ol*aſſ* ſcota k*onung*ſ er callaðr var q*u*aran. Oc nu leit hon mikin*n* ꝼlock aba | þar henꝺr ſer oc marga agetliga m*enn* oc uel buna. hon ſer oc þ*at* at Al | pin er ageta uel buiɴ. Hon riðr nu um man*n*hringiɴ oc hyggr | vanꝺliga at allum m*annu*m er þar v*ar*o comnir bæði at yꝼirbragþi oc clæ | þum. oc ꝼin*n*r e*i*g*i* þan*n* er hon leitar (256) oc hen*n*i ſomþi. oc ſlict ſama | ger*ir* hon an*n*at ſin*n*i at hon riðr oc ranſacar hu*er*ſ man*n*z aſionu oc yꝼ*ir* | bragþ. Oc hit þriðia ſiɴ er hon reið. þa kômr hon þar er v*ar* maþr | eiɴ mikill iloðkapu. Oc er hon leit augu h*an*ſ. þa m*æ*l*ti* hon. her | er ſa er ec uel m*er* til bonꝺa aꝼ allum þeim er h*er* ero co*m*nir. Oc | er Alpin ſa ſek ꝼra coſiɴ oc ſuivirꝺan ſua oc ꝼirrꝺan ſek þeſ | ſu hina yn*n*il*eg*a raði. En þen*n*a man*n* til raðin þa greniaði h*ann* beiſcl*ig*a | oc ſeg*ir* at h*ann* ſcam*m*a rið niota þeſſa raðſ. Var nu ſlitið þinginu | en ſtoꝼnuð rik ueizla. oc agetl*ig*. ꝼlytr nu þ*et*ta um oll heruð. ſôk*ir* | þangat ꝼyrſt jarl*inn* oc margir aðrir hoꝼþ*ingiar* er Ol*afr* ſcal ꝼa þeſſar cono | Oc er h*ann* ſat at ueizl*unni*. þa kômr þar kappin*n* Alpin með mikilli rei | ði. oc byðr nu Ol*afi* holmgongu. oc ſeg*ir* h*ann* reyna ſek ſcolu. bæði megn | oc ꝼrôcn leik. þetta var annan ꝺ*ag* ueizl*unnar* er Ol*afi* var einvigit boþ*it* | Ol*afr* q*uazc* coma mynꝺu Oc þegar an*n*an ꝺ*ag* i ꝺagan ꝼerr Ol*afr* með tolp | ta man*n* til holmſteꝼnunar. Oc kappiɴ kômr oc með iiij m*enn* oc | xx. Oc genguz at ſiþ*an* með bard*aga*. Oc ꝼellu aꝼ kappanu*m* ij m*enn* oc | xx. Oc þa lagþi Ol*afr* vapn ſin. oc ran*n* a kappan*n* oc tok h*ann* honꝺu*m* | oc ꝼellꝺi h*ann* til iarꝺar. oc ſiþ*an* batt h*ann* þa alla ſtercl*iga*. er liꝼðu oc [29] ſiþ*an*

6. hina: saa cod. 22. hina: saa cod. 23. raðin: saa cod. 31. cod. q.

ſetti *hann* kappan*n* aheſt oc let *hann* hoꝛꝼa aptr til hala. oc rak *hann* þa *sua* | ꝼirir ſer hei*m* til boꝛgaren*n*ar.. Oc er jarl*inn* ſa þ*et*ta oc aðr*ir* hoꝼþ*ingiar* þa þ*ot*ti | allu*m* þ*et*ta *ver*a hin*n* ꝼegrſti ſigr er Ol*afr* haꝼði unnit. eða huerſu kap | þin*n* var hæðilega leiki*n*. oc neiſtr ſuiꝼirðl*ega*. Oc þa
(257) ꝼir*ir* lett iarl*inn* | þa oc *quazc* e*i*gi uilia haꝼa yꝼ*ir*gang þ*ei*ra oc bað *hann* abrot ꝼara oꝛ þ*ui* lanði | oc ſua gerði *hann*. þar var Ol*afr* nocq*u*ora rið. oc attu þau ſon ſam*an* þau gyða er tryggui het. ſa barðiz ſiþ*an* uið ſuein alꝼiꝼu ſ*on* iij nottu*m* ꝼir*ir* iol |

18 (15). ꝼra hakoni jarli

Þar er til at taca at iþan*n* tima reð noregi | hakon *jarl* ſig*ur*þar ſ*on* er ꝼyrr var ꝼra ſagt. Sigurðr var ſ*on* hakonar | griotgarðz ſ*onar*. Þeſſi hakon var rikr oc vitr oc með ſinu*m* raðum | oc uelræþu*m* ꝼan*n* *hann* yꝼ*ir* comi*nn* har*alld* gunh*illdar* ſ*on* at halſi ilima ꝼirði. Oc | an*n*an gullharallꝺ er *hann* ſialꝼr lagþi uiꝺ ioꝛðu at villꝺ ꝺana k*onung*ſ. | Oc ſua lagꝺuz þeſſi ij riki ſam*an* noregr oc ꝺanmoꝛk. Oc þa ꝼeck hak*on* | gull þ*at* hit micla er ꝼrenꝺi h*an*ſ haꝼði att. Siþ*an* ſetti har*alldr* k*onung*r hakon | ꝼoꝛraðſ man*n* oc iarl. yꝼ*ir* noreg. en *hann* ſcyllꝺi giallꝺa ſcatta ꝺana k*onung*i | ahu*er*io ári. Oc ꝼoꝛ ſua xiij uetr at noꝛðm*enn* ꝼ*ar*o lyðſkyllꝺ*ir* unꝺir | ꝺani. Oc a xiij are barðiz Otta keiſari við ꝺani. Oc þa ꝼlyðu | þ*ei*r har*alldr* k*onung*r oc hak*on* j*arl* ilima ꝼioꝛð. En ſiþ*an* ꝼlyði hak*on* j*arl* til noregſ | oc gallt ſiþ*an* allꝺri ſcatt ꝺana k*onung*i. En nocq*u*oru*m* uetro*m* ſiþarr comu | iomſ vikingar um miðſuetrar ſkeið i noreg með lxx ſkipa an | narſ h*undrað*ſ oc boꝛðuz þ*ei*r við hak*on* j*arl* oc Eirik ſ*on* h*an*ſ. a hiorunga vagi. Oc | boꝛðuz ſua ꝺiarꝼl*iga* at ꝼa ꝺômi ero til i noꝛðrl*on*d*um* at þuilik oꝛroſta | haꝼi v*er*it. þ*ei*r boꝛðuz allan ꝺag. En hak*on* j*arl* ꝼor ſtunꝺum til l*andz* oc ꝼôr | þi ꝼoꝛn*ir* guðum
(258) ſinu*m*. oc ueitti þ*ei*m a call mikit. oc aþ*ei*m ꝺegi var | þo avaxtalauſ h*an*ſ bôn. ꝼellu þa margir aꝼ h*an*ſ m*onnum* en

6. cod. q. 8. þau i cod. skrevet over linjen med samme haand. 11. overskriften slutter i cod. første linje af det nye kapitel. 26. cod. ſcatt[b] alldri[a]. 28. cod. h.

ꝼatt aꝼ | iomſ vikingu*m*. Oc a aðru*m* ꝺegi þegar iſolar roð tocu þ*eir*· at b*er*iaz | allt til þeſſ er ſol var iſuðri. Oc þa ꝼor hak*on* til l*and*z oc heitr þa a | þoꝛg*er*þi holꝺa bruði til ſigrſ ſer oc aðr en uið gengiz ha*n*ſ bón gaꝼ h*ann* | hen*n*i ſ*on* ſıɴ ix uetra gamlan. Oc þa co*m* hon til oꝛr*oſtu* með oc g*er*þiz þa | ogoꝛleg oꝛr*oſta* með hagli. oc þa ꝼellu miok iomſþik*in*gar. Eirikr hak*onar* | ſ*on* ueitti harðar atlogur. oc ꝼellꝺi marga m*enn*. Oc þa ꝼlyði ſigꝼallði | iarl með xxx ſkipa til ꝺanm*er*kr. En bui var ept*ir* oc ſagþi betra rað | at lataz þar með karlmen*n*zku. en ꝼlygia með akaꝼligri ræzlu | Oc hin*n* þriðia ꝺag með ogoꝛl*egum* atgangi. En ꝼir*ir* þ*ui* at marg*ir* comu við | til liðſ uið hakon j*arl* en hin*ir* attu lanct at ſókia liðueizlu m*enn*. en | margir ꝼellu þa mattu þ*eir* eigi uið ſtoðu ueita. Oc er bui ſa ſi | na men*n* ꝼalla en þyn*n*az liðit um ſek. en up gongur tokuz [30] þa toc Bui gullkiſtur ſinar i ſina honꝺ huara. oc haꝼði aðr barz all | ſnarpliga. h*ann* bioz þa með þei*m* hætti. at h*ann* crócði hanꝺar ſtuꝼunu*m* | i kiſtu ringana. oc callaði ſiðan. ꝼir*ir* boꝛð allir bua þegnar. oc | ſiþ*an* ſteyptiz han*n* ꝼirir borð.

19 (16). ꝼra ſuikræðum hakonar *jarlſ* við Ol*af* *tryggua* ſon |

Nu er þar til at taca at hak*on* j*arl* heyr*ir* micla ꝼregð aꝼ moꝛgum | oꝛr*oſtum* oc ſnillꝺar brogþu*m* Ol*aff* tr*yggua* ſ*onar* er h*ann* uan*n* viða. þa hugſar h*ann* a | marga uega at ſetia rað við (259) at e*igi* ræni h*ann* han*n* rikinu. | eða ſonu ha*n*ſ. með engu*m* ſkiotu*m* eða uaueiꝼlegum brogðum. i | hugar h*ann* amargar lunꝺ*ir* hu*er*n ueg h*ann* ſcal rað imoti ſetia. at e*igi* | leti h*ann* ſitt riki. hellꝺr ætlar h*ann* at ſetia ꝼir*ir* h*ann* nocq*uo*t uelræði | at h*ann* metti ræna h*ann* ættioꝛðum ſinu*m* eða liꝼinu. h*ann* lætr nu ſteꝼ | na ꝼiolm*enn*t þing. coma þar marg*ir* hoꝼþ*ingiar*. Þor*ir* het maðr clacka | vinr mikill iarlſinſ. h*ann* callar h*ann* til ſin aþinginu oc ſeg*ir* at h*ann* uill ſen | ꝺa h*ann* igarða

---

3. holꝺa kan ogsaa læses holga, idet det fjerde bogstav paa engang er ꝺ og g (ꝺ̄). 11. Fm. x, 258 tilføier: (börðuz þeir). 15. det øverste hjørne af bladet er revet bort, uden at dog noget synes tabt paa denne side undtagen den øverste del af ſ i ſon i overskriften, der gaar betydelig længere ud i margen end de øvrige linjer.

austr˙ með þei*m* ôrenꝺu*m* at h*ann* ſcal ſegia anꝺlat jarlſinſ | oc þ*at* með at l*an*dit liggi nu hoꝼþ*ingia* lauſt. oc nu ſe þ*at* allra vili. at un | na Ol*afi* t*ryggua* ſ*yni* k*onung* ꝺ*om*ſ. en þ*et*ta ôrenꝺi ſcolu ſtyrkia með þer ij moþ*ur* | brôðr Ol*aff* t*ryggua* ſ*on*ar oc ſan*n*a þ*et*ta. Oc ſegia ſek aꝼ þui ſenꝺan v*er*a. at leiða | h*ann* ſua með ſoma til ſin*n*ar ꝼorſtr iarðar. En ꝼrenꝺr Ol*aff* | ſcolu þ*et*ta ſu*er*ia með ꝼullu*m* trunaði at þ*ei*r ſcalu *eigi* ſegia þ*et*ta b*r*agþ | Ol*afi* ꝼyrr en þ*ei*r ſtiga a noreg ꝼotu*m*. þa er þ*at* heimollt. Sua er oc *ſagt* | at þor*ir* þeſſi haꝼði v*er*it ꝼyrr með *Olafi* oc var ſuara broþ*ir* h*an*ſ. Oc *eigi* | at ſiðr haꝼði h*ann* uið tekit þeſſu uelreði oc ſua ꝼaſtliga bunꝺit | ſek iſuikſamlegu*m* umſatu*m* uið Ol*af* t*ryggua* ſ*on* oc með ꝼe gioꝼum iarlſ *oc* | ꝼyr*ir* tolu*m* heitit ꝼaſtliga at ꝼylla h*an*ſ uilia. Nu ſenꝺir *jarl* ept*ir* þeſſu*m* | ij ꝼrenꝺu*m* Ol*aff*. het an*n*arr karlſhoꝼuð. en an*n*arr joſtein*n*. Oc er þ*ei*r | comu ꝼir*ir* *jarl* g*er*þi h*ann* bert ꝼir*ir* þei*m* þetta hit ſuikſaml*ega* rað er h*ann* haꝼ | þi ſett. En þ*ei*r neituðu at
(260) g*er*a þ*et*ta oc ſogþu at þei*m* var þetta rað | mioc vanhen*n*t at g*er*a uið ꝼrænꝺa ſin. jarl*inn* *ſegir* at þ*ei*r munu vel | ia ſer uerra coſt oc ugirnilegra lut eꝼ þ*ei*r neita þeſſu*m*. þui | at þit ſcolut ſæta ſkiotu*m* ꝺauða eꝼ þit gerit *eigi* ſem ec vil. | Nu treyſtuz þ*ei*r *eigi* aðru en iata þui er h*ann* mæl*ti*. Oc biogguz þ*ei*r nu | til ꝼerþar. Oc ſtyrþi ſinu ſkipi huerr þ*ei*ra ꝼoru ſiþan til engl*andz* oc | er þ*ei*r comu þar ſpurðu þ*ei*r at Ol*afr* var þa ꝼarin auſtr igarða | riki. Oc ſiþ*an* ſiglꝺu þ*ei*r auſtr þangat oc er þ*ei*r comu þar. ꝼagnaði | h*ann* þeim uel með mikillri bliðu. oc gerði ꝼrenꝺu*m* ſinu*m* ꝼagra ueizlu | Siþ*an* tok þor*ir* at bera ꝼra*m* þ*et*ta hit ꝼlerðſaml*iga* ôrenꝺi ſitt oc ſeg*ir* Ol*afi* | alla þeſſa luti er aðr ſogþum ver. Ol*afr* ſpyrr þa moður brôþr ſina [31] huart þ*et*ta var ſatt er h*ann* ſagði. þ*ei*r ꝺrapu niðr hoꝼði oc ſu*ara* uꝺiarꝼl*ega* | oc með ꝺopru yꝼirbragþi oc q*uo*þu ſatt v*er*a. Ol*afr* truði nu orðu*m* þ*ei*ra | at þ*et*ta mynꝺi ſatt v*er*a. þui at þetta ſan*n*aði allt lið þ*ei*ra. En þ*at* unꝺ*ra* | þiz Ol*afr* oc marg*ir* að*rir* hui þ*ei*r brôþr karlſh*ofuð* oc ioſtein*n* varu

6. efter ſoma har et ord paa 3 à 4 bogstaver været udraderet. 9. for ſagt har cod. ſ. 30. det øverste hjørne er bortrevet, uden at dog noget mangler paa denne side.

ſua | oglaðir iſlikum ꝼagnaði ſem þ*ei*r ſatu. nu v*aro* þ*ei*r þar um
uetriɴ | En er varaði bioz Ol*afr* auſtan með vj ſkipu*m*. oc
þau um ꝼra*m* iij | er þ*ei*r haꝼðu auſtr haꝼt. þeſſi ſkip v*aro*
laðin moꝛgum ꝺyrligu*m* | gripu*m* gulli oc gimſteinu*m* oc
agetl*igum* pellu*m*. oc allzſcynſ ꝼarmi | er ꝼa ſen*n* var inoꝛꝺ-
lonꝺu*m*. han*n* ꝼor nu upitanꝺi þeſſar ve | lar aꝼ ꝼrenꝺu*m*
ſinu*m*. oc með ỏngum ipa ꝼor h*ann* þeſſa ꝼerð. Sigl | ꝺu
þ*ei*r nu goða byri með glæði mikilli. þ*ei*r tocu noreg þar |
(261) er heit*ir* þialpa hellir. oc tiỏllꝺuðu yꝼir ſkipu*m* ſinum. Oc |
er m*enn* varu ſoꝼnaðir. þa gengu þ*ei*r joſteinn brỏþr aſkip Ol*aff* |
þ*ei*r ꝼoru lioðliga oc litillatl*iga*. oc baðu h*ann* ganga al*and*.
oc h*ann* g*er*er | ſua. oc ſettuz þ*ei*r niðr ſcamt ꝼra bryggio-
num oc toluðuz | uið. Oc þa mæl*to* þ*ei*r baðir ſen*n*. Við
baðir eru*m* ꝺauða verþir | aꝼ yðr. oc þar ꝼyr*ir* ꝼỏrum við
þer haꝼuð ockur. ꝼir*ir* ockarn | glỏp oc ſuik. Nu ſagþu
þ*ei*r þen*na* atburð allan með grati. oc | i þeſſum ſtað man
yþr ꝼrenꝺi ꝺauði hugaðr v*er*a. þa mæl*ti* Ol*afr* | haꝼit ſialꝼir
haꝼuð yckur oc ꝼir*ir* geþa vil ec ykr þen*na* lut | En ſegit
nu huat g*er*a ſcal. þ*ei*r mæl*to* þa. þat vitum ver at ꝼinnr |
eiɴ a her bygþ i ꝼialli þeſſu oc veit h*ann* marga luti ꝼir*ir*.
comu*m* oc hittu*m* h*ann*. oc ſpyrio*m* huat ver ſcolu*m* gera.
biðio*m* h*ann* raða oſſ | nocq*uo*r heilræði. Ol*afr* mæl*ti* þa.
leitt er mer oc litit um at | hitta þeſſ kynſ m*enn*. eða þ*ei*ra
trauſt at ſỏkia. En með þ*ui* | at yðr liki þ*et*ta. þa verði
guðſ vili oc varr. Siþ*an* gengu | þ*ei*r imyrkrinu um· nott-
ina oc var þar ꝼeniott miok oc | blaut at ꝼara. Oc þa
liop Ol*afr* i ꝼen eitt baðum ꝼotu*m* miok. | en tocu til h*an*ſ
oc ſtuꝺꝺu h*ann* or ꝼeninu. þa mæl*ti* Ol*afr* þui bar s*ua* | til
at m*er* heꝼnꝺi oc ſynꝺiz þ*at* at illa ſam*ir* at leita ſer tr*au*ſtz |
eþa ꝼulltingſ. aꝼ ꝼin*n*inu*m*. oc varþ þ*et*ta aꝼ minu*m* v*er*þ-
leic. þ*ei*r | mæl*to* þa. þat er ꝼornt mal at byſna ſcal at
betr v*er*þi. ꝼiðriɴ | veit n*u* ꝼir*ir* ꝼ*er*þ þ*ei*ra oc lycr up ꝺur-
u*m* huſſ ſinſ at þ*ei*r mæt | ti hitta bygð h*an*ſ. Oc er þ*ei*r
(262) ſa þangat lioſ. þa hitta þ*ei*r leið ſina | þangat. Oc ꝼin*n*riɴ
mæltiſc in*n*an ꝼir*ir* oc ſagþi ſua. Veit ec Ol*afr* | hue*rr* þu
ert. eða hue*r*ſ þu leitar eða hue*rr* þu man*n*t verða. | En
ecki þarꝼt þu at ganga ihuſ min. ok þunct heꝼir mer [32]

34. ſa i cod. skrevet over linjen.

v*er*it iꝺag ꝼir*ir* þer. ſiþ*an* er þu co*m*t uið l*an*d. og eigi ꝼara litlar ꝼylg | ior ꝼirir þer. þui at iþinu ꝼoruneyti ero bioꝛt guð. en þ*ei*ra ſa*m* | viſtu ma ec e*igi* bera. þui at ec heꝼi an*n*arſ conar naturu. Oc ꝼirir þui ſcallt þu utan ꝼirir | mælaſc. þa mæl*ti* Ol*afr*. Seg nu ꝼin*n*r huat v*er* | ſcolu*m* at haꝼaz. eþa hvat tiþ*enda* v*er*þa man um var við ſkipti. eða | huart man ec ꝼa riki þ*et*ta eða eigi. ꝼin*n*riɴ ſu*arar*. A mǒrgin arla | man þor*ir* hei*m*ta þek atal oc biðia þek ganga al*an*d. oc vilia eiga við | þek leynꝺar tal. oc h*ann* man beiða at þer ſetiz niꝺr. h*ann* mon oc | leita at velia ſer hæra ſæti en þer. En þu ſcallt þ*at* eigi uilia ꝼir*ir* | þui at ij m*enn* h*an*ſ eru iſcogi leynil*eg*a oc þegar er h*ann* gerir þei*m* nocq*u*ot | mark munu þ*ei*r ꝼra*m* laupa oc ꝺræpa þek. En þu lat v*er*a ij þina | m*enn* iſcogi með þeſſum hetti. oc þegar er þu geꝼr þei*m* mark lau | pi þ*ei*r ꝼram oc ꝺrepi þori. oc með þeſſum hetti man þor*ir* ueiꝺꝺr | v*er*þa. iþ*ei*ri ſnoru er h*ann* ætlaði þer. oc ꝼerr þa ſem maclict er. | En litlu ept*ir* þ*et*ta mun hakon v*er*a ꝺrepin*n* en þu mun*n*t eignaſc rikit | Oc er þ*et*ta er ꝼram comit er nu ſegi ec at þu ſtyrir noregſ uelꝺi | þa man*n*t þu bioða nyian ſiþ. oc ukun*n*an iþeſſu l*an*di. oc aꝺr | en þu lettir munu ꝼleſtir allir þinir þegnar iata þinu boði | Oc eꝼ þer reyniz þ*et*ta með ſan*n*enꝺum er ec ſegi. þa ſcallt þu ec | ki bioða mer an*n*an ſiþ.

(263) en nu hefi ec. oc eigi neyða mek til þeſſ | þui at ecki ma ec ſnuaſc til an*n*arra luta. eþa annarrar natu*ru* | en nu em ec. En eigi ſe ec at ec mega vin*n*a yðr ne ein*n* ſoma | eða yðarri tign nema beri til at hunꝺr yþarr uerði ſarr | ſen*n*t þu h*ann* til min oc mun ec grǒþa h*ann*. Siþan ꝼoru þ*ei*r ibrot | og gengu til ſcipa oc ꝼoru aſkip ut lioðliga ſua at m*enn* vocnu | þu ecki við. Oc ꝼor þ*et*ta allt ept*ir* þui ſem ꝼiðriɴ haꝼꝺi ſagt. | Oc er þ*ei*r Ol*afr* oc þor*ir* rǒꝺꝺu um ſeſſiɴ ſin imilli. oc huartueg | gi villꝺi hin*n* hæra haþa. þa bra Ol*afr* yꝼ*ir* haꝼuð ſer gloþa ſinum | hin*n*i hǒgri henꝺi. oc þa liopu ꝼra*m* aꝼ ſcoginu*m* ıııj m*enn*. Oc varo þ*ei*r ij. ioſt*ein*n | oc karlſh*ofuð*. oc run*n*u ꝼram um hina. oc þar at ſem þ*ei*r ſatu Ol*afr* oc þor*ir* | oc hioggu baðir ſeɴ til þoriſ

18. det første bogstav i eignaſc ser ud som et *o*, der er rettet til *e*.
34. liopu staar i cod. i margen, men et kommalignende tegn inde i linjen angiver dets plads.

oc lauk ſua *hanſ* æꝼi. Oc er þ*eir* ſa þ*et*ta | m*enn* þoriſ. þa ꝼlyðu þ*eir* ibrot. En þ*eir* ær aſkipu*m* varo baðu ſer | griða. Oc þat ueitti Ol*afr* þei*m* allum er iattu at criſtnaſc oc ho | nu*m* uilꝺu ꝼylgð ueita. oc þ*at* tocu þ*eir* með þockum. Oc er Ol*afr* ſa | ſek blecðan með þuilicum uelum oc þo leyſtan með guðſ miſ | cun*n*. þa ger*ir* h*ann* guði þackir. oc er nu her órit ꝼra ſagt at | ſinni.

20 (17). ꝼra Hakoni jarle hinum rika [33].

Nu er þat þeſſu næſt at ſegia, at þa er aleið æꝼi hak*onar* *jarlſ*. þa tok h*ann* at | harðna við lyðin*n* ꝼir*ir* ſakir met-naðar oc ꝼegirni. h*ann* var oc u | eiriɴ um kuen*n*a mal. þui at h*ann* let ſer heimilar allar konur. þær | er h*ann* ꝼeck. huart er þær varu ſyſtr eða móþr eða ꝺótr. oc varu | þær þa þuilicu*m* ſtunꝺu*m* meꝺ honu*m* ſem þa ſynꝺiz honu*m*. (264) Tok h*ann* þa | at harðna mioc við alla alþyðo. g*er*þiz þa ꝼolkit honu*m* litt | hugat ſua at margir kolluðu hakon hi*nn* illa. Oc ſua er ſagt at | ein*n* iſlenꝺzkr maðr haꝼi oꝛt um h*ann* lanct q*uæ*þi oc illt oc ſett *með* | moꝛgu*m* lutu*m* illu*m* oc ꝼaheyrðum. Hak*on* haꝼði meira atrunað en ꝼleſ | tir m*enn* aðr*ir* ablotu*m* Oc ſa lutr g*er*þiz ſua ꝼullcom*inn* með honu*m* at aſtin | hitnaði til ſaurliꝼiſ ſua at han*n* haꝼði við honꝺ ſer konur man | na. oc ſtoꝛ ættaðar. oc margar meyiar. oc varu þa *með* hanu*m* vi | ku. eða manuð. oc ſenði þa hei*m* ſuiþirꝺar til ꝼeðra ſin*n*a oc móþ*ra* | Maðr h*et* bryniolꝼr er bio igaular ꝺal. oc var rikr m*að*r oc ſtoꝛauðigr | h*ann* atti ꝼriða conu. Oc a einni hu*er*ri nott ſenꝺir hak*on* *jarl* þangat þræ | la ſina. oc ſeg*ir* at h*ann* uill at þ*eir* ꝼlyti abrot conu h*anſ*. Oc er þ*eir* co*mu* | a bóiɴ. var bryniolꝼr com*inn* ihuilu hia conu ſin*n*i. Oc þ*eir* baru up | órenꝺi ſin. oc ſegia at *jarl* ſenꝺi honu*m* oꝛð til at *hann* lati ꝼara konu | ſina með þei*m*. Bryniolꝼr ſu*arar*. ꝼatt þyckir jarli þeſſum uꝼallit | at mela eða gera. oc ſua ꝼerr h*ann* vanſtilltr nu at meire van er | at bratt b*er*i þat til bota at herꝼilega ſteypi h*anſ* riki. oc er þ*et*ta | ꝼolk ſett unꝺ*ir* mikit vanꝺræði. Bryniolꝼr verðr nu reiðr a | caꝼl*iga* oc recr abrot ſenꝺi

8. jarle: saa cod. Fm. x, 263: jarli. 15. hann staar i cod. i margen, men med henvisningstegn under teksten. 15. det sidste bogstav i alþyðo er i cod. *a* rettet til *o*.

m*enn* j*arl*ſ með mikilli reiði. Oc þ*ei*r comu ꝼir*ir* j*arl* | oc ſegia honu*m*. Siþ*an* ſenꝺ*ir* j*arl* ꝼleire m*enn* at h*ann* ſcyllꝺi þa lata konu ſina | huart ſem h*ann* uillꝺi eða eigi eða ꝺrepa h*ann* at aðru*m* coſti. Oc er þ*ei*r | coma til Br*y*n*iolf*ſ oc ſegia honum oꝛð j*arl*ſ þa m*æ*l*ti* Br*yniolfr* Eigi ueit ec nu hu*er* | ſu til b*er*r huar*ir* nu bera (265) ſigr aꝼ aðrum jarliɴ eða ꝼer. Oc ſiþ*an* | liop h*ann* up. en þ*ei*r tocu huſpreyio h*an*ſ. oc ꝼor hon með þei*m*. En Br*yn*-*iolfr* | ꝼor til allra bòia er þar varo umhu*er*ꝼiſ. oc kraꝼði ſer liðſ. h*ann* ſegir | hu*er* nauðſyn h*ann* rekr til at e*igi* liggi ſia illzca lengr yꝼir þei*m*. h*ann* | æggiar m*enn* miok. at b*er*iaz við j*arl* ſegir h*ann* at eigi er h̄*an*ſ einſ nauð | ſyn. hellꝺr allra þ*ei*ra. En ꝼir*ir* þui at h*ann* uar rikr oc vinſæll oc ſtor | ættaðr þa ꝺroſc h*an*om uel lið oc meþ einu*m* grimleik við j*arl*. haꝼ | þu þ*ei*r mikin*n* vapna bunað oc lið harðꝼenct oc ꝼor *með* mikilli ſtyr | iollꝺ. oc gny. þ*ei*r ꝼoru in*n* um gaular aſ. oc þan*n* ueg er ueit til la | ða oc haꝼuð bòr j*arl*ſ var. þar var oc haꝼuð hoꝼ þat er meſt var [34] i nor*egi*. Oc var ein*n* uili allra m*anna*. at ꝺrepa j*arl* eða bren*n*a h*ann* in*n*i. jarl*inn* var þa | ꝼir*ir* aloðum ſem hoꝼuðſtaðr var allz rikiſ h*an*ſ. Oc þar haꝼþi aþr ꝼoꝛell | re h*an*ſ. oc þ*at* hit micla hoꝼ er þar ſtoð haꝼꝺi h*ann* eignat utalegu*m* guðu*m* | En þo at v*er* ſegi*m* þuilica luti ꝼra hak*oni* j*arli* er ſua þu*n*glig*ir* oc harþir mego | þykia. þa er þo þ*at* ꝼra honu*m* ſagt. at lengi ſtoð h*an*ſ riki með vinſellꝺ | iꝼyrſtin*ni*. en ſua ſem aleið h*an*ſ æꝼi þa gerðiz h*ann* þui harðare oc þyn | gra unꝺ*ir* at bua. þ*at* er oc ꝼ*ra* honu*m* ſagt at h*ann* var allra man*n*a ꝼriðaſtr | ſynu*m*. oc vit*ra*ſtr oc meſtr imoꝛgum lutu*m* allra man*n*a þ*ei*ra er þuilict | tignar naꝼn haꝼi boꝛit. h*ann* var oc hin*n* bezti barꝺaga maðr. Þ*ei*r v*aro* | ſynir h*an*ſ ſkirboꝛnir Suein*n* oc Erlenꝺr. Eirikr uar eigi eiginconu ſ*on*. | h*ann* var bæði licr ꝼeðr ſinu*m* oc ulicr. likr at ſpeki. oc harðr iſocnu*m* | en ecki (266) likr yꝼir liz oc ſua iſcaplynꝺi. h*ann* var millꝺhugaðr oc goð | raðr oc villꝺi miok ſætta hoꝼðingia oc ſmæri m*enn* oc hoglynꝺr at | aꝼ tecnum upinu*m* ſinu*m* þei*m* var h*ann* grim*m*r oc ſtirðr. Eirikr oc ſvein*n* | varo þa e*igi* il*an*di er þeſſi tiþ*endi* uurðu. Þat

---

15. með i cod. skrevet over linjen. 21. det første bogstav i haꝼþi har i cod. en streg over skaftet, som om skriveren først havde villet skrive h*ann*.

barſc at um moꝛgoniɴ ſni*m* | ma at gengu iherbergi *jarlſ* nocq*uorir* m*enn* oc ſogþu honu*m* at lið mik*it* ꝼor at | allu*m* megin. Oc er jarliɴ ueit þeſſi tiþ*endi*. þa þyckiz h*ann* uita at e*igi* man | gott ꝼullting at ſòkia iheruðin þui at þ*at* lið man allt imoti ſtanꝺa. | er þar bygg*ir*. oc engrar hialpar man þaðan venta mega. ꝼlyr h*ann* nu | til ſkipanna er ſcamt varo ꝼra bò *jarlſ* oc leggr ut aꝼioꝛðiɴ oc með honu*m* | ſun h*an*ſ ærlenꝺr oc heima me*nn* h*anſ*. ꝼa nu ij ſkip aꝼ ſcynꝺingu oc leggia | ꝼra l*an*di. oc ætla nu at hialpa ſer aſionu*m* er þrotin von er al*an*dinu | Oc er jarlin*n* var ſca*m*t com*inn* ꝼra l*an*di þa ſa h*ann* at nio ſkip ſiglꝺu utan ept*ir* | ꝼirði oc ſteꝼnꝺu imoti *jarli*. Oc er þ*eir* ſa ſkipin unꝺraz þ*eir* miok. Oc nu | uerðr þei*m* litit aptr um ſtaꝼn oc ſa moꝛg ſkip ꝼara in*n*an at þeim | með miclum acaꝼa. oc calli. þ*eir* g*er*þu bæþi at þ*eir* ſiglꝺu oc ròru | *m*eð mikilli akeꝼþ oc ꝼullu*m* ꝼianꝺſcap. oc ætla nu at lata jarliɴ | e*igi* unꝺan co*m*az.

21 (18). ꝼra *Olafi tryggua* ſyni.

Ept*ir* þ*at* er þor*ir* clacka var ꝺrepin*n* | reð Ol*afr tryggua* ſ*on* ſkipu*m* þei*m* allum er þ*eir* haꝼþu auſtan haꝼt oc ſiglir | ſiþ*an* noꝛðr með l*an*di. Oc i þen*n*a tima ſiglir h*ann* in*n* ꝼra
(267) agþa neſi. imoti | þei*m* ſkipu*m* er aðr var ꝼra ſagt ij. er in*n*an ꝼoru ept*ir* ꝼirðinum | Ol*afr* bað ſina m*enn* leggia at þeſſum ſkipu*m* vil ec vita huerir þ*eir* ero | en þeſſa luti mælti h*ann* þo uꝼitanꝺi huer*ir* imoti þei*m* ꝼòri. Oc nu er | hakon *jarl* ſer ſua miok þronct h*an*ſ raði. þa ſer h*ann* at nu man þo | la uerða þan*n* ꝺom er uꝼin*ir* h*an*ſ leggia ah*ann*. h*ann* m*ælti* þa uið ærlenꝺ. ſ*on* | ſiɴ. Nu vil ec at þu takir litiɴ bat oc man ec ſtiga þar a með [35] ꝼa m*enn*. oc lata at lanꝺi. en þu v*er* ept*ir*. þui at ec væn*n*ti at ꝼir*ir* ſak*ir* | vinſælþar þin*n*ar at þu hallꝺ*ir* liꝼi þinu. þui at margir ero | þer vel hugaðir. oc engi man þer uꝼrið g*er*a eꝼ ec em eigi við | Nu var ſua gert. oc lagði *jarl* at lanꝺi oc liop þegar iſcog. oc ꝼoꝛþa | þi ſer. Oc er h*ann* co*m* iſcog þa varð h*ann* varr at allt varu þar ſatir | ꝼir*ir*. Oc leitar h*ann* nu til auſtr ættar meꝺ ſinu*m* m*annum*. oc

19. den linje, som her ender med drepinn, slutter i cod. med slutningen af foregaaende kapitel.

ꝼerr nu | þangat ſem heitir gaular ꝺalr at ꝼoꝛða ſer oc ꝼirraz uꝼini ſina | En men*n*ini*r*; ſottu ept*ir* með acaꝼa oc hitta nu þeſſi ij ſkip oc leggia | allu*m* megin at ſkipunu*m*. Oc er ærlenꝺr ſa at h*an*ſ ꝼianꝺ m*enn* hoꝼþu | rað h*an*ſ ihenꝺi. þa leypr h*ann* ꝼir*ir* boꝛꝺ með ſinu*m* m*ann*um ſumu*m*. oc neyt*ir* | þa ſun*n*z. Oc iþui bili co*m* Ol*afr* *tryggua* *ſon* oc ſat h*ann* við ſtioꝛn aſkipi ſinu. oc ſa | h*ann* þen*n*a hiɴ unga man*n* ſunꝺz neyta oc leggiaz ꝼra ſkipunu*m* | Ol*afr* ſpurði ſkipa men*n*ina þa er ꝼir*ir* v*ar*o hu*err* þeſſi hin ungi m*að*r v*er*i | er lagþiz ꝼra ſkipunu*m*. oc þa var honu*m* ſagt at þeſſi var *ſon* jarlſ | oc het erlenꝺr. Oc þegar er h*ann* heyrði þetta. þa ꝼleẏgþi han*n* | hialmun velinu*m* er han*n*
(268) hellt a. oc lauſt h*ann* oc co*m* ihaꝼuðit oc | ꝼeck h*ann* aꝼ þui bana. Oc ſiþ*an* ſpyrr Ol*afr* hui ſtyriollꝺ ſia veri oc u | ſetti. Oc þ*ei*r ſegia honu*m* ſlict er til bar. Siþ*an* ſpyria þ*ei*r. hu*err* ſia ſe | hin*n* gaꝼugligi m*að*r oc hin*n* tiguli*gi* er við þa talaði. h*ann* neꝼnꝺiſc Ol*afr* | oc q*uazc* vera tryggua *ſon*. Oc er þrônꝺir heyrðu þ*e*tta. þa ꝼagna þ*ei*r honu*m* | uel. oc mæl*t*o til h*an*ſ með bliðu. Viſt ſcallt þu her uel comiɴ til | var þui at ver hoꝼu*m* nu lengi girnz til þin. oc giarna vilio*m* | ver þek til k*onung*ſ taca yꝼir oſſ. ſem þu ert til boriɴ. Sôkio*m* nu | allir ſam*an* ept*ir* *jarli* oc ꝺrepu*m* h*ann*. Vilio*m* uer nu haꝼa þar til yðart | trauſt. Oc ept*ir* þat er h*ann* er ſigraðr ſcallt þu eignaſc allt noregſ | riki. þui at v*er* uilio*m* þek til k*onung*ſ kioſa yꝼir allum noregi. Ol*afr* *tryggua* *ſon* | varð nu glaðr uið þ*ei*ra orð. oc ſeg*ir* at til þeſſa vill han*n* h*ei*ta | oc ueita þei*m* ſitt ꝼullting. Siþan leggia þ*ei*r at lanꝺi allu*m* ſki | punu*m* oc ſla þa ſam*an* allo liðinu ieina ꝼylking. oc ꝼara ſiþ*an* | i ept*ir* leitan at ꝼin*n*a j*arl*. oc ſkipta nu liðinu iſueit*ir* at leita | j*arlſ*. Oc ſiþ*an* er j*arl* varð varr við at Ol*afr* *tryggva* *ſon* var þar com*inn* oc liꝺit | ꝺreiꝼ til h*an*ſ. þa ottaz h*ann* mioc h*an*ſ eptir leitan oc ꝼlyr nu unꝺan | acaꝼl*iga*. Oc þat lið er honu*m* ꝼylgþi ꝼlyr ſer huat. Oc ſua com | at engir varu ept*ir* hia j*arli* nema karkr þræll h*an*ſ. Jarlin*n* | reiꝺ i ꝼlottanu*m* oc co*m* at o ein*n*i mikilli oc ꝼor han*n*

9. hin: saa cod. 17. istedenfor neꝼ i neꝼnꝺiſc har der først været skrevet het. 25. istedenfor k*onung*ſ har der først staaet noget andet, som er blevet udraderet. 29. den øverste halvpart af o i allo noget utydelig i cod.

yꝼir h*ana* | Han*n* haꝼþi ſilki mottul yꝼir ſer. oc tecr h*ann* han*n*' aꝼ herþum ſer [36] oc caſtar i ana. oc ſiþ*an* ꝼlyðu þ*eir*
(269) igaular ꝺal oc leituðu ꝼylſcna. þ*eir* co | mu a þan*n* bὸ er heit*ir* rimul. þar bio kona ein goð oc gaꝼug. hon hit | t*ir* j*arl* oc ꝼagnar honu*m* uel. jarl*inn* mæl*ti*. heyrþu goð kona ſeg*ir* h*ann*. Ec em oꝛðiɴ | ꝼorꝼlotti ꝼir*ir* upinu*m* minu*m* ꝼara þ*eir* ept*ir* mer með miclu*m* acapa. ſeg | nu eꝼ þu ſer nocq*uo*t leyni ſua at ec mega ꝼoꝛðaſc. ger nu þ*et*ta aꝼ | ſpeki þin*n*i oc ꝼir*ir* ockra vinattu. ſem þer ſom*ir* við hoꝼþ*ingia* þin*n*. hon | ſu*arar* þa Eꝼ ec ſkyllꝺa rikſ man*n*z leita huar mynꝺa ec ſiþr h*an*ſ leita | en iſuina huſi. jarl*inn* mæl*ti* Vitrliga er þ*et*ta raðit. bioð nu þrælu*m* þinu*m* | at þ*ei*r bui oſſ her leynil*egan* ſtað. Oc hon gerði ſua. bað hon þa gera | groꝼ micla. oc bua yꝼir með viðum. oc byrgia ſem bezt at ecki | ny virki megi aſia. Siþ*an* geck jarl*inn* iþ*at* ſama huſ. oc þrælliɴ. oc er þ*eir* | varo þar comnir þa var byrct vanꝺl*iga*. ſiþan mokuðu þ*ei*r yꝼ*ir* moll | ꝺu. oc ſiþ*an* hulðu þ*ei*r með taði. oc raku in*n* ſuinin. oc traþu þau niþr | taþ*it*. Oc Ol*afr* *tryggva ſon* ꝼerr nu ept*ir* oc leitar j*arl*ſ. kὸmr h*ann* nu með micla | ſueit man*n*a til þ*ei*rar ar er ꝼyrr var ꝼra ſagt. Oc nu ſia þ*eir* mottul*inn* | rekin*n* i eyri eina. Oc ſiþ*an* var h*ann* up tekin*n* oc kenꝺr at j*arl* haꝼði att | tocu þa margir ſua til oꝛðz at j*arl* mynꝺi þar latiz hapa oc ecki | mynꝺi þurpa at leita h*an*ſ. Þa mæl*ti* ein*n* gamall m*að*r. Nei ecki kunni | þer brogþ j*arl*ſ eꝼ þ*er* ætlit h*ann* tynz hapa iþeſſi a. en þetta er ſlὸg | þar *pre*ttr h*an*ſ at caſta aꝼ ſer motlinum. at þer ætlaðit at h*ann* myn | ꝺi h*er* latitz hapa. Nu truðu þ*ei*r þeſſu oc hellꝺu ꝼra*m*
(270) leitin*n*i oc como | um ſiþ*ir* til gaular ꝺalſ oc abὸiɴ rimul oc leita nu um hu*ert* huſ | apei*m* bὸ. þæir ꝼara nu iſuina huſit. oc ꝼunꝺu e*igi*. Oc aðr þ*eir* ꝼὸꝛi | abrot þa mæl*ti* Ol*afr* hatt Eꝼ nocq*u*orr m*að*r ꝼὸrir mer haꝼuð j*arl*ſ. þei*m* man | ni ſcal ec reiða mikit uerkaup. Oc er h*ann* haꝼði ſua mælt þa let | h*ann* aꝼ leitin*n*i oc ꝼerr ibrott oc allir h*an*ſ m*enn*. Jarl*inn* heyrði oꝛð h*an*ſ. oc | ſua þrelliɴ. oc unꝺraz j*arl* miok þeſſa man*n*z mal. oc mæl*ti* ſua. | Mikilſ hattar er þeſſi maðr Ol*afr*. oc mikill kraptr ꝼylgir hanſ ὸren | ꝺi. oc allꝺ-

9. *a* i vinattu ser ud, som om det skulde være rettet fra o. 16. Det er her første gang i dette haandskrift, at den i andre haandskr. almindelige forkortelse for þ*eir* (ꝥ) forekommer.

rigi ꝼyrr tok mek iaꝼnꝼaſt eða mitt hiarta einſ | man*nz* mal. oc heꝼi ec v*er*it i moꝛgum ſtoru*m* haſcum. oc miok | em ec hugſiukr. oc ihugaꝼullr uið þeſſi oꝛð. þ*ei*r haꝼðu hia ſer | lioſ oc viſt oc ꝺryck. oc ſnæꝺꝺu þ*ei*r baðir ſaman. Jarl*inn* leit til | þrælſinſ oc ſa aſionu h*an*ſ harðla miok ꝺockna. oc ſkilþi aꝼ þ*u*i at | honu*m* huarꝼaði hugrıɴ oc h*ann* tviſkiptiz iætlanin*n*i. oc grunar | nu at h*ann* myni ſuikia h*ann*. oc truir honu*m* *eigi* eꝼ h*ann* ſoꝼnar. toc | h*ann* nu at vaca yꝼir ſer ſialꝼr oc ætlar at vaca um nott*ina*. En þ*ar* [37] imoti g*er*þi þrællin*n*. at h*ann* ſuaꝼ bæði ꝼaſt oc lengi. Oc er h*ann* vaknaði | þa ſa h*ann* at j*arl* vacði. þa m*æ*l*ti* þrælliɴ. ꝺreymþi mek herra. huat | ꝺreymþi þek ſ*egir* j*arl*. h*ann* ſu*arar*. þ*at* ſcal ec ſegia þer ſ*egir* h*ann*. en þu rað ꝺraumiɴ | Jarl*inn* m*æ*l*ti*. ſeg nu þa. Mer þotti ſem þið ꝼórim aeinu ſkipi oc ſæta | ec við ſtioꝛn. þa m*æ*l*ti* j*arl*. Hugſa þu ſua at þar reðr þu ꝼir*ir* liꝼꝺo | gu*m* minu*m* oc huarſtueggia ockarſ oc vær nu trulynꝺr. at þu | ꝼin*n*ir ſiþarr marga ꝺaga goða. En ſynꝺiz m*er* an*n*arr ꝺraumr | at mikill m*aðr* v*er*i hia huſinu ſuartr oc illilegr. h*ann* m*æ*l*ti*. (271) Nu er ur | li ꝺrepiɴ. þa m*æ*l*ti* j*arl*. þar man ꝺrepiɴ ærlenꝺr ſ*on* miɴ. Ept*ir* þ*at* ſoꝼ|nar þrælliɴ. oc er h*ann* vaknaði. þ*a* ſa h*ann* j*arl* vaka. oc þa m*æ*l*ti* h*ann*. En ſa | ec ein*n* ꝺraum. mer ſynꝺiz m*aðr* ein*n* mikill oc geck opan ꝼra ꝼiall|inu oc m*æ*l*ti*. Nu eru lokin ſunꝺ oll. jarl*inn* m*æ*l*ti* þa ſcamt ſeg*ir* þu þa ep|tir liꝼꝺaga varra. þræliɴ m*æ*l*ti*. þat ꝺreymþi mek eɴ. at Ol*afr* geꝼi | mer heſt mikiɴ acaꝼl*iga*. Jarl*inn* m*æ*l*ti*. þar man h*ann* ꝼeſta þek ahin*n* hæſ|t*a* galga er h*ann* ꝼær til. Varaz þu ſua uelræði við mek þui at | ſca*m*t man*n*t þu þa eiga uliꝼat. Siþ*an* ſoꝼnar þræliɴ. en j*arl* vakir | Oc er ꝼra*m* leið nottin*n*i oc ꝺro at ꝺegi. þa matti j*arl* eigi vaka lengr | en þrælliɴ var þa vaknaðr. oc er h*ann* ſa j*arl* ſopa. þa tok h*ann* hin*n* | huaſſaſta kniꝼ oc ueitti jarl*inum* mikit ſar neþan abarkan*n*. oc | ſiþ*an* ſneið h*ann* aꝼ honu*m* haꝼuðit. liop þa ſiþ*an* abrot or huſinu oc til | þeſſ ꝼoꝛ h*ann* er h*ann* com a laðir an*n*an ꝺag ept*ir* ſnim*m*a. h*ann* ꝼórði þa | Ol*afi* *tryggva* *ſyni* haꝼuð j*arl*ſ. Oc er Ol*afr* kenꝺi

16. istedenfor hugſa þu har der først været skrevet noget andet, som er blevet udraderet.

þ*etta* v*er*a haꝼuð · hak*onar* j*arl*ſ. þa reiꝺꝺiz | h*ann* þrælinu*m*. oc bað h*ann* up ꝼeſta. oc ſagþi h*ann* haꝼa ſcyllꝺu maclig | laun ꝼirir ſin ꝺrottinſ ſuik. ſueik hann hak*on* j*arl*. oc ſuikia mann h*ann* | mek eꝼ h*ann* ma. en ſua ſcal leiða ꝺrottinſ ſuikum.

22 (19). ꝼra lanꝺa ſkipan |

Sa par k*onung*r ꝼoꝛðum er nori het er ꝼyrſt bygþi noreg. en ſuþr | ꝼra noregi er ꝺanmoꝛk. en ſuiþioð auſtr ꝼra. En ueſtr ꝼra er | engl*and*. En noꝛðr ꝼra noregi er ꝼinn moꝛk. Noregr er vaxinn með iij | oꝺꝺum. er lengð l*and*- (272) zinſ or utſuðre i noꝛðr ætt ꝼra gautelꝼi oc noꝛðr | til uegge-ſtaꝼſ. En breiꝺꝺin oc uiꝺꝺin or auſtri oc i ueſtr ꝼra eiða | ſcogi oc til engl*andz* ſioar. | En l*an*dit er greint oc callat þeſſum heitu*m* | Vik. hoꝛðal*and*. uplonꝺ. þronꝺheimr. halogal*and*. ꝼinnmoꝛk. J þeſſum | rikio*m* eru moꝛg heruð oc moꝛg ꝼylki. oc utallegar eyiar. Sua er | ſagt ſiþ*an* er eignaz haꝼði allt noregſ riki hinn ageti k*onung*r har*alldr* hinn harꝼ*agri* | oc brotit unꝺir ſek með miclum ſtyrk oc hellt þui til ꝺauða ꝺ*ag*ſ. [38] oc er h*ann* heygþr a rogal*an*ꝺi. oc þar anꝺaðiz h*ann*. Ept*ir* h*ann* v*ar*o marg*ir* k*onungar* er | aꝼ h*an*ſ ætt paru co*m*nir oc v*ar*o þ*ei*r k*onung*ar yꝼ*ir* heruðum oc rikio*m* ſtorum | eða eyiom. en þar at einſ ſegio*m* v*er* ꝼra þei*m* er rikt haꝼa hit ytra | með ſionu*m* oc yꝼir kon*ung*ar paru l*an*dzinſ. þui at a uplonꝺu*m* oc m*eð* | ꝼiallbygþu*m* paru ꝼylkiſ k*onung*ar þ*ei*r er ꝼra har*alldi* v*ar*o comnir oc reðu ꝼir*ir* | ꝼylkio*m* oc ſkilþu þau riki ꝼioll oc ſcogar um l*an*dit viða. Aꝼ þeſſu*m* kon*un*gum varu agetaſtir oc ꝼrægſtir er comn*ir* v*ar*o ꝼra har*alldi* kon*ung*i. Tryg | gui k*onung*r. ꝼaþ*ir* Ol*aff* er nu er ꝼ*ra* ſagt. Oc ſ*on* Ol*aff* har*alldz* ſ*onar*. Oc har*alldr* grenſki ꝼaþ*ir* | ꝼaþ*ir* Ol*aff* hinſ helga. er ſiþan varð Einpallꝺz k*onung*r allz noregſ uellꝺiſ. |

23 (20). ꝼra þui er Ol*afr* v*ar* til k*onung*ſ tekin*n*.

Oc er þeſſi tiþ*endi* ſpurðuz at hak*on* j*arl* var ꝺrepinn | oc þat ꝼlaug yꝼir l*an*dit. En iſtað h*an*ſ var com*inn* Ol*afr*

6. landa ſkipan: saa cod; Fm. x 271 landaskipti; 20. cod. ꝁꝁ; 21. cod. ꝁꝁar; 24. a i cod. skrevet over linjen; 29. ſon: cod. ſ.; Fm. x. 272 læser: oc sua Olafr Haralldsson; 30. cod. to gange ꝼaþ*; 33. denne linje slutter med overskriften indtil k*onung*ſ.

tryggua ſon. þa co | mu allir hoꝼþ*ingiar* oc spekingar or þrònꝺa logum oc allir þ*eir* er noc | q*uor*a naꝼn bot haꝼðu oc þar með allr mugriɴ oc með einu ſam | þycki. at allt ꝼolk uillꝺi h*ann* k*onun*g yꝼ*ir* ſer. oc baðu h*ann* ꝼir*ir* v*er*a allu ꝼolki ¦ Toc h*ann* þa við trauſti þrònꝺa ꝼyrſt at uphaꝼi. oc gauldòla. oc g*er*þu | þ*eir* ſitt ꝼelag. at h*ann* ſcyllꝺi ſtyðia þa oc ſtyrkia imoti Eiriki iar | li. oc ſueini. þui at marg*ir* varo vin*ir* þ*ei*ra oc ꝼrænꝺr. þo at marg*ir* | v*er*i uꝩin*ir*. Ol*afr* k*onung*r haꝼþi þar imoti at bioða an*n*an vanꝺa er òriɴ | var. ꝼaþ*ir* h*an*ſ var aꝼ liꝼi tekin*n* oc ræntr rikinu allu Ol*afr*. oc i utle | gð v*er*it lengi ibarnǫſcu ꝼra ꝼrænꝺu*m* ſínu*m* oc ꝼoſtrioꝛð. Oc i an*n*an | ſtað hoꝼðu bònꝺr k*onung*i at bioða mikit trauſt oc ꝼiolmen*n*i oc | mikit aꝼl k*onun*grikinu. En her imoti haꝼþi k*onung*r at ꝼa þei*m* tigulega | ꝼoꝛviſtu i allu*m* vanꝺa raꝺum eða oꝛroſtu*m*. Nu ꝺro þ*ett*a ſam*an* þ*ei*ra ſa*m* ¦ þycki. Taka þ*ei*r þa til k*onung*ſ a eyra þingi Ol*af* *tryggua* ſon. En h*ann* ſuerr þei*m* imo | ti log oc l*an*dz rett. ſcolu nu v*er*a hvarir aðru*m* ſcyllꝺ*ir* til allra goðra | luta. ſtioꝛnaði h*ann* nu ſinu riki með ꝼrægþ oc ꝼagnaði. geriz h*ann* nu | einꝩallz k*onung*r yꝼir allu*m* noregi. leggr h*ann* unꝺ*ir* ſek allt l*an*d noꝛðan | ꝼra ꝼin*n*a bui. oc ſuꝺr til ꝺanmerkr. g*er*þiſc h*ann* þa rikr m*að*r oc | gaꝼugr. h*ann* haꝼði mikit ſtarꝼ oc moꝛg vanꝺræþi meþ*an* h*ann* reð l*an* | ꝺinu. h*ann* hellt ꝼyrſtr noregſ k*onung*a retta tru til guðſ. oc aꝼ h*an*ſ ſtioꝛn | oc riki varð noregſ riki alcriſtnat oc urþu þar um moꝛg ti ¦ þenꝺi aðr criſtnin gengi yꝼir.

24 (21). ꝼra Ol*afi* k*onung*i er h*ann* boðaði retta tru |

Sua er ſägt at þ*ett*a hit k*onun*gliga boð ꝼlutti h*ann*
(274) ꝼra*m* ꝼir*ir* allu ꝼol | ki. oc talþi h*ann* morg òrenꝺi með mikilli ſnillꝺ at þ*ei*r leti ſið | er þ*ei*r haꝼðu aðr er ſua v*a*r vaðuænligr ſalin*n*i. at trua þ*at* [39] hialp ſina v*er*a er þ*ei*r ꝼòrðu ꝼorn*ir* ſtocku*m* eða ſteinu*m*. Bað h*ann* þa ꝼog | ru*m* oꝛðu*m* at þ*ei*r leti þan*n* hiɴ hegomlega oc hin*n* haðulega ſiþ er | þa blecði með margꝼollꝺu*m* haſca. bað þa hellꝺr ꝺyrka

1. denne linje slutter med tekin*n* i overskriften; 27. det sidste ord i overskriften er i cod. meget utydeligt.

ſan*n*an *guð* | er rik*ir* ihim*in*rikiſ ꝼagnaði. ſa er ſan*n*r guð. ein*n* oc . er allt | gott ueitir m*onnu*m h*ann* biðr þa at hyggia alla hina vitroſtu m*enn* i lan | ꝺinu hu*er*ſu g*er*a engliſ m*enn*. eða ſaxar eða ꝺanir er þa hoꝼþu aþ*r* | ꝼir*ir* ſcom*m*u viþ tru tekit. biðr h*ann* nu með ꝼogru*m* oꝛðu*m* at þ*eir* la | ti nu blotin oc gera ept*ir* ſlicra man*n*a ꝺômum. oc ſnui ſer rett | leiþiſ oc trui aſan*n*an guð ahimnu*m*. ſegir huerſu uiaꝼnt er | at þiona alm*atkum* guði. eða ꝼianꝺanu*m*. h*ann* ſegir oc mart ꝼra ꝼognu | þum ꝺyrl*egra* manna oc retlatra. oc þar imoti huat vanꝺir m*enn* | eigu ꝼirir honꝺu*m* oc ognu*m* heluitiſ quala. ꝼlutti h*ann* þ*et*ta ôrenꝺi | með miclu*m* crapti oc guðſ ꝼultingi. En hoꝼþ*ingiar* m*ælto* imoti oc ꝼoro | ibrot aꝼ þinginu. oc hei*m* i herað huerr þar er eign*ir* atti. Oc eigi | at ſiþr hellt k*onungr* þo mikit lið ept*ir* oc talði ꝼra*m* guðſ ôrenði. oc þot | ti allu*m* mikilſ um v*er*t h*an*ſ ſnillꝺ. oc æ*igi* let h*ann* aꝼ ꝼyrr en allir þ*eir* er | ept*ir* v*ar*o aþinginu tocu helga ſkirn aꝼ b*y*ſcupi oc truðu nu rett he | þan iꝼra. aſcapara ſɪɴ. oc brutu niðr ſcurðguð ſin ſialꝼir | oc hoꝼnuðu allu*m* þ*ei*ra atrunaði. oc hellꝺu iſtaðɪɴ helga tru oc *guð*ſ | boðoꝛð. oc vox nu miok guðſ c*ri*ſtni.

(275) ꝼra O*lafi* k*onung*i *tryggua ſyni*. |

25 (**22**). Þat ꝼin*n*z iꝼraſogn ara hinſ ꝼroða oc eru þ*eir* ꝼleire er þ*at* ſan*n*a | at Ol*afr* *tryggua* ſ*on* haꝼi ij uetr haꝼt oc xx er h*ann* co*m* il*an*d. oc tok ri | ki en h*ann* reð ꝼir*ir* v. uetr. En þo eru þ*eir* ſum*ir* m*enn* ꝼroðir er ſua vil | ia ſegia oc þui trua at ſua ſe at h*ann* haꝼi haꝼt ij uetr oc xxx. | vetra. er h*ann* tok rikit. oc þ*at* ſcal nu ſan*n*a hu*er*ſu þ*eir* telia. þat ſeg | ia þ*eir* þa er tryggui k*onungr* ꝼaþ*ir* h*an*ſ var uegiɴ at Ol*afr* var þa imoður | quiði oc var ꝼôꝺꝺr þ*at*. oc var ein*n* uetr með moður ꝼeþr ſinum | oc moður með leynꝺ. Oc ſiþ*an* ꝼoꝛ h*ann* auſtr iſuiþioð. aꝼunꝺ hak*onar* gamla | ꝼir*ir* motgangi hak*onar* *jarlſ* oc gun*nhill-dar*. oc ꝼor þa um eyði m*er*kr oc ſcoga. oc | var þar ij uetr með hakoni gamla. oc er h*ann* ꝼor brot þaðan þa var |

---

2. mellem oc og er har staaet ordet þrir, der er blevet udraderet; 2. þa i cod. skrevet over linien; 30. Fm. X, 275 tilføier efter þ*at*: (ár).

h*ann* þrevetr. Oc er h*ann* ꝼor ſkipꝼerðum oc h*ann* var hertekiɴ er h*ann* ætlaði | igarða þa tocu heiðn*ir* m*enn* þau oc haꝼꝺu iſinu vallꝺi oc var h*ann* iþeſſi a | nauð vı uetr. En igoꝛðu*m* auſtr oc auſtrholꝼun*n*i v*eri* h*ann* xı ar. En i | vinðl*an*di iij uetr. oc þa ꝼor h*ann* til ꝺanm*er*kr oc til irl*andz*. Oc tok þar hel | ga ſkirn aꝼ abota. þei*m* er ꝼullr var aꝼ helgu*m* anꝺa. oc iueſtrlonꝺu*m* | var h*ann* ıx ár. Oc ept*ir* þ*at* ꝼor h*ann* aꝼ engl*andi*. oc haꝼði þa ij uetr hinſ ꝼioꝛ | þa tigar. Oc ept*ir* þ*at* var ſett uelræði aꝼ [40] þori clocku um Ol*af*. oc ꝼoru þ*eir* þa til nor*eg*ſ ſem ſagt v*ar*. oc var þa þo | rir ꝺrepiɴ. ept*ir* ꝼoꝛſpa ꝼin*n*zinſ. oc litlu ſiþarr (276) hak*on* *jarl*. Oc tok þa *Olafr* | *tryggua* ſon rikit ſem ſagt var. En þeſſir m*enn* ſamþyckia þ*et*ta með þeſſu*m* het | ti ſæm*un*ꝺr hin*n* ꝼroði oc ari hin*n* ꝼroði er huarſtueggia ſogn er tru | lig. at hakon haꝼi ſtyrt rikinu xxxııj. uetr. ſiþ*an* er ꝼell har*alldr* *gra*ꝼellꝺr | En þ*at* þyckir þa miok ſam*an* b*er*a. oc þeſſi ꝼra ſogn. Þat calla meɴ | at Ol*afr* *tryggua* ſ*on* haꝼi haꝼt ıı tiþ*ir*. a ſinu*m* ꝺagum. var ſu hin ꝼyrſta er h*ann* | var imiclu uꝼrelſi oc aþian oc upirðing. Annur tið allꝺrſ h*an*ſ | ſkein meꝺ birti mikilli oc ꝼarſælu. Hin þriðia tið með tign oc ꝼrægþ | oc mikilli ahyggio. ꝼir*ir* morgu*m* at bóta. En v*era* kan*n* þ*at* at Einarr | þambarſk*elfir* eþa aſtrið ſyſtir Ol*aff* er atti ærl*ingr* aſola haꝼi ecki hugleitt | þa þeſſi ıx ar anauðar h*an*ſ er margir varu iþ*ei*re ætlan at han*n* | v*eri* ꝺauðr. En ſiþ*an* er ſia hin*n* ſami maðr er ꝼrenꝺrnir ꝼunꝺu oc | vinir. ſua ſem enꝺrreiſtan aꝼ ꝺauða. þa ꝼognuðu þ*eir* þeſſu*m* m*ann*e ſua ſem h*ann* v*eri* aꝼ ꝺauða reiſtr oc tolðu þui til allꝺrſ honu*m* vıı ár oc xx. En huarratueggia uitni ſynaz m*er* athuga v*er*þ oc ſkynia þ*at* | huat aꝼ þyckir ꝼellt at haꝼa þuilikum ꝼra ſognum.

26 (23). ꝼra Ol*afi* k*onung*i | tryɢ*ua* ſ*yni*.

Þat er ſagt at iꝼyrſtu er har*alldr* hin*n* harꝼ*agri* tok rikit at þa | var liðit ꝼ*ra* þui er h*ann* hoꝼ rikit c uet*ra* oc xl vet*ra*. oc vııı uetr | þar til er Ol*afr* *tryggua* ſon ꝼor

31. cod. tryɢ.; 31. sidste del af overskriften slutter 1ste linie af det nye kapitel.

oꝛ l*an*di þeſſu ſin*n*i með v ſkipu*m*. oc ueſtr til | engl*andz*.
þa er h*ann* haꝼði ein*n* uetr v*er*it k*onungr* i nor*egi*. ꝼor
h*ann* aptr um ha*v*ſt*it* | til nor*egſ*. Oc var þa iꝼoꝛ me*ð*
honu*m* Jon b*yſcu*p. oc marg*ir* pr*e*ſtar. Þangbr*an*ðr | pr*e*ſtr
(277) oc þ*or*moðr. oc marg*ir* að*r*i*r* guðſ þionar er h*ann* ſetti til
at ſtyr | kia oc up at timbra guðſ c*ri*ſtni. oc ken*n*a þei*m* at
ſnuaz retleiðiſ | er aðr truðu rangt. oc kenði þei*m* ſatt lioſ
v*er*a aꝼ alm*atkum* guði. Oc | er Ol*afr* k*onungr* var buiɴ
ſiglðu þ*ei*r til oꝛkneyia. En þar reð ꝼir*ir* ſig*ur*þr. j*arl* |
loðueſ ſ*on*. ſa er agetr var at morgu*m* lutu*m*. rikr oc vin-
ſæll. Ol*afr* k*onungr* | boðaði honu*m* retta tru. oc bað h*ann*
morgu*m* oꝛðu*m* ꝼogru*m* til beði ſið | oc ſne*m*ma með miclu
coſtgeꝼi. h*ann* ſagþi oc h*an*ſ m*annum* ꝼra heluitiſ piſ | lu*m*
oc eiliꝼu*m* ellði oc ꝼroſti. oc moꝛgum aðru*m* ogoꝛligum
q*u*olu*m*. h*ann* min*n* | ti h*ann* a með allu coſtgeꝼi at varaſc
ſlica luti. oc ſagþi þa með | ǫngu*m* hætti ꝼoꝛðaz mega þeſſar
q*u*alar. nema þ*ei*r bryti ſcurðguð | ſin. Oc ðyrcaði alm*at*-
kan guð. ſcapara ſiɴ er ſtyr*ir* allu*m* lutu*m* þan*n* byr | iar
yðr at ðyrca. Jarl*inn* m*æ*l*ti* þeſſu miok i mote. letz *ei*g*i* m*un*o
lata | ſið ſiɴ oc ꝼrenða ſiɴa. kan*n* ec m*er* ecki betra ſið en
mitt ꝼoꝛell | ri heꝼir haꝼt eða betra hatt. en þ*ei*r er goꝼga-
ſt*ir* hapa v*er*it | minir ꝼrænðr. Oc er Ol*afr* ſa at h*ann*
uillði ſua þraliga hallða ſiɴ [41] atrunað. Þa tok Ol*afr*
ſ*on* h*an*ſ ungan er huelpr het er þar var up | ꝼǫððr með
virctu*m*. Ol*afr* k*onungr* lagþi h*ann* aſaxit langſkipinu. oc
bra | ſuerði. oc bað þa j*arl* kioſa huart h*ann* uill hellðr ſia
ſ*on* ſiɴ hogg | uiɴ ꝼir*ir* augu*m* ſer eꝼ h*ann* neitar trúnni.
eða uill h*ann* g*er*a ſætt oc uingan | við mek. oc taka þa ſon
ſiɴ ivallð ſitt. oc þar meþ viþ c*ri*ſtni | En ec ſegi þer at
aðru*m* coſti ſtenðr þitt riki til vaða oc auþnar. | Nu iatti
(278) j*arl* huarutueggia c*ri*ſtnin*n*i oc vingan k*onung*ſ. Var þa
j*arl* oc allt | lið h*an*ſ. ſkirt. ꝼor þa Ol*afr* k*onungr* með liþi
ſinu til nor*egſ*. oc byriaði | honu*m* uel. ſiglði h*ann* nu með
gleði mikilli matti þar ſia kapp | ſiglingar miclar. oc ꝼogr ſkip.

27 (24). ꝼra Ol*afi* k*onungi* |

Ok er Ol*afr* k*onungr* c*om* ueſtan. þa la h*ann* uið ey

3. cod. hauſt[a]; 28. sætt staar i cod. i margen; 28. an i vingan skrevet sammen.

þa i nor*egi* er moſtr heit*ir* | oc um natt þa vitraðiz honu*m* hin*n* helgi martin*uſ* b*yſcu*p. oc *mælti* | við h*ann*. þat heꝼir her v*er*it ſiðr iþeſſu l*an*di at geꝼa þoꝛ eþa oðni | eða aþru*m* aſum min*n*i at ueizlu*m*. En nu uil ec at þu ſkiptir | hin*n* ueg til at mer ſe min*n*ing ger at ueizlum. en hitt ꝼal | li niðr er aðr heꝼ*ir* v*er*it. En ec heit þer þui imoti at ec ſcal | tala með þer. a moꝛgin oc ſtyrkia þitt órenꝺi. þui at marg*ir* | ætla nu i mote at ſtanꝺa. En hin*n* næſta ꝺag ept*ir* var ꝼiol | m*enn*t þing ſteꝼnt. oc co*m* þar imoti k*onung*i utallegr lyðr oc ætlaðu | at ſtanꝺa i moti h*an*ſ órenꝺi. oc uolþuz til nj hinir ſniolluſ | tu m*enn* aþinginu. at tala i moti honu*m* oc v*ar*o þeſſir agezſtir | aꝼ þei*m* er til varu co*mn*ir. bæði at viti oc ſnillꝺ. oc haꝼðu þ*ei*r ra | ðit með ſer eꝼ h*ann* boðaði guðſ naꝼn at mæla imoti. Ol*afr* k*onung*r ſtoð | a einu*m* ſteini haꝼu*m* at h*ann* mætti allum auðſær v*er*a oc mal h*an*ſ at | heyra. oc en*n* er ſa ſtein*n* þar til min*n*ingar. Þa tok Ol*afr* k*onung*r at | tala ꝼir*ir* ꝼolkinu oc boða naꝼn ꝺrottinſ. oc teygia alla til. með | ꝼogru*m* oꝛðum oc hneckia þei*m* atrunaði er aðr hoꝼðu þ*ei*r. Oc | er h*ann* haꝼði lengi talat ſniallt órenꝺi. Þa riſſ up ſa er ꝼyrſt v*ar* | til ætlaðr at ſuara honu*m*. h*ann* litaz um lengi. oc let ſtollzlega | oc ætlar at tala með mikilli ſnillꝺ oc liſt. En at þeſſum man*n*i | ſætr ſua mikiɴ hoſta oc þróngþ at h*ann* matti óngu oꝛði up coma | oc varð h*ann* uið þat niðr at ſetiaz at h*ann* m*ælti* ecki imoti. Þa ſtoð | up an*n*arr oc ætlar at tala með mikilli reiði imoti k*onung*inu*m*. En | ſia maðr uarð ſua ſtamr at ecki na*m* huat h*ann* m*ælti*. oc ſættiz | h*ann* með athlógi niðr oc ſcom er up reiſ með ꝺrambi oc oꝼ met | naði. Oc þa reiſ up hin*n* þriði oc ætlar at h*ann* ſcal heꝼna ſin*na* ꝼel*aga*. [42]· með ſnillꝺ ſin*na* oꝛða. þ*at* barſc hanu*m* til hanꝺa. at h*ann* varð ſua rámr | oc q*ua*raði ſua at ecki na*m* huat h*ann* m*ælti*. Nu ꝼir*ir* þui at þ*ei*r v*ar*o ſigraðir m*eð* | ſua miclu*m* krapti. þa tocu margir við tru. oc ꝼir*ir* letu ꝼoꝛna villu | oc ꝼylgþu allir k*onung*ſ boði. ꝼor k*onung*r með liði ſinu þaðan noꝛðr um ſtað. | oc ſiglꝺi ſiþ*an* noꝛðr til þranꝺhei*m*ſ. h*ann* haꝼði þa hoꝼuð bó ſin*n* aloðum | ſem hinir ꝼyrri kon*un*gar haꝼðu haꝼt.

28 (25). ꝼra þui er ſelio m*enn* ꝼunꝺuz |

Sa atburðr g*er*þiz i uphaꝼi rikiſ Ol*aff* k*onung*ſ. at ıj m*enn* g*er*þuz ꝼ*er*þar ſin | nar. het annarr þoꝛðr jorun*n*arſ*on* en an*n*arr þoꝛðr ægileiꝼar | ſ*on*. þ*eir* uaru rikir m*enn* oc miclir hoꝼþ*ingiar*. þ*eir* attu eign*ir* iꝼioꝛðum. | oc ætluðu at ꝼara aꝼunꝺ hak*onar* j*arl*ſ. þui at þ*eir* haꝼðu þa e*igi* ſpurt hoꝼþ*ingia* | ſkiptit. Oc er þ*eir* ꝼoru um ulꝼa ſunꝺ. oc noꝛðr at eyn*n*i ſelio. | þa ſa þ*eir* ꝼagra ſyn. oc agetlict lioſ ſkina aſioiɴ oꝛ himnu*m* oꝼan oc | ner við ſialꝼt l*an*dit oc ſua oc ieyna ſelio. þ*ett*a unꝺraz þ*eir* miok. oc | ꝼoꝛvitnaz huat er v*er*a mun ſyn þeſſi. eþa huat þei*m* man ſynt | (280) verða iþeſſu*m* lut. oc hallꝺa þangat ſkipunu*m*. þ*eir* ꝼin*n*a þar man*n*z | haꝼuð er þ*eir* haꝼðu ſet lioſit ſkina. oc þa kenꝺu þ*eir* ſôtan hilm | oc toku nu þ*ett*a haꝼuð með tign oc þo ræzlu oc haꝼðu með ſer | Oc ætla at ꝼôra hak*oni* j*arli* oc væn*n*tu at h*ann* man ſcynia oc ſkilia aꝼ ſin | ni ſpeki huat þ*ett*a m*er*kir. Nu ꝼoru þ*eir* leið ſina oc eigi lanct aðr | þ*eir* ſpurðu at j*arl* var ꝺrepiɴ. Oc iſtað h*an*ſ com*inn* agetl*egr* hoꝼþ*ingi*. Ol*afr* k*onung*r *tryggua* ſ*on*. | Oc þo eigi at ſiðr ꝼara þ*eir* at hitta k*onung*iɴ. er allir ſogþu mikit ꝼra | h*an*ſ goꝼugleic oc gôzku. oc comu þ*eir* alaðir. Oc þegar er k*onung*r ſp*yrr* | at þeſſir m*enn* ſottu h*an*ſ ꝼunꝺ. þa toc h*ann* uið þ*eim* með bliðu oc g*er*þi | þei*m* ueizlu Oc er þ*eir* ſatu imiclu*m* ꝼagnaði oc gleði þa tok k*onung*r þeſ | ſa hina virðul*igu* m*enn*. at biꝺia með aſt oc ꝼogru*m* oꝛðu*m* at þ*eir* la | ti ſið ſiɴ. oc trui a ſan*n*an guð. heꝼi ec heyrt ſ*egir* k*onung*r. at margir | goðir lutir eru ſagðir ꝼra yðru*m* athoꝼnu*m*. oc ꝼir*ir* þ*ui* bið ec at þer | iatit c*ri*ſtni. Oc þegar iꝼyrſtu ꝼan*n*z þeſſum m*annu*m ſua mikit um | ôrenꝺi k*onung*ſ at þ*eir* iattu h*an*ſ boði. oc at lata ſina uillu. Var þa ſiþ*an* | til hei*m*tr ion b*yſcu*p er ſigurðr h*et* aðru naꝼni. oc v*ar*o þ*eir* ſkirðir i naꝼ | ni heil*agrar* þren*n*ingar. oc helgaðir alm*atkum* guði. oc er þ*eir* v*ar*o ſkirþir | ꝼognuðu allir men*n* þeſſu. let k*onung*r þa ſitia yꝼir ſialꝼſ ſinſ boꝛði | i miclu*m* ueg. Oc ſynꝺiz honu*m* þ*at* maclict at þ*eir* m*enn*

16. a og ꝼ i aꝼ i cod. skrevet sammen; 32. a og ꝼ i naꝼni i cod. skrevet sammen.

er þa hoꝼþu | tekit aꝼ h*an*ſ ꝼoꝛtolu*m* ærꝼð himneſcrar ætleiꝼðar. At þ*ei*r tóki | oc með honu*m* hatiðlegan ꝼagnað
(281) oc k*onun*glect boð oc vinattu | Oc er þ*ei*r ſatu oc ꝺrucku glaðir oc ſkemtuðu ſer. þa ſogþu þ*ei*r k*onung*i | oc b*yscu*pi. oc allu*m* m*annu*m þei*m* er við varo [43] ſyn þa hina ꝼogru er þ*ei*r haꝼðu ſet bæði lioſit. oc ſua er þ*ei*r ꝼun|ꝺu haꝼuðit. þ*ei*r ſogþu þ*et*ta með athuga oc ahyggio. k*onung*r biðr þa | ſyna ſer haꝼuðit oc b*yscu*pi oc ſua g*er*þu þ*ei*r. oc er h*ann* haꝼði ſet þa m*ælti* | h*ann* þ*et*ta er at viſu heilagſ ma*n*z haꝼuð. ſynir nu ſiþan allu*m* hinu*m* | beſtu*m* m*annu*m oc ſegir með miclum ꝼagnaði. Ept*ir* þat ꝼoro þeſſir | men*n* hei*m* oc ſtyrcþir iheilagri tru ꝼoru þ*ei*r glaþir oc með ſómð oc | hellꝺu uel k*onung*ſ boð ſiþ*an*.

29 (26). ꝼra Ol*afi* k*onung*i.

Sua barſc at eitt ſiɴ at | ein*n* bonꝺi millꝺr ec meinlauſſ co*m* til eyiaren*n*ar ſelio. oc ꝼor ſiþ*an* | aꝼunꝺ Ol*aff* k*onung*ſ oc ſagþi honu*m* atburð þan*n* er oꝛðit haꝼþi. at mærr | h*ann* huarꝼ abrot oc ꝼor h*ann* lengi at leita oc um ſiþir ſa ec huar hon | ſtoð iþeſſi eyio ſcamt ꝼra ſundinu oc a utan uerðri oc ueſtr a ey | na þar varu miclir hamrar. Oc þa geck ec þangat h*er*ra. oc ſa ec | þar lioſ·mikit aþei*m* ꝺegi oc iþei*m* ſtað oc optl*iga* ſiþan. Oc er k*onung*r heyr | þi oc b*ysku*p. þa gerðu þ*ei*r ꝼerð ſina með ſcynꝺingu til þeſſar eyiar | oc ran*n*ſokuðu þeir hana vanꝺl*iga* oc var þeſſi bonꝺi leiðtogi þ*ei*r ꝼun | ꝺu ueſtr a eyna hamra micla oc ſa at þar haꝼþu v*er*it ꝼorðum | hellar miclir oc ꝼirir ſco*m*mu ꝼallnir. leituðu nu vanꝺliga um þen | na ſtað oc ꝼunꝺu milli ſteinan*n*a mart beina með ſótum hilm | Oc nu varu
(282) þau ſaman ſaꝼnuð at k*onung*ſ raði oc b*yscu*pſ oc hirꝺ vanꝺl*iga* iþ*ei*re | ey. Oc at bón b*yscu*pſ oc k*onung*ſ raði. var þar kirkia ger oc helguð þeſſu*m* | guðſ m*onnum* er þar v*ar*o. Oc iþei*m* ſtað ueit*ir* alm*attugr* guð. mikla miſcun*n* ꝼir*ir* | þ*ei*ra man*n*a v*er*þleik er þar huila. allt til þeſſa ꝺagſ. Slict hit ſama | v*er*þa oc moꝛg tocn i an*n*arri eyio er kiɴ heit*ir*.

---

15. begyndelsen af dette kapitel begynder i cod. linjen, medens slutningen af forrige kapitel afslutter den; 18. h*ann*: saa cod.

ero þar oc helg*ir* ꝺomar | þeſſarrar ſueitar. ſem iſelio. Oc ueit*ir* guð ꝼirir huarratueggio ſak*ir* | margar iartegnir ꝼirir millꝺi ſina oc miſcun*n*.

30 (27). ꝼra Sunneꝼu. |

Þat ſegia meɴ at aꝺogu*m* hakonar jarlſ. urðu þau tiþ*endi*. at k*onungſ* ꝺott*ir* | a irl*andi* het ſun*n*eꝩa. hon toc ept*ir* ꝼaþir ſɪɴ ærꝼð oc eignir miclar | Oc til þeſſ g*er*þiſc herꝩikingr nocq*u*orr at heria þangat oc þrongua h*en* | nar raða hag oc gerði hen*n*i ij coſti an*n*at huart at hon berðiz | við h*ann*. eþa gengi með honu*m* elligar. En hon uillꝺi ꝼirir engan mun | ganga meþ honum þui at h*ann* var heiðɪɴ. hon atti þa þing við ſi | na m*enn*. oc bað m*enn* g*er*a ſua uel at uelia ſer þan*n* coſt. at lata hellꝺr ꝼoſtr | ioꝛð ſina. en hella ut ſua margſ man*n*z bloði ꝼir*ir* h*en*nar ſakir. þui | at ec vil eigi liꝩa með ſua margꝼollðu*m* haſca. at liꝩa með heiðnu*m* | vikingi. Nu ꝩolþu margir ſer þan*n* coſt at ꝼylgia h*en*ni. þui at hon | var ꝺrotn*ing* þ*ei*ra. I ꝼerð reðz með he*n*ni broþir h*en*nar er albanuſ h*et*. | oc margir þionuſtu m*enn* konur oc boꝛn. Pro ſuſtentacione racio | aſſumunt. Nu ſynꝺi hon ſek meirr treyſtaſc guði en v*er*alꝺlegu ꝼull | tingi.
(283) oc ꝼal hon ſek ahenꝺi allzꝩallꝺanꝺa guði. Nu hoꝼu þau upp

— — — — — — — — — — — — —

[48] colluðu þa allir a naꝼn ꝺ*r*ott*in*ſ. En ꝼianꝺin*n* þottiz nu miok tyna | ſin*n*i ſômð ſua ſem aukaðiz guðſ riki.

31 (28). ꝼra Eiriki k*onung*i iſuiþioð. |

I þan*n* tima er rikði yꝼ*ir* nor*egi* hak*on* j*arl*. var Eirikr k*onung*r iſuiþioð. Oc ept*ir* | þa hina ꝼrægia oꝛ*rostu* er h*ann* haꝼði att við ſtyrbioꝛn oc ꝼeck ſigr *með* | þei*m* hætti at oꝺꝺin gaꝼ honu*m* ſigrɪɴ. en h*ann* het þui til at h*ann* gaꝼſc | oꝺꝺineri til ept*ir* hit x ꝺa ár. oc ſiþ*an* var h*ann* callaꝺr Eirikr hin ſigr | ſæli. þeſſi ſtyrbioꝛn var allra man*n*a vaſcaſtr.

2. det første bogstav i guð i cod. først skrevet ꝼ, siden rettet til g; 7. ꝼaþir: saa cod.; 13. uel i cod. skrevet over linjen; 21. efter upp lakune paa sandsynligvis 2 blade i hdskr; i margen af side 43 er skrevet med en anden haand: h*er* vantar 2 blǫꝺ; 25. ꝛ i þann er utydeligt, ser nærmest ud som *e*.; 26. ꝼrægia: saa cod.; 27. oprindelig skrevet oꝺꝺiner, men e r er igjen udraderet; 30. hin: saa cod.

oc agetaſtr aꝼ her ¦ ſcap ſinu*m*. h*ann* haꝼði ſuą mikin*n* h*er* imoti k*onung*i þa er h*ann* geck al*and*. iſui | a riki at Eir*ikr* k*onung*r ottaðiz miok h*an*ſ aꝼl. En ſua ſegia m*enn* at ſua mi | kill ꝺioꝼulſ *cra*ptr ꝼylgþi. at ij luti liðſ h*an*ſ ꝼellꝺi Eir*ikr* k*onung*r með ꝼiol | kyngi. en at lyctum ꝼell allt liꝺ h*an*ſ oc ſua ſialꝼr ſtyrbioꝛn. Eir*ikr* | k*onung*r atti ſigriði hina ſtoꝛaðu oc v*ar* þ*e*ira ſ*on* Ol*afr* ſuænſki. þat ſegia | m*enn* at k*onung*riɴ villꝺi ſkilia við ſigriði ꝺ*rotningu*. oc uillꝺi *eigi* hapa oꝼſa h*enn*ar | oc oꝼmetnað. oc ſetti h*an*a ꝺrotningu yꝼir gautl*an*di. En k*onung*r atti | ſiþ*an* ꝺ*ottur* hak*onar* *jarl*ſ. Ept*ir* h*ann* tok riki ſ*on* h*an*ſ Ol*afr*. En þa baðu ſig*r*iðar viſ ¦ ſivallꝺr auſtruegſ k*onung*r oc har*alldr* grenſki. uplenꝺinga k*onung*r. En h*en*ni | þotti ſer litilræði iþui er ſmakon*un*gar baðu h*en*nar. en þei*m* ꝺirꝼð | i er þ*e*ir ætluꝺu
(284) ſer þuilica ꝺ*r*otn*i*nga. oc ꝼir*ir* þui brenꝺi hon ·þa inni | baða a ein*n*i nott. oc þar let oc liꝼ ſitt gaꝼugr m*aðr* er het þorir ¦ ꝼaþir þoriſ hunꝺz er barðiz við hin*n* helga Ol*aſ* k*onun*g aſticlaſtoðu*m* | oc ept*ir* þ*et*ta v*er*k v*ar* hon colluð ſigrið hin ſtoꝛaða.

32 (29). ꝼra O*lafi* *tryggua* *ſyni* oc S*igriði* ꝺ*rotningu*. |

Ok er Ol*afr* k*onung*r *tr*yggua *ſ*on heyrði at ſua mikit oꝛð ꝼor aꝼ þeſſi ꝺrotn*i*ngu er | reþ ꝼir*ir* gautl*an*di. þa villꝺi h*ann* ꝼa þ*at* riki oc hana m*eð* ꝺ*rotningu*. ſenꝺi h*ann* | þa goꝼuglega m*enn* til upſala iſuiþioð þui at hon var þa þar. oc | bera þ*e*ir hen*n*i ðrenꝺi ſinſ h*er*ra. oc ſegia allan atburð ſin*n*ar ꝼ*er*þar. | Oc er ꝺ*rotning* heyrði þ*et*ta þa tok hon tal oc raðag*er*þir við vini ſina. en | ꝼra lyctum er at ſegia at hon ꝼaſtnaðiz Ol*afi* k*onungi*. ꝼoru ſenꝺi m*enn* | aptr oc ſogþu ſinum hærra. ſin ðrenꝺi. oc varð h*ann* glaꝺr við þ*at* | Oc ſiþ*an* ſenꝺi h*ann* ꝺ*rotningu* ring. ſa var aſyniſ ſem gull. oc var þ*at* callað | ꝼeſtar ꝼe. hringr þeſſi haꝼþi v*er*it ihoꝼi einu miclu er hak*on* *jarl* | haꝼþi att. ðrotn*i*ng tok við ring*inn* með ꝼagnaði oc lopaði þa | mioc h*an*ſ ſtorlynꝺi. oc nu girniſc hon miok at giptaz þui | liku*m* k*onungi*. Sua b*er*r þa til eitt ſiɴ at ꝺ*rotning* hellt ahring*inn* oc lec ſer | at þa ſa hon ieinu*m* ſtað ꝺocnaðan hring*inn*. callar hon þa til

15. det sidste bogstav i ꝺrotn*inga* er et sammenslynget *a* og *o*; sandsynligvis har skriveren villet rette et oprindelig skrevet a til o; 21. cod. har kun: Ol' kr. t.

ſin | gull ſmið ein*n* oc bað h*ann* reyna gullit. oc h*ann*
gerði ſua oc var | þeſſi ringr aꝼ malmi ge*rr* oc eiri. oc
gyllꝺr allr. Þa reiꝺꝺiz [49] ꝺ*rotning* miok. oc bað iſunꝺr
(285) briota. hringiᴺ. oc ſenꝺa aptr Ol*afi* ko*nung*i oc | ſagþi h*ann*
ꝼlærðſaml*iga* ge*r*t hapa oc aꝼ miclu ſpotti við hana. | Oc
engi raꝺ uil ec uið h*ann* eiga.

33 (30). ꝼra þui er Sigvallꝺi tok Svein k*onung* |

Þa er harallꝺr G*ormſ* ſ*on* var anꝺaðr toc riki ſ*on*
h*an*ſ Svein*n* tiugu | ſkegg. En burizl*eifr* k*onung*r i ꝼinðl*an*di
var ſcattgillꝺr unꝺir ꝺa | na k*onung*. Burizl*eifr* k*onung*r
atti iij ꝺǿtr. het ein azſtrið. Annur | gun*n*hillꝺr. þriðia
þyri. þa var ſigꝼallꝺi j*arl* i iomſboꝛg. han*n* | ꝼoꝛ til ꝼunꝺar
við k*onung*iɴ burizl*eiſ* oc gerði honu*m* ij coſti. At h*ann* |
lezc mynꝺu· ibrot ꝼara or boꝛgi*nni* nema k*onung*r gipti
honu*m* Aſtriðe | ꝺott*ur* ſina. k*onung*r ſu*arar*. Tignara man*n*i
haꝼða ec ætlat at gipta | h*an*a en þu ert. En þo ſcal þer
e*igi* ꝼra viſa. þu ſcallt coma hin | gat Sueini k*onung*i oꝛ
ꝺanm*or*k með ꝼa m*enn* a min*n* ꝼunꝺ. ſua at ec | eiga vallꝺ h*an*ſ.
þeſſu iatar ſigꝼallꝺi. oc binꝺa þ*et*ta ꝼaſtmælu*m* | með ſer.
Oc a ſama ſumri ꝼerr ſigꝼallꝺi með iij ſkipu*m* oc ccc |
man*n*a. h*ann* kǿmr til ſiol*an*dz oc heꝼir ꝼrett*ir* til at Suein*n*
k*onung*r er | ſcamt þaðan aveizlu. h*ann* leggr ſkip ſin við
eitt neſ. þar er | huergi varo ſkip nær. Sueiɴ k*onung*r
var við vi h*undruð* *manna* a | veizlun*n*i. Sigꝼallꝺi ſnyr
ꝼra*m* ſtaꝼnu*m* ꝼra l*an*di. oc tengir ſa | man huе*r*t aꝼ ſtaꝼni
an*n*arſ oc leggia arar allar i hareiðar | Siþan ſenꝺ*ir* h*ann*
m*enn* til k*onung*ſ. oc bað þa ſegia k*onung*i at h*ann* uillꝺi
ꝼin*n*a h*ann* | ꝼir*ir* nauðſyn. oc þar liggi við liꝼ h*an*ſ oc riki.
en þer ſegit | mek ſiukan oc at bana comi*nn*. Nu ꝼara
ſenꝺi m*enn* til k*onung*s oc b*er*a | up ǿrenꝺi ſin. Oc er
k*onung*r heyrði þ*et*ta. þa ꝼerr h*ann* þegar opan | til ſkipa
(286) með ꝼiolþa liðſ. Sigꝼallꝺi la a ſkipi þui er yzt var | h*ann*
mæl*ti* uið ſina m*enn*. þa er xxx man*n*a eru co*m*nir með
k*onung*i. a þat | ſkip er næſt er l*an*ꝺi. þa ſcalu þer kippa
bryggion*n*i aꝼ lanꝺi. | oc mæla ſua at þ*ei*r ſǿckui *eigi* ſki-
punu*m* unꝺir þei*m*. En k*onung*r | man ganga ꝼyrſtr. Oc
er xx m*enn* ero comn*ir*. a mið ſkipit | þa ſcal kippa þ*ei*re
bryggion*n*i. En þa er k*onung*r kǿmr ahit yzta | ſkipit. með

x maɴ. þa ſcal taca aꝼ bryggiona milli ſki ¦ panna. kómr nu k*onungr* með lið ſitt oc ſpyrr at ſig*palldi jarl* liggr ſiukr miok. a hino yzta ſkipi Gengr nu k*onungr* a þ*at* ſkip er | næſt var l*an*di. oc ſua hu*er*t at aðru. þar til er h*ann* co*m* aſkip S*igpallda* | En m*enn* S*igpallda* ꝼara nu ſua með ſem h*ann* m*æ*l*ti*. Oc er k*onungr* var comin*n* | a ſkipit S*igpallda* með x. man*n* þa ſpurði k*onungr* huart Sigp*alldi* heꝼði | mal ſitt. honu*m* var ſagt at h*ann* haꝼði mal ſitt oc var þo | mattlitill. [50] k*onungr* gengr at honu*m* oc lytr niðr miok. oc ſpyrr hu*er*nig h*ann* megi eða | huat h*ann* kun*n*i ſegia þat er honu*m* liggi ſua mikit við. Sigp*alldi* m*æ*l*ti*. lut | þu at m*er* h*er*ra. Þa mant þu nema huat ec mæli. Oc er k*onungr* lytr at ho | nu*m*. þa toc Sigp*alldi* baðu*m* honðu*m* um h*ann* miðian oc hellt honu*m* ꝼaſt. Sigp*alldi* | callar þa oc biðr m*enn* roa ſem meſt. oc ſua g*er*a þ*ei*r oc b*er*r ſkiott ꝼ*ra* l*an*d*i*. | En þeſſi vi h*undruð* man*n*a ſtanða al*an*di oc ſia abrot ꝼoꝛ k*onungſ*inſ. Þa m*æ*l*ti* Sueiɴ | k*onungr* til Sigp*allda*. hu*er* er ætlan þin uið oſſ eða huat

(287) b*er*ſc þu ꝼir*ir*. Jarl*inn* ſu*arar* | Ec ſcal ſegia yðr h*er*ra allt eꝼnit til þeſſa bragðz Jak heꝼi beðit ðott*ur* | burizl*eiſſ* k*onungſ*. yðr til hanða. hon er væn oc uel at ſer um alla luti. | gerða ec þetta ꝼir*ir* ſakir vinattu við yðr. at eigi miſti þer hinſ bez ¦ ta q*uan*ꝼangſ. Suein*n* k*onungr* ſpyrr huat mærin h*et*. Sigp*alldi* ſeg*ir* at hon | h*et* gun*n*hillðr. En m*er* er ꝼoſtnuð ſeg*ir* Sigp*alldi*. Nu mun ec ꝼara til buriz*leiſſ* | k*onungſ*. oc vitia þeſſa mala ꝼir*ir* huarſtueggia honð. ꝼerr nu Sigp*alldi* til | k*onungſ*. oc callaz nu comiɴ til raðan*n*a við ðott*ur* h*an*ſ oc ſeg*ir* at nu er | Svein*n* k*onungr* com*inn* til io*m*ſb*or*gar. oc a þ*ei*ra vallð. En hugað heꝼi ec rað | ſ*egir* Sigp*alldi* j*arl* at þu ſcallt gipta Gun*n*hillði ð*ottur* þina Su*eini* k*onungi*. oc g*er*it h*an*ſ | ꝼor hingat goða oc ſómil*ega*. en h*ann* uinni þ*at* til at h*ann* geꝼi up allar ¦ l*an*d ſcyllðir oc ſcatta. Nu geck þ*et*ta allt ꝼra*m* ſem Sigp*alldi* m*æ*l*ti*. at | Suein*n* k*onungr* gaꝼ up alla ſcatta. oc geck at eiga gun*n*hillði oc ꝼór*ir* | Su*einn* k*onungr* ſer allt inyt þat er til virþingar matti v*er*þa. en þo | callaz h*ann* nu ſia allt

3. den sidste bogstav baade i hino og i yzta, ser ud som en mellemting mellem o og a; sandsynligvis har skriveren først forvekslet den sidste bogstav i begge ord og siden rettet feilen; 16. *hundruð*: cod. h; 25. Fm. x, 287 tilføier efter Sigpallði som en rettelse: annur ðottir konungſ.

rað oc brogð Sigꝼ*allda*. ꝼerr nu k*onungr* hei*m* með | konu ſina oc heꝼ*ir* xxx ſtoꝛſkipa oc mikit lið. En h*ann* gerði Sigꝼ*allda* | *jarl* utlagþan aꝼ ættioꝛð ſin*ni* ꝼir*ir* ſuik ſin. oc var h*ann* brottu um h*r*ið. |

34 (31). ꝼra þingi Ol*aſſ* k*onung*ſ

A aðru ari rikiſ Ol*aſſ* k*onung*ſ *tryggua ſonar* ſteꝼnði h*ann* | ꝼiolm*enn*t þing. hia ſtað aꝺragſeiði. oc ſpurðiz þ*et*ta boð k*onung*ſ | viða um heruð. oc ſotti þangat utallegr lyðr. bæði konur | oc karlar. ungir m*enn* oc gamlir. Oc er men*n*
(288) v*ar*o comnir ſua vi | þa *a*ꝼ heruðum ſem craꝼt var. þa ſtoð k*onung*r up oc m*æ*l*ti* til ꝼolk | ſinſ. Guð þacki yꝺr hingat comu. En at þer vitið huat yþr | ſomi*r*. þa man ec ſegia yðr ſtorm*er*ki alm*attug*ſ guð. oc boða yðr h*an*ſ | heilact naꝼn. En þ*at* ſegia m*enn* þa er k*onung*r boðaði naꝼn ꝺrottins | at ſua mikill kraptr ꝼylgþi h*an*ſ mali. at þ*ei*r er þangat q*uo*mo | með hoꝛðu brioſti oc torſueigþir varu truna at | taca. en ſua mykþi ꝼagrliga hioꝛtu þ*ei*ra ſòtleikr | oꝛþa h*an*ſ. oc malſnillꝺ ſu er þ*ei*r heyrðu aꝼ h*an*ſ mun | ni. oc tocu þ*ei*r þacſaml*iga* við h*an*ſ òrenꝺi. oc var ſua iaꝼnan | ſiþ*an* er hinn helgi martin*uſ* b*yſcu*p [51] haꝼði vit*razk* honu*m*. oc heitið honu*m* at hu*er*t ſiɴ er h*ann* ꝼlytti | ꝼra*m* guðſ òrenꝺi mynꝺi h*ann* mæla ꝼir*ir* mun*n* h*an*ſ oc ſtyrkia h*an*ſ òr | enꝺi. Oc ꝼir*ir* þui þotti allum òſkilect at taca uið ꝼeginſaml*iga* | þui er h*ann* m*æ*l*ti*. En þo at ver ròþi*m* ꝼatt um ꝼir*ir* ſakir uꝼroðl*eikſ* | þa þotti allu*m* ꝺaſaml*ect* at lyða oꝛðum h*an*ſ. Var nu ꝼiolþi m*annz* | ſkirðr þ*ei*r er rett truðu oc varu þ*ei*r nocq*uo*ra ꝺaga með k*onung*i oc b*yſcu*pi | oc ſtyrcðu þ*ei*r þa iheilagri tru oc kenꝺu þeim criſtilect logmal | oc bað þa kirkior reiſa ihu*er*io heraði.

35 (32). ꝼra ſæiðmannum |

Þat bauð Ol*afr* k*onung*r at allir ꝼiolkun*n*igir m*enn* oc þ*ei*r er með ꝼoꝛnan | atrunuð ꝼoru oc einkanl*iga* þ*ei*r allir

7. overskriften over kapitlet staar i cod. i slutningen af den linje, som slutter med hann; 10. aꝼ i kraꝼt i cod. skrevet sammen; 13. guð: saa cod.; 26. m*annz*: saa cod.: Fm. x, 288 manna. 32. atrunuð: saa cod.; Fm. x, 288 átrúnað.

huart er *varo* konur e*þa* | callar er noꝛðm*enn* calla ſeiðm*enn*. (289) þa g*er*þi h*ann* alla utlagða. oc bauð | at ꝺrepa þa ſua ſem ſekia m*enn*. eða manꝺrapſm*enn* eꝼ þ*ei*r yrði ſann*ir* | at þui. Þeſſa þingſ getr ſæm*un*ꝺr p*restr* hin*n* ꝼroði er agetr var at ſpe | ki. oc m*æl*ti ſua. A aðru ari rikiſ Ol*aff* *tryggua ſonar* ſamnaði h*ann* ſaman mikit | ꝼolk oc atti þing aſtaði a ꝺragſeiði. oc let eigi aꝼ at boða m*annu*m | retta tru ꝼyrr en þ*ei*r tocu ſkirn. *Olafr* k*onung*r hepti miok ran oc ſtulþi | oc manꝺrap. h*ann* gaꝼ oc goð log ꝼolkinu oc goðan ſið. Sua heꝼir | ſæm*un*ꝺr ritað um Ol*af* k*onun*g iſin*n*i bok. h*ann* ſaꝼnaði ſaman allu*m* þei*m* | m*annu*m er ꝼoru með ꝺioꝼuligan crapt i niþar neſ oc varu þei*m* ſkip | buin. oc let h*ann* at þat ꝼolc ſkyllꝺi ꝼara aꝼ l*an*di abrot. I þ*ei*ri ſueit | var ſa m*að*r er Eyþinꝺr h*et*. h*ann* var aꝼ goꝼuglegri ætt h*ann* var hin*n* | þriði m*að*r eða hin*n* ꝼioꝛði ꝼra har*alldi* harꝼagra. k*onung*r geck aꝼunꝺ þ*ei*ra oc m*æl*ti | Mikiɴ ſkaða g*er*i þer m*er* oc minu riki i yðarri brautꝼ*er*þ. oc iþaru*m* | ſkilnaði ma m*er* v*er*a meiri miſſa en hialp. at þer ꝼarit ꝼra m*er* | með ſua miclu*m* kroptum. oc megni er þer haꝼiþ um ꝼra*m* aðra | m*enn*. En ꝼir*ir* þa ſok at nu heꝼir miok viþ gengiz var ꝼra*m*ꝼlut | ning. oc boð ilanꝺi þeſſu. at *cri*ſtni gangi yꝼir. þa ſyniz oſſ | þ*at* nauðſyn at þer oc þeſconar m*enn* ꝼarit aꝼ lanꝺi. En giarna | villꝺa ec at þer lægþit eigi ꝼianꝺſcap til min eða yðarr *cra*ptr | ylmðiz eigi til varrar tignar. Nu vil ec bioða yðr til veizlu | er ec heꝼi buit með (290) hinu*m* beztu*m* ꝼongu*m* aðr en þer ſtigit aſkip | þ*ei*r þacka k*onung*i þeſſi oꝛꝺ oc toku með ꝼagnaði oc baðu h*ann* ꝼyl la þ*at* með uerku*m* er h*ann* het með oꝛðum. Þa bauð k*onung*r ſinu*m* | m*annu*m bua þei*m* mikit huſ til ꝼagnaðar. at þ*ei*r metti þar | glaðir þiggia veizlu. Oc er huſit var buit. þa biðr h*ann* þangat | ꝼóra allzkynſ kraſir oc ꝺryck. beꝺi mioð oc mungat oc ꝺruc[52]ku þ*ei*r. nu akaꝼt oc neyttu huarſtueggia með vanſtilli Oc um | nott*ina* barſc þat at vaþeiꝼliga at þ*ei*r vocnuðu við þ*at* at ſcalin*n* | logaði y*ꝼir* þei*m* oc um allt huſit ꝼlugu logbranꝺar oc varþ þar | gnyr mikill oc ogoꝛlegr gerðiz þar gratr mikill oc ſyting bæ | þi q*u*inna oc karla. En Eyþinꝺr er allra þ*ei*ra er in*n*i varo kun*n*i meſ | ta

35. þar kan ogsaa læses þat.

ꝼiolkyngi. h*ann* co*m*z oꝛ elꝺinu*m* með þei*m* hetti. at h*ann* leypr ſem | hin*n* ꝼimaſti hioꝛtr oc með uelum ꝺioꝼuleg*rar* iþrottar. h*ann* liop | a þuer tre i huſinu. oc ſiþ*an* a vagliɴ. oc aꝼ uagliɴu*m* oc ut iglug | giɴ. oc ꝼoꝛþaðiſc ſua eiɴ aꝼ allum þei*m* er iɴi varu. ꝼlyþi haɴ | ſiþ*an* ibrot. Oc er h*ann* geck um ꝺag leiðar ſin*n*ar ꝼan*n* h*ann* m*enn* Ol*aff* k*onung*ſ a | gatu ſin*n*i oc mæl*ti* at þ*ei*r ſcyllꝺu ſegia k*onung*i Queðia h*an*ſ oc vinſamleg | oꝛð. oc ſegit honu*m* ſua at ec komumk brot oꝛ ellꝺiɴ. oc allꝺ*ri* | ſcal ec v*er*it haꝼa marglatari i allum lutu*m* en nu.

36 (33). ꝼra hroallꝺi |

Sva er ſagt at eiɴ blot ma*ð*r het hroallꝺr h*ann* bio i goð ey | h*ann* var rikr oc mikill ꝼir*ir* ſer. h*ann* heitr aguðin optl*iga*. oc ꝼórir | þei*m* ꝼoꝛn*ir* ahu*er*io*m* ꝺegi oc bað þau litillatl*iga*. at þau hliꝼþi h*an*om | at e*ig*i v*er*i honu*m* þrónct til
(291) atrunaðar an*n*arſ. oc e*ig*i v*er*i h*ann* aꝼ Ol*afi* k*onung*i | brotꝼlæmðr aꝼ ꝼoſtr ioꝛðu ſin*n*i. Sua miok var þeſſi maðr blecþr | aꝼ ꝼianꝺanſ teygingu at guðin ueittu honu*m* ſuoꝛ ꝼir*ir* ſinar ꝼoꝛn*ir* | Oc nu ꝼrett*ir* Ol*afr* k*onung*r til þeſſa man*n*z oc byr þangat ꝼerð ſina. oc ihuert | ſiɴ er h*ann* bioz til ꝼerðar þa gerði anꝺviðri imoti ſua at h*ann* mat | ti eigi ꝼara aſkipu*m* til eyiar þ*ei*rar. oc ꝼor ſua nocq*u*oru*m* ſinnu*m*. | at huert ſiɴ heptiz ꝼerð þ*ei*ra. oc la k*onung*r lengi til þeſſar ꝼ*er*þar | Hroallꝺr callaði uaꝼlatl*iga* a guðin. at þau ſtóþi uel imoti gu | þi Ol*aff*. oc ꝼórði þei*m* ꝼoꝛn*ir*. Oc er Ol*afr* k*onung*r haꝼði lengi vaꝼiz i þeſſu*m* | raðum er at viſu ma uel kallaz uegr norðm*anna*. toc h*ann* þa þ*at* | rað ſem allzvallꝺ*andi* guð kenði honu*m*. oc bað h*ann* þa þangat leita hialpar ſem guð var. oc ꝼóra honu*m* ꝼorn*ir*. at h*ann* geꝼi þei*m* byrlei | þi imoti þeſſum vinꝺu*m* er h*ann* ſa at gerr var imoti þei*m* aꝼ ꝼian | ꝺanſ crapti. hetu þ*ei*r nu k*onung*r oc b*yſcu*p aguð ſialþan. oc þegar com | hógr byrr. oc g*er*þu þ*ei*r guði þackir. ſigla þ*ei*r nu ꝼagran byr. oc | þa gerir ij vinꝺa aſionu*m*. oc ſua ſem huarr berðiz imoti að | ru*m*. þa toc b*yſcu*p eitt ker mikit oc let iþatn oc blezaði oc | caſtaði ſiþ*an* aſioiɴ imoti vinꝺinu*m* oc bylgionu*m* þei*m* er imoti | gengu. oc lægþuz

4. uagliɴu*m*: saa cod.; 5. aɴ i haɴ i cod. skrevet sammen; 7. **queðia**: saa cod.; 9. ellꝺiɴ: saa cod. 30. gerr: saa cod.

þær en ſkipin gengu mikit. Oc með ꝼull [53] tingi alm*at*-*tug*ſ guðſ. þa comuz þ*ei*r til eyiarin*n*ar oc logþu ilð | gi ſkipunu*m* oc gengu al*and*. oc tocu þen*n*a hin*n* micla guðſ |
(292) upin. oc ſɪɴ. oc gera honu*m* ij coſti huart h*ann* uill lata ſið ſɪɴ | oc hapa lip ſitt oc vingan þeira. eða ðeyia. k*on*-*ung*r bað h*ann* til ſtunðu*m* | bliðum orðum en ſtunðu*m* ſtrið-um. oc het honu*m* horðum piſ | lum. h*ann* neigþiz ecki aꝼ ſin*n*i þralynði. huarki geck h*ann* ꝼir*ir* blið | yrðum ne ognar malum. Oc er k*onung*r het honum ðauðanu*m* | þa m*æ*l*ti* h*ann*. þ*at* hðꝼir m*er* oc ſðmilegra er m*er* þ*at* at þola hellðr ðauþ | aɴ. en lata þionuſtu guða varra. Oc er k*onung*r ſa hu*er*ſu h*ann* var | þralynðr a ſitt mal. þa bauð h*ann* at ꝼeſta h*ann* up ahapan galga | oc var ſia ða*r*þi h*an*ſ

37 (**34**). ꝼra haleyiom

Norðr a halogal*an*di v*ar*o iij ætſtorir | m*enn*. oc auðgir. het eɪɴ þor*ir*. oc var call*aðr* hiortr | an*n*arr h*et*. harekr. Þriði Eypinðr kin*n*ripa. þeſſir v*ar*o blot m*enn* mic | lir. oc uillðu eigi lata ſið ꝼrænða ſin*n*a. oc er þ*ei*r uiſſu | von Ol*af*ſ k*onung*ſ norðr þangat þa ſoꝼnuðu þ*ei*r imoti honu*m* miclu | liði oc morgu*m* ſkipu*m* oc ætluðu at ban*n*a honu*m* at h*ann* kðmi | iþ*ei*ra riki oc beriaz imoti honu*m* eꝼ h*ann* boðaði þei*m* annan ſið en | þ*ei*r heꝼði aðr. Oc er Ol*afr* k*onung*r heyrþi þ*et*ta þa hepti h*ann* ꝼ*er*þ ſina at | ſin*n*i til ꝼunðar við þa. Oc ꝼor þa ꝼyrſt auſtr til ælꝼi ſem ſiþr | er til at k*onung*ar hittiſc. aꝼ ðanm*or*k oc nor*egi*. eða engl*andi* oc ſaxl*andi*. Oc nu | hitt*ir* Ol*afr* k*onung*r ðrotn*in*g aꝼ gaut-l*andi*. Sig*r*iþi. oc toluðu þau ſin imilli | oc ꝼoru þar allir lutir ſattgiarnl*iga*. oc þar co*m* rðþan at han*n* | ueic til at h*ann* mynði ꝼa h*en*nar. oc co*m* allt aſamt með þei*m* | at
(293) einu*m* aꝼ tecnu*m* at hon uill eigi c*r*iſtnaſc lata. Oc k*on*-*ung*r talar h*er* | um lengi ꝼir*ir* h*en*ni. oc ueitti hon e*igi* þar til ſitt ſamþycki | Þa reiððiz k*onung*r oc lauſt glopa ſinu*m* akiɴ h*en*ni oc m*æ*l*ti*. huat æt | lar þu hin gamla hrockin

---

15. slutningen af forrige kapitel ender i cod. linjen, medens af overskriften den første del (ꝼra haley) staar midt i linjen; 16. den sidste del af overskriften (iom) slutter i cod. denne linje.

ſkin*n*a at ec vilia taca þic til ko|nu mer eꝼ þu truir eigi a guðſ naꝼnſ. Oc aꝼ þeſſi ſok g*er*þiz ꝺ*rotning* | reið mióк. ſua at margan ꝺag ſiþ*an* var hon imiclum um ſa|tum um Ol*af* k*onung*. oc ꝺro at lanct rað. Oc ſiþ*an* giptiz ſig*r*ið Svei|ni ꝺana k*onungi*.

38 (35). ꝼra Ol*afi* k*onungi*.

A þeſſu ſumri. let Ol*afr* ge*r*a ſkip mikit | oc ꝼritt þat var callat tranin*n*. þ*at* bar aꝼ allu*m* ſkipu*m* um | uoxt oc ꝼegrꝺ oc ſkiotleik. A þei*m* ꝺogu*m* q*u*omu margir m*enn* til | Ol*aff* k*onung*ſ. þ*ei*r er aget*ir* v*ar*o at ſtercleik oc allri at | gerþi. oc gerði h*ann* | þa ſina hirð m*enn*. oc huar ſem h*ann* ſpurði ſterca m*enn* eða ſpekin [54] ga at viti eða at nocq*u*oru abbragðz m*enn*. þa ſpanði h*ann* alla til ſin | oc gerði ſer kera. Oc ſua ſem h*ann* var ꝼir*ir* aðrum kon*u*ngu*m* um alla | luti. ſua valþi h*ann* með ſer þa m*enn* er meſt varu aꝼbragð an*n*arra | man*n*a um alla luti. hellt h*ann* þa oc miclu betr oc rikulegarr en | aþrir hoꝼþ*ingiar*. Ein*n* aſ h*an*ſ uillꝺar m*ann*u*m* het aki hin*n* ꝺanſki. h*ann* var oc | ꝺanſcr at ætt. h*ann* ſegir k*onungi* at ſyſtir Sveinſ k*onung*ſ het þyri. hon v*ar* | hin ꝼriðaſta cona oc hin rikaſta. Var ec oc varnaðar maðr | h*en*nar um hrið. oc reynꝺiz m*er* hon mikill ſcorungr. hon a mic|lar eignir iꝼalſtr. Oc ꝼir*ir* þui at Aki lopar miok. þa ꝼellz k*onungi* | vel iſcap. Oc eru
(294) þ*ei*r m*enn* er þ*at* ſegia at hon v*ar* geꝼin þei*m* man*ni* er bioꝛn | het oc veri hon inoꝛegi um rið þar ſem callat er þyrileiꝼ. oc | eꝼ þ*et*ta er ſatt þa er þat vitað at hon heꝼir eigi mær v*er*it hellꝺr | goꝼugleg eckia.

39 (36). Jſlenꝺ*in*ga þottr

Þeſſ er getið eitt hauſt at ſkip | comu aꝼ iſlanꝺi til noꝛegſ. oc hellꝺu þ*ei*r iɴ um agþa neſ oc | til niðar oſſ þar var nocq*u*ot þoꝛp ſett oc kaupſtaðr. þar var | þa oc Ol*afr*

---

2. naꝼnſ: saa cod; 6. Slutningen af foregaaende kapitel ender i cod. denne linje; 8. ꝼegrꝺ: saa cod., ikke ꝼegrð; 23. var: cod. v*; 27. det sidste ord i overskriften utydeligt i cod.; det er tvilsomt, om cod. har þattr eller þottr, snarest det sidste; 28. slutningen af forrige kapitel ender i cod. denne linje:

k*onung*r. þar varu þa komnir nocq*uorir* iſlenꝺſkir m*enn*. oc hoꝼðo | þ*eir* at ſelia bæði vaðmal oc varar ꝼellꝺi. þar var þoꝛariɴ neꝼ | ulꝼſſ*on*. kiartan Ol*aff* ſ*on*. oc hallꝼroðr. þriu ſkip v*ar*o þa ꝼir*ir* bryggio*m* oc | atti eitt hallꝼroðr. An*n*at branꝺr hin*n* oꝛpi þermunꝺar ſ*on*. Oc þ*or*leiꝼr | branꝺz ſ*on* þ*ei*r v*ar*o brôþrungar. þriðia atti kiartan oc þ*or*arin*n*. þrim | ſinnu*m* leituðu þ*ei*r til brautꝼ*er*þar oc gaꝼ allꝺ*r*igi byr. lagu þ*ei*r nu ꝼ*ir* | bryggio*m*. Þ*ei*r ſa ein*n* ꝺag er veðr var gott at m*enn* ꝼoru aſunꝺ. | at ſkemta ſer. oc lek ein*n* miclu beſtzt. Þa rôꝺꝺi kiartan um við | hallꝼroð at h*ann* ſcyllꝺi reyna ſunꝺ við þan*n* er bezt lek. Nei ſ*egir* h*ann*. þar er | ſa m*aðr* er ec man ecki keppaz við. huar kômr þa kapp þitt ſ*egir* kiart*an* | Sva ſem þ*at* er ſ*egir* hallꝼ*roðr*. Ec ſcal þa reyna við h*ann* ſ*egir* kiartan. oc þa aꝼclæꝺ|ꝺiz h*ann*. oc leypr ſiþan ut aana oc til þeſſ man*n*z er bezt lec oc | tekr ꝼot hanſ oc ꝼôr*ir* h*ann* ikaꝼ oc eru niðre um rið. oc koma up ſiþ*an* | oc mælaz ecki við. oc ꝼara niðr aðru ſin*ni* oc eru þa lengr nið|ri. komi en*n* up. oc ſiþ*an* ꝼara þ*ei*r niðr
(295) þriðia ſin*n*i oc ero þa niðri mic|lu lengſt. oc þyckir kiart*ani* þa mal up. oc er þa engi coſtr. oc kenn*ir* | þa aꝼlſ munar. þ*ei*r eru lengi niðri um þ*at* ꝼra*m* er honu*m* þotti hoꝼl*ect*. oc | comaz up ſiþ*an* oc ꝼara til lanꝺz. Þa ſpurði ſa m*aðr* er bônu*m* c*o*m huat | þeſſi m*aðr* het. h*ann* neꝼnꝺiz kiart*an*. þu ert ſunꝺꝼôrr uel. eða |ert þu | at aðru*m* iðrottu*m* iam uel buin*n*. h*ann* ſ*egir* at miok eru aðrar þar eptir | oc eru iſlicu litlar iþrott*ir*. ſ*egir* h*ann*. En hui ſpyrr þu enſkiſ imoti | ſ*egir* bôiar maðr. Ec ætla mek ôngu ſkipta huerr þu ert. ſ*egir* kiart*an* [55] Ec man þo ſegia þer. ſ*egir* h*ann*. Við k*onung*iɴ heꝼ*ir* þu reynt ſunꝺit. Nu ſpyrr k*onung*r | at ætt h*an*ſ. hann ſegir ſem var. Ept*ir* þ*at* ſnyr kiart*an* abrot h*ann* var ſkic|kio lauſſ. k*onung*r bað h*ann* þiggia aꝼ ſer ſkickio. þui at ec uil geꝼa þer | H*ann* þackaði k*onung*i uel. ꝼerr han*n* nu ſiþ*an* til ſkipa ſin*na* oc ſegir ꝼelogu*m* ſinu*m* | ſlict ſem iheꝼ*ir* g*er*zk. þei*m* licar þ*et*ta ſtorilla. oc þotti han*n* haꝼa gen|git aꝼallꝺ k*onung*ſ. Veðrattu gerir illa ſua at ſiallꝺan munðu m*enn* | þuilica. oc kenꝺu þ*ei*r þui

12. pp i kippaz i cod. skrevet sammen; 18. komi: saa cod.; 23. Fm. x, 295 tilføier foran bônum (or); 24. iam i cod. skrevet over linjen; 25. oc: Fm. x, 295: þo; cod. utydelig, dog snarere oc end þo;

meſt um er kiartan haꝼði þegit ſkickio|na aꝼ k*onung*i. oc guðin mynꝺu reizk hapa ꝼir*ir* þ*at*. þat ꝼanz a at k*onung*inu*m* | haꝼði uel licat uið kiart*an* þ*ui* at honu*m* ſynꝺiz h*ann* m*er*kilegr m*a*ðr. þ*ei*r iſl*en*|ꝺingar varu allir ſam*an* um uetriɴ ibônu*m*. Veðratta batnar oc | kômr mart man*na* til bôarinſ. oc ꝺregr at iolu*m*. Oc uiſſu m*enn* at k*onung*r |
(296) mynꝺi mikit auka ſiðꝼerði ſitt gott um iolin. Oc var môꝛgum | mikil ꝼoꝛvitni a. Ol*afr* k*onung*r let gera kirk*io* ibônu*m*. Oc iola nott*ina* var | at hôꝼi k*onung*ſinſ oc allra criſtinna man*na* harðla ſiðlict. oc lyꝺꝺu | tiþu*m* ſcynſamle*ga*. oc ſiþ*an* gengu m*enn* iherbergi. Ol*afr* k*onung*r ſenꝺi m*enn* til at | vita huat þ*ei*r iſl*endingar* rôꝺꝺi um eþa hu*er*ſu þei*m* hugnaði. Oc | nu heyrðu k*onung*ſ m*enn* þ*ei*ra tal. Oc ſpurði hu*err* an*n*an. en þ*ei*r rôꝺꝺu miſ | iaꝼnt um. þ*ei*r ſpyria kiartan hu*er*ſu honu*m* þôtti h*ann* ſu*arar*. Eigi b*err* þ*at* | allſma*m* hu*er*ſu uel m*er* ſyniz þ*ei*ra athæꝼi. heꝼ*ir* m*er* opt uel litiz a k*onung*iɴ | ꝼyrr. en allꝺ*ri* betr en nu. oc miclu þotti m*er* nu meſt um v*er*t. oc þ*at* | hygg ec at ſa haꝼi betr er honu*m* þionar oc allra hellz þei*m* er haɴ | boðar. Siþ*an* hætta þ*ei*r þeſſu tali ganga þa k*onung*ſ m*enn* brot. oc ſegia ho|nu*m* An*n*an ꝺag iola biðr k*onung*r ganga ept*ir* kiart*ani* oc kǫmr h*ann* a k*onung*ſ ꝼunꝺ | oc q*ueðr* h*ann* uel. k*onung*r toc þ*ui* uel. taca þ*ei*r tal. Oc boðar k*onung*r honu*m* retta | tru. oc ſkilſc kiart*ani* þat allt uel oc tekr h*ann* ſkirn oc oll ſkipſogn | hanſ an*n*an ꝺ*ag* iola. Oc við tru tok hanllꝼrôþr oc h*an*ſ ſkipſogn oc er | ſua ſagt. at h*ann* g*er*þi k*onung*i coſt at ſialꝼr h*ann* ſcyllꝺi hallꝺa honu*m* unꝺ*ir* | ſkirn. en elligar neitaði h*ann*. En k*onung*r uillꝺi þ*at* miclu hellꝺr oc aꝼ þ*ui* | call*aðr* hallꝼ*roðr* vanꝺræꝺa ſcallꝺ. kiart*an* geck til hanꝺa k*onung*i oc nocq*uor*ir að|rir aꝺrir goꝼgir m*enn*. Oc allu*m* ſkip-ſognu*m* boðaði k*onung*r guꝺſ ôrenꝺi oc min*n* | ti opt atruna, en margir neituðu. Oc þa ban*n*aði k*onung*r þei*m* oll | kaup
(297) oc allu*m* m*annum* at ſelia þei*m*. Oc er þ*ei*r uelcðuz þar lengi ſua | hallꝺn*ir* þa neyttu þ*ei*r goðſ raðſ oc uitrlegſ. oc tocu tru allir aðr | en letti. En kiartan var meꝺ Ol*afi* k*onung*i

---

25. hanllꝼrôðr: saa cod.; det fjerde bogstav ser ud som et ꝺ, der er rettet til l; 28. Fm. x, 296 tilføier foran af þui: (var hann); 30. cod. har virkelig dittografien aꝺrir.

40 (**37**). ꝼra Ol*afi* k*onung*i oc þangbranꝺi p*re*ſti |

Nocq*u*oru aðr haꝼþi Ol*afr* k*onungr* ſennt oꝛð til iſl*andz*. p*re*ſt þann er þa*nn*gbr*an*ꝺr | h*et*. ſaxneſcan at kyni. h*ann* kenꝺi m*annu*m tru a isl*an*di oc ſkirþi alla þa | er við tru tocu. En hallr aſiþu þ*or*ſteinſ ſ*on* boðuarſ ſ*onar* hinſ huita aꝼ [56] vorſ er lonꝺ nam i alptaꝼirði hinu*m* ſyðra. h*ann* let ſkiraz ſni*m* menꝺiſ oc þ*ei*r | hiallte ſkeggia ſ*on* or þioꝛſár ꝺal. oc gitſurr hin*n* huiti teitz ſ*on* oc | marg*ir* aðrir hoꝼþ*ingiar*. En þo v*ar*o þ*ei*r ꝼleiri er imoti mæl*to* En þangbr*an*ꝺꝛ | co*m* ſkipi ſinu i alptaꝼ*ioꝛð* oc var at þuer a um uetrɴ. oc er h*ann* haꝼði | h*er* verit |. i uetr eða ij. þa ꝼoꝛ h*ann* abrot oc haꝼði h*ann* þa ue͞git ij m*enn* eða iij. þa er imoti haꝼðu mællt. Oc iþen*n*a tima com þangbranꝺr aꝼ iſl*andi*. oc ſegir k*onung*i ſitt órenꝺi litið oꝛðit. en q*uað* m*enn* mikiɴ uþocka lyſt | haꝼa við h*ann*. lezk h*ann* boðit haꝼa m*onnu*m c*ri*ſtni aiſl*andi*. en þ*ei*r buðu mer | barꝺaga imot. k*onung*r varð uið þ*et*ta reiðr miok. oc let taca iſl*endzka* m*enn* | oc let ſuma ræna. en ſuma ꝺræpa. en ſuma meiða. Oc þ*at* hit ſama | ſumar comu þ*ei*r hiallti ſkeggia ſ*on*. oc gitſurr huiti oc ꝼoru a k*onung*ſ | ꝼunꝺ. oc toluðu mal iſl*endinga*. oc ſogþu at menn mynꝺu við taca c*ri*ſtni a | iſlanꝺi æꝼ raðum v*er*i at ꝼarit. En q*u*aþu þangbr*an*ꝺ við ꝼa m*enn* vingaz |

(298) haꝼa a iſl*andi*. Ol*afr* k*onung*r mælti þa Eꝼ þit vilit þeſſa m*enn* unꝺan þiggia þa | ſcolu ꝼara til iſl*andz*. oc boða þar helga tru. þeſſu iata þ*ei*r. Oc let nu | k*onung*r alla iſl*e*nzca m*enn* ꝼara iꝼriði ꝼirir þ*ei*ra ſakir. nema ꝼiora kiartan | Ol*aff* ſ*on* oc ſverting runolꝼſ ſ*on* guða oc ij aðra. ſeg*ir* k*onung*r at ꝼrenꝺr þ*ei*ra munu | raða. huart þ*ei*r ſcolu haꝼa allgott órenði eða eigi. þui | at þ*ei*r manu h*er* v*er*a igiſlingu þar til er h*ann* ſpyrr aꝼ iſl*andi*. þ*ei*r hiallti | oc gitſurr varu með k*onung*i um vetrɴ. En at ſumre biogguz þ*ei*r | ut með k*onung*ſ órenði. ꝼær h*ann* þei*m* ihenꝺr mikit ꝼe. at vingaſc við hoꝼþ*ingia* | preſtr ſa ꝼoꝛ með þ*ei*m er þ*or*moðr h*et*. Oc

1. i i presti er utydeligt i cod; 6. aꝼ i cod. skrevet sammen; 12. h*ann* staar i cod. over linjen; 13. aꝼ i cod. skrevet sammen; 15. den første bogstav i boðit først skrevet h, der er rettet til b; 24. Fm. x, 298 tilføier efter ſcolu (þit).

q*uo*mu þ*ei*r ut i veſtman*na* eyi*om* | er x vicur v*ar*o aꝼ ſumre. An*n*at ſumar aðr var þ*at* logtek*it* at m*enn* ſcyl|ðu ſua coma til þingſ. en þar til hoꝼþu m*enn* comit vicu ꝼyrr Oc þ*ei*r | ꝼoru þegar in*n* til lanðz oꝛ eyionu*m*. oc ſiþ*an* til þingſ. En hiallti var | ept*ir* ilaugar ðal með xij man*n*. þui at h*ann* haꝼði aðr oꝛðit ſekr ꝼioꝛb*aug*ſ | maðr hit næſta ſumar um guðga. En þ*at* varð til þeſſ. at h*ann* haꝼði | q*ue*þit q*ui*ðling þen*na* at logb*er*gi.

Vil ec eigi guð geyia
grey þycki mer | ꝼreyia.
æ man an*n*at tueggia
oðiɴ grey eða ꝼreyia.

þ*ei*r gitſurr | ꝼoru nu til þeſſ er þ*ei*r comu iþan*n* ſtað hia olpuſ vatni er vællan | catla h*eitir*. þ*ei*r gerðu þa oꝛð vinu*m* ſinu*m* til þingpallar. at þ*ei*r kòmi i|moti þei*m*. þui at þ*ei*r haꝼðu ſpurt at upinir þ*ei*ra ætluðu at v*er*ia þei*m* | vigi þingvolliɴ. (299) Oc aðr þ*ei*r riði þaðan kòmr þar hiallti. oc þ*ei*r m*enn* er með honu*m* v*ar*o. hiallti haꝼði ut haꝼt ij croſſa mikla. oc var an*n*arr | hæð *Olaff* k*onung*ſ. oc haꝼði hiallti þa með ſer til þingſ. Riðu þ*ei*r nu apolliɴ | oc comu ꝼrenðr þ*ei*ra aðr imoti þeim. oc vinir. Nu ſamnaz ſaman hin*ir* | heiðnu m*enn* með alpæpni. oc la við at m*enn* mynðu b*er*iaz. En an*n*an ðag [57] ept*ir* gengu m*enn* til logb*er*gſ oc ſua þ*ei*r gitſurr oc hiallti. oc let hiallti þa | bera croſſana.' til logb*er*gſ. oc bera þ*ei*r up òrenði ſin. Oc þotti allu*m* mikilſ um v*er*t huerſu uel þeir toluðu. Saꝼnuðuz þa ſam*an* þ*ei*r er við | criſtni heꝼðu. tekit. oc i an*n*an ſtað hin*ir* heiðnu. Oc þa neꝼnir hu*err* | vatta at aðru*m* oc ſegiaz or logu*m* huar*ir* við aðra hin*ir* heiðnu oc | hinir c*ri*ſtnu. oc gengu ſiþ*an* hinir heiðnu ꝼra logb*er*gi. Siþ*an* baðu hin*ir* | criſtnu m*enn*. hall aꝼ ſiþu at h*ann* ſagþi up log þau er c*ri*ſtninni eigu at | ꝼylgia. En h*ann* leyſtiz þui aꝼ at h*ann* keypti at þ*or*geiri logſogu man*n*i | halꝼri moꝛk ſilꝼrſ at h*ann* ſegþi up. Oc h*ann* ſagþi up. oc var h*ann* þa heið|iɴ. Oc ſiþ*an* gengu m*enn* til buða. Oc þa lagþiſc þ*or*geirr niðr. oc breiðði | ꝼellð ſiɴ ahoꝼuð ſer. oc la h*ann* þan*n* ðag allan oc nott*ina* ept*ir*. ſua at | h*ann* mælti ecki oꝛð. Um moꝛginiɴ

30. den første bogstav i criſtnu ser ud som en h, der er rettet til c.

ept*ir* gerði h*ann* oꝛð ibuðir at m*enn* ſcyll | ðu ganga til
logb*er*gſ. Oc er m*enn* comu þar ſagþi h*ann* ſua at honu*m*
þ*o*tti | hag man*na* comit i vþæn*n*t æꝼni. eꝼ m*enn* ſcyllðu *eigi*
ein log hapa | her alanði. talþi h*ann* nu a marga uega ꝼir*ir*
m*onnum*. oc ſagþi uſætt | mynðu aꝼ ſtanða ſua at l*an*d auðn
myndi aꝼ g*er*az. h*ann* ſagþi oc ꝼ*ra* þui | at k*onung*arn*ir* i
(300) nor*egi* oc ðanmork haꝼðu uꝼ*r*ið langa æꝼi ſin imilli. allt til |
þeſſ er l*and*zm*enn* huarſtueggia g*er*þu ꝼrið milli þ*ei*ra þo at
þ*ei*r villði | eigi. En ept*ir* þ*at* ſenði huarr þ*ei*ra aðru*m*
giap*ir* oc hellðz ſa ꝼriþr meþ*an* þ*ei*r | liꝼþu. Þycki m*er* oc
þ*at* rað at v*er* latim þa *eigi* raða er meſt vilia ðſa | uꝼrið
oc miðlumk ſua mal við at huarir tueggio heꝼði nocquot |
til ſinſ malſ. en haꝼu*m* allir ein log oc ein*n* ſið. Oc ſua
lauc h*ann* ſinu ma|li at allir iattu þui at þ*ei*r ſcyllðu ein
log hapa. þau ſem h*ann* vill|ði up ſegia. þui at hin*ir* hæiðnu
m*enn* þæntu at ept*ir* þ*ei*ra vilia myn|ði g*er*t vera þui at
ſa var heiðiɴ er up ſcyllði ſegia. En hin*ir* c*ri*ſtnu | hugþu
at h*ann* myndi g*er*a ept*ir* kaupmala þ*ei*ra hallz. þa m*ælti*
þ*or*geirr | Þat vil ec ꝼyrſt at allir m*enn* ſe c*ri*ſtn*ir* oc taki
retta tru þ*ei*r er *eigi* ero aþr | ſkirþ*ir*. En um utburð barna
ſcolu ſtanða hin ꝼoꝛnu log. oc um | hroſſa ſlatrſ át. blota
ſcolu m*enn* alaun eꝼ vilia. en varþa ꝼioꝛb*aug*ſ G*arð*. eꝼ |
vattu*m* kðmi við. En ꝼám uetru*m* ſiþarr var ſu heiðni
aꝼ tekin. | Þen*na* atburð ſagþi teitr iſleipſ ſ*on*. er c*ri*ſtni
co*m* a iſl*and*. oc aþ*ui* ſumri varþ | l*an*dit alc*ri*ſtit aꝼ tilſet-
ningu Ol*aſſ* k*onung*ſ t*ryggua* ſ*onar* oc hapa m*enn* þær
miniar hanſ | a iſlanði. at h*ann* heꝼir criſtnat lanðit.

41 (38). ꝼra Olaꝼi k*onungi* |

A ein*ni* hu*er*ri tið comu til Ol*aſſ* k*onung*ſ ij norðnir
m*enn*. ueſtan aꝼ engl*andi*. het an*n*arr haucr. en an*n*arr
ſigurðr. k*onung*r |bauð þei*m* at hallða retta tru | oc ſið
criſtinna manna. [58] oc talði ꝼir*ir* þei*m* iaꝼnan. en þ*ei*r
v*ar*o ſæig*ir* aſitt mal oc tioaði ecki ꝼir*ir* | tolur h*an*ſ. þa
(301) bað Ol*afr* k*onung*r ſetia þa ibonð. oc bað þa þo bliðum
oꝛðum | at leiðrettaz. þ*ei*r v*ar*o þo ſua harðir iſin*n*i utru oc
allð*r*i hneigðuz þ*ei*r | aꝼ ſin*n*i uillu. þa b*er*r ſua til at

19. þ i þ*at* har sin plads foran linjen; 22. cod. ꝼioꝛb' G'.

liðnu*m* iij nottu*m*. þa ꝩaru þ*ei*r abrot | tu ſua at engi uiſſi huar þ*ei*r varu co*m*nir. oc var þ*ei*ra leitað oc ꝼun | nuz þ*ei*r e*igi*. Oc nu ꝺoꝼnar yꝼ*ir* þeſſu oc liða ſtunꝺir. oc er liðnir | eru ꝼair manuðr. þa er ſagt at þ*ei*r haꝩa ſenir v*er*it noꝛðr a | halogal*an*di. með hareki oc heꝼði þar mikin*n* ſoma. oc þ*et*ta ſpyr. Ol*afr* k*onung*r |

42 (39). ꝼra Ol*afi* k*onungi*

Ok nu ſa ꝩinr allz man*n*kynſ ꝺioꝼulliɴ ſialꝼr hu*er*ſu eyðaz tok h*an*ſ rettr. er iaꝼnan er gagnſtaðlegr man*n*legu óþli | h*ann* ſa nu hu*er*ſu miok megnaðiz oc aukaðiz guðſ rettr. tok hann | nu miok at oꝩunꝺa þat. h*ann* bregðr nu aſek man*n*ligri ſyn. til | þeſſ at h*ann* mætti þa auðuelligar ſuikia m*enn*. eꝼ h*ann* ſynꝺiz ſua ſem | eiɴ hu*err* m*aðr*. Þat barſc at þa er Ol*afr* k*onung*r tok ueizlu a augꝩallz neſi | þat var aburðar tið varſ ꝺrott*in*ſ ieſu criſtz. Oc er m*annum* var ſkipað | iſæti. um q*ue*llꝺit. oc buit var til ꝺryckio. oc m*enn* biðu þeſſ er k*onung*ſ | boꝛðit v*er*i ſett. þa co*m* ihollina ein*n* gamall m*aðr*. oc einnſyn*n*. h*ann* haꝼði | ahoꝼði hott ſiþ*an*. h*ann* var malugr miok. oc kun*n*i mart ſegia. h*ann* var | leiðꝺr ꝼir*ir* k*onung*iɴ. Oc k*onung*r ſp*ur*þi h*ann* tiþ*enda*. Oc h*ann* q*uazc* mart kun*n*a ſegia ꝼra ꝼoꝛn | konungum oc orruſtu*m* þ*ei*ra. k*onung*r ſpyrr eꝼ h*ann* viſſi hu*err* augꝩalldr veri | ſa er neſit var við ken*n*t. h*ann* ſu*arar*.
(302) h*ann* bio her a neſinu. oc lagþu ælſ | cu micla a eina ku. ſua at hon ſcyllꝺi ꝼara með honu*m* huert ſem | h*ann* ꝼoꝛ. oc villꝺi h*ann* ꝺrecka h*en*nar miolk. Oc þui mæla m*enn* ſua þ*ei*r er ꝼe | it ælſca. at allt ſcal ꝼara ſam*an* karl oc kyr. Sia k*onung*r atti margar oꝛ | roſtur. Oc þ*at* var eitt ſiɴ er h*ann* barðiz við k*onun*giɴ er reð ꝼir*ir* ſcoru stroɴꝺ | ſa het uariɴ. i þeſſum bard*aga*. varð mikit man*n*ſpell. oc þar ꝼell Augꝩ*alldr* | k*onung*r. oc v*ar* ſiðan heygþr her a neſinu. oc man haugr h*an*ſ her hittaz ſca*m*t | ꝼra bónu*m* oc. iaðrum haugi er kyrin. Nu ſiþ*an* ꝼoꝛ ꝺryckia ꝼra*m* ept*ir* ſið | venio. oc allr ꝼagnaðr ſa er til var ætlaðr. Oc ept*ir* þ*at* ꝼoru

---

8. overskriften slutter i cod. denne linje; 9. a og ꝼ i iaꝼnan i cod. skrevet sammen; 22. For eꝼ har noget andet først været udraderet; 24. lagþu saa cod.; 25. i at er t skrevet over linjen; 29. i cod. o og ɴ i ſtroɴꝺ skrevet sammen.

marg*ir* at | ſopa. þa let k*onung*r calla til talſ við ſek þen*n*a hin*n* gamla man*n* oc ſat h*ann* | aꝼotſcorin*n*i ꝼir*ir* huilu k*onung*ſ. oc ſpyrr k*onung*r marg*ra* tiþ*enda*. en h*ann* leyſti uel oc | ꝼroðl*ega*. Oc er h*ann* haꝼði lengi ſagt. oc oꝛ moꝛgu*m* lutu*m* uel leyſt. þa girn | tiz k*onung*r æ þui meirr a h*an*ſ rôþu. oc vak*ir* k*onung*r nu lengi um nott*ina*. oc ſp*ur* | þi marg*ra* luta. Oc um ſiþ*ir* min*n*ti b*yscu*p a nocq*u*oru*m* oꝛðum at k*onung*r hætti | at tala við h*ann*. k*onung*i þotti þo an*n*arſ van*n*t er h*ann* haꝼði an*n*at ſagt Oc er | aleið nottina. þa ſoꝼnaði k*onung*r. oc litlu ſiþarr vacnaði h*ann* [59] oc ſpurði huart geſtriɴ vecði. h*ann* ſu*arar* ôngu. k*onung*r m*æ*lti þa við varð men*n* at | at þ*ei*r leitaði h*an*ſ. oc ꝼan*n*z h*ann* *eigi*. k*onung*r reiſ þa up oc bað kalla til ſin | byrla oc ſteikara. oc ſpyrr eꝼ nocq*u*or ukuðr m*aðr* heꝼði comit til þ*ei*ra | þa er þ*ei*r bioggu ueizluna. Steikara hoꝼþ*ingi* (303) m*ælti*. hærra co*m* til vár m*aðr* | ꝼir*ir* ſca*m*mu. oc m*ælti* til min er ec bio ſlatr til kraſa yðr. hui bui þer | þuilic ſlatr a k*onung*ſ boꝛð oc h*an*ſ gôþinga er ſua eru mogr. Ec bað h*ann* ꝼa | til hin ꝼeitari ſlatr oc þau er ſômilig*ri* v*er*i. eꝼ h*ann* heꝼði þau til. h*ann* m*æ*lti | Gack með m*er* oc man ec ſyna þer ꝼeitt ſlatr oc goð þau er uel hôpa a | k*onung*ſ boꝛð. Oc þa leiðði h*ann* mek til · huſſ nocq*u*orſ oc ſynði m*er* tpær ſiður aꝼ | naute allꝼæitar. oc þær bio ec til viſta yðr h*er*ra. Oc nu ſkilði k*onung*r | at þ*et*ta v*ar*o velar ðioꝼulſinſ. oc m*ælti* þa til ſteik*ara*. tak nu þeſſi ſlatr oc | caſta aſia ut. ſua at engi m*aðr* haꝼi þar ꝼôzlu aꝼ oc eꝼ nocq*u*oꝛr m*aðr* berg*ir* | þui þa man h*ann* ſkiott ðeyia. En huat ætli þer hu*er*r þeſſi ðioꝼull man | verit hapa geſtrin*n*. Eigi vitu*m* v*er* ſ*egia* þ*ei*r huerr h*ann* er. k*onung*r mælti. Þat hygg | ec at ſia ðioꝼull hapi verit með aſionu oðinſ. Nu ept*ir* k*onung*ſ boþi v*ar*o | ſlatrin ibrot boꝛin oc kaſtat aſio ut. En geſtrin*n* ꝼan*n*z *eigi* oc var | h*an*ſ viða leitat um neſit at k*onung*ſ raði.

43 (40). ꝼra Ol*afi* k*onung*i oc eypinði kellðu |

Sa atburðr ger*þ*iz a þ*ei*re ſamu nott er k*onung*r oc

12. cod. har dittografien at — at.

b*yscu*p v*ar*o at tiðu*m* oc meſ | ſur ꝼoro ꝼram. þa kómr við neſit ſa m*aðr* er ꝼyrr var neꝼnꝺr er | eypinꝺr kellꝺa het. ſa hin*n* ſami m*aðr* er brot comz oꝛ ellꝺinu*m*. þa er | ſęið me*nn* v*ar*o brenꝺ*ir*. h*ann* haꝼꝺi nu ſkip ꝼim. oc var com*inn* aꝼ haꝼi. oc leg | gia nu ilógi nær bónu*m* a augpallz neſi. h*ann* þottiſc nu eiga mikit | trauſt þar ſem lið h*anſ* var. oc þo þar meſt ſem v*ar*o ꝼiolkun*n*ig*ir* men*n* | þui at þ*ei*r v*ar*o (304) margir i h*anſ* ſueit. en þo kun*n*i h*ann* þeira ꝼleſt. Oc nu ætlar | h*ann* at ganga at Ol*afi* k*onung*i. oc ꝺrepa h*ann*. með allu liði ſinu. En nu co*m* þ*at* h*er* | ꝼra*m* ſem pſalma ſcallꝺit ſeg*ir*. at illzca h*anſ* ſteig yꝼ*ir* hoꝼuð honu*m* oc | iþeire ſnoru ſem ſialꝼr h*ann* haꝼði eygt. varðr h*ann* oc ſialꝼr ueiꝺꝺr i. Oc | nu ganga aꝼ ſkipu*m* ſinu*m* oc up a eyna. oc til þ*ei*rar kirk*io* er k*onung*r oc b*yſcu*p | oc allt criſtit ꝼolk var þa at ſtaꝺꝺt. Oc er Eypinꝺr ſa* heil*aga* kirk*io*. þa | varð h*ann* blinꝺr oc allir h*anſ* m*enn*. Gengu þ*ei*r þa aptr oc ꝼra*m* um eyna. | Oc er k*onung*r haꝼði lẏtt iij meſſum. þa geck h*ann* oꝛ kirkio oc ſa m*en*nina er | ꝼoru ſua unꝺarl*iga*. oc ſenꝺi ſiþ*an* m*enn* at vita hueri*r* þ*ei*r v*er*i. ok hu*er* ſok | til v*er*i þ*ei*rar ꝼerðar. Nu ꝼara ſenꝺi me*h*n oc ꝼin*n*a þa oc ſpyria hu*er*ir þ*ei*r | ſe. eða hui þ*ei*r ꝼara ſua. hin*ir* ſegia nu með hræzlu hueri*r* þ*ei*r ero oc | huat þ*ei*r villꝺu. eða huerio unꝺri þ*ei*r v*ar*o oꝛðnir. Oc nu var ſagt k*onung*i [60] h*ann* bauð þei*m* þa ſam*an* ſamna. oc ſetia i varðhallꝺ. En an*n*an ꝺag eptir bað Ol*afr* k*onung*r ꝼlytia þa alla bunꝺna aꝼ ſkipu*m* ſinu*m* oc til ſkerſ þeſſ er | liggr noꝛðr ꝼra neſinu þar ſem enꝺiz karmſunꝺ. oc þar bað h*ann* hog | gua þa alla. oc var þar ꝺrepiɴ eypinꝺr oc allir h*anſ* m*enn*. oc eru þar ſiþ*an* | callat ſcratta ſker. allt til þeſſa ꝺagſ. En ahinu*m* ꝼioꝛða ꝺegi bað k*onung*r | briota haugiɴ huarntueggia oc ꝼunꝺuz i hinu*m* meira man*n*z bein | en kyr ihinu*m* min*n*a. oc ſynꝺiz nu opinb*er*liga allu̇m at þeſſi hin*n* gam | li maðr (305) haꝼði ſuma luti ſatt ſagt. oc aꝼ þui ſkilþu m*enn* at h*ann* villꝺi | bleckia bæði k*onung*iɴ oc aðra með ꝺioꝼulegri ſlógþ. er h*ann* tok ſueꝼniɴ | ꝼra k*onung*inum onꝺu*er*þa nott*ina*.

---

13. Fm. x, 304 tilføier efter ganga (þeir); 30. saa cod., Fm. x, 304: hvárutueggia.

Oc a þ*ei*ri tið er fram for guðſ embætti | mætti þ*ei*r þa ſiðr vaka. er þ*ei*r hofðu aðr miſt ſuefnſinſ. hafði h*ann* ſua | ſett b*ra*gþit at b*yscu*p ſcyllði eigi ſua fagrliga hallða ſem ſiðr er til þa | hina ðyru hatið. Oc hafði vþinr allz man*n*kynſ ſua fyrir buit tal | ſamligar ſnorur uelarin*n*ar at fyrſt færi h*ann* ônðunu*m* | en ſiþ*an* likomunu*m*. En þeſſir lutir allir ſneruz ſem maclict var honu*m* til ſui | virðingar oc niðranar. oc ſua miclu meirr ſem ſynðiz ſlôgð h*an*ſ. ſua | miclu meirr var h*ann* nu niðr troðiɴ oc ſuiþirðr. af allu folki c*ri*ſtin*n*a m*an*na. |

44 (41). fra Ola*fi* ko*nung*i.

'A hinu þriðia ari rikiſ Ol*aſſ* k*onung*ſ. let h*ann* g*er*a ſkip mikit. oc | agetl*ect*. þuilic ſe*m* hit fyrra. oc með þuiliku*m* hagleik. þ*et*ta ſkip var | callat Ormr hin*n* ſca*m*mi. En þ*at* ſegia m*enn* ſið man*n*a noꝛðr ahalogal*an*di at | leggia micla ſtunð a ueiðar bæði ðyra ueiði oc fiſca oc huala oc er | þ*at* mikil hialp moꝛgu*m* bæði fatôku*m* m*annu*m oc buonðu*m*. er þat gott til fiar | aflanar. Sua er ſagt at ein*n* hu*er*n ðag er ueðr var gott at þ*ei*r haukr | oc ſigurðr rôþa uið harek at þ*at* v*er*i ſkemtan at roa til fiſca iſua fog*r*o | logni harekr toc þui uel. oc ſettu fra*m* roðrar ſcutu eina micla oc gen | gu þar a. með nocq*uo*ru*m* m*annu*m oc v*ar*o þ*ei*r fleiri felagar þeira haukſ oc ſ*igurðar*. oc er | þ*ei*r (306) comu langt fra l*an*di. þa taca þ*ei*r haukr oc ſigurþr oc þ*ei*ra m*enn*. oc falla | hart við arar. oc ſtefna ſuðr með l*an*di. oc eigi lettu þ*ei*r fyrr f*er*þin*n*i en | þ*ei*r comu til þronðh*eim*ſ. oc fagnaði k*onung*r þeim uel. h*ann* toc þegar at boða hare | ki helga tru. oc var þar at marga ðaga. þui at h*ann* ſa hu*er*ſu mikit við | la um ſua rikan man*n* at h*ann* ſneri honum aleiðiſ. en h*ann* ſkipaðiz ecki | við. k*onung*r bauð honu*m* þa mikit riki. oc þar með ſina vinattu. oc ſag | þi at þ*et*ta var þo litilſ v*er*t hia þ*ui* er h*ann* ſcyllði taca eilifliga i moti | h*ann* bauð honu*m* þa ij fylki til foꝛraða ef h*ann* neitaði guðum ſinu*m* en | tryði a c*ri*ſt. oc taca ſkirn. En þ*at* er fylki callat með noꝛðm*onnu*m er g*er*a

5. e og l i velarinnar er skilt ad ved et hul i membranen; 13. overskriften slutter i cod. denne linje; 13. þuilic: saa cod.; 18. t i þat skrevet over linjen; sandsynligvis har skriveren først villet skrive þa.

[61] ma aꝼ xij ſkip alſkipuð aꝼ m*onnu*m oc vapnu*m*. oc a hu*er*io ſkipi lx m*anna* eþa | lxx ſem þa var ſiþr til. harekr neitaði þeſſu ſkiott. þa ſpyrr | k*onungr*. eꝼ h*ann* uili haꝼa vallꝺ yꝼ*ir* iij ꝼylkio*m*. en h*ann* neitaði þui. k*onungr* ſpurði | eꝼ h*ann* uillꝺi iiij ꝼylki. Oc þui iatti harekr. þa varð k*onungr* glaðr við oc | baꝺ h*ann* ſkirn taca. oc þa hauk oc ſigurð. oc alla þa ꝼelaga. mæltu þ*eir* | þa oc ecki imoti. oc var þ*et*ta g*er*t ahinu þriðia ari rikiſ Ol*aſſ* k*onungſ*. ꝼor | þa harekr heim ept*ir* þ*at*. k*onungr* bað h*ann* engu*m* man*n*i ſegia noꝛðr þar | þa luti er i hoꝼþu gerðz. oc ſua gerði han*n* ꝼorſc honu*m* uel heim. Oc lit|lu ſiþarr tok harekr. Eyꝼind kin*n*ripu. með uelu*m*. oc ꝼlutti h*ann* a | ꝼunꝺ Ol*aſſ* k*onungſ*. Oc h*ann* toc þegar at boða honu*m* u aꝼlatliga guðſ ðren | ꝺi. oc lagþi a allan hug at ſnua honu*m* ꝼra blotu*m*. En h*ann* neitaði m*eð* | mikilli þralynꝺi. þa bað k*onungr* h*ann* til með
(307) bliðmæli. oc bauð honu*m* v*er*al | liga tign. oc micla ſðmð. eꝼ h*ann* leti villu ſina. Oc þar co*m* um ſiþ*ir* at | k*onungr* bauð honu*m* riki yꝼir ꝼim ꝼylkio*m* eꝼ h*ann* villꝺi criſtnaz. En h*ann* | neitaði þraſamli*ga*. þa bauð k*onungr* honu*m* at ſetia ſcyllꝺi a quið honu*m* | mun*n*laug. ꝼulla aꝼ ellꝺi. Oc er h*ann* kenꝺi hitanſ. þa ſpurði k*onungr* eꝼ h*ann* | villꝺi iata c*ri*ſtnin*n*i. Eigi ſagþi h*ann*. En þo bið ec at þer lyðit þui er | ec ſegi. oc hyggit at vanꝺliga. k*onungr* m*ælti*. ſeg þa luti er þer licar | en ver munum lyða. Eyꝼinꝺr m*ælti*. ꝼaðir miɴ oc moðir v*ar*o ſam*an* | langa hrið með logligum hiuſcap. oc attu ecki barn. Oc er þa' | ellꝺuz. þa hoꝛmuðu þau þ*at* miok eꝼ þau ꝺði erꝼingia lauſſ. ꝼoro | þau ſiþ*an* til ꝼin*n*a með mikit ꝼe. oc baðu þa geꝼa ſer nocq*u*orn ær | ꝼingia aꝼ ꝼiolkyngiſ iþrott. ꝼin*n*ar colluðu þa til hoꝼþingia þ*ei*ra | anꝺa. er loptit byggia. ꝼyr*ir* þui at iaꝼn ꝼullt er loptit aꝼ u | hreinu*m* anꝺu*m*. ſem ioꝛðin. Oc ſia anꝺi ſenꝺi ein*n* u reinan anꝺa | iþeſſa hina ꝺocku myrq*ua*ſtoꝼu er at ſon*n*u ma callaz min*n*ar mo|þ*ur* q*ui*ðr. Oc ſa hin*n* ſami anꝺi em ek oc hollguðumk ec ſua m*eð* | þeſſu*m* hetti oc ſiþan ſynꝺu*m*c ec með man*n*legri aſia. oc var ec ſua | boꝛiɴ iheim. toc ec oc erꝼð ept*ir* ꝼoþur miɴ. oc moður oc mikin*n* hoꝼ|þingſcap. oc ꝼir*ir* þui ma ec e*i*gi ſkiraſc. at ec em eigi m*að*r. oc er h*ann* | haꝼþi

27. erꝼingialauſſ: saa cod.

þ*et*ta ſagt. þa ꝺo h*ann*. Eptir þ*et*ta bio Ol*afr* k*onung*r mikin*n*
ſkipa h*er*. oc | ætlar noꝛðr ahalogal*and*. oc var þa iꝼ*er*þ með
(308) h*an*om jon byſcup. oc harecr. | Oc er þor*ir* veit ſon tiþ*en*ꝺi
aꝼ þeſſu þa ſaꝼnar h*ann* liði i moti k*onung*i. oc ætlar | at
beriaz við h*ann*. oc nu ꝼin*n*az þ*ei*r oc ſlær þar i akaꝼligan
bard*aga* | oc ꝼell miok liðit þoꝛiſ. oc hruþuz ſkip h*an*ſ. Oc
er þorir ſa marga m*enn* ſina ꝼalla en ſuma ꝼlyia þa lagþi
h*ann* at lanꝺi. oc ꝼlyði [62] En k*onung*r ſǿk*ir* ept*ir*. Oc
þeg*ar* er þor*ir* co*m* at l*an*di. þa let h*ann* ſkipin oc liop
al*and*. | Oc er þ*at* ſa ein*n* m*aðr* k*onung*ſinſ þa ſcaut h*ann*
ept*ir* honu*m* oꝛ oc ko*m* milli h*er*þa þo|ri. oc geck þar ahol.
oc ꝼell h*ann*. Oc iþui liop ꝼra*m* aꝼ h*an*ſ licama ein*n* |
mikill hioꝛtr með akaꝼri raſ. Oc er þ*et*ta ſa hunꝺr k*onung*ſ
uigi. þa liop | h*ann* ept*ir* hirtinu*m* oc ſǿkir h*ann* griml*iga*.
En er Ol*afr* k*onung*r ſa þen*n*a atburð. þa | liop h*ann* lanct
al*and* up ept*ir* þei*m* umꝼra*m* ſina m*enn*. Oc h*ann* ſer at
þ*ei*r hittuz hunꝺrɪɴ oc hioꝛtrɪɴ. oc var þar harðr atgangr.
beit hunꝺrɪɴ | hioꝛtiɴ. en hioꝛtrɪɴ ſtangaði hunꝺin*n*. oc ſua
lauk at þ*ei*r ꝼellu ba|þir. kǿmr k*onung*r þa at oc ꝼin*n*r
hioꝛtiɴ ꝺauðan með moꝛgu*m* ſarum | hunꝺrɪɴ var oc miok
unꝺ*ir* bǿginu*m*. þa coma m*enn* k*onung*ſ at. oc ſynꝺi | h*ann*
þæi*m* hræ hiartarinſ oc var þat þa þurt oc lett acaꝼliga.
ſua | ſem belgr blaſiɴ. En hunꝺiɴ hoꝼðu þ*ei*r til ſkipa oc
voꝼðu h*ann* iꝺu|ki. Oc ſiþan let k*onung*r ſenꝺa h*ann* til
ꝼin*n*zinſ þeſſ er þ*ei*r hoꝼðu hitt ꝼyrr | oc bað k*onung*r
h*ann* grǿþa hunꝺin*n*. Oc ſua var at ꝼiðrɪɴ grǿꝺꝺi hunꝺiɴ |
aꝼam manuðum. oc ſenꝺi ſiþ*an* til k*onung*ſ. Ol*afr* k*onung*r
boðaði nu haleyio*m* retta t*ru* | oc varu þ*ar* marg*ir* m*enn*
ſkirðir ſem h*ann* ꝼor um halogal*and*. ꝼal h*ann* þeſſi heruð oll |
(309) ahenꝺi hareki. En Ol*afr* k*onung*r ꝼor aptr til þronꝺh*eim*ſ.
með mikilli ſǿmð. En | þo at þuilik*ir* lut*ir* ſe ſagþ*ir*. ꝼra
ſlicu*m* ſcrimſlu*m* oc unꝺru*m* ſem nu var ſagt | þa ma ſlict
uiſt utrulict þyckia. En allir m*enn* vita þ*at* at ꝼianꝺin*n*
er | iaꝼnan gagnſtaðligr alm*atkum* guði. oc þ*ei*r hin*ir* aumu
m*enn* er guði haꝼna | En ꝼianꝺiɴ ſuikr með allzſconar uelum
oc ſuikræðum oc uekr | up ſin*n* ureinan anda. með hinu*m*
ueſtum lutu*m*. þei*m* imoti ꝑr guði | þiona oc blinꝺar ſion*ir*

20. Fm. x, 308 tilføier efter miok: (ſår). 27. Fra oc ſendi o. s. v. har haandskriften i de følgende linjer en noget forskjellig karakter, som om skriveren her skulde have begyndt at skrive med en ny pen.

þ*ei*ra oc oll vit licamanſ þa bleck*ir* h*ann* oc tælir | *m*eð moꝛgu*m* lutu*m*. En þeſſa luti er v*er* ſegio*m* ꝼra ſlicu*m* lutu*m* oc ꝺómi | ſogum. þa ꝺómu*m* v*er* þ*at* eigi ſan*n*leik at ſua haꝼi v*er*it. hellꝺr hyggio*m* | ver at ſua haꝼi ſyn*n*z þui at ꝼianꝺin*n* er ꝼullr up ꝼlærðar oc illzku. |

45 (42). kuanꝼang burizl*eiff* k*onung*ſ

Þat er ſagt at burizl*eifr* k*onung*r aꝼ vinðl*an*di. bað | þyri ſyſtur Sueinſ k*onung*ſ aꝼ ꝺan moꝛk. oc varð honu*m* þ*at* mal auð | ſott aꝼ k*onung*i ꝼir*ir* ſak*ir* megþa oc neyþ leyta þ*ei*ra er aðr v*ar*o þ*ei*ra imillu*m* | oc var kon*unni* heitit. En burizl*eifr* k*onung*r var hæiðiɴ. oc gamall. En | þyri var ecki við þ*et*ta rað. ꝼor nu burizl*eifr* heim til vinþl*andz* með til | gioꝼ þyri. En Suein*n* k*onung*r ſcyllꝺi ſenꝺa h*an*a til vinðl*andz* nocq*u*oru ſiþarr | Nu ſpyrr þyri þeſſi tiþ*endi*. oc m*æ*l*ti* ſua at betra þótti h*en*ni bani ſiɴ en | byggia meþ heiðnu*m* k*onung*i oc ſpilla ſua criſtni ſin*n*i. Oc ꝼir*ir* þui ſat hon | at buum ſinu*m* miok marga uetr. En er ſua ꝼor ꝼra*m* þa licaði il la gunhillꝺi ꝺ*ottur* burizl*eifs* k*onung*ſ. þat er þyri ſat ibuu*m* þei*m* er Suein*n* [63] haꝼði geꝼið til

(310) hen*n*ar þa er h*ann* ꝼeck h*en*nar oc kerði ho*n* opt þ*et*ta mal ꝼ*ir* k*onung*i | En burizl*eifr* k*onung*r unði illa við ſin*n* lut. Oc ſenði optl*iga* oꝛð Gunh*illdi* ꝺ*ottur* ſin*n*i at ho*n* | beiꝺꝺi ſvein k*onung*. ſenꝺa ſyſtur ſina þyri til vinðl*andz* ſem h*ann* haꝼði heitit | Oc ꝼir*ir* ſakir bónar gunh*illdar* g*er*þi Suein*n* k*onung*r þ*et*ta. oc ſenꝺ*ir* þyri m*enn* oc ſegir | at h*ann* vill ꝼin*n*a h*an*a. Oc hon ko*m*. en h*ann* let ſkip bua oc ꝼær til m*enn* oc ſenꝺ*ir* | þyri til vinðl*andz*. Oc er hon co*m* til burizl*eiff* k*onung*ſ. let h*ann* æꝼna micla veizlu | oc gerði brull*aup* til h*en*nar. En ſua ſegia m*enn*. at meðan hon var i vall | ꝺi burizl*eiff* k*onung*ſ. at huarki at hon ne ꝺrack oc ꝼor ſua ꝼra*m* xi ꝺaga. En | a xij ꝺegi. þa let k*onung*r hana brot ꝼara. Oc ſeg*ir* ſua ruphuſ p*re*ſtr ꝼra þui er k*onung*r leiꝺꝺi hana abrot. oc aðr h*ann* huarꝼ aptr þa m*æ*l*ti* h*ann*. Se ec nu at goꝼ | ugleikr yðarr vill hellꝺr uelia ſer

---

7. overskriften slutter i cod. denne linje; 16. ſpilla ser i cod. ud som ſpilln; 18. cod. gunh'illꝺi.

þan*n* coſt til hanꝺa ſer at ꝺeyia. en | neyta ſamvellꝺiſ við mek. Nu man ec lata þek brot ꝼara oc ꝼa þer | m*enn* oc ſkip. ꝼor hon þa hei*m* iꝼalſtr oc var þar um hrið. Hon ſenꝺi þa m*enn* | til noregſ til aka ꝼoſtrꝼoþur ſinſ at h*ann* byriaði h*en*nar mal við Ol*af* k*onun*g *tryggua* ſ*on*. | at h*ann* veri h*en*ni til hliꝼðar imoti uꝩinu*m* ſinu*m*. þuì at ec treyſtumk | *ei*gi ſ*egir* hon at ſitia h*er* ꝼi*rir* Su*ei*ni k*onun*gi brôþr minu*m* þui at h*ann* ætlar at ſenꝺa | mek aðru ſin*n*i til vinðl*andz*. Nu coma ſenꝺi m*enn* til aka oc ſegia honu*m* ôr | enꝺi. Oc h*ann* gengr þeg*ar* ꝼi*rir* k*onun*g oc ſeg*ir* honu*m* h*en*nar (311) vanꝺræði. oc biðr h*ann* | hialpa h*en*ni með nocq*uo*ru moti. at eigi b*er*i ſua optarr til at hon komi | i ſlica man*n* raun. Oc veit ec at hellꝺr vill hon giptaz c*ri*ſtnu*m* manni | k*onung*r toc uel þeſſu*m* rôþu*m* oc ſ*egir* at h*ann* ſcal ſia um h*en*nar coſt. Aki ſeg*ir* at hon | þarꝼ h*an*ſ hialpræða at *ei*gi ſe hon neyꝺꝺ til at v*er*a með hæiðnu*m* k*onun*gi. Nu | heitr k*onung*r ſin*n*i til qu*a*mu oc heyra h*en*nar oꝛꝺ. eþa með hu*er*ri bliðu þa v*er*i | er þau ꝼynꝺiſc. Oc nu þegar iſtað lætr k*onung*r ſkip bua oc miok vanꝺa | allt til þ*ei*rar ꝼ*er*þar. h*ann* velr oc til þ*ei*rar ꝼ*er*þar alla þa m*enn* er kurteiſaſt*ir* | varu. Oc nu ꝼerr h*ann* er h*ann* er buiɴ. Oc er h*ann* co*m* þar geck h*ann* up, með | ſina ſueit. Var honu*m* uel ꝼagnat. oc ꝺrot*n*i*n*g ſialꝼ geck i moti ho | nu*m*. oc ſkipaði honu*m* ihaſæti. En hon ſættiz atal uið h*ann* oc ker*ir* ſitt | mal. Oc þa ſpyrr k*onung*r eꝼ hon vili at h*ann* ſe h*en*nar varnaðar m*aðr* oc gez | lu um alla luti. oc huart ho*n* villꝺi iata þ*ei*ra ſamꝩellꝺi. eða villꝺi | ho*n* ꝼa ſer an*n*an ꝼoꝛſtioꝛa. Hon mæl*ti* þa. Eigi næita ec ſua ꝼrægio*m* oc a | getu*m* k*onun*gi. ſem þu ert. Nu rôꝺꝺu þau þ*et*ta mal þar til er þ*at* varð at ꝼra*m* | kuemð at þyri ꝼaſtnar ſek ſialꝼ Ol*afi* k*onun*gi með raði aka ꝼoſtra ſinſ. Var | þa ſu veizla aukuð. oc g*er*t brull*aup* þ*ei*ra með mikilli ſômð. Oc a þei*m* ꝺe | gi er ſu ueizla ſtoð. oc k*onung*r ſat ihaſæti oc ut iꝼra hoꝼþ*in*giar. oc rikir | men*n*. oc varu glaꝺꝺir með miði oc ꝩini. oc aðrum ꝼagnaði moꝛgu*m* [64] þa ſenꝺ*ir* k*onung*r þ*or*arin neꝼulꝼſ ſ*on* vit*ra*n man*n* þangat ſem ſu veizla ſtoð er ko | nur ꝺrucku. Oc er h*ann* co*m* ꝼir*ir* hana. laut h*ann* hen*ni*. oc m*æ*l*ti*. haꝼ goðan ꝺag | ꝼru.

18. istedenfor lætr har noget andet først været udraderet.

(312) Min*n* h*er*ra ſenꝺi mek hingat til yðar. oc girnæz h*ann* at vita hvart | h*ann* ſcal velia yðarri tign. oc þat er ſom*ir* uegſaml*igu* liꝼi yðru. linꝼe eða bec|kiar gioꝼ. Drot*n*ing ſu*arar* ſua. Minn h*er*ra ætli þ*at* með ſialꝼu*m* ſer huart m*er* er ſô | melegra eþa h*ann* uill m*er* velia. En ſegia vil ec honu*m* at nio nætr var | ec ik*onun*glegri reckio hia k*onung*i. Nu veit k*onung*r eꝼ m*er* v*er*i ſkipat ix nætr hia | honu*m* ik*onun*glegri reckio hu*er*ſu h*ann* mynꝺi g*er*a. Oc er þ*or*arin*n* heyrði ſuor h*en*nar | þa bað h*ann* ꝺrotn*in*gu haꝼa goðan ꝺag. oc laut h*en*ni. Nu kômr h*ann* til k*onung*ſ. oc | ſeg*ir* honu*m* ſuoꝛ hen*n*ar. Oc licaði k*onung*i uel h*en*nar ſuoꝛ. oc ſenði þeg*ar* agetle | ga ſkickio með goðum bunaði. Oc ept*ir* þeſſa veizlu. ꝼerr k*onung*r hei*m* iſitt | riki með mikilli gleði. oc var þa þyri *ꝺrotning* i ꝼor með honu*m*.

46 (43). ꝼra guða brote |

Þat haꝼði Ol*afr* k*onung*r ꝼunꝺit at þrônꝺir þ*ei*r er v*er*it haꝼðu með honu*m* haꝼ|þu atrunuð en*n* a guðunu*m* oc meſt þar er ꝼreyr var. Oc nu | laſtaði k*onung*r mioc ſiðiɴ þ*ei*ra. en þ*ei*r mæl*to* imoti honu*m*. oc var ſem þ*ei*r heꝼði | nocq*u*or kap mæli amillu*m* ſin. oc haꝼðu capproðr ṁikiɴ milli ſkipan*n*a | haꝼðu þ*ei*r ij ſkip oc ſcoꝛti *eigi* at til var lagz ꝼaſt roðrarinſ. Oc ko*m* k*onung*r | ꝼyrri til l*andz*. oc þegar ſneri h*ann* til hoꝼſinſ. oc braut iſunꝺr oll goþin. Oc | ſneri ſiþ*an* aptr imoti ſinu*m* m*onnn*m. oc haꝼði k*onung*r þa ꝼrey með ſer. Oc er | þrônꝺ*ir* comu imoti k*onung*i. þa brytr.
(313) k*onung*r ꝼrey iſunꝺr iaugliti þ*ei*ra i ſma | luti. En þ*ei*r ſneru þa til ſin goðu raði. oc ꝼir*ir* letu ꝼoꝛnan atrunað. | oc g*er*þu ept*ir* k*onung*ſ boði. oc ſættuz við h*ann*.

47 (44). kuanꝼang ſueinſ ꝺana ko*nung*ſ |

En*n* er ſuein*n* k*onung*r ſpyrr þ*et*ta. licar honum ſtoꝛilla er þ*et*ta var g*er*t at uley|ꝼi h*an*ſ. oc litlu ſiþarr anꝺaðiz Gun*n*hillꝺr *ꝺrotning* er atti Suein*n* k*onung*r. oc at|tu þau

12. cod. þeg[a]: 20. pp i cod. skrevet sammen; 22. g i go*þ*in rettet fra h, þ rettet fra ꝼ:

tva ſonu. het an*n*arr har*alldr.* en an*n*arr knutr. Ept*ir* þ*et*ta ꝼeck Sv*einn* | *konungr* Sigriðar hin*n*ar ſtoꝛraðu. er aðr haꝼði at Eirikr ſigrſæli hon v*ar* | moþir Ol*aff* ſuenſca. h*ana* haꝼði ꝼeſta ſer aðr Ol*afr* k*onungr* *tryggua* ſ*on* oc let lauſar ꝼeſtar | þui at hon var heiðin. oc villði eigi við tru taca. En Ol*afr* k*onungr* villði oc | eigi heiðnaz ꝼir*ir* h*en*nar. oc lauſt h*ann* hana þa með glopa ſinu*m*.

48 (45). ꝼra Ol*afi* k*onungi*. |

Þat ſyniz m*annum* min*n*ingar v*er*t oc ꝼra ſagnar. At i eyio þ*ei*ri er brim | angr h*eitir* þar er hatt ꝼiall. oc miok toꝛſotlect. þ*at* er callat ſmalſar | hoꝛn aꝼ noꝛðm*annum*. þar heꝼir Ol*afr* k*onungr* gengit up i ꝼiallit oc ꝼeſt þar up | ſkiollð ſɪɴ i opan v*er*þu ꝼiallinu. en ꝼiallit ſyniz miok yꝼir gnapa aðru*m* ꝼiollu*m*. oc naliga ſcuta yꝼ*ir* ꝼra*m* ſioɪɴ. Oc ſua er ſagt at ij hirð | m*enn* k*onungſ* haꝼðu micla þrætu milli ſin huarr betr mynði ganga b*er*git | eða lengra comaz up i ꝼiallit. oc um ſiþir ueþia þ*ei*r með miclu [65] ꝼe. oc bunðu þ*et*ta ꝼaſtmælu*m*. bigguz ſiþ*an* til. oc geck an*n*arr lanct iꝼiallit | up. oc þar til geck h*ann* at huarki þoꝛði h*ann* at ganga þaðan up ne opan | oc til huarigrar hanðar þoꝛði (314) h*ann* at ſia. h*ann* ſtoð nu með ſkialpanðum | beinu*m*. oc ugg oc otta. at h*ann* mynði ꝼalla. or þei*m* ſtað með beinbro|ti. eða braðum bana. oc beið ſua hoꝛmulega ſinſ ðauða. oc kallaði a k*onung* | oc h*anſ* m*enn* at þ*ei*r hialpaði honu*m*. En an*n*arr ſtoð nocq*uo*ru neðarr. oc haꝼ | þi ſa e*igi* lopt megin til at ganga hæra. oc ſkialꝼ*ra*þi allr. oc ꝼeck þo boꝛgit | ſer nauðul*iga*. Oc er k*onungr* ſa at engi villði hialpa honu*m*. en h*ann* var buiɴ | till ꝼallz. þa lagþi h*ann* aꝼ ſer ſilki mottul oc gyrði ſek með ðuki. ſiþ*an* ſteig | h*ann* ſkipinu. oc geck up ihamariɴ oc toc þen*n*a hin*n* uella man*n* honðu*m* | oc gerði h*ann* holpiɴ. oc haꝼði h*ann* unð*ir* henði ſer ſem barn. oc bar til ſkipſ. |

49 (46). ꝼra Ol*afi* k*onungi*

Þat hȯꝼir oc at ſegia er mikilſ er v*er*t at Ol*afr* k*onungr* | var opt þui vanr at ſuima ibrynio ſin*n*i. oc ꝼara óꝛ

6. Fm. x 313 tilføier efter hennar (sakir); 18. bigguz: saa cod. 29 Fm. x tilføier foran ſkipinu (af); 34. overskriften slutter i cod. denne linje

h*en*ni ikaꝼi. En | þa er h*ann* barðiſc unꝺ*ir* m*er*kio*m* þa tok h*ann* a lopti ꝼliuganꝺi keſioꝛ. oc oꝛpar | ſua vinſtri h*en*ꝺi ſem hògri oc ſenꝺi aptr iaꝼnt. baðum honꝺu*m*. h*an*n v*ar* | hu*er*io*m* man*n*i ꝼimari oc ſkiotare. oc ibarꝺogu*m* roſc*u*ari oc ſnarpari. | oc þo at ept*ir* ſe leitat um heim*in*n þa mon eigi ꝼin*n*az þuilikr m*að*r at | allri atg*er*pi oc hreyſti a allu*m* noꝛðrl*an*dum. Oc er h*ann* ſiglꝺi. þa var h*ann* byr | ſæll. Oc ſua ſegia m*enn* at h*ann* ſiglꝺi þ*at* opt a einu*m* ꝺegi er aðr*ir* ſiglꝺu ij | eða iij. oc imoꝛgu*m* lutu*m* var h*an*ſ gipt lanct um ꝼra*m* aðra m*enn*.

50 (**47**). ꝼra Ol*afi* k*onung*i |

(315) Eigi hòꝼ*ir* þa luti um at liða er alm*attugr* guð ueitti Ol*afi* k*onung*i micla ꝺyrð | her iheimi ꝼir*ir* ſitt ſtarꝼ oc optl*egar* ꝼramꝼlutningar heilag*ra* bòna oc | ꝺyrcaði guð Olaꝼ k*onun*g með moꝛgu*m* kroptu*m*. Þat barſc at ſtunꝺu*m* þa er | Ol*afr* k*onung*r var a ſkipu*m* ſinu*m* oc marg*ir* varð m*enn* hellꝺu voꝛꝺ. yꝼ*ir* honu*m* c*om* h*ann* | þa ſtunꝺu*m* er min*n*zt varði aꝼ l*an*di opan at þei*m*. oc geck aſkip ſin | leynil*iga* oc ætluðu varð m*enn* at h*ann* ſuæꝼi ihuilu ſin*n*i ilyptingu. oc unꝺ*ro* | þuz þ*ei*r er þ*ei*r uurðu *eigi* var*ir* við er h*ann* geck ibrot. Oc þottuz þ*ei*r | þo mikin*n* voꝛð ahallꝺa. en *eigi* at ſiðr ſa þ*ei*r gongu h*an*ſ aꝼ lanꝺi opan. | oc þo at ꝺogg v*er*i a ioꝛðu. þa varo þo allꝺ*r*igi ꝼunꝺin ſpor h*an*ſ ne ſēn | hellꝺr ſteig h*ann* aſkip þurru*m* ꝼotu*m*. Þat barſc at eitt ſiɴ. at ij m*enn* goꝼ | gir ꝼoꝛvitnuðuz um ꝼ*er*þ k*onung*ſ. guðbr*an*ꝺr oꝛ ꝺalu*m* oc þ*or*kell. ꝺyðrill. oc ſetia rað ſitt at v*er*pa varir. um ꝼ*er*þ h*an*ſ. Oc ein*n* moꝛgin ſnim*m*a ſat | þ*or*kell a bruar ſpoꝛði. oc hellt voꝛð um ꝼ*er*þ k*onung*ſ. Oc er han*n* var*ir* minzt | c*om* k*onung*r at honu*m* vapeiꝼliga. oc rekr þ*or*kel akaꝼ aꝼ brygg*i*on*n*i oc bað h*ann* | þat hapa ꝼir*ir* ꝼoꝛpitni ſina. Oc ſiþan lagþiz k*onung*r til h*an*ſ oc tok h*ann* aꝼ | ſunꝺi. oc ſetti h*ann* abryggiona. Vit þu nu þa huart vættiz ꝺyðrilliɴ [66] Siðan gengu þ*ei*r ut a ſkip baðir. En ꝼir*ir* vinattu oc ælſcu er k*onung*r haꝼði | við þoꝛkel oc ꝼir*ir* akaꝼliga bòn h*an*ſ at h*ann* ſegþi honu*m* til hu*er*ſ h*ann* ꝼor ſua | optl*iga* aꝼ ſkipunu*m*. með þuilikri launungu oc ein*n* ſam*an*. Oc a ein*n*i | nott tok k*onung*r aꝼotum þ*or*keli. oc

(316) bað h*ann* lioðlega ganga með ſer. þ*ei*r | gengu al*an*d. oc
til einſ ſcogar er nær var ſkipunu*m*. Oc er þ*ei*r comu |
i ſcogiɴ m*æ*l*ti* k*onun*g*r*. Statt þu nu h*er* við tre þ*et*ta oc
bið min en ec | geng ſcam*ma* leið oc kòm ec ſkiott aptr.
en þu hygg at þui at þu | gangir eigi leng*ra* ꝼra*m*. k*onun*g*r*
geck þa ꝼra*m* iſcogin*n* þar er rioðr nocq*uo*t | var. þa ſa
h*ann* þa ſyn er h*ann* vattaði moꝛgu*m* uetru*m* ſiþarr. er
h*ann* ſagþi | har*alldi* ſigurðar ſ*yni*. oc bar þ*et*ta vitni með
ſan*n*yrðum. At Ol*a*f*r* k*onun*g*r* bað til | guðſ oc retti henðr
ſinar til him*in*ſ. Oc þa co*m* yꝼir h*ann* lioſ mik*it*. ſua at |
varla q*ua*zk h*ann* imoti mega ſia. Oc þa q*ua*zk h*ann* ſia
ij m*enn* ſcryðða ðyrle | gum clæðum. oc leggia henðr ſinar
yꝼir haꝼuð k*onun*gi. oc q*ua*zk haɴ | guði þacka. er h*ann*
ſcylldi na at ſia þuilica ſyn. h*ann* heyrði ꝼag*ra*n ſong | oc
kenði agetligan hilm með þeſſu lioſi. Oc er ꝼra*m* liðu ij
ſtunðir | eða iij. nætrin*n*ar. þa huarꝼ lioſit aꝼ. ko*m* þa
k*onun*g*r* til þ*or*kelſ. oc biðr þa | ganga til ſkipan*n*a. ko-
*nun*g*r* banaði honu*m* at ſegia þen*n*a atburð ne ei | nu*m*
man*n*i. meðan h*ann* liꝼði. en hòtti honu*m* ðauða eꝼ h*ann*
brygþi aꝼ. Oc | þ*at* æꝼnði h*ann*. þui at h*ann* var hin*n* meſti
vin k*onun*g*ſ*. Oc moꝛgu*m* vetru*m* ept*ir* | anðlat Ol*aff* ko-
*nun*g*ſ*. þa er þ*or*kell var gamall m*að*r. þa ſagþi h*ann* þen*n*a
atburð | har*alldi* k*onun*gi oc virði h*ann* þ*or*kel hin*n* ſan*n*-
ſoglaſta maɴ.

51 (48). ꝼra Ol*afi* k*onun*g*i* |

Sua er ſagt at þ*at* barſc at a ein*n*i huerri tið er Ol*afr*
k*onun*g*r* geck ꝼra meſ | ſu. oc ſettiſc ihaſæti ſitt. oc m*enn*
h*an*ſ varo comnir iſæti ſin. at [67] h*ann* huarꝼ ſkiott ꝼ*ra*
augliti þ*ei*ra. oc ſpurði hu*er*r an*n*an huar h*ann* v*er*i. En þ*at*
(317) viſſu | þ*ei*r at h*ann* geck eigi abrot or hollin*n*i oc urðu allir
a þ*at* ſatt*ir*. Oc er b*yſcu*p | heyrði tal þ*ei*ra þa m*æ*l*ti* h*ann*.
Ec kan*n* ſegia yðr huar ec ſe h*ann* ſtanða | h*ann* ſtenðr imiðri
holl*inni* oc talar þið þan*n* man*n* er þer meguð *ei*g*i* | ſia. oc
litlu ſiþarr ſa þ*ei*r k*onun*g iſæti ſinu. Oc er þ*ei*r viſſu
þuilica | luti. þa truðu þ*ei*r at h*ann* v*er*i guðſ engill ſænðr
aꝼ himnu*m*. oc h*ann* v*er*i | þeim likari en m*annu*m. Sua

---

13. a og ɴ i haɴ i cod. skrevet sammen; 18. banaði: saa cod.

callaði han*n* gaꝼugr maðr Guðbranꝺr | or ꝺalum. at h*ann* v*er*i iꝼanligr k*onung*r þei*m* ſynꝺr. æða ahuaru honum | þottu v*er*a meiri likenꝺi at h*ann* v*er*i ſem iarðligir k*onung*ar aðr*ir*. a iarð|riki. eða veri h*ann* ængill ſænꝺr aꝼ guði oc hulðr man*n*ligu hollꝺi | ꝼir*ir* m*annu*m. til þeſſ at h*ann* ꝼlytte ꝼra*m* ꝼirir moꝛgu*m* þioðum naꝼn ꝺrottinſ | ieſ*u* cr*i*ſtz. En þ*at* er ſagt at Ol*afr* k*onung*r *tryggua* ſ*on* cr*i*ſtnaði ꝼim lonꝺ. oc þ*at* ꝼolc er | þau bygþu. En eigi var þeſſ at von. at ꝼolkit mynꝺi v*er*þa | lyðit með ſiþum eða ꝼullri tru við guð. þui at ſtunꝺin var ſcom*m* | en ꝼolkit hart oc ſtyrct i utrun*n*i. oc villꝺi ſeint lata ſið ꝼrenꝺa | ſin*n*a. ken*n*i man*n*a ꝼæð var oc mikil oc þo uꝺiarꝼ*ir* þ*ei*r er 'v*aro*. ꝼir*ir* ſak*ir* | uꝼizku oc ukun*n*anꝺi. at ꝼara með ꝺanſcri tungu þui at þ*ei*r | varu miok ꝼir*ir* litn*ir* aꝼ m*annu*m. En þeſſi eru heiti l*an*da þ*ei*ra er h*ann* cr*i*ſtnaði | Noregr. hialtl*an*d. Orkneyar. ꝼæreyiar. iſland. grónl*an*d. Oc var þo | miok með naꝼni einu cr*i*ſtnin imoꝛgu*m* ſtoðum. oc ſua mynꝺi oc | oꝛðit haꝼa. nema comit heꝼði an*n*arr
(318) at ſtyrkia h*an*a oc unꝺ*ir* ſek | at briota ꝼolkit. Oc var ſa með ſama naꝼni. er var Ol*afr* haralldz | ſ*on* er þo haꝼði engu minn*a* crapta til at ſtyrkia guðſ cr*i*ſtni. en ſtun [68] ꝺina miclu lengri. En ꝼir*ir* þui at ſtarꝼit var mikit oc ſtunꝺin ſco*m* | at ſamna ſauðum |i guðſ alm*attug*ſ ſauða huſ. þa var ſua ſem vang*er*t | ſtóþi ept*ir* guðſ v*er*k. ꝼirir þui at ꝼiallbygþir lagu eigi unꝺ*ir* nor*eg*ſ | k*onung*a er með ſionu*m* ricðu. þui at uplenꝺinga k*onung*ar er ꝼylkiꝼ*om* reðu | þionuðu til ſuia k*onung*ſ. þa tocu þ*ei*r ꝼair við criſtni. Oc huaruetna i | ꝼiarrlægiom bygþu*m* oc uiðum ꝼiallu*m* um allan noreg. oc i aꝼ ꝺolu*m* | eða ut neſio*m*. þa blotuðu marg*ir* leynil*iga* ſcurðguð oc treyſtuz þo e*igi* | at lata þa heima v*er*a ihuſu*m* ſinu*m*. oc truðu a ſcoga oc bioꝛg. eða tiar|nir. Oc þ*at* gerðiz til tiþ*enda* ept*ir* ꝼraꝼall Ol*aff* k*onung*ſ *tryggua* ſ*onar* at ahinu xv ari. ſiþ*an* | com Ol*afr* k*onung*r har*alldz* ſ*on* a upl*on*d. oc toc a einu hauſti v k*onunga* iſitt vallꝺ. oc cr*i*ſtnaði h*ann* uplonꝺ. oc let briota ꝼiolþa ſcurðguða. Sua er at vir|þa

1. j cod. først skrevet gaꝼuðr, men ð senere rettet til g, dog saaledes at den øvre del af ð ikke er bleven udraderet; her forekommer derfor aldeles det samme tegn som i holgabruðr side 32[8]; 8. var þeſſ er blevet skrevet to gange; men det sidst skrevne igjen overstrøget med samme slags blæk, som haandskriftet oprindelig er skrevet med; 27. a i ꝼiallum er en rettelse fra o.

ſem Ol*afr* k*onungr* hin*n* ꝼyrri æꝼnaði oc ſetti grunðuollin*n* c*ri*ſtnin*n*ar með | ſinu ſtarꝼi. En hin*n* ſiþarri Ol*afr* reiſti ueggi. Oc Ol*afr* *tryggua* ſ*on* ſetti uiꝛ garðiɴ | En hin*n* helgi Ol*afr* pryðði h*ann* oc aucaði með miclu*m* avexti. Oc eigi at einſ g*er*þi | Ol*afr* hin*n* helgi ſina nauðſyn. hellðr oc allra þ*ei*ra er h*ann* bar ahyggio ꝼirir | En þar a opan hellðe h*ann* ut ſiþan ſinu*m* ðreyra til hialpar allu ſinu ꝼolki | ihelgu liꝼlati ſinu. oc nu bera vitni um margar iartegnir h*an*ſ at | h*ann* er ihim*in*rikiſ ðyrð. með almat*kum* guði. oc allir noꝛðm*enn* hapa h*ann* ſin*n* ꝼoꝛ ingia. oc arnanða bæði
(319) við guð oc við m*enn*. hialpar oc miſcun*n*ar. | En þeſſi Ol*afr* *tryggua* ſ*on* ſiþ*an* er h*ann* let rikit iþei*m* hinu*m* micla bard*aga* er h*ann* barðiz | a oꝛminu*m* langa. þa er h*ann* brot num*inn* ꝼra oſſ. ſua at e*igi* ma þ*at* glǫgt | vita iarðlig*ir* men*n*. hu*er*ſ heilagleikſ h*ann* er. Oc eigi er þ*at* ſynt með hu*er* | iom tacnu*m* oc iartegnu*m* h*ann* er. en engi iþar þ*at* at h*ann* er aꝼ guði ſenðꝛ | Gerði guð h*ann* oc ꝼoꝛkun*n*legra aðrum kon*un*gum oc ðaſaml*egra* i allu*m* ꝼar ſæligum lutu*m*. Oc þui er þat allu*m* oſſ nauðſynlect at lopa naꝼn ðrot | tinſ ieſ*u* criſtz ꝼir*ir* þen*n*a ıþan*n*. er h*ann* gaꝼ ſua mikin*n* matt oc atgerꝼi | a þa leið ſem ver loꝼu*m* Guð aꝼ hinu*m* helga Ol*afi* k*onungi*.

52 (**49**). ꝼra Orminu*m* langa |

A hinu ꝼioꝛða ari rikiſ Ol*af*ſ k*onung*ſ let h*ann* gera ſkip þ*at* er harðla er ꝼrægt | oꝛðit. oc agett. þ*at* var ſmiðat in*n* ꝼra hloðum. i vikin*n*i. in*n* ꝼra lað | homru*m*. við ꝼioꝛðiɴ ſialpan. er þar nocq*u*or ðælþ oc vallgroit oc coma | þar ecki ſtor veþr. þui at bæþi hliꝼ*ir* in*n*an aꝼ ꝼirði oc utan. oc e | ru ꝼiorar al*nir* hinſ atta tigar þat er iarðlægt var en utalit þ*at* er | til ſtaꝼna viſſi. Oc er ſkipit var ſmiðat þa bauð k*onungr* at þangat | ſcylldi coma mikit ꝼolc at ſia þ*et*ta ſkip. Oc þa er m*enn* ſa lǫꝼuðu allir er | til comu. bæði at mikilleik oc ꝼegrð. ſua at alldrigi myndi þuilict | ſkip g*er*t hapa v*er*it inoregi. Oc er k*onungr* heyrþi at allir lopaðu þ*et*ta [69] akaꝼlega. þa licaði k*onung*i uel. En nocq*u*oru*m* ðogu*m* ſiþarr þa ꝼin*n*az aſkipinu iij | hogg. mikil. var hoggvit

3. uin gardiɴ: saa maa vistnok læses; Fm. x, 318: um garðinn; 32 um garðinn; 32. ꝼegrð: saa cod.

(320) iborðit með mikilli bolòxi. Oc er k*onung*r viſ | ſi þetta. þa varð h*ann* reiðr miok. oc leitaði ept*ir* ꝼaſt hu*err* þ*at* heꝼði g*er*t | En engi geck við. þa geck k*onung*r til at ſia hoggin iboꝛðinu oc *mælti* þa aꝼ mi | killi reiði. þei*m* manni geꝼ ec moꝛk gullz er þan*n* man*n* ꝺrepr er ſua mi | kil meizl heꝼir ꝼòrt at ſkipinu oc g*er*t m*er* ſcaþa oc ſuiꝼirðing. Oc lit | luſiðarr co*m* aꝼunꝺ k*onung*ſ haꝼuð ſmiðr ſa er g*er*t haꝼði ſkipit oc allra *var* | hagaſtr. h*ann* callar k*onung*in*n* aleynꝺar tal. oc *mælti* ſua. herra min*n* hirð eigi | at ꝺòma aðrum *m*an*num* ſua þungl*igan* ꝺo*m*. oc haſcaſaml*igan* ꝼir*ir* þen*n*a lut. þui at | ec uellꝺ er ſkipit er hogguit. oc ſcapa þu m*er* ꝼirir ſlict uiti ſem þu | villt. k*onung*r *mælti* hui gerþir þu þ*at*. eða ꝼirir hueria ſok. h*an* ſu*arar*. þui at | mer ſynꝺiz vangoꝛt at. oc vænti ec at betr man v*er*a eꝼ aꝼ er te | kit boꝛðunu*m*. þuiat m*er* ſynꝺuz boꝛð ſkipſinſ hellꝺr ha. hygg ec | at ꝼegra myni þyckia eꝼ þau eru *ger* lægri. Oc eꝼ þu uillt at ec g*er*a | at. þa ſcal ec g*er*a þ*et*ta hit ꝼegrſta ſkip. oc hit ſòmilegſta at allum | lutum. k*onung*r lezc þ*at* uilia. Geck þa ſmiðr til oc g*er*þi at ſem h*ann* het | k*onung*i. oc ꝼegrði með miclum hagleic. oc er lokit var þa ſeg*ir* h*ann* k*onung*i at | h*ann* haꝼþi g*er*t ſem h*ann* kun*n*i oc kom nu til hærra oc ſe. Oc eptir bòn | h*an*ſ ꝼoꝛ k*onung*r til oc ſa. oc varð glaðr við. oc loꝼaði miok. oc gaꝼ ho | num mikit kaup. Siþ*an* let k*onung*r ſteina ſkipit með allzſcynſ litu*m* | oc ſiþ*an* gylla oc pryða með ſilꝼri | oc aꝼramſtaꝼni ſkipſinſ var ꝺreca | haꝼuð. oc eigi ꝼæri arar aboꝛð en tvær hinſ ſetta tegar. þa *var* | geꝼit naꝼn ſkipinu a norròna tungu oc callaðr Ormr

(321) hin*n* lan | gi. En alatinu tungu heit*ir* h*ann* longuſ draco. eða ſerpenſ. Oc ſialꝼ*r* | k*onung*r ſtyrði þeſſu ſkipi. oc ſetr ſueitir til huer*ir* v*er*a ſcolu ahonu*m* | oc ualði til m*enn*. aꝼ allu riki ſinu. þa er ſtercaſtir *varo* oc bezt vapn | ꝼòr*ir*. i allu*m* noregi. Oc aꝼ þuiliku*m* lutu*m* ꝼeck k*onung*r micla ꝼrægþ. er h*ann* let ſlict ſkip gera. allir þottuz nu oc ſia at miclo var nu | ꝼeg*ra* ſkipit. oc allt uið ſek meirr. oc ſua haꝼði ſmiðriɴ til hòꝼt | at eigi var oꝼ ꝺiupt hogguit oc eigi oꝼ grun*n*t ſua haꝼþi h*ann* hog | guit aꝼ miclu*m* hagleik. Engi m*að*r ſcyllꝺi bua aþeſſu ſkipi yngri | en tuitugr. oc engi ellri en lx. Eigi ſcyllꝺu coma aþ*et*ta ſkip bley | þi m*enn*. ne olmuſur. oc naliga var engu*m* mannu*m* ueitt þetta | ſkip

nema hann veri abburðar maðr at nocquoru. ſem ðòm finnaz til | þar er ſagt er fra Olafi konungi oc hanſ mannum.

53 (50). fra yfirlitum Olafſ konungſ. |

Olafr konungr tryggua ſon var mikill maðr uexti. oc allra manna kurteiſ | aſtr. ullhuitr a hár. oc retthárr. huitbrunn. oc lioſſ i yfir litum [70] hueriom manni vænni oc eygþr allra manna beztr. oc þat hafa þeir menn mællt | er glógt hafa vitat at eigi hafi ij menn verit licari iallri atgerfi oc kur | teiſi en Olafr konungr tryggua ſon oc hakon aðalſteinſfoſtri oc var hakon enn afrenðari. | maðr at afli. oc gat þo eigi Olaſſ iafningia um hanſ ðaga. Olafr konungr hellt tru | allra manna fyrſt inoregi. hanum geck uel rað ſitt aðr
(322) hann tòki truna en | ſiþan miclu betr. þui at hann hafði marga luti þa með ſer er menn mat tu ſkilia at af guðſ crapti var meirr en af iarðligri tign. Oc huar | ſem hann ſtefnði ilandinu þing oc ſofnuðuz ſaman rikir menn. oc ætluðo | at mæla imoti honum. oc matti þar heyra talat mart ſniallt | òrenði oc þo at bònðr talaði ſniallt. þa braſc þo þat yfir iafnan | er konungr talaði. þui at hann hafði ſannenði at mæla. en þo varð hann þa | miok at teyia til oc mart ſtoꝛt til at vinna aðr við gengiz um | truna. Olafr konungr hafði fylct ðottur iarnſkeggia af yriom. A hinu fioꝛða ari rikiſ Olaſſ konungſ. atti hann þing iþronðheimi iɴ a froſtu. viij | fylcna þing. com þar fiolmenni mikit oc hofþingiar rikir. þar var iarn | ſkeggi af yriom. oc ſtyrkarr einriða ſon af gimſum. Oc Ormr lygra af | byneſi or gaular ðal oc frænðr þeira margir. Sia oꝛrm atti guðruno | ðottur bergþoꝛſ ſyſtur aſgauz. oꝛ ſeluagi. þeira moðir var þurið ſyſtir | þoroððz oꝛ olfoſi. þeir ſtoðu allir ſaman aþinginu. En Olafr konungr talaði fir | þeim retta tru. Oc er hann hafði talat ſnialt òrenði. þa ſuaraði iarnſkeggi | oc mælti. Ef þu lætr eigi af þeſſum boðum. þa mannt þu hafa farar | hakonar jarlſ konungr ſa at hann hafði ecki

---

1. ðòm: saa cod.

liðſ uið þei*m*. bra h*ann* þa a þ*at* | at h*ann* mynði ſamþyckia
þei*m* oc m*ælti*. Eigi hôꝼir mer at haꝼa aꝼ | la yðarn
imoti mer. þui at yðart megin er harðla mikit | oc ſyniz
mer þ*at* k*onung*ligra at auca hellðr blotin en þuerra. oc
ſco ¦ lu ver oc þaðan at vera. k*onung*r var þa bliðr imali.
en mikill iſca | þi. Oc nu var ſlitið þinginu. oc ꝼoru lenð*ir*
(323) m*enn* oc rikir bônðr | in*n* iþronðh*eim* a mærini. oc varu
ſaman ccc. mann*a* þar var haꝼuðhoꝼ | oc ſcyllði þar blota.
Oc þangat var von k*onung*ſinſ. oc ꝼor k*onung*r þo hei*m* ¦
ꝼyrſt aꝼ þinginu. oc ſiþ*an* in*n* aptr. oc haꝼ | þi þa Ormiɴ
langa eiɴ ſki | þa. oc var þa albuiɴ. þ*e*ir haꝼa |þa man*n*blot
buit er k*onung*r c*om* til þ*e*ira | oc ætluðu at neyða k*o*-
*nung*iɴ til ſamþyckiſ við ſek. þar ¦var mikit | ꝼolc. Oc er
k*onung*r c*om*. þa beiððiz h*ann* at ganga in*n* oc ſia tiþinði
þ*e*ira. geck h*ann* | þa in*n* oc haꝼði micla breiðôxe ihenði.
blot by*ſcu*p þ*e*ira var igongu | með honu*m*. Oc er þ*e*ir
comu iɴ ſeg*ir* by*ſcu*p k*onung*i huar huergi þ*e*ira var gu|
ðanna [71] En þorr var imiðio huſinu oc haꝼði meſt yꝼ*ir*lat.
Ol*afr* k*onung*r geck ꝼir*ir* þorr | þar er h*ann* ſat. k*onung*r
hoꝼ up ôxina oc rak uið eyra þóꝛ. ſua at h*ann* raut | agolꝼit
ꝼra*m* Ept*ir* þ*at* geck k*onung*r út. Oc i utgongu h*anſ*. þa
var iarnſkeggi | ðrepiɴ uti hia hoꝼinu. milli m*anna* k*onung*ſinſ.
Ol*afr* m*ælti* þa. Min*n*umk nu ſvei | nar at uer aukim blot*in*.
oc blot*um* eigi þrælum ne gamallmen*n*i. er | enſkiſ ero
v*er*þir. takit nu konur yðrar eða goꝼugmen*n*i oc geꝼit ¦
guðunu*m*. Oc er iarnſkeggi var ðrepin*n* bra ·þei*m* mioc við.
bonðum | ſa þ*e*ir at þ*at* at þ*e*ir hoꝼðu huarki við honu*m*
geꝼu ne harðræþi. Ol*afr* k*onung*r. | m*ælti* þa til þ*e*ira.
Samþyckiz nu við mek. oc v*er*it iꝼriði oc vingan. | min*n*i.
Truit nu aguð þan*n* er ſol lætr ſkina yꝼir retlata oc rang-
(324) la | ta. oc regna lætr yꝼir goða oc illa. truit nu a ein*n* guð
ꝼoður oc ſon | oc helgan anða. Oc er k*onung*r haꝼði ſua
mælt. þa ſtoð ſu ogn aꝼ k*onung*i at engi | þoꝛði imoti at
mæla. þottuz þ*e*ir mikit aꝼrað gollðit haꝼa. en þ*o*tti | þo
liclict at ꝼleiri mynði ꝼara eꝼ þ*e*ir gengi *eigi* unðir k*o*-
*nung*iɴ. Oc ꝼir*ir* þ*ui* | tocu þ*e*ir gott rað oc iattu nu guði

19. þorr: saa cod.

oc k*onung*ſ atquæði. En ſiþ*an* ſkirði b*yscu*p | oc ken*n*i m*enn* vi hunꝺ*r*oþ m*anna* oc um ꝼra*m* conur oc boꝛn. Oc varð þei*m* ſu ſui | virðing er þ*ei*r ætluðu k*onung*i at mikilli geꝼu. ꝼoru nu allir iꝼriði oc | loꝼuðu eiɴ guð. En ept*ir* vig iarnſkeggia. oc ſiþ*an* er k*onung*r haꝼþi ꝼengit | þ*at* hit goꝼugl*iga* rað. ꝺ*r*otningina þyri. þa let h*ann* eina guðrunu ꝺ*ottur* iarnſk*eggia* | þotti hen*n*i ſer oc nær hogguit ꝩera.

54 (51). ꝼra Ol*afi* k*onung*i Oc hroallꝺi |

Hroallꝺr h*et* m*aðr*. er bio i mollꝺa ꝼirði blot m*aðr* mikill. oc rikr. h*ann* vil|ꝺi eigi taca við c*ri*ſtni. eigi oc brot ꝼara aꝼ ſinu*m* ætioꝛðum h*ann* v*ar* | miok ꝼiolkun*n*igr oc neytti ꝺioꝼulegrar iþrottar. En ſua ꝼoꝛ ꝼra*m* | iij ár at ſia hin*n* ꝼiolkungi maðr uacþi up ij boða micla imoti | k*o*n*ung*i. ꝼir*ir* ſinu*m* heruðum. oc með ſua miclu*m* akaꝼleik at k*onung*r oc h*an*ſ m*enn* | mattu eigi comaſc aꝼunꝺ h*an*ſ. oc engi an h*an*ſ leyꝼi comſc iþ*at* þoꝛp er h*ann* | bygþi. Ol*afr* k*onung*r byr ꝼ*er*þ ſina. til h*an*ſ oc er h*ann* co*m* þar er þeſſar barur ꝼello | þa byðr h*ann* ſkiott ſigla a þer. oc yꝼ*ir* þa hina ogoꝛlega boða | oc þegar er ſkipin renꝺu aboðana. þa lægþuz þ*ei*r oc ꝼellu niðr. Oc | var hroallꝺr tekiɴ honꝺu*m*. oc boðaði k*onung*r honu*m* tru retta. en h*ann* neita | ði guðſ naꝼni. en iataði guðum ſinu*m*. oc ept*ir* þ*at*
(325) ſem maclect ꝩar bauð | k*onung*r at ꝺrepa h*ann*. oc tynꝺi h*ann* macliga liꝼi ſinu.

55 (52). ꝼra Ol*afi* k*onung*i |

Þat barſc at a einu þingi. oc iſama heraði. at k*onung*r boðaði truna | oc ein*n* maðr mattugr oc malſniallr mellti imoti k*onung*i. þa let k*onung*r | taca h*ann* oc bauð at ein*n* yrmling leti þ*ei*r ſcriða imun*n* honu*m*. oc ſua var | gert. tocu þ*ei*r oꝛmiɴ oc lucu up mun*n* man*n*zinſ. oc blæſ h*ann* imoti oꝛm*inum* [72] en ormriɴ rôcðiz ꝼ*ra* mun*n*inu*m* oc uillꝺi allt hellꝺr en ſcriða imun*n* | honu*m* þa let k*onung*r

---

20. istedenfor ꝼellu har staaet noget andet, som er blevet udraderet.

taca heitt iarn oc binꝺa við Ormin*n*. en þa er h*ann* ken | ꝺi hitanſ þa ſcreið h*ann* imun*n* honu*m*. oc hrôcꝺiz þegar niðr iq*ui*þiɴ | oc þar ut oc þa haꝼþi h*ann* imun*n*i ſer hiartat þeſſa man*n*z. oc at þeſſu*m* | lut ſenu*m*. þa varð otti mikill oc hræzla yꝼ*ir* allu ꝼolki heiðin*n*a m*ann*a |

56 (53). ꝼra Ol*afi* k*onung*i er h*ann* beitti man*n* hunꝺu*m*

Eitt ſumar co*m* ſa m*aðr* til iſl*and*z er grimr h*et* | mikill m*aðr* oc ſterkr oc haꝼði verit um rið ſtaꝼnbui Ol*aſſ* k*onung*ſ | Sa m*aðr* var iboꝛgarꝼirði er h*et*. þ*or*kell treꝼill. hoꝼþ*ingi* mikill. En þ*at* barſc at a | þingi iþrong mikilli at þ*or*kell varð unꝺ*ir* ꝼotu*m* troðum oc kenꝺi h*ann*| þ*at* | grimi. ꝼirir þeſſa ſok ꝼyllꝺiz þ*or*kell up reiði mikillar. uið grim | oc kallaði til ſin þan*n* man*n* er ſigurðr h*et* mikill oc ſterkr. teyg*ir* þ*or*k*ell* | h*ann* til ſuika. uið grim at h*ann* heꝼni þeſſar ſuiꝼirðingar. Oc um q*ue*llꝺit | er grimr geck til huilu ſin*n*ar. þa geck ſigurðr at honu*m* með vaþ | nu*m* oc hio til
(326) h*an*ſ. en h*ann* varðiz karlman*n*liga. oc þo at lyctu*m* ꝼell g*ri*mr | Oc aꝼ þeſſum atburð g*er*ðu ꝼrænꝺr g*ri*mſ ſigurð ſekian ſcogar man*n* | at l*and*zlogu*m* rettu*m*. Oc ꝼir*ir* þui at h*ann* var ſecr ꝼoꝛ h*ann* utan þ*at* ſumar oc | co*m* til n*o*reg*ſ* um ha*u*ſtit. oc gaþ ſer naꝼn an*n*at oc ꝼorunaut ſinu*m*. Ol*afr* | k*onungr* ſpyrr aꝼ kaup m*annu*m at ſtaꝼnbui h*an*ſ var uegiɴ a iſl*andi*. þa varð hann | reiðr miok oc uillꝺi heꝼna þeſſu*m* man*n*i griml*iga*. Oc e*igi* v*ar*o all*ir* ſua | hallꝺin oꝛðir at e*igi* yrði k*onung*r viſſ hinſ ſan*n*a. Ferr þa k*onung*r til ſkipſ oc | leitar ept*ir*. oc kenꝺi ſkiott þan*n* er ſecr var. oc let ſetia h*ann* iꝼiotur. | Oc litlu ſiþarr ſteꝼn*ir* h*ann* þing. oc byðr at man*n* þen*n*a ſcal beita hunꝺu*m*. | Oc er mikill ꝼiolþi man*n*a var com*inn* til þingſ. þa bað k*onung*r ꝼletta h*ann* aꝼ | clæðunu*m* oc var h*ann* aꝼ clæꝺꝺr ſettr i man*n* ringin*n* ꝼir*ir* hunꝺana. Oc | þa geck at k*onung*i ein*n* hirðm*aðr* h*anſ* oc mæl*ti*. Heyr hærra min*n*. Eigi byriar þ*at* | at ſia m*aðr* haꝼi þuilican ꝺauðꝺaga. Oc betr ſam*ir* at þu ſettr h*ann* iſtað | þeſſ er ꝺrepiɴ er. þui at ec hygg at ſia myni

6. den første del af overskriften indtil man*n* staar i cod. sidst i første linie af kapitlet, medens det sidste ord af overskriften i cod. staar sidst i den linje, der slutter med k*onung*ſ; 11. troðum: saa cod.; 23. cod. hañ.

v*era* eigi upaſcari m*að*r | en hin*n*. k*onungr* mæl*ti*. ꝼir*ir* þ*et*ta ſcal leiðaz aðru*m* at ꝺrepa hirðm*enn* mina. Oc | er þeſſi m*að*r ſa at ecki tioaði oꝛð h*an*ſ uið k*onungi*ɴ þa ꝼor h*ann* aꝼunꝺ b*yſcu*pſ oc | ſeg*ir* honu*m* b*yſcu*p ſenꝺ*ir* h*ann* þegar aptr til k*onung*ſ. oc bað h*ann* gepa þeſſu*m* man*n*i ſo | kina. k*onungr* ſu*arar*. Eigi kan*n* b*yſcu*p glòggra ſia man*n* a velli en ec. Oc ſcal ſkiot | ꝼòra h*ann* aꝼ clæþunu*m*. ꝼolkit ſtoð allt umhu*er*ꝼiſ. Var þa ſlegit lauſu*m* | hunꝺunu*m*. En ſia m*að*r haꝼði ſua ꝼogr augu
(327) oc ſnor imoti þei*m* at ſia | at þ*eir* þoꝛðu *eigi* ah*ann* at raða. Oc þa callar k*onungr* til ſin hin*n* ſtercaſta h*und* | ſiɴ uiga. ij eða þryſvar. oc clappaði um h*ann*. oc bað h*ann* bita man*n*iɴ | Oc þat varð um ſiðir uiꝺ aeggian k*onung*ſ. er h*ann* viſaði honu*m* hart at [73] at h*ann* liop ꝼra*m* eitt ſin*n* oc beit iq*ui*þin*n* man*n*inum oc huarꝼ aptr þegar til k*onung*ſ | Oc er maðriɴ ꝼeck ſarit þa ſp*ra*tt h*ann* up oc liop ut yꝼ*ir* man*n*hringiɴ oc ꝼell | þa ꝺauðr niðr. Oc er b*yſcu*p heyrði þ*et*ta þa a vitaði h*ann* k*onungi*ɴ miok oc allt | til þeſſ er k*onungr* ꝼell til ꝼota b*yſcu*pi oc iatti ꝼir*ir* guði glòp ſiɴ oc ſa ſek miſg*er*t | hapa iþeſſu grim*m*a v*er*ki. oc g*er*þi k*onungr* micla iðran ꝼir*ir* þen*n*a lut.

57 (54). ꝼra Guð*ròþi* | k*onungi* oc þei*m* bròþrum

A þeſſi tið com il*and* Guðròþr ſ*on* Eirikſ bloðòxar. | h*ann* co*m* oꝛ h*er*naði ivikina auſtan. ſia hin*n* ſami *Guðròþr*. ſueik. Trygg*ua* k*onung*. | með raði har*alldſ* k*onung*ſ broður ſinſ. oc með uel hin*n*ar illgioꝛnuſtu moður | þ*ei*ra. h*ann* haꝼði mikit lið oc lx ſkipa. h*ann* leitaði ept*ir* eꝼ hoꝼþ*ingiar* ipikin*n*i | villꝺi taca h*ann* til k*onung*ſ yꝼ*ir* ſek. Eða uillꝺi þ*eir* hin*n* coſt uelia ſer. at beriaſc | við h*ann*. En þar hellꝺu þa riki bròþr ij er ꝼyrr var getit hyrningr | oc þ*or*geirr. En þ*eir* ſu*oruðu* vitrl*iga*. oc q*uo*þuz hellꝺr vilia taca h*ann* til k*onung*ſ. en ſag | þu þo þ*at* hòpa um ſlic ſtoꝛ mæli at þing v*er*i ſteꝼnt ept*ir* iij ꝺaga. | oc v*er*i honu*m* geꝼit k*onung*ſ naꝼn a ꝼiolmen*n*u þingi. Guðròþr iataði þeſſu | oc co*m* til þingſ oc var þar mik*it* ꝼiolmen*ni*. Hyrningr var

22. slutningen af overskriften staar i cod. sidst i denne linje;

(328) þa ꝼir*ir* bon | ꝺu*m*. oc er h*ann* reið til þingſinſ þa varþ þar braðr atburðr. h*ann* ꝼell aꝼ | baki heſti ſinu*m* oc var þegar ꝺauðr. Er þa buit um lik h*an*ſ með | mikilli hrygð. oc ꝼlutt hei*m*. broþ*ir* h*an*ſ uerðr oc hryggr ſua at h*ann* mat|ti varla um rôþa. h*ann* mæl*ti* þa til Guðr*ôþar*. a þinginu. heyrt m*uno* þer haþa | nu h*er*ra. þen*n*a hin*n* braða atburð er h*er* er oꝛðiɴ er ec heþi miſt broþ*ur* | minſ. em ec nu oc allir var*ir* m*enn* imikilli hrygð. Nu bið ec h*er*ra at þer | geꝼit oſſ leyþi til at heyia h*ann* uegſamli*ga*. En þeſſi ꝼagnaðr er v*er* haꝼðu*m* | yðr ætlat. þa vilio*m* ver at þer ſôkit ueizlu til var með gleði. oc | gaꝼni. oc biðit ſua en v*er* munu*m* ſteꝼna þing an*n*at. oc leita þa at g*er*a | yðra ſômð. Guðr*ôþr* iatar þeſſu. oc licaði honu*m* uel oꝛð þ*or*geirſ. ꝼor nu | *Guðrôþr* til ueizlun*n*ar oc ꝺrucku þar með gleði. þat barſc at a ein*n*i hu*er*ri | nott. at hyrningr co*m* þar með miclu liði. ſua ſem ænꝺrliꝼnaðr v*er*i | h*ann* lagþi ællꝺ iſcalan*n* oc brenꝺi þar *Guðrôþ* in*n*i oc allt lið h*an*ſ. En þ*ei*r er ut|leituðu v*ar*o ſkiott ꝺrepn*ir*. Oc er Ol*afr* k*onungr* heyrði þ*et*ta. þa lopaði h*ann* miok þ*ei*ra | v*er*k oc gaꝼ þei*m* miclar þackir ꝼir*ir*.

58 (55). ꝼra Ol*afi* k*onungi* oc þór |

Þat barſc at einhu*er*io ſin*n*i er Ol*afr* k*onungr* ſiglꝺi ꝼir*ir* l*an*d ꝼra*m*. a oꝛminu*m* langa | oc ſat k*onungr* við ſtioꝛn. þa call*aði* m*aðr* aſkipit ut er ſtoð ahamre einu*m*. oc | bað k*onungi*ɴ haþa til litillæti at veita honu*m* ꝼar. Oc er k*onungr* heyrði þ*et*ta þa | let h*ann* ren*n*a ſkipit þangat at ſem maꝺriɴ ſtoð. oc ſteig h*ann* aſkipit ut | h*ann* g*er*þi mikit

(329) um ſek. oc mæl*ti* til k*onung*ſ man*n*a moꝛg hæþileg oꝛð. oc ſyn|ꝺi a ſek mikit gam*an*. ſia maðr var ꝼriðr ſionum. oc haꝼði rautt | ſkegg. h*ann* lo at aðrum. oc aðrir at honu*m*. oc ueitti moꝛgu*m* ſtoꝛ oꝛð [74] með ymſu*m* hætti. þ*ei*r ſpurðu eꝼ h*ann* kyn*n*i nocq*uot* at ſegia ꝼra þei*m* lutu*m* er tiþ*en*ꝺi | v*er*i i. oc ꝼir*ir* langu heꝼði g*er*zk. h*ann* callaz marga luti vita. þui at þer ma | nut engiſ þeſſ ſpyria er ec kunna *eigi* oꝛlauſn til. Nu ſegia þ*ei*r k*onungi* þetta *oc* | mæl*to*. herra ſia m*aðr* can*n* ſegia moꝛg tiþ*enði*. oc ſiþ*an* leiꝺꝺu þ*ei*r h*ann*

ꝼir*ir* k*onung*iɴ oc ſp*yr*r | k*onung*r huat h*ann* kun*ni* ſegia. h*er*ra lanꝺ þ*et*ta er v*er* ſiglu*m* ꝼirir var bygt ꝼoꝛðu*m* | aꝼ riſu*m* nocq*u*oru*m*. En þ*at* barſc at at þ*ei*r riſarn*ir* ꝼengu nocq*u*orn braðan bana | oc ꝺó þ*ei*r ſua at eigi varð ꝼleira ept*ir* en konur ij. Siþ*an* g*er*þiz þ*at* h*er*ra. at | m*enn* tocu at byggia l*an*d þ*et*ta þ*ei*r er men*n*ꝺſkir v*ar*o. or auſtr halꝼu hei*m*ſinſ. | Oc þeſſar hinar miclu conur h*er*ra. þa ueittu m*annu*m mikin*n* yꝼ*ir* gang. oc þrong | þu þ*ei*ra raði a marga uega. Oc þa tocu m*enn* þ*at* til raðſ h*er*ra at heita a þ*et*ta | hit rauða ſkegg til ꝼulltingſ ſer. oc þegar iaꝼnſkiott toc ec hamar oꝛ | ſerk m*er*. oc lauſt ec þer til bana. Oc er h*ann* haꝼði þ*et*ta ſagt þa leypr h*ann* aꝼ | ſaxinu oc aptr um ſtaꝼn. at allu*m* aſianꝺi. Oc ſialꝼr k*onung*r ſa glögt þ*en*na at | burð. er h*ann* bicði iſioiɴ. oc huarꝼ ſua ꝼra augu*m* þeira. þa mæl*ti* Ǫl*afr* k*onung*r. Se nu | hu*er*ſu ꝺiarꝼr ꝺioꝼullin*n* var. er h*ann* geck iſyn uið oſſ.

59 (56). Trolla þattr |

Þat er ſagt at Ol*afr* k*onung*r var ſtaꝺꝺr norðr i naumu
(330) ꝺali. at ij hirðm*enn* k*onung*ſ | girnꝺuz þeſſ at vita huart þ*at* v*er*i ſatt at þar v*er*i trolla gangr mikill | iþei*m* heruðu*m*. Oc a ein*ni* nott ꝼara þ*ei*r leynil*iga* ꝼra ſkipi k*onung*ſ. oc ganga inatt | myrkri miok lengi oc ſia ſiþ*an* ellꝺ bren*na* ꝼirir ſer. oc nu ſcunꝺa þ*ei*r þan | gat. oc er þ*ei*r nalgaz ellꝺiɴ ſia þ*ei*r at h*ann* bran*n* ihelli. oc þar ſitia moꝛg | troll. oc toluðu þau ſin imilli. Tekr þa ein*n* til oꝛða. ſa er þ*ei*r ætluðu at | v*er*a mynꝺi ꝼoꝛraðanꝺi þ*ei*ra. Vitu þer ſ*egir*. h*ann*. at h*er* er com*inn* Ol*afr* k*onung*r. til þeſſ at | h*ann* ætlar at reca oſſ ibrot ꝼ*ra* eignu*m* varu*m*. þau q*u*oþuz þ*at* vita. Vei v*er*þi ho | nu*m*. marga illa luti haꝼu*m* ver þolt aꝼ honu*m*. þa mæl*ti* hoꝼþ*ingi* þ*ei*ra. Segit nu | þa huat þer haꝼit við ázk. þa tók til oꝛða ein*n* aꝼ þei*m*. Ec atta bygð | igaular ꝺal ſcamt ꝼ*ra* laðum. oc atta ec vingott uið hak*on* j*arl*. gaꝼ h*ann* m*er* | goðar giaꝼar. En þa er h*ann* v*ar* ræn*n*tr riki ſinu umacliga. þa co*m* þeſſi iſtað | h*an*ſ. þ*at* barſc at ein*n* ꝺag ſ*egir* h*ann*. þa er hirð m*enn* k*onung*ſ

hoꝼðu leik nær bônu*m*. þa þot | tu*m*k ec varla b*er*a mega
þ*ei*ra hareyſti oc glaum. oc þ*ot*ti m*er* mikil ſcapraun | i allu
ſaman. Oc þa reðumk ec ileikiɴ meþ þei*m*. oc þo uſynil*ega*.
toc ec þa hon | ðu*m* man*n* ein*n* oc ſkilþa ec ſua við þan*n*
at ec braut hond ahonu*m*. Oc aaðru*m* | ðegi braut ec ꝼot
an*n*arſ. Oc hin*n* þriðia ðagiɴ co*m* k*onung*r tilleikſinſ. Ec ꝼoꝛ oc |
til oc villða ec þa meiða nocq*uo*rn þ*ei*ra. ſtoð ec þa millu*m* þ*ei*ra
(331) oc þreiꝼ ec til einſ | þ*ei*ra. En ſa tok mek upægil*iga* oc lagþi
ꝼaſt henðr aſiþu*m* m*er*. oc eigi mynði | þær þa aðru viſ v*er*a
þo at þær v*er*i aꝼ gloanða iarni g*er*þar. h*ann* toc at þ*r*on | gua
mek miok. oc var við ſialꝼt at ec mætta *eigi* ſtanðaz.
comu*mc* | ec þa nauðul*iga* oꝛ honðum honu*m* oc ꝼlyða ec
brot þaþan miok bruɴiɴ [75] oc k*om* ec at upilia minu*m*
til þeſſa ſtaðar. þa m*ælti* an*nat* troll. þ*at* er ꝼ*ra* | m*er* at
ſ*egia*. ꝼagrar konu aſionu tok ec a mek. oc haꝼþa ec hoꝛn
ꝼullt | miaðar ihenði. er ec haꝼða moꝛgu*m* illu*m* lutu*m* blan-
ðat oc ætlaða | ec at byrla k*onung*inu*m* um q*ue*llðit þar er
h*ann* var a ueizlu. oc er m*enn* v*aro* | miok ðruckn*ir*. ſtoð
ec við trapizu. uel buin. þa retti k*onung*r til | min hond
ſina. en ec geck at honu*m* oc ꝼeck ec hanu*m* hoꝛnit. En |
h*ann* hoꝼ up hoꝛnit oc rak ihaꝼut mer. oc ꝼraman ianðlitit.
oc la*v*k | ſua með okr. Þa tok til oꝛða hit þriðia troll. Ec
tok a mek ꝼriðrar | conu mynð. oc k*om* ec i k*onung*ſ her-
b*er*gi ſið um q*ue*llð. En k*onung*r ſat berꝼôttr | oc haꝼði
knytt linbrok at beini. b*yſcu*p ſat a hôgri hond honu*m*. þa
toc | ec at uekia claða aꝼôti honu*m*. k*onung*inu*m*. oc h*ann*
ſa huar ec ſtoð. oc cal | laði a mek. oc bað mek mykua
claða aꝼôtinu*m*. en ec ſettu*mc* aſcǫr | ina hia ꝼotu*m* h*an*ſ.
bæði ꝼir*ir* natv*er*þ oc ept*ir*. Oc ſiþ*an* geck k*onung*r til
ſueꝼnſ | oc ec með honu*m* oc klo ec ꝼotin*n* þa en*n*. Oc
þa ſoꝼnaði b*yſcu*p oc ſua k*onung*r | oc þa leitaða ec við at
ꝼir*ir* ꝼara k*onung*inu*m* aꝼ ðioꝼulegu*m* uelu*m*. Oc ſiþa*n* vak |
naðæ k*onung*r. oc lauſt þa ihaꝼuð m*er*. meþ bok. ſua at
(332) hauſſiɴ lamðiz | Siþ*an* ꝼlyþa ec abrot þaðan oc ber ec iaꝼ-

---

7. ec i cod. skrevet over linjen; 23. mek utydeligt i cod.; skriveren har sandsynligvis kommet til at skrive mynð for tidligt og har villet rette det til mek; der er raderet en del ved dette ord.

nan ſiþ*an* hallt haꝼuð. Oc þa vac | þi k*onungr* by*ſcu*p. oc bað h*ann* at hyggia huart h*ann* v*er*i heill eða eigi. aꝼ til q*ua*mu | þeſſa ꝼianꝺa. er ſua ſynil*iga* haꝼði comit iþ*ei*ra herb*er*gi. by*ſcu*p gerði ſem | k*onungr* bað. oc ꝼan*n* h*ann* aꝼóti h*an*ſ ꝼleck illilegan ꝼullan aꝼ eitri.. oc let by*ſcu*p ſk*er*a | þan*n* or hollꝺinu. oc ſiþ*an* var þ*at* gróttat heilu. Oc er k*onun*gſ m*enn* hoꝼðu þ*et*ta | ſet oc heyrt þa hurꝼu þ*ei*r aptr. lioðl*iga*. oc komu aſkip at ſoꝼunꝺu*m* | allu*m* m*annu*m. En um moꝛgoniɴ ept*ir*. ſegia þ*ei*r þ*et*ta k*onung*i. Oc h*ann* ſagþi þ*et*ta | ſatt v*er*a. oc bar h*ann* her vitni um. En þo uil ec eigi at þer ꝼarit ſua | optarr. *ſegir* k*onungr* anottu*m*. þui· at þ*at* er uparl*ect* at þer ꝼarit ein*ir* ſam*an* at ſlik|ri þarꝼlauſu. Oc ept*ir* þ*at* ꝼoru þ*ei*r by*ſcu*p oc k*onun*gr um allar þær bygþ*ir*. oc ba|ro heilact vatn. oc ꝼrelſtu ꝼolkit aꝼ ꝺiòꝼulegu*m* uelu*m* er aðr vur | þu marg*ir* ꝼirir mikilli anauð.

60 (57). ꝼra Ol*a*fi k*onung*i |

Sua er ſagt at þau Ol*a*fr k*onungr* oc þyri. ꝺ*rotning* attu ſon aget*liga* ꝼriðan oc var | h*ann* ſkirðr með harallꝺz naꝼni. oc var h*ann* heitiɴ ept*ir* ꝼoður h*en*nar. h*ann* haꝼði micla aſt aꝼ k*onung*i oc ꝺrotn*in*gu. oc hugþu m*enn* gott til at h*ann* myn|ði ſtioꝛna riki ept*ir* ꝼoður ſiɴ. oc haꝼði ꝼolkit micla elſca*r* a honu*m*. en | h*ann* liꝼði varla eitt ar. oc var h*ann* þa num*inn* aꝼ þeſſa heimſ liꝼi i eiliꝼa ꝺyrð |

61 (57). ꝼra Sueini k*onung*i oc Sig*r*iði ꝺ*rotningu.*

(333) A hina ꝼimta ari rikiſ Ol*a*ſſ k*onun*gſ. þa | er ꝼra þui at ſegia er g*er*þiz iꝺanmoꝛk at ſuein*n* k*onungr* atti þa ſig*r*iþi | hina ſtoꝛraðu. Oc eitt ſin*n* er ſagt ꝼra hiali þ*ei*ra at ꝺrot*n*ing mellti | ſua at margir varo við vinir þ*eir*ra. Herra *ſegir* ho*n* hue*r*ſu lengi ſcallt þu [76] ecki at haꝼa þ*ei*re

23. i cod. først skrevet eiliþan, men saa er ꝺ i ꝺyrð blevet skrevet over n; ꝺyrð staar langt ud i margen og er skrevet med en mindre skrift end det øvrige, saa det synes fra først af at have været udeglemt; 25. hina: saa cod. Fm. x. 332 hinu; 25. overskriften slutter i cod. denne linje.

ſuiþirþing er þu heꝼ*ir* ꝼeng*it*. k*onung*r ſu*arar*. Hue*r* er ſu ſþiþi*r*þing ꝼ*r*v | er ec ber ſua at ec g*er*a ecki at. þa mæl*ti*. ꝺ*rotning* Suiþi*r*þing var þ*at* oc mikil ſco*m* | þer g*er* er þu vart eigi þeſſ v*er*þr latiɴ oc e*igi* þottir þu ſua mikilſ hat | tar v*er*a. at ſpyria þec at þa er þyri ſyſtir þin giptiz Ol*afi* nor*egſ* kon*un*gi | oc heꝼ*ir* þu ecki at haꝼt ſiþ*an*. Oc gipti hon ſek ſialꝼ með raði ꝼoſtra ſinſ | oc var þar ecki til haꝼt yðart leyꝼi. oc g*er*þi h*ann* til h*en*nar brullaup. Þa | mæl*ti* Su*einn* k*onung*r. Hue*r* ſuiþi*r*þing er m*er* þat. Er eigi Ol*afr* *tryggua* ſ*on* agetlig*r*i allu*m* ko|n*ungu*m aðru*m*. eða mynða ec nocq*u*ot gipta betra k*onung*i ſyſtur mina þo at | ec reða ſialꝼr ꝼirir. En þo at allt mit riki ſtôþi með hinu*m* bæzta | bloma. þa væ*ri* hon þo ôrit gaꝼuglega geꝼin. Sig*r*iþ ꝺ*rotning* mæl*ti* Eigi mæ|li ec þui imoti at Ol*afr* k*onung*r er agetlegri aðrum k*onungum* oc ſyſtir þin er | viſt ôrit uel gipt. En ꝼir*ir* þui at þu heit*ir* k*onung*r. þa ſcallt þu virða | huerſu micla ſuiþirðing þau g*er*þu þer. þa er h*ann* ꝼaſtnaði ſer ſyſtur | þina. þui at litilſ virði h*ann* þa þek oc þina tign. Þa mæl*ti* k*onung*r. þat æt|la ec at þeſſa meing*er*þ oc ſuiþi*r*þing. ſua miok ꝼra*m* comna. at ec v*er*þa | nu at bera hana ſua buna. man oc þ*at* bezt ſama. þui at Ol*afr* k*onung*r er rikr | oc ma ec ecki minu aꝼli við coma.

(334) ne reca þeſſar ſuiþi*r*þingar. | Sig*r*iþr mæl*ti*. ꝼir*ir* þui man*n*t þu lengi litill k*onung*r v*er*a at þu uillt ſua v*er*a. En | eꝼ þu villð*ir* vera k*onung*r ept*ir* þui ſem ꝼrenðr þinir haꝼa v*er*it þa mynð*ir* | þu e*igi* þola þeſſa ſco*m*m oc ſuiþi*r*þing. Oc með ſan*n*u ſegi ec þer eꝼ þu | villt vera þuilict litil men*n*i at þu þor*ir* eigi at heꝼna ſlicſ. þa ſcal | ec g*er*a varn ſkilnuð oc vill ec allð*r*i v*er*a her. Suein*n* k*onungr* mæl*ti*. Firir þ*ui* at | Ol*afr* k*onung*r heꝼ*ir* ſua mikit riki oc ſtyrk. hue*r*ſu ſcal ec heꝼna ſlicſ. Sig*r*ið mæl*ti* | Með uelum ſcallt þu ſigra h*ann* oc man*n*t þu ſig*ra* h*ann* um ſiþ*ir* k*onung*r mæl*ti*. kenð | þu raðit til hue*r*ſu með ſcal ꝼara. ſua at h*ann* verði uunniɴ. Sig*r*ið mæl*ti* | ꝼyrſt ſcallt þu ſenða m*enn* ipinðl*and* aꝼunð Sigꝼallða *jarlſ* er þu heꝼir g*er*t | utl*agan*.

23. reca er i cod. skrevet to gange, sidste gang overstrøget, men dette er gjort med lysere blæk.

ꝼir*ir* allt ðan*a* uellði. bioð honu*m* til þin. at þit ſættizk eꝼ h*ann* vill | eignaz eign*ir* ſinar oc riki. þ*at* er ꝼoꝛellri h*anſ* heꝼ*ir* haꝼt. Siþ*an* ſcallt þu | ſkilia þ*at* a h*ann* at h*ann* ꝼari ſenði ꝼ*er*þ þina til nor*egſ*. oc ·bòti h*ann* ſua þan*n* hin*n* ¦ glòpilega lut. er h*ann* g*er*þi við þek. oc g*er*it þetta með bliðu. Senði m*enn* | ꝼara nu til ſig*ꝼallda*. með òrenðu*m* ko*nungſ*. Oc bera up ꝼir*ir* h*ann*. Oc jarl*inn* bregþr | við ſkiott oc ꝼerr til k*onungſ*. oc tala þau ſin mal. Oe ſeg*ir* k*onungr* Sig*ꝼallda*. eꝼ h*ann* | vill haꝼa eign*ir* ſinar. þa ſcallt þu ꝼara ſenðæ ꝼor vara til ſuiþio*þar* | oc nor*egſ* með ſannu*m* m*er*kio*m*. til Ol*aff* k*onungſ* ſuænſca. oc ſiþ*an* til Ol*aff* ko*nungſ* *tryggua* ſ*onar* at | ver ꝼinni*m*k allir ſam*an* ibren*n*eyio*m* ahinu næſta ſumri. g*er*i ſuia k*onungr* | ſek liclegan til ſem h*ann* eigi þangat nauðſynia òrenði. þa m*æl*t*i* Sig*r*iþ. | (335) Senði Ol*afr* k*onungr* ſ*on* miɴ þau oꝛð naꝼna ſinu*m* til nor*egſ* at h*ann* ꝼlyti ꝼra*m* með [77] hanu*m* guðſ òrenði at *cri*ſtnin mætti ꝼra*m* ganga ih*anſ* riki. Oc veit ec eꝼ þ*et*ta ¦ liggr' við at ꝼir*ir* huetuetna ꝼra*m* man h*ann* ꝼara. at boða guðſ naꝼn. oc | man oſſ þa auðuellt at leiða h*ann* með þeſſu i nocq*u*orar umſatir. En | eꝼ Ol*afr* k*onungr* *tryggua* ſ*on* ꝼ*err* or nor*egi* oc latir þu h*ann* liða um eyrar ſunð. oc ꝼari h*ann* ſi¦n*a* leið ſem h*ann* uill. ma h*ann* þa òngu*m* grunu*m* arenn*a* at þu ſer eigi tru|ligr. En þenn*a* lut mat þu meſt ſyna hu*er*ſu litill þu ert Su*einn* k*onungr*. eꝼ | þu lætr h*ann* þa ꝼara aptr iꝼriði oc ꝼrælſi. Nu tekr Sig*ꝼalldi* uið þeſſu òr|enði þeira k*onungſ* oc *ðrotningar*. oc hæitr ꝼ*er*þinn*i*. oc byr nu ꝼ*er*þ ſina. oc ꝼ*err* til ſuiþ*ioþar* | Oc er Eirikr þa com*inn* til ſuiþ*ioþar* ſon hak*onar* *jarlſ* oc ſuein*n* broþ*ir* h*anſ*. oc ꝼretta | þ*ei*r til ꝼerða ſig*ꝼallda*. En þar var vpinatta mikil með þei*m* ſiþ*an* er þ*ei*r | boꝛðuz ahiorunga vagi. Oc nu verða þ*ei*r var*ir* við ꝼ*er*þ ſig*ꝼallda* oc ſen|ða oꝛð ſig*ꝼallda* at h*ann* comi a þ*ei*ra ꝼunð. Oc ſig*ꝼalldi* ſer at ſa man pera hin*n* | bezti coſtr at ꝼara at ꝼin*n*a þa. Oc ꝼ*err* þegar oc ꝼin*n*r þa bròþr. oc ꝼag¦nar þei*m* uel. þ*ei*r ſpyria hu*er*t h*ann* ætlar at ꝼara. h*ann* ſu*arar*. þat man v*er*a | nu a yðru vallði hu*er*t ec man ꝼ*ar*a. Oc nu ſeg*ir* ſig*ꝼalldi*

10. cod. ſuiþioþ'; 18. huetuetnasaa cod. Fm. x, 335: huervetna.

þei*m* brǫþru*m* al'lan atburð ſin*n*ar ꝼerðar. Eirikr mæl*ti*.
Eꝼ þ*et*ta er ſatt eꝼ þu ſeg*ir*. | þa ſcallt þu ꝼara iꝼriði oc allt
þitt ꝼoruneyti. Nu ꝼ*err* ſigꝩ*alldi* *jarl* þar | til er h*ann*
(335) ꝼin*n*r Ol*af* ſuia k*onung*r oc ſeg*ir* honu*m* oꝛðſenðing þ*ei*ra
Su*einſ* k*onung*ſ oc | Sigri*þar* ðrotn*in*gar. Ol*afr* ſuia ko-
*nung*r tok uel uið ſigꝩ*allda*. Oc ſamþyckir þ*at* allt ſem þa' |
Su*einn* k*onung*r oc moðir h*an*ſ hoꝼðu rȯtt ꝼir*ir* ſigꝩ*allda*
j*arl* Er þ*at* ecki nauðſyn | at rita nu an*natt* ſinni. Ept*ir*
þ*at* ꝼoꝛ Sigꝩ*alldi* til nor*eg*ſ. oc hitt*ir* Ol*af* k*onung* t*ryggua*
ſ*on* | a upl*an*du*m*. oc c*om* h*ann* þar litlu ꝼir*ir* iol. oc tok
Ol*afr* k*onung*r uið honu*m* eincar | uel. uar h*ann* með ko-
*nung*i um iolin. Sigꝩ*alldi* j*arl* ſeg*ir* Ol*afi* k*onung*i oꝛð ſen-
ðing naꝼ|na ſinſ. ſuia k*onung*ſ. Oc bað h*ann* ſegia ſer aðr
h*ann*· ꝼȯri abrot ſina til æt|lan. Oc ept*ir* iol. byz ſigꝩ*alldi*
til brautꝼ*er*þar. Oc þa ſeg*ir* Ol*afr* k*onung*r Sigꝩ*allda* j*arli* |
at h*ann* ſcal ſua ſegia ſuia k*onung*i at |h*ann* man coma an
iꝩa ſua ſem þ*ei*r | haꝩa oꝛð til ſen*n*t. til brenneyia. oc þar
þraut riki h*an*ſ. Siþ*an* ꝼor S*igꝩalldi* | j*arl* aptr til ðanm*er*kr.
oc ſeg*ir* þei*m* at Ol*afr* k*onung*r t*ryggua* ſ*on* man coma a
neꝼnðu*m* | ðegi til þeſſ ſtaðar. ſem þ*ei*r haꝼðu a q*ue*þit. oc
letu þau nu Sigꝩ*allda* j*arl* | haꝩa bæði ꝼrið oc ꝼoſtrl*and*.

62 (59). ꝼr*a* Ol*afi* k*onung*i.

Þat viliom v*er* oc rita. at a | þei*m* v. aru*m* er Ol*afr*
k*onung*r reð nor*egi*. þa let al|m*attugr* guð ſua micla ꝼarſælu |
ſkina yꝼ*ir* l*and*it iallu*m* goðum lutu*m*. bæði aꝩexti iarþar-
en*n*ar oc blið | leik loptzinſ. at allðri ꝼengu þ*ei*r huarki aðr
ne ſiþ*an* þuilica ꝼar | ſælu. En þ*at* mark var til. at aþ*ei*re
helgu tiþ palmſunnu ðag er | k*onung*r geck ꝼra meſſu þa ſa
h*ann* ein*n* man*n* ſtanða ꝼir*ir* kirk*io* oc haꝼþi a | baki ſer
(337) micla byrði aꝼ graſi þui er ver collu*m* huan*n* iola. ko-
*nung*rin [78] retti til honð ſina. oc villði reyna þen*na* ſumar
aꝩoxt. ſua ſem h*ann* var | þa at ſia með miclu*m* bloma oc
alg*er*leik. Oc ſia m*aðr* er boꝛit haꝼði ſetr | niðr byrðina. oc
ꝼeck k*onung*i ein*n* huanniola. oc k*onung*r bar hann in*n* i ðryc-

2. eꝼ skrivfeil for er i cod.; 5. cod. Sigriþ*; 23. slutningen af forrige kapitel afslutter i cod. denne linje.

kio ſto | ꝼuna. þar er hirðin var hallðin. h*ann* ſettiſc ihaſæti ſit oc ſcar aꝼ | huan*n*iolanu*m* nocq*u*orn lut. oc ſenði ðrot*n*ingu. Oc hon tok uið oc m*æ*l*ti* | Hærra ſ*e*g*ir* hon. I min*n*i heꝼi ꝼeſt. at þa er ec var barn oc m*er* comu ten*n* | up. þa var mer geꝼit ꝼe. en þ*at* ꝼe ſcyllði giallða Suein*n* k*onung*r broþ*ir* min*n*. með leigu*m*. þa er ec villða heimta. Nu bið. ec yðr h*er*ra at | þer hei*m*tit þetta ꝼe. þa er þer ꝼarit ſuðr til ðanmerkr. Oc ſia | megi þer herra min*n* hu*er*ſu mikilla eigna ec miſſæ. i vinðl*an*di. en | engi heꝼ*ir* vallð til haꝼt ne aræði at heimta mitt ꝼe her til. | Oc þetta heꝼi ec margan ðag gratið hu*er*ſu neiſuliga ec heꝼi latit | mina eign. þ*et*ta ꝼær k*onung*i mikillar ahyggio oc hugſar h*ann* nu ſitt mal. |

63 (60). ꝼra Ol*afi* k*onung*i

Ok a hinu næſta ſumri ſamnar Ol*afr* k*onung*r | ſaman mikiɴ her. oc let boð ꝼara um allt ſitt riki. oc er | ſam*an* co*m* liðit þa haꝼði k*onung*r xx ſkip oc hunðrað. Oc v*ar*o þa m*eð* | honu*m* marg*ir* hoꝼþingiar oc kappar. þoꝛgeirr oc hyrningr ma | gar h*an*ſ varu hoꝼþ*ingiar* yꝼ*ir* miclu liði. byþſc k*onung*r nu oꝛ l*an*di. oc ðrot*n*ing | Oc er herriɴ er buiɴ. þa ſiglði k*onung*r ſuðr með l*an*di. oc læggr h*ann* til eyiar. | ein*n*ar er moſtr heit*ir*. þar haꝼþi Ol*afr* k*onung*r við comit
(338) ꝼyrſt er h*ann* co*m* aꝼ | engl*an*di. Oc þar let h*ann* gera hina ꝼyrſtu kirk*io*. Nu lagþi k*onung*r at eyn*n*i með | al-lu*m* h*er*inu*m*. I þ*ei*re eyio var ein*n* gamall m*aðr* oc blinðr. h*ann* atti þar bu | oc eign*ir*. h*ann* var ꝼra*m*ſyn*n* miok. Oc er h*er*riɴ la við eyna. þa bauð k*onung*r | nocq*u*orum m*an*-*nu*m at ganga al*an*d með ſer. ꝼoru þ*ei*r til huſa hinſ ga*m* | la man*n*z. Oc hin*n* gamli m*aðr* ſpurþi hu*er*ir þar v*er*i comn*ir*. eþa hua | þan þ*ei*r v*er*i. eða huat þ*ei*r villði. En ſa er ꝼir*ir* þei*m* var. m*æ*l*ti*. oc ſ*agði*. | at þ*ei*r v*ar*o kaup m*enn*. ſca*m*t þaðan aꝼ l*an*di opan. oc ꝼoru mað varni*n*g | ſin*n* at ſelia. Þa m*æ*l*ti* bonði. huat kun*n*i þer oſſ at ſegia ꝼra ſkipa | liði k*onung*ſ. eða ſaman ðratt h*er*ſ h*an*ſ. þ*ei*r ſogþu honu*m*

---

4. Fm. x, 337 tilføier efter hefi (ec); 14. overskriften slutter i cod. denne linje; 17. byþſc: saa cod.; Fm. x, 337; býsc.

at herriɴ la við | eyna. þa anðuarpaði hin*n* gamli maðr miok. oc mæ*lti* ſua. ho ho | mikill ſcaði man her at honðu*m* coma. er k*onung*r varr mon abrot | ꝼara. oc þar monu*m* ver tyna iiij lutu*m* þei*m* er miclu eru bet*ri* | oc ðyrlegri aꝼ þeſſu l*an*di en her haꝼi ve*r*it ꝼyrr. Oc mikit er þ*at* at | vita ſ*egir* haɴ eꝼ alla þa ſcolu*m* ver tyna ꝼir*ir* vara uhami*n*gio. En | ſa m*að*r cr ꝼir*ir* lezk v*er*a kaup m*annu*m mæ*lti* til hinſ gamla manz. Huer*ir* | eru þ*ei*r iiij lutir er ſuá miclu ero ðyrl*egri* en aðrir at eng*ir* mega [79] þeim ſamp*ir*þazk. huarki nu ne ꝼyrr. þa mæ*lti* bonði. hin*n* ꝼyrſta lut tel | ec til þeſſ k*onung* varn. ' Ol*af*. er aꝼ b*er*r allu*m* kon*ungum*. oc þ*at* er atq*ue*þi allra hin*n*a ſpa ' kuſtu manna. at engi haꝼi comit aꝼ þui kyni þuilicr iþ*et*ta l*an*d ꝼra | har*alldi* harꝼ*agra*. þ*ui* at engi heꝼ*ir* ſtioꝛnat rikinu með þuilic*ri* ðyrð oc hialpræ | (339) þu*m*. Oc eꝼ ſua b*er*r til at ver miſſu*m* þeſſa þa man oſſ e*igi* auðit verða at ꝼa | an*n*an þuilican. meðan v*er* liꝼu*m*. An*n*aɴ lut tel ec þyri ðrotn*ing* hen*n*i b*er*a | allir eitt vitni at all*ð*rigi haꝼi comit inoreg þuilic cona at allri | gôzku. oc viti. hin*n* þriði lutr er ſkip h*an*ſ Oꝛmriɴ langi þar rôþa oc | allir eitt um. at allðrigi man ſmiðat hapa v*er*it þuilict ſkip. ꝼioꝛþi lutr er hunðr h*an*ſ. er vigi h*eitir*. ſa er iſin*n*i naturu er betri oc ſter|cari en aðrir h*undar*. Nu uggi ec at eigi vin*n*iz oſſ gepa til at hapa | ſua agetl*iga* luti ilanði varu. þui at ſua b*er*r opt til at þ*ei*r er ſua ða | ſamligir ero lut*ir*nir þ*ei*ra miſſa m*enn* opt ſkiott. Oc er Ol*afr* ko*nungr* heyrði þ*et*ta | þa mæ*lti* h*ann* til ſin*n*a man*n*a. ꝼoru*m* nu til ſkipa. Oc er þ*ei*r gengu ut. þa mæ*lti* | hin*n* blinði m*að*r. en þ*ei*r namu ſtaðar hia ðurunu*m*. Allu*m* uerþr þ*at* þa er | ellðaz ſ*egir* h*ann* at eigi at einſ tecr lica*m*liga ſynina ꝼra. hellðr v*er*þu v*er* oc | at þola oc at reyna þoku oc myrkr hugarinſ. þui at e*igi* viſſa ec | at ec talaða nu við ſialpan k*onung*iɴ. en ecki mynða ec ſua malugr v*er*it | hapa. eꝼ ec heꝼða þ*at* vitat. Nu ꝼ*er*r k*onung*r til ſkipa opan. oc ſiglir ſiþ*an* a*ſ*tr | ꝼirir l*an*d. til þeſſ ſtaðar ſem aq*ue*þiɴ var oc ꝼoꝛn k*onun*ga ſteꝼna var von | at v*er*a. Oc var ecki ſuia k*onung*r þar comi*nn*. Oc beið Ol*afr* k*onung*r

7. for m i *maðr* synes der først at være skrevet ꝼ, der er blevet rettet.

han*ſ* ij uikur. oc k*om* | h*ann* eigi. En eigi viſſi Ol*afr* k*onungr* þær talar oc ſuik er ꝼir*ir* h*ann* varu ſettar. | Oc nu ſiþ*an* ꝼerr han*n* alla ſina leið igegnu*m* eyrar ſunꝺ oc ſiþan til vinðl*andz* | oc i vinðl*an*di ꝼann h*ann* marga vini ſina oc ꝼeck aꝼ (340) þei*m* micla ſômð. h*ann* v*ar* | þar miok langa rið um ſumarit. oc c*om* til h*an*ſ Azſtrið ꝺ*ottir* burizl*eiff* k*onungſ* | kona ſig*pallda* j*arlſ* oc ſyſtir garie hin*n*ar vitru. er Ol*afr* k*onungr* haꝼði att. þar | ꝼann h*ann* oc ꝺixin er ꝼyrr var ꝼra ſagt. Oc þo at marg*ir* tôki við k*onung*i ſômil*ega* | i vinðl*an*di. þa haꝼði þo micla ꝼyſt lið h*an*ſ til hei*m*ꝼerðar. Ol*afr* k*onungr* hitti i | vinðl*an*di burizl*eif* k*onun*g oc beiꝺꝺiz aꝼ honu*m* þ*ei*ra eigna er v*er*it ſcyllꝺu | haꝼa tilgioꝼ þyri. En til þeſſa veitti Aſtrið k*onung*i lið. ꝺott*ir* burizl*eiff* k*onung*ſ | oc h*ann* var oc hin*n* meſti vin Ol*aff* k*onung*ſ aꝼ þ*ui* er h*ann* haꝼði v*er*it iꝼinðl*an*di þa er | h*ann* atti ꝺ*ottur* h*an*ſ. Oc nu leyſti burizl*eifr* k*onungr* eign*ir* þær með lauſa ꝼe oc let | ꝼlytia lauſa ꝼe til ſkipa Ol*aff* k*onung*ſ. Oc ꝺualþiz Ol*afr* k*onungr* þar lengi.

64 (61). ꝼra ſonu*m* | hakonar jarlſ.

Sua er ſagt um ſonu hak*onar* j*arlſ* Eirik oc ſuein at þ*eir* | ꝼyllꝺuz up mikilſ capſ. oc illuilia imoti Ol*afi* ko*nung*i ꝼir*ir* ſak*ir* ꝺrapſ | ꝼaður þ*ei*ra [80] oc þ*at* með er þ*eir* naðu *eigi* at |v*er*a iꝼoſtrl*an*di ſinu. oc villꝺu þ*eir* nu ræna Ol*af* | k*onun*g. bæði rikinu oc þar með liꝼinu. Oc þegar er ſigp*alldi* haꝼði ꝼarit aꝼ ſui | þioð til nor*egſ*. þa lagðu þ*eir* brôþr Eirikr oc ſuein*n* til moz við Ol*af* ſuia | k*onun*g. oc baru þ*eir* ſaman rað ſin. þ*eir* haꝼðu oc hitt Suein*n* ꝺana k*onung*. Oc er | þ*eir* ſpyria nu allir at Ol*afr* k*onungr* t*ryggua* ſ*on* er com*inn* til vinþl*andz*. með mikiɴ her þa | ottuðuz þ*eir* miok. oc þotti h*ann* v*er*a toꝛſotligr. Samna (341) þ*eir* þa ſaman | miclu*m* h*er*. Oc attu ſiþ*an* ſteꝼnur ſin imilli. k*onung*arn*ir* oc jarlarn*ir*. oc ſettu | þ*at* rað at ſig*palldi* j*arl* ꝼôri en*n* til Ol*aff* k*onung*ſ. oc vita eꝼ h*ann* ꝼengi leitt h*ann* ip*etta* oꝼreꝼli. | oc ꝼyr*ir* ſatir. er þ*eir* hoꝼðu ꝼir*ir* honu*m* buit. En þat var við eyna ſuolþr | En ſigp*lldi* ſcylldi teyia Ol*af* k*onun*g til þ*ei*ra með ꝼam ſkipu*m*. Suein*n*

3. cod hañ; 21. slutningen af overskriften afslutter i cod. denne linje; 27. Suein*n*: saa cod.; Fm. x, 340 Suein; 34. ꝼyr*ir* ſatir: saa synes cod. at have; Fm. x, 341 ꝼyrirsáttr.

k*onung*r ꝼiþr Ol*afi* k*onungi* | þ*at* til ſaka er h*ann* tok ſyſtur han*ſ* án han*ſ* vilia. oc þ*at* ann*at* er h*ann* haꝼði ſezk i | ſcatt l*and* han*ſ* noregſ uellꝺi. er harallꝺr ꝼaþ*ir* han*ſ* kallaði hauk ey ſina. Sva | ſeg*ir*. ſigp*alldi* j*arl*.

Har varðar þu hioꝛpi
hauk ey lipa oc ꝺeyia.

Ol*afr* ſuia k*onung*r | ꝼeck þ*at* til ſaka at Ol*afr* nor*egſ* ko*nung*r heꝼði g*er*t ſuipirðliga til moður han*ſ* oc | brugþit með lauſyrðum þei*m* raðahag er ætlaðr haꝼði v*er*it með | þeim. oc loſtit hana með glopa *ſ*inu*m*. a ec at heꝼna honu*m* mikillar | ſneypu. Sig*r*iþr var oc miok eggianꝺi þeſſa uꝼriðar. | En þ*e*ir hak*onar* *ſynir*. Eirikr oc ſuein*n* þottuz ꝺrinſ ꝼianꝺſcapar eiga at min | naz. við Ol*af* k*onung*. Sigp*alldi* var hin*n* ꝼimti hoꝼþ*ingi*. oc var h*ann* ꝺana k*onung*ſ maðr. | Nu ſpyrſc þeſſi kurr ipinðl*and* at meiri von ſe at umſat*ir* v*er*i ſettar. | ꝼir*ir* Ol*af* k*onung*. oc han*ſ* lið. þa er h*ann* villꝺi aptr ꝼara. ſan*n*aði þ*et*ta an*n*arr en an | narr ſyniaði. oc kallaði engu gegna. Ol*afr* k*onung*r callaði þetta v*er*a utrulect | ot let ſer ꝼatt um ꝼin*n*az. Nu ꝼerr ſigp*alldi* til vinðl*andz* oc hitt*ir* Ol*af* k*onung* oc | taca þ*e*ir tal ſin imilli. Ol*afr* k*onung*r ſpyrr huat ſatt ſe iþui huart nocq*uo* | rar (342) um ſat*ir* v*er*i ſættar ꝼir*ir* oc uꝼriðr. Sigp*alldi* j*arl* ſeg*ir* at þ*at* var hin*n* meſ | ti hegomi oc lygþ. er þei*m* var ſagt. oc ſuerr um at h*ann* ſeg*ir* ſatt Ol*afr* | k*onung*r truir oꝛðum Sigp*allda*. Oc ꝼir*ir* þui at alm*attugr* guð let þ*at* beraz a | þ*e*ira ꝺogu*m*. at Ol*afr* k*onung*r yrði ſuikiɴ oc tællꝺr ꝼyrſt ꝼirir illgiarnan | oc lygiɴ anꝺa. oc miſti h*ann* ſua rikiſ ſinſ at upilia ſinu*m*. oc .. ſui | kin*n* aꝼ uvinu*m* ſinu*m* at eigi ſtyrði h*ann* lengr riki ſinu iarðligu. er h*ann* | ma litlu ſiþr ſynaz himneſcr maðr. hellꝺr en iarðneſcr. þetta | er ritat aꝼ Sigpallꝺa. j*arli*.

Nec nominabo
pene monſtrabo

5. Ret over Har staar i cod. g i Noregs (l. 6); den underste streg af dette g har sandsynligvis forhindret skriveren fra at sætte en streg over Har, saa der burde vistnok læses: H*arallds*; 11. mellem n og d i eggjanꝺi er der nogen afstand paa grund af en rift i pergamentet; 14. ſynir: cod. ff; 16. i cod. først skrevet kſ, men ſ er siden bleven rettet til g; 28. mellem oc og ſuikin*n* er i cod. udraderet et ord bestaaende af to bogstaver; 30. en i cod. skrevet over linjen.

curuuſ | eſt ðe oꝛſum
naſuſ in apoſtata
qui ſueion rege*m*
ðe te*rr*a ſeðux*it* |
et ꝼiliu*m* tryggva
traxit in dolo.

þ*at* ſeg*ir* ſua

Munkat ec neꝼna
nær | mun ec ſteꝼna.
niðr biugt er neꝼ
a niþingi.
þan*n* er ſuein k*onung* |
ſueik or lanði
oc tryggua ſon
atalar ðro. [81]

65 (62). ꝼra Ol*afi* k*onung*i er h*ann* gaꝼ heim | leyꝼi m*annum* ſinu*m*.

Sua er ſagt þa er Ol*a*fr k*onung*r ꝼan*n* gnaðð oc moggl. | ſin*n*a man*n*a ꝼir*ir* þ*at* er þ*e*ir ðuolþuz lengr ipinðl*andi* en þeim | þotti bezt þa let h*ann* ſteꝼna þing ꝼiolm*enn*t. oc þa talaði h*ann* Veit ec þ*at* | ſ*e*g*ir* h*ann* at mikill ꝼiolði man*n*a er þ*at* iminu liði er heiman ꝼoꝛ iſumar | ꝼra æignu*m* ſinu*m*. oc konu*m* oc boꝛnu*m*. oc ꝼrenðu*m* oc ꝼoſtlanði. oc let þ*at* allt | at baki ſer til þeſſ at ꝼylgia m*e*r. oc er þui varkun*n*l*ect* at yðr þycki þ*at* | þunct at ðueliaz her ſua lengi. Nu ꝼir*ir* þ*et*ta uilio*m* ver geꝼa leyꝼi aptr | at hu*er*ꝼa til ꝼoſtr iarðar ſin*n*ar þei*m* m*an*-*num* er þeſſ girnaz. En miclu | meire þock kan*n* ec þei*m* m*annum* er mer uilia ꝼylgia. ſcal ec oc ſyna þ*at* þo | at ſiðarr ſe þeim er þ*at* gera. Oc er k*onung*r haꝼþi mællt þ*et*ta. þa gaꝼ ꝼolkit | honu*m* micla þock ꝼirir. Þa reiſ up ein*n* gamall m*a*ðr aþinginu. oc m*æ*lti | Þan*n* k*onung* haꝼu*m* v*er* yꝼ*ir* oſſ. er ulikr er aðrum kon*ungum*. oc uiaꝼn i ſin*n*i | naturo. oc eigi man ꝼin*n*az h*an*ſ iaꝼningi. Oc ꝼirir þui at h*ann* er brot | or riki ſinu. þa kann vera at h*ann* verði i

19. den første del af overskriften slutter i cod. denne linje, medens slutningen af overskriften afslutter næste linje; 26. lengi i cod. skrevet i margen; dets plads i linien er betegnet ved et anførselstegn („).

haſca nocq*uo*ru*m*. En þo at h*ann* ge|ꝼi m*onnu*m ſinu*m* heimleyꝼi aꝼ millði ſin*n*i þa ſam*ir* oſſ þo eigi at ſkiliaz við | ſua ðyrligan hoꝼðingia. Hellðr ſamir oſſ at beriaſc með honu*m* oc | ueita honu*m* truliga ꝼylgþ. oc ꝼagra þionuſtu meðan v*er* | eigum coſt. at eigi beriz ſua at. at ver urðkimk við varn h*er*ra | oc verði h*ann* ꝼirir þ*at* ꝼra oſſ tekin*n*. ſua at v*er* niotum h*an*ſ allðri ſiþ*an*. þeſſu*m* | oꝛðum h*an*ſ. ueittu ꝼair m*enn* anðſuor. Oc er ko*m* hin*n* neſti ðagr ept*ir*. þa | er k*onung*r oc hirðm*enn* h*an*ſ. vacnuðu. þa ſa þ*ei*r roꝼin*n* leiðangriɴ oc brottu aꝼ | herbuðunu*m* ꝼleſt allt. oc uppi ſegl þ*ei*ra.

(344) Oc eigi varu þa ept*ir* meirr en | xi ſkip. Ol*afr* k*onung*r vȧr þo eigi buiɴ at ſigla. oc ðualþiz h*ann* en*n* um rið. | Sua er ſagt at kon*un*garn*ir* haꝼa nu lengi legit iþeſſum ſaꝼnaði. oc þolir|liðit illa oc þyckir lanct at biða ſua at marg*ir* oꝛpæn*n*tu at Ol*afr* k*onung*r m*yn*|ði coma iþan*n* hin*n* micla h*er*. oc þotti þo uſynt aðr en letti. huerſu ꝼara m*yn*ði | þ*ei*ra uiðſkipti. oc g*er*þi liðinu leitt at ſitia. Oc nu ſia þ*ei*r a einhu*er*io*m* ðegi.| her noꝛð man*n*a ſigla með miclum ꝼliottleik oc uurðu harðla ꝼegnir. | En Ol*afr* k*onung*r bioz meirr itomi. oc ꝼeck aźſtrið honu*m* margar vinþa ſnec|kior. Oc ꝼylgþi k*onung*inu*m* auſtan. þui at hon þottiz ſkilia at ſuikræði m*yn*ði | vera uið Ol*af* k*onung*. eꝼ h*ann* ꝼóri igegnu*m* ðana uellði. Sigp*alldi* var þa ꝼariɴ norþr | a ſcaney. Ol*afr* k*onung*r haꝼþi þa er h*ann* ꝼoꝛ or iomſ boꝛg eitt ſkip oc lxx ſkipa | ſua ſeg*ir* halðoꝛr hin*n* uc*r*iſtni.

Ona ꝼor oc einu
un*n*piggſ k*onung*r ſun*n*an
ſu*er*þ | rauð mætr at moꝛði
meiðr ſiautugum ſkeiða
þa er hunlagar ha|ꝼnum
haꝼði iarl oꝼ kraꝼðan.
ſætt geck ſeggia ættar
ſunðr ſcanunga ꝼun|ðar.

Nu lagu hoꝼþingiar i hoꝼnin*n*i er ſkip Ol*aff*ſ k*onung*ſ ſiglðu hit ytra. oc v*aro* hoꝼþ*ingiar* | aholminu*m* oc ſa til er ꝼlotiɴ ꝼor ꝼirir [82]

34. cod. hoꝼþin̄giar.

66 (63). ꝼra ſiglingu Ol*aff* | k*o*n*un*g*ſ*.

Ok þan*n* ðag var ꝼagrt ueðr aꝼ ſkini. oc gengu hoꝼþ*in*-*giar* | oc ſueitirnar. a holminu*m* oc ſa til er ſmaſkipin ſigðu ꝼirir. Oc er | moꝛg varu ſiglð ſkipin. þa ſia þ*ei*r eitt mikit (345) ſkip. oc ꝼritt. oc þa mæl*to* þ*ei*r | at þat mynði vera Ormr hin*n* langi. oc ꝼoru*m* til ſkipan*na*. þa mæl*ti* Eirik*r*. j*arl*. | Biðum æn*n* ſ*egir* h*ann* ꝼleiri hapa þ*ei*r ſtor ſkip en *Or*-*minn* langa. oc þ*et*ta ſkip atti Styrcarr ſ aꝼ gimſu*m*. oc var þ*at* mikit ſkip. Eirikr mæl*ti*. Meiri oc agetligri man yðr | ſynaz Ormr h*inn* langi. þa ſa þ*ei*r en*n* mikit ſkip. oc uel buit oc haꝼuð a. Oc | þa mæl*ti* Suein*n* k*onungr*. Nu man h*er* ꝼara Ormr h*inn* langi. v*er*þu*m* nu eigi oꝼ ſeinir | Þa ſu*arar* Eiri*kr* j*arl*. Eigi man þ*et*ta v*er*a *Ormrinn* langi þui at ꝼa hapa eɴ ꝼarit ſtorſkip þ*ei*ra | en moꝛg eru til þ*et*ta ſkip atti ꝼrænði k*onungſ* ein*n* rikr m*a*ðr oc agetr. Nu v*er*þr a | nocq*u*ot lið. Oc þa ſa þ*ei*r mikit ſkip ſigla. þa mæl*ti* Su*ei*nn k*onungr*. Nu mun h*er* ꝼara *Ormrinn* | langi. Eiri*kr* j*arl* ſu*arar*. þ*et*ta er mikit ſkip oc ꝼritt. en meiri oc agetligri man | yðr ſynaz *Ormrinn* langi. ſa er Ol*afr* k*o*-*nungr* ſtyrir. Oc þeg*ar* ept*ir* ſiglir an*n*at mikit | ſkip. oc ꝼritt. Oc attu þeſſi ſkip þ*ei*r brôþrn*ir* hyrningr oc þ*o*rgeirr. Siþ*an* varð | a lið nocq*u*ot aðr ſiglði mikit ſkip oc ꝼritt með ſegl blaſtapat oc var | ſkip þ*et*ta miclu meira en þau er aðr haꝼðu ſiglt þat var ſkeið oc | engi haꝼuð a. Þa ſtoð Suein*n* k*onungr* up oc mæl*ti* oc glotti við. Hræððr er | Ol*afr* k*o*-*nungr*. h*ann* þor*ir* nu e*igi* at ſigla með haꝼuð a *Orminum* langa. ꝼoru*m* nu oc leggio*m* at | honu*m*. Þa mæl*ti* Eiri*kr* j*arl*. Eigi er h*er* Ol*afr* k*onungr* aþeſſu ſkipi. þ*et*ta ſkip ken*n*i ec. þ*ui* at | ec heꝼi þ*at* opt ſet. þ*et*ta ſkip a ærlingr ſkialgſ ſ*on* aꝼ iaðre. oc er betra at | leggia um ſkut þeſſu ſkipi til oꝛroſtu. þeim ðrengio*m* er þar ſkipat in|nan boꝛðz oc ſialꝼ*ir* megu v*er* þ*at* vita eꝼ v*er* hittu*m* Ol*af* k*onung* *tryggua* ſ*on* at oſſ er be|tra ſcarð i ꝼlota h*an*ſ en ver môtim þeſſi ſkeið.

---

3. begyndelsen af overskriften slutter i cod. denne, sidste del af overskriften den følgende linje; 3. ſigðu: saa cod.

Þa mælti Ol*afr* ſuia k*onungr*. E*igi* | ſcyllꝺi*m* v*er* nu æðraz oꝼ miok at leggia til barꝺaga við Ol*af* k*onung*. þo at h*ann* | haꝼi ſkip ſtor. þui at er ſu ſcom*m* oc neiſa er ſpyriaz man a oll loɴᴅ | eꝼ v*er* liggio*m* her uꝼlyianꝺa h*er*. en h*ann* ſigli þioðleið ꝼir*ir* utan. Þa ſu*arar* | Eirikr. j*arl* hærra lat ſigla þ*et*ta ſkip ec ſegi þ*er* þeſſi tiþ*endi*. at e*igi* heꝼ*ir* Ol*afr* k*onungr* | *tryggua* ſ*on* um ſiglt. oc þen*na* ꝺag man þer coſtr at beriaz við h*ann*. Nu ero | h*er* marg*ir* hoꝼþ*ingiar*. ſ*egir* Eirikr. oc vænt*ir* mek þeirrar riðar aꝼ þei*m*. er allir | haꝼim ver ꝺrit at vin*na* aðr en letti. Oc nu ſa þ*eir* ſigla mikit ſkip | oc mæl*to* marg*ir*. ꝼurðu mikit ſkip er þ*et*ta er nu ſiglir. Oc þ*et*ta man v*er*a | O*rmrinn* langi. Eigi vill E*irikr* j*arl* nu beriaz oc heꝼna ꝼoþur ſinſ. Oc við þ*et*ta ſtenꝺꝛ | E*irikr* j*arl* up reiðr miok oc biðr þa ganga til ſkipan*na* oc telr þo meiri | van at ꝺonu*m* ſcal eigi uleiðara at beriaz en honu*m* oc h*an*ſ m*onnum*. Oc | nu varþ æn*n* a hlið miok langt. aðr þ*eir* ſia ſigla iij ſkip oc oll ſtor | oc var þo eitt miclu meſt. oc haꝼði þ*at* ꝺreca hoꝼuð gyllꝺ. Oc nu mæl*to* [83] allir. at jarlin*n* heꝼði ſatt ſagt. oc h*er* ꝼ*err* nu Oꝛmr h*inn* langi. Eir*ikr* j*arl* ſu*arar* oc ſ*egir* | at e*igi* var þ*at* O*rmrinn*. langi. en biðr þa þo til leggia eꝼ þ*eir* vilia oc reyna þ*at* | Þa tok ſigþ*alldi* j*arl*. ſkeið eina oc ꝼor
(347) ut til ſkipan*na* oc ſkiota up huitu*m* ſkill|ꝺi. þui at þat var ꝼriðmark. hinir laða ſeglunu*m* oc biða. oc þ*et*ta hit | micla ſkip het traniɴ þui ſtyrði þ*or*kell neꝼıa ꝼrenꝺi k*onung*ſ. Spyria þ*eir* þa | Sigþallꝺa hu*er* tiðenꝺi h*ann* kun*ni* ſegia. h*ann* lezk kun*na* at ſegia þau tiþ*en*ꝺi at | uelræði var ſett ꝼir*ir* Ol*af* k*onung*. Nu lata þ*eir* þ*or*kell ꝼliota ſkipit oc biða oc | vilia nu e*igi* unꝺan ꝼara. Nu ſia þ*eir* k*onun*garn*ir* at ſigla iiij ſkip. oc er eitt | miclu meſt. oc þar a ꝺreca haꝼuð gyllꝺ. Oc nu mæltu marg*ir*. ꝼurðu mi|kit ſkip er O*rmr* hin*n* langi. ecki ſkip iþerollꝺu man þuilict þera at ꝼegrð | eða uexti. oc mikil rauſn er i at lata g*er*a ſlik ſkip. þa mæl*ti* Suein*n* k*onungr* | Hatt man O*rmrinn* langi bera mek iq*ue*llꝺ. oc hanu*m* ſcal ec ſtyra aðr ſol ſetizk. h*ann* | heitr nu aliðit at buaz. þa mæl*ti* E*irikr* j*arl* oc þo ſua at ꝼair m*enn* heyrðu. þo | at ecki ſkip heꝼþi Ol*afr* k*onungr* meira en nu megu þer ſia. þa mynꝺi Suein*n* k*onungr* | við

ein*n* ſam*an* ðana her. allðrigi þeſſu ſkipi ſtyra. Sig*valldi* m*æ*l*ti* at þ*eir* ſcyllðu | laða ſeglunu*m* oc leggia unðir holmiɴ. kallar h*ann* betr ſtanða ueþrit at | ꝼara lanðhallt með ſtor ſkip oc byr litin*n*. þ*eir* g*er*a ſua hei*m*taz unð*ir* holm*inn* | Þetta hit micla ſkip het Ormr hin*n* ſcam*mi*. Oc þa leið *eigi* helmingr ein*n*ar ti|þar aðr en k*onung*ar oc allt liðit ſa iij ſkip allſtoꝛ. oc ept*ir* þeſſum ſkipu*m* auſtr | ihapit var at ſia. ſem gull eitt ſæi. oc er nalgaðiz ſua at ſia matti þa | varu þar ðreca haꝼuð agetl*ig*. oc ſkina með mikilli birti. oc lanct var at | biða aðr en ꝼra*m* co*m* an*n*arr· ſtaꝼn. oc var þ*et*ta (348) ſkip buit allt með gulli oc ſilꝼri | nu hoꝛꝼðu h*er* allir a þ*et*ta hit micla ſkip. er ꝼra*m* renði. oc þotti allu*m* mikill unðr | hu*er*ſu long ſtunð aðr var en þ*eir* ſæi ſcut ſtaꝼniɴ. þa m*æ*l*ti* Eir*ikr* j*arl* Stanðit | nu up þui at nu þarꝼ eigi at þræta um huart O*rmrinn* langi man ſigla oc | þar megu þer nu hitta Ol*af* ko*nung* *tryggua* ſ*on*. Nu þognuðu margir. oc varð þei*m* ot|ti mikill at þeſſu hina micla ſkipæ hræððiz nu her margr við ſin*n* ba|na. Oc eɴ m*æ*l*ti* Eirikr j*arl*. Maclect er Ol*afi* k*onung*i þ*et*ta hit ſomil*iga* ſkip ſua miok | ſem h*ann* berr aꝼ aðru*m* kon*un*gum. ſua miok b*er*r oc þ*et*ta ſkip aꝼ allu*m* aðru*m* ſkipu*m* | Oc er Ol*afr* k*onung*r ſer at lið h*an*ſ heꝼ*ir* lagz unð*ir* holmiɴ þa þyckir honu*m* liclict at | þ*eir* myni ſpurt hapa nocq*u*ot. Vænð*ir* h*ann* oc þeſſum ſkipunu*m* unð*ir* holm*inn*. | oc laða ſeglunu*m*. Sig*valldi* j*arl* ſtyr*ir* ſkeið ſin*n*i in*n* at holminu*m*. i moti þei*m* k*onungum*. | oc nu ꝼagna þ*eir* þeſſu miok hoꝼþ*ingiar* allir ſam*an*. er þ*eir* Ol*af* k*onung* com*inn* iumſat*ir* ſinar. | gera þ*eir* nu luti huerr þ*eir*a ꝼyrſt ſcall at leggia Ol*afi* k*onung*i með ſinu liði þui | at allir girnaz þ*eir* til rikiſ hanſ. Oc co*m* up lutr Sueinſ k*onung*ſ. lætr h*ann* þa bua [84] lx ſkipa. til oꝛroſtu. oc ſkipar nu liði ſinu. oc let b*er*a m*er*ki ꝼir*ir* ſer.

67 (64). ꝼra Ol*afi* k*onung*i

Olaꝼr k*onung*r ſpurði lið ſitt hui þ*eir* ſiglði *eigi*. þ*eir*

22. lagz: utydeligt; Fm. x, 348 lagt; 25. cod. kk.; 26. Fm. x. 348 tilføier efter det sidste þeir (siá): 33. hui i cod. skrevet over linjen;

Þa mælti Ol*afr* ſuia k*onungr*. E*igi* | ſcyllꝺi*m* v*er* nu æðraz oꝼ miok at leggia til barꝺaga við Ol*af* k*onung*. þo at h*ann* | haꝼi ſkip ſtor. þui at er ſu ſcom*m* oc neiſa er ſpyriaz man a oll loɴꝺ | eꝼ v*er* liggio*m* her uꝼlyianꝺa h*er*. en h*ann* ſigli þioðleið ꝼir*ir* utan. Þa ſu*arar* | Eirikr. j*arl* hærra lat ſigla þ*et*ta ſkip ec ſegi þ*er* þeſſi tiþ*endi*. at e*igi* heꝼ*ir* Ol*afr* k*onungr* | *tryggua* ſ*on* um ſiglt. oc þen*na* ꝺag man þer coſtr at beriaz við h*ann*. Nu ero | h*er* marg*ir* hoꝼþ*ingiar*. ſ*egir* Eirikr. oc vænt*ir* mek þeirrar riðar aꝼ þei*m*. er allir | haꝼim ver ꝺrit at vin*na* aðr en letti. Oc nu ſa þ*eir* ſigla mikit ſkip | oc mæl*to* marg*ir*. ꝼurðu mikit ſkip er þ*et*ta er nu ſiglir. Oc þ*et*ta man v*er*a | O*rmrinn* langi. Eigi vill E*irikr* j*arl* nu beriaz oc heꝼna ꝼoþur ſinſ. Oc við þ*et*ta ſtenꝺꝛ | E*irikr* j*arl* up reiðr miok oc biðr þa ganga til ſkipan*na* oc telr þo meiri | van at ꝺonu*m* ſcal eigi uleiðara at beriaz en honu*m* oc h*an*ſ m*onnum*. Oc | nu varþ æn*n* a hlið miok langt. aðr þ*eir* ſia ſigla iij ſkip oc oll ſtor | oc var þo eitt miclu meſt. oc haꝼði þ*at* ꝺreca hoꝼuð gyllꝺ. Oc nu mæl*to* [83] allir. at jarlin*n* heꝼði ſatt ſagt. oc h*er* ꝼ*err* nu Oꝛmr h*inn* langi. Eiri*kr* j*arl* ſu*arar* oc ſ*egir* | at e*igi* var þ*at* O*rmrinn*. langi. en biðr þa þo til leggia eꝼ þ*eir* vilia oc reyna þ*at* | Þa tok ſigv*alldi* j*arl*. ſkeið eina oc ꝼor (347) ut til ſkipan*na* oc ſkiota up huitu*m* ſkill|ꝺi. þui at þat var ꝼriðmark. hinir laða ſeglunu*m* oc biða. oc þ*et*ta hit | micla ſkip het traniɴ þui ſtyrði þ*or*kell neꝼıa ꝼrenꝺi k*onung*ſ. Spyria þ*eir* þa | Sigvallꝺa hu*er* tiðenꝺi h*ann* kun*ni* ſegia. h*ann* lezk kun*na* at ſegia þau tiþ*en*ꝺi at | uelræði var ſett ꝼir*ir* Ol*af* k*onung*. Nu lata þ*eir* þ*or*kell ꝼliota ſkipit oc biða oc | vilia nu e*igi* unꝺan ꝼara. Nu ſia þ*eir* k*onun*garn*ir* at ſigla iiij ſkip. oc er eitt | miclu meſt. oc þar a ꝺreca haꝼuð gyllꝺ. Oc nu mæltu marg*ir*. ꝼurðu mi|kit ſkip er O*rmr* hin*n* langi. ecki ſkip iperollꝺu man þuilict pera at ꝼegrð | eða uexti. oc mikil rauſn er i at lata g*er*a ſlik ſkip. þa mæl*ti* Suein*n* k*onungr* | Hatt man O*rmrinn* langi b*er*a mek iq*ue*llꝺ. oc hanu*m* ſcal ec ſtyra aðr ſol ſetizk. h*ann* | heitr nu aliðit at buaz. þa mæl*ti* E*irikr* j*arl* oc þo ſua at ꝼair m*enn* heyrðu. þo | at ecki ſkip heꝼþi Ol*afr* k*onungr* meira en nu megu þer ſia. þa mynꝺi Suein*n* k*onungr* | við

ein*n* ſam*an* ðana her. allðrigi þeſſu ſkipi ſtyra. Sig*valldi* mæl*ti* at þ*eir* ſcyllðu | laða ſeglunu*m* oc leggia unðir holmiɴ. kallar h*ann* betr ſtanða ueþrit at | ꝼara lanðhallt með ſtor ſkip oc byr litin*n*. þ*eir* g*er*a ſua hei*m*taz unð*ir* holm*inn* | Þetta hit micla ſkip het Ormr hin*n* ſcam*mi*. Oc þa leið *eigi* helmingr ein*n*ar ti | þar aðr en k*onung*ar oc allt liðit ſa iij ſkip allſtoꝛ. oc ept*ir* þeſſum ſkipu*m* auſtr | ihaꝑit var at ſia. ſem gull eitt ſæi. oc er nalgaðiz ſua at ſia matti þa | varu þar ðreca haꝼuð agetl*ig*. oc ſkina með mikilli birti. oc lanct var at | biða aðr en ꝼra*m* co*m* an*n*arr ſtaꝼn. oc var þ*ett*a (348) ſkip buit allt með gulli oc ſilꝼ*r*i | nu hoꝛꝼðu h*er* allir a þ*ett*a hit micla ſkip. er ꝼra*m* renði. oc þotti allu*m* mikill unðr | hue*r*ſu long ſtunð aðr var en þ*eir* ſæi ſcut ſtaꝼniɴ. þa mæl*ti* Eiri*kr* j*arl* Stanðit | nu up þui at nu þarꝼ eigi at þræta um huart *Ormrinn* langi man ſigla oc | þar megu þer nu hitta Ol*af* k*onung* *tryggua* ſ*on*. Nu þognuðu margir. oc varð þei*m* ot | ti mikill at þeſſu hina micla ſkipæ hræððiz nu her margr við ſin*n* ba | na. Oc eɴ mæl*ti* Eirikr j*arl*. Maclect er Ol*afi* k*onung*i þ*ett*a hit ſômil*iga* ſkip ſua miok | ſem h*ann* berr aꝼ aðru*m* kon*un*gum. ſua miok b*er*r oc þ*ett*a ſkip aꝼ allu*m* aðru*m* ſkipu*m* | Oc er Ol*afr* k*onungr* ſer at lið h*an*ſ heꝼ*ir* lagz unð*ir* holmiɴ þa þyckir honu*m* liclict at | þ*eir* myni ſpurt haꝑa nocq*u*ot. Vænð*ir* h*ann* oc þeſſum ſkipunu*m* unð*ir* holm*inn*. | oc laða ſeglunu*m*. Sig*valldi* j*arl* ſtyr*ir* ſkeið ſin*n*i in*n* at holminu*m*. i moti þei*m* k*onungum*. | oc nu ꝼagna þ*eir* þeſſu miok hoꝼþ*ingiar* allir ſam*an*. er þ*eir* Ol*af* k*onung* com*inn* iumſat*ir* ſinar. | gera þ*eir* nu luti huerr þ*ei*ra ꝼyrſt ſcall at leggia Ol*afi* k*onung*i með ſinu liði þui | at allir girnaz þ*eir* til rikiſ hanſ. Oc co*m* up lutr Sueinſ k*onung*ſ. lætr h*ann* þa bua [84] lx ſkipa. til oꝛroſtu. oc ſkipar nu liði ſinu. oc let b*er*a m*er*ki ꝼir*ir* ſer.

67 (64). ꝼra Ol*afi* k*onung*i

Olaꝼr k*onungr* ſpurði lið ſitt hui þ*eir* ſiglði *eigi*. þ*eir*

---

22. lagz: utydeligt; Fm. x, 348 lagt; 25. cod. k̄k̄.; 26. Fm. x. 348 tilføier efter det sidste þeir (siá): 33. hui i cod. skrevet over linjen;

ſogðu hu*er* | ſok til var oc baðu h*ann* ꝼlyia. h*ann* ſu*arar* þei*m*. Viſt vil ec *eigi* ꝼlyia þ*ui* at ec | hellꝺr girnu*m*c ec (346) at b*er*iaz. þui at *eigi* er ſa rettr k*onung*r er h*ann* ꝼlyr upini ſi|na ꝼirir ræzlu ſakir. Oc er Ol*afr* k*onung*r ſer oc h*an*ſ m*enn* at þ*eir* eru ſuiknir. oc | allr ſior inanꝺ þei*m* var þakiðr aꝼ her ſkipu*m*. En Ol*afr* k*onung*r haꝼþi þa litið | lið. til oꝛroſtu. ſua ſagþi hallꝼroþr er liðit var ꝼra honu*m* ſiglt

Þar | hyck viſt til miok miſtu
moꝛg ko*m* ꝺrott aꝼlotta
gra*m*m þan*n* er gun*n*i ꝼra*m* | þi
gengiſ þrônſcra ꝺrengia:
nôþr vá ein*n* við ioꝼra
allꝩallꝺr tꝩa ſnial | la.
ꝼrægr er til ſlicſ at ſegia
ſiþr oc iarl hinn þriðia.

Nu riðlaz lið þ*ei*ra | k*onung*aɴa. ꝼerr nu i æin*n* ſtað ꝺana h*er*r. en i an*n*an ſtað ſuia h*er*r. Eirikr j*arl* byz | iþriðia ſtað með ſinu*m* her. þa m*æ*l*ti* til Ol*aſſ* k*onung*ſ. ein*n* vitr m*að*r þ*or*kell ꝺyðrill. | Herra ſ*egir* h*ann* her er mikill h*er*r oc oꝼreꝼli liðſ. ꝺrogu*m* up ſegl var oc ſiglu*m* ut | ahaꝼ ept*ir* liði varo. er þ*at* engu*m* man*n*i bleyði at h*ann* ætli hoꝼ ꝼir*ir* ſer oc ſi|nu*m* m*annum*. þa m*æ*l*ti* Ol*afr* k*onung*r. leggi ſam*an* ſkipin oc h*er*clæðiz m*enn* oc brægþi ſu*er*þu|nu*m*. ecki ſcal a ꝼlotta hyggia. þ*et*ta oꝛð vattar hallꝼroðr ſua.

Geta ſcal | malſ þeſſ er mæla
m*enn* at vapna ſen*n*u
ꝺolga ꝼangſ við ꝺrengi
ꝺað oꝼl | gan gram kvaðu:
baðat her tryggvan hyggia
hneckir ſina recka
þeſſ | liꝩa þioðar hreſſar
þrottar oꝛð aꝼlotta.

(350) Ol*afr* k*onung*r ſkipaði nu liði ſinu. | oc lætr viggyrꝺla ſkipin. oc m*æ*l*ti* ſua. at a ſit boꝛð lægði huart ſki|pit Orminu*m* langa. traniɴ. oc Ormr hin*n* ſcam*m*i. oc tengia ſiþ*an* oll

1. overskriften afslutter i cod. denne linje; 2. cod. har dittografien ec—ec; 3. er hann: saa cod.

ſam*an* | Þa mæl*ti* ſtaꝼnbui k*onung*ſ. neꝼna ſum*ir* til vikar. en ſum*ir* ulꝼ hin*n* rauða. h*ann* ſp*yrr* | k*onung*iɴ huart Ormriɴ ſcal þui lengra ꝼra*m* taca oꝛ tengſlunu*m* en annur | ſkip. ſem h*ann* var lengri gerr. Ol*afr* k*onung*r ſu*arar*. þui var h*ann* leng*ri* g*er*r en an*n*ur ſkip | at h*ann* ſcylldi lengra ꝼram leggia. þa mæl*ti* ſtaꝼnbuiɴ. A vin*n*t mun þa | um ſoxin h*err*a. oc at viſu man þar coſtr barðaganſ. Þa mæl*ti* k*onung*r. Ec | viſſa eigi at ec ætta ſtaꝼnbuan*n* bæði rauðan oc ragan. Oc þui let ec | h*ann* g*er*a meira aðru*m* ſkipu*m*. at ec villda at h*ann* v*er*i þui auðſæri i oꝛroſtun*n*i | ſem h*ann* er uegli*g*ri iſiglingun*n*i en an*n*ur ſkipin. Þa mæl*ti* ſtaꝼnbuiɴ aꝼ rei|þi til k*onung*ſ. hyggi ſua ꝼirir yður tign herra. at eigi ſnui þer meirr | baki við at veria lygtingına en ec ſcal ꝼra*m* ſtaꝼniɴ. þa varð k*onung*r | miok. oc villdi ſkiota til h*an*ſ ſpioti. þa mæl*ti* ſtaꝼnbuiɴ. Skiot þangat | herra er meiri er þurþin. ecki haꝼæ þer oꝼ marga lið ueizlu menn. | Sum*ir* ſegia iij v*er*it hapa ſtaꝼnbua Ol*aſſ* k*onung*ſ. oc varu allir ſterkir. var | ein*n* ulꝼr hin*n* rauði. Annarr vikarr. þriði hyrnigr. oc þ*at* vilia ꝼleſ [85] tir ſegia at ulꝼr haꝼi þeſſi oꝛð mælt við k*onung*iɴ. Oc iþen*n*a tima ſia m*enn* at | ſkip renði akaꝼliga mik*it* at lyptingun*n*i a O*rminum* langa. oc renði aꝼ ſuðr | ætt. þat var ſextanſeſſa. oc geck m*aðr* oꝛ ſtaꝼninu*m* oc talaði við Ol*af*
(351) k*onung*. | með ukun*n*re tungu. Oc ſua mæl*ti* oc k*onung*r imoti. at noꝛðm*enn* ſkilðu eigi | Oc er þ*ei*r hoꝼþu talat um rið. þa ꝼoro þ*ei*r til l*an*dz oc varu þar allan | ðagiɴ meðan bard*aginn* var. oc letu ꝼliota ſkipin um ackeri. Oc er þ*ei*r | varu ibrottu ſpurðu m*enn* k*onung*ſ huer*ir* þ*ei*r m*enn* v*er*i. er við h*ann* haꝼðu talat | h*ann* ſagþi at þ*ei*r v*er*i ukun*n*ir m*enn* oc komnir aꝼ vinðl*andi*. Þeſſir hoꝼþ*ingiar* ꝼior*ir* | k*onung*ar ij. oc ij jarlar. leggia til oꝛroſtu við Ol*af* k*onung*. oc er Sigþ*allda* litt við | getið oꝛroſtuna. En þo ſeg*ir* Sculi þ*or*ſteinſ iꝼlocki þei*m* er h*ann* oꝛti um | oꝛr*oſtuna*. at h*ann* var þar.

---

14. Fm. x, 350 tilføier foran miok (reiðr); 18. hyrnigr: saa cod. Fm. x, 350: Hyrningr; 20. istedenfor akaꝼliga mik*it* har først været skrevet noget andet, som er blevet udraderet; 32. Fm. x, 351 tilføier efter þorſteinſ (*son*).

ꝼylgþa ec ꝼriſa ꝺolg*i*
ꝼeck ec ungr þar er ſpior | ſungu
nu ꝼiðr ollꝺ at ec ellꝺumk
allꝺr bot oc ſigꝼallꝺa!
þa er til mótz við mȯti
malmþingſ i ꝺyn hialma
ſuðr ꝼir*ir* ſuolþrar myn|ni
ſarlauk roðiɴ barum.

68 (65). ꝼra þui er ſuein*n* k*onung*r hellt til barð*aga* við Ol*af* k*onung* |

Nu ſer Ol*afr* k*onung*r ſetta imoti ſer ꝼylking. til bard*aga* búna. Oc ſpyrr k*onung*r | ꝼir*ir* hu*er*io*m* hoꝼþ*ingia* þar ſe m*er*ki boꝛin. hanu*m* var ſagt at ꝼir*ir* Sueini | k*onung*i varu þar m*er*ki boꝛin. Þa mæl*ti* Ol*afr* k*onung*r. Eigi munu ſcogar geitrnar | oſſ yꝼ*ir* ſtiga. þui at ꝺanær hapa geita hug. oc ecki ſcolum v*er* ottaz | þ*at* lið. þui at allꝺ*ri* hapa ꝺanir (352) en ſigr haꝼt eꝼ þ*ei*r hapa barðz aſki|pu*m*. Oc er þyri ꝺrotn*ing* heyrði þ*etta*. þa varð hon við hrygg. Oc er ko*nungr* | viſſi þ*at* þa leiꝺꝺi h*ann* hana unꝺir þilior niðr. oc let bua um hana | uel með ſkiallꝺboꝛg. oc ſterku*m* hliꝼu*m*. h*ann* mæl*ti* til h*en*nar. Ecki er nu | at grata þui at iꝺag ſcal ec heimta tan*n* ꝼeit þitt. þ*at* er þu eigna|þiz aꝼ broður þinum. k*onung*riɴ var i rauðum ſilki kyrtli ſua ꝼogru*m* | ſem roſa v*er*i. oc þar yꝼir utan ſteypði h*ann* brynio. oc ſtoð h*ann* ilyp|tingu. Oc ept*ir* þ*at* quoðu við luðrar um allan herin*n*. Dana k*onung*r | leggr nu at ſkipu*m* Ol*aff* k*onung*ſ oc ꝼeck ecki meira at g*er*t en roðit hin | yztu ſkip. Oc aꝼ ſtorſkipu*m* þei*m* er k*onung*r atti ſcoꝛti eigi harða ſcot | hrið. oe verða ꝺana k*onung*ſ m*enn* miok ſar*ir*. en ſum*ir* ꝺrepnir. En þo at s*ua* | veri callat at Suein*n* k*onung*r lægþi ꝼyrſt at. þa var þo ſcotit aꝼ ſkipu*m* | ſuia k*onung*ſ. oc ſua *jarl*ſ ſkipu*m*. þui at þ*ei*r lagu ſua nær at uel matti ſkio|ta aþ*eira* ſkip. Nu boꝛðuz þ*ei*r lengi oc ueit*ir* ꝺanu*m* þunct. Oc er þ*ei*r haꝼ|þu lengi barz oc ꝺan*ir* oꝛpættu ſer ſigrſ. en v*aro*

14. det sidste bogstav i at oprindelig skrevet ꝼ, der synes rettet først til þ, dernæst til t; 27. i cod. er først skrevet ſkipunū, men n er blevet underprikket og en streg sat over det første u.

miok þreytt*ir* þa hur|ꝼu þ*eir* ꝼra. oc haꝼðu þ*eir* latit marga m*enn*. Oc hurꝼu þ*eir* nu ꝼra | við litiɴ oꝛðz tír. ſem Ol*afr* k*onungr* gat til.

69 (66). Nu legg'r Suia k*onungr* til oꝛ*rostu* [86]

Ok er þ*eir* hurþu ꝼra þa leggr at ſuia k*onungr* með lx ſkipa. oc er va|lit lið h*an*ſ miok allir hinir ſterkuſtu. oc ageta uel bun*ir*. Ol*afr* k*onungr* | *tryggua* ſ*on* ſpyrr ꝼir*ir* hu*eriom* þar ſe m*er*ki boꝛin. hanu*m* var ſagt at Ol*afr* ſui | a k*onungr* atti merki þau. oc ætl*ar* h*ann* at beriaz við yðr
(353) k*onungr* m*ælti*. Auðuel|ðra man ſuium verða oc bliðara. at ſlæikia innan blot koppa ſina | en ganga up a oꝛmiɴ langa unð*ir* vapn var. oc hrioða ſkipin un|ðir oſſ. Oc þeſſ uænt*ir* mek at ecki þurꝼi ver at ottaz hroſſ æturnar. Nu | leggia þ*eir* at ꝼaſt. Oc let nor*eg*ſ k*onungr* en*n* tengia aſitt boꝛð huart O*rminum* l*anga* Orm*inn* | ſcam*ma*. oc tranaɴ. En ſua er ſagt þa er ðan*ir* hurꝼu ꝼra at m*enn* Ol*af*ſ nor*eg*ſ k*onung*ſ ꝼ*or*o | aꝼ hinu*m* minnu*m* ſkipunu*m* oc ahin ſtórri. En þ*eir* er ꝼir*ir* v*ar*o tocu með þock | viþ þei*m*. oc varð nu hin harðaſta oꝛ*rosta* með þei*m* noꝼnu*m*. leggia ſuiar hart | at ꝼra*m* um ſtaꝼniɴ. En Ol*af*ſ. nor*eg*ſ k*onung*ſ m*enn* ueita harða ſcot hrið. Oc er þ*eir* | haꝼðu lengi barz. þa varu eyðð ſkip ſuia k*onung*ſ xviij. Oc nu ꝼlyðu en*n* | nor*eg*ſ k*onung*ſ m*enn* aꝼ hinu*m* ſmæru*m* ſkipunu*m* oc a Ormiɴ oc leituðu þangat | hialparen*n*ar oc ꝼoꝛða liꝼlatinu. þui at O*rmrinn* var miclu lengri oc boꝛðhæ|ri en annur ſkip. oc var þ*at* gott vigi ſem kaſtali *þeri*. En ſua g*er*þiz mi|kill ꝼiolþi man*n*a a Orm*inum* langa. at varla mattu þ*eir* m*enn* er vapnꝼó|rir varo. uega ꝼir*ir* þronginni. Oc er ſuia k*onungr* ſa marga m*enn* ſina ðrep|na. oc þo ꝼiolþa ſart. þa ſynðiſc hanu*m* at leggia ꝼra. þui at liðit h*an*ſ var | þreytt miok. En Eirikr j*arl*. oc h*an*ſ lið lagu æ iſcotmali iſiꝼellu. aſkip | nor*eg*ſ ko-*nung*ſ. þo at hin*n*a ſe meirr við getit. Oc allr mugrin*n* bæði ðana | k*onung*ſ oc ſuia k*onung*ſ lagu iaꝼnan iſcot mali. huer*ir* ſem at ſottu. Nu var | oc mart latit aꝼ liði Ol*af*ſ

---

13. ver i cod. skrevet over linjen; 16. ꝼra i cod. skrevet over linjen; 19. oꝛr*osta* i cod. skrevet over linjen;

noregſ k*onung*ſ. þui at h*ann* atti langt at ſókia lið | ueizlu m*enn*ina. Oc ept*ir* þ*et*ta ꝼoru k*onung*arn*ir* til lanꝺz Oc
(354) Eirikr j*arl* oc allr | herriɴ. oc var ſteꝼnt þing. oc raða ger*þ* mikil huat til ſcyllꝺi taca. |

70 (67). N u e r u m*e n n* n e ꝼ n ꝺ *i r* a O r m *i n u m*

Nu þottiz Ol*afr* nor*egſ* k*onung*r vita at nocq*u*orr | roi mynꝺi a ver*þ*a barꝺaganu*m* oc huillꝺ. Byðr h*ann* þa þei*m* ma*n*ni | er h*et* þ*or*kell ꝺyꝺrill at h*ann* ſcyllꝺi taca tranan*n* er þa var hroðiɴ oc | ſkipa h*ann* ſaru*m* m*annu*m oc van ꝼóru*m* til bard*aga*. oc ꝼóra abrot oꝛ barꝺaganu*m* | Sua ſeg*ir* hallꝼroðr.

Ulꝼ góþir ſa auða
arm grioz tronu ꝼliota.
h*ann* rauð | geir at gunni
glaðr oc baða naðra!
aðr hiallꝺr þoꝛiɴ hellꝺi
hug | ꝼramr or boð ramre
ſnotr a ſiglu otri
ſun*n*z þoꝛketill unꝺan.

Oc at | þeſſu k*onung*ſ boði ꝼer þ*or*kell unꝺan comiz oꝛr*o*-*ſtunni*. Þa ſtoðu up a Orminu*m* | l*anga*. þren*n*ar fylkingar ſterkra·man*n*a. En þeſſir m*enn* ero neꝼnꝺir til at á | haꝼi v*er*it O*rminum*. ihin*n*i ſiþurſtu atlaugu. Hyrni*n*gr oc þ*or*-geirr broðir | h*an*ſ. bioꝛn aꝼ ſtuðlu. þ*or*grimr þioðolꝼſ ſ*on*. Albioꝛrn oꝛ moſtr. þoꝛðr óꝛ | niarꝺar log. Einarr ſtyrkarſ ſ*on* aꝼ gimſum. þambarſkelþir. kol [87] bioꝛn. aꝼ rauma riki. þoꝛſtein*n* Oxa ꝼotr.Þ*or*ſtein*n* huiti aꝼ oproſto|ðum.þ*or*kell ꝺyðrill ꝼor aðr ibrot. Ulꝼr hin*n* rauði aꝼ hein moꝛk. | Vikarr auſtan aꝼ tiunꝺa l*an*di broðir arnlioz gellina. Vakr hin*n* ærm|ſki. Berſi hin*n* ſterki. Án ſcyti aꝼ iamtal*an*di. þranꝺr hin*n* ramm*i*
(355) aꝼ þe'|la moꝛk oc ſtyrmir broðir h*an*ſ. þ*ei*r haleygirnir þronꝺr ſkialgi. oc | og m*un*ꝺr ſanꝺi. hloðþer langi or ſalt vik. oc harekr huaſſi. þ*ei*r in|þrónꝺir. ketill haꝼi oc þ*or*ꝼiþr eiſli. haꝼarðr oc þ*ei*r bróþr or orca ꝺal. Arnorr mórſki. hallſtein*n* oc

6. overskriften afslutter i cod. denne linje; 17. cod. har: ꝼramr „i boð, med or skrevet ude i margen og en prik under i.

boꝛkr or ꝼiorðum. Eyꝩinꝺr | ſnakr. Bergþoꝛr beſtill oc hallkell aꝼ ꝼiolum. Olaꝼr ꝺrengr. oc Arnꝩiþr | or ſogni. Sigurðr billꝺr. Oc einarr hoꝛðſki. Fiðr oc ketill rygſki. | Griotgarðr roſcꝩi. oc þ*or*olꝼr. Iꝩarr ſmætta. oc hallſtein*n* hliꝩar ſ*on*. Ormr | ſcogar neꝼ. oc marg*ir* aðrir þo at v*er* kunni*m* eigi neꝼna þa. Ol*afr* k*onung*r | bioz nu en*n* til hinſ ſama ærꝼiðiſ ept*ir* ꝼongum. oc ætlar at þrey|ta nu þen*n*a ꝼunꝺ.

71 (68). ꝼra raðag*er*þu*m* hoꝼþ*ingia*

En*n* a þingi þeſſu er þ*eir* eiga hoꝼþ*ingiar* | þa ꝼeſta þ*eir* ſatt mal ſin imilli. eꝼ þ*eir* ueita jarl*inum* Eiriki òrit lið | at beriaz imoti Ol*afi* k*onungi*. *tryggua* ſ*yni* at h*ann* ſcyllꝺi haꝩa ij lut*i* lanꝺz iſinu | vallꝺi þat er kon*ungu*m bæriz til hanꝺa. oc geraz ꝼir*ir* lanꝺꝩarnar m*aðr* | ꝼir*ir* nor*eg*ſ riki. en giallꝺa þei*m* ſcatta ahuerio ari aꝼ þ*ei*ra luta. Eir*ikr* j*arl* | ſcyllꝺi eignaſc ſkip Ol*aff* k*onung*ſ. oc allt lutſkipti þ*at* er ꝼengiz ioꝛroſtun*n*i | En þriðiong noregſ uellꝺiſ hu*er* þ*ei*ra við an*n*an. ꝼeſtu þ*eir* þ*et*ta með ſer. | Oc ſiðan byſc Eir*ikr* j*arl* með lið ſitt lið. h*ann* haꝼði þ*at* ſkip er callat var iarn|barðiɴ. þ*at* var mikit ſkip oc akaꝼlega harðgert. ſtaꝼniɴ huarr|tueggi þakiðr með miklu iarni. oc huoſſum eggia broꝺꝺu*m*. h*an*n heꝼ*ir* | xix ſkip. oc harðꝼengla ſkipuð. Roa nu at *konung*ſ ſkipinu með miclu*m* | acaꝼa. ſua at þ*at* er ſumra man*n*a ſogn at brotnaði nocq*uo*t at O*rminum* i at|lo- (356) gun*n*i. Oc er Ol*afr* k*onung*r ſ*er* atroðr j*arl*ſ með ſua mikilli akeꝼð. þa ſpur | þi h*ann* ſina m*enn*. hu*er*r ſua kappſaml*iga* legþi at. þ*eir* ſ*vara* þ*at* hyggio*m* v*er* herra. at | þar ſe Eir*ikr* j*arl* hak*onar* ſ*on* með iarnbarðan*n*. er allra ſkipa er meſt. þa mæl*ti* | Ol*afr* k*onung*r. Miok haꝩa þ*ei*r ſkipat tignu*m* m*annu*m i h*er* þen*n*a. imoti oſſ. Oc aꝼ þeſ|ſu liði er oſſ vån harðrar oꝛ*ro*ſ*tu*. þ*ei*r ero noꝛðm*enn* ſem v*er* oc haꝩa opt | ſet bloðug ſuerð. oc mart vapna ſkipti. monu þ*ei*r oc þyckiaz eiga | við oſſ ſcapligan ꝼunꝺ. oc er oc ſua. Oc ecki ſlæliga rôr h*ann* at. man | h*ann* nu ætla at heꝼna ꝼoþur

---

9. linjen slutter i cod. med det sidste ord af overskriften, medens de to første ord af overskriften adskiller begyndelsen af dette kapitel fra slutningen af det foregaaende; 18. cod. har dittografien lið — lið.

ſinſ Staꝼnbui Eirikſ *jarlſ* var Sculi þ*orſ*teins|ſ*on*. oc An*n*arr Vigꝼuſſ viga glumſ ſ*on*. þriði torꝼi valbranꝺz ſ*on* oc | ꝼin*n*r Eyꝼinꝺar ſ*on* aꝼ herlonꝺu*m* norðɴ m*að*r. oc ſcaut allra manna | bezt. han*n* haꝼði gerꝼan boga Einarſ. þamb*arſ*k*elfis*. Aꝼ þui ma marca [88] hu*er*ſu Ormr l*angi*. var ſkipaðr at Einarr bio ikrappa rumi. oc ſcaut þaðan | um ꝺagin*n* gullpoꝼðum orum oc var *eigi* miſſiꝼengr. Oc nu tokz ſnoꝛp | oꝛr*oſta*. oc leggr *jarl* ꝼaſt at O*rminum* oc villꝺi giarna eignaz ſkipit eꝼ h*ann* mætti | En Ol*afr* k*onungr* oc h*anſ* m*enn* v*er*iaz agetl*iga* uel. með uumrôþilegu*m* hrauſtleik. k*onungr* | ſtoð ilyptingu oc ſcaut baðum honꝺu*m*. oc henꝺi alopti hu*er*t ſcot er | til h*anſ* ꝼlaug. oc ſenꝺi aptr. oc ꝺrap margan man*n* um ꝺagin*n*. Oc þ*ui* | lict *ger*þu þ*eir* ſtaꝼnbuar h*anſ*. hyrningr oc vikarr. at þ*eir* boꝛðuz ꝺren|gilega oc voꝛðuz vaſcl*ega* þo at þunct ꝼelli bard*aginn* ꝼiolþi letz oc aꝼ *jarli* | Einarr ſcaut (357) margan man*n* til bana en ſærði ꝼiolþa. A oꝛminu*m* uur | þu marg*ir* ſar*ir* ꝼir*ir* ſceꝼtu*m* oc keſio*m*. eða grioti en ꝼair v*ar*o þa en*n* latn*ir* | en allir þreyttir oc môꝺꝺir. Oc er þ*eir* haꝼðu barz langa hrið. þa ſa | Eir*ikr* *jarl* marga m*enn* ſina ꝼallna en þo ꝼleiri ſara. þa leggr h*ann* at lanꝺi oc | heꝼ*ir* ꝼengit mikiɴ man*n*ſcaða. h*ann* biðr þa ꝺauða m*enn* ꝼlytia aꝼ ſkipu*m* | oc þa er ſar*ir* varu. en ſkipar iſtaðin*n* huillꝺu*m* man*num* oc uſaru*m*. iaꝼn moꝛgu*m* |

72 (69). ꝼra Ol*afi* k*onungi* t*ryggua* ſ*yni*.

Ok er *jarl* lagþi at lanꝺi þa biðia m*enn* Ol*afſ* ko*nungſ* | at h*ann* ꝼlyi. oc ſegia hu*er*ſu mik*it* þ*eir* haꝼa i abyrgð. h*ann* q*uazk* æ*igi* ꝼlyia ſcyll|ꝺu. þui at rettr k*onungr* a eigi at ꝼlyia. Oc þ*at* ſkip er ꝼyrr ſogþu*m* v*er* ꝼ*ra* | xvi ſeſſan ren*n*ir at k*onungſ* ſkipinu. aptr at lyptingun*n*i. oc baðu k*onungi*ɴ ley|ꝼa ſer at ganga up a Orm*inn*. q*uo*þuz giarna uilia ꝺeyia með honu*m* eꝼ þeſſ | v*er*i auðit. k*onungr* uill þ*at* *eigi*. þui at mer *ger*ir þ*at* ecki at þer gangit her up | en

---

17. med ordet sceꝼtum er der foretaget flere rettelser i hdskr., idet først for e har været skrevet ꝼ, der er bleven rettet; med det følgende bogstav er der ogsaa kludret en del; dog kan det sees at skulle være ꝼ; 26. overskriften afslutter i cod. denne linje.

beraz ma ſua at. at m*er* v*er*þi miok at gagni eꝼ þer eruð iſama | ſtað. þar er þer varuð aðr. oc ueitit m*er* mikit ꝼullting. Oc er þ*eir* heyr | þu þ*at* lagþu þ*eir* at lanꝺi. Eirikr j*arl* callar nu ſam*an* bæði ꝺana her oc | ſuia her. oc biðr ueita ſer lið. at h*ann* megi heꝼna ꝼoður ſinſ. man oſſ | þ*et*ta v*er*a eiliꝼt brigzli. bæꝺi ꝺana k*onung*i oc ſuia k*onung*i hu*er*t ſin*n* er getit er | Ol*aſſ* k*onung*ſ *tryggua* ſ*onar* eꝼ v*er* ꝼam eigi ſigrat h*ann*. oc allꝺ*r*i ſa ec ſlica ſco*mm* þar er h*ann* heꝼ*ir* | eitt ſkip. en v*er* haꝼu*m* utalligan her. Ept*ir* þ*et*ta tok h*er*riɴ at herklæðaz | aꝼ nyio til bard*aganſ*. oc h*er*þa nu hugi ſina. oc hetu allir honu*m* ſin*n*i liðueizlu. | Oc aðr
(358) en luki þeſſi ſteꝼnu. þa heitr Eirikr j*arl* at taka helga ſkirn eꝼ h*ann* | ꝼengi ſigr*a*þ þen*n*a hin*n* ageta k*onung*. Oc Eir*ikr* j*arl* haꝼði aðr haꝼt iſtaꝼni a | ſkipi ſinu. þór. en nu let h*ann* coma iſtaðiɴ hin*n* helga croſſ. en h*ann* brot | þor iſunꝺr iſmán mola. en croſſin*n* ſetti h*ann* iſtaꝼn a iarnbarꝺa- num | Oc ept*ir* þ*et*ta ſuiꝼr j*arli* þui iſcap at lata calla til ſin vitran man*n* þ*or*kell hin*n* | haꝼa broður ſigꝼallꝺa j*arlſ*. h*ann* mælt*i*. til h*an*ſ. Opt heꝼi ec v*er*it i bardagum | ſeg*ir* Eir*ikr* j*arl* oc allꝺrigi ꝼunꝺit rauſtari m*enn*. eða uigkꝺn*n*i en Ol*afr* k*onung*r er | ok h*an*ſ m*enn*. eigi heꝼir ec oc ſet ne eitt ſkip iaꝼn toꝛſotlict ſem er Ormr | hin langi [89] lægg nu til rað nocq*uo*r þ*or*kell ſ*egir* j*arl* eꝼ þu ert ſua vitr m*að*r ſem ſagt er. at vin | na Ormiɴ. þ*or*kell ꝼor unꝺan lengi oc q*uazc* engi brogð kun*n*a til leggia. Oc er jarl*inn* | bað þeſſa lengi oc margir aðrir. þa varð um ſiþ*ir* þat at h*ann* varð yꝼ*ir* ſtigin*n* ꝼ*ir* | þ*at* er h*an*om var boðit gull oc ſilꝼr. mikit. h*ann* gaꝼ þa til ſlòglict rað. oc vitr | lect. h*ann* bað þa g*er*a ꝼyrſt caſtala mikin*n* aꝼ ſtoru*m* triom með þei*m* hætti | ſem her turn þeri. oc bera ſiþ*an* a caſtalan*n* ſtor tre. oc ꝼella þau a Orm*inn* | oc vænt*ir* mek þa ſ*egir* h*ann* at lyði. Oc ſua ſegia m*enn*. at allꝺregi m*yn*ꝺi ſottr | haꝼa oꝛðit O*rmrinn* eꝼ eigi v*er*i þ*et*ta rað ꝼunꝺit. Siþan læggr j*arl* til barꝺaganſ. oc | leggr nu ꝼaſt at oc ſibyrðir nu við jarnb*arðann* við Orm*inn*. Ol*afr* k*onung*r mælt*i* er | h*ann*

---

15. brot: saa cod. Fm. x, 358 braut; 17. Fm. x, 358: jarl; 22. hin: saa cod.; 35. cod. to gange við; Fm. x, 358 stryger det første foran jarnbarꝺann.

ſa at *jarl* rȯri at. genginn er nu þoꝛr or ſtaꝼninu*m*. a iarnb*arðanum*. En nu er | iſtaðiɴ com*inn*. hin*n* helgi croſſ. Oc
(359) hellꝺr man ieſ*uſ* *cri*ſtr ꝺrottin*n* vilia til | ſin tpa en eiɴ. Sua ſegir hallꝺorr hin*n* u *cri*ſtni. er h*ann* quaꝺ um Eir*ik* *jarl*. |

ꝼerð com hellꝺr iharðan
hnitu reyr ſaman ꝺreyra
tungl ſcaruz þar | tingla
tangar Ormr hin*n* langi⁝
þa er boꝛð mikiɴ barða
bryn ꝼlagz | regin*n* lagði.
iarl van*n* hialmſ unꝺ holmi
hrið uið ꝼaðmiſ ſiðu.

Oc en*n* |

Gerꝺiſ ſnarpra ſuerða
ſlitu ꝺreng*ir* ꝼrið lengi
þar er gullin ſpioꝛ gullu |
gangr um Orm hin*n* langa⁝
ꝺolgſ quaðu ꝼra*m* ꝼylgia
ꝼran læggbita ha|num
ſpænſca m*enn* at ſænnu
ſuðr oc ðanſca run*na*.

Oc eɴ qvað h*ann*. |

Hycka ec vægð at vigi
van*n* ꝺrott ioꝼur ſottan
ꝼioꝛð comſc iarl at | ioꝛðu.
ogn harðan ſek ſpoꝛðu⁝
Þa er ꝼiarð reꝼil ꝼȯrðu
ꝼolc harðr a | troð barða.
litt var ſæpar ſoti
ſuangr við oꝛmin*n* langa.

Þeſſi oꝛr*oſta* | varð nu ſua hoꝛð at ꝼurða var at. ꝼyrſt aꝼ at ſoknin*n*i. en þo meſt | aꝼ voꝛnin*n*i. Oc ſua co*m* um ſiðir at
(360) allu*m* megin lagþu ſkipin at Orm*inum* | En þ*eir* voꝛþuz ſua ſnarp*liga* at þ*eir* gettu ſin *eigi* oc liopu ut aꝼ boꝛðunu*m* |

---

12. istedenfor hialmſ har skriveren først skrevet holmſ, men o er bleven rettet til a og i tilføiet over linjen.

með vapnu*m* ſinu*m*. ſua ſem þ*ei*r berðiz a megin l*an*di. Sua ſegir hallfrøþr |

Sucku niðr af naðre
naððfarſ i boð ſarir.
baugſ gerðuz uið uægiaz |
verkienðr heðinſ ſærkiar :
vanr man Ormr þott Orme
allðyrr k*onung*r | ſtyre
huarſ h*ann* ſcriðr með liþ lyða.
lengi ſlicra ðrengia

Þa er Ol*afr* k*onung*r | ſa at þyntiz ſkipunin a borðunu*m* oc men*n*in*ir* fellu miok um mitt | ſkipit. þa eggiaði h*ann* akaft ſina m*enn* at beriaz. oc ſpurðu huart ſu*er*|þin biti ecki. eða reiðði þ*ei*r ſua ſlioliga til. ec ſe at þer fait ſialf*ir* | ſar morg en ſum*ir* falla ðauðir a þiliornar. en hin*ir* ſtanða er imo|ti yðr beriaz. oc eiga þ*ei*r þo at uega up yfir hafuð ſer. Þa ſu*arar* kol|biorn ſtallari. Eigi er unðarl*ect* h*er*ra þo at ſuerðin ſe ſlæ. þui at þau | hafa mart hogg þolt iðag. oc ſyniz mer ſem morg myni vera | brotin til unyz. þa liop Ol*afr* k*onung*r or lyptingun*n*i oc i fyrir rumit [90] oc tok up morg ſu*er*þ or haſætiſ kiſtun*n*i ifi*rir* ruminu. oc v*ar*o þau bæði rein | oc hvoſſ. h*ann* bað ſina m*enn* taka þau. oc uega með. Oc þa ſa m*enn* h*an*ſ. at bloð | fell unðan brynſtukun*n*i a henði k*onung*ſinſ. en *ei*gi viſſu þ*ei*r huar h*ann* var ſárr. | Oc ept*ir* þ*et*ta geck h*ann* up ilyptinguna oc með honu*m* kolbi*or*n oc hafði huartueg|gi þ*ei*ra gullroðin*n* ſkiollð. oc
(361) hialm a hofþi. oc ſilkitreyio utan um brynio | huartueggi hulþi oc ſua anðlit ſitt at ecki matti glógt ken*n*a huarr þ*ei*ra | var. þui at ſua varo oll vapn þ*ei*ra lik. huarrtueggi var oc mikill maðr. | oc ðrengil*igr*. Oc ſua er ſagt at ſiðan er ſkip Ol*aſſ* k*onung*ſ. varu oll hroðin oc oll v*ar*o | fra hoggvin an*n*ur fra Orminu*m* langi. at allu*m* megin lagþu at ſkipin at | Orm*inum*. kenði þa oc allr h*er*riɴ huar k*onung*r ſtoð ilyptingun*n*i. En ſua par þa mi|kill vapna burðr oc griot flaug ilyptingina. at allir ſkillðir þ*ei*ra oc | treyior þa v*ar*o ſua ſem ſcrifaðar væri. af ſcotunu*m*. Oc ſua *ſegir* Suerr*ir* k*onung*r | at allðri hefði h*ann* heyrt ðómi til at ne ein*n*

---

10. ved liþ har der været foretaget en rettelse; det ser nærmest ud som ljþ; 17. cod. ſtāllari; 32. langi: saa cod.

k*onungr* haꝼi ſtaðit ilypt*ingu* i þuilic*r*i | at ſokn. oc g*er*þi ſek ſua auðkenꝺan at allir mætti ſia h*ann* ioꝛr*oſtu*. en all*ir* | megu þ*at* ſkilia at h*ann* g*er*þi þ*et*ta til agetiſ ſer. Oc nu let Eir*ikr* j*arl*. ꝼella þeſſi |ʹhin miclu tre. a Ormiɴ aꝼ þei*m* hinu*m* haꝼa turn er gerr var aꝼ ſtor | viðum. oc við þ*at* hallaðiz Ormriɴ miok. oc varð nu hin ſnarpaſta | orr*oſta* ꝼellu þa margir aꝼ huaru*m* tueggio*m*. Oc þo at Eirikſ j*arlſ* ſe nu meſt | við getið oꝛr*oſtu*. þa var nu þo nær allr hærriɴ i atſokni*n*ni ſem ſagt v*ar* | Oc þ*ei*r hin*ir* agetu m*enn* er ꝼyrr varu neꝼnꝺ*ir*. Hyrningr oc þ*or*geirr. oc vikarr | boꝛðuz nu allſnarpl*iga* með ſinu*m* m*annum*. oc uarðu ſtaꝼniɴ. Oc þo um ſiþ*ir* | ꝼalla þ*ei*r með agetligum oꝛðztir. ꝼir*ir* vopnu*m* ſin*n*a upina. oc var | nu uhógt at veria þat ſcarð. er þeſſir haꝼðu ſtaðit. Oc nu i þeſſu bi|li ſcaut Einarr þ*ambar*.

(362) ſk*elfir* til Eirikſ j*arlſ* tuei*m* aru*m*. þa mæl*ti* jarl*inn*. Eigi em ec | ꝼuſſ at biða hin*n*ar þriðio. Oc þa mæl*ti* h*ann* til ꝼin*n*z aꝼ herlonꝺu*m* er ſcyti v*ar* | allra man*n*a beztr. oc ꝼyrr var neꝼnꝺr. h*ann* bað h*ann* ſkiota Einar þ*ambar* ſk*elfi* Eigi | man ec ſkiota h*ann* ſ*egir*. h*ann*. en læmia man ec bogan*n* ꝼir*ir* honu*m* eꝼ ec ma. Oc | nu villꝺi Einarr ſkiota hin*n*i þriðio or. oc ꝺro ʹnu bogan*n*. ꝼiðr ſc*a*rt | þa a bogan*n* Einarſ með billꝺor oc co*m* a þinoriɴ oc braſt iſunꝺr bo|giɴ Einarſ. Ol*afr* k*onungr* mæl*ti* er h*ann* heyrði breſtiɴ. huat braſt. Einarr ſvar*aði* | Noregr oꝛ henꝺi þer k*onungr* ſ*egir* Einarr Ol*afr* k*onungr* reiꝺꝺiſc þa oc mæl*ti*. Guð man | þui raða. en eigi bogi þin*n*. Oc nu gerðiz akoꝼ hrið. oc ꝼellu marg*ir* | caꝼpar. a Orminu*m* oc þ*ei*r ꝼleſtir er ꝼyrr varo neꝼnꝺir. Oc þyntiz | nu a boꝛðunu*m*. Gengu þa upp m*enn* Eir*ikſ* j*arlſ* a Orm*inn*. oc ꝼoru ſua ſem ſkóþ*ir* | vargar. aptr oc ꝼram a O*rminum*. oc ꝼellu m*enn* nu allt um mitt ſkipit | En ꝼram um ſtaꝼniɴ oc ꝼir*ir* rumit hellꝺuz m*enn* lengſt við. Eirikr [91] iarl ſókir nu aptr til lyptingaren*n*ar oc h*anſ* men*n*. ſókia m*enn* þa allu*m* me|gin at lypt*ingu*. Sua ſ*egir* hallꝺoꝛr.

Het a heiptar nyta
hugreiꝼr með | Oleiꝼi.

---

13. ſin*n*a: saa cod: 16. det ser ud som om skriveren først har skrevet þriðia, men siden rettet a til o; 28. for boꝛðunu*m* har der først været skrevet boꝛꝺuz, men z er blevet rettet til n.

aptr hne þioð aꝼoptur
þengill ſina ꝺrengi!
þa er haꝼ uita | hoꝼðu
hallanꝺz oꝼ gram ſniallan
varð oꝼ vinða myrðe.
vapneiþr | lokit ſkeiðum.

Þa er Ei*rikr* ja*rl* var com*inn* iꝼi*rir* rumit oc h*an*ſ m*enn*. a
(363) oꝛminu*m* | þa varð þar hoꝛð viðtaka. oc ſnarpt vapna ſkipti þui at ſua ſem | liðit ꝼell ꝼi*rir* Ol*a*fi k*onung*i oc þyn*n*tiz a boꝛðunu*m*. þa ꝺreiꝼ aptr til lypt*ingar*. oc | var þar nu laðiɴ mikill valkoſtr. En þ*ei*r er up ſtoðu a oꝛminu*m* v*ar*o | harðla moðir. Oc er Ol*afr* k*onung*r ſa huar jarlin*n* E*irikr* var com*inn*. með mikit | lið. þa ſcaut Ol*afr* k*onung*r til j*arlſ* baðu*m* honꝺu*m* iij keſio*m* ſcamſkeptu*m*. En þær | ꝼlugu ecki ept*ir* vanða þui at engi þ*ei*ra tok j*arl*. Ein ꝼlaug ꝼi*rir* ofan ha|ꝼuð honu*m*. En an*n*ur ꝼi*rir* utan hógri ſiþu honu*m*. hin þriðia hia vinſt*r*i | ſiþu. oc ꝼoru þeſſi ſcott oll til unyz. Oc er Ol*afr* k*onung*r ſa þ*at* þa unꝺraðiz h*ann* | miok. oc mæl*ti*. Mikil er ham*in*gia jarlſinſ. oc þ*at* vill guð nu at h*ann* haꝼi | rikit oc eigniz lanꝺit. Oc er h*ann* haꝼþi þ*et*ta mælt. þa ſa allir þ*ei*r er | þar v*ar*o coma yꝼir lyptingina oc k*onung*iɴ. himneſct lioſ. bæði mot ſtoðu m*enn* h*an*ſ. þ*ei*r er með j*arli* varu. oc ſua k*onung*ſ m*enn* þ*ei*r er a liꝼi v*ar*o. Oc m*enn* Ei*rikſ* j*arlſ*. lioggu i lioſit. oc ætluðu at uega þan*n* er guð ueg ſamaþi m*eð* | lioſinu. Oc er abrot huarꝼ lioſit þa ſa þ*ei*r hu*er*gi konungiɴ. oc leituðu þeir | h*an*ſ allt um ſkipit oc um hu*er*ꝼiſ hia ſkipinu. eꝼ h*ann* veri aſunꝺi. Oc | ꝼin*n*a þ*ei*r h*ann* eigi. Þa gengu oc ꝼi*rir* boꝛð þ*ei*r viij m*enn* er up ſtoðu a oꝛm*inum*. | i þeſſi ſuipan. Oc var þar Einarr þ*ambar* ſkelfi*r*. kolbioꝛn hin*n* uplenꝺzki. þo*r*ſtein*n* | oxa ꝼotr. bioꝛn aꝼ ſtuðlu. Aſbioꝛn oꝛ moſtr. Þronꝺr hin*n* ſkialgi. Og | m*un*ꝺr aꝼ ſanꝺi. þ*ei*r v*ar*o allir ꝺregn*ir* up iſkip. Þat vilia ſum*ir* m*enn* ſegia at | Ol*afr* k*onung*r. haꝼi laupit ꝼi*rir* boꝛð. oc kómiz ſua ibrot oc haꝼi ſen*n* verit | i ut lonꝺu*m*.
(364) En ſumir vilia ſegia at h*ann* haꝼi ꝼallit iþeſſu*m* bard*aga*.

---

24. lioggu: saa cod.; 28. efter boꝛð staar der i cod. et kommalignende tegn, der betegner, at noget fra margen skal flyttes ind i linjen, men der findes intet tilføiet i margen.

En | huar ſem liꝼi h*an*ſ heꝼir lokit þa er liclict at guð haꝼi tekit ſalina | til ſin. ſlica ſtunꝺ ſem h*ann* lagþi a c*ri*ſtnina at ſtyrkia. oc alla luti þa er | guði var ſőmð i. Eirikr j*arl* æignaðiz nu Orm hin*n* langa oc an*n*ur | ſkip Ol*aff* k*onung*ſ. oc margſ man*n*z vapn þeſſ er ꝺrengil*ega* heꝼði neytt aðr v*m* ꝺagiɴ. Þeſſi oꝛr*o*ſ*ta* heꝼ*ir* v*er*it ꝼregſt anoꝛðlonꝺ*u*m. ꝼyrſt aꝼ voꝛn ꝺrengi | legri. er Ormriɴ var variðr. Oc þui næſt aꝼ atſokniɴi oc ſigrinu*m* | er þ*at* ſkip var hroþit er engi m*að*r ætlaði at un*n*it mynꝺi v*er*þa a vat|ni ꝼliotanꝺa. En þo meſt ꝼirir ſakir hoꝼþ*in*gianſ þeſſ er atti er var | Ol*afr* k*onungr*. er ꝼrægſtr maðr var aꝺanſca tungu. oc ſua gerðu m*enn* | ſer mik*it* um um rőþu um Ol*af* k*onun*g. at m*enn* villꝺu eigi heyra at han*n* [92] mynꝺi ꝼallit haþa. ſua ſem hallꝺoꝛr viſar a iſinu*m* ꝼlocki.

73 (70). ꝼra Ol*afi* k*onungi* |

Þat ſegia m*enn* at a ſitt boꝛð lőpi huarr þ*ei*ra Ol*aff* k*onung*ſ. oc kolbiarnar | ſtallara. En kon*un*garn*ir* oc Eir*ikr* j*arl* haꝼðu lagt at utan ſma ſcutur at | hinu*m* ſtőrru*m* ſkipunum. oc ſcyllꝺu þ*ei*r ꝺraga þa aꝼ kaꝼi er utbyrðiſ | liopu. oc ꝼőra þei*m* hoꝼþingionu*m*. Oc þa er ſialꝼr k*onungr* haꝼði akaꝼ laꝛ|pit þa uillꝺu þ*ei*r taka h*ann* honꝺu*m*. er a ſma ſcutunu*m* varu. oc ꝼőra h*ann* | iarl*inum*. En Ol*afr* k*onungr* bra yꝼir ſek ſkillꝺinu*m* oc ſteypti ſer ikaꝼit. En kolb*ioꝛn* | ſcaut ſinu*m* ſkillꝺi. unꝺir ſek oc ꝼell ſua aſioiɴ. at
(365) ſkiollꝺriɴ varð un|ꝺir hanu*m*. oc ko*m* h*ann* ſer aꝼ þui eigi ikaꝼit. Oc varð h*ann* hanꝺtekin*n*. oc ꝺre|gin*n* up iſcutu eina oc hugþu þ*ei*r at þar v*er*i Ol*afr* k*onungr*. Var h*ann* þa leiꝺꝺr | ꝼir*ir* E*irik* j*arl*. Oc er h*ann* viſſi at þar var kolb*ioꝛn*. en eigi k*onungr*. þa gaꝼ j*arl* kolb*irni* griþ | En iþeſſi ſuipan þa rőri abrot vinða ſneck*ian*. Oc er þ*at* margra man|na ſogn. at Ol*afr* k*onungr* haꝼi ſteypt aꝼ ſer brynionni ikaꝼi. oc komiz með | ſunꝺi til vinða ſneck*ionnar*. Oc heꝼir ſia ꝼraſogn viða ꝼarit ſiðan ſem | heyra ma iþ*ei*ra manna q*ue*þu*m*. er þ*et*ta haþa ſan*n*at Sua ſeg*ir* hallꝼroðr. |

Væitat ec hitt huart hreyti
hungr ꝺeyꝼi ſcal ec leyꝼa
ꝺyn ſæðinga ꝺau|ðan
ꝺyrbliſ eða þo kuikvan.

Oc ænn *quað* h*ann*.

Sagþr var mer ne mei|ra
man ec ſtrið aꝼ þui biða
lyðum ꝼirꝺr oc laði
lanꝺvoꝛðr ꝼir*ir* ſia | hanꝺan!
pæri oſſ þo at ærir
ællðz þei*m* ſuiku*m* bellꝺi
heila licn eꝼ hauka
hauk kliꝼſ ioꝼurr liꝼði.

Her ſegir ſua at þegar var tven*nt* | ꝼra ſagt þei*m* ꝼunꝺi. huart h*ann* mynꝺi ꝼallit haꝼa. eða braut co|mitz. Oc moꝛg annur ꝺómi ero til þeſſ. |

74. Ok eꝼ guð loꝼar ſcal ec ſegia sem ec veit ſan*n*aſt huat þ*ei*r m*enn* baro | ꝼra er þar varu ibarꝺaganu*m* huat þ*ei*r ſa ſiþarſt til Ol*aſſ* k*onung*ſ. | Sua *ſegir* ſculi þo*r*ſt*ein*ſ ſ*on* At þa er h*ann* geck a k*onung*ſ ſkipit. þa lagu ſua þyct

(366) hin*ir* | ꝺauðu m*enn*in*ir* ꝼir*ir* ꝼotu*m* m*er* ſ*egir* h*ann* at varla matti ganga ꝼir*ir*. Oc þa | h*ann* k*onung*iɴ ilyptingun*n*i. Oc þa ſa h*ann* ꝼra. oc uellti bukunu*m* ꝼra ꝼotum | *jarli* oc ſer. Oc þa er h*ann* ſa til an*n*at ſinn. þa ſa h*ann* k*onung*iɴ *eigi*. Sua ſeg*ir* Ei|narr þamb*ar* ſk*elfir*. at h*ann* ſa ꝺriupa bloð ſma*m* oc ſmam aꝼ hialmi þei*m* | er k*onung*riɴ haꝼði ahoꝼði oc a kiɴ k*onung*inu*m*. Oc er h*ann* villꝺi at hyggia | vanꝺliga. huat h*ann* gerði. þa co*m* ihaꝼuð honu*m* Einari mikit ſteinſ | hogg ſua at h*ann* ꝼell við. oc nal*iga* uiſſi h*ann* ecki. En litlu ſiþarr lioꝼ h*ann* | up. oc hugþi h*ann* þa at k*onung*inu*m*. oc þa ſa h*ann* *eigi* k*onung*iɴ. Sua ſeg*ir* kol-bioꝛn | at k*onung*r ſcaut um ꝺagin*n* at bloð ran*n* unꝺan brynſtukunni. En | er h*ann* leit til ſueitar *jarlſ* er up lioꝼ aſkipit. þa var h*ann* nocq*u*ot ſua | otta ꝼullr. oc þa lioꝼ h*ann* þangat til er k*onung*r haꝼði ſtaðit. oc er h*ann* ſa h*ann* [93] eigi þa lioꝼ h*ann* aꝼ ſkipinu oc a ſioiɴ. Oc er h*ann* co*m* a ſioiɴ þa kenꝺi h*ann* ꝼlio|ta unꝺ*ir* ſer ſkiollꝺ. oc atti þan*n* ſkiollꝺ Ol*afr* k*onung*r. allra ſkiallꝺa ꝼegrſtr. oc | gulllagðr. h*ann* þottiz ſkilia. at unꝺir þei*m* ſkillꝺi ſuam

---

12. efter þeſſ er der i cod. ladt rum aabent til kapiteloverskrift, men det er ikke udfyldt, derimod begynder næste linje med en stor rød initial saaledes som sædvanligt ved begyndelsen af et nyt kapitel.

ſialꝼr k*onungr* Ol*afr*. Oc | ſiþ*an* let kolbiozn þen*n*a ſkiollð.
Oc ſiþ*an* ſa upin*ir* h*an*ſ at h*ann* haꝼþi hialm likan | þei*m*
er k*onungr* haꝼði oc ſua*m* h*ann* þa milli ſkipan*n*a. þa ætluðu
þ*eir* at þar | mynði v*er*a Ol*afr* k*onungr* oc v*er*þa þ*eir* glaðir
við. oc toku h*ann* nu aꝼ ſunði. Oc | er þ*eir* ꝼunðu at þ*eſſi*
maðr var eigi Ol*afr* k*onungr*. þa gaꝼu þ*eir* honu*m* grið.
(367) Nu ſua | ſem ꝼyrri ſogþu*m* ver. at upinir k*onungſ* leituðu
h*an*ſ vanðl*iga* oc ꝼunðu h*ann* *eigi*. | Þa ſagþu nocq*uorir*
m*enn* aꝼ liði j*arlſ*. at maðr co*m* vinða ſneckion*n*ar oc ſuam
at ſki|pinu. oc var irauðu clæði. oc er h*ann* var up com*inn*
iſkipit. þa var þ*at* | þegar ibrotu. Oc allar vinða ſnecki-
oznar vurðu þa þegar ibrottu þær | er þar haꝼðu v*er*it um
ðagiɴ oc hellðu ſuðr ꝼir*ir* lanð.

75 (71). ꝼra Eiriki j*arli* |

Ept*ir* þenna hin*n* ꝼrægia bard*aga*. heꝼir nu Eirikr j*arl*
ꝼengit agetl*igan* ſigr. | tekr h*ann* aꝼ allu ꝼolki mikit loꝼ.
þeſſar orro*ſtu* er min*n*ing ger ꝼirir | anðaðum m*annum* hin*n*
iij. eða iiij iðuſ ðag Septembriſ manaðar. | ðrotn*in*gin þyri kun*n*i
ſtor illa þeſſum atburðum. Gret hon beiſcliga | þui at h*en*ni
var mikill harmr q*u*eycðr ihiarta. ſua at hon mat|ti huarki
eta ne ðrecka. Oc er Eiri*kr* j*arl* heyrði þ*et*ta þa geck. |
h*ann* til h*en*nar oc toc með þeſlum orðum at tala við hana.
Ver | hofu*m* g*er*t ſ*egir* h*ann* mikin*n* glôp er ver haꝼu*m*
rænn*t* þe*n*na hin*n* goða k*onung*. oc | hin*n* ageta rikinu oc
tignin*n*i. Oc eigi er oc yðarri tign oc ſoma | at einſ ſcaði
g*er*r. er v*er* haꝼu*m* h*ann* ꝼellðan. hellðr er þ*at* mikit allri |
lanðz bygðin*n*i. oc meſtr þegnum h*an*ſ. Oc ꝼir*ir* þui at eigi
megum | ver nu aptr bôta yðr þe*n*na hin*n* micla ſcaða. eða
leiða þen*n*a hin*n* | ðyra k*onung* aptr til yðar. er nu er ꝼ*ra*
callaðr rikinu. þa vil ec giar|na veita yðr þ*at*. at hugga
yðarn hryggleik. Oc i engan ſtað ſcallt þu | nu haꝼa min*n*a
ſoma oc eigi min*n*æ metozð. oc engi yður tign | lægri v*er*a
a varu*m* ðogu*m*. at aꝼ tecnu*m* þeſſu*m* einu*m* er þa haꝼþir |
þu. er Ol*afr* k*onungr* liꝼþi. Nu biðiom þer yðr ꝼru. at þer
(368) latið yðr | ſoma at taka ꝼôzlu oc ðryck. oc hialpa ſua yðrum

9. Fm. x, 367 tilføier foran vinðasneckionnar til.

licama. Þa | mælti. drotning. Þetta mælir þu af mikilli gózku oc goðgirnd ſem | þu ert opt vanr. En þo at ec velia mer þann lut til handa at | lifa helldr en deyia með Olafi konungi. þa er þo hiartat mitt ſua akaf|liga loſtit með hormum hyryggleikſinſ. oc ſiþan þrutit orðit i umeg|ni hugarinſ. at engi gneiſti lifſinſ ma mek nu nóra eða lifga. [94] Oc ſua varð oc þui at þyri. drotning lifði ſcamma rið ſiþan oc for hon af þeſſi | verolldu með miclum harmi hiartanſ oc langri foſtu. Oc þat er fra | ſagt at nocquorr dyrlegr preſtr gaf henni þat rað at henni mætti fe|ra abyrgþar lauſt. oc utan ſyndina. en hon helpi ſua lifi ſi|nu með einu æpli. oc þat gerði hon með krapti bindandinnar oc | þo lyðninnar. oc ſua lifþi hon ix daga. oc andaðiz ſiþan með þeima | hetti. En Eirikr jarl tok nu mikinn ſoma oc lof er hann feck þuilikan | ſigr. hann tok nu Orminn langa. oc ſetti ſek ſtiornar mann firir hann. oc ſkipaði hann ſinum mannum meþ þrænnum ſkipanum. En þetta hit ageta ſkip | for æ hallt ſiþan. oc villdi ecki at ſtyri lata. en geck fram með miclum | torpelldum oc þunga. Oc um ſiþir comz Eirikr jarl með þetta ſkip. oc þo með miclum koſtnaði oc ærfiði oc ſtarfi. i vikina auſtan. En er hann ſa at | þetta ſkip villdi honum ecki lyðit vera. oc enga uegliga þionuſtu veita honum. helldr ſyndi þat mikinn þungleica af ſer oc ærfiði. þa let jarl | Eirikr hoggva iſundr ſkipit oc brenna ſiþan. Oc er norðmenn heyrðu þetta | at Olafr konungr var fallinn þa uurðu allir hrygguir oc iðruðuz þeir er | þeir hofðu girnz at ſigla undan ſlicum hærra oc hofþingia iſua | miclum haſca. ſkilþu þeir nu at þeir myndu þeſſa ſeint bótr biða |

76 (72). fra Viga

Nu er at ſegia fra hundinum piga. hann var varðeittr | a einum bó at konungſ bui. var hanſ gett forkunnar uel. af einum manne | oc la pigi huern dag. firir konungſ ſæti. Oc

---

24. Eir er overstrøget i cod., men kan dog tydelig sees; 29. e i þeſſa først skrevet a; 30. varðeittr: saa cod.; overskriften slutter i cod. denne linje.

er gezlu m*a*ðr hunꝺzinſ haꝼði | heyrt ꝼall k*onung*ſinſ með ſan*n*re ꝼraſogn. þa geck ſia m*a*ðr til þeſſ huſſer | hunꝺrin*n* var i. oc nam ſtaðar með miclum hryggleic. oc mellti. | Heyr nu vigi *ſegir* h*ann* nu erum við ꝺrottinlauſir. Oc er hunꝺrin*n* heyr|þi þ*et*ta. þa liop h*ann* up ꝼra k*onung*ſ ſætinu. oc q*u*að uið hatt um ſiɴ oc | geck ut. oc nam eigi ſtaðar ꝼyrr. en a einu*m* haugi oc lagþiz þar | niðr. oc þá huarki mat ne ꝺryck. oc ꝼor ſua marga ꝺaga at h*ann* | ſuelltiz oc þa eigi ꝼózlu. Oc þo at h*ann* uillꝺi eigi eta þ*at* er at ho|nu*m* var boꝛit. þa ban*n*aði h*ann* þo aðru*m* hunꝺu*m* oc ꝼuglum oc ꝺyrum | at bera ꝼra ſer. En tarin ꝼlutu ꝼram um trynit oꝛ augunu*m* | ſua at allir mattu þ*at* ſkilia at h*ann* gret acaꝼliga ſin lanarꝺ*r*ottin. | oc allꝺrigi ꝼor h*ann* or þei*m* ſtað. er h*ann* nam ſtaðar. hellꝺr var h*ann* þar | allt til þeſſ er han*n* ꝺo. Oc var nu ꝼramcomit þ*at* er bonꝺiɴ | mæl*ti* i eyn*n*i moſtr. at noꝛð meɴ hoꝼðu nu tynt ꝼiorum hi|num agezſtum gripum.

77 (**73**). ꝼra Ol*afi* konungi [95]

Nu manu*m* v*er* rita þan*n* lut er ſumu*m* m*annu*m þyckir
(370) nocq*u*ot ipan|legr. at Ol*afr* k*onungr* ꝼórði aꝼ ſer brynio iſiolꝼu ꝺiupi ſioparinſ | oc ranſacaði með ſunꝺi ꝺiupit allt þar til er h*ann* co*m* at ſkipi þvi | er ꝼyrr var ꝼra ſagt er comit var aꝼ vinðlanꝺi. oc var a þui | ſkipi Azſtrið. oc ꝺixin. er ꝼyrr var neꝼnꝺr oc hoꝼðu þau þar | legit um ꝺagin*n*. En þegar ept*ir* oꝛr*oſtu* ſiglꝺu þau abrot oc hoꝼðu | þau g*er*t þ*et*ta rað með ſer. ꝼoru þau nu til vinðl*andz* oc með þei*m* Ol*afr* | k*onungr*. h*ann* var ſærðr margu*m* ſaru*m* oc engu*m* ſtoru*m*. En Azſtrið lecnꝺi | h*ann*. með mikilli vircð. til þeſſ er h*ann* var hæill. Oc þa er h*ann* var heill | var h*ann* kenꝺr aꝼ moꝛgu*m* m*annum*. marg*ir* rikir m*enn* buðu honu*m* ſina lið | ueizlu ipinðl*an*di. eꝼ h*ann* uillꝺi en*n* til rikiſ ſinſ oc q*u*oðuz mynꝺu ꝼa | honu*m* órit lið. En h*ann* neitaði þeſſu. oc q*uað* þui ꝺrottin ſin*n* eigi vilia | ueita ſer ꝼullting ſitt ioꝛr*oſtu*. at honu*m* haꝼði miſlikat min þionuſ|ta. oc eigi byriar mer at þrongva ꝼolkinu iſua micla þraut. | at leiða mikit lið ioꝛr*oſtu* optarr. þeſſum oꝛðum er ſagt at Azſtrið | haꝼi um rótt. Siþ*an* var Ol*afr* k*onungr* ukun*n*igr

m*annum*. en guði oc helgu*m* | m*annum* h*an*ſ. var h*ann* kun*n*igr. Þat er oc ſagt at ein*n* virþilegr m*aðr* var | ſenꝺr aꝼ Ol*afi* k*onun*gi. til ærlingſ ſkialgſ ſ*onar*. oc ſagþi honu*m* ſan*n*a luti. | oc konu h*an*ſ. ꝼra Ol*afi* k*onungi*. oc q*ua*þ h*ann* liꝼa. oc þiona guði truꝼaſtliga | imuncliꝼi einhu*er*io. h*ann* ſynꝺi þei*m* kniꝼ. oc gull. at ſan*n*a þeſſa | ſogu. oc til m*er*kia ſem kenꝺi ſyſtir Ol*aff* k*onung*ſ. Aſtrið. broður ſin*n* at | haꝼa þeſſa gripi. oc iataði h*ann* þeſſu. En marg*ir* eru þ*eir* m*enn* er þ*et*ta | gruna. oc tortryggva þeſſa luti. oc margir

(371) iꝼa en*n* um. en | þo ætla ec at viſu at þ*et*ta myni ſatt v*er*a. at h*ann* myni liꝼat hꝼ|ꝼa ept*ir* bard*aga*. oc ꝼórt ſek guði iꝼóꝛn aꝼ ablaſning heilagſ anꝺa | og var h*ann* i múncliꝼi i gircl*an*di. eða ſyrl*an*di. oc bótt ſua ſina miſ|g*er*ninga með iðran er h*ann* haꝼði g*er*t a óſcu allꝺri. Nu bið ec hu*er*n ſe*m* | ein*n* man*n*. er leſſ ſoguna at h*ann* biði ꝺrottin at h*ann* geriz þeſſ v*er*þr | at eignaz ærꝼð him*in*rikiſ. með kon*ungi* kon*un*ga. ꝺrotni var*um* ieſu | criſto ꝼir*ir* þ*et*ta hit ſtunꝺliga. riki er h*ann* haꝼþi latit ꝼir*ir* Eiriki j*arli* | hakon*ar* ſyni. Her þrytr nu ſagu Ol*aff* k*onung*ſ *tryggva* ſ*onar* er at rettu ma callaz | p*oſto*le noꝛð man*n*a. oc ſua ritaði oꝺꝺr muncr er var at þingey|rum. oc p*re*ſtr at vigſlu. til ꝺyrþar alm*at*-*kum* g*uði*. en þei*m* til minniſ er | ſiþar ero. þo at *eigi* g*er*t m*eð* malſnillꝺ [96]

78 (74). ꝼra engla k*onungi*

Ol*afr* k*onung*r var vinr mikill ængla k*onung*ſ. oc haꝼði h*ann*. a honu*m* | micla virðing. Oc þa er ſtyrði noꝛð man*n*a riki. harallꝺr k*onung*r ſigur*ðar* | ſ*on* þa var jatparðr ko-*nung*r i engl*andi*. er var agetr k*onung*r imoꝛgu*m* lutu*m*. h*ann* min|tiz a þaɴ vin*ſ*cap er Ol*afr* k*onung*r *tryggva* ſ*on* haꝼði haꝼt við ꝼoþur h*an*ſ. aðalrað | tok h*ann* nu at uegſama Ol*af* k*onung* *tryggva* ſ*on* Oc þui var h*ann* vanr a hu*er*io ari at | ſegia riꝺꝺaru*m* ſinu*m* ꝼra Ol*afi* k*onungi*. a paſca tið. ꝼra moꝛgu*m* agetl*igum* uerku*m* | h*an*ſ. er h*ann* haꝼði unnit. Oc a einhu*er*io ari a paſca ꝺeginu*m* ſiolꝼu*m* þa | er h*ann*

---

3. Foran honum staar der i cod. at, som er underprikket; 21. Fm. x, 371 tilføier efter eigi (sé); 26. overskriften slutter i cod. denne linje.

(372) haꝼþi inniliga ſagt ꝼra orroſtun*n*i. oc huerſu Ol*afr* k*onungr* comz ab*r*ot | or bard*aganum*. Þa let h*ann* þat ꝼylgia at h*ann* haꝼði þa nylega ſpyrt þau tiþ*en*ꝺ*i* | aꝼ þei*m* m*annum* er comu aꝼ ſyrlanꝺi. með merkilegum ꝼraſognu*m* | at þar haꝼðu oꝛðit þau tiþ*en*ꝺ*i* er mikilſ v*aro* v*er*þ. er Ol*afr* k*onungr* *tryggua* ſ*on* var ſagþr anꝺaðr. oc ꝼor h*ann* með mikilli ꝺyrð aꝼ þeſſarri v*er*ollꝺu til ei|liꝼrar ſælu. Oc vita ſcolu þer þ*at* ſ*egir* k*onungr*iɴ. at miclu er h*ann* ꝺaſamleg*r*i | aðrum kon*un*gum. oc þui ſcal ſegia˟ ahin*n*i ǫztu hatið. ꝼra hinu*m* aget|aſta k*onungi*. Ol*afi* *tryggua* ſ*yni* at ſua berr h*ann* aꝼ aðru*m* kon*un*gu*m*. ſem hatið ſia berr | aꝼ aðru*m* hatiðum. þui at h*ann* haꝼði meſt ꝼir*ir* aðra k*onung*a hrauſtleikin*n* oc | ſtyrcðina. oc alla ꝼrægð c*ra*ptan*n*a. er oc ſia miclu goꝼugleg*r*i hatiðin | en aðrar. ma aꝼ þui ǫngan ꝺagiɴ maklig*ra* til ꝼa eþa ꝼin*n*a. h*an*ſ lo|ꝼi at yꝑa. hellꝺr en þænna.

79 (75). ꝼra harallꝺi guðina ſyni.

Eptir jatparð k*onung* tok riki aꝼ villꝺ allz l*andz*ꝼolkſinſ. harallꝺr gu|þina ſ*on*. er ſumir m*enn* calla helgan v*er*a. h*ann* var vigðr k*onungr* oc ſmurðr | helgum criſma. h*ann* barðiz við har*alld* k*onung* ſigur*þ*ar ſ*on* oc ꝼellꝺi h*ann*. Oc lit|lu ſiþarr co*m* Vilhialmr baſtharðr ruðu iarl. oc atti h*ann* riki i noꝛð|manꝺí. h*ann* barðiz við har*alld* k*onung* *guðina* ſ*on* oc ꝼellꝺi h*ann*. En Vilhialmr tok | rikit. En um nottina eptir bard*agann* þa co*m* þoꝛpkarl ein*n* i valin*n* oc | villꝺi ꝼletta m*en*nina. Oc þ*at* ſa ein*n* m*aðr* er var ivalnu*m* oc avitaði h*ann* | um þ*at* hit illa verk. oc hit ſuiþirðlega. þoꝛp-
(313) karliɴ liop þa h*ei*m | oc ſeg*ir* þe*tt*a conu ſin*n*i. En hon bra við ſkiott oc bio ſer vagn oc beit|ti heſt ꝼir*ir*. oc bað h*ann* ꝼara með ſer til valſinſ. Oc er þau comu þar | þa ſpyrr hon eꝼ hon eꝼ nocq*uo*rr ſe ſa m*aðr* ivalnu*m* er hen*n*i megi þa | ſuara. Oc þa ſuar*ar* m*aðr*. Er ſa maðr i valnu*m* er þer ma ſuara. hon | geck þa til h*an*ſ. oc uelltu þau ꝼra ꝼotu*m* ſer ꝺauðum m*annum*. Oc er hon | ſa þen*n*a man*n*. þa letu þau h*ann* i ſlæðan*n*. Þau ſpurðu h*ann* at naꝼni oc|

30. hon eꝼ hon eꝼ: saa cod.

at ætt. en h*ann* uillꝺi huarki ſegia. Þau þottuz þo ſkilia at h*ann* m*yn*ꝺi | vera goꝼugr maðr. bæði ꝼir*ir* ſakir umbuðar oc yꝼirbragðz [97] Þeſſi m*að*r var haralllꝺr g*uðina* ſon oc haꝼði ꝼallit ꝼir*ir* môþi oc bloꝺráſ. oc moꝛg | haꝼði hann ſár. cc engi miok ſtór En þ*at* þrôngði. honu*m* mioc oc angra|ði. er ſua þyct lagu hinir ꝺauðu men*n*inir a honu*m*. at ꝼirir þei*m* mat|ti h*ann* eigi hrôraz. Siþ*an* ꝼluttu þau h*ann* hei*m* iꝼagninu*m*. oc grôꝺꝺu han*n* | En an*n*an ꝺag ept*ir* oꝛr*oſtu* comū uꝼinir h*an*ſ. oc villꝺu taca liket i b*r*ot | oc ꝼunꝺu *eigi* oc unꝺruðuz miok. Oc ept*ir* þ*at* er h*ann* var grôꝺꝺr. | þa ihugaði h*ann* ſitt rað. oc hugði at ꝺômum. Ol*aſſ* k*onung*ſ *tryggua ſonar* oc tok h*ann* | þ*at* rað at h*ann* villꝺi eigi ſnuaz til rikiſ ſinſ. hellꝺr varð h*ann* abla|ſɪɴ aꝼ helgu*m* anꝺa. oc leitaði aꝼ allri girnꝺ him*in*rikiſ ꝼagnaðar. | Oc valði ſer til bygþar æin*n* ſtein. oc var þar lengi. Vilhialmr k*onung*r | let ꝼôra lik h*an*ſ i lundun*ir* oc graꝼa uegliga hia aðrum kon*un*gum.

80 (76). ꝼra | joni b*yſcu*pi

Þat er oc ſagt at' hærra jon b*yſcu*p er ſigurðr het aðru
374) naꝼni | h*ann* var iſuiþioð ept*ir* ꝼall Ol*aſſ* k*onung*ſ *tryggua ſonar* Þa heyrði h*ann* marga m*enn* ſegia | með ſan*n*enꝺu*m*. at Ol*afr* k*onung*r mynꝺi an*n*at huart haꝼa ꝼallit i orroſtu|n*ni*. eða ꝺrucnat iſionu*m*. þa tok b*yſcu*p ſua til oꝛðz. Eꝼ þer ætlið Ol*aſ* | k*onung* ꝺrucnat haꝼa iſio. ſegit mer þa ꝼir*ir* hui brynia h*an*ſ. ſu er h*ann* | var i um barꝺagan*n*. par ſên hanga ꝼir*ir* kirkioꝺuru*m*. at ior | ſalu*m* ꝼirir ꝼaam vetrum. Oc margir haꝼa ſet ſpiot h*an*ſ. hialmr | h*an*ſ var oc ſen*n*. i anþekio. eða hue*rr* man ꝼôrt haꝼa þeſſa luti i | ſua ꝼiarrlæg heruð. Þ*eir* ſuo*ruðu*. Eꝼ þu ueizt þ*at* með ſannenꝺu*m*. at h*ann* | haꝼi abrot comizk liꝼanꝺi oꝛ orroſtun*ni*. þa ſynðu oſſ þ*at* með noc|q*u*orri ſcyniamlegre ꝼraſogn ſua at ver megim ſkilia. Oc er þ*eir* | m*æ*l*to* ſua. Þa þagþi b*yſcu*p um rið. Oc eigi ꝼir*ir* þui at *eigi* heꝼði h*ann* ôr|na ſcynſæmi til þeſſ at leyſa ór þui er þ*eir* ſpurðu. Oc þa m*æ*l*ti* | b*yſcu*p. Engi ſtein ſ*egir* h*ann* þan*n* er þa leynꝺiz i munc-

' 20. sidste del af overskriften ender i cod. denne linje.

liþinu. oc þa uillði | eigi ſynaz uſcynſamlegum m*annum* oc ſynðugum. þei*m* er iaꝼnat | er til hin*n*a uhreinſtu kuikuenða. ept*ir* boðorðum varſ ðrott*inſ* | gròþara ieſ*u* criſtz. at eigi b*e*ri ſua at. at þ*at* v*e*ri ſuiþirðt oc unð*ir* | ꝼotum troðit nema nocquor v*e*ri mikil nauðſyn at ſyna þat | allum berliga. en þan*n* er h*ann* uiſſi leynilega þiona guði. þa villði | h*ann* þo þat eigi ſyniliga. boða eða ſyna. Þeſſa ſogu ſagþi mer Aſ|grimr abb*oti* ueſtliða ſ*on*. Biarni p*re*ſtr bergþorſ ſ*on*. Gellir þ*or*gilſ. ſ*on*. | Herðiſ ðaða ðott*ir*. þ*or*gerðr þ*or*ſteinſ. ðott*ir*. Inguþr arnorſ. ðott*ir*. Þeſſir m*enn* | kenðu mer ſua ſagu Ol*aff* k*onung*ſ *tryggua* ſ*onar* ſem nu er ſogð. Ec
(375) ſynða oc bo|kina. Gitſure hallz ſ*yni* oc retta ec hana. eptir h*an*ſ raðe. oc haþu*m* ver þui hallðit ſiþan. [98]

81 (77). ꝼ*ra* Ol*afi* k*onung*i

Þat ſagði hallꝼroðr panðræða ſcallð at þeſſi lonð haꝼi Ol*afr* k*onung*r | *tryggua* ſ*on* ꝼarit herſkillði. bæði iſuðr uegum oc ueſtrlonðum. |

Sua ꝼra ec hit at haþa
horgbriotr i ſtað morgu*m*.
opt ko*m* hraꝼn þarſ | heiptum
hloð valcoſtu bloði:
ænðr let iamta kinðir
allþallðr i | ſtyr ꝼalla
vanðiſc h*ann* oc vinða
þiggrim*m*r a þat ſnimma. |
Hǽttr var horða ðrottin*n*
hiorðiarꝼr gota ꝼiorþi
gull ſkerði ꝼra ec ger|þu
geir þey a ſcan eyio:
bauð ſerkiar hio birki
barklauſt i ðanmor|ku
hleypi meiðr ꝼirir heiða
hlun*n* uiggia by ſunnan. |
Tið hogguit van*n* ſiggi
tryggva ſonr ꝼirir ſtygguan

16. overskriften slutter i cod. denne linje.

leiknar heſt | aleſti
liot vaxin*n* hræ ſaxa⁝
vinhroðigr gaꝼ viða
viſi margra ꝼri|ſa.
blacka brun*n*t at ꝺrecka
bloð kuellꝺriðu ſtoði. |
  Hilmir van*n* at holmi
(376) hialmſcoð roðin bloði
huat oꝼ ꝺulðu þeſſ | holðar
hoꝛð oc auſtr i goꝛðum⁝
rogſ bra recka lægir
rikr | valkera liki
heꝛſteꝼnir let hroꝼnu*m*
hollꝺ ꝼlæmingia gollꝺit. |
  Gerðiz ungr við engla
oꝼ uægr k*onung*r bægia
naꝺꝺſcurar reð nór*ir* |
noꝛðimbra þui moꝛði⁝
barði brezſcrar iarðar
byggenꝺr en hio | tiggi
graðr þuarr geira hriðar
gioði kumbrſcar þioðer. |
  Gerðiſc ſæimſ með ſuerði
ſuerðleik i mon ſkerðir
eyꝺꝺi ulꝼa gróꝺ ꝺir
ognbliðr ſcotum viða⁝
yꝺrauga let ógir
ey uerſcan her ꝺey|ia.
tyr var tioꝛpa ꝺyra
tirar giarn oc ſra.

---

11. mellem recka og lægir er to smaa huller i pergamentet, der synes fremkomne ved, at noget er raderet ud.

De ti bud og undrene i Ægypten.

Þeſſi ero tio laga orð er gvð bavð moyſi at hallda | eigi ſcallþv trva a gvð avnnvr en a mik. eigi ſcalþv | hafa nafn drotinſ i hegoma. minztvat halda hel|gan þvatt dag hvern. Gavfgaþv favþor þinn oc mo|þor. eigi ſcalþv hordom dryia. eigi ſcalþv mann ve|ga. eigi ſcalþv ſtela. eigi ſcalþv bera livg vitni. eigi | ſcalþv girnazc acono navngſ þinſ. eigi ſcalþu gir|nazc a né eſt eigin navngſ þinſ.

Þeſſi ero tio undr þav er vrþv a egipta landi. þat | er it fyrſta at vatn allt varð at bloþi. eptir þat | kom froſca fiolþi. þa komo flvgvr þær er cinifeſ | heita. þær qvikna yr iorþv. oc ero ſmar harþla | oc flivga miog i avgo monnum. Siþan kom cinomia þær | ero enn flvgor ſtǽrri en cinifeſ. oc bita ſart. oc ero | hofþaþar nær ſem hundar. eptir þat kom hagl ſtort | oc meiddi allan avavxt iarþar. þa komo kvicvendi | þav er locvſte heita. oc ſvmir kalla lomvndi. þa varð | myrkr sva þykt at þreiva matti vm siþarſt com davþi | allra frvmgetinna manna oc ſva qvickvenda |

Eptir orþin vndr þesi avll rak pharao konungr gyþin|ga lyð af egipta landi. oc þa leiddi moyſeſ þann enn | ſama lyð yfir hafit ravþa aþeirri enni ſomo nott | ſem frvmbvrþar davþi hafþi orþit a egipta landi. oc | var ſu in fyrſta paſcha not gyþinga. en a enom fim | togonda degi þaþan ifra gaf guð moyſi lavg þav er |

Sammenlignende indholdsoversigt og anmærkninger.

Kap. 4 (s. 1). Gunhild sender Haakon jarl for at finde Olaf og hans moder. B kap. 4 (s. 6[1]); Hkr. s. 126 (Ol. s. T. s. kap. 3); Fm. I, 70; Flat. I, 73. Hkr. og efter den Fm. I og Flat. har istedenfor Haakon jarl: "ríkr maðr, vin Gunnhildar er Hákon er nefndr". Flat. I, 88[11] ff. har en i Fm. I manglende bemærkning om Haakons identitet, der viser, at kompilatoren har kjendt Odds fremstilling (er sumir menn segja), men af kritiske grunde ikke har kunnet gaa med paa den.

S. 3[17]: *Þorsteinn* saa ogsaa Fm. I, 72; Flat. I, 74; B 6: Hakon; se "Forord" s. LXXVI note.

Kap. 5 (s. 3[29]). "Fra Gunhilldi oc hakoni". Gunhild sender Haakon til Sverige for at faa tat paa Olaf. Haakons møde med Haakon den gamle. B kap. 4 (s. 7), Hkr. 127 (kap. 4); Fm. I, 73 ff.; Flat. I, 75 ff.

S. 4[2]: *Auðr*. B 7[19]: Upr; Flat. I, 88 Auðr, som altsaa er den rette læsemaade, idet Flat. her som ellers, hvor den citerer Odd uafhængigt af Fm. I—III, følger en med B beslægtet redaktion..

5[14]: *flærða full oc pretta* B intet tilsvarende; Fm. I, 74: full af flærðum ok sviksamligum undirhyggjum; saa ogsaa Flat., der her følger Fm. I, men er interpoleret fra en med B beslægtet redaktion, se ovfr.; cfr. B 7[34]: Vel gerðer þu en eigi em ek upp gefinn fyrir Hakoni þott mer kemi engi niosn ok hefða ek at eins mina huskarla. Hertil har A og Fm. I intet tilsvarende, men Flat. I, 75: uel gerdir þu frende. En eigi er ek upp gefinn firir Hakoni þott mer kæmi engi niosn ok hefda ek at eins mina huskalla.

6[19]: *for þaðan til danmerkr* o. s. v. Hkr., Fm. I og Flat. lader Haakon reise tilbage til Norge og aflægge beretning til Gunhild om sin færd. B afslutter kapitlet med en beretning om, at Sviarne afskaffede den omtalte lov, og at Upr ikke blev sat i haugen.

Kap. 6 (s. 6[21]). "Fra Garða konungi oc moður hans". B kap. 5 (s. 9[1]); Fm. I, 76; Flat. I, 77.

6[24]: *phitons andi* se "Forord" s. LXXIII.

7[13]: efter *iarisleifs* fortsætter B (s. 9): foður Holta foður Valldamars foður Harallz foður Ingibiargar moþur Valldamars Dana konungs. Se Munchs anmærkninger til dette sted (s. 76).

9

Kap. 7 (s. 7^{14}). "Fra Olafi trygggua syni oc Astriði moður hans". Olaf sendes til sin morbroder i Gardarike, overfaldes af sjørøvere og sælges som slave. B kap. 6 (s. 9); Hkr. 127—128 (kap. 5); Fm. I, 77—78; Flat. I, 78—79.

7^{15}: *ij vetr* B 9: iij vetr; Hkr. Fm. og Flat. 2 vetr.

7^{23}: B tilføier: þat voru Eistr (cfr. Hkr. 127—128).

8^{1}: *sem forðum leysti hann iosep* denne sammenligning mangler overalt ellers.

8^{2-6}: *eres rechon reas* saa ogsaa B s. 9 (to nederste linjer). Hkr. 128^{9}: Reas, Rekon, Rekoni; Fm. I, 78^{1}: Reas, Rekon, Rekni; Flat. I, 79^{2}: Reas, Rekon, Rekoni.

8^{8}: *VI vetr* saa ogsaa B, Hkr., Fm. I og Flat.

Kap. 8 (s. 8^{5} ff.). "Fra Olafi tryggua syni". Olafs morbroder løser ham af trældom og tager ham med sig til Gardarike; Olaf dræber Klerkon, bliver opfostret af kong Valdemar og dronning Allogia. B har her en længere lakune, der begynder ved det sted, som omtrent svarer til s. 8^{15} i denne udgave. Hkr. 128^{12}—129^{25} (kap. 6—7); Fm. I, 78—81; Flat. I, 79—81.

En þat varo log etc. Den hertil svarende bemærkning kommer i Hkr. (og efter den i Fm. I og Flat.) først i det følgende kapitel, hvor Klerkons drab omtales. Hvor vort hdskr. har: at upitanda sjalfum konungi (nescio rege ipso). har Hkr. og Fm. I "nema at konungs raði"; Flat. I, 81: utan konungs leyfi þess er þar redi riki. Gjengiver Flatøbogens "edr langvistum vera", hvortil Fm. I intet tilsvarende har, det som i redaktionen B (der her mangler) har svaret til vort haandskrifts "(af) fiarlægio riki", og har den ene af oversætterne misforstaaet latinen?

10^{1-22}: Hkr. og efter den Fm. I og Flat. fortæller Klerkons drab anderledes: Olaf stod alene paa torvet, fik der se Klerkon og dræbte ham paa stedet, sprang saa hjem til Sigurd.

10^{22-31}: Fm. I, 96; Flat. I, 88.

10^{31}—11^{21}: mgl. i Hkr., Fm. I og Flat.

11^{21}—12^{2}: cfr. Fsk. 55 (kap. 68).

12^{6}: Olaf drager paa hærtog for kong Valdemar. Fm. I, 98; Flat. I, 90 (kap. 65).

Kap. 9 (s. 13^{6}). "Fra Olafi konungi". Kong Valdemar søger at overtale Olaf til at ofre til afguderne. Fm. I, 97; Flat. I, 89 (cfr. Fm. I, 133; Flat. I. 114, kap. 88).

13^{23}: Hkr. 141 (kap. 21); Fm. I, 99; Flat. I, 91.

Kap. 10 (s. 13^{34}). "Fra Olafi tryggua syni oc fru einni". Olaf kommer til Vindland og ægter dronning Geira. Hkr. 141 (kap. 22); Fm. I, 101 (kap. 98); Flat. I, 91—92.

13^{36}: *fiorar dœtr*: Hkr., Fm. I og Flat. har kun 3 døtre. Odd selv nævner s. 52^{10} 3 døtre, Azſtrið, Gunnhilldr og Þyri. Med Geira, som nævnes her, men var død. da den s. 52 nævnte begivenhed foregik. bliver det altsaa fire.

Olafs møde med Geira og ægteskab med hende skildres langt udførligere i vort hdskr. end noget andet sted.

Kap. 11 (s. 16 [23]). "Fra Olafi konungi". Olaf beleirer og indtager forskjellige borge, som før havde tilhørt dronning Geira. Hkr. 143 (kap. 25); Fm. I, 103 (kap. 59); Flat. I, 93 (kap. 66 og 67). De to sidstnævnte kilder har her fulgt Odd.

Kap. 12 (s. 18 [7]). "Fra Olafi konungi". Geira dør. Olaf kommer til Danmark og gjør strandhug der; han bliver forfulgt af de indfødte, og han og hans mænd frelses ved et under. Lakunen i B (s. 10 [10]) slutter ved det sted, der svarer til 18 [9] i denne udgave. Geiras død omtales i Hkr. 146 [31] (kap. 30), hvor derimod underet i Danmark ikke nævnes. Fm. I, 135 (kap. 75) og Flat. I, 115 f. (kap. 89) følger Odd. B indsætter s. 10 [13] (svarende til 18 [14] i denne udgave) en fortælling om kongens søster Ingibjorg, der kun forekommer paa det sted. Det synes at være indkommet der andenstedsfra, hvorfor ogsaa den maade, hvorpaa fortællingen indledes i B taler: ok þess er getið i savgone (smlgn. Munchs anmærk. til stedet, s. 82).

19 [4]: skylldi; saa ogsaa B 11 [2]. Derimod Fm. I og Flat. hlifði. B har intet svarende til: með fultingi iesu cristz; derimod Fm. I og Flat.: með guðs fulltingi.

Kap. 13 (s. 19 [19]). "Fra draum Olafs konungs". Olaf ser et syn, reiser til Grækenland og bliver primsignet; drager tilbage til Rusland, hvor kongen og dronningen lader sig døbe. B. kap. 8 (s. 11); Fm. I, 137 (kap. 76); Flat. I, 116 f. (kap. 89—90).

21 [17]: *er þetta var gort — brot þaðan.* B lader ham (12 [13]) reise "i þau heroð er liggia við Irland". Indsætter desuden en bemærkning om, at Pall biskop kom fra Grækenland og kristnede kong Valdemar og hans dronning. B stemmer heri med Fm. I, 141 og Flat. I, 119 (se "Forord" s. LXXIII f.).

Kap. 14 (s. 21 [22]). "Fra Olafi konungi". Olaf lader sig døbe af abbeden i Syllingar, drager til England og slutter sig sammen med Sigurd jarl. B kap. 9 (s. 12); Hkr. 147 f. (kap. 32) følger her Ágrip sp. 34 ff. Fm. I, 145 ff. og Flat. I, 120 f. kombinerer her Snorres og Odds fremstillinger, idet de i kap. 78 (92) gjengiver Snorres fortælling om eneboeren, derimod i kap. 79 (93) Odds fortælling om abbeden, der døbte Olaf.

Kap. 15 (s. 23 [8]). "Fra Hakoni oc Ala". Dette kapitel mangler i B, men findes ordret overensstemmende i Jomsv. saga VI (s. 22) og i Arngrim Jonssøns latinske oversættelse af Jomsv. saga ed. Gjessing, pag. 14; smlgn. "Forord" LV ff. Hkr. omtaler s. 143 [33] Olafs deltagelse i toget med keiser Otto, men lader ham følge sin svigerfader Burizleif. Fm. I, 125 (kap. 70) og Flat. I, 110 følger dels Snorre, dels (i enkelte detaljer) Odd.

24 [27]: *konungr for til ægisdura með sitt lið. En hakon jarl með sinn her til slesmunna.* Saaledes ogsaa Jomsv. 26: Haraldr konungr ferr með skipa liþi til ægis dyra. En Hakon jarl ferr með sinn her til slesdora. Derimod Arngrim s. 16: Haralldus sua classe

ad amnis Slesvicensis ostium, Haquinus vero altera parte ad Eidoram fluvium appulit. Hkr. 144—145 (kap. 26 og 27) har en anden fremstilling, og Fm. I, 125—129 (Flat. I, 111—113) har vistnok laant mange træk fra Odd eller Jomsv., men følger dog, hvad begivenhedernes hovedlinjer angaar, Snorre.

25[25]: Jomsv. s. 28[22] (Arngrim 17, nederste linje) lader Olaf først paalægge 6 dages faste. Det samme kommer igjen i Fm. I og Flat. Derimod er det kun Arngr., som har noget svarende til Olafs raad "at eta engi uæti", se "Forord" s. LVII.

26[11]: *ok hafðu þeir þa fastat iiij dœgr til sigrs ser.* Saa ogsaa Jomsv. og Arngr.; hos dem synes dette dog ikke at passe med de 6 dages faste, som Olaf ovenfor havde tilraadet. Fm. I og Flat. har intet svarende til dette.

27[15]: Fortællingen om Haakon jarls hjemreise er meget mere kortfattet i Jomsv. og hos Arngrim.

28[11]: *i annan stað*: Arngr. 20[4]: alio. Derimod Jomsv. 33: i austrveg; smlgn. Fm. I, 130 (Flat. I, 114[4]): ek hefi ríki nokkut í Vindlandi.

Kap. 16 (s. 28[13]). "Fra Olafi tryggua syni". Olaf gjør strandhug i Irland. En bonde kommer for at faa sit kvæg igjen og giver kongen hunden Vigi. B kap. 10 (s. 13). Hkr. 150[20] (kap. 35); Fm. I, 151 (kap. 82); Flat. I, 151 (kap. 120). Hkr. og Fm. I (Flat.) sætter denne begivenhed efter tvekampen med Alpin og giftermaalet med Gyda.

Kap. 17 (s. 29[19]). "Fra Olafi tryggua syni oc Alpin kappa". B 14[12] f. (kap. 10); Hkr 139[17] ff. (kap. 33 og 34); Fm. I, 148 (kap. 80); Flat. I, 150 (kap. 118). *Alpin*; B Alvini og Almvini; Hkr. o. s. v. Alfvini.

30[10]: *Olafs ſcota konungs*; saaledes ogsaa B; Hkr. "er konungr var á Irlande". Smlgn anm. i Munchs udgave s. 83. Hkr. og de sagaer, der følger den, har intet om, at Olaf lod Alpin binde baglængs paa hesten. S. 31[9-10]: B har intet tilsvarende.

Kap. 18 (s. 31[11]). "Fra Hakoni jarli". Oversigt over begivenhederne i Norge under Haakon jarls regjering. B. kap. 11 (s. 15). Hkr. 153—154 (kap. 39); Fm. I, 161—184 (kap. 86 ff.); Flat. I, 183 ff.

31[28]: *með LXX skipa annars hundraðs*; B 15: með LX skipa, saa ogsaa Hkr. 155[16]. Fm. I, 161[23-24] smlgn. I, 169[24-27]; 107[5]. Fsk. 45 (kap. 27). Derimod Jomsv. 100[4]: er þeir ero bunir þa fara þeir or landinu oc hafa .c. storskipa. En þeir hafa þangat haft or Jomsborg til veizloNar LXX aNars .c. oc varo i þui tali morg smascip. Flat. I, 183 (kap. 148): ok þa er Jomsvikingar uoru albunir þa fara þeir or landi ok hafua hundrat. en þeir hofðu allz halfan seaunda tog annars huudraðs ok voru i þui tali morg sma skip.

32[8]: *En Bui var eptir*; B tilføier: með XXX skipa.

32[19]: *firir borð allir Bua þegnar*; mgl. i B; cfr. Hkr. 158[34]: fyrir borð allir Búa liðar; ligesaa Jomsv. 118[13], Fm. I, 178, Flat.

I, 193—194. Naar vort hdskr. her har et andet ord (þegnar) end det traditionelle (liðar), synes det at tyde paa en oversættelse.

32[18]: B tilføier: en Vagni voro grið gefin o. s. v.

Kap. 19 (s. 32[20]). "Fra suikræðum hakonar jarls við Olaf tryggua son". B kap. 12 (s. 15); Hkr. 163 (kap. 51); Fm. I. 187 ff. (kap. 93); Flat. I, 216 f. (kap. 175). Snorre har her forandret Odds fremstilling saaledes, at den kom til at passe bedre med skaldenes og de andre kilders beretninger (Se Storm Sn. St. Hist. skr. 141).

33[9]: *þa er þat heimollt*: B har intet tilsvarende.

33[24]: *til englandz*; ovenfor (s 32[32]) har han sagt, at Thorir skal reise "i garða austr"; Josteinn og Karlshofuð sløifes af Snorre, men tages op igjen Fm. I, 188; Flat. I, 216. (Smlg. Storm l. c. 141).

33[25]: *austr i Garða riki*: Hkr. Fm. I og Flat. lader Thorir Klakka finde Olaf i Dublin hos hans svoger Olaf Kvaran. Naar Kristnisaga kap. 6 (Hauksb 131[5]) siger: "Olafr konungr for af Irlandi ok austr i Holmgarð en or Holmgarði til Noregs sem ritað er i sogu hans", saa maa man vistnok med Munch i anm. til vedk. sted i hans udgave (s. 87) forstaa Odds Olafssaga. Bj Magn.s. Olsens bevis for, at der i Kristnisaga sigtes til Gunnlaugs Olafssaga (Aarb. f. nord. Oldk. Hist. II R 8, 276 ff.) kan neppe betragtes som overbevisende for dem, som ikke gaar ud fra den nævnte forfatters forudsætninger (se "Forord" s. LXXVI). Snarere kunde man finde et bevis for en saadan antagelse i den omstændighed, at Kristnisaga siger: "fra Irlandi austr i Holmgarð", medens, ifølge Odd, Olaf var reist fra England "austr i Garða riki".

34[20]: *finnr einn*: Hkr. udelader ogsaa historien om finnen; ligesaa Fm. I, 205; derimod har Flat. I, 231 denne historie, dog uden som sædvanligt i saadanne tilfælde at stemme med B

34[34]: *þa verði guðs vili ok varr*; saa ogsaa B 16 (nederste linje); derimod Flat. I, 231: guðs vili ok ykkarr, der synes at være en vilkaarlig forandring for at faa bedre mening. Flat. afslutter beretningen om finnen i tilslutning til Fm. I, 206 med, at Odds morbroder gjentager de af finnen givne raad.

36[1]: *lauk svá hans æfi*: Hkr. har intet om Thores drab. Fm. I. 206 fortæller det efter Odd.

Kap. 20 (s. 36[8]). "Fra Haakoni jarle hinum rika". Haakon jarls overmod driver bønderne til oprør. B 18 (kap. 13); Fm. I, 207 (kap 101); Flat. I. 233 (kap. 189).

36[12]: *heimilar*; cfr. Ágrip 24[9] ff.

36[17]: *einn islenzkr maðr*: B 18[8]: Þorleifr islenzkr maðr.

36[24]: Hkr. 166 (kap. 53) gjør Orm lyrgja til hovedpersonen i oprøret mod Haakon jarl og nævner kun ganske kortelig Brynjolf (166[22]); smlgn. Storm l. c. 141. Fm. I, 207—8; Flat. I, 233—34 har først Odds historie om Brynjolf, som de afslutter med den fra Hkr. laante sætning: Var þá við sjálft at þeir (herrinn Flat.) mundi upp hlaupa (Hkr. 166[28]). Derpaa gaar de over til Snorres fortælling om Orm lyrgja.

38[6]: *flyr hann nu til skipanna.* Hkr., Fm. I og Flat. ved intet om, at jarlen flygtede til skibene. Haakon jarl er ifølge deres fremstilling paa Melhus i Guldalen, idet bønderne gjør oprør. Han selv og (Þormoðr) Karkr flygter over Gulaaen og gjemmer sig i en hule (cfr. Ágr. 25[18]), hvor Kark drømmer om Erlend og om manden, som sagde, at alle sunde var lukkede. Derefter begiver de sig til gaarden Rimul.

Kap. 21 (s. 38[18]). "Fra Olafi tryggua syni". Olaf Tryggvason seiler nordover og ind i Trondhjemsfjorden. Jarlen flygter fra sit skib ind i skoven. Olaf møder Erlend og dræber ham. Jarlen og Kark flygter til Rimul, hvor Thora skjuler dem. Kark dræber jarlen og bringer hans hoved til Olaf, som lader ham dræbe. B 19 (kap. 14).

38[22]: *ij skip*: Hkr. 167[33]; Fm. I, 211; Flat. I. 235 giver Erlend 3 skibe.

38[28]: *nu vil ek at þu takir litinn bát* o. s. v.; saa ogsaa B; hertil har de andre kilder altsaa intet tilsvarende.

39[17]: *nefndisc*; se "Forord" s. XXXXVIII.

39[35]: *Karkr*; Hkr., Fm. I og Flat. kalder ham snart Karkr, snart Þormoðr Karkr. Ágrip kalder ham carki (25[14]); Fsk. 54 (kap. 66) kalder ham Skopti Karkr.

40[21]: B tilføier foran mottulinn rekinn: hestinn dauðan; se "Forord" s. LXXIV.

41[20]: *Nu er urli drepinn*; denne drøm, saavelsom den følgende, kommer i de andre kilder tidligere, idet de henføres til opholdet i jarlshulen (Hkr. 167[7]; Fm. I, 21[1]; Flat. I, 235); se ovenfor.

41[25]: *gefi mer hest mikinn acafliga*; saa ogsaa B; istedenfor denne drøm har Hkr. 168[34]: lagði Olafr konungr gullmen á háls mér. Fm. I, 216—217 lader ham have begge drømme; ligesaa Flat. I, 238.

42[2]: *bað hann upp festa*; B 21: let hann hengja. Hkr. 169[15]: leiða hann i brott ok hoggva höfuð af. Efter Fm. I, 218 og Flat. I, 238 lod kongen Karks hoved først skjære af, dernæst jarlens og Karks hoved fæste i galgen. Ágr. 27[13]: en hann var þo upp hengþr. Theod. mon. 18[7]: rex laqueo necari jussit; Hist. Norv. 115[18]: ut latro suspensus est. Hkr. Fm. I og Flat. lader Haakon jarls hoved blive stenet af den forbitrede almue.

Kap. 22 (s. 42[6]). "Fra landaskipan". B kap. 15 (s. 21). Nori kaldes i B Nórr.

42[9]: *uestr frá er England*; B: en i vestr er Englanz haf.

42[10]: *Noregr er vaxinn með iij oddum*; mgl. i B.

42[11]: or utsuðre; B or syðre. *ueggestafs*: cfr. Hist. Norv. s. 78[3] og professor Storms anm. dertil.

42[13]: *En landit er greint oc callat þessum heitum* mgl. i B, hvorved Vik etc. der kommer til at staa elliptisk uden nogen tilhørende sætningsforbindelse.

42[14]: *uplond* og *finmork* udelades i B.

42[19]: *ok er hann heygðr* o. s. v. mgl. i B.

42[31]: B tilføier her: oc varo þeirra a milli fylkiskonungar i morgum heruðum, en hann eyde allum sem i hans savgo gætr.

Kap. 23 (s. 42[32]). "Fra þui er Olafr var til konungs tekinn". B kap. 15 (s. 21 f.) Fsk. kap. 70 (s. 57); Hkr. 170 (kap. 57); Fm. I, 219 (kap. 105). Flat. I, 239 (kap. 193). De to sidstnævnte fremstillinger følger Odd. Om sammenhængen mellem Fsk. og Odd paa dette sted se "Forord" s. LXV. Svarende til styriolld i B har Fsk. s. 57 (kap. 70) samnað; Fm. I, 220 (Flat. I, 239) þys. Fm. I og Flat. har i høi grad udvidet fortællingen.

43[1]: *suðr til Danmerkr*; B suðr til Gautelfar. Fsk. 57 (kap. 71) norðan fra landamæri ok suðr til Danmerkr.

Kap 24 (s. 43[27]). "Fra Olafi konungi er hann boðaði retta tru". B kap. 15 (s. 22), meget mere kortfattet.

44[3]: *huersu gera englismenn eða saxar eða danir*: B 22: bað þa hyggia at demum Englismanna eða Þyverskra manna eða Danmarkar.

44[17]: *byskupi*; saa ogsaa B 22. Det har ikke før været nævnt, at Olaf havde nogen biskop med, da han kom fra Gardarike til Norge.

Kap. 25 (s. 44[21]). "Fra Olafi konungi Trygguasyni". Kronologiske bemærkninger med hensyn til Olafs liv. B kap. 15 (s. 22).

44[23-27]: B tillægger Are frode den mening, at Olaf var 32 aar, "sumir menn" at han var 22. B er her udentvil korrekt (se Munch i anm. s. 90—91). I Fm. I, 222—23; Flat. I, 240—41 giver Olaf selv i en tale til bønderne disse kronologiske oplysninger om sit tidligere liv.

45[4]: *XI*: B IX, ligesaa Fm. I, 222; Flat. I, 241. XI er vistnok det rette, da det maa til for at gjøre 32.

45[8]: *i vestrlondum var hann IX ar*; Fm. I, 223, Flat. I, 241: en 4 fyrir vestan haf i hernaði.

45[24]: *IX ar*; B 23 IX ár eða tíu.

45[28] VII *ár oc* XX; B 23: VI ár ok XX. Ingen af delene kan være rigtig; thi 32--9 = 23.

Kap. 26 (s. 45[1]). "Fra Olafi konungi tryggua syni". Olaf reiser til England, bringer prester med sig tilbage og kristner paa tilbageturen Sigurd jarl paa Orknøerne. B kap. 16 (s. 23). Den kronologiske bemærkning i begyndelsen af kapitlet mangler i B. Hkr. 165 (kap. 52) lader Olaf kristne Sigurd paa veien til Norge, da han første gang drog fra England. Ligesaa Fm. I, 200—202 (kap. 98); Flat. I, 228 (kap. 187).

46[24]: *son hans ungan er huelpr het*. Navnet omtales ikke i B s. 23. Hkr. 165[17] kalder sønnen Huelpr eða Hundi og siger, at Olaf tog ham med sig som gissel. Saa ogsaa Fm. I, 202; Flat. I, 229.

Kap. 27 (s. 46[35]). "Fra Olafi konungi". Olaf kommer tilbage til Norge, holder ting med bønderne paa Mostr. B kap. 17 (s. 24).

Snorre lader det ting, hvor de her skildrede begivenheder foregaar, holdes paa Rogaland (Hkr. 173, kap. 61). Fm. I, 280; Flat. I, 283 paa Mostr.

Kap. 28 (s. 48 [1]). "Fra þui er seliomenn funðuz". B kap. 18 (s. 24); mgl. i Hkr.; Fm. I, 227—228. Flat. I, 244.

48 [14]: *með tign ok þo ræzlu*; B með hreðslo. Fm. I, Flat.: með uegsemd.

48 [31]: *er sigurðr het aðru nafni*: mgl. i B.

Kap. 29 (s. 49 [14]). "Fra Olafi konungi". De hellige ben findes paa Selia; Olaf lader en kirke bygge der. B kap. 19 (s. 25). Flat. I, 245; Fm. I, 230 er her meget forkortede.

Kap. 30 (s. 50 [4]). "Fra Sunnefu". B. kap. 20 (s. 25): mgl. i Hkr. Fm. I, 224; Flat. I, 242.

50 [19]: pro sustentacione etc. se "Forord" s. XLVII.

50 [21]: efter *nu hofu þau upp* er der en lakune paa to blade, til hvilken der i B foruden resten af dette kapitel svarer 3 andre kapitler: "Fra þvi er Olafr konungr cristnaði Hôrðaland"; "konungr giptir systur sinar" og "Hôfðingiar toko tru".

Kap. 31 (s. 50). "Fra Eiriki konungi i Suiþioð". B kap. 24 (s. 29). Mgl. i Hkr. Flat. og Fm. I og II. Begivenheden fortælles meget vidløftigere i A end i B. Harald grenskes og Vissivalds indebrænding behandles i Hkr. 161—162 (kap. 48) og Flat. II 4—5.

Kap. 32 (s. 51). "Fra Olafi tryggua syni oc Sigriði drotningu". B kap. 24 (s. 29) Hkr. 177 (kap. 66); Fm. II, 128 (kap. 193); Flat. I, 369 (kap. 301). De to sidstnævnte kilder følger Hkr's. fremstilling.

51 [35]: *þa sa hon i einum stað docnaðan hringinn*: saa ogsaa B; anderledes i de andre kilder.

Kap. 33 (s. 52). "Fra þui er Sigvalldi tok Suein konung". B kap. 25 (s. 29) har kun en ganske kortfattet fortælling, af et delvis forskjelligt indhold, om denne begivenhed. Se Munchs anm. s. 95 og "Forord" til nærværende udg. s. LVII f. Hkr. 153 [5] (kap. 38); Fm. I, 156—160 (kap. 84—85); Flat. I, 176—179 (kap. 141—143); Jomsv. XXVI (pag. 85); Arngr. ed. Gjessing pag 34.

Kap. 34 (s. 54). "Fra þingi Olafs konungs". B kap. 26 (s. 30) betydelig mere kortfattet. Hkr. 176 (kap. 65). Flat. I, 295; Fm. I, 302. Alle disse 3 kilder kalder det et "fjögurra fylkna þing".

54 [24-29]: hertil er der intet tilsvarende i B.

Kap. 35 (s. 54 [30]). "Fra Sæiðmannum" B kap. 27 (s. 30).

55 [10]: *Sua hefir sæmundr ritað* o. s. v.: dette kan i dette hdskr. ligesaavel referere sig til det foregaaende som til det følgende. Derimod i B er den tilsvarende sætning direkte styrelse for det følgende, saa at Odd paa den maade paaberaaber sig Sæmund som kilde for, at Olaf først samlede seidmændene paa Dragseidet, siden paa Nidarnes. Hkr. s. 178 (kap. 69) lader undsigelsen af seidmændene ske paa et ting i Tunsberg, hvor kongen ogsaa lod dem brænde inde. Fm. II, 134—135 (kap. 195) og Flat. I, 373—374 sætter denne begivenhed i

forbindelse med Olafs bryllup med Þyri og lader den ogsaa foregaa i Tunsberg. De sætter den i kong Olafs tredje regjeringsaar.

56[10]: B tilføier et par linjer om, at mændene fremførte Eyvinds ord for kongen, og dennes bemærkning i den anledning. Hkr. 179[16]; Fm. II, 136. Flat. I, 374. De to sidstnævnte har en del mere end Hkr.; i mening stemmer de i det væsentlige med B, men ikke i ord. Deres fælles kilde maa altsaa have været forskjellig baade fra A og fra B.

Kap. 36 (56). "Fra hroalldi". B kap. 28 (s. 31) nævner ogsaa Hroalldr i Godey, medens Hkr. 189—191 (kap. 85—87), Fm. II, 175 og Flat. I, 393 lader Rauðr hinn rammi være bosat der og fortæller om ham mere udførlig delvis de samme begivenheder, som her fortælles om Hroalldr. Den dødsmaade, som de lader Rauðr vederfares, henføres af Odd (kap. 55, s. 81—82) til en unævnt mand (einn maðr mattugr oc malsniallr).

57[13]: *festa hann up a hapan galga*: B kap. 28 (s. 31): let konungrinn drepa hann.

Kap. 37 (s. 57). "Fra haleyiom". De helgelandske høvdinger samler en hær imod Olaf, som bestemmer sig til at opgive sit tog nordpaa og drager til Gautelven, hvor han møder Sigrid Storraade, med hvem det kommer til et endeligt brud. B kap. 29 (s. 31—32). Kapitlets sidste del svarer til Hkr. 178 (kap. 68); Fm. II, 130; Flat. I. 371. Disse tre sidstnævnte kilder lader Olafs reise for at møde Sigrid ske om vaaren i det tredje aar af hans regjering, efterat han havde indført kristendommen paa Hedemarken og Ringerike.

Kap. 38 (s. 58). "Fra Olafi konungi". Olaf lader Tranen bygge. Aki hinn danski priser dronning Thyres dyder for kong Olaf. B kap. 29 in fine (s. 32). Hkr. 185 (kap. 79). Angaaende brugen af hankjønsformen *Traninn* og hunkjønsformen *Tranan* se Munchs anm. til dette sted, s. 96.

58[23]: *þeim manni er biorn het*: B 32: rikum manne i Noregi er Biorn het. Fsk. 43 (kap. 52): Þyri hafðe fyrr verit gipt Styrbirni syni Olafs Svia konungs.

Kap. 39 (s. 58). "Islendinga þattr". En del Islændinger kommer til Nidaros. Kjartan Olafsson kapsvømmer med kongen; Kjartan, Halfred og andre lader sig døbe. B kap. 30 (s. 32). Hkr. 192—94 (kap. 88—90); Fm. II, 26 ff. (kap. 159 f.) og II, 206 (kap. 217). Flat. I, 310 ff. og I, 426. Kristnisaga kap. 11 (Hauksb. s. 139). Laxdœla saga kap. 40 (s. 140 ff. Kålund). Hkr. har intet om kapsvømningen. Se forresten "Forord" s. LXIX.

60[6]: *dregr at iolum*; B 33: er komit var at iolum. Hkr. 193[13] þa kom Mikjálsmessa.

Kap. 40 (s. 61[1]). "Fra Olafi konungi ok Þangbrandi presti". Olaf faar kristendommen indført paa Island. B kap. 30 in fine (s. 33). Islendinga bók kap. 7 (pag. 7 ff. ed. Møbius). Hkr. 185 (kap. 80), 195 (kap. 91) og 204 (kap. 103). Fm. II, 197—211 og 232 ff. Flat. I, 421—428 og 441—443. Kristnisaga kap. 7 ff. (Hauksb. s.

132 ff.) og kap. 12 (Hauksb. s. 141 ff.). Laxd. kap. 41 (s. 153 ff. ed. Kålund).

61 [1-13]: intet tilsvarende i B; stemmer med Ib. s. 7 [28-36].

61 [9]: *En þangbr. — uetrix*: Intet tilsvarende i Ib., derimod smlgn. Hkr. 185 [26] f. (kap. 80).

61 [13]: *þa er imote hofðu mælt*: smlgn. Ib.: þa es hann hafðu níðt (smlgn. "Forord" s. XXXXV).

61 [13-27]: til dette stykke svarer slutningen af kap. 30 i B.

61 [27]: *Kiartan Olafsson oc Suerting Runolfsson guða oc ij aðra.* B kap. 30 (s. 33): Kiartan ok Ronolfr Suertingssonr Halldorr Guðmundar sonr af Moðro vaullum ok Kolbeinn sonr breno Flosa. Kristnisaga k. 11 (H. b. s. 140 [22]): Kiartan Olafssun. Halldors sun Guðmundar rika, Kolbein sun þorðar Freysgoða broður Brennu Flosa Suerting sun Runolfs goða; cfr. Laxd. k. 41 (s. 155 [10]). Fm. II, 210: Kiartan Ólafsson ok Haldór Guðmundarson, Kolbein Þórðarson freys-, goða ok Sverting Runólfsson. Flat. I, 428 har de samme navne, Hkr. 204 [13-14] (kap. 103) de samme navne, men uden epitheta. Morgenstern (l. c. s. 4) antager, at aarsagen til, at nærværende hdskr. kun har to navne, er at skriveren har sprunget over fra Runolfs goða til Freysgoða, og da han saa ikke har fundet flere navne. men vidste, at der var fire, har han sat til "oc II aðra". Forklaringen er meget tiltalende og lader sig ligesaavel anvende paa en oversætter som paa en afskriver.

61 [30]: *þeir hiallti oc gitsurr* etc. B nøier sig her med at henvise til Islendingabók: komu þeir siðan ut hingat ok til alþingis sem segir i Islendingabok ok varð þa alcristið allt Island af hans raðum ok hafa menn þær miniar hans hingat til landz (smlgn. nærv. hdskr. s. 63 [25-27] og "Forord" s. XXXV og LIX).

62 [17-19]: mgl. i Ib.; cfr. Kristnisaga k. 12 (Hb. s. 142 [1]): þeir hofðu krossa ij; þa er nu eru i Skarðinu eystra; merkir annarr hæð Olafs konungs, annarr hæð Hiallta Skeggiasunar. Fm. II, 235; Flat. I, 442 det samme, bare at navnene er i omvendt orden. Hæð Hiallta Skeggiasunar er her tydeligvis kommet ind ved senere tilsætning af en mand, som har fundet, at det andet kors stod uforklaret, og ikke kan have haft synderlig klart begreb om betydningen af ordet hæð.

Kap. 41 (s. 63). "Fra Olafi konungi". Hauk og Sigurd kommer til kongen, nægter at lade sig kristne, bliver sat fast og flygter til Haalogaland. B kap. 31 (s. 33). Hkr. 186 (kap. 81). Fm. II, 143 (kap. 199). Flat. I, 378 (kap. 308).

Kap. 42 (s. 64 [7]). "Fra Olafi konungi". Odin kommer til kong Olaf paa Augvaldsnæs. B kap. 32 (s. 34). Hkr. 180 (k. 71). Fm. II, 138; Flat. I, 375. (Smlgn. "Forord" LXX).

65 [25]: *tak nu þessi slatr oc casta a sia ut*: B tilføier: ok er hundr var til látin do hann þegar. siþan var þat brent. Til denne sætning findes intet tilsvarende noget andet sted.

Kap. 43 (s. 65 [34]). "Fra Olafi konungi oc eyþindi kelldu". B

kap. 32 in fine (s. 34). Hkr. 179 (kap. 70); Fm. II, 140 (kap. 198); Flat. I, 377 (kap. 306).

66[4]: *skip fim*: saa ogsaa B. Hkr. 179[25]: langskip alskipat. Saa ogsaa Fm. II og Flat.

66[10]: *en nu kom* o. s. v. Denne henvisning til salmisten findes ikke i B og heller ikke i nogen anden kilde.

66[27]: *bað hann hoggua þa alla*: B 35[3]; varu sokt þar sem Skratta sker heita Hkr. 180[9]: let binda þa þar. Lét Eyvindr suá líf sitt ok allir þeir. Fm. II, 143 (Flat. I, 377): voro þeir fluttir i eitt flœðisker at konungs ráði skamt frá eyjunni blindir ok bundnir; létu þeir Eyvindr þar allir líf sitt.

Kap. 44 (s. 67[11]). "Fra Olafi konungi". Olaf lader Ormen skamme bygge. Hauk og Sigurd kommer til kongen og bringer Haarek i hans magt. Haarek bringer Eyvind Kinnriva i kongens magt. Olaf lader efter frugtesløse omvendelsesforsøg Eyvind dræbe. Þorir hiortr bliver dræbt af Vigi. B kap. 33 (s. 35). Hkr. 186—190 (kap. 82—86). Fm. II, 164—168 og 176 (kap. 204). Flat. I, 383—85 og 393.

68[18]: *riki yfir fim fylkiom*; B 36: ann ek þer slíks lutar sem Hareki (ɔ: 4). Fm. II, 168 og Flat. I, 385 lader Eyvinds forældre love, at barnet "skal allt til dauðadags þjóna Þór ok Óðni".

69[13]: Hkr. og de kilder, som følger den (Fm. II og Flat.), har intet om forvandlingen til en hjort.

69[29]: *fal hann þessi heruð oll a hendi hareki*; mgl. i B.

69[31]: De afsluttende kirkelige bemærkninger er noget forskjellige i B. Oversætteren eller skriveren af den redaktion har desuden tilføiet: en truum þvi af sliku sem oss syniz til þess fallit.

Kap. 45 (s. 70[6]). "Kuanfang burizleifs konungs". B kap. 36 (s. 34). Hkr. 200 f. (kap. 99 og 100); Fm. II, 131 ff. (kap. 195); Flat. I, 372 f. (kap. 303).

70[31]: *for sua fram XI daga*: Saa ogsaa B. Hkr., Fm. II og Flat. 7 dage. Smlgn. 72[6]: nio nætr. Fm. II, 134[1] har der paa det tilsvarende sted ogsaa 7. Efter B var Thyres fosterfader med hende i Vindland og reiste siden til Norge for hende. Efter Hkr. og de andre fremstillinger reiser Thyre og hendes fosterfader (Özurr Agason) til Norge, hvor Olaf holder bryllup med hende, efter Hkr. i Trondhjem, efter den store Olaf Tryggvasons saga i Tunsberg. Efter B reiste Thyre siden selv til Norge, og hun og Olaf drog saa sammen til Falster, hvor de holdt bryllup.

71[35]: *Þorarinn Nefulfsson*: saa ogsaa B; Fm. II, 133, Flat. I, 373: einn hœverskan skutilsvein.

Kap. 46 (s. 72[15]). "Fra Guðabrote.". B 34 in fine (s. 37). Flat. I, 400—401. Flatøbogen har dog intet om kaproningen.

Kap. 47 (s. 72[29]). "Kuanfang sueins danakonungs". B kap. 35 (s. 37). Hkr. 200 (kap. 98). Fm. II, 130—31. Flat. I, 372.

73[2]: B tilføier her: ok var þeirra dottir Astriðr moðer Sveins konungs Ulfs sonar.

75[5]: *En Olafr konungr villdi oc eigi heiðnaz firir hennar* (*sakir*): noget saadant har ikke tidligere været paa tale i dette haandskr., men vel i B (s. 32, cfr. nærv. hdskr. s. 57[30]).

Kap. 48 (s. 73[8]). "Fra Olafi konungi". Kong Olaf frelser en af sine hirdmænd ned fra Hornelen. B 36 (s. 38). Hkr. 195[27] (kap. 92). Fm. II, 275; Flat. I, 465. De to sidstnævnte kilder henlægger denne begivenhed til Olafs sidste tog sydover.

73[26]: *feck þo borgit ser nauðulega*: B lader Olaf redde dem begge to, tage en under hver arm. Fm. II og Flat. lader kongen først bære manden noget høiere op.

Kap. 49 (s. 73[33]). "Fra Olafi konungi". Skildring af Olafs dygtighed i allehaande idrætter. B 36, in fine (s. 38) er her langt mere kortfattet end nærværende haandskrift. Hkr. 195[32] (kap. 92); Fm. II, 169 (kap. 206); Flat. I, 368 (kap. 299). De to sidstnævnte følger væsentlig Hkr.

73[35]: *fara or henni i kafi* mgl. i B.

74[9]: *ij eða iij*: B þria. *oc imorgum lutum* etc.: mgl. i B.

Kap. 50 (pag. 74). "Fra Olafi konungi". Torkell Dydrill ser to mænd i prægtige klæder aabenbare sig for Olaf. B 37 (s. 38) Fm. II, 277; Flat. I, 466. De fire første linjer af kapitlet har intet tilsvarende i B.

74[15]: *stundum*: B eitt sinni; Fm. II og Flat. optliga.

74[26]: *Guðbrandr af dalum*: saa ogsaa B; mgl. i Fm. II og Flat.

74[31]: Fm. II og Flat. lader Olaf gjøre endel kunster med Torkels kappe, saa den bliver tør og bedre end før.

75[6]: *rioðr*: B nævner intet rioðr. Fm. II og Flat. siger, at der i dette rjóðr var et hus

75[8]: *haralldi Sigurðar syni*: cfr. 75[23]: sagþi þenna atburð haralldi konungi. Her har vi altsaa en lignende gjentagelse som den Morgenstern finder saa upassende s. 11[26] og 11[37] (smlgn. "Forord" s. LXIV), og her har B den samme gjentagelse, som altsaa med tryghed kan tillægges Odd.

75[24]: *efter haralldi konungi* tilføier B: sem ek gat. Fm. II og Flat. lader denne begivenhed foregaa, medens Olaf er paa veien sydover med Ormen.

Kap. 51 (s. 75). "Fra Olafi konungi". Mens Olaf sidder i sit høisæde, forsvinder han pludselig i alle hirdmændenes paasyn. Olafs betydning og virksomhed for kristendommens indførelse i Norge og andre lande. B kap. 38 og 39 (s. 39 f.). Fm. II, 282—83; Flat. I. 468. Hverken Fm. II eller Flat. nævner Gudbrand af Dalene. Disse to kilder slutter sig iøvrigt nærmere til A end til B.

76[7]: *fim lond*: B nævner straks navnene paa landene, som er de samme seks, der nævnes her nedenfor (s. 76[15]); cfr. Fsk. kap. 71 (s. 57); Ágrip 16 (sp. 37[7]) nævner kun fem lande, idet det udelader Grønland; det samme gjør Hist. Norw. (s. 116[4]), der ellers følger samme orden i sin opregning, som nærværende haandskrift.

76[28]: cfr. B 39; *þui at uplendinga konungar* o. s. v. mgl. i B; smlgn. Hist. Norw. 111[12]: perditis tributiferis Sweonum.

76[29]: *treystuz þo eigi* o. s. v. B siger netop det modsatte, at de havde dem i sine huse.

76[33]: *V konunga*: B IX. Fsk. 77 (kap. 94) ogsaa 9; men Hkr. 281[5] (OHS. kap. 73), 284[29] (i et vers af Ottarr svarti) og 305[12] (kap. 90) fem. De ni konger i B kan vel være indkommet fra Fsk. (cfr. "Forord" s. LXVI).

76[34]: *sua er at virþa*: B indleder denne sætning saaledes: ok þat segir sa er sôguna hefir gertt; cfr. ogsaa Fm. III, 174.

Kap. 52 (s. 77[23]). "Fra Orminum langa". B 40 (s. 40); Hkr. 197 (kap. 95); Fsk. 72 (s. 57); Fm. II, 217 (kap. 223); Flat. I, 433 (kap. 344); cfr. "Forord" LXVII og LXXI.

Kap. 53 (s. 79[8]). "Fra yfirlitum Olafs konungs". B 41 (s. 41); cfr. Ágrip 37[19-24].

79[10]: *oc var hakon en afrendari*; mgl. i B.

79[12]: *aðr hann tæki truna*· istedenfor denne sætning har B blot: þa.

S. 79[32] ff. Jarnskegges drab. B 41 (s. 41); Hkr. 181 f. (kap. 72—76: Fm. II. 35 (kap. 162) og 43 ff. (kap. 166 og 167); Flat. I, 314 og 319—22.

79[33]: *þa mannt þu hafa farar hakonar jarls*: saa ogsaa B; derimod Hkr. 181[25] f., og ligeledes Fm. II og Flat.: gerðu vér svá, sögðu þeir, við Hákon Aðalsteinsfóstra.

80[11]: *mannblót* B kun blott.

80[15]: *breiðœxe*: ogsaa B har øxi mikla ok breiða. Derimod Hkr. 184[6] (kap. 76); Fm. II, 44 (kap. 167); Flat. I, 320: refði gullbuit.

80[24]: *blotum eigi þrælum ne gamalmenni er enskis ero verþir*: saa ogsaa B. Hkr. 183[1] (kap. 74) lader derimod Olaf benytte sig af disse ord ved gjæstebudet paa Lade, hvorom Odd har talt tidligere (B 23, s. 28—29; det tilsvarende sted i vort hdskr. mangler paa grund af den i "Forord" s. III og IV omtalte lakune).

80[30]: *truit nu a guð þann* o. s. v. mgl. i B.

81[7]: *þa let hann eina guðrunu dottur iarnskeggia*: aldeles ord til andet det samme udtryk har B; men derfor kan man ikke slutte, at den ene redaktions forfatter har benyttet den anden; thi den umiddelbart følgende sætning viser ikke alene forskjellige udtryk, men ogsaa en forskjellig forstaaelse af den latinske original: A: þotti henni ser oc nær hogguit vera; B: þotti henni ser mikit misboðit i þui. Hvis den ene oversætter havde laant fra den anden i den første lettere sætning, vilde der have været saa meget større grund til at laane ved den anden, vanskeligere sætning (cfr. "Forord" s. LXII). Efter Hkr. 184 (kap. 78); Fm II, 49; Flat. I. 325 blev der sluttet forlig mellem Olaf og Skegges frænder paa den betingelse, at Olaf skulde gifte sig med Skegges datter Gudrun. Men selve bryllupsnatten forsøgte hun at dræbe ham med en kniv, og derefter skiltes de.

Kap. 54 (s. 81). "Fra Olafi konungi oc hroalldi". B. 42 (s. 42). Munch mener (s. 95), at denne Hroalldr umiskjendelig er samme person, som den i Kap. 36 (s. 56) nævnte Hroalldr i Goðey.

81[12]: *iij ár*: B omtaler dette ved slutten af kapitlet. Hkr. og Fm. II har intet om denne Hroalldr i Moldefjorden, derimod har Flat. I, 451 optaget B's beretning om ham saa godt som ord til andet.

Kap. 55 (s. 81[25]). "Fra Olafi konungi". Olaf lader en mand dræbe ved at tvinge en orm til at krybe ind gjennem munden paa ham og hente hans hjerte ud. B 43 (s. 42).

81[26]: *i sama heraði* mgl. i B. Hkr. 190—91 (kap. 87); Fm. II, 179; Flat. I. 395 henfører denne dødsmaade til Raud den ramme i Godø.

81[24]: B har ogsaa *yrmling*; Hkr., Fm. II og Flat. *lyngorm*.

82[3]: *þar ut*: B har ut siþan um munnin. Hkr. 191[30]: skar ut um siðuna; Flat. Fm. II: skar út um vinstri siðuna.

Kap. 56 (s. 82[6]). "Fra Olafi konungi er hann beitti mann hundum". B 44 (s. 43). Fm. II, 172; Flat. I, 386.

82[10]. *a þingi i þrong mikilli*: B a alþingi, udelader "þrong". Fm. II og Flat. nævner ogsaa, ligesom B, at det var paa altinget dette skede, og har trængselen ligesom A.

83[11]: *clappaði um hann*: saa ogsaa Fm. II og Flat. klappaði honom B.

83[15]: *er maðrix feck sarit*: saa ogsaa B. Fm. II, 174; Flat. I, 387: er Sigurðr kendi sársaukans.

Kap. 57 (s. 83[21]). "Fra Guðròþi oc þeim bròþrum". B 45 (s. 43). Hkr. 196 (kap. 94); Fm. II, 216 (kap. 222) og Flat I, 432 (kap. 343) har en fra Odd forskjellig fremstilling; idet de intet har om Hyrnings simulerede død. Thorgeir og Hyrning samler efter dem med engang folk og drager imod Gudrød.

84[32]: *oc veri honum gefit konungs nafn a fiolmennu þingi*: dette har i B følgende form: eptir þetta var sett fiolment þing ok toko menn hann til konungs. Hkr. har intet tilsvarende, derimod gaar bemærkningen igjen i Fm. II og Flat.: ok stefna til fiolmennt þing at taka hann til konungs.

84[18]: Fm. II og Flat. har fra Odd optaget bemærkningen om Olafs tilfredshed og taknemlighed, som Hkr. ikke nævner.

Kap. 58 (s. 84). "Fra Olafi konungi oc þór". B. 46 (s. 44). Fm. II, 182 f. (kap. 213); Flat. I, 397 (kap. 320).

84[29]: *sia maðr var friðr sionum*: mgl. i B, men gjenfindes i Fm. II og Flat.

84[34]: *þer manut engis þess spyrja* o. s. v. mgl. i B, men gjenfindes i Fm. II og Flat. Mellem disse to kilders beretning er der forøvrigt den forskjel, at Fm. II lader kongens mænd stille spørgsmaalet til Tor, Flat. derimod kongen selv. Derved bliver ogsaa det følgende anderledes i Flat. end i Fm. II, der i alt væsentligt stemmer overens med nærværende hdskr., medens B er stærkt forkortet.

85[2]; *er ver siglum firir*, mgl. i B, der kun har "her"; sætningen kommer igjen i Fm. II, men mgl. i Flat.

85[16]: *er hann geck i syn við oss*: B er hann geck sva ner os; Fm. II. 184 (Flat. I, 397) er hann geck opinberliga i augsyn oss.

Kap. 59 (s. 85[17]). "Trolla þattr". B. 47 (s. 44); Fm. II, 185; Flat. I, 398.

85[18]: *i naumudal*. B lader denne begivenhed foregaa paa Haalogaland og lader befolkningen der sende bud efter Olaf, fordi den ikke kunde "bera sva buit". Fm. III og Flat. derimod stemmer i alt væsentligt med nærværende hdskr.

86[21]: *oc rak i hafut*: B tilføier: ok sva mikit hogg, at ek hugða at haussinn mundi brottna ok varð ek þa at neyta enar neðra leiðar.

86[33]: B lader biskopen kaste bogen paa troldet (a meðal herða mer); Fm. II og Flat. kongen, som her.

Kap. 60 (s. 87[16]). "Fra Olafi konungi". Olaf og Thyre har en søn Harald. B 48 (s. 46); Fm. II, 219 (kap. 224).

87[19]: *oc var hann heitinn eptir foður hennar*. Denne oplysning mgl. i B. Fm. II derimod har den.

Kap. 61 (s. 87[24]). "Fra Sueini konungi oc Sigriði drotningu". B kap. 49 (s. 46). Hkr. 205 (kap 106); Fm. II, 290; Flat. I, 471.

87[26] cfr. 73[1] ff. Snorre er her ganske kortfattet, Fm. II og Flat. derimod refererer Sigrids tale ganske udførlig efter Odd.

88[15]: *systir þin er œrit vel gipt*; mgl. i B, men kommer igjen i Fm. II, 291; Flat. I, 472.

88[28]: *þa skal ek gera varn skilnuð*: saa ogsaa B. Fm. II og Flat. har ikke dette træk. Sigvaldes reise til Norge er eiendommelig for Odd. Hkr., Fm. II og Flat. lader Svein kun sende "menn" til Svithjod.

88[35]: *er þu hefir gert utlagan*: cfr. "Forord" s. LVIII og Fm. II, 293[7].

90[17]: *til Brenneyja*: B til Suiþioðar.

Kap. 62 (s. 90[22]). "Fra Olafi konungi". Dronning Thyre søger at bevæge Olaf til at kræve hendes eiendomme i Danmark og Vindland. B 50 (s. 47). Hkr. 202 (kap. 100). Fm. II, 244. Flat. I, 447.

Kap. 63 (s. 91[13]). "Fra Olafi konungi". Olaf samler en hær; lader sig spaa af en gammel mand paa Mostr; kommer til kong Burizleif i Vindland. B 51 (s. 47); Hkr. 202 (kap. 101); Fm. II, 285; Flat. I, 469.

91[15]: ogsaa B har 120 skibe; Hkr. 205[7] (kap. 105) 60 langskibe; saaledes ogsaa Fm. II, 285; Flat. I, 469.

91[30]: Den gamle mands spaadom sløifes af Hkr., men kommer igjen i Fm. II og Flat.

92[1]: *anduarpaði*: samme udtryk benyttes af Fm. II og Flat., B derimod blés.

92[35]: B tilføier: ok niota skamma stund. Det samme kommer igjen i Fm. II, 286 og Flat. I, 470.

93[1]: Hkr. 205, Fm II og Flat. udelader fortællingen om. at Olaf ventede paa Sviakongen. De lader ham reise lige gjennem Øresund til Vindland.

93[15]: *oc nu leysti* o. s. v. mgl. i B.

Kap. 64 (s. 93[19]). "Fra sonum hakonar jarls". B er her ganske forskjellig (kap. 53, s. 49).

94[4]: *Sigvalldi jarl* maa være en feilskrift eller misforstaaelse fra oversætterens side, idet visen tilhører Sigvat skalds Bersøglisvisur. Halvstrofen lyder i sin helhed (Wisén Carm. Norr. I, 43, str. 15) saaledes:

Erumk, Magnus, vægnir
vildak með þer mildum
(Haralds varðar þu hjörvi
haukey) lifa ok deyja.

94[1]: *fiþr Olafi konungi þat til saka* etc., smlgn. Fsk. kap. 74 (s. 59).

94[11]: *Sigriðr var ok mjök eggiandi*: smlgn. Fsk. 74.

94[30]: *þetta er rítat af Sigpallda jarli*: B 49: ok þetta hefir gort Oddr munkr a latino.

95[8]: *munkat*: B maka. I den oldn. form findes verset ogsaa i Fm. III, 20 (kap. 263), samt i Fsk. 76 (s. 62); ogsaa i Kristnisaga kap. 15 (Hauksb. 144[17]). Paa de to sidstnævnte steder har strofen aldeles samme form som her.

95[15]: B tilføier her nogle linjer, hvor den tillægger Stefnir dette vers og fortæller om hans møde med Sigpaldes datter.

Kap. 65 (s. 95[16]). "Fra Olafi konungi er hann gaf heimleyfi mannum sinum". B 54 (s. 50). Fm. II, 296; Flat. I, 474. Efter Hist. Norw. (Mon. Hist. Norv. 117[10] ff.) og Ágr. kap. 17 (sp. 38[15] ff.) reiste Olaf til Vindland med 11 skibe, idet han ventede, at de andre skulde komme efter. Da de kom til rigsgrændsen, vendte de imidlertid om.

96[19]: *En Olafr konungr bioz meirr itomi*; B 51: en er a leið sumarit bioz konungr at sigla.

96[20]: *Feck Astrið honum margar vinða sneckior*; B: nockurar.

96[24]: *Sigpalldi var þa farinn noþr a scaney*: ogsaa B har: farinn norðr a Skani. Odd maa altsaa i sin original have kjendt og benyttet det i nærv. hdskr. citerede vers af Haldorr ukristne. Det er derfor ikke sandsynligt, at Morgenstern (l. c. s. 32) har ret, naar han mener, at dette sted i vort hdskr. er laant fra Fsk. Læsemaaden er aldeles overensstemmende i vort hdskr. og Fsk. (kap. 75. s. 59), medens Hkr. 207[28-29] (kap. 108; Cod. Fris. s. 159); Fm. II, 297 (kap. 245) læser *hreina* for *hanum* (l. 5) og *krafða* for *krafðan* (l. 6). Sandsynligvis har forfatteren af red. B været opmærksom paa uoverensstemmelsen mellem 11 skibe (96[11]) og 71 skibe (96[24]), og villet fjerne uoverensstemmelsen ved at udelade bemærkningen om de 71

skibe samt Haldors vers, samtidig med at han føiede til: "þa varo en eptir með konunge nockur storskip at afteknum þessum XI skipum".

96[35]: *er skip Olafs konungs sigldu hit ytra*: dette udtryk viser, hvorledes det maa opfattes, naar nærv. hdskr. siger, at Olaf havde 71 skibe. Thi med disse "skip Olafs konungs", sammenholdt med "morg skipin" 97[3], maa naturligvis forstaaes bondeflaaden, der var seilet først. Det er da tydeligt, at med "dualþiz hann enn um rið" 96[12] og "i tomi" 96[20] kan der ikke have været ment saa svært lang tid, saa B's "er a leið sumarit" (s. 51[1]) maa bero paa en misforstaaelse.

Kap. 66 (s. 97). "Fra siglingu Olafs konungs". De forbundne høvdinger iagttager fra holmen Olafs skibe, idet de drager forbi. B 55 (s. 51). Fsk. 60 (kap. 76). Hkr. 208 (kap. 109). Fm. II, 300. Flat. I, 476. Smlgn. ogsaa "Forord" s. LXII.

Der er her i slutten af kap. 65 og begyndelsen af kap. 66 en gjentagelse, der er aldeles ensartet med den, som forekommer s. 11[26] og 11[37], og som Morgenstern (l. c. s. 29) gjør ophævelser over. Her sikres dog gjentagelsen ved B.

97[8]: *Styrcarr af Gimsum*: saa ogsaa B, Fsk. Fm. II, 300; Flat. I, 476. Derimod Hkr. 208[11] (kap. 109[1]) Eindriði af Gimsum (Storm, Sn. St. H. sk. 149).

97[15]: *frændi konungs*: ogsaa B 51. Fm. II, 300 (Flat. I, 476): þat skip átti Þorkell Nefja, bróðir Olafs konúngs, en eigi var hann sjalfr þar á.

98[1]: Olaf svenskes tale og Erik jarls svar udelades af Hkr.

98[24]: *þetta hit mikla skip het tranix þui styrði Þorkell nefja frendi konungs*: saa ogsaa B 52; Hkr. 202[22] (kap. 110) lader derimod Þorkell dyðrill styre Tranen, og Þorkell nefja Orminn skammi.

99[1]: *Sigpalldi mælti* o. s. v.: B 52: Sigpalldi biðr þa Þorkel nefiu dragaz undir holminn o. s. v. Ogsaa Fsk. introducerer her Torkel nefia (dydril). Det er tydeligvis urigtigt og sandsynligvis indkommet i B fra Fsk.; thi allerede tidligere har alle disse 3 kilder anført, at Torkel med Tranen har firet seglene og lagt sig til at vente paa kongen (vort hdskr. s. 98[24]). Der vilde derfor ikke være nogen mening i, at Sigv. oc Thorkel igjen skulde diskutere, om det var bedst at drage den indre eller den ydre led. Efter B og Fsk. lagde de fire skibe, hvortil Ormen skamme hørte, sig under holmen, fordi de saa de andre gjøre det.

99[8]: *sem gull eitt sæi*: dette udtryk henføres af Fsk. 61 og B 52 til Ormen skamme, derimod af Fm. II, 302 og Flat. I, 478 til Ormen lange, ligesom her. Hvor det hører bedst hjemme, kan vel neppe nogen være i tvil om.

99[15] f.: *Nu þognuðu margir* o. s. v. mgl. i Hkr.

99[18] f.: *Oc enn mælti Eirikr jarl* o. s. v. mgl. i Fsk. og Hkr., men findes i Fm. II, 304, Flat. I, 428.

99[27]: *gera þeir nu luti*; ogsaa B nævner lodtrækningen. Derimod ikke Fsk., Hkr., Fm. II eller Flat.

Kap. 67 (s. 99[32]). "Fra Olafi konungi". Olaf lader sine skibe lægge sig i stilling til kampen. B 56 (s. 53). Fsk. 62 f. (kap. 77 ff.). Hkr. 209 (kap. 110). Fm. II, 305; Flat. I, 462.

100[29]: *gram*: saa ogsaa Hkr. 210[9] (cod. Fris. 161[20]: bar); Fm. II, 306; Flat. I, 479; derimod B 53 by; Fsk. 63 (kap. 78) bur.

100[30]: *her tryggvan*: B, Fsk. Hkr., Fm. II, Flat. hertrygðar (cod. Fris. 161[17]: herdyggvir).

100[32]: *hressar*: B, Fsk. Hkr., Fris. Fm. II sessa; Flat. þjodir hnossa.

lipa: saa alle undtagen B, der har lifir.

100[33]: *a flotta*: saa alle undtagen B, der har a sporði.

101[1]: *nefna sumir til Vikar*: mgl. i B og alle andre kilder.

101[14]: *spioti* mgl. i B; Hkr. lader Olaf lægge en pil paa buen.

101[16]: *Sumir segia iij verit hafa stafnbua* o. s. v. mgl. i B, cfr. Hkr. 203[10] (kap. 102).

101[19]: *oc i þenna tima sia menn* o. s. v.: Episoden med Vendesnekken mgl. i Fsk. og Hkr.

101[30]: *ij jarlar* ɔ: Erik og Sigvalde.

101[31]: *En þo segir Sculi Þorsteinsson* o. s. v.: saa ogsaa Fsk. (cfr. "Forord" LXXI).

Kap. 68 (s. 102[10]). "Fra þui er Sueinn konungr hellt til bardaga við Olaf konung". B 57 (s. 54). Fsk. 79 (s. 63). Hkr. 210 f. (kap. 112 ff.); Fm. II, 302 ff. (kap. 250); Flat. I, 481 (kap. 377). Fsk. og efter den Hkr. og de øvrige kilder lader Olaf gjøre sine bemærkninger om de tre fiender lige efter hinanden, hvad der er en nødvendig følge af, at de ikke beretter noget om lodkastningen eller at de 3 høvdinger skal angribe efter tur. Hkr. (s. 211[15], kap. 113) siger udtrykkelig, at de alle 3 angreb samtidig. Smlgn. ellers "Forord" s. LXXI.

102[20]: *leiddi hana undir þilior niðr*: mgl. i B; Flat. I, 481 lader først Olaf tale opmuntrende til hende (æigi þarftu nu at grata þui at hefir nu fæingit æignir þinar i Vindlande. en ek skal idag o. s. v. som her), og dernæst føre hende ned. Smlgn. Fm. II, 309 note.

103[3]: B tilføier: með morgum sinum monnum lattnum ok avrkumluðum ok meiddum með skavm.

Kap. 69 (s. 103[4]). "Nu leggr Suia konungr til orrostu". B 58 (s. 55). Fsk. 64 (kap. 80); Hkr. 212 (kap. 114). Fm. II, 314 (kap. 250); Flat. I, 483. Fm. II og Flat. anfører foruden den sædvanlige tradition, for hvilken de citerer Snorre Sturluson som kilde, ogsaa en anden, der gaar ud paa at Olaf svenske var den første. som angreb Olaf, og efter ham kom Sveinn. De citerer til støtte for denne beretning vers af Hallarsteinn (Rekstefja), som Flat. henfører til Markus logmaðr.

103[22]: *þa varu eydd skip Suia konungs XVIII.* Saa ogsaa B.

103[22]: *Oc nu flyðu* o. s. v.: Her begynder C (Munchs udg. s. 64).

104[3]: *var stefnt þing*: dette ting omtaler ogsaa B kap. 58 (s. 55), C 58 (s. 64), men ikke ellers.

Kap. 70 (s. 104[5]). "Nu eru menn nefndir a Orminum". B 58 (s. 55). C s. 64. Fsk., Hkr., Fm. III og Flat. har intet om, at Olaf sendte Torkel Dydril bort med Tranen, ladet med saarede mænd. De henfører derimod det vers af Halfred, hvorpaa Odd støtter denne beretning, til Torkel Nefja og opfatter det, som at han var den sidste til at springe overbord. Fsk. 66 (kap. 81); Hkr. 216 (kap. 120); Fm. III, 3; Flat. I, 493 f.

104[12]: *ulfgœþir*. B og Flat.: Ognròðir. C Fsk. Hkr. (Fris. 106[1]), Fm. III: ógròðir.

auða tronu: C har auðan trana; alle de andre har femininformen.

104[18]: *siglu otri*: B og Flat. snòri otri; C: snòri vitru; Fris.: snæri vitni; Fsk. Hkr. Fm. III: snæris vitni. Den følgende opregning af mandskabet paa ormen gives i Hkr. 203 (kap. 102); Fm. II, 251; Flat. I, 452, nemlig hvor der er tale om de betingelser, som man maatte tilfredsstille for at faa være paa Ormen. Smlg. "Forord" s. LXVII.

104[24]: *þioðolfs son*: B og C tilføier: or Hvini.

104[25]: *Styrkars son*: mgl. i B.

104[27]: *Oxa fotr*: B tilføier: af (C: or) Hofund. *Oprostoðum*: saa B. C: Hovreksstoðum.

104[28]: *Heinmork*: saa ogsaa B og C.

104[29]: *Tiunda landi*: C har Vindalandi og udelader "broðir Arnljots gellina". *ærmski*: B har elfke; C: e(g)ðzki.

104[30]: *Bersi*: saa ogsaa B; C har Bessi. *Án scyti af iamtalandi*; mgl. i C.

104[31]: *Styrmir*: B og C har Uþyrmir. Efter *broðir hans* indsætter B og C: Biorn en mikli af Vestfolld ok Bryniolfr haukr (hakr C) broðer hans.

104[32]: *sandi* saa ogsaa B. á sandi C.

104[34]: C udelader *oc þeir brœþr or orcadal* og *Arnorr mœrski*. Se "Forord" s. LXVII.

104[34]: B og C har: Hallsteinn Borkr or Fjorðum.

105[3]: *horðski*: saa ogsaa B: C har vorski.

105[4]: *roscþi* udelades i C. (Smlgn. Munchs udg. s. 104).

Kap. 71 (s. 105[8]). "Fra raðagerþum hofþingia". B 59 (s. 56); C s. 65.

105[16]: *En þriðiong — annan*: mgl. i C.

106[1]: *Sculi Þorsteinsson* o. s. v. smlg. Fm. II, 320, men mgl. Flat. I, 486.

106[4]: *bezt*: B tilføier: i Noregi, som gjenfindes i Fm. II. C siger blot: bogmaðr mikill.

106[6]: *gullþofðum orum*: saa ogsaa i B; C: silfrvofnum orum.

106[14]: *Hyrningr oc Vikarr*; B: H. oc Þorgeirr. C: Ulfr ok Vikarr, Hyrningr ok Einarr, hvilken sidste kort iforveien i samme haandskrift er sagt at være i krapperummet.

Kap. 72 (s. 106[24]). "Fra Olafi konungi". Ormen bliver tilslut

tagen, og kongen springer overbord. B 60 (s. 57); C s. 66. Fsk. s. 65 f.; Hkr. 213—216 (kap. 116—120); Fm. II, 486 ff.

106[25]: *þa biðia menn Olafs konungs* o. s. v.; saaledes ogsaa i det væsentlige C; B 57[3]: en konungar baðu hann (ɔ: Eirik jarl) flyia.

107[8] ff.: B og C er her betydelig mere kortfattede; de har intet om, at jarlen lovede at lade sig døbe (et træk, der dog ogsaa findes hos Thjodrek munk, Mon. Hist. Norv. s. 24[12]) og satte et kors i stavnen istedenfor korsbilledet. Fsk. og Hkr. har intet om denne fornyede raadslagning, Erik jarls løfte og Torkel den høies raad; derimod forekommer det i Fm. II, 324—26, som i mangt og meget stemmer med nærv. hdskr.; ligesaa i Flat. I, 488 f. (kap. 381 ff.). Paa de to sidstnævnte steder lader Olaf først selv falde en ytring om, at Erik ikke kan tage ormen, saalænge han har Torsbilledet i forstavnen.

108[1]: *genginn er nu* o. s. v. Denne Olafs ytring mgl. i B og C, ogsaa i Fm. II og Flat.

108[6]: *Ferð* saa ogsaa Flat. I, 485; B og C, Hkr. 212[29] (Fris. 163[20]), Fsk. 64, Fm. II, 318 fiorð.

108[8]: *þar*; saa ogsaa Fm. II og Flat.; B, C, Hkr., Fris. og Fsk. þá.

108[9]: *Ormr hinn langi*: saa alle kilder undtagen B og C orminn langa.

faðmis: saa ogsaa C.

108[20]: *læggbita*: saa ogsaa alle andre kilder undtagen B, der har leygs boða.

108[24]: *Hycka ec vægð* o. s. v. Denne strofe anføres ikke i C. *vægð*: B vegja. Fsk. 64; Fm. II, 328, Flat. I, 490 som her.

168[27]: *sporðu*: saa alle steder undt. Fm. II, 328 sparði.

108[28]: *fiarð refil færðu*; B: fiarð myils færðuz; Fsk. fiarðmykils færðuð; Fm. II: fiarð myvils færðoz. Flat. fiardmyuils forut.

108[29]: *troð*: saa allesteder undt. Fm. II, 328: mið.

108[30]: *sævar*: saa Fm. II og Flat.; B, Fsk. sifjar.

108[31]: *suangr* saa overalt undtagen Fm. II strangr.

109[1]: Efter *landi* tilføier B: ok villdu æ fram. Det samme har Fsk. s. 65. C tilføier: sua æstoz þæir fram eptir hoggonom. oc gengu sua imot uvinom sinom. oc sazt æigi fyrir þo at þæir veri i miðio sundr hoggnir.

109[5]: *gerðut*: kun her; overalt ellers: gerðut.

109[6]: *heðins*: saa alle kilder undt. Hkr. 213[15] (kap. 115) meginserkiar (saa ogsaa Fris. 163[38]).

109[25]: *sua segir Suerrir konungr*: se "Forord" s. LIII.

110[10]: *Hyrningr, Þorgeirr oc Vikarr*: C tilføier her Ulf den røde, og saa gjør Fm. II, 331; Flat. I, 492.

110[12]: *firir vapnum — hafðu staðit*: intet tilsvarende i B og C.

110[18]: *hann bað hann skiota Einar Þambarskelfi*: For at faa frem, at Oa og Ob i dette stykke om Einar Tambarskelve, der mangler i C, stemmer næsten ordret overens, vil Morgenstern, l. c. s. 18 note, indsætte et "bað" foran "hann Fiðr" i B 59[11], saa at det bliver:

skjottu, bað hann, Fiðr. Derved opnaar han at faa gjort en sætning med god mening i meningsløs. Erik j. bad ikke finnen om at skyde hen i vind og veir, men at skyde "hann" ɔ.: Einar Tambarskelve.

110[27]: efter *kapparnir* tilføier B: þeir sem lender menn voro.

111[1]: *hné þioða þoptur*: C: næig þioð um þoftor; B, Fsk. 65; Hkr. 215[7] (kap. 118); Fris. 165[15]; Fm. II, 329: stökk þjóð um þóptur.

111[6]: *vapneiðr*: saa ogsaa C, Hkr. 215[8], Fm. II, 329. B vapneirðr; Fsk. 65: vapnreið.

111[24]: *ætluðu at vega þann er guð uegsamaði*: saa ogsaa C; B har "hann" istedenfor þann er guð uegsamaði. Med hensyn til lyset smlgn. Ágrip 40[8] ff.; Fm. II, 332; Flat. I, 492 (kap. 383 in fine).

112[9]: *En þo mest firir sakir hofðingians* o. s. v., mgl. i C, medens B 60 har noget tilsvarende.

112[11]: Istedenfor *a dansca tungu* har B 60 "a Norðrlondum", medens Fsk. 66 (kap. 81); Fm. III, 10; Flat. I, 496 har: a danska tungu.

112[14]: *Sua sem Halldorr visar i sinum flocki*: mgl. i B, C, Fsk. og Fm. III. Dette vers af Haldor anføres intetsteds. Derimod har Fm. og Flat. forandret sætningen, saa den kommer til at lyde, (Fm. III. 10; Flat. I, 446): ok sva var mikil vinsæld Ólafs konúngs, at þat var alþýðu hugsan, at eigi mundi slíkr höfðingi fæðast síðan í Noregi eðr víðara. Sua segir Hallfreðr. Derpaa anføres sidste vers af Hallfreds Erfidrápa.

Kap. 73 (s. 112[15]). "Fra Olafi konungi". Olaf og Kolbjørn springer overbord. Kolbjørn bliver trukken ombord paa et skib, men om Olafs skjæbne er man i uvished. B 61 (s. 60); C s. 68; Fsk. 66 (kap. 80); Hkr. 215 (kap. 119); Fm. III, (kap. 256); Flat. I, 492.

112[19]: *scylldu þeir draga þa af kafi*: B: ok drapu. C: at drepa. Hkr. 215[21] (ogsaa Fm. III og Flat.): ok drapu.

112[24]: efter *undir sik* tilføier B: hlifði konungr ser sua við spjotum af skipunum. Dette skulde tydeligvis istedenfor til kongen have været henført til Kolbjørn, som i Hkr. 215[25] og i C 68: þui hafði Kolbjørn skiolld sinn yfir (skulde være *undir*) ser til lifðar.

112[26]: Efter *kafit* tilføier B (og Hkr.): svá skjótt; C: skjott.

112[27]: Efter *hugðu þeir* tilføier C: af likum bunaði.

112[30]: Efter *vinða sneckian* tilføier C: sua akafliga at huitfyrsti um huern naglan.

112[34]: *queþum*: orðum B og C.

112[35]: *huart reyti*: B har heita; C þo at hæita; Fsk. 66 huar hætta; Hkr. 216[25] (Fris. 166[22]) hvárt heita; Fm. III, 5: hvart heita; Flat. I, 494 hue hæita.

113[8]: *man ec strið af þui biða*: B muni maðr strið of biða; C munum alldr strið of biða. Fm. III, 6: mununa (min muna, muna menn) strið of biða. Flat. I, 495: muni madr strid of bida.

75[5]: *En Olafr konungr villdi oc eigi heiðnaz firir hennar (sakir)*: noget saadant har ikke tidligere været paa tale i dette haandskr., men vel i B (s. 32, cfr. nærv. hdskr. s. 57[30]).

Kap. 48 (s. 73[8]). "Fra Olafi konungi". Kong Olaf frelser en af sine hirdmænd ned fra Hornelen. B 36 (s. 38). Hkr. 195[27] (kap. 92). Fm. II, 275; Flat. I, 465. De to sidstnævnte kilder henlægger denne begivenhed til Olafs sidste tog sydover.

73[26]: *feck þo borgit ser nauðulega*: B lader Olaf redde dem begge to, tage en under hver arm. Fm. II og Flat. lader kongen først bære manden noget høiere op.

Kap. 49 (s. 73[33]). "Fra Olafi konungi". Skildring af Olafs dygtighed i allehaande idrætter. B 36, in fine (s. 38) er her langt mere kortfattet end nærværende haandskrift. Hkr. 195[32] (kap. 92); Fm. II, 169 (kap. 206); Flat. I, 368 (kap. 299). De to sidstnævnte følger væsentlig Hkr.

73[35]: *fara or henni i kafi* mgl. i B.

74[9]: *ij eða iij*: B þria. *oc imorgum lutum* etc.: mgl. i B.

Kap. 50 (pag. 74). "Fra Olafi konungi". Torkell Dydrill ser to mænd i prægtige klæder aabenbare sig for Olaf. B 37 (s. 38). Fm. II, 277; Flat. I, 466. De fire første linjer af kapitlet har intet tilsvarende i B.

74[15]: *stundum*: B eitt sinni; Fm. II og Flat. optliga.

74[26]: *Guðbrandr af dalum*: saa ogsaa B; mgl. i Fm. II og Flat.

74[31]: Fm. II og Flat. lader Olaf gjøre endel kunster med Torkels kappe, saa den bliver tør og bedre end før.

75[6]: *rioðr*: B nævner intet rioðr. Fm. II og Flat. siger, at der i dette rjóðr var et hus

75[8]: *haralldi Sigurðar syni*: cfr. 75[23]: sagþi þenna atburð haralldi konungi. Her har vi altsaa en lignende gjentagelse som den Morgenstern finder saa upassende s. 11[26] og 11[37] (smlgn. "Forord" s. LXIV), og her har B den samme gjentagelse, som altsaa med tryghed kan tillægges Odd.

75[24]: *efter haralldi konungi* tilføier B: sem ek gat. Fm. II og Flat. lader denne begivenhed foregaa, medens Olaf er paa veien sydover med Ormen.

Kap. 51 (s. 75). "Fra Olafi konungi". Mens Olaf sidder i sit høisæde, forsvinder han pludselig i alle hirdmændenes paasyn. Olafs betydning og virksomhed for kristendommens indførelse i Norge og andre lande. B kap. 38 og 39 (s. 39 f.). Fm. II, 282—83; Flat. I, 468. Hverken Fm. II eller Flat. nævner Gudbrand af Dalene. Disse to kilder slutter sig iøvrigt nærmere til A end til B.

76[7]: *fim lond*: B nævner straks navnene paa landene, som er de samme seks, der nævnes her nedenfor (s. 76[15]); cfr. Fsk. kap. 71 (s. 57); Ágrip 16 (sp. 37[7]) nævner kun fem lande, idet det udelader Grønland; det samme gjør Hist. Norw. (s. 116[4]), der ellers følger samme orden i sin opregning, som nærværende haandskrift.

76[23]: cfr. B 39; *þui at uplendinga konungar* o. s. v. mgl. i B; smlgn. Hist. Norw. 111[12]: perditis tributiferis Sweonum.

76[29]: *treystuz þo eigi* o. s. v. B siger netop det modsatte, at de havde dem i sine huse.

76[33]: *V konunga*: B IX. Fsk. 77 (kap. 94) ogsaa 9; men Hkr. 281[5] (OHS. kap. 73), 284[29] (i et vers af Ottarr svarti) og 305[12] (kap. 90) fem. De ni konger i B kan vel være indkommet fra Fsk. (cfr. "Forord" s. LXVI).

76[34]: *sua er at virþa*: B indleder denne sætning saaledes: ok þat segir sa er sôguna hefir gertt; cfr. ogsaa Fm. III, 174.

Kap. 52 (s. 77[23]). "Fra Orminum langa". B 40 (s. 40); Hkr. 197 (kap. 95); Fsk. 72 (s. 57); Fm. II, 217 (kap. 223); Flat. I, 433 (kap. 344); cfr. "Forord" LXVII og LXXI.

Kap. 53 (s. 79[8]). "Fra yfirlitum Olafs konungs". B 41 (s. 41); cfr. Ágrip 37[19-24].

79[10]: *oc var hakon en afrendari*; mgl. i B.

79[12]: *aðr hann tæki truna*· istedenfor denne sætning har B blot: þa.

S. 79[32] ff. Jarnskegges drab. B 41 (s. 41); Hkr. 181 f. (kap. 72—76: Fm. II. 35 (kap. 162) og 43 ff. (kap. 166 og 167); Flat. I, 314 og 319—22.

79[33]: *þa mannt þu hapa farar hakonar jarls*: saa ogsaa B; derimod Hkr. 181[25] f., og ligeledes Fm. II og Flat.: gerðu vér svá, sögðu þeir, við Hákon Aðalsteinsfóstra.

80[11]: *mannblót* B kun blott.

80[15]: *breiðœxe*: ogsaa B har øxi mikla ok breiða. Derimod Hkr. 184[6] (kap. 76); Fm. II, 44 (kap. 167); Flat. I, 320: refði gullbuit.

80[24]: *blotum eigi þrælum ne gamalmenni er enskis ero verþir*: saa ogsaa B. Hkr. 183[1] (kap. 74) lader derimod Olaf benytte sig af disse ord ved gjæstebudet paa Lade, hvorom Odd har talt tidligere (B 23, s. 28—29; det tilsvarende sted i vort hdskr. mangler paa grund af den i "Forord" s. III og IV omtalte lakune).

80[30]: *truit nu a guð þann* o. s. v. mgl. i B.

81[7]: *þa let hann eina guðrunu dottur iarnskeggia*: aldeles ord til andet det samme udtryk har B; men derfor kan man ikke slutte, at den ene redaktions forfatter har benyttet den anden; thi den umiddelbart følgende sætning viser ikke alene forskjellige udtryk, men ogsaa en forskjellig forstaaelse af den latinske original: A: þotti henni ser oc nær hogguit vera; B: þotti henni ser mikit misboðit i þui. Hvis den ene oversætter havde laant fra den anden i den første lettere sætning, vilde der have været saa meget større grund til at laane ved den anden, vanskeligere sætning (cfr. "Forord" s. LXII). Efter Hkr. 184 (kap. 78); Fm II, 49; Flat. I, 325 blev der sluttet forlig mellem Olaf og Skegges frænder paa den betingelse, at Olaf skulde gifte sig med Skegges datter Gudrun. Men selve bryllupsnatten forsøgte hun at dræbe ham med en kniv, og derefter skiltes de.

Kap. 54 (s. 81). "Fra Olafi konungi oc hroalldi". B. 42 (s. 42). Munch mener (s. 95), at denne Hroalldr umiskjendelig er samme person. som den i Kap. 36 (s. 56) nævnte Hroalldr i Goðey.

81[12]: *iij ár*: B omtaler dette ved slutten af kapitlet. Hkr. og Fm. II har intet om denne Hroalldr i Moldefjorden, derimod har Flat. I, 451 optaget B's beretning om ham saa godt som ord til andet.

Kap. 55 (s. 81[25]). "Fra Olafi konungi". Olaf lader en mand dræbe ved at tvinge en orm til at krybe ind gjennem munden paa ham og hente hans hjerte ud. B 43 (s. 42).

81[26]: *i sama heraði* mgl. i B. Hkr. 190—91 (kap. 87); Fm. II, 179; Flat. I, 395 henfører denne dødsmaade til Raud den ramme i Godø.

81[24]: B har ogsaa *yrmling*; Hkr., Fm. II og Flat. *lyngorm*.

82[3]: *þar ut*: B har ut siþan um munnin. Hkr. 191[30]: skar ut um siðuna; Flat. Fm. II: skar út um vinstri siðuna.

Kap. 56 (s. 82[6]). "Fra Olafi konungi er hann beitti mann hundum". B 44 (s. 43). Fm. II, 172; Flat. I, 386.

82[10]. *a þingi i þrong mikilli*: B a alþingi, udelader "þrong". Fm. II og Flat. nævner ogsaa, ligesom B, at det var paa altinget dette skede, og har trængselen ligesom A.

83[11]: *clappaði um hann*: saa ogsaa Fm. II og Flat. klappaði honom B.

83[15]: *er maðrix feck sarit*: saa ogsaa B. Fm. II, 174; Flat. I, 387: er Sigurðr kendi sårsaukans.

Kap. 57 (s. 83[21]). "Fra Guðröþi oc þeim bröþrum". B 45 (s. 43). Hkr. 196 (kap. 94); Fm. II, 216 (kap. 222) og Flat I, 432 (kap. 343) har en fra Odd forskjellig fremstilling; idet de intet har om Hyrnings simulerede død. Thorgeir og Hyrning samler efter dem med engang folk og drager imod Gudrød.

84[32]: *oc veri honum gefit konungs nafn a fiolmennu þingi*: dette har i B følgende form: eptir þetta var sett fiolment þing ok toko menn hann til konungs. Hkr. har intet tilsvarende, derimod gaar bemærkningen igjen i Fm. II og Flat.: ok stefna til fiolmennt þing at taka hann til konungs.

84[18]: Fm. II og Flat. har fra Odd optaget bemærkningen om Olafs tilfredshed og taknemlighed, som Hkr. ikke nævner.

Kap. 58 (s. 84). "Fra Olafi konungi oc þór". B. 46 (s. 44). Fm. II, 182 f. (kap. 213); Flat. I, 397 (kap. 320).

84[29]: *sia maðr var friðr sionum*: mgl. i B, men gjenfindes i Fm. II og Flat.

84[34]: *þer manut engis þess spyrja* o. s. v. mgl. i B, men gjenfindes i Fm. II og Flat. Mellem disse to kilders beretning er der forøvrigt den forskjel, at Fm. II lader kongens mænd stille spørgsmaalet til Tor, Flat. derimod kongen selv. Derved bliver ogsaa det følgende anderledes i Flat. end i Fm. II, der i alt væsentligt stemmer overens med nærværende hdskr., medens B er stærkt forkortet.

85[2]; *er ver siglum firir*, mgl. i B, der kun har "her"; sætningen kommer igjen i Fm. II, men mgl. i Flat.

85[16]: *er hann geck i syn við oss*: B er hann geck sva ner os; Fm. II. 184 (Flat. I, 397) er hann geck opinberliga i augsyn oss.

Kap. 59 (s. 85[17]). "Trolla þattr". B. 47 (s. 44); Fm. II, 185; Flat. I, 398.

85[18]: *i naumudal*. B lader denne begivenhed foregaa paa Haalogaland og lader befolkningen der sende bud efter Olaf, fordi den ikke kunde "bera sva buit". Fm. III og Flat. derimod stemmer i alt væsentligt med nærværende hdskr.

86[21]: *oc rak i hafut*: B tilføier: ok sva mikit hogg, at ek hugða at haussinn mundi brottna ok varð ek þa at neyta enar neðra leiðar.

86[33]: B lader biskopen kaste bogen paa troldet (a meðal herða mer); Fm. II og Flat. kongen, som her.

Kap. 60 (s. 87[16]). "Fra Olafi konungi". Olaf og Thyre har en søn Harald. B 48 (s. 46); Fm. II, 219 (kap. 224).

87[19]: *oc var hann heitinn eptir foður hennar*. Denne oplysning mgl. i B. Fm. II derimod har den.

Kap. 61 (s. 87[24]). "Fra Sueini konungi oc Sigriði drotningu". B kap. 49 (s. 46). Hkr. 205 (kap 106); Fm. II, 290; Flat. I, 471.

87[26] cfr. 73[1] ff. Snorre er her ganske kortfattet, Fm. II og Flat. derimod refererer Sigrids tale ganske udførlig efter Odd.

88[15]: *systir þin er ærit vel gipt*; mgl. i B, men kommer igjen i Fm. II, 291; Flat. I, 472.

88[28]: *þa skal ek gera varn skilnuð*: saa ogsaa B. Fm. II og Flat. har ikke dette træk. Sigvaldes reise til Norge er eiendommelig for Odd. Hkr., Fm. II og Flat. lader Svein kun sende "menn" til Svithjod.

88[35]: *er þu hefir gert utlagan*: cfr. "Forord" s. LVIII og Fm. II, 293[7].

90[17]: *til Brenneyja*: B til Suiþioðar.

Kap. 62 (s. 90[23]). "Fra Olafi konungi". Dronning Thyre søger at bevæge Olaf til at kræve hendes eiendomme i Danmark og Vindland. B 50 (s. 47). Hkr. 202 (kap. 100). Fm. II, 244. Flat. I, 447.

Kap. 63 (s. 91[13]). "Fra Olafi konungi". Olaf samler en hær; lader sig spaa af en gammel mand paa Mostr; kommer til kong Burizleif i Vindland. B 51 (s. 47); Hkr. 202 (kap. 101); Fm. II, 285; Flat. I, 469.

91[15]: ogsaa B har 120 skibe; Hkr. 205[7] (kap. 105) 60 langskibe; saaledes ogsaa Fm. II, 285; Flat. I, 469.

91[20]: Den gamle mands spaadom sløifes af Hkr., men kommer igjen i Fm. II og Flat.

92[1]: *anduarpaði*: samme udtryk benyttes af Fm. II og Flat., B derimod blés.

92[35]: B tilføier: ok niota skamma stund. Det samme kommer igjen i Fm. II, 286 og Flat. I, 470.

93[1]: Hkr. 205, Fm II og Flat. udelader fortællingen om. at Olaf ventede paa Sviakongen. De lader ham reise lige gjennem Øresund til Vindland.

93[15]: *oc nu leysti* o. s. v. mgl. i B.

Kap. 64 (s. 93[19]). „Fra sonum hakonar jarls". B er her ganske forskjellig (kap. 53, s. 49).

94[4]: *Sigvalldi jarl* maa være en feilskrift eller misforstaaelse fra oversætterens side, idet visen tilhører Sigvat skalds Bersøglisvisur. Halvstrofen lyder i sin helhed (Wisén Carm. Norr. I, 43, str. 15) saaledes:

Erumk, Magnus, vægnir
vildak með þer mildum
(Haralds varðar þu hjörvi
haukey) lifa ok deyja.

94[1]: *fiþr Olafi konungi þat til saka* etc., smlgn. Fsk. kap. 74 (s. 59).

94[11]: *Sigriðr var ok mjök eggiandi*: smlgn. Fsk. 74.

94[30]: *þetta er ritat af Sigþallda jarli*: B 49: ok þetta hefir gert Oddr munkr a latino.

95[8]: *munkat*: B maka. I den oldn. form findes verset ogsaa i Fm. III, 20 (kap. 263), samt i Fsk. 76 (s. 62); ogsaa i Kristnisaga kap. 15 (Hauksb. 144[17]). Paa de to sidstnævnte steder har strofen aldeles samme form som her.

95[15]: B tilføier her nogle linjer, hvor den tillægger Stefnir dette vers og fortæller om hans møde med Sigþaldes datter.

Kap. 65 (s. 95[16]). „Fra Olafi konungi er hann gaf heimleyfi mannum sinum". B 54 (s. 50). Fm. II, 296; Flat. I, 474. Efter Hist. Norw. (Mon. Hist. Norv. 117[10] ff.) og Ágr. kap. 17 (sp. 38[15] ff.) reiste Olaf til Vindland med 11 skibe, idet han ventede, at de andre skulde komme efter. Da de kom til rigsgrændsen, vendte de imidlertid om.

96[19]: *En Olafr konungr bioz meirr itomi*; B 51: en er a leið sumarit bioz konungr at sigla.

96[20]: *Feck Astrið honum margar vinða sneckior*; B: nockurar.

96[24]: *Sigþalldi var þa farinn norþr a scaney*: ogsaa B har: farinn norðr a Skani. Odd maa altsaa i sin original have kjendt og benyttet det i nærv. hdskr. citerede vers af Haldorr ukristne. Det er derfor ikke sandsynligt, at Morgenstern (l. c. s. 32) har ret, naar han mener, at dette sted i vort hdskr. er laant fra Fsk. Læsemaaden er aldeles overensstemmende i vort hdskr. og Fsk. (kap. 75. s. 59), medens Hkr. 207[28-29] (kap. 108; Cod. Fris. s. 159); Fm. II, 297 (kap. 245) læser *hreina* for *hanum* (l. 5) og *krafða* for *krafðan* (l. 6). Sandsynligvis har forfatteren af red. B været opmærksom paa uoverensstemmelsen mellem 11 skibe (96[11]) og 71 skibe (96[24]), og villet fjerne uoverensstemmelsen ved at udelade bemærkningen om de 71

skibe samt Haldors vers, samtidig med at han føiede til: "þa varo en eptir með konunge nockur storskip at afteknum þessum XI skipum".

96[35]: *er skip Olafs konungs sigldu hit ytra*: dette udtryk viser, hvorledes det maa opfattes, naar nærv. hdskr. siger, at Olaf havde 71 skibe. Thi med disse "skip Olafs konungs", sammenholdt med "morg skipin" 97[3], maa naturligvis forstaaes bondeflaaden, der var seilet først. Det er da tydeligt, at med "dualþiz hann enn um rið" 96[12] og "i tomi" 96[20] kan der ikke have været ment saa svært lang tid, saa B's "er a leið sumarit" (s. 51[1]) maa bero paa en misforstaaelse.

Kap. 66 (s. 97). "Fra siglingu Olafs konungs". De forbundne høvdinger iagttager fra holmen Olafs skibe, idet de drager forbi. B 55 (s. 51). Fsk. 60 (kap. 76). Hkr. 208 (kap. 109). Fm. II, 300. Flat. I, 476. Smlgn. ogsaa "Forord" s. LXII.

Der er her i slutten af kap. 65 og begyndelsen af kap. 66 en gjentagelse, der er aldeles ensartet med den, som forekommer s. 11[36] og 11[37], og som Morgenstern (l. c. s. 29) gjør ophævelser over. Her sikres dog gjentagelsen ved B.

97[8]: *Styrcarr af Gimsum*: saa ogsaa B, Fsk. Fm. II, 300; Flat. I, 476. Derimod Hkr. 208[11] (kap. 109[1]) Eindriði af Gimsum (Storm, Sn. St. H. sk. 149).

97[15]: *frændi konungs*: ogsaa B 51. Fm. II, 300 (Flat. I, 476): þat skip átti Þorkell Nefja, bróðir Olafs konúngs, en eigi var hann sjalfr þar á.

98[1]: Olaf svenskes tale og Erik jarls svar udelades af Hkr.

98[24]: *þetta hit mikla skip het tranix þui styrði Þorkell nefja frendi konungs*: saa ogsaa B 52; Hkr. 202[22] (kap. 110) lader derimod Þorkell dyðrill styre Tranen, og Þorkell nefja Orminn skammi.

99[1]: *Sigpalldi mælti* o. s. v.: B 52: Sigpalldi biðr þa Þorkel nefiu dragaz undir holminn o. s. v. Ogsaa Fsk. introducerer her Torkel nefia (dydril). Det er tydeligvis urigtigt og sandsynligvis indkommet i B fra Fsk.; thi allerede tidligere har alle disse 3 kilder anført, at Torkel med Tranen har firet seglene og lagt sig til at vente paa kongen (vort hdskr. s. 98[24]). Der vilde derfor ikke være nogen mening i, at Sigv. oc Thorkel igjen skulde diskutere, om det var bedst at drage den indre eller den ydre led. Efter B og Fsk. lagde de fire skibe, hvortil Ormen skamme hørte, sig under holmen, fordi de saa de andre gjøre det.

99[8]: *sem gull eitt sæi*: dette udtryk henføres af Fsk. 61 og B 52 til Ormen skamme, derimod af Fm. II, 302 og Flat. I, 478 til Ormen lange, ligesom her. Hvor det hører bedst hjemme, kan vel neppe nogen være i tvil om.

99[15] f.: *Nu þognuðu margir* o. s. v. mgl. i Hkr.

99[18] f.: *Oc enn mælti Eirikr jarl* o. s. v. mgl. i Fsk. og Hkr., men findes i Fm. II, 304, Flat. I, 428.

99[27]: *gera þeir nu luti*; ogsaa B nævner lodtrækningen. Derimod ikke Fsk., Hkr., Fm. II eller Flat.

Kap. 67 (s. 99[32]). "Fra Olafi konungi". Olaf lader sine skibe lægge sig i stilling til kampen. B 56 (s. 53). Fsk. 62 f. (kap. 77 ff.). Hkr. 209 (kap. 110). Fm. II, 305; Flat. I, 462.

100[29]: *gram*: saa ogsaa Hkr. 210[9] (cod. Fris. 161[30]: bar); Fm. II, 306; Flat. I, 479; derimod B 53 by; Fsk. 63 (kap. 78) bur.

100[30]: *her tryggvan*: B, Fsk. Hkr., Fm. II, Flat. hertrygðar (cod. Fris. 161[17]: herdyggvir).

100[32]: *hressar*: B, Fsk. Hkr., Fris. Fm. II sessa; Flat. þjodir hnossa.

lipa: saa alle undtagen B, der har lifir.

100[33]: *a flotta*: saa alle undtagen B, der har a sporði.

101[1]: *nefna sumir til Vikar*: mgl. i B og alle andre kilder.

101[14]: *spioti* mgl. i B; Hkr. lader Olaf lægge en pil paa buen.

101[16]: *Sumir segia iij verit hafa stafnbua* o. s. v. mgl. i B, cfr. Hkr. 203[10] (kap. 102).

101[19]: *oc i þenna tima sia menn* o. s. v.: Episoden med Vendesnekken mgl. i Fsk. og Hkr.

101[30]: *ij jarlar* ɔ: Erik og Sigvalde.

101[31]: *En þo segir Sculi Þorsteinsson* o. s. v.: saa ogsaa Fsk. (cfr. "Forord" LXXI).

Kap. 68 (s. 102[10]). "Fra þui er Sueinn konungr hellt til bardaga við Olaf konung". B 57 (s. 54). Fsk. 79 (s. 63). Hkr. 210 f. (kap. 112 ff.); Fm. II, 302 ff. (kap. 250); Flat. I, 481 (kap. 377). Fsk. og efter den Hkr. og de øvrige kilder lader Olaf gjøre sine bemærkninger om de tre fiender lige efter hinanden, hvad der er en nødvendig følge af, at de ikke beretter noget om lodkastningen eller at de 3 høvdinger skal angribe efter tur. Hkr. (s. 211[15], kap. 113) siger udtrykkelig, at de alle 3 angreb samtidig. Smlgn. ellers "Forord" s. LXXI.

102[20]: *leiddi hana undir þilior niðr*: mgl. i B; Flat. I, 481 lader først Olaf tale opmuntrende til hende (æigi þarftu nu at grata þui at hefir nu fæingit æignir þinar i Vindlande. en ek skal idag o. s. v. som her), og dernæst føre hende ned. Smlgn. Fm. II, 309 note.

103[3]: B tilføier: með morgum sinum monnum lattnum ok avrkumluðum ok meiddum með skavm.

Kap. 69 (s. 103[4]) "Nu leggr Suia konungr til orrostu". B 58 (s. 55). Fsk. 64 (kap. 80); Hkr. 212 (kap. 114). Fm. II, 314 (kap. 250); Flat. I, 483. Fm. II og Flat. anfører foruden den sædvanlige tradition, for hvilken de citerer Snorre Sturluson som kilde, ogsaa en anden, der gaar ud paa at Olaf svenske var den første, som angreb Olaf, og efter ham kom Sveinn. De citerer til støtte for denne beretning vers af Hallarsteinn (Rekstefja), som Flat. henfører til Markus logmaðr.

103[22]: *þa varu eydd skip Suia konungs XVIII.* Saa ogsaa B.

103[23]: *Oc nu flyðu* o. s. v.: Her begynder C (Munchs udg. s. 64).

104[3]: *var stefnt þing*: dette ting omtaler ogsaa B kap. 58 (s. 55), C 58 (s. 64), men ikke ellers.

Kap. 70 (s. 104[5]). "Nu eru menn nefndir a Orminum". B 58 (s. 55). C s. 64. Fsk., Hkr., Fm. III og Flat. har intet om, at Olaf sendte Torkel Dydril bort med Tranen, ladet med saarede mænd. De henfører derimod det vers af Halfred, hvorpaa Odd støtter denne beretning, til Torkel Nefja og opfatter det, som at han var den sidste til at springe overbord. Fsk. 66 (kap. 81); Hkr. 216 (kap. 120); Fm. III, 3; Flat. I, 493 f.

104[12]: *ulfgœþir*. B og Flat.: Ognrôðir. C Fsk. Hkr. (Fris. 106[1]), Fm. III: ógrôðir.

auða tronu: C har auðan trana; alle de andre har femininformen.

104[18]: *siglu otri*: B og Flat. snôri otri; C: snôri vitru; Fris.: snæri vitni; Fsk. Hkr. Fm. III: snæris vitni. Den følgende opregning af mandskabet paa ormen gives i Hkr. 203 (kap. 102); Fm. II, 251; Flat. I, 452, nemlig hvor der er tale om de betingelser, som man maatte tilfredsstille for at faa være paa Ormen. Smlg. "Forord" s. LXVII.

104[24]: *þioðolfs son*: B og C tilføier: or Hvini.

104[25]: *Styrkars son*: mgl. i B.

104[27]: *Oxa fotr*: B tilføier: af (C: or) Hofund. *Oprostoðum*: saa B. C: Hovreksstoðum.

104[28]: *Heinmork*: saa ogsaa B og C.

104[29]: *Tiunda landi*: C har Vindalandi og udelader "broðir Arnljots gellina". *ærmski*: B har elfke; C: e(g)ðzki.

104[30]: *Bersi*: saa ogsaa B; C har Bessi. *Án scyti af iamtalandi*; mgl. i C.

104[31]: *Styrmir*: B og C har Uþyrmir. Efter *broðir hans* indsætter B og C: Biorn en mikli af Vestfolld ok Bryniolfr haukr (hakr C) broðer hans.

104[32]: *sandi* saa ogsaa B. á sandi C.

104[34]: C udelader *oc þeir brœþr or orcadal* og *Arnorr mœrski*. Se "Forord" s. LXVII.

104[34]: B og C har: Hallsteinn Borkr or Fjorðum.

105[3]: *horðski*: saa ogsaa B: C har vorski.

105[4]: *roscpi* udelades i C. (Smlgn. Munchs udg. s. 104).

Kap. 71 (s. 105[8]). "Fra raðagerþum hofþingia". B 59 (s. 56); C s. 65.

105[16]: *En þriðiong — annan*: mgl. i C.

106[1]: *Sculi Þorsteinsson* o. s. v. smlg. Fm. II, 320, men mgl. Flat. I, 486.

106[4]: *bezt*: B tilføier: i Noregi, som gjenfindes i Fm. II. C siger blot: bogmaðr mikill.

106[6]: *gullþofðum orum*: saa ogsaa i B; C: silfrvofnum orum.

106[14]: *Hyrningr oc Vikarr*; B: H. oc Þorgeirr. C: Ulfr ok Vikarr, Hyrningr ok Einarr, hvilken sidste kort iforveien i samme haandskrift er sagt at være i krapperummet.

Kap. 72 (s. 106[24]). "Fra Olafi konungi". Ormen bliver tilslut

tagen, og kongen springer overbord. B 60 (s. 57); C s. 66. Fsk. s. 65 f.; Hkr. 213—216 (kap. 116—120); Fm. II, 486 ff.

106[25]: *þa biðia menn Olafs konungs* o. s. v.; saaledes ogsaa i det væsentlige C; B 57[3]: en konungar baðu hann (ɔ: Eirik jarl) flyia.

107[8] ff.: B og C er her betydelig mere kortfattede; de har intet om, at jarlen lovede at lade sig døbe (et træk, der dog ogsaa findes hos Thjodrek munk, Mon. Hist. Norv. s. 24[12]) og satte et kors i stavnen istedenfor korsbilledet. Fsk. og Hkr. har intet om denne fornyede raadslagning, Erik jarls løfte og Torkel den høies raad; derimod forekommer det i Fm. II, 324—26, som i mangt og meget stemmer med nærv. hdskr.; ligesaa i Flat. I, 488 f. (kap. 381 ff.). Paa de to sidstnævnte steder lader Olaf først selv falde en ytring om, at Erik ikke kan tage ormen, saalænge han har Torsbilledet i forstavnen.

108[1]: *genginn er nu* o. s. v. Denne Olafs ytring mgl. i B og C, ogsaa i Fm. II og Flat.

108[6]: *Ferð* saa ogsaa Flat. I, 485; B og C, Hkr. 212[29] (Fris. 163[20]), Fsk. 64, Fm. II, 318 fiorð.

108[8]: *þar*; saa ogsaa Fm. II og Flat.; B, C, Hkr., Fris. og Fsk. þá.

108[9]: *Ormr hinn langi*: saa alle kilder undtagen B og C orminn langa.

faðmis: saa ogsaa C.

108[20]: *læggbita*: saa ogsaa alle andre kilder undtagen B, der har leygs boða.

108[24]: *Hycka ec vægð* o. s. v. Denne strofe anføres ikke i C. *vægð*: B vegja. Fsk. 64; Fm. II, 328, Flat. I, 490 som her.

168[27]: *sporðu*: saa alle steder undt. Fm. II, 328 sparði.

108[28]: *fiarð refil færðu*; B: fiarð myils færðuz; Fsk. fiarðmykils færðuð; Fm. II: fiarð myvils færðoz. Flat. fiardmyuils forut.

108[29]: *troð*: saa allesteder undt. Fm. II, 328: mið.

108[30]: *sævar*: saa Fm. II og Flat.; B, Fsk. sifjar.

108[31]: *suangr* saa overalt undtagen Fm. II strangr.

109[1]: Efter *landi* tilføier B: ok villdu æ fram. Det samme har Fsk. s. 65. C tilføier: sua æstoz þæir fram eptir hoggonom. oc gengu sua imot uvinom sinom. oc sazt æigi fyrir þo at þæir veri i miðio sundr hoggnir.

109[5]: *gerður*: kun her; overalt ellers: gerðut.

109[6]: *heðins*: saa alle kilder undt. Hkr. 213[15] (kap. 115) meginserkiar (saa ogsaa Fris. 163[38]).

109[25]: *sua segir Suerrir konungr*: se "Forord" s. LIII.

110[10]: *Hyrningr, Þorgeirr oc Vikarr*: C tilføier her Ulf den røde, og saa gjør Fm. II, 331; Flat. I, 492.

110[12]: *firir vapnum — hafðu staðit*: intet tilsvarende i B og C.

110[18]: *hann bað hann skiota Einar Þambarskelfi*: For at faa frem, at Oa og Ob i dette stykke om Einar Tambarskelve, der mangler i C, stemmer næsten ordret overens, vil Morgenstern, l. c. s. 18 note, indsætte et "bað" foran "hann Fiðr" i B 59[11], saa at det bliver:

skjottu, bað hann, Fiðr. Derved opnaar han at faa gjort en sætning med god mening i meningsløs. Erik j. bad ikke finnen om at skyde hen i vind og veir, men at skyde "hann" ɔ.: Einar Tambarskelve.

110[27]: efter *kapparnir* tilføier B: þeir sem lender menn voro.

111[1]: *hné þioða þoptur*: C: næig þioð um þoftor; B, Fsk. 65; Hkr. 215[7] (kap. 118); Fris. 165[15]; Fm. II, 329: stökk þjóð um þóptur.

111[6]: *vapneiðr*: saa ogsaa C, Hkr. 215[8], Fm. II, 329. B vapneirðr; Fsk. 65: vapnreið.

111[24]: *ætluðu at vega þann er guð uegsamaði*: saa ogsaa C; B har "hann" istedenfor þann er guð uegsamaði. Med hensyn til lyset smlgn. Ágrip 40[3] ff.; Fm. II, 332; Flat. I, 492 (kap. 383 in fine).

112[9]: *En þo mest firir sakir hofðingians* o. s. v., mgl. i C, medens B 60 har noget tilsvarende.

112[11]: Istedenfor *a dansca tungu* har B 60 "a Norðrlondum", medens Fsk. 66 (kap. 81); Fm. III, 10; Flat. I, 496 har: a danska tungu.

112[14]: *Sua sem Halldorr visar i sinum flocki*: mgl. i B, C, Fsk. og Fm. III. Dette vers af Haldor anføres intetsteds. Derimod har Fm. og Flat. forandret sætningen, saa den kommer til at lyde, (Fm. III. 10; Flat. I, 446): ok sva var mikil vinsæld Ólafs konúngs, at þat var alþýðu hugsan, at eigi mundi slíkr höfðingi fæðast síðan í Noregi eðr viðara. Sua segir Hallfreðr. Derpaa anføres sidste vers af Hallfreds Erfidrápa.

Kap. 73 (s. 112[15]). "Fra Olafi konungi". Olaf og Kolbjørn springer overbord. Kolbjørn bliver trukken ombord paa et skib, men om Olafs skjæbne er man i uvished. B 61 (s. 60); C s. 68; Fsk. 66 (kap. 8?); Hkr. 215 (kap. 119); Fm. III, (kap. 256); Flat. I, 492.

112[19]: *scylldu þeir draga þa af kafi*: B: ok drapu. C: at drepa. Hkr. 215[21] (ogsaa Fm. III og Flat.): ok drapu.

112[24]: efter *undir sik* tilføier B: hlifði konungr ser sua við spjotum af skipunum. Dette skulde tydeligvis istedenfor til kongen have været henført til Kolbjørn, som i Hkr. 215[25] og i C 68: þui hafði Kolbjørn skiolld sinn yfir (skulde være *undir*) ser til lifðar.

112[26]: Ffter *kafit* tilføier B (og Hkr.): svá skjótt; C: skjott.

112[27]: Efter *hugðu þeir* tilføier C: af likum bunaði.

112[30]: Efter *vinða sneckian* tilføier C: sua akafliga at huitfyrsti um huern naglan.

112[34]: *queþum*: orðum B og C.

112[35]: *huart reyti*: B har heita; C þo at hæita; Fsk. 66 huar hætta; Hkr. 216[25] (Fris. 166[22]) hvárt heita; Fm. III, 5: hvart heita; Flat. I, 494 hue hæita.

113[3]: *man ec strið af þui biða*: B muni maðr strið of biða; C munum alldr strið of biða. Fm. III, 6: munuma (min muna, muna menn) strið of biða. Flat. I, 495: muni madr strid of bida.

113[9]: *haukklifs*; B hacklifs; C: hafklifs; Fm. III, 6 (Flat. I, 495): haklifs. Efter dette vers tilføier B endnu et halvvers:

Norðr ero oll of orðin
auð lond of gram dauðan
allr glepz friðr af falli
flygstyggs sonar Tryggva.

Denne halvstrofe saavelsom den forklaring, som B føier dertil, mgl. ikke alene her, men ogsaa i C. Derimod har C s. 69 en bemærkning svarende til 113[10-12] i denne udgave. Den omtalte halvstrofe og væsentlig samme ræsonnement som i B gjenfindes i Didr. Berns. kap. 1 (s. 2); smlgn. Munchs anm. til stedet i B, i hans udg. s. 106. og Morgenstern l. c. s. 36 note.

Kap. 74 (s. 113[13]). Ingen overskrift. — Vidnesbyrd fra mænd, der havde deltaget i slaget ved Svoldr, om hvad de sidst saa til kongen. B 62 (s. 61); C s. 69. Fm. III, 6—7; Flat I, 495—96.

113[21]: Einar Thambarskelves vidnesbyrd henføres af C til S(tyrkarr) a Gimsum.

113[30]: *þa var hann nocquot sua ottafullr*: B har intet tilsvarende; derimod C s. 69: þa varð hann ottafenginn; ogsaa Fm. III, 2 (Flat. I, 493): at þá sló hann ótta litlum.

113[34]: *alla skjalda fegrstr*: mgl. i B og C; men Fm. III, 2 (Flat. I, 493) har: varð undir honum skjöldr einkar fagr.

114[10]: *rauðu klæði*: mgl. i B, derimod har C det; ligesaa Fm. III, 7 (Flat. I, 495) *helldu suðr firir land*: mgl. i B; C har det.

Kap. 75 (s. 114[14]). "Fra Eiriki jarli". Dronning Thyre sulter sig ihjel. Erik jarl tager ormen i besiddelse og lader den hugge op. B 63 (s. 62); C s. 69 Fm. III, 11 f.; Flat. I, 496 (kap. 387).

114[15-18]: C har intet tilsvarende, derimod B s. 62[2]. Fm. III, 11[1] (Flat. I, 496) lægger slaget til "hinn 5ta ídus dag Septembris mánaðar, þat er einni nótt eptir Mariumesso hina siðarri".

114[26]: *allri landzbygðinni*: B har allum Norðmonnum, C allum Noregs monnum. B tilføier: þui at hann matti at retto kallaz dyrð Norðmanna. Fm. III, 11 har: allri alþýðu i Noregi.

115[9]: *nocquorr dyrlegr prestr*: B prestrinn; C (70[2]) einn dyrlegr prestr. Fm. III, 12 (Flat. I, 497) Sigurð byskup.

115[12]: *æpli*: omtales ikke andensteds.

115[24]: *brenna* udelades i C.

115[29]: *seint bætr biða*: B 62: aldregi fa bøtr þessa; C: biði alldregi hans bœtr.

Kap. 76 (s. 115[30]). "Fra Viga". B. 63 (s. 62); C s. 70; Fm. III, 13 (kap. 259) lader Vige have været ombord paa Ormen lange og Einar Thambarskelve underretter den om kongens død. Ellers stemmer Fm. III, 13 meget nær med fremstillingen i dette haandskrift.

Kap. 77 (s. 116[19]). "Fra Olafi konungi". Det fortælles, hvorledes Olaf blev tagen ombord paa Astrids skib og bragt til Vindland og hans saar helbredet. Han selv var siden i et kloster. Odd munk betegnes som forfatter og sagaen afsluttes tilsyneladende. B 64 (s.

62 f.); C s. 70—71; C forskjellig fra de to andre redaktioner (smlgn. "Forord" s. XXXXIX f.). Smlgn. Fm. III, 32—35. Flat. I, 500 502.

117[13]: *i Girclandi eða Syrlandi*: B s. 63: i Girklandi ok Jorsalalandi ok Syrlandi.

117[19]: *her þrytr nu* o. s. v. smlgn. C s. 71 (kap. 64 in fine). Her slutter C.

Kap. 78 (s. 117[24]). "Fra Engla konungi". B 65 (s. 63). Smlgn. med hensyn til dette anhang "Forord" s. LII ff. B standser ved et sted svarende omtrent til anda ð r 118[6], idet der mangler de to sidste blade af det 3die (sidste) læg af denne kodeks (se fortale til Munchs udg. s. XX).

Kap. 79 (s. 118[16]). "Fra Haralldi Guðina syni".

Kap. 80 (s. 119[13]). "Fra Joni byscupi". Fm. III, 170 f.; Flat. I, 515.

120[7]: *þessa sogu sagði mer* o. s. v. Smlg. Fm. III, 173; Flat. I, 517 (kap. 406). Smlgn. ogsaa "Forord" s. LIII og Morgenstern l. c. s. 22 og 23.

Kap. 81 (s. 120[14]). "Fra Olafi konungi". Anfører Halfreds første Olafsdrápa, der ogsaa citeres i Fsk. kap. 69 (s. 55); cfr. Wisén Carm. Norr. I, 33; Vigfusson Corp. Poet. Bor. II, 94. Fsk. har versene i samme orden som her. Storm antager (Sn. St. Hist. Skr. s. 35), at ogsaa denne Halfreds vise har hørt hjemme i Odds oprindelige værk. Det er neppe nødvendigt at antage det, thi den har en saa løs tilknytning med resten af anhanget, at man meget vel kan tænke sig, at oversætteren har puttet den ind her for at fylde ud pladsen. Morgenstern l. c. s. 31 hævder, at vort haandskrift har taget Halfreds digt fra Fagrskinna, og han paastaar, at "bæði i suðrvegum oc vestr londum" i vort hdskr. er et laan fra Fsk's "i Suðrlondum oc Vestrlondum". For bedre at kunne dømme herom er det bedst at anføre begge sætninger ved siden af hinanden:

AM. 310 qu.: þat sagði Hallfreðr vandræðascalld at þessi lond hafi Olafr konungr Tryggua son farit herskildi, bæði i suðruegum oc uestrlondum".

Fsk. 69 (s. 55): Olafr vann margskyns frægð i Garða riki ok viða i Austrueg, i Suðrlondum ok Vestrlondum, svá sem segir Hallfreðr Vandræðaskald.

Alt det øvrige havde skriveren af nærv. hdsk. tilstrækkelig talent til at koncipere, men han maatte have Fagrskinnas hjælp til suðrvegum og uestrlondum, og glemte endogsaa at tage med det vigtigste, i Austrveg. Ellers sammenligner Morgenstern selv denne Fsk's bemærkning med en sætning i nærv. hdskr. s. 12[4-5] uden dog at sige, enten Fsk. der har laant fra Odd, eller vort hdsk. laant fra Fsk. Kanske vort hdskr. paa det første sted har laant sit "viða um austrhalfu" fra Fsk's "viða i Austrveg" og saa her har fundet at kunne gjøre brug ogsaa af "Suðrlondum og Vestrlondum"? At digtet ikke har hørt til Odds oprindelige anhang er sandsynligt. Men at det

netop er laant fra Fsk. er ikke bevist. En sammenligning mellem de foreliggende tekster synes ikke netop at tale for det.

120^{18}: *hapa*: Fsk. hávan.

120^{20}: *þars heiptum*: Fsk. at hafna (eller: at hepta).

120^{25}: *piggrimr*: Fsk. végrimmr (saa ogsaa Hkr. 143^{27}).

121^{4}: *visi*: Fsk. 56 visir; Hkr. 147^{5} som her.

121^{5}: *blacka*: Fsk. blocku (saa ogsaa Hkr. 147^{6}).

121^{9}: *dulðu*: Fsk. (og Hkr. 142^{21}) dyldi.

121^{18}: *þui*: Fsk. sá.

Navneregister.